

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Tappan Presbyterian Association
LIBRARY.

Presented by

A 468638

DUPL

HUNE DUFFIELD,

Duffield, D.D.

George Duffield A.M.

In tali nunquam lassat venatio sylva.
A.D. 1884.

878
O 82
C 93

P. OVIDII NASONIS
Epistolarum Heroidum

LIBER.

INTERPRETATIONE & NOTIS

ILLUSTRAVIT

Daniel Crispinus Helvetius

JUSSU

Christianissimi REGIS,

AD USUM

Serenissimi DELPHINI.

ACCESSIT

INDEX Locupletissimus.

L O N D I N I :

Impensis R. & J. BONWICKE, ad Insigne Leonis Rus-
sici in Cœmeterio D. Pauli. MDCCLXXII.

Typis R. Harbin.

Gr. Suppl. a 10

John Hog His Book
L E C T O R I U S.
John Hog his Book

HAbes, Benevole Lector, magni *Nasonis* maximum opus. Quanta fuerit mellitui hujus vatis excellentia, quam multæ variæque dotes, supervacaneum est dicere. In omnibus ejus operibus certat cum eruditione politissima, ingenii felicitas mira. Licet simplici & negligenti ludat Vena, adest tamen diligentissima artis elegantia; adeo ut arduum sit dicere utrum artem natura, an vero naturam ars magis excoluerit. Tam apte conveniunt & materia & verba modis, ut vel resoluta sponte in modos defluere crederes. Ars equidem & labor improbus minime desiderantur; hæc tamen placide obducit facilis ingenii & naturæ simplicitas. Atqui facilis hæc vena literis humanioribus usque & usque expolita, nullibi magis quam in ipsius *Epistolis* elucet. Præstantissimum illud opus, quod *Epistolarum Heroidum* titulo gaudet, quodque impræsentiarum publici juris facimus, jure meritoque reliquis ejus operibus palmam præripit. Nihil hic reperies quod Sarmaticam barbariem redoleat; nulla hic vocum licentia reprehendenda venit. Si quis *Ovidii* nævos notare satagat, nusquam minus quam in ipsius *Epistolis* metam attinget. Siquis autem maximas *Naseni* Ingenii dotes inspexerit, has non uspiam magis splendere comperiet. Ludit quidem jocus, & elegantes agit nugas, verecunde tamen & castigato stylo. Præterea, facetum hoc & amabile dicendi genus, subtilissima & accuratissima ingenii acies nusquam non exornat; & ubique utile dulci præclare miscetur. Ita videtur à natura comparatus, ut quod quisque in singulis casibus optaret loqui, loquatur. Quas aliorum nomine conscripsit *Epistolas*, tanta cum felicitate æque ac diligentia exaravit, ut omnia dixerit quæ in simili casu cuiquam dicenda forent. Singula enim ac-

curate

LECTORI.

curate exquirat, non alium exprimit characterem, quam quem rerum ipsarum natura postulat; reconditos animi affectus tanta cum *discretione* depingit; ut nemo sane naturæ adyta intimius perspexisse videatur.

Reliquum est ut quid in hac editione præstitum fuerit, paucis moneam. Prodierunt non ita pridem *Ovidii Nasonis* Opera omnia in usum Serenissimi Delphini, cum Interpretatione & perpetuis Commentariis *Danielis Crispini Helvetii*, viri de literis humanioribus optime meriti, cuius Operam hac in parte plurimum approbavit literatus orbis. Sequitur enim fidelissimas *Nicolai Heinsii* emendationes, quas ex MSS. fide summa & pari diligentia confirmavit; immutati textus vulgaris aptam reddit rationem; & notis quas subjicit non solum Poetæ sententiam, sed ingenium & artem explicat. Ex locupletissimo illius penu hanc Epistolarum *Ovidii* editionem hausimus, quas nitide & accurate impressas curavimus, in Scholarum usum, & juventutis studiosæ compendium. Adjicitur insuper *Index locupletissimus* Epistolico huic Operi separatim accommodatus.

P. Ovidii Nasonis

HEROÏDES.

Gift
Toppan Dec 4 1881
11-28-1881

EPISTOLA I.

ARGUMENTUM.

Orto Trojano bello ob raptam a Paride Helenam, Habitoque a Græcis conventu, inuitus cogitur Ulysses ad bellum proficisci: in qua expeditione multa adeo & designavit præclare & gessit, ut excisa tandem Troja maxima illi laus adscriberetur. Peracta ultione, Trojaque funditus eversa, victores Græci in patriam redeuntes, spoliis hostiam ditati, indignatione læsa Minervæ, variis acie sunt procellis, adeo ut multis obrutis, pauci post varios errores evaserint. Inter quos Ulysses (ad quem hæc epistola dirigitur) decem errans annos, peragravit varias orbis partes. Penelope igitur, ejus uxor, ignara quidem ubi hæreat, valde tamen sollicita de ejusdem reditu, scribit ei hanc epistolam, qua cum primis ut redeat monet, maxime, cum & Troja jam excisa, aliisque reversis, solus nullam cædendi causam habeat.

PENELOPE ULYSSI.

A N C tua ^b Penelope lento tibi mittit, ^c Ulyssæ,
Nil mihi rescribas; attamen ipse veni.
^d Troja jacet certe ^e Danaïs ^f invisa puellis:

INTERPRETATIO.

Ulyssæ, Penelope tua uxor scribit ad te nihil mihi respondens, sed tu ipse venias. Sero redeuntem hanc epistolam: attamen Troja odiosa Græcis viribus prostrata

NOTÆ.

a HEROIDES] Eo nomine Ovidio appellatæ sunt suæ epistolæ, quod ab Heroïnīs, maxima ex parte, scriptæ fingantur.

b Penelope] Icarii Lacedæmonii filia, Penelope dicta, ut quibudam placet, Pin-dari interpretem sequutis, ab ejusdem nominis avibus, quæ expositam a parentibus educaverunt; vel ut volunt alii, a tela, derivatione Græcæ, quod in ea texenda maximam laudem inveniret: cum prius Arnaa, id est abjecta, aut Amyræ, appellaretur. Castitatis eximie fuisse plerique tradunt.

c Ulyssæ] Fuit Ulysses, seu Ulyssæus, vel ut perspicue scriptum vidisse se testatur clarissimus Heinsius, Ulixus, Rex Ithacæ & Dulichii, filius Laërteæ & Anticleæ, homo decantatæ calliditatis & verutitæ.

d Troja] Urbs fuit minoris Asiæ celeberrima in tractu Occidentali, ad Septentrionem, quæ a regione ipsa ita dicta est. Nomen ortum a Troe Rege; cum antea Teucris a Teucro, & Dardaniæ a Dardano, Ilium. insuper, & proprie nuncuparetur. Cæterum versum hunc per indignationem esse efferendum arbitror, quasi dixisset Penelope, Quando ita voluistis, Troja diruta est: At certe opera pretium non fuit, ut ea gratia, tanto cum noimine, tot Heroes a nobis discederent.

e Danaïs] Græci dicti sunt Danaï, a Danao Argivorum rege in Peloponneso.

f Invisa] Propter absentiam præsertim virorum suorum.

EPIST. HEROÏDUM.

- Vix ^g Priamus ^h tanti, totaque Troja, fuit.
 O utinam tunc, cum ⁱ Lacedæmona classe petebat,
 Obrutus ^k infans esset. Adulter aquis!
 Non ego deserto jacuisssem frigida lecto,
 Nec quererer ⁿ tardos ire relicta dies:
 Nec mihi querenti spatiosam fallere noctem,
 ° Lassaret ^p viduas ^q pendula-tela manus. —
 Quando ego non ^r timui graviora pericula veris?
 Res est solliciti plena timoris amor.
 In te fingebam violentos Troas ituros:
 Nomine in ^s Hectoreo ^t pallida semper eram. —
 Siye quis ^u Antilochum narrabat ab Hectore victum;

INTERPRETATIO.

est equidem: at Priamus & Troja mi-
 versa vix fuit tanti. O utinam machus
 fuisset submersus aquis profundis & pro-
 cellosis, tunc cum Spartam veniebat na-
 visus! Ego non tantum gelida in fratis
 a te delictis, nec ego deserta conquirer
 dies lente procedere; nec tela ex jugo pen-
 dens fatigaret manus desitutas mihi co-
 lenti decipere longas noctes. Quodnam fr-
 tempus, cum ego non reformidaverim di-
 crimina majora iis, in quibus reipsa ve-
 sabaris? Amor est res plena met-
 anxii. Arbitrabar violentos Trojanos
 te impetum sacuros; expallefcebam a
 nomen Hectoris. Sen aliquis dicer
 Antilochum superatum ab Hectore

NOTÆ.

^g Priamus] Rex Trojæ, quo tempore
 a Græcis everfa est. Filius fuit Laomedon-
 tis.

^h Tanti] Illud est quod Gallice dici-
 mus, *Cela n'en valoit pas la peine.* Angl.
It was not worth the while.

ⁱ Lacedæmona] Accusativus, inflectione
 Græca. Lacedæmon vero Urbs est & Re-
 gio Peloponnesi celeberrima, a Lacedæmone,
 Jovis & Taygetes filio, sic nuncupata. Urbs,
 Sparta quoque dicta est; fuitque Regia Me-
 nelai.

^k Infans] Id est, profundissimis, seu
 procellosis.

^l Adulter] Paris est, qui, Helena rapta,
 bello Trojano causam præbuit; cujus histo-
 riam proluxe apud omnes invenias. Dedit-
 nata autem est Penelope, nomine proprio
 eum Paridem, aut Alexandrum appellare;
 sed præ ira Adulterum vocat, per contume-
 liam.

^m Non ego] Si, scilicet, Paris aquis obru-
 tus esset; neque Helenam rapuisset.

ⁿ Tardos] Illi longa dies videtur, qui ali-
 quid expectat, quemve tædet.

^o Lassaret] Non enim illa, ut tædium
 ex viri absentia minueret; procoque falleret,
 tam diu telam texuisset.

^p Viduas] Synecdoche est partis pro toto
 Manus viduæ positæ sunt pro Penelop
 vidua.

^q Pendula] Tela enim ex jugo pende-
 Gal. *Elle est sur le metier.* Angl. *It is up
 the Loom.*

^r Timui] Amorem suum a sollicitudin
 amplificat.

^s Hectoreo] Hector Trojanorum fuit for-
 tissimus, filius Priami, quem Achilles inter-
 fecit.

^t Pallida] Id est maxime timebam. T-
 more enim sanguis ad præcordia retrahit
 unde pallor.

^u Antilochum] Fuit is filius Nestori
 Constat vero illum non ab Hectore, sed
 Memnone fuisse confossum. Quare var-
 hunc locum ex Homero, aliusque emenda-
 conantur. Ego vero cum viris doctissimi
 nihil necesse habeo, contra librorum fides
 quidquam mutare. De industria enim pot-
 a Poeta scæmina induci quarundam circum-
 stantiarum ignara, quæ per belli rumori
 vix unquam satis certo cognoscuntur. A-
 que ex ignorantia Penelope fides concili-
 tur, & ex perturbatione ejus amor defici-
 binur.

Antilo

- Antilochus nostri ^x causa timoris erat.
 Sive ^y Menœtiaden ^z falsis cecidisse sub armis,
 Flebam successu ^a posse carere dolos.
 Sanguine ^b Tlepolemus ^c Lyciam ^d tepefecerat hastam;
 5 Tlepolemi leto cura novata mea est.
 Denique, quisquis erat castris jugulatus ^e Achivis,
^f Frigidius glacie pectus amantis erat.
 Sed bene consuluit casto ^g Deus æquus amori:
 Versa est in cinerem sospite Troja viro.
 10 ^h Argolici ⁱ rediere duces: altaria ^j fumant:
^m Ponitur ad patrios ⁿ barbara præda Deos.
 Grata ^o ferunt ^p Nymphæ pro salvis dona maritis:

INTERPRETATIO.

Antilochus erat causametus nostri: Seu quis: Græcis, cor mei Amantis fiebat frigidius glaciæ memoraret Patroclum testem: alienis armis: etc. At Deus propitius bene prospexit amoris occubuisse, querebar fraudis posse felici meo pudico; Troja redacta est in favillas eventus destitui. Si Tlepolemus calefecerat marito meo incolanti. Duces Græci redierunt hastam Sarpedonis Lycii sanguine suo, solvant; ara fumant; præda de barbaris appropinquando mea redintegrata est: morte Tlepolemi, dicitur Diis patriis; puella portavit manera gratam Tandem quicumque erat trucidatus in castris, tunc animum testantia pro viris suis servatis;

NOTÆ.

^x *Causa*] Præ amoris impatientia & timore, scilicet. Solemus enim ex communi omnium metu, omnia in nos derivare. Quod quidem ut naturæ & finitæ nostræ cognitionis & providentiæ, ita & infiniti erga nos ipsos amoris, est vitium.

^y *Menœtiaden*] Patroclus fuit Menœti filius, Achilli amicitia conjunctissimus.

^z *Falsis*] Cum Achilles, præ ira, quod sibi Agamemnon Briseidem rapuisset, amplius pugnare nolle, Patroclus, sese Trojanos putans territurum, ejus Herois arma induit. Verum cum in Hectorem incidisset, ab ipso trucidatus est. Falsa itaque dicuntur Patrocli arma, quod ejus non essent.

^a *Posse*] Scilicet timebat Penelope, ne aliquando Ulysses, insignis ille dolorum fabricator, in suis fraudibus interciperetur.

^b *Tlepolemus*] Hæc est, quem Sarpedon Rex Lyciæ interfecit.

^c *Lyciam*] Id est, Sarpedonis Lycii. Lycia vero ad mare mediterraneum, inter Pamphyliam & Cariam, jacet.

^d *Tepefecerat*] Sensus est, Si quis Sarpedonis hastam in Tlepolemi sanguine calefaciam narraret, metuebam ne Tu, Ulysses, forte is essem quem ille mactaret.

^e *Achivis*] Græcis; ab Achaia regione ita dictis.

^f *Frigidius*] Propter metum, qui sanguinem ad interiora retrahit.

^g *Deus*] Hymenæus; aut aliquis alius.

^h *Argolici*] Græci, ab Argolide Peloponnesi regione ita dicti.

ⁱ *Rediere*] Ut Menelaus, Nestor, ex quo omnia, se per filium Telemachum, didicisse, postea agnosceret Penelope. Cæterum notandum est, plerisque ducibus Græcis fatale & lucuosum bellum Trojanum fuisse, paucosque iaculantes domum reversisse.

^j *Fumant*] Ex sacrificiis & victimis, quæ Dii pro gratiarum actione offeruntur.

^m *Ponitur*] Solebant enim Veteres Edificii arma, & hostium spolia præsertim Dii suis in templis appendere & consecrare.

ⁿ *Barbara*] Id est, de barbaris Trojanis; omnes enim, præter se, Græci barbaros vocabantur.

^o *Ferunt*] Hæc omnia memorat Penelope, ut Trojæ ruina comprobata, aliarumque Græcarum puellarum lætitia declarata, graviolem & æquorem suam faciat querimoniam.

^p *Nymphæ*] Id est, nova nuptia, vel potius juniores.

- Illi victa suis Troia & fata canunt.
 * Mirantur justique senes trepidæque puellæ :
 Narrantis conjux ^a pendet ab ore viri.
 Atque aliquis posita ^b monstrat fera prælia mensa ;
 5 Pingit & exiguo ^c Pergama tota mero.
 Hac ibat ^d Simois ; hic est ^e Sigeia tellus,
 Hic steterat Priami regia celsa senis.
 Illic ^f Æacides ; illic tendebat Ulysses :
 Hic ^g lacer admissos terruit Hector equos.
 10 Omnia namque tuo ^h senior, ⁱ te quærere ^j misso,
 Rettulerat nato ^k Nestor ; at ille mihi.

INTERPRETATIO.

*ipsi viri cantant fata Trojana superata a suis
 fati. Equi senes, & puella timida admi-
 rantur ea quæ de bello dicuntur; uxor affixa
 est labiis mariti singula referentis. Nonnullus
 etiam ostendit dura certamina super mensa
 adnotas, & describit guttula vini totam ur-
 bem Trojam. Hac, inquit ille, Simois flue-*

*bat; hic est terra Sigeia; hic erectum
 fuerat palatium sublime senis Priami. Illic
 Achilles, illic Ulysses explicabat sua tenta-
 ria; hic Hector dilaniatus percussit terrore equos
 concitatos. Nestor enim senex enarrauerat
 omnia filio tuo jussu te quærere, & ille nihil
 retulit.*

NOTÆ.

^a *Fata*] Cum omnia ex ordine fiant fa-
 torum, id est decreti divini, nihil mirum si
 fata pro ipse rebus fato præstintus sumantur,
 prout hic istius, hoc in loco. At vero hic or-
 do factorum, nescio quo quarumvis rerum
 concursu, apud Ethnicos, colligabatur.
 Hæc fuisse dicuntur Trojanorum fata, qui-
 bus inexpleris Troja capi non posset.
 Vita Troili, Priami filii, hunc Achilles
 mactavit. Conservatio Palladii, id est Pal-
 ladis simulacris, quod in urbe Trojani habebant;
 ab Ulyssæ & Diomede, noctu urbem
 ingressis, castris arcis custodibus, exportatum
 est. Tertiò loco fuerunt Rhæi equi, qui
 ante non caperentur, quam *pabula gustas-
 sent Troja, Xanthumque bibissent*, ut ha-
 bet Virgilius: ab ipsè Ulyssæ & Diomede
 ablueti sunt, ut videbitur postea. Ultimum
 fuit sepulcrum Laomedontis, quod erat in
 porta Scæa: atque illud violatum est cum a
 Trojanis ipsi diruta esset porta, ut equo ligneo
 via aperiretur.

^r *Mirantur*] Ea, scilicet, quæ de bello
 referuntur.

^s *Pendet*] Id est, maximo cum studio aus-
 cultat.

^t *Monstrat*] Id est, quasi ad oculum osten-
 dit, diducta vini guttula, ad cuiusque rei situm
 in tabula designandum.

^u *Pergama*] Alii Trojam, alii Trojanas
 arces esse voluerunt. Proprie ut videntur de
 his dicitur, quamquam & urbs per arces sepe
 intelligitur.

^x *Simois*] Fluvius, vel potius rivulus Agri
 Trojani. Ingen. *Simoentis*.

^y *Sigeia*] *Campus Trojanus*, a Sigæo Pro-
 montorio, ubi sepultus Achilles.

^z *Æacides*] Achilles, Æaci nepos.

^a *Lacer*] Ita omnino legendum esse, cum
 doctis viris, censeo; non *alacer*, ut volunt
 alii. Atque intelligendum istud de Hectore
 ab Achille circum muros Iliacos raptato,
 prout refert Virgil.

^b *Senior*] Quia tres vixit ætates.

^c *Misso*] A Mirerva, quæ formam Men-
 tæ, Anchisi, Taphiorum regis, filii, induerat.
 Telemachus enim sola nutrice confici,
 Pylum, ad Nestorem, & Spartam ad Mene-
 laum, clam matre concessit, quod quidem
 nunc ab ipsa dissimulatur.

^d *Nestor*] Pythiorum Rex, Nelei filius, vir
 summa prudentia clarus.

Rettu-

PENELOPE ULYSSI.

Rettulit & ferro ^e Rhæsumque ^f Dolonaque cæsos,
 Utque sit ^g hic somno proditus, ille ^h dolo.
 Ausus es, ô nimium nimiumque oblite tuorum,
ⁱ Thræcia nocturno tangere castra dolo;
 5 Totque simul ^l mactare viros, adjutus ab uno!
^m At bene cautus eras, & memor ante mei!
 Usque metu micuere sinus; dum victor amicum
 Dictus es ⁿ Ismariis ipse per agmen equis.
 Sed mihi quid prodest vestris disjecta lacerris
 10 Ilion; & ^o murus ^p quod fuit ante, solum;
 Si maneo, qualis Troja durante manebam;
 Virque mihi, demto fine carendus, abest?
 Diruta sunt aliis, uni mihi Pergama ^q restant;

INTERPRETATIO.

Renunciavit quoque & Rhæsum & Dolona dedit, donec dictus es transisse victor per
ense percussos, & quomodo alter sopore, alter castra amica vestris equis Thræciis. Verum
fraude interceptus fuerit. Non veritus es, ô quid me juvat Troja diruta vestris brachiis
nimis, atque nimis negligens tuorum, adire & terra que fuit murus antea, siquidem ego
castra Thræcia nocturna fraude, & uno su- permaneo qualis eram Troja stante, & ma-
stentatus jugulare conjundim tot viros. At ritus meus absens est, quo nunquam frui li-
enim egregie providus eras, & antea mei ceat? Arces Iliacæ sublata sunt pro aliis,
recordare! Pectus meum assidue trepi- supersunt mihi soli.

NOTÆ.

^e *Rhæsumque*] Rhæsus Eionei fuit filius
 Rex Thræciæ: qui cum noctu in Priami
 auxilium venisset, atque adeo extra urbem
 pernoctare coactus esset, custodibus suis ex-
 itinere fatigatis & somno pressis, ab Ulysse
 & Diomede deprehensus, ab iisdem in
 tentoriis oppressus est. Ex quo ejus equi,
 candore nivali, præsertim vero pernicitate
 ventis comparandi, ad castra Græcorum ab-
 ducti sunt.

^f *Dolonaque*] Fuit Dolon vir Trojanus,
 Eumedis filius, qui pactus cum civibus suis,
 ut sibi in remunerationem Achillis equi da-
 rentur, post victoriam, quam animo præ-
 sumebat, speculator in castra Græcorum ad-
 venit. Verum a Diomede & Ulysse de-
 prehensus est, qui & ipsi speculatum vene-
 rant, eaque in parte vigilias curabant. Pro-
 missa fuerat ab illis impunitas, siquidem
 Trojanorum consilia aperiret, ex quo fac-
 tum de Rhæso præcipue, ut indicaverit.
 Verum digna mercede, quanquam impro-
 be, omnibus ab Ulysse perceptis, jugulatus
 est.

^g *Hic*] Rhæsus in Tentoriis dormiens.
Hic pro alter positum: Alias *hic* ad proxi-
 mum refertur.

^h *Dolo*] Quem Dolon adversus Græcos
 paraverat: neque enim verisimile est, Pene-
 lopen marito prodicionem exprobraturam,
 quam ille admisit in se, cum fidem Doloni
 datam non servavit.

ⁱ *Thræcia*] *Rhæsi Thræciis*. Thræcia vero
 Europæ regio est ad maris Ægei Septentrio-
 nem: unde nomen adjectivum *Thræcius*.

^l *Mactare*] Non Ulysset, sed Diomedes
 eadem peregit: Rhæsi, & duodecim sociorum.
 Verum marito suo adblanditur Peneiope.

^m *At bene*] Ironia est.

ⁿ *Ismariis*] Thræciis, ab Ismaro monte
 Thræciæ.

^o *Murus*] Id est, *Quid mihi prodest, quod*
muri Trojani solo æquari fuerint?

^p *Quod*] In quibusdam legitur, *quo*, in
 aliis, *qui*, autore Heinio.

^q *Restant*] Id est, *Eodem sum loco ac si*
Troja staret, nam tu abes, quasi illa expug-
nanda sit.

137

Inco-

- Incola captivo quæ bove victor^r arat.
 Jam seges est, ubi Troja fuit, ressecandaque falce,
 Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus.
 Semisepulcra virum carvis teriuntur aratris
 5 Offa: ruinosas occulit herba domos.
 Victor abes; nec scire mihi, quæ causa morandi;
 Aut in quo^r lateas ferreus^r orbe, licet.
 * Quisquis ad^r hæc^r vertit peregrinam littora puppim
 Ille mihi de te multa rogatus abit.
 10 Quamque tibi reddat, si te modo viderit usquam,
 Traditur huic digitis charta notata meis.
 Nos^a Pylon, antiqui^b Neleia Nestoris arva,
 Misimus: ^c incerta est fama remissi Pylo.
 Misimus &^d Sparten. Sparte quoque^e nescia veri,
 15 Quas habitas terras, aut ubi lentus^f abes.
 * Utilius starent etiam nunc mœnia^h Phœbi:

INTERPRETATIO.

quas columnas victor subigit bove raptis. Jam fruges succreverunt ubi Troja fœt, & ex demetenda falce messoria; solum semisepulcra virum carvis Trojano ubertim producit letas segetes; offa semisepulcra virorum Troium pulsiuntur aratris incurvis; gramen tegit domos in ruinam pronas: Victor desideraris, nec possum cognoscere qua sit tibi ratio moræ, & cunctationis, aut in qua mundi parte tu dærus latites. Quicunque nactum

exteram admovent ad hac littora, ille dit plurima a me de te interrogatus tabella signata meis digitis illi d quas tibi tradat, si saltem te alienum speraverit. Nos misimus Pylon, in agros Nestoris; fama incerta de te est nobis Pylo. Misimus quoque tam; sed Sparta est etiam ignota qua arva incolis, aut ubi tu tardus vis. Muri ab Apolline extructi nu

NOTÆ.

^r Arat] Maxime arguitur affectus ista commemoratione.

^s Phrygio] Trojanum. In Phrygia enim minoris, seu Troas, stetit Troja.

^t Lateas] Suspicionem & incertum habet vox ista; quasi Penelope undequaque maritum suum quasi sit, ille vero, forte alio amore irretitus, se occultaverit.

^u Orbe] Orbis parte, aut regione.

^x Quisquis] Amoris aut letitiam & impatientiam ulterius declarat.

^y Hæc] Nestor, scilicet, Ithacensis.

^z Vertit] Proprie. Nactus enim, cum ad portum pervenisset, puppim in litus convectur.

^a Pylon] Tres sunt in Peloponnesi parte occidenta. Ultra vero iterit Nestoris opacis ambigitur, plerique tamen, eam que iacet in medio aliarum, ad meridiam fluminis Alphæi, esse volunt.

^b Neleia] In quibus Neleus regnavit Vo-

ces vero istæ Neleia arva, per appositum cum voce Pylon junguntur.

^c Incerta] Id est, Nihil certi de te tore didicimus.

^d Sparten] Sparta seu Lacedæmon fuit Menelai; de qua jam supra.

^e Nescia] Nescit Menelaus ubi sit.

^f Abes] Scripturam hanc minus La dicit Heinſius. Quamobrem non Pro abes mallet ille agas, quod in ch esse dicit Scriverit: reposito tamen & pro habitas, ut in uno Mediceo extat testatur.

^g Utilius] Propter id, quod addit] scirem ubi pugnaret, &c.

^h Phœbi] Fabula est Phœbum seu linem & Neptunum, mercede promissi medonti Trojanorum Regi, muros æviffe. Troja itaque per Apollinis mutelligenda.

- Iraſcor ⁱ votis heu levis ipſa meis !
^k Scirem ubi pugnares ; & tantum bella timerem ;
 Et mea cum multis ^l juncta querela foret.
 Quid timeam ^m ignoro : timeo tamen omnia demens ;
 5 Et ⁿ patet in curas area lata meas.
 Quæcunque æquor habet, quæcunque pericula tellus ;
 Tam longæ cauſas ^o ſuſpicio eſſe moræ.
^p Hæc ego dum ſtulte meditor, (quæ ^q veſtra libido eſt)
 Eſſe peregrino ^r captus amore potes.
 10 Forſitan & narres, quam ſit tibi ruſtica conjux ;
 Quæ tantum lanas non finat eſſe rudes.
 Fallar, & hoc crimen tenues ^s vanefcat in auras :
 Neve revertendi liber abeſſe velis.
 Me Pater Icarius ^t viduo diſcedere lecto
 15 Cogit, & immenſas increpat uſque moras.

INTERPRETATIO.

huc commodius pro me eſſent ereſti : ben ego inſtans ſucceſſo votis meis. Maniſteſtum eſſet mihi quo in loco militares, ſi Troja ſtare: & reformidarem tantum prælia; & querimonia mea eſſet communis cum multis. Nunc, neſcio quid reformidare debeam; at tamen inſana cuncta reformido, & campus vaſtus ſperſus eſt meis ſollicitudinibus. Conſilio cuncta diſcrimina quæ mares & terras habet, eſſe in culpa tam longa cunctationis.

Quando ego hæc incante volvo animo (quæ veſtra eſt protervia) tu potes eſſe irriteris amore extero. Fieri etiam poteſt ut fabuleris quam inculta ſit tibi uxor, quæ modo non patiat lanas rudes. Utinam deſcipiar, & hæc criminatio in auras ſubtiles diſſipatur; neve cupias eſſe furis, data perſeſute redendi. Icarius pater meus me nycti deſerere lectum marito deſtitutum, & inde ſinciter arguit immoderatas tuas moras.

NOTÆ.

i *Votis*] Scilicet Penelope, priuſquam Troja everſa eſſet, ut id brevi fieret, optabat; quo citius maritus ſuus domum reverteretur.

k *Scirem*] Si etiamnum Troja ſtare, ſcilicet.

l *Juncta*] Plurimis vero de cauſis magno eſt ſolatio miſeriarum ſocietas, mulierculis præſertim, plebique, non cordato viro.

m *Ignoro*] Poſtquam deleta eſt Troja, ſcilicet, nec ſcire poſſum ubi tu ſis.

n *Patet*] Id eſt, Innumera ſunt quæ ego pro te timeo, quæque me ſollicitam faciunt.

o *Suſpicio*] Id eſt, Suſpicio te in quodlibet diſcrimen inciſiſſe.

p *Hæc*] Dum ſtulte ego de te ſum maxime ſollicita.

q *Veſtra*] Minus invidioſum eſt, quam ſi dixiſſet *tua*. Etiam credibilis eſt, quod multi faciunt, ab Ulyſſe quoque factum fuiſſe.

r *Captus*] Ad Ulyſſis amores alluſit, qui cum Circe & Calypſo dicitur conſueviſſe.

s *Forſitan*] Affectus maxime movet hæc ſuſpicio.

t *Fallar*] Id eſt, Ne ſi iſtud quod ſuſpicata ſum.

u *Vanefcat*] Nihil ſit.

x *Viduo*] A te dereliſto. Id eſt, vult præter ut alteri nubam.

y *Cogit*] Pro jure paterno; nam patris voluntas puellis, hac in parte præſertim, ubi eas non habent admodum reſtituentes, pro lege habetur.

Incre-

[Faint, illegible handwritten text]

λ $\lambda : N : 1 \text{ V T I O.}$

...a tua, & cordia nos
 ...tibi nomen P.
 ...cruentem Medonta
 ...Enrywacki & Antin
 ...multos tu absens uni
 ...dedare, bonis acquifitis
 ...lunt mendicant. Melant
 ...nostrus ut com

N O T E.

h. *Antioque*]. Hic præcofuit.
i. *Dionysii*. Hic locum nonnulli fi-
quod puer non daretur, cui tere in
morat. Ista Ulyffes pepercit. Verum
quædam mod nihil necesse est *dixit* e
m *quidque* tan *propterea* notiam a Virgi-
penus fieri potest ut hic Medon, erga
p. in amore manifestus, in alios
crudeles fuerit. Vel forte cum ex obf-
tamento hominis vultu, ita cum p
volutus.
k. *Eumachique*]. Hic erat quem P
ferius definebat. Qui vero fuerint
hiones, quos vocat Iloratus, parum
cogit. etc.
l. *Antioque*]. Fuit hic cum Eury-
pote ex primoribus.
m. *Irus*]. Ithacenus mendicus, e
vultus, fed nullis viribus, utpote qu
lyffes pugno mactavit. Pachos veri
perfonæ humilitate.
n. *Mentibus*]. Fuit hic Ulyffis
Mogiter, qui pinguiſſimas quæque i
cotum epulas ad Iamienam agere ſolet

Ultimus accedunt in tua damna ° pudor.
Tres fumus imbelles numero; sine viribus uxor,
Laërtesque senex, ° Telemachusque puer.
Ille ° per insidias pæne est mihi nuper adeptus;
5 Dum parat ° invitis omnibus ire Pylon.
Di precor hoc jubeant, ut, euntibus ° ordine fati,
Ille meos oculos ° comprimat, ille tuos.
Hoc faciunt custosque boum longævaque nutrix;
Tertius, immundæ ° cura fidelis haræ.
10 ° Sed neque Laërtes, ut qui sit ° inutilis armis,
° Hostibus in mediis regna tenere valet.
Telemacho ° veniet (vivat modo) fortior ætas:
Nunc erat auxiliis illa tuenda patris.

INTERPRETATIO.

postremum dedecus, accedunt in tua damna. Tres fumus numero, bello inepti, conjux destituta viribus, Laërtes senex, & puer Telemachus. Atque ille est propemodum mihi per dolum nuper ereptus, dum conatur ire Pylon, cunctis renitentibus. Precor ut Dii hoc velint, ut satis secundum ordinem procedenti-

bus, ille claudat meos oculos, ille claudat tuos. Bubulcus noster, & vivax nutrix tua, & tertius custos sedulus sulis, idem voveat: Sed neque Laërtes, ut qui sit ineptus ad arma, potest imperium tenere inter hostes medios. Ætas præstantior aderit Telemacho, (si vivat) nunc illa erat adjuvanda tutela patris.

NOTÆ.

o Pudor] Irus Melanthius pudor. Appositio: Id est, qui per sortis suæ ignobilitatem maximo sunt tibi dedecori.

b Telemachusque] Filius Ulyssis.

q Per insidias] Quas molitus est Antinous, proci ad Nestorem eunti Telemacho paraverunt, quasque ille Palladis ope & numine effugit.

r Invitis] Fabula est Telemachum, suavis Palladis, ivisse de Pare fuscitatum, atque ad illum clam habuisse, nemine, præter nuncicem, consilio. Igitur, vel Penelope mentis est supra, cum dixit, se misisse ad Nestorem, de filio intellexerit: Vel si id minus, per omnes proci tantum erunt intelligendi, quæ ne ille aliquid adversus ipsos machinaretur, reformidarent. Quod si historiarum fidem servatam esse supponas, per r invitis nescientes interpretaberis, tum matrem, tum procos: Quod quidem ex Telemachi voto & opinione dictum fuerit, utcumque postea proci accessum ejus suboluerint, deinde etiam eadem insidias struxerint. Verum, ut quod ego sentio, libere dicam, non necesse arbitror tam anxie ex Homero leges ponere Nasoni, multo minus Penelope; vel si id adeo, nihilominus de industria crediderim

ita attemperatam fuisse a Poeta Penelopes orationem, ut cum eam rem, de qua loquimur, dubiam relinquat, utcumque vel gnati pietatem Ulysses, vel uxoris diligentiam laudet: Atque hinc, tum conjugales, tum paterni, in animi fluctuatione majores, moveantur affectus.

s Ordine] Ita ut majores natu priores o vivis tollantur.

t Comprimat] Qui erant genere proximi mortuorum claudabant oculos. Quamquam autor est Varro, apud Nonnium, ne filii parentibus in obitu oculos fugillarent, id est clauderent, (ut Nonnius exponit) lege Mævia datum fuisse.

u Crat. Id est qui curat. Metonymia est, quæ maxime augeat orationem.

x Sed non] Festinat ad conclusionem Penelope.

y Inutilis] Quia senex. Imo in quibusdam legitur, Inutilis annis.

z Hostibus] Prociis scilicet. Hac voce autem Penelopes fidus amor commendatur.

a Veniet] Id est, Non jam ille potest tot hostes depellere: adeoque necessarium est ut tu, Ulysse, venias.

Altho hec de heroldis non est
Incepit ulque licet, tua sum; tua dicar oportet:

Penelope conjux semper Ulyssis ero.

Ille tamen pietate mea precibusque pudicis

² Frangitur, & vires temperat ipse suas.

5 ^a Dulichii, ^b Samiique, & quos tulit alta ^c Zacynthos,

^d Turba, ruunt in me, luxuriosa, proci:

Inque tua ^e regnant, nullis prohibentibus, aula.

^f Viscera nostra, tuæ dilaniantur opes.

Quid tibi ^g Pisandrum, Polybūque, ^h Medontaque ⁱ dirum,

10 ^k Eurymachique avidas ^l Antinoique manus,

Atque alios referam; quos omnes turpiter absens

Ipse tuo partis sanguine rebus alis?

^m Irus egens, pecorisque ⁿ Melanthius actor edendi,

INTERPRETATIO.

Quamvis indefuenter arguat, sum tua; opus est ut ego vocer tua. Penelope semper ero amor Ulyssis. Interim pater flebitur pietate mea, & precibus castis; & ipse minuit vim suam. Proci Dulichii, & Samii, & quos produxit Zacynthos eminent, agmen libidine excitum, cum impetu in me concurrant, & imperium in tua regia obtinent, nemine impe-

diente; divitia tua, praeordia nostra dilacerantur. Quorsum tibi nomen Pisandrum, & Polybum, & crudelem Medonta, & manus rapaces Eurymachi & Antinoi, atque alios, quos cunctos tu absens nutris, non sine tuo dedecore, bonis acquisitis sanguine tuo? Irus mendicus, & Melanthius qui agit nostros, ut comedantur.

NOTÆ.

² Frangitur] Flebitur, ita ut minus inflet, minusque me ad aliud conjugium compellet.

^a Dulichii] Dulichium insula est una ex Echinadibus, Peloponneso ab occasu adjacens.

^b Samiique] Samos, vel Samus, nomen est plurimum insularum. Hic vero de ea agitur quæ Ithacæ adjacet, Cephallenia, communiori nomine appellata, ubi etiam urbs fuit Same.

^c Zacynthos] Insula est juxta Cephalleniam, ad meridiem.

^d Turba] Proci turba, Appositio est. Hinc vero 24. inde plures procaciter Penelopem appeverunt: nam nihil attinet ejusmodi nugas accurate recensere.

^e Regnans] Valde est istud invidiosum, quodque Ulyssēm possit male urere, domumque reducere.

^f Viscera] Opes viscera, iterum appositio. Sunt certe eadem opes viscera, quando ex natura intelliguntur, liquidem per eas vita quotidie recreatur.

^g Pisandrum] Nonnullos invidiosissime dominat, ad fidem etiam faciendam.

^h Medontaque] Hic præco fuit.

ⁱ Dirum] Hunc locum nonnulli sollicitant quod sens non videatur, cui fere uni obminora de ista Ulysses pepercit. Verum præterquam quod nihil necesse est dirum exponere crudelitatem cum pro magno etiam a Virgilio usurpetur fieri potest ut hic Medon, erga Penelopem, ex amore mansuetus, in alios dirus & crudelis fuerit. Vel forte etiam ex obsceno & truculento hominis vultu, ita cum Penelope vocitavit.

^k Eurymachique] Hic erat quem Penelope Icarus destinabat. Qui vero fuerint isti nebulones, quos vocat Horatius, parum interest cognoscere.

^l Antinoique] Fuit hic cum Eurymacho proci ex primoribus.

^m Irus] Ithacensis mendicus, corpore vastus, sed nullis viribus, utpote quem Ulysses pugno macitavit. Pathos vero est personæ humilitate.

ⁿ Melanthius] Fuit hic Ulyssis ovium Magister, qui pinguisimas qualque in procorum epulas ad laniam agere solebat.

Ulti-

Ultimus accedunt in tua damna ° pudor.
Tres sumus imbelles numero; sine viribus uxor,
Laërtesque senex, ° Telemachusque puer.
Ille ° per infidiās pæne est mihi nuper ademptus;
5 Dum parat ° invitis omnibus ire Pylon.
Dī precor hoc jubeant, ut, euntibus ° ordine fatīs,
Ille meos oculos ° comprimāt, ille tuos.
Hoc faciunt custosque boum longævaque nutrix;
Tertius, immundæ ° cura fidelis haræ.
10 ° Sed neque Laërtes, ut qui sit ° inutilis armīs,
° Hostibus in mediis regna tenere valet.
Telemācho ° veniet (vivat modo) fortior ætas:
Nunc erat auxiliis illa tuenda patris.

INTERPRETATIO.

postremum dedecus, accedunt in tua damna.
Tres sumus numero, bello inepti, conjux de-
stituta viribus, Laertes senex, & puer Tele-
machus. Atque ille est propemodum mihi per-
dolum nuper ereptus, dum conatur ire Pylon,
inimicis renitentibus. Precor ut Dii hoc ve-
lint, ut satis secundum ordinem procedenti-

bis, ille claudat meos oculos, ille claudat tuos.
Bubulcus noster, & vivax nutrix tua, &
tertius custos sedulus sulcis, idem vovent: Sed
neque Laertes, ut qui sit ineptus ad arma, po-
test imperium tenere inter hostes medios. Ætas
præstantior aderit Telemacho, (si vivat) nunc
illa erat adjuvanda tutela patris.

NOTÆ.

o Pudor] Irus Melanthius pudor. Ap-
positio: Id est, qui per sortis suæ ignobilita-
tem maximo sunt tibi dedecori.

b Telemachusque] Filius Ulyssis.

q Per infidiās] Quas molitus est Anti-
nous, proci ad Nestorem eunī Telemacho
paraverunt, quasque ille Palladis ope & nu-
mine effugit.

r Invitis] Fabula est Telemachum, suasu
Palladis, ivisse de Patre sciscitatum, atque
illum clam habuisse, nemine, præter nu-
trem, conscio. Igitur, vel Penelope menti-
tis est supra, cum dixit, se misisse ad Nestorem,
de filio intellexerit: Vel si id minus, per
omnibus proci tantum erunt intelligendi,
quod ne ille aliquid adversus ipsos machinare-
tur, reformidarent. Quod si historię fidem
servatam esse supponas, per se invitīs nescientes
interpretaberis, tum matrem, tum pro-
cos: quod quidem ex Telemachi voto &
opinio dictum fuerit, utcumque postea
proci accessum ejus suboluerint, deinde
etiam eadem infidiās struxerint. Verum, ut
quod ego sentio, libere dicam, non necesse
arbitror tam anxie ex Homero leges ponere
Nasoni, multo minus Penelope; vel si id
adeo, nihilominus de industria crediderim

ita attemperatam fuisse a Poeta Penelopes
orationem, ut cum eam rem, de qua loqui-
mur, dubiam relinquit, utcumque vel gnati
pietatem Ulysses, vel uxoris diligentiam
laudet: Atque hinc, tum conjugales, tum pa-
terni, in animi fluctuatione majores, move-
antur affectus.

s Ordine] Ita ut majores natu priores o
vivis tollantur.

t Comprimat] Qui erant genere proximi
mortuorum claudabant oculos. Quamquam
auctor est Varro, apud Nonnium, ne filii pa-
rentibus in obitu oculos fugillarent, id est
clauderent, (ut Nonnius exponit) lege
Majestas autum fuisse.

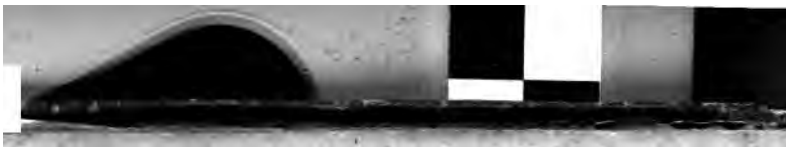
u Invitis] Id est qui curat. Metonymia
est, quæ vix maxime auger orationis.

x Sed neque] Festinat ad conclusionem
Penelope.

y Inutilis] Quia senex. Imo in quibus-
dam legitur, Inutilis annis.

z Hostibus] Proci scilicet. Hac voce
autem Penelopes fidus amor commendat-
tur.

a Veniet] Id est, Non jam ille potest tot
hostes depellere: adeoque necessarium est ut
tu, Ulysse, venias.

10 EPIST. HEROIDUM.

Nec mihi sunt vires inimicos pellere testis :

Tu citius venias, ^b portus & ara tuis.

Est tibi, sitque precor, natus ; qui mollibus annis

In patrias artes erudiendus erat.

5 ^c Respice Laërten, ut jam sua lumina ^d condas :

Extremum fati ^e sustinet ille diem.

Certe ego, quæ fueram te discedente puella,

^f Protinus ut redeas, facta videbor anus.

INTERPRETATIO.

136
lines

Nec vires adsunt : quibus arceam hostes à nostris adibus ; tu redeas celerius, quippe qui portus sis & altare tuis. Habes, precor ut habeas, filium, qui erat instituendus tenera aetate, in virtutes paternas. Vidē Laerten, ut

jam claudas suos oculos ; ille trahit postremum diem fati. Ego quæ eram adolescentula, cum profectus es, tibi haud dubie videbor vetula, utcumque properes.

NOTÆ.

^b Portus] Id est, Qui nobis omnia tuta facias.

^c Respice] Vox est misericordiae.

^d Condas] Oculos claudas, de more, ut supra.

^e Sustinet.] Id est, Vix animam retinet ut te semel adhuc videat.

^f Protinus] Id est, Indefinenter. Gal. Tout de suite, sans vous arreter nulle part. Angl. At once without stop or stay.

EPISTOLA II.

ARGUMENTUM.

Demophoon, Thesei & Phædra filius, à bello Trojano in Patriam rediens, maris tempestatibus in Thraciam delatus, à Phyllide, Lycurgi & Cræstymena filia (quæ tunc Thracia imperabat) hospitio & lecto benigne susceptus est, cum qua aliquandiu conviviit. Audita deinde morte Mnesthei, qui post ejectionem Athenis patrem Thesea, imperium occupaverat, regni cupidine captus, Phyllidi fidem dat se intra mensem rediturum, constringens ad res componendas se suas ire. Mox reseratis navibus Athenas petiit, nec redire cogitat. Quatuor igitur exactis mensibus, Phyllis ad eum hanc epistolam scripsit, qua suadet, uti beneficium memor fidem datam non fallat : quod si aliter fecerit, violatum amorem crudeli se morte vindicaturam minatur.

PHYLLIS DEMOPHOONTI.

Hospita, Demophoon, tua te ^a Rhodopeia Phyllis

Ultra promissum tempus abesse queror.

^b Cornua cum Lunæ pleno semel orbe coissent,

Littoribus nostris anchora pacta tua est.

INTERPRETATIO.

Demophoon, ego Phyllis Thracia, tua hospita, conqueror te desiderari ultra tempus assignatum. Anchora tua promissa est a

te nostris littoribus, postquam cornua Lunæ concurrissent semel, pleno orbe ;

NOTÆ.

^a Rhodopeia] Thracia, à Rhodope monte Thraciæ.

^b Cornua] Id est, post mensem. Eo enim temporis spatio evenit, ut Lunæ utrumque cornu, tum decreverit, tum crescentis, in novum orbem concurrat.

Luna

PHYLLIS DEMOPHOONTI. II

- Luna^c quater latuit; toto quater orbe recrevit;
^d Nec vehit^e Actæas^f, Siphonis unda rates.
 Tempora si numeres, bene^g quæ numeramus amantes;
^h Non venit ante suum nostra querela diem.
 5 ⁱ Spes quoque lenta fuit; ^j tarde, quæ credita^k lædunt,
^l Credimus: ^m invita nunc & amanteⁿ nocent.
 Sæpe^o fui mendax pro te mihi: sæpe putavi
 Alba procellosos vela referre^p notos.
^q Thesæa devovi, quia te dimittere^r nollet;
 10 ^s Nec tenuit^t cursus forsitan ille tuos.
 Interdum timui, ne, dum vada tendis ad^u Hebri,
 Merfa foret^v cana naufraga puppis aqua.
 Sæpe Deos supplex, ut tu, scelerate, valeres,
 Sum prece thuricremis devenerata focis.

INTERPRETATIO.

Interim Luna quater recessit, ea quater re-
 novata est toto orbe; nec mare Thracium
 reducit naves tuas Athenienses. Si nume-
 res dies quos nos amantes bene numeramus,
 nostra de te querimonia non exoritur ante
 suum tempus. Spes quoque nostra longior
 fuit, sero credimus ea, qua credita nos cru-
 ciant, & jam coacta amanti officiant. Sæpe
 mentita sum mihi pro te, sæpe credidi anstros

procellosos reducere tua vela candida. Male
 sum peccata Thesæa quod tibi redempti po-
 testatem non faceret, neque ille forsitan redi-
 tum tuum prohibuit. Quandoque reformi-
 davi, ne, dum pergis ad vada Hebri, navis
 tua naufragium passis, esset submersa aqua
 alba. Sæpe ego supplex adoravi Deos ad-
 taria, ubi thos crematur, & precibus petivi,
 ne tu scelerate prospera valetudine fruereris.

NOTÆ.

^c Quater] Id est, Quartus est mensis.
^d Nec vehit] Id est, Tu non redis. Fre-
 quentiores sunt istæ figuræ, quam ut eas anno-
 tare opus sit.
^e Actæas] Id est, Atticas, Athenienses
 Demophoontis: A Græco ἀττικῶν, quod Atti-
 ca Regio littoralis, & undis fracta sit.
^f Siphonis] Thracia; a vetusto nomine
 Siphon, quo appellatam fuisse Thraciam re-
 fert Gellius.
^g Non venit] Omnino; siquidem post ex-
 actum primum mensem poterat Phyllis De-
 mophoonti promissa oggerere.
^h Spes] Id est, Diu etiam speravi te ven-
 turum.
ⁱ Tarde] Sero credidit Phyllis Demopho-
 onta deceptorem esse, qui non rediret. Ci-
 tius istud si animo sedisset, ipsum hospitio &
 lecto non communicasset; vel saltem commu-
 nicatum non dimississet.
^k Lædunt] Postquam se ludificatam esse
 non credit modo, sed certo sentit.
^l Credimus] Pessime istud exposuerunt
 Te venturum speramus: Imo contra Cre-

dimus te non venturum, te deceptorem esse.
^m Invita] Non libens queror, sed amor co-
 git interpretantur. Nihil ad rem. Fatetur
 Phyllis se amare, quanquam potius decepto-
 rem optaret odisse, & id tantum.
ⁿ Nocent] Nocet omnino amanti, huic
 homini credidisse quem amat, cum sese ab eo
 derelictam sentit.
^o Fui mendax] Multis mentita sum expo-
 nunt; adeoque nihil posse dicam. Oscitan-
 ter. Sibi mentitam hoc ipso versu Phyllis ait.
 Scilicet ipsa qualibet excogitavit, quæ Demo-
 phoonta remorari sibi persuasit.
^p Notos] Notus ventus a meridie spirans, iis
 secundus qui ex Attica in Thraciam navigant,
^q Thesæa] Patrem tuum, quem ego credidisse
 retinere te; cum nullus redires.
^r Nollet] Prout equidem tunc conjiciebam,
 adde.
^s Cursus] Tuum iter, tuam navigationem
 optime.
^t Hebri] Fluvius est Thracie.
^u Cana] Alba; ex agitatione, & æris
 permixtione.

- Sæpe videns ventos cælo pelagoque faventes,
 Ipsa mihi dixi; Si valet, ille venit.
 Denique fidus amor, quicquid præparantibus obstat,
^x Finxit; & ad ^y causas ingeniosa fui.
 5 ^z At tu lentus abes: nec te jurata ^a reducpnt
 Numina; nec nostro motus amore redis.
^b Demophoon, ventis & ^c verba & vela dedisti:
 Vela queror reditu, verba carere fide.
 Dic mihi quid feci; ^d nisi non sapienter amavi?
 10 ^e Crimine te potui demeruisse meo.
 Unum in me scelus est; quod te, scelerate, recepi.
 Sed scelus hoc meriti pondus & instar habet.
^f Jura, fides ubi nunc, commissaque ^g dextera dextræ?
 Quique erat in falso plurimus ore ^h Deus?
 15 Promissus socios ubi nunc ⁱ Hymenæus in ^k annos,
 Qui mihi conjugii sponzor & obses ^l erat?

INTERPRETATIO.

Sæpe cum cernerem ventos mari & cælo propitios, ego mihi dixi, Si illi bene est, redit. Denique fidelis meus amor excogitavit quicquid remoraretur festinantes: & fui callida ad fingendum causas tæ retardationis. At tu tardus absens es: nec Dii per quos jurasti, te redeunt: nec reverteris impulsus amore nostro. Demophoon, commisisti ventis dicta & vela, ego conqueror vela carere recursum,

dicta carere fide. Dic mihi quid admisisti nisi quod incaute amavi? Potui te obstrinxisse flagitio meo. Unum est in me flagitium, quod te excepi, scelerate, sed eo genere flagitii te demeruisse debueram. Ubi sunt nunc jura, ubi fides, & manus juncta manui, & multus deus qui erat in ore tuo perjurio? Ubi nunc Hymenæus pactus in annos nostros conjunctos, qui erat mihi sponzor & obses connubii?

NOTÆ.

^x Finxit] Ad tui excusationem.
^y Causas] Quibus iter tuum impeditum fuerit.

^z At tu lentus] Affectus maxime movet, hoc in loco posita ista accusatio.

^a Reducunt] Non de Diis sed Demophoonte queritur, qui Deorum, quos perjurio violavit, iram contemnit.

^b Demophoon] Si ego aliquid video, non tam stomachationem habet hæc denominatio, ut voluit, quam amoris intimum sensum & molliorem exprimit.

^c Verba] Verba dare ventis, est quidem verba in vanum fundere, uti exponunt, sed simpliciter & sine interpretatione, hoc in loco, hæc phrasis est intelligenda.

^d Nisi non] Clarissimus Heinsius vel in vitis, libris, si non &c. reponit. Quamobrem non potui dimittere; sensus enim optimus est, quem facit læstio recepta. Gallice diceret, *Qu'ay-jé fait, si ce n'est de vous accoir aime sans aucune precaution?* Angl. *What have I done, but only loved you without any Precaution.*

^e Crimine] Id est, Ea re quod te amavi non sapienter, & sine dissidentia, tu simplicitate mea ad servandam fidem adduci debuisses. Verissime. Nam bis quidem nequiter facit qui & fallit, & fidem fallit.

^f Jura] Hospitii, Connubii. Istud est quod Gallice per exprobrationem dicimus, *Où est le Droit, Ou est lay Foy*, &c. Angl. *Where's your Honesty, Where's your Faith?*
^g Dextera] Quæ hodieque fidei est symbolum.

^h Deus] Cupido, ut volunt, vel potius, plurimus Deus, omnes Deos significat per quos Demophoon jurabat, quos & postea Phyllis recenset.

ⁱ Hymenæus] Nuptiarum Deus.

^k Annos] Anni dicuntur socii qui à conjugibus in vita sociali & conjuncta, prout decet, exiguntur.

^l Erat] Esse debuerat. Vult tantum Phyllis sanctissimas & inviolabiles matrimonii leges, adversus Demophoonta proferre,

PHYLLIS DEMOPHOONTI. 13

Per mare, quod totum ventis agitur & undis;
 Per quod sæpe ieras, per quod iturus eras:
 Perque tuum mihi iurasti (nisi ^m fictus & ille est)
 Concita qui ventis æquora mulcet, ^a avum:
 5 Per Venerem nimiumque mihi facientia tela,
 Altera tela arcus, altera tela ^o faces:
^p Junonemque, toris quæ præsidet alma maritis,
 Et per ^a tædiferæ ^r mystica sacra Deæ.
 Si de tot ^s læsis sua ^t numina quisque Deorum
 10 Viadicet; ^u in pœnas non satis unus eris.
^x At laceras etiam puppes furiosa refeci:
 Ut, qua defereretur, ^y firma carina foret.
 Remigiumque dedi, quo me ^z fugiturus ^a abires,
 Heu patior telis vulnera facta ^b meis!

INTERPRETATIO.

Jurasti mihi per mare totum, quod movetur ventis & undis, per quod sæpe cucurreras, per quod volebas currere, & per tuum avum (nisi & ille est falsus) qui temperat maria turbata ventis. Jurasti per Venerem; & tela nimis ad me spectantia, per arcus tela altera, per faces tela altera; & per Junonem qua alma præest lætis maritalibus, & per sacra mystica Deæ tædiferæ. Si unusquisque Deorum de tot violentis ultimæ eat sua numina, tu solus non poteris ferre omnes pœnas. At ego insana etiam restitui naves fractas, ut carina, qua ego desitnerer, esset tutæ. Atque ego dedi remigium quo a me discessurus proficisceretur: heu fero plagas impactas telis meis!

NOTÆ.

^m *Fictus*] Id est Nisi tu falso, ut multa alia mentitus es, inum esse avum aut proavum Neptunum didicisti, vel falso te Theſeo & Ægeio ortum prædicasti.

ⁿ *Avum*] Ægeum, quem in deum marinum transmutatum fuisse Poetæ fabulantur, cum se in mare præcipitem dedisset: quo etiam alludere videtur Ovidius. Vel Avum, Ægei patrem, pro proavo, Neptuno scilicet, posuit, quod aliis placet.

^o *Faces*] Sagittæ & faces tela sunt Cupidinis: Non enim tantum sagittis ferire, sed etiam face incendere dicitur. Ita Ovid. postea in *Metamorph.* sed & eadem Veneri tribuntur.

^p *Junonemque*] Juno Saturni filia, Jovis & soror & conjux, quæ nubentibus (unde pronuba) & parturientibus (unde Lucina) præsidere dicta est.

^q *Tædiferæ*] Cereris Eleusinæ, cujus fura cum tædis fiebant, ad ejus rei memoriam quod ipsa Proserpinam filiam, à Plutone raptam, noctu etiam, accensis in Ætna monte tædis, toto orbe quæssisset.

^r *Mystica*] Nocturna & occulta, Sacerdotibus tantum cognita, quæque quam occultissimis cæremoniis peragerentur.

^s *Læsis*] Perjurio: Vix enim eo major esse possit Dei contentus.

^t *Numina*] Per *Numina*, varias intellige Deorum potestates; siquidem ab Ethnicis huic & illi Deo, hæc & illa attributa sunt, quibus præsent, unde & quandoque varia nomina fortiebantur.

^u *In pœnas*] *Ferendas* scilicet. Id est, Tu pœnis obrutus nequaquam Deorum ira sufficere poteris.

^x *At laceras*] Magnum habet dolorem hæc recordatio.

^y *Firma*] Contra maris & ventorum impetum.

^z *Fugitivus*] Invidiosè. Non fuit discessus sed fuga.

^a *Abires*] Quanto cum dolore & affectu verbum istud exulit!

^b *Meis*] Quia laceras naves refecerat, quibus Demophoon fugeret. Metaph. ab armis, quæ aliquando adversus nos ipsos præbemus.

Credi-

- ^c Credidimus blandis, quorum tibi copia, verbis:
 Credidimus ^d generi, nominibusque tuis:
 Credidimus lacrymis. ^e an & hæ simulare docentur?
 Hæ quoque habent ^f artes, quaque ^g jubentur, eunt?
 5 Dis quoque ^h credidimus. ⁱ quo jam tot pignora nobis?
 Parte satis potui qualibet inde capi.
 Nec ^k moveor, quod te juvi portuque locoque;
^l Debit hoc meriti summa fuisse mei.
 Turpiter hospitium lecto cumulasse jugali
 10 Pœnitet, & lateri conferuisse latus.
 Quæ fuit ante ^m illam, mallem suprema fuisset
 Nox mihi; dum, potui Phyllis honesta mori.
 Speravi ⁿ melius, quâ me meruisse putavi:
 Quæcumque ex merito spes venit, ^o æqua venit.
 15 Fallere credentem non est operosa puellam
 Gloria; simplicitas digna favore fuit.

INTERPRETATIO.

Idem habuimus illecebroſis ſermonibus, quibus
 abundas; credidimus ſtemmatibus tuis, &
 ſuis nominibus: credidimus lacrymis, an &
 hæ inſtituantur ad fraudem? an hæ quæque
 habent dolos, & ſunt qua imperantur? Cre-
 didimus etiam Liris. Quorſum vero jam no-
 bis tot pignora? Potui ſatis qualibet parte
 intercepti. Nec curo, quod tibi profui & portu
 & loco; hoc debuit eſſe omne meum officium.

Pœnitet me adieciſſe hoſpitio lectum marita-
 lem, & junxiſſe latus lateri. Mallem noſtem,
 qua fuit ante illam, fuiſſe mihi ultimam,
 dum potui mori Phyllis pudica. Speravi me-
 lius, quia credidi me meruiſſe; quæcumque
 ſpes oritur ex merito juſta eſt. Non eſt diſſi-
 cilis gloria decipere puellam ſidentem, ſim-
 plicitas mea fuit digna favore.

NOTÆ.

^c Credidimus] Maximo eſt ſolatio malum
 pati, quod nos culpa noſtra non arceſſivimus.
 In eo eſt Phyllis, ut conſilia ſua approbet, il-
 ludque excuſet quod ſimplicitate peccavit in
 Demophoontis perfidiam culpa rejecta.

^d Generi] Id eſt, Cum en Diis ſatus eſſes,
 ex te tantum ortum iri perfidiam non ſuſ-
 picabar.

^e An hæ] Id eſt, An aliquis etiam po-
 teſt animum ad lacrymas fidias inſtituere?
 Vult ea re Phyllis ſeſe & ſuam credulitatem
 maxime excuſare.

^f Artes] Prope idem eſt quod antedixit.
 Calliæ diceremus, L'artifice peut il bien al-
 ter juſques à ſeindre des larmes. Angl. Can-
 your Artifice ſo ſo far as to ſeign Tears?
^g Jubentur] Ita ut d' cauſa qualibet la-
 crymas quiſquam poſſit eſfundere.

^h Credidimus] Iſtud optine. nam ſticti
 omnino ſui vindices, ita & videntur Di ea-
 rum rerum ſponſores quæ, ipſis citatis, pro-
 muntur. Quia ſuo modo ſuum & iſtud

locum habet, ubi de vero Deo cer opt. max.
 agitur.

ⁱ Quo] Innuat ſe plura, quam ſit opus
 congerere, ut Demophoontis perfidiam, cau-
 ſam faciat ſuorum, ſi quæ ſint, delictorum,
 illumque ultra quam ſit ſatis dediſſe veri a-
 moris quibus fidendum eſſet teſtimonium.

^k Moveor] Id eſt Non illud me urit:
 Non ejus rei pœnitet. Nimirum potuit ex
 humanitatis affectu Phyllis extorrem patria
 Demophoontem hoſpitio excipere.

^l Debit] Jam ex eventu ſe ipſam quo-
 dammodo accuſat; atque iſtud tantum ut
 pœnitentiæ dolorem exacuat. Neque vero
 Phyllidis mens eſt ſuam culpam facere.

^m Illam] Qua latus lateri conferui. Sed
 multus eſt in iſta recitencia & impetus &
 lepos.

ⁿ Melius] Demophoontem ſcilicet ſpon-
 ſam fore firmum,

^o Equa] Adeoque nec ipſa ſtulte aut
 ſine ratione ſperavit,

PHYLLIS DEMOPHOONTI. 15

Sum decepta tuis & ^p amans & fœmina verbis :
 Di faciant, laudis ^q summa fit ista tuæ.
 Inter & ^r Ægidas media ^s statuaris in urbe :
 Magnus ^t titulis ^u stet pater ante suis.
 5 Cum fuerit ^x Scyron ^y lectus, torvusque ^z Procrustes,
 Et ^a Sinis, & tauri mistaque ^b forma viri ;
 Et domitæ bello ^c Thebæ, fusique ^d bimembres,
 Et pulsata nigri ^e regia cæca Dei :
 Hoc tua post ^f illum titulo signetur Imago :
 10 Hic est, cujus amans ^g hospita capta dolo est.

INTERPRETATIO.

Es amanti, & fœmina imposuerunt tua verba : Dii faciant ut sit ista omnis laus tua : Es colloceris inter Ægei posteros in urbe media ; Statua patris tui titulis magnifici stet coram. Cum Scyron fueris lectus, & crudelis Procrustes, & Sinis, & forma confusa viri Gæmuli & tauri, & Thebæ bello subacta, & Centauri fugati, & regia ævi Dei per vim intrata, post illum imago tua notetur hoc elogio, Hic est cujus fraude hospita amans decepta est.

N O T Æ.

^p Amans] Credula res amor est, ut poltea dicit Ovid.

^q Summa] Id est, In eo posita sit omnis laus tua: quæ nulla est.

^r Ægidas] Ægei posteros.

^s Statuaris] Ex statua represententis.

^t Titulis] Nominibus magnificis, & rerum gestarum inscriptione.

^u Stet] Statua patris posita sit juxta tuam.

^x Scyron] Latro fuit insignis, circa Megaram latrocinia sua exercens, quem Theseus interfecit.

^y Lectus] In Thesei titulis, propter egregii facti memoriam.

^z Procrustes] Alius latro, quem Theseus in Attica viatoribus insidiantem, fortiter superavit. Hunc volunt obvios quosque lectum quandam conscendere coegisse, longiores amputare solitum, breviores trahere, donec cum lecto æquantur.

^a Sinis] Hic in Isthmo Corinthiaco aligatos curvatis arboribus homines, in diversa trahabat, & discerpebat.

^b Forma] Subtilis est Minotauri circumscriptio, quem labyrintho inclusum Theseus sustulit. Forma vero ejus mixta dicitur, quod partim hominis, partim tauri membris eum produxisset mater pasiphaë Minois uxor, postquam Dædali ope cum tauro concubisset. Prolixè fabulam istam apud Mythologos, & ejus explicationem, invenies: dum aliud

Taurum Minois ducem, alii ad navem, alii ad alia referunt.

^c Thebæ] Plures fuerunt eo nomine urbes. Hic vero de Boeotidis agitur: in quibus subruendis Thesei virtus maxime emicuit.

^d Bimembres,] Centauri, Junonis, vel potius nubis & Ixionis filii: quos Theseus & Lapithæ, quod illi in Pirithoi nuptiis, tum Hippodamiz sponsæ, tum aliis fœminis vim facere vellent, partim interfecerunt, partim fugaverunt. Bimembres vero dicti sunt quod superne homines, inferne equi essent. Quorum & id genus fabularum explicationem vide apud Mythologos, quorum verba huc frustra transcriberemus.

^e Regia] Plutonis aula nigra, quam in Pirithoi gratiam, ut ei in conjugem Proserpinam raperet, intravit. Quoniam istud in amici gratiam ausum fuisse Theseo audaciatantum apponendum: namque ille in inferis, Pirithoo à Cerbero cane intercepto, mille multatus est, donec ab Hercule liberatus fuit.

^f Illum] Patrem tuum Theseum. Gall. Qu'après qu'on aura vu votre père, & ses éloges, &c. Angl. After one has seen your Father and all his Elogies, &c.

^g Hospita] In quinque libris hospite scriptum esse testatur clar. Heinhus: ut hic idem, quod in Helenes epistola, innuat, Certus in hospitibus non est amor.

Verum potior est lectio altera.

16

EPIST. HEROIDUM.

^a De tanta rerum turba, factisque parentis,

ⁱ Sedit in ingenio ^k Cressa relicta tuo.

Quod solum excusat, solum ^l miraris in illo :

Hæredem patriæ, perfide, fraudis ^m agis.

5 Illa (nec invideo) fruitur meliore marito ;

Inque capistratis ⁿ tigribus alta sedet.

At mea despecti fugiunt connubia Thraces,

Quod ^o ferar externam præposuisse meis.

Atque aliquis, ^p Doctas jam nunc eat, ^q inquit ^r Athenas :

10 ^s Armiferam Thracen, qui regat, alter erit.

^t Exitus acta probat. ^u careat successibus opto,

Quisquis ab eventu facta ^v notanda putat.

^w At si nostra tuo spumescant æquora remo,

Jam mihi, jam dicar consuluisse meis.

15 ^x Sed neque consului : nec te mea regia ^y tangit,

Fessaque ^z Bistoniam membra ^a lavabis aqua.

INTERPRETATIO.

Cretensis Ariadne deserta mansit in animo tuo, de tanta copia rerum & gestis patris. Suspiciis in illo illud unum, quod unum excusat. Perfide, te facis hæredem doli paterni. Illa (nec invideo) gaudet meliore marito, & sublimis sedet in tigribus franctis. At Thraces contempni avertantur meum conjugium, quia ego dicor præposuisse peregrinum meis. Atque ali-

quis dicit: Proficiscatur jam nunc doctas Athenas, alter erit, qui imperet Thraciæ bellicosæ: Eventus probat facta. Cupio careat lato exitu, quicquidque putat acta vituperanda ab eventu. At si maria nostra albescant tuo remo, tum dicar prospexisse mihi & meis. Sed neque prospexi, neque mea aula te movet, neque lavabis lassos artus aqua Thracia.

N O T Æ.

^h De tanta] Multum habet affectum hæc criminatione, sed cuius proficere cupienti facile erit imaginari quæ longum esset scribere.

ⁱ Sedit] Tibi tantum placuit, & tibi imitandum sumpsisti, quod ille perfidiose fecit.

^k Cressa] Ariadne, Minois filia, de qua plenius in sequentibus.

^l Miraris] Id est, Probas, imitaris, quod in se reprehendendum patre agnovit.

^m Agis] Gall. Vous vous portez pour héritier. Angl. You carry your self like his Heir.

ⁿ Tigribus] Illis enim curus Bacchi trahitur, in quo Ariadne à Libero patre in conjugem assumpta, magnifice sedet, quoque vehitur.

^o Ferar] Ita meliores libri, Autore Heroisio: quanquam non minus placeat ferar.

^p Inquit] Id est, Quilibet ex meis possit dicere.

^q Athenas] Ad sanum Demophoonta, scilicet, egregium illum, quem nobis omnibus Thracibus præposuit.

^r Exitus] Verba sunt Thracum ab eventu Phyllida damnantium.

^s Careat] Responso est Phyllidis, ad pravam Thracum suorum judicium, per imprecationem in eos & indirecte proposita. Atque equidem perverse profecto ex eventu rationes nostræ judicantur.

^t Notanda] Judicanda & vituperanda.

^u At si] Purgationem suam à contrario eventu confirmat. Dicar, inquit, bene fecisse, si tu redieris Phyllidis autem verba cum spe aliqua & voto conjuncta videntur.

^x Sed neque] Jam disiectus est qui modo affulserat spei radius.

^y Tangit] Placuerat Heinio tanget, sed quod ante legebatur, meo quidem judicio convenientius tangit reposui.

^z Bistoniam] Thracia nostra. Lacus est Bistonius in Thracia.

^a Lavabis] Pro veteri consuetudine, quæ etiam ex Evangelio cognoscitur. Non lavabis: Ergo neque venies.

Illa

PHYLLIS DEMOPHOONTI. 17

- ^b Illa meis oculis species abeuntis inhæret,
Cum premeret portus classis itura meos.
^c Ausus es amplecti; colloque infusus amantis
Oscula per longas jungere pressa moras:
^d Cumque tuis lacrymis, lacrymas ^d confundere nostras;
Quodque foret velis aura secunda, ^e queri:
Et mihi discedens suprema dicere voce;
Phylli, fac ^f expectes Demophoonta tuum.
^g Expectem, qui me nunquam visurus abisti?
^h Expectem pelago vela negata meo?
ⁱ Et tamen expecto. redeas modo ⁱ serus amanti:
Ut tua sit solo ^k tempore lapsa fides.
Quid ^l precor infelix? jam te tenet ^m altera conjux
Forfitan, & nobis qui male favit, amor:

INTERPRETATIO.

Imago illa tui discedentis infixa est meis oculis, cum classis discessura esset in meis portibus. Non veritus es me amplecti, & projectus in collum meum amantem dare oscula arcta per prolixas moras, & miscere lacrymas nostras cum tuis lacrymis, & queri quod ventus esset favens velis, & mihi dicere ultima voce, cum proficiscereris, Phylli, vide ut opperiaris tuum

Demophoonta. Opperiar, quod ididicessisti nunquam visurus me, opperiar vela prohibita à mari meo? Et tamen prestolor, modo revertaris tardus mihi amanti; ut fides tua deseris solo tempore. Misera quid voves? Jam alia uxor te capit forsitan, & amor, qui minus fuit nobis propitiis.

NOTÆ.

^b Illa] Se nihil amasse unquam fateatur, qui ita commemoratione non commovebitur.

^c Ausus es] Ex Demophoontis perfidie contemplatione, tum blanditiarum, quibus discedentem perfidum demulserat, recordatione, vehemens hæc increpatio Phyllidis nascitur. Quantum vero imaginandi facultate valuerit Poëta, videbunt qui proficiendi studio, phantasiam suam illi committunt: vel etiam qui ejus leporibus ducti, iis sese oblectare voluerint.

^d Confundere] Nequiter fecit Demophoontis, qui sinceram & ex amoris mollietate fluentes Phyllidis lacrymas, fidei suis & per dolum expressis fleatibus compenfaverit.

^e Queri] Quasi ille moras causam ventorum vim adversam habere maluisset. Phyllidis hæc est querela, An potuisti inter tot amoris mei testimonia ejusque illecebras, me simulatione tua deludere? Vel, quomodo ad nimiam & incredibilem fissionem pectus perfidia consuevit potuisti adigere?

^f Expectes] Sicuti est ista Demophoontis vox suprema, & ultimus amoris conatus, ita & est ultimus perfidie gradus. Non enim tantum torquetur animus, quando adempta

spes est, & ille stupet, quam cum inter spem & timorem attentus, undique distrahitur, & cura conficitur.

^g Expectem] Cum dolore & increpatione. Gal. Qui attende? Angl. Should I wait for?

^h Et tamen] Vide mihi quæso, qui conatus, qui impetus, quæ lucta, priusquam desperet!

ⁱ Serus] Non ut sero redeat petit; sed, quando ita necesse est, ut sero redeat redeat saltem.

^k Tempore] Proverbiali forma dicimus, Que je ne perds, que l'attente. Angl. May I lose nothing but my Attendance.

^l Precor] Votorum fervorem indicat, eademque vox ista corripit. Ita enim sese habent cordis nostri cogitationes & vices. Cum maxime fervent affectus, tum facillime placentur; ubi maximus eorum impetus, ibidem & finis. Extrema quæque scilicet recurrunt & sese tangunt; nec metas ultra licet erumpere.

^m Altera] Puellis suspicio familiaris. Ita & supra Penelope. Sed prudentiam nota Poetæ; quomodo affectus gradatim fleat, & ex iis singula quæque moveat. Majores fecerit progressus qui unam epistolam cum cura & diligentia in indaganda arte meditatus fuerit, quam qui totum librum, ut mos est, legerit.

Utquetibi^a excidimus, nullam, puto, Phyllida nosti.

Hei mihi! ° si quæ sim Phyllis, & unde, rogas.

Quæ tibi, Demophoon, longis^p erroribus acto

Threïcios portus, hospitiumque dedi.

5 Cujus^q opes auxere meæ: cui dives egenti

Munera multa dedi, multa datura fui.

Quæ tibi subjeci latissima regna^r Lycurgi,

Nomine fæmineo^s vix satis apta regi:

Qua patet umbrosum Rhodope glacialis ad^t Hæmum,

10 Et^u facer admiffas exigit Hebrus aquas.

Cui mea virginitas avibus^x libata^y finitris,

Castaque fallaci^z zona recincta manu.

^a Pronuba^b Tisiphone thalamis^c ululavit in illis,

Et cecinit mœstum^d devia carmen avis.

INTERPRETATIO.

Et postquam ex conspectu tuo sublata sum, nullam reor Phyllidæ cognovisti. Hei mihi! si quavis qua sim Phyllis, & cujus. Ego, Demophoon, qua præbui tibi longis itineribus jactato portus Thracios, & hospitium: Cujus divitiis meæ majores fecerunt, cui dives ego multa dona contuli, & volui multa conferre: qua tibi subdidi late patens imperium Lycurgi, qua vix possunt gubernari nomine fæmineo: Qua Rhodope gelu rigens extenditur, usque ad Hæmum umbrosum, & qua facer Hebrus volvit aquas concitatas. A quo mea virginitas primo decerpta est, alicuius infaustis, & Zona pudica detracta est manu fraudulenta. Tisiphone pronuba ululavit in illis nostris nuptiis; & avis devia cantavit carmen lugubre.

NOTÆ.

n *Excidimus*] Illud est quod Gal. dicimus, *Assi-tot que vous m'entes perdue de venue.* Angl. *As soon as you had lost me out of your Sight.*

o *Si qua sim*] Non major esse potest oblitio.

p *Erroribus*] Vere dicuntur errores, quæ per mare periciuntur iœnera.

q *Opes*] Quæ, statu in quo erat, exiguæ erant.

r *Lycurgi*] Pater fuit Phyllidis; de quo Poetæ, quod Bacchum contempsisset, multa abulantur.

s *Vix*] Quia feroces & bellicosi.

t *Hæmum*] Mons est Thraciæ, sicut & Rhodope, per quos regni sui amplitudinem Phyllis describit.

u *Sacer*] Quia omnes fluvii sacri propter incolas & præsidentes Deos & Nymphas.

x *Libata*] *Primum violata.* Matrimonium est circumscriptio.

y *Sinitris*] Id est, *Auspiciis & Diis adversis.* Nihil enim veteres illi inauspicato, vel sine Diis, suscipiebant.

z *Zona*] Cingulo nova nupta præcingebatur quod vir in lecto solvebat, factum ex lana ovis, ut sicut illa in glomos sublata, conjuncta inter se sit, sic vir suus secum cinctus vinculusque esset. Festus.

a *Pronuba*] *Loco Junonis nostris nuptiis præfuit.*

b *Tisiphone*] Furiarum una: Altera est Alecto; tertia Megæra, filia Noctis & Acherontis.

c *Ululavit*] Quanquam vocem hanc mediam esse docet Servius; satis constat tamen hic lugubrem & feralem, pro nuptiali, cantum significare.

d *Devia*] Bubo, vel qualibet avis devia nocturna & latebris gaudens, cujus vox querula mali ominis esse censebatur.

Adfuit.

PHYLLIS DEMOPHOONTI.

19

- Adfuit ^e Aleſto ^f brevibus torquata colubris;
 Suntque ^g ſepulcrali lumina mota face.
 Mœſta ^h tamen ſcopulos ⁱ fruticoſaque littora calco,
 Quaque patent oculis æquora lata meis.
 5 Sive die ^k laxatur humus, ſeu ^l frigida lucent
 Sidera; proſpicio quis freta ^m ventus agat.
 Et quæcunque procul venientia lintea vidi,
 Protinus illa ⁿ meos auguror eſſe Dæos.
 In freta procuro, vix me retinentibus undis,
 10 Mobile qua primas porrigit æquor aquas.
 Quo magis accedunt, minus & minus ^o utilis aſto:
^p Linquor, & ancillis excipiendâ cado.
^q Eſt ſinus adductos modice falcatus ^r in arcus,
 Ultima prærupta cornua mole ^s rigent.
 15 Hinc mihi ſuppoſitas immittere corpus in undas
 Mens fuit; &, quoniam fallere pergis, erit.
 Ad tua me fluctus proſectam littora ^t portent,
 Occurramque oculis ^u intumulata tuis.

INTERPRETATIO.

Aleſto completa brevibus ſerpentibus adſtitit, & lumina admota ſunt ex tædâ ſunerea. Nihilominus triſtitis premo ſcopulos & littora fruticibus plena, & loca unde vaſta maria aperta ſunt meis oculis. Sive terra ſoluitur per diem, ſeu aſtra gelida lucent, obſervo quis ventus agites maria; & quacumque vidi procul vela accedentia, ſtatim conſicio illa eſſe meos Deos. Accuro ad mære aquis me aggreſſibilibus, qua mare ſinudum extendit.

N O T Æ.

e Aleſto] Altera ex furiis, ut ante diximus.

f Brevibus] Ideoque, ut volunt, ſævioribus.

g Sepulcrali] Id eſt, Pro facibus quinque ex ſpina alba aut pînâ in nuptiis adhiberi ſoliſtis, ſerales admotæ ſunt ex rogo accenſæ, vel ſuæri deſtinate.

h Tamen] Id eſt, Quamquam omnia ſunt mihi adverſa, tamen amoris mei tantus eſt ardor, ut contra ſpem animi mei te ſemper & maximo cæm labore, non ſine ſuore queram.

i Fruticoſaque] Ubi difficile eſt admodum ſuos gradus firmare. Sed operæ pretium eſt hæc omnia ſibi phantaſiæ opera, oculis repræſentare.

k Laxatur] Solis calore.

l Frigida] Id eſt, Per noctem. Amoris fui anxietatem commendat, quæ diu noctuque ipſam follicitat.

m Ventus] Opûme amoris follicitudinem declarant iſtiſmodi cogitationes.

n Meos] Id eſt, Qui me exaudiverunt, & mihi propitiï facti ſunt.

o Utilis] Quia te non eſſe video, vix poſſum niti pedibus.

p Linquor] Animi deliquium patior.

q Eſt ſinus] Seſe tandem ad deſperationem coactam eſſe Phyllis declarat: quod loci deſcriptione, unde ſe in mare daturam dicit, cognoscitur.

r In Arcus] Id eſt, Ad tenſi arcus modum curvatus. Curvatur enim arcus, cum nervo extrema ejus ſimul in ſeſe adducuntur.

s Rigent] Alta, prærupta, dura & ſalubreſca ſunt ad horrorem & ſinoporem.

t Portent] Votum eſt.

u Intumulata] Abſque ſepulcræ honore, quod Ethnicis præſertim horrendum, ſiquidem & iſtud ad Manes placandos, vel torquendos momentum haberet.

EPIST. HEROIDUM.

- Duritia ferrum ut superes, adamantaque, ^x teque;
 Non ^y tibi ^z sic, dices, Phylli, sequendus eram.
 Sæpe venenorum fitis est mihi: sæpe cruenta
 Trajectam gladio morte perire iuvat.
 5 Colla quoque, infidis quia se nectenda lacertis
 Præbuerunt, laqueis implicuisse libet.
 Stat nece ^b matura tenerum pensare ^c pudorem:
 In necis ^d electu parva futura mora est.
 Inscribere meo causa ^e invidiosa sepulcro:
 10 Aut hoc, aut simili carmine notus eris.
 Phyllida Demophoon leto dedit, ^f hospes amantem:
 Ille neci ^g causam præbuit, ipsa manum.

INTERPRETATIO.

Quamvis durior sis ferro, & adamante, & te ipso, dices, Phylli, non ita me debebas sequi. Sæpe cupio bibere toxicum; sæpe placet transficam ense perire morte sanguinolenta. Etiam, quia mea colla se præbuerunt implicanda brachiis perfidis siue volo ea premere. De-

crevi satisfacere nece accelerata tenero pudori, non diu cunctabor in electione mortis. Signaberis causa odiosa meo sepulcro, notus eris, aut hoc, aut ejusmodi titulo. Demophoon hospes tradidit morti Phyllida amantem; ille dedit causam morti, ipsa manum.

NOTÆ.

^x Teque] Gradatione ista vide Demophoonem ut Phyllis durissimum faciat.

^y Tibi] Pro a te.

^z Sic] Mortuus, intumescens, undis jactatus & crosa.

^a Præbuerunt] Nonnulli habent præbuit, quod non minus, imo amplius placeret.

^b Matura] Decoro & magnanimo leto exponunt. Esto decorum, sed maturum mihi idem est quod promptum, acceleratum & opportunum.

^c Pudorem] Violatam a te meam pudicitiam.

^d Electum] Inter tot mortis genera fluctans, tandem sese ex amygdalo suspendisse dicitur; quæ arbor cum exaruisset, Demophoonis adventu revivuit.

^e Invidiosa] Id est, Qua legentium invidiam & odium in te derivet.

^f Hospes] Hospitio a Phyllide acceptus. Passive.

^g Causam] Perfidia sua.

EPISTOLA III.

ARGUMENTUM.

Postquam Græci Phrygiam attigerant, urbes Troja finitimas, præcipueque Lesbo oppositas, hostiliter aggressi populari caperunt: inter quos Achilles, Pelæi & Thetidis filius, uranque Ciliciam, & Thebanam, & Lynnesiam invasit. Exfugato inde Chryseio oppido, duas egregia forma virgines abduxit, Astynomen, Chrysa sacerdotis Smynthei Apollinis filiam, & Hippodamiam, Brisea natam, qua postea a paternis nominibus cognominata fuerunt. Chrysen Achilles Agamemnoni concessit, Briseida sibi reservata. Cum deinde vero Agamemnon Deorum jussu Patri restitueret suo Chrysen, ipse Achilli Briseida per vim & summam contentionem abstulit. Quamobrem effervescentes Achilles abstulit sese a lignandis a pugnan-do: adeo ut nullius precibus ad arma contra Trojanos sumenda moveri potuerit: nec postea Briseida recipere suam voluerit, quamvis eam maximis cum donis Agamemnon esset remissurus. Briseis ergo hanc ad eum epistolam mittit, qua nimiam

BRISEIS ACHILLI.

21

ejus iracundiam accusat, rogans, ut adversus Trojanos arma capiat, dum sese prius ab Agamemnone ultro oblatam receperit.

BRISEIS ACHILLI.

- Quam legis, à ^a rapta ^b Briseïde littera venit,
Vix bene ^c barbarica Græca notata manu.
Quascunque aspicias, lacrymæ fecere, lituras;
Sed tamen, & lacrymæ ^d pondera vocis habent.
5 * Si mihi pauca queri de te dominoque viroque
Fas est; de domino pauca viroque querar.
Non, ego poscenti quod sum cito tradita ^e Regi,
Culpa tua est: quamvis ^f hoc quoque culpa tua est.
Nam simul ^h Eurybates me Talthybiusque vocarunt;
10 Eurybati data sum Talthybioque comes.
Alter in alterius jactantes lumina vultum,
ⁱ Quærebant taciti, ^k noster ubi esset amor.
Differri potui: ^l pœnæ mora grata fuisset.
Hei mihi! discedens oscula nulla dedi.
15 At lacrymas sine fine dedi, rupique capillos:
Infelix iterum sum mihi visa ^m rapi.

INTERPRETATIO.

Epistola quam legis, vix bene Græce scripta manu barbara est a rapta Hippodamia. Lacryma fecerunt omnes lituras quas videbis, sed tamen etiam lacryma vim vocis habent. Si mihi licet conqueri pauca de te, & domino & marito, conquerar pauca de domino & marito. Non est culpa tua, quod ego sum statim data regi petenti, quamvis hoc quoque est culpa tua. Nam statim atque Eurybates & Talthybius me petiverunt, data sum comes Eurybati & Talthybio. Illi veritentes oculos, alter in vultum alterius sciscitabantur taciti, ubi noster amor esset. Potui in tempus aliud remitti; mora fuisset accepta meo dolori. Hei mihi! abiens nulla tibi oscula sua- via. At effudi lacrymas sine fine, & discerpssi comam. Misera visa sum mihi iterum rapi.

N O T Æ.

a *Rapta*] A te scilicet, ex Lyrnesso. Prima est commiseratio a fortuna. Querimonias quidem non habet tam acres hæc epistola; neque tamen eo minor orationis apparatus.

b *Briseïde*] Seu Hippodamia, Briseï filia.

c *Barbarica*] Lyrnessiæ puellæ, quæ cum sit barbara Græcas litteras non recte novit. Tacite imperitiâ, ne inepta videatur, excusat.

d *Pondera*] Id est, Non minus ex lituris quam ex verbis meis amorem meum cognosces.

e *Si mihi*] Orationis præmunio, sine qua servæ, bello captæ, cuique erga dominum nullum jus erat, honesta querimonia non videbatur.

f *Regi*] Agamemnoni.

g *Hoc quoque*] Idem affirmare videtur quod modo negavit: sed diversus est respectus. Patetur Achilles culpam non esse quod tradita sit Regi, quia ex ipso ortum istud

non fuit: at in eo culpam esse dicit, quod tam cito tradiderit, cum potuisset ipsa differri.

h *Eurybates*] Agamemnonis cum Talthybio minister.

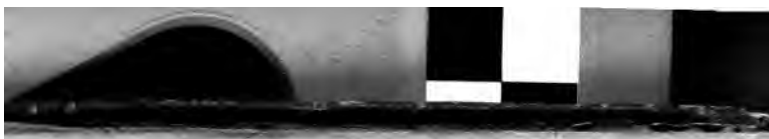
i *Quærebant*] Achillem arguit ex eo, quod etiam ejus in tradenda Hippodamia celeritatem ipsi Agamemnonis ministri mirati sint.

k *Noster*] Vester, vel invidis libris quamobrem reponendum censuerit Hiensius, demitor.

l *Pœnæ*] Dolori, quem ex discessu caperem.

m *Rapi*] Quæ fuit antea, quamque Heinsius denurbaverat vocem, resumpti, non alia causa quam quia, sine bona ratione, nihil in libris mutandum esse censeo. Nulla autem videtur ea quam reddit, Briseïdem ante raptam fuisse se non legisse; cum, quæ ex Lyrnesso expugnata capta est, eadem & rapta dici possit. Quamquam & capi, quod ex plurimis codicibus arripuisse se testatur idem, bonum est.

Sæpe

Sæpe ego decepto volui custode ⁿ reverti;

Sed, me qui timidam prenderet, hostis ^o erat.

Si progressa forem, caperer ne forte timebam,

^p Quamlibet ad Priami munus itura nurum.

5 ^a Sed data sim, quia danda fui. tot noctibus absfum,

Nec repetor. cessas, ⁱ iraque lenta tua est.

Ipse ⁱ Menœtiades, tunc, cum tradebar, in aurem,

Quid fles? hic parvo tempore, dixit, eris.

ⁱ Nec repetisse parum est: pugnas, ne reddar, Achille:

10 ^u I nunc, & cupidi nomen amantis habeo.

^x Venerunt ad te ^v Telamone & ^z Amyntore nati;

^a Ille gradu propior sanguinis, ille comes:

^b Laërtaque satus: per quos comitata redirem.

Auxerunt blandæ grandia ^c dona preces:

15 Viginti fulvos ^d operoso ex ære lebetas;

Et tripodas septem, ^e pondere & arte pares.

Addita sunt illis auri bis quinque ^f talenta:

Bis ^g sex affucti vincere semper equi.

INTERPRETATIO.

Sæpe ego volui redire, custode deluso; sed hostis erat qui me pavidam retinebat. Me timebam ne, si discessissem, forsitan abriperer, itura in domum ad quamlibet nurum Priami. Sed fuerim reddita, quia debui reddi: absfum per tot noctes, nec repetor; hæres, & ira tua tarda est. Ipse Patroclus mihi reposuit in aurem tunc cum dabar, Quamobrem ploras? non diu hic manebis. Parum est non repetisse; certas, Achille, ne resti-

tuar. Ito nunc, & retine nomen amantis desiderio flagrantis. A te profecti sunt geniti ex Telamone & Amyntore, ille conjunctior gradu sanguinis, ille comes, & natus ex Laërta, quibus stipata reverteter. Mites preces cumularunt magna munera, viginti scilicet rufos cacabos ex ære elaboratos, & septem tripodas aequales pondere, & arte. Adjuncta sunt illis decem talenta auri, duodecim equi soliti semper victoria potiri,

NOTÆ.

ⁿ Reverti] Ad te, scilicet.
^o Erat] Qui me prehendere posset, supple: Quod & postea dicit.

^p Quamlibet]. Etiam indignissimam.
^a Sed data sim] Quasi dicat, Quinquam peccatum fuit quod me tradideris, tam cito etiam; tamen istud mitto, ut graviora attingam. Accusationem itaque habet hæc loquendi formula.

ⁱ Iraque] Ex eo quod per vim me tibi Amyntonem præripueris.

^s Menœtiades] Patroclus, Menæti filius.
ⁱ Nec repetisse] Achillem arguit, quod se non modo non repeteris, sed quod insuper, cum redderetur, restitueris. In quibusdam leitur Non repetisse.

^u I nunc] Ironia est. Gall. diceremus, l'aiment te moins l'Amant passionné. Angl. A passionate lover indeed!

^x Venerunt] Ut me tibi restituerent.

^y Telamone] Ajax.

^z Amyntore] Phœnix, qui etiam à Peleo Achilli comes & moderator datus fuerat.

^a Ille] Ajax, fuit enim Telamon frater Pelei: adeoque Achilles & Ajax patruelis.

^b Laërtaque] Ulysses, prout jam sæpe vidimus.

^c Dona] Ea sequentibus versibus ex Homero recenset.

^d Operoso] Id est, opera & arte multa fabricato.

^e Pondere] Id est, in quibus ars materie pretium exæquabat.

^f Talenta] Multiplex fuit apud varias gentes, de quo multi tractaverunt, quos, si voles, adbis. Usitatum fuit præsertim Atticum, sexaginta minarum seu librarum pondere.

^g Sex] Ita melius ex Homero, quam ut habent alii, bis septem.

Quod.

Quodque^h supervacuum, forma præstante puellæ
ⁱ Lesbides, ^k eversa corpora capta domo.

Cumque tot his (sed ^l non opus est tibi conjuge) conjux
 Ex Agamemnoniis una puella ^m tribus.

5 Si tibi ab ⁿ Atrida pretio redimenda fuisset,

Quæ dare ^o debueras, accipere illa negas.

Qua merui culpa fieri tibi vilis, Achille?

^p Quo levis à nobis tam cito fugit amor?

An miseros tristis fortuna ^q tenaciter urget?

10 Nec venit inceptis mollior aura meis?

Diruta Marte tuo ^r Lyrnesia mœnia vidi:

Et fueram patriæ pars ego ^s magna meæ.

Vidi ^t consortes pariter generisque necisque

Tres cecidisse: tribus, quæ mihi, mater erat.

15 Vidi, quantus erat, fusum tellure cruenta,

Pectora jactantem sanguinolenta, ^u virum.

Tot tamen amissis te compensavimus unum.

Tu dominus, tu vir, tu mihi frater eras,

Tu mihi, ^x juratus per numina ^y matris aquosæ,

^z Utile dicebas ipse fuisse capi.

INTERPRETATIO.

Et, quod supervacuum, puella ex Lesbo pulchritudinis eximia, corpora capta domo diruta, & cum tot his, (sed non opus habes uxore) una ex tribus puellis Agamemnoniis, in uxorem. Recusas ea sumere, quæ exhibere debueras, si tibi redimenda fuisset pretio ab Agamemnone. Quo delicto merui fieri tibi contempta, Achille? Quo inconstans amor abiit tam cito à nobis? An fors maligna premit indefinenter infelices, nec aura lenior afflat meis ausibus? Vidi Lyrnesiam urbem

eversam bello, quod gessi; & ego fueram magna pars patriæ meæ. Vidi tres consortes pariter sanguinis & mortis occubuisse, & matrem tribus, quæ erat mihi mater. Vidi super terra stratum, quantus erat, maritum meum agitantem corpus suum cruentum. Exaquavimus te unum tamen tot perditis: tu eras mihi Dominus, tu maritus, tu frater. Tu ipse, juratus per numina genetricis tuæ aquosæ, dicebas mihi utile fuisse capi.

NOTÆ.

^h *Supervacuum*] Istud est ex præmatura Briseidis Zelotypia.

ⁱ *Lesbides*] E Lesbo Insula, non longe a Troja, abreptæ.

^k *Eversa*] A Græcis, Achille præsertim, quo Tempore Trojæ bellum indixerunt.

^l *Non opus*] Quia se eam intendit esse.

^m *Tribus*] Chrysothemis, Iphianassa sive Iphigenia, & Laodice, tres illæ fuerunt.

ⁿ *Atrida*] Agamemnone, Atrei filio.

^o *Debueras*] Si pretio ab Agamemnone redimi debuisset, aut potuisset.

^p *Quo*] Se eam esse innuit, quæ amantis constantiam mereatur.

^q *Tenaciter*] Ex calamitatis commemoratione, quam primus Achilles immiserat, quæque inde ipsam affigeret, commiseratio-

nem sudet movere. Sumpsum vero est istud ex eo quod vulgo alia, deinde alia mala illi inferre credatur, quem semel iniqua fortuna afflavit.

^r *Lyrnesia*] Non fuit hæc Lyrnessus Ciliciæ, ut male annotavit Antonius, & descriptit ejus Excerptor, sed majoris Mysiæ, contra Lesbon Insulam, in ora Trojæ posita.

^s *Magna*] Omnino, siquidem conjux esse: Minetis Lyrnessi principis, aut reguli.

^t *Consortes*] Fratres tuos circumscribit, quos Achilles inastavit.

^u *Virum*] Meum, scil. Minetem.

^x *Juratus*] Significatione activa.

^y *Matris*] Tuæ scil. Thetidis.

^z *Utile*] Quia potior apud te fors mea esset, quam cum meis.

- a Scilicet ut, quamvis veniam ^b dotata, repellas;
 Et mecum fugias, quæ tibi ^c dantur, opes.
 Quin etiam fama est, cum crastina fulserit ^d Eos,
 Te dare nubiferis ^e linea vela ^f notis.
 5 Quod ^g scelus ut pavidas miseræ mihi contigit aures,
^h Sanguinis atque animi pectus inane fuit.
 Ibis: & ô miseram ⁱ cui me, violente, relinques?
 Quis mihi desertæ mite levamen erit?
 Devorer ante precor subito telluris hiatu,
 10 Aut rutilo missi fulminis igne cremer:
 Quam sine me ^k Phthiis ^l canescant æquora remis,
 Et videam puppes ire relicta tuas.
 Si tibi jam reditusque placent, patriique penates;
 Non ego sum classi sarcina magna tuæ.
 15 Victorem ^m captiva sequar, non nupta maritum:
ⁿ Est mihi, quæ lanas molliat, apta manus.
 Inter ^o Achaiadas longe pulcherrima matres
 In thalamos conjux ibit (eatque) tuos.

INTERPRETATIO.

*Nimirum ut me rejicias, quamvis accedam
 dotata, & mecum recuses divitias, quæ tibi
 offeruntur. Quin etiam ferunt te linea vela
 traditurum auxilii nubiferis, cum dies crasti-
 nas luxerit. Quod facinus postquam ad timi-
 das aures delatum est, mihi infelici pectus fuit
 sine sanguine atque animo. Discedes, & ô infel-
 licem, apud quem me deferres, violente? Quis
 eris dulcis solatium mihi desituta? Precor ut*

*ante absorbeas celeri hiatu terræ, aut aduram
 igne rutilo vibrati fulminis, quam maria al-
 bescant remis Achilleis sine me & desituta vi-
 deam nares tuas discedere. Si recusus, & do-
 mus patria nunc te juvant, ego non sum grave
 onus tua classi. Ego captiva sequar victorem
 non nupta maritum: habeo manum idoneam
 ad nendum lanam. Uxor longe formosissima in-
 ter matres Achaiadas ibit (& eat) in toros tuos.*

NOTÆ.

a Scilicet] Ironice suas cum Achille
 commoditates proponit; ut ejus vana pro-
 missa arguat, eumque commoveat.

b Dotata] Sibi dotem assumit ea quæ
 secum ad Achillis placandam iram, Aga-
 memnon mittebat.

c Dantur] Quamobrem eam vocem pro-
 dentur Heinke denubaverit, nunquam vi-
 dere potui; adeoque eam restitui.

d Eos] Aurora. Id est, crastino die.

e Linea] In aliis linteæ, item linteæ
 vella, unde velle postea prociusum, quod
 nonnullis placet.

f Notis] Id est, fama est, te usque adeo
 iratum esse, ut etiam ventis maxime adver-
 sis, velis abire. Plantes enim à meridie
 Noti iis prorius reflant, qui ex Troade in
 Græciam navigant.

g Scelus] Ut ante captam Troiam disce-

das, sicut etiam Antonius exponit? Nequa-
 quam. Per respectum ad Briseidis deside-
 rium & amorem, vox ista intelligenda est,
 & id tantum.

h Sanguinis] Uno verbo, defeci.

i Cui] Istud ex amore Briseis, quæ nup-
 quam Agamemnonis, utcumque ei sit tradi-
 ta, sese fuisse, sed soli Achilli amorem suum
 reservasse, innuit. Atque ex hoc loco maxi-
 me moveri ponit Achillis misericordia.

k Phthiis] Achilleis: Nam Achillis
 Phthii fuerunt.

l Canescant] Id est, quam Tu sine me,
 abeas. Metonymia.

m Captiva] Id est, tanquam captiva, non
 tanquam uxor.

n Est] Id est, Victorem lanificio quaritabo.

o Achaiadas] Achæia Achillis patria,
 unde Achaiades puella, & matres.

Digna

- Digna nurus ^p socero, Jovis Æginæque ^q nepote;
 Cuique senex ^r Nereus ^s profocer esse velit.
 Nos humiles famulæque tuæ data pensa trehemus:
 Et minuent plenas flamina nostra colos.
 5 Exagitet nē me tantum tua deprecor uxor,
 Quæ mihi ^t nescio quo non erit æqua modo.
 Neve meos coram scindi patiare capillos:
 Et leviter dicas, *Hæc quoque nostra fuit.*
 Vel patiare licet; dum ne contempta ^u relinquitur:
 10 Hic mihi væ miseræ concutit ossa ^x metus.
 Quid tamen ^y expectas? Agamemnona pœnitet iræ,
 Et jacet ante tuos Græcia ^z mœsta pedes.
 Vince animos iramque tuam, qui cætera vincis.
^a Quid lacerat Danaas impiger Hector opes?
 15 Arma cape, Æacida, sed me tamen ante recepta:
 Et preme turbatos Marte favente ^b viros.
 Propter me mota est, propter me desinat ira:
 Simque ego tristitiæ causa modusque turæ.
 Nec tibi turpe puta precibus succumbere nostris:
 20 Conjugis ^c OEnides versus in arma prece est.

INTERPRETATIO.

Eat nurus digna socero, & nepote Jovis & Ægina, & cui senex Nereus velit esse profocer. Nos humiles & servæ tuæ trehemus datâ pensa, & fila quæ nobis minuent plenas colos. Deprecor tantum ne tua conjux quæ mihi non erit nescio quomodo propitia, me vexet, neve patiavis meam comam lacerari in tuo conspectu: Et dicas obiter, Hæc quoque fuit nostra. Vel finas, si veler, modane deserar despicta. Væ hic timor qualis ossa mihi misera. Quid tamen

cupis? Agamemnona piget ira, & Græcia tristis prostrata est ante tuos pedes. Dema mentem, & iram tuam, tu qui domas alia omnia. Quamobrem strenuus Hector frangit vires Græcas? Indue arma, Æaco satie, sed tamen me ante recepta; & urge Marte secundo viros fractus. Ira est excita propter me, sedatur propter me; & ego sim causa & finis tui doloris: Nec crede tibi esse inhonestum cedere precibus: Meleager ad arma compulsus est prece uxoris.

NOTÆ.

p Socero] Peleo.
 q Nepote] Jupiter ex Ægina, Asopi Bœotiz regis filia, Æacum suscepit, ex quo Peleus, Achilles pater.
 r Nereus] Thetidis pater, Achilles avus maternus, Deus marinus.
 s Profocer] Quia pater fuit Thetidis, Pelei conjugis, quæ Thetis focrus ei fuisset, quam Achilles uxorem duxisset.
 t Nescio quo] Plus dicit ista suspicio, quam si prolixè multa cumulasset.
 u Relinquitur] Hic scilicet cum Agamemnone, procul à te.
 x Metus] Ne relinquitur.
 y Expectas] Quid tibi vis? Quid quaris? quorsum spectas ista tua ira implacabilis?
 z Danaas] Quæ, ex quo tempore arma

posuisti, maxima damna ab hostibus Trojanis accepit.

a Quid lacerat] Achillem ut moveat, ei blanditur; quasi ille solus Hectorem, Trojanorum fortissimum (cujus præsertim meminit ad æmulationem) totumque adeo hostilem exercitum, posset profigare.

b Viros] Trojanos, quos facile in fugam verteris.

c OEnides] Meleager, OEnei filius, qui bello inter Curetes & Calydonios, ob pellem apri ab ipso Atalantz traditam, confutato, cum propter conceptam, ex matris imprecationibus, iram, nec hostes mœnibus depellere, nec laboranti patriæ opem ferre, vellet; tandem à Cleopatra uxore ad arma capiendâ compulsus est.

- ^c Est aliquid collum solitis tetigisse lacertis,
^d Præsentisque oculos admonuisse sui.
 Sis licet immitis, matrisque ferocior^e undis;
 Ut taceam, lacrymis comminuere meis.
- 5 Nunc^f quoque (^g sic omnes Peleus pater impleat annos,
 Sic eat auspiciis^h Pyrrhusⁱ in arma tuis)
 Respice sollicitam Briseïda, fortis Achille;
 Néc miseram lenta ferreus ure mora.
- Aut, si versus amor tuus est in tædia nostri;
 10 Quam fine te cogis vivere, coge mori.
 Utque facis, coges; abiit^k corpusque colorque:
 Sustinet hoc animæ spes tamen una virum.
 Qua si destituor, ^l repetam fratresque virumque:
 Nec tibi magnificum fœmina iussa mori.
- 15 ^m Cur autem jubeas? stricto pete corpora ferro:
 Est mihi, qui fosso pectore sanguis eat.
 Me petat ille tuus, qui, si ⁿ Dea passa fuisset,
 Ensis in ^o Atridæ pectus iturus erat.

INTERPRETATIO.

Est aliquid tetigisse collum brachiis assuetis, & admonuisse oculos sui presentis. Quamvis sis asper, & truculentior undis matris tuæ, tamen si placeam, fœderis meis lacrymis. Nunc quoque (sic Pelæus pater cumulet omnes annos, sic Pyrrhus armis induat tuis auspiciis) respice anxiam Hippodamiam, fortis Achille; nec durus torques miseram longa mora. Vel, si amor tuus mutatus est in tædia nostri, coge mori quam

cogis vivere sine te. Atque prout facis, coges corpus & color mihi peritit. Spes tamen una tui tuetur hoc vita; qua si spoliis, revivam & fratres & maritum; nec erit tibi gloriosum famina coacta mori. Cur vero cogas? Perente corpus meum nudato gladio. Habeo sanguinem, qui suas pectore transfixo. Ille tuus gladius, qui perfodisset Agamemnonis pectus, si Pallas non prohibuisset, in me convertatur.

NOTÆ.

^c Est aliquid] Imo magnam habere vim fatebitur quicumque semel amaverit.

^d Præsentisque] Alii habent presentefque oculos, deinde finem, & finem: & suis. Unus Vaticanus presentifque finis: Tres alii presentifque finis. Prior Scriverianus satis antiquus,

Præsentifque oculis admonuisse finis.

Ubi minima mutatione Heinſius pro finis, sui legit: quanquam nihil ille repugnat, ut eam, quam etiam retinimus, & plures habent codices, lectionem approbemus, dum vulgatam, quæ certe ut ille ait, inurbana est, rejiciamus.

^e Undis] Quæ nullius audiunt vota.

^f Quoque] Id est, Postquam tibi & præ tua consulueris, tibi quæ ab Agamemnone

satisfactum fueris, consule etiam mihi miſera.

^g Sic omnes] Obtestandi modus veteribus familiaris.

^h Pyrrhus] Achillis ex Deidamia filius, qui etiam Neoptolemus dictus est.

ⁱ In] Melius quam ad, quod in vulgata lectione Heinſius notavit; majorem quia habet emphasim, animique ferocitatem probat.

^k Corpusque] Id est, ejus habitudo, Gall. l'embonpoint. Angl. Good Case.

^l Repetam] Mortis beneficio scilicet.

^m Cur autem jubeas] Cum in, scilicet, istud efficere possis.

ⁿ Dea] Pallas, quæ, ut Homerus scribit, Achilli, cum stricto ense in Agamemnonem ferretur, obstitit.

^o Atridæ] Agamemnonis, Atrei filii.

Ab!

PHÆDRA HIPPOLYTO. 29

Ah! potius serves nostram tua p munera vitam;
 Quod dederas hosti victor, amica rogo.
 Perdere quos melius possis, ^a Neptunia præbent
 Pergama: materiam cædis ab hoste pete.
 5 Me modo, sive paras ^s impellere remige classẽ,
 Sive manes, domini jure venire jube.

INTERPRETATIO.

Ah! potius tuæ nostram vitam tua dona: Peto à te amica, quod tu victor dederas mihi inimica. Troja Neptunia exhibet quos justius quæcas interire: Quære materi-

*am necis ab hoste. Timor
 pias reducere
 moris, impellere.*

NOTÆ.

p *Munera*] Qua victor illi eam adiuvare poterat. Vitam munera, Appositio.
 q *Neptunia*] A Neptuno cum Apolline

*et Minerva: quædam autem
 et Neptuniam.] Impellere
 s impellere.] Tu patitur.*

EPISTOLA IV.

ARGUMENTUM.

Theseus Egæi filius, interempto Minotaurus, Ariadnen Minos & Paipæes filiam, quam ob latam sibi opem, dulturam se uxorem domum promiserat, eamque simul cum Iphigene sorore ejus, navis impostam abduxit. Veneram enim Bacchi admonitum in Naxo, et aliis volant, in Chio, Ariadne relicta, Phædræ duxit: quæ deinde, absente Theseo, Hippolyti privignum, quem ex Hippolyte Amazone susceperat, amorem exarsit. Quæ, cum vellem amans vitam sese venando oblectaret, nec in ejus consuetudinem abduci posset, hac epistola amorem ei suum proficitur.

PHÆDRA HIPPOLYTO.

QUA, nisi tu dederis, caritura est ipsa; salutem
 Mittit ^a Amazonio ^b Cressa puella viro.
 Perlege ^c quodcunque est. quid epistola lecta nocebit?
 Te quoque, in hac aliquid, quod juvet, esse ^d potest.

INTERPRETATIO.

Phædra, puella Cretensis mittit Hippolyto, viro Amazonio, salutem: quæ ipsa non fruetur, nisi tu obtuleris. Perlege

*quodcunque est. Quid epistola lecta ob-
 erit? Potest esse aliquid in hac, quod pro-
 fit quoque tibi.*

NOTÆ.

a *Amazonio*] Hippolyto; Hippolytes Amazonis filio.

b *Cressa*] Phædra; Minois Cretensium regis filia.

c *Quodcunque est*] Quia Hippolyti ingenium noverat, quam frustra alias illexerat, cujusque fastidia experta erat, cavet Phædra ne etiam epistolam suam legere ille dedignetur, cum primum quid sibi ea vellet

enserit. Neque vero immerito maximam adhibuit cautionem in scribenda epistola mulier impurissima: namque etiam sanus fuerit cuius eam non legisset, nisi alia omnia in ea quærat quam quæ per eam quæsit Phædra.

d *Potest*] Curiositatem acuit Hippolyti ut inter legendum suppositis dolis capia-

His

36

EPIST. HEROIDUM.

Clarus erat filvis ^b Cephalus, multæque per herbam
Conciderant, illo percutiente, feræ :

Nec tamen Auroræ male se ^c præbebat amandum ;
Ibat ad hunc ^d sapiens à sene ^e Diva ^f viro.

5 Sæpe sub illicibus Venerem, ^g Cinyraque creatum,
Sustinuit positos quælibet ^h herba duos.

Arfit & ⁱ Oenides in ^k Mœnalia Atalanta;

Illa ^l feræ spoliū ^m pignus amoris habet.

ⁿ Nos quoque jam primum ^o turba ^p numeremur in ista ;

10 Si Venerem tollas, ^q rustica silva tua est.

Ipsa comes ^r veniam : nec me salebrosa ^s movebunt

Saxa, nec ^t obliquo dente timendus aper.

^u Æquora bina suis oppugnant fluctibus Isthmon,

Et ^x tenuis tellus ^y audit utrumque mare.

INTERPRETATIO.

*Cephalus erat celebris sylvis, & multæ fera
procubuerunt in herbam, illo feriente: Neque
tamen exhibebat se male omendū Auroræ.
Diva sapiens ibat à sene marito ad hunc. Sæpe
quodvis gramen duos habuit, Venerem & fili-
um Cinyra stratos sub quercubus. Etiam Me-
lenger perdidit amavit Atalantam Arcadi-*

*cam: Illa habet exuvias apri in pignus amo-
ris. Nos quoque recessamus jam primum in
ista copia amantium. Si removeas Venerem,
silva tua est aggregiis. Ego te comitabor; nec
cantes a pæa me retinebunt, nec aper metuen-
dus dente obliquo. Duo maria obstreperunt Isthmo
suis undis; & terra parva audit bina maria.*

NOTÆ.

^b *Cephalus*] Celeberrimus ille Procris
maritus, ab Aurora adamatus, qui etiam ven-
tor fuit.

^c *Præbebat*] Non enim dicit Auroram
amasse, quod esset contra historiam; sed
tantum ab iis omnibus non fuisse aversum,
quæ amorem spectant. Atque hic locus ad
Phædræ Auroræ exemplo exculandam,
erat maxime idoneus.

^d *Sapiens*] Quæ maritum senem Cephalo
juveni & eleganti postposuit.

^e *Div*] *Aurora*.

^f *Viro*] *Tellus*, scilicet, Laomedontis fi-
lio, & Priami pater.

^g *Cinyraque*] Amoris est, Cinyra Cyprio-
rum rege & Myrrha ejus filia genitus, quem
postulatum Venus amavit.

^h *Herba*] Id est, *Super herba suis amo-
ribus indubitant.*

ⁱ *Oenides*] *Melenger*, de quo supra, in
Basilide Epitheta.

^k *Mœnalia*] *Arvalia*, à Mænio, altis-
simo sacro die nomen.

^l *Feræ*] *Apri Candidis*, de quo etiam
epistola tertia.

^m *Pignus*] Quia eo Melagri amor com-
probatus est.

ⁿ *Nos*] *Tu & ego*.

^o *Turba*] Ne tam quidem turba: sed ubi
rerum testimonia desunt, verbis opus est sen-
tentiam suam saltem fulcire.

^p *Numeremur*] *Mutuo amore teneamur*,
sicut & alii qui venatione sunt delectati.

^q *Rustica*] *Qua nihil habeat pulchri aut
juvendi.*

^r *Veniam*] *Si, scilicet, velis amare me.*

^s *Movebunt*] *A proposito secum venandi
abducent.*

^t *Obliquo*] Vel quia curvus est, vel quia
oblique ab apro impingitur.

^u *Æquora*] Isthmum Corinthiacum de-
scribit.

^x *Tellus*] Continuo, quidam Isthmus
nihil aliud est quam terræ exiguū, ita in-
ter duo maria coarctatum, ut vix impediatur
ne Chæronæus induat.

^y *Andæ*] Id est, *Sita est inter utrumque
mare*. Audacia est tropi, quæ rei inanimatæ,
quod animatorum est, tribuit.

Hic

- Aut quas semideæ ^a Dryades, ^o Fauniquæ bicornes,
 Numine contactas ^p attonuere suo.
 Namque mihi ^q referunt, cum se furor ille remisit,
 Omnia. me tacitam ^r conscius urit Amor.
 5 Forſitan hunc ^s generis fato reddamus amorem;
 Et ^t Venus è tota gente tributa petat.
 Jupiter ^u Europen (^x prima est ea gentis origo)
 Dilexit, tauro ^y diſſimulante Deum.
^z Paſiphaë mater ^a decepto lubdita tauro
 10 Enixa eſt utero ^b crimen onuſque ſuo.
^c Perfidus ^d Ægides, ducentia ^e ſiſa ſecutus,
^f Curva meæ fugit tecta ^g ſororis ope.

INTERPRETATIO.

aut quas ſemideæ Dryades, & Fauni bicornes progenie. Jupiter amavit Europen (ea eſt
 diuitias reddiderunt, aſſatas ſuo numine. prima origo gentis) tauro velante Deum.
 Namque mihi omnia dicuntur, poſtquam fu- Paſiphaë, mea mater ſubſecta tauro de uſo
 ro ille ſedatus eſt. Amor conſcius conſumit emiſit crimen & ſarcinam ex ventre ſuo. Inſi-
 me tacitam: Forte hoc amore tenemur fato dus Theſeus ſecutus ſiſa illum regentia ſi ex-
 ſipſi; & Venus petis tributa è tota noſtra tricavis domo implicita auxilio mea ſororis

NOTÆ.

^a Dryades] Nymphæ ſylvanum præſi-
 dia, eo nomine à quercu, originatione Græ-
 cæ, ſic dictæ.
^o Fauniquæ] Faunos, Satyros, Sylvanos
 & Silenos ſæpe confundunt; eoſque cornu-
 tos & caprinis pedibus, agrorum & ſylva-
 num Deos fecerunt Ethnici.
^p Attonuere] Attonitas & lymphaticas
 ſui ſarſiſas fecere. Creditum eſt enim ab
 antiquis, ſurore corripi eos qui Nympham
 aliquam vidiffent.
^q Referunt] Qui me ita ſurentem con-
 ſpexerunt, ſupple.
^r Conſcius] Cuius ego ſum conſcia.
^s Generis fato] Gentis meæ fortuna. Gill.
 Peut-être eſt-ce par quelque fatalité attachée
 à notre maiſon, que. Angl. Perhaps 'tis
 by a kind of Fatality appropriated to our
 Houſe, that, &c.
^t Venus] Fabula eſt, Venerem, cum So-
 lis indicio, in adulterio cum Marte eſſet
 deprehenſa, quo eam injuriam ulciſceretur,
 tantum in omne genus Solis immiſiſſe amo-
 ris impatientiam, ut nulla ex eo orta mu-
 lier caſtatem ſervare poterit.
^u Europen] Fuit Europa ſiſa Agenoris,
 quam Jupiter, Rex Cretæ, navi, cujus in-
 ſigne taurus erat, ex Phœnicia abreptam,
 arexit: Unde datus eſt locus fabulæ. Re-
 ferat vero iſtud ad id quod de ſui generis
 ſuo dixit Phædra.

^x Prima] Ex Europa enim natus eſt
 Minos Phædræ pater.
^y Diſſimulante] Notior eſt de Jove in
 Taurum mutato fabula, quam ut hic de ea
 quicquam dicatur.
^z Paſiphaë] Solis ſiſa, Minois uxor,
 Phædræ mater, quæ Paſiphaë Tauri amore
 capta, ut eo potiretur, arte Dædali, vaccæ
 ſi, neæ inclufa eſt. Ex quo Minotaurum pe-
 perit, monſtrum medio corporis parte homi-
 nem, reliqua Taurum referens.
^a Decepto] Dædali artificio, qui ei vac-
 cam ligneam & Pauphaëin, pro vera vacca
 ſubjecit.
^b Crimen] Minotaurum, criminis eſſe-
 ctum & indicium.
^c Perfidus] Quia fidem Ariadnæ datam
 non ſervavit, ſed eam in Naxo inſula reli-
 quit.
^d Ægides] Theſeus, Ægei ſiſus.
^e Siſa] Quomodo Theſeus ſeſe ex Laby-
 rintho extricaverit, ſui opæ quod a Ariad-
 na acceperat, omnes Mythenæ capſant.
^f Curva] Inextricabiles & incommenſurabiles
 Labyrinthi errores, & vias periphraticæ
 deſcribit.
^g Sororis] Ariadnæ, quæ ſiſum Theſeo
 dedit. Scopos vero Phædræ eſt ſororis ex-
 emplo, quæ ob Theſei amorem, patrem etiam
 prodidit, illud quod ſupra de Veneris in ſi-
 am gentem vindicta propoſuit, conſirmare.

- At ^r nec nupta quidem, ^s tædæque accepta jugali :
^t Cur, nisi ne caperes regna paterna nothus ?
 Addidit & ^a fratres ex me tibi : quos tamen omnes
 Non ego ^x tollendi causa, sed ille fuit.
 5 O utinam nocitura tibi, pulcherrime rerum,
 In medio nisu ^y viscera rupta forent !
^z I nunc, i, ^a meriti lectum reverere parentis ;
^b Quem fugit, & factis abdicat ille suis.
 Nec, quia ^c privigno videar coitura noverca,
 10 Terruerint animos ^d nomina vana tuos.
^e Ista, ^f vetus pietas, ævo moritura futuro,
^g Rustica ^h Saturno regna tenente, fuit.
ⁱ Jupiter esse pium statuit quodcumque juvaret :
 Et fas omne facit ^k fratre marita soror.

INTERPRETATIO.

At nec fuit quidem desponsata, nec admissa face jugali: Quamobrem, nisi ne spurius regna paterna consequeris? Adjunxit etiam tibi fratres ex me, quos tamen omnes ego non fui causa educandi, sed ille. O utinam, pulcherrime rerum, præcordia tibi ofutura fracta essent in medio partu! Ito nunc, ito & reverere totum patris meriti, tu quem

fugit & rejicit aliis suis. Nec nomina metum incusserint tua menti, quoniam, dear noverca ventura ad privignum. ista antiqua pietas dum Saturnus potest regno rudi: quæ periret seculo futuro. ter sanxit pium esse quodcumque proci & Juno soror conjux Jovi fratri facit fas cile.

NOTÆ.

^r *Nec nupta*] Altera est Thesei injuria, quod Hippolytæ matrem uxorem non duxerat, ut is nothus esset, nec hereditarium regnum adiret.

^s *Tædæque*] Antea, in Phyllidis epistola, quædam ea de re annotavimus.

^t *Cur*] *Non duxit, scil. Hippolyten uxorem?*

^u *Fratres*] Uræm antea, Demophoonta nempe, vidimus. Qui vero patres liberos suos velle amant, ne per illis novercas, neque, ex iis, alios fratres querunt.

^x *Tollendi*] *Educandi*. Quæ vero fuerit priscorum temporum in infantibus crudelitas, quibus quidem temporibus, patres, pro libris, recens natos vel humo tollendos, deinde & nutriendos vel maciandos, aut exponendos jubebant, fabulæ & Historiæ prædicant.

^y *Viscera*] Hubertinus, cui certe maximam & ingratissimam ludibilem operam in Ovidio expiando collocavit, Phædræ sibi ipsi hoc loco male præstat etiam, & mortem optatis putavit. Nihilominus tamen credendum potius per *viscera* intelligendos esse patres, quos in ipso partu mallet suffocasse, quam ut Hippolyto novercæ

^z *I nunc*] Irrisio est. Arbitratur Plautus se plura quam sit opus, concessisse, ut neminem patris reverentiam ex Hippolyti peccato eradicaret.

^a *Meriti*] Immeritum contra legit.

^b *Quem*] Hippolytum intellige, fugisse & factis exheredasse Theseum per Phædræ contendit.

^c *Privigno*] Tibi, scil. Gall. *Beau Ange*. *A Son in Law*.

^d *Nomina*] *Privignus* & *Noverca*.

^e *Ista*] Contemptum habet istud privignum.

^f *Vetus*] Adeoque contemnenda & cernenda.

^g *Rustica*] In quibus neque cognitæ quæ virtus, sed crassa modo rusticitas habuit.

^h *Saturno*] Saturnus Cæli & Terminus, Jovis pater.

ⁱ *Jupiter*] Qui nunc, patre de solio turbato, mundi tenet moderamina.

^k *Fratre*] Pro fratre, Jovi scilicet Jovonis frater est. Dicitur Jovem omnino amore licita fecisse, qui Junonem se in uxorem acceperit.

- ¹ Illa ^a coit firma generis junctura catena,
Impofuit nodos cui Venus ipfa fuos.
Nec labor eft ^a celare, ^e licet; pete ^p munus ab ^a illa:
^r Cognato poterit nomine ^s culpa tegi.
5 Viderit amplexos aliquis? laudabimur ambo:
ⁱ Dicar privigno fida noverca meo.
ⁿ Non tibi per tenebras duri referanda mariti
Janua, non cuftos decipienfus erit.
^x Ut tenuit domus una duos, domus una ^y tenebit:
10 Ofcula aperta dabis, ofcula ^z aperta dabis.
^a Tutus eris mecum, ^b laudemque merebere culpa;
Tu licet in lecto confpiciare meo.
Tolle moras tantum, poperataque ^c fœdera ^d junge:
Qui mihi nunc fœvit, ^e fic tibi parcat Amor.

INTERPRETATIO.

Ille fit conjunctio generis firma catena, cui Venus ipfa addidit nodos fuos. Nec difficile eſt tegere, conceditur; pſce munus ab illa: crimen poterit velari nomine affini. Aſpexerit nos conjunctos aliquis? Ambo laudabimur: vocabor noverca indulgens privigno meo. Ofcium mariti ferocis non erit ſi aperiendum de noſte; cuſtos non erit falen-

duſ. Quemadmodum domus una nos duos habuit, domus una habebit: ferobas ſcula coram omnibus, feres eoram omnibus. Eris ſecurus mecum, & facies laudem tuam crimine, quamvis videaris in lecto meo. Remove tantum moras, & nolle accelera fœdera. Sic Amor, qui mihi eſt crudelis, tibi fit propitiuſ.

NOTÆ.

¹ Illa] Scopuſ eſt, omnem conſanguinitatis proximitatem, præ Veneris neceſſitudine aſpernari; quaſi hæc ſola conjunctio dici mereatur. Atque id facit Phædra, ut omnem ſcrupuluſ ex Hippolyti animo, circa violandum paternum lectum, anoveat. Quod quidem cujuſ ſit generis nemo non videbit.

^m Coit] Eſt vera & firma, non ut imaginariæ & ſimulatae illæ ſanguinis juncturae. *Il ſunt appeller alliance.* Angl. *It muſt be call'd Kindred.*

ⁿ Celare] Amoreſ noſtroſ, ſcilicet.

^o Licet] Facile eſt.

^p Munus] Celandi amoreſ noſtroſ, ſcil.

^q Illa] Veneres, quæ amoreſ aliuſ, proſito oſtendat. Clariuſ illud poſtmodum dicetur.

^r Cognato] Nonine quo cognati appellantur. Tota reſ manifeſta hec, duobuſ verbuſ proxime ſequentibuſ.

^s Culpa] Amor noſter.

^t Dicar] Qui noſ viderit amplexos. *dicet iſtud ex charitate & pietate, non amore impuro, procedere.*

^u Non tibi] A facilitate Hippolytiſ nuncitur in ſententiã ſuã adducere.

^x Ut tenuit] Quando aliuſ mecum fuiſti in domo patris tui.

^y Tenebit] Nec quicquam in eo erit ſpectuſ.

^z Aperta] Coram omnibuſ.

^a Tutuſ] Ad omniſ iſtantiã, ſcil.

^b Laudemque] Quia omneſ qui te adhibent, ex legitimo filii tui matrem oſtendunt blanditiã veniẽ arbitratuſ.

^c Fœdera] Amoriſ impubẽ, ſcil. de quibz locuta eſt.

^d Junge] Veni cito & propterantur in Amoriſ jugum fœdera.

^e Sic tibi parcat] Id eſt, Ita tibi parcat ut tu cito veniẽ; vel potiuſ, Ne tibi parcat, ut nec mihi peſcerit Amor: ſavitiã ſui te horum adigat.

- At ^r nec nupta quidem, ^s tædæque accepta jugali:
^t Cur, nisi ne caperes regna paterna nothus?
 Addidit & ^u fratres ex me tibi: quos tamen omnes
 Non ego ^x tollendi causa, sed ille fuit.
 5 O utinam nocitura tibi, pulcherrime rerum,
 In medio nifu ^y viscera rupta forent!
^z I nunc, i, ^a meriti lectum reverere parentis;
^b Quem fugit, & factis abdicat ille suis.
 Nec, quia ^c privigno videar coitura noverca,
 10 Terruerint animos ^d nomina vana tuos.
^e Ista, ^f vetus pietas, ævo moritura futuro,
^g Rustica ^h Saturno regna tenente, fuit.
ⁱ Jupiter esse pium statuit quodcumque juvaret:
 Et fas omne facit ^k fratre marita foror.

INTERPRETATIO.

At nec fuit quidem desponsata, nec admissa
 face jugali: Quamobrem, nisi ne spurius
 regna paterna consequeretur? Adjunxit etiam
 tibi fratres ex me, quos tamen omnes ego non
 fui causa educandi, sed ille. O utinam,
 pulcherrime rerum, praeordia tibi obitura
 fracta essent in medio partu! Ito nunc, ito
 & reverere totum patris meriti, tu quem

fugit & rejicit alius suis. Nec nomina vana
 metum incusserint tua menti, quoniam vi-
 dear noverca ventura ad privignum. Fuit
 ista antiqua pietas dum Saturnus potiretur
 regno rudi: qua periret seculo futuro. Jupi-
 ter sanxit pium esse quodcumque prodesset,
 & Juno soror conjux Jovi fratri facit omne
 fas esse.

NOTÆ.

^r Nec nupta] Altera est Thesæi injuria,
 quod Hippolyti matrem uxorem non duxerit,
 ut is nothus esset, nec hereditarium
 regnum adiret.

^s Tædæque] Antea, in Phyllidis epistola,
 quædam ea de re annotavimus.

^t Cur] Non duxit, scil. Hippolyten uxorem?

^u Fratres] Ursum antea, Demophoonem
 nempe vidimus. Qui vero patres liberos
 suos valde amanti, reque illis novercas, ne-
 que, ex his, alios fratres querunt.

^x Tollendi] Educandi. Quæ vero fuerit
 priscorum temporum in infantibus crudeli-
 tas, quibus quidem temporibus, patres, pro-
 libitis, recens natos, vel lacto tollendos,
 deinde & nutriendos, vel maciandos, aut
 exponendos jubebant, fabulæ & Historiæ
 prædicant.

^y Viscera] Hubertinus, qui certe maxi-
 mum & unguis laudabilem operam in O-
 vidio expiando collocavit, Phædræ sibi
 ipsi huius loco male præstatum esse, & mor-
 tem operis, peravit. Nihilominus tamen
 credendum potius per viscera intelligendos
 esse patres, quos in ipso partu mallet suffo-
 care, quam ut Hippolyto novercæ

^z I nunc] Irrisio est. Arbitratur Phædra
 se plura quam sit opus, congestisse, ut om-
 nem patris reverentiam ex Hippolyti pectore
 eradicaret.

^a Meriti] Immeritum contra intel-
 ligit.

^b Quem] Hippolytum intellige, quem
 fugisse & factis exhæredasse Thesæum patrem
 Phædra contendit.

^c Privigno] Tibi, scil. Call. Beau fil.
 Angl. A Son in Law.

^d Nomina] Privignus & Noverca.

^e Ista] Contemtum habet istud pronomen.

^f Vetis] Adeoque contemnenda & depo-
 nenda.

^g Rustica] In quibus neque cognitio, ne-
 que virtus, sed crassa modo rusticitas locum
 habuit.

^h Saturno] Saturnus Cæli & Terræ fi-
 lius, Jovis pater.

ⁱ Jupiter] Qui nunc, patre de folio de-
 turbato, mundi tenet moderamina.

^k Fratre] Pro fratri, Jovi scilicet, qui
 Junonis frater est. Dicit, Jovem omnia in
 amore licita fecisse, qui Junonem Saturnum
 in uxorem accepit.

PHÆDRA HIPPOLYTO.

41

Flecte ^a feros animos : potuit ^a corrumpere ^b taurum

Mater : eris tauro sævior ipse truci ?

Per Venerem parcas cro, quæ ^c plurima mecum est :

^d Sic nunquam, quæ te spernere possit, ames.

Sic tibi ^e secretis agilis ^f Dea saltibus addit,

Silvaque ^g perdendas præbeat alta feras.

Sic faveant ^h satyri, montanaque numina Panes :

Et cadat adversâ cuspide fossus aper.

Sic tibi dent ⁱ Nymphæ (quamvis odisse puellas

10 Diceris) arentem quæ levet unda sitim.

Addimus his lacrymas precibus quoque : verba precantis

Perlegis, & lacrymas ^k finge videre meas.

INTERPRETATIO.

Frangere ferociam animi. Mater potuit movere taurum : Erisne ipse crudelior tauro feroci? Per Venerem quæ est plurima mecum, precor te ut mihi ignoscas : Sic nunquam diligas quæ possit te contemnere. Sic tibi Diana faveat in saltibus remotis, & sylva exulta exhibeat feras interficiendas. Sic ad-

sint Satyri, & Panes Dii montani; & ater transverberatus cadat venabulo tuo opposito. Sic Nymphæ (quamvis diceris odisse puellas) tibi aquam exhibeant quæ sedet sitim, sitimque. Adjungimus quoque lacrymas his precibus: absolve verba orantis, cogita etiam verba lacrymas meas.

NOTÆ.

^a Feros] Amori resistentes.
^b Corrumpere] Ad amorem sui perducere.
^c Taurum] Quando ipsa Paliphae scilicet in vacca lignea à Dædalo fabricata occultavit.
^d Sic] Obtestandi particula : Id est, Perinde eveniat ut tu ames vel non ames puellam quæ te amet aut spernat, ut tu mihi pervereris.
^e Secretis] Ab hominum catervis remotis.
^f Dea] Diana.
^g Perdendas] Interficiendas.
^h Satyri] Jam antea Satyros, Faunos,

Panaque, Deos esse agrestes & Ruricos diximus.

ⁱ Nymphæ] Aquarum Deæ. Hippolyto Phædra ea omnia adprecatur quæ à Venatore possunt desiderari.

^k Finge] Optime istud videri adhibetur, nam nihil magis animum movet, quam illud quod phantasia repræsentatur. Etenim tunc Phædra castissimum pectus à inequitia componata est perducere. Quamobrem istum ad patrem accusavit quasi de stupro cum appellasset; ex quo hæc ut corrupta fuit, atque exterritis equis quæ eam currum traherent, à Phœcis quos Neoturus Thæstis vero in nihil, per scopulos & saxa distractus, male perierit.

EPISTOLA V.

ARGUMENTUM.

Cum Hecuba, Cissei filia, & Priami uxor, gravida esset, videntem se parere faciens, quæ omnis inflammaretur Troja, somnavit. Territus itaque Priamus oraculum consuluit : à quo cum responsum accepisset, scilicet ipsi fore, qui Patriæ exitium afferret, paventem, quam primum cederetur, interfici jussit. Hecuba vero, cum parvum, quæ postea Paris dicitur, esset, peperisset, materna pietate mota, pastoribus regis eundem clam alienas mandavit. Qui, cum jam convalescisset, Oenonei Nympharum adlocutus, cumque ne

26

EPIST. HEROIDUM.

^d Res audita mihi, nota est tibi. ^e fatribus orba
^f Devovit nati spemque caputque parens.
 Bellum erat: illic ^g ferrox positus secessit ab armis,
 Et patriæ rigida mente negavit opem.

5 Sola virum conjux flexit: ^h felicior illa!
 At mea ⁱ pro nullo pendere verba cadunt.
 Nec tamen indignor: ^k nec me pro conjuge gessi,
 Sæpius in domini serva: vocata torum.

Me quædam (memini) dominam captiva vocabat:

10 ^l Servitio, dixi, ^m *conjugis addis onus*.

Per tamen ossa ⁿ viri subito male tecta sepulcro,
 Semper judiciis ossa verenda meis:

Perque trium fortes animas, mea numina, fratrum,
 Qui bene pro patria cum patriaque jacent;

15 Perque tuum nostrumque caput, quæ ^o junximus un-

Perque tuos enses, ^p cognita tela meis;

Nulla ^q Mycenæum sociasse cubilia mecum

Juro: fallentem deseruisse velis.

Si tibi nunc dicam: *Fortissimè, tu quoque jura;*

20 Nulla tibi sine ^r *gaudiis* facta: ^s neges.

INTERPRETATIO.

*Rem illam audisti, tu novisti. Mater d. filii
 tuta fratribus devovit spem & caput filii sui.
 Bellum erat: ille strenuus ratiq. arma de-
 posita, & denegavit auxilium patriæ obama-
 to animo. Ux. r. sola movit maritum. Illa
 beator! At mea verba cadunt pro nullo viri
 bus. Nec tamen maleste ferox, nec tua avo-
 sita sæpius in lectum Domini me usor. non jacta-
 vi. Quædam captiva (memini) appellata me
 dominam: Servitium, dixi, aggravis nimirum
 Tamen juro per ossa mariti male sepulta se-*

*culcro proferato, per ossa semper mi-
 ra audisti & per strenuas animas tri-
 um, mea numina, qui bene mortui
 patria, & cum patria; & per cap-
 & no, ram, que conservimus, &
 gladios, tela cognita meis. Agame-
 nullis lectis jugales mecum habuiss-
 me, ille denicem destituisse. & jam
 tibi, fortissimè, jura tu quoque,
 voluptatem tibi evenire time-
 re, es.*

NOTÆ.

d Res] *Historia Meleagris.*

e Fratribus] Thestii filios, quos, cum
 apri caput, nec pellem, Atalanta furtive
 voluissent, Meleager interfecit.

f Devovit] Multis imprecationibus Me-
 leagrum filium, quod fratres suos obtu-
 callet, Althea devovit. Notiora vero sunt
 quæ de huius Meleagri stipite fabulati sunt
 Poetæ, quam ut eorum decantatas fictiones
 huc opus sit transcribere.

g Ferox] *Bello erat strenuus.* Ominino;
 nam Thestii filios omnes interfecit.

h Felicior] *Quam ego sum,* supple. Cleo-
 patra: felicitatem miratur.

i Pro nullo pondere] Id est, *Frivola.*

k Nec me] Vini orationis perinde
 ac si dixisset, *Nam neque, &c.*

l Vocata] Id est, *Quancumque sue
 catus.*

m Nominis addis onus] *Servitii
 gravitas.* Difficilius est enim eam in
 forma tolerare.

n Viri] *Ati Minutis, cuius sepel
 patria exilio non est data opportunitas
 o Junximus]* Inter oscula vener
 & apud Petronium.

p Cognita] Nam per ea perierat
 q Mycenæum] *Agamemnonem* q
 nis in Peloponneso regnavit.

r Neges] Id est, *In nolles ju.*

PHÆDRA HIPPOLYTO.

41

- Fleſte ^a feros animos : potuit ^a corrumpere ^b taurum
 Mater: eris tauro ſævior ipſe truci ?
 Per Venerem parcas oro, quæ ^c plurima mecum eſt :
^d Sic nunquam, quæ te ſpernere poſſit, ames.
 5 Sic tibi ^e ſecretis agilis ^f Dea ſaltibus adſit,
 Silvaque ^g perdendas præbeat alta feras.
 Sic faveant ^h ſatyri, montanaque numina Panes :
 Et cadat adverſa cuspide foſſus aper.
 Sic tibi dent ⁱ Nymphæ (quamvis odiſſe puellas
 10 Diceris) arentem quæ levet unda ſitim.
 Addimus his lacrymas precibus quoque : verba precantis
 Perlegis, & lacrymas ^k finge videre meas.

INTERPRETATIO.

*Frango ſerociam animi. Mater potuit mo-
 vere taurum: Eriſne ipſe crudelior tauro ſe-
 roci? Per Venerem qua eſt plurima mecum,
 precor te ut mihi ignoſcas: Sic nunquam di-
 ligas qua poſſit te contemnere. Sic tibi Dia-
 na faveat in ſaltibus remotis, & ſylva ex-
 celſa exhibeat feras interficiendas. Sic ad-
 ſint Satyri, & Panes Dii montani; & aper
 tranſverberatus cadat venabulo tuo oppoſito.
 Sic Nymphæ (quamvis dixeris odiſſe puellas)
 tibi aquam exhibeant qua ſedet ſitim ſiccam.
 Adjungimus quoque lacrymas his precibus:
 abſolve verba orantis, cogita etiam cernere
 lacrymas meas.*

NOTÆ.

- ^a Feros] Amori reſſiſtentes.
^b Corrumpere] Ad amorem ſui perducere.
^c Taurum] Quando ipſa Paſiphaë ſiſe in
 vacca lignea à Dædalo fabricata occultavit.
^d Plurima] Quia multum amabat Phæ-
 dra. Sed vide quomodo ex verbis fecit ar-
 gumentum.
^e Sic] Obteſtandi particula: Id eſt, Per-
 inde eveniat ut tu ames vel non ames puel-
 lam qua te amet aut ſpernat, ut tu mihi pe-
 perceris.
^f Secretis] Ab hominum catibus remotis.
^g Dea] Diana.
^h Perdendas] Interficiendas.
ⁱ Satyri] Jam antea Satyros, Faunos,
 Panasque, Deos eſſe agreſtes & ſylvaticos
 diximus.
^j Nymphæ] Aquarum Deæ. Hippolyto
 Phædra ea omnia adprecatur quæ à Vena-
 tore poſſunt deſiderari.
^k Finge] Optime iſtud elumum addidit,
 nam nihil magis animum movet, quam iſtud
 quod phantafia repræſentatur. Fruſtra tamen
 Phædra caſtiſſimum pectus ad nequitiam co-
 nata eſt perducere. Quamobrem ſilium ad pa-
 trem accuſavit quaſi de ſtupro eam appellaf-
 ſet; ex quo factum ut correpta fuga, atque
 exterritis equis qui ejus currum trahebant, à
 Phocis quos Nepturus Theſei voto immiſit,
 per ſcopulos & ſaxa diſtractus, mare petierit.

EPISTOLA V.

ARGUMENTUM.

Cum Hecuba, Ceiſei filia, & Priami uxor, gravis eſſet, ardentem ſe parere ſcients,
 qua onnis inflammaretur Troja, ſonnavit. Territus itaque Priamus oraculum conſu-
 luit: à quo cum reſponſum accepſſet, ſilium ipſi fore, qui Patriæ exitium aſſerret, par-
 tam, quam primum ederetur, interfici juſſit. Hecuba vero, cum puerum, qui poſtea
 Paris dictus eſt, peperiſſet, materna pietate mota, paſtoribus regiis eundem clam a-
 lendum mandavit. Qui, cum jam convaleſciſſet, O Enone Nympham adamavit, eamque ut
 nomen illius

nonnullis placet, uxorem duxit. Sed cum Juno, Pallas & Venus de pulchritudine contenderent, propter aureum pomum, in quo scriptum legebatur, Detur pulchriori, à Jove ad Paridem arbitrium remissa sunt: qui, cum Juno regnum, Pallas sapientiam, Venus mulierum pulcherrimam obtulisset, pro Venere sententiam tulit. Postea a Patre cognitus Paris, & receptus, Sparten navigavit, Helenamque, Menelai uxorem raptam abduxit Trojam. Quo intellecto, OEnone conqueritur hac epistola de ejus perfidia, Helenamque Græcis reddat, suadet.

• OENONE PARIDI.

- P**erlegis? An conjux prohibet ^b nova? perlege: non est
Ista ^c Mycenæa ^d littera facta manu.
^e Pegasis OEnone, ^f Phrygiis celeberrima filvis,
^g Læsa queror de te, si finis ipse, meo.
5 Quis Deus opposuit nostris sua numina votis?
Ne tua permaneam, quod mihi crimen obest?
Leniter, ex merito quicquid patiari, ferendum est:
Quæ venit indignæ poena, dolenda venit.
Nondum ^h tantus eras, cum te contenta marito,
10 Edita de magno flumine Nympha fui.
Qui nunc ⁱ Priamides, (^k adfit reverentia vero).
Servus eras: servo nubere Nympha ^l tuli.
Sæpe ^m greges inter requievimus arbore tecti;
Mistæque cum foliis præbuit herba torum.
15 Sæpe super stramen fœnoque jacéntibus ⁿ alto,
Defensa est humili cana ^o pruina cafa.

INTERPRETATIO.

Perlegisne? An recens nupta impedit? Perlege: ista epistola non est scripta manu Mycenæa. Ego OEnone Pegasis laudatissima in sylvis Phrygiis, offensa conqueror de te, qui meus es, si tu ipse concedis. Quis Deus objecit suam potestatem nostris desideriis? Quamam culpa obicem ponit, ne semper sim tua? Tolerandum est æquo animo quicquid patiari, ex merito? Poena qua offertur immoventi, offertur agre ferenda. Nondum

tam magnificus eras, cum ego Nympha nata ex magno flumine, sui contenta te marito. Tu, qui nunc filius es Priami, concedatur honor veritati: eras servus. Ego Nympha sustinui nubere servo, Cubuimus sæpe inter greges, obvelati arboribus; & herba mista cum foliis fuit noxæ lectus. Sæpe alba pruina depulsa est à nobis præstratis super stramento & fœni meta, depreto iugurio.

NOTÆ.

a OEnone] Nympha Cebrenis, Troadis fluvii filia, ut placet Apollodoro; vel Xanthi, ut alii volunt.

b Nova] Helena, scil. quam nuper rapuisti. Invidiose.

c Mycenæa] Menelai aut Agamemnonis; quorum Patria Mycenæ Peloponnesi Civitas.

d Littera] Quia Helena à te receptatur; gramque adeo non libenter legas.

e Pegasis] Fontanis, Græci Erymologia; & una ex Najadibus, cum sit fluvii filia.

f Phrygiis] Jam antea diximus hanc Phrygiam, quæ minor est, troadem esse in qua mons Ida, ubi Paris educatus fuit.

g Læsa] Quandoquidem alium conjungens Helenam, scil. tibi delegisti.

h Tantis] Tanto nomine & potentia. Credebatur enim Paris pastoris regii servus, non regis filius.

i Priamides] Priami filius.

k Adfit reverentia] Id est. Ignoscas, si vera narro.

l Tuli] Passi sum.

m Greges] Pergit in retundenda Paridis superbia, qua se rejectam credit.

n Alto] Super fœni acervo in fœnit.

o Pruina] Gal. Gelce blanchée. antiq. Hoar-Frost.

29

154

154

154

154

154

154

154

154

154

154

154

154

154

154

154

Qua Venus & Juno, sumtisque ^b decentior armis
 Venit in ^c arbitrium nuda Minerva tuum.
 Attoniti ^d micuere sinus, gelidusque cecurrit,
 Ut mihi ^e narraſti, dura per oſſa tremor.
 Conſului (neque enim modice terrebar) ^f anuſque,
^g Longævoſque ſenes : ^h conſtitit eſſe neſas.
ⁱ Cæſa abies, ^k ſectæque trabes, &, claſſe parata,
^l Cærulea ^m ceratas accipit unda rates.
 Fleſſi diſcedens : hoc ſaltem parce negare ;
ⁿ Præterito magis eſt ^o iſte pudendus amor.
 Et fleſti, & noſtros vidisti ^p ſentis ocellos,
 Miſcuimus lacrymas mœſtis uterque ſuas.
 Non ſic appoſitis vincitur vitibus ^q ulmus,
 Ut tua ſunt collo brachia ^r nexa meo.

INTERPRETATIO.

qua Venus & Juno, & Pallas magis decora excipit naves cera obduſas. Aliens lacry-
 armis apertis, venit nuda ad judicium tuum. Noli ſaltem hoc diſſiteri: Iſte
 Pectus percuſum trepidavit, & horror geli-
 dus cucurrit per oſſa dura, ut mihi illud
 narraſti. Conſului (neque enim parum per-
 cellear) & annos, & ſenes longævos. Certum
 fuit eſſe neſas. Pinus ſunt oxiſa, & trabes
 tibus juxta ſe poſiti, ut brachia tua con-
 dolatæ, &, claſſe excitata, mare cæruleum
 nexa ſunt collo meo.

NOTÆ.

^b Decentior] Speſtabilior eſt Pallas, Dea
 belli, armata, qualem deſcribit Homerus,
 quam nuda.

^c Arbitrium] Ut judicaret Paris quænam
 pulchrior cui pomum daretur.

^d Micuere] Gal. dicemus, J'eus de
 grands battemens de cœur. Angl. My Heart
 beats ſtrangely.

^e Narraſti] Tres Deas ad judicium ve-
 niſſe ; promiſſamque tibi à Venere pulcherri-
 mam puellam. Sed quæ moleſta ſunt, non
 exprimit.

^f Anus] Sorilegas & ſtupidas, ſcil.

^g Longævo :] Senes qui diu vixerunt :
 quos vulgus oſium ſorilegos, hodie veneficos
 ſtatim credit.

^h Conſtitit eſſe neſas] Pro certo cognovi
 neſas eſſe. Gall. Il ſ'irraque qu'il y avoit
 de la diablerie. Angl. It was plain there
 was Roguey bet.

ⁱ Cæſa] Ex ruæ Iſta, quæ naves con-
 ſtruantur, ut in Græciæ ad Heſperum na-
 vigant.

^k Sectæque] Ad naves adificandas do-
 lata.

^l Cærulea unda] Mare, cujus aquæ cæru-
 læ videntur.

^m Ceratas] Cera & pice oblitæ.

ⁿ Præterito] Quando me amabas.

^o Iſte] Novus quo in Helenam duceris.
 Per contemptum loquitur, cum dicit iſte.

^p Sentis] Mei ſentis ; in genitivo caſu,
 nam accuſativus ſi eſſet, longa heret ſyllaba,
 ut annotavimus ad Salluſtium. Nec conſtru-
 ctio videri debet extraordinaria, namque eo
 plane modo Horatius lib. 2. ſat. 4.

-----cum mea nemo

Scripta legat, vulgo recitare ſolentis.
 Atque ita & Virgilius, & Cicero loquuti
 ſunt, ut optime annotavit clariffimus Hein-
 ſius.

^q Ulmus] Qua arbore utebantur, præfer-
 tum in Italia ad ſulciendas vites.

^r Nexa] Cum diſcederes in Græciam ut
 ſalutans.

PHÆDRA HIPPOLYTO. 31

Sic male vixque subit primos ^a rude pectus amores:

Sarcinaque hæc animo non ^b sedet apta meo.

^c Ars fit, ubi à teneris ^d crimen condiscitur annis:

^e Quæ venit exacto tempore, pejus amat.

5 Tu ^f nova servatæ capies ^g libamina famæ;

Et pariter nostrum fiet uterque ^h nocens.

ⁱ Est aliquid, ^j plenius pomaria ^k carpere ramis,

Et tenui primam deligere ungue rosam.

^l Si tamen ille prior, quo me sine crimine gessi,

10 Candor ab ^m insolita labe notandus erat;

At bene successit, ⁿ digno quod adurimur igni:

^o Pejor adulterio turpis adulter abest.

Si mihi concedat Juno ^p fratremque virumque;

Hippolytum ^q videor præpositura Jovi.

INTERPRETATIO.

na: Ita cor inassuetum male & egre patitur primos amores; & hoc omnis non convenit animo meo. Ars succedit, non crimen discitur à primis annis. Quæ amat cum tempore præterit, amat iniquius. Tu decerpis prima libamina famæ servatæ; & uterque nostrum fiet pariter confusus. Aliquantenus juroat carpere pomaria plenius ramis, & colligere primam

rosam ungue acuto. Si tamen illa innocentia prior, quæ vixi sine crimine, erat maculanda culpa insueta: At bene cecidisti, quod ardemus præclaro amore: Muchus sordidus, qui est quid turpis adulterio, abest. Si Juno mihi daret & fratrem, & maritum suum, videor antepositura Hippolytum Jovi.

NOTÆ.

^a Rude] Quod antea amaris stimulos nullus senserat. Sensus est, se pimum & altissimum amare.

^b Sedet] Metaphora ab illis petita qui onus grave portantes, illud modo in hunc, modo in illum humerum rejiciunt.

^c Ars fit] Ex qua facilitas nascitur ad operandum, laborque minuitur.

^d Crimen] Amandi scilicet.

^e Quæ venit] Quæ mulier sero in amorem incidit, violentius, & graviore cum pena amat.

^f Nova] Prima.

^g Libamina] Id est, quod primum ex fama mea, huc usque tam egregie servata, & hactenus inviolata, decerpsum fuerit, habebis. Vel tu primis castitatis & pudicitie famam quam maritus non auferit delibabis.

^h Nocens] Cum neque ego, præter maritum, hactenus quemquam amavero; neque tu puellam ullam atigeris; uterque si me redamare velis, amoris crimine pariter conebimur.

ⁱ Est aliud] Ad voluptatem confert.

^j Carpere] Id est, pomaria intrare ex

quibus nullam adhuc pomam collectionem sit; & ex ramis, fructibus plenius, primum florem & fructum asserre: Ad pudicitiam istud referendum. Verum cavetis istæ te capiant nequitie, & improvidum à mentis puritate seducant: His enim vivimus quæ cum voluptate cogitamus.

^l Si tamen] Secum communicat Phædra, & de eo quod antea tetigit, crimine, amore scilicet, ratiocinatur: Curæque seipsum consolatur, quod è re nata haud melius fieri potuerit; tum inde laudando Hippolyto locum tacit.

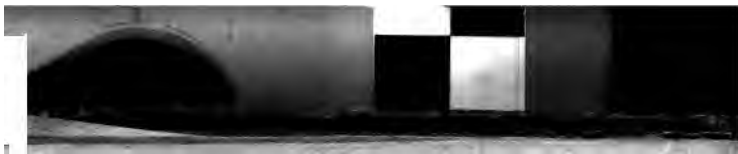
^m Insolita] Jam antea castitatis laude sese commendavit.

ⁿ Digno] Id est, Quod juvenem amore dignum amamus.

^o Pejor] Hic est sensus, Quandoquidem necesse mihi fuit amare, & adulterium committere, bene est quod non dignum hactenus non amavi, quod peius esset ipso adulterio.

^p Fratremque] Jovem; qui Junonis est & frater & vir.

^q Videor] Id est, Certe quæ præponitur Hippolytum Jovi.

EPIST. HEROIDUM.

Qua Venus & Juno, sumtisque ^b decentior armis
 Venit in ^c arbitrium nuda Minerva tuum.
 Attoniti ^d micuere finus, gelidusque cucurrit,
 Ut mihi ^e narraſti, dura per oſſa tremor.
 Consului (neque enim modice terrebar) ^f anusque,
^g Longævoſque fenes: ^h conſtitit eſſe nefas.
ⁱ Cæſa abies, ^k ſectæque trabes, &, claſſe parata,
^l Cærulea ^m ceratas accipit unda rates.
 Fleſſi diſcedens: hoc ſaltem parce negare;
 30 ⁿ Præterito magis eſt ^o iſte pudendus amor.
 Et fleſti, & noſtros vididiſti ^p flentis ocellos,
 Miſcuimus lacrymas mœſtus uterque ſuas.
 Non ſic appoſitis vincitur vitibus ^q ulmus,
 Ut tua ſunt collo brachia ^r nexa meo.

INTERPRETATIO.

qua Venus & Juno, & Pallas magis decora excipit naves cera obductas. Abiens l. armis aptatis, venit nuda ad judicium tuum. mas dediſti: Noli ſaltem hoc diſſerui: Peſtus percuſum trepidavit, & horror geli- amor eſt magis erubeſcendus quam prior. dus cucurrit per oſſa dura, ut mihi illud lacrymaſti, & nuius es ocellis n ſtro dixiſti. Conſului (neque enim parum per- crymantes: Uterque triſtis conſuſimus li. cellabar) & anus, & fenes longævos. Certum mas ſuas. Ulmus non ſic conſtringitur fuit eſſe nefas. Pius ſunt occiſa, & trabes ribus juxta ſe poſiti, ut brachia tua dolata, &, claſſe excitata, mare caruleum nexa ſunt collo meo.

NOTÆ.

^b Decentior] Specioſior eſt Pallas, Dea belli, armata, qualem deſcribit Homerus, quam nuda.

^c Arbitrium] Ut judicaret Paris quænam pulchrior cui pomum daretur.

^d Micuere] Gal. diceremus, J'ens de grands battemens de cœur. Angl. My Heart beat ſtrangely.

^e Narraſti] Tres Deas ad judicium veniſſe; promiſſamque tibi à Venere pulcherrimam puellam. Sed quæ moleſta ſunt, non exprimit.

^f Anus] Fortilegas & ſtulticæ, ſcil.

^g Longævo:] Senes qui diu vixerunt: quos vulgus omni fortilegos, hodie veneficos ſtatim credit.

^h Conſtitit eſſe nefas] Pro certo cognovi nefas eſſe. Gall. Il ſe trouva qu'il y avoit de la diablerie. Angl. It was plain there was Roguey in't.

ⁱ Cæſa] Ex mœre Ida, qua naves conſecraverunt, ut in Græciam ad Helenam navigaret.

^k Sæctæque] Ad naves adificandas lata.

^l Cærulea unda] Mare, cujus aquæ cæce videntur.

^m Ceratas] Cera & pice oblitæ.

ⁿ Præterito] Quando me amabas.

^o Iſte] Novus quo in Helenam de Per contemptum loquitur, cum dicit iſt p Flentis] Mei flentis; in genitivo nam accuſativus ſi eſſet, longa fieret ſyl ut annotavimus ad Salluſtium. Nec cor- ctio videri debet extraordinaria, namque plane modo Horatius, lib. 2. ſat. 4.

-----cui mea nemo

Scripta legat, vulgo recitare ſolentis, Atque ita & Virgilius, & Cicero lo ſunt, ut optime annotavit clariffimus I ſius.

^q Ulmus] Qua arbore utebantur, pr- tim in Italia ad ſulciendas vites.

^r Nexa] Cum diſcederes in Græciam ſalutatus.

Aut quas semideæ^a Dryades, ° Fauniquæ bicornes,

Numine contactas^p attonuere suo.

Namque mihi^q referunt, cum se furor ille remisit,

Omnia. me tacitam^r conscius urit Amor.

; Forsitan hunc^s generis fato reddamus amorem;

Et^t Venus è tota gente tributa petat.

Jupiter^u Europen^x (° prima est ea gentis origo)

Dilexit, tauro^y dissimulante Deum.

^z Pasiphaë mater^a decepto subdita tauro

) Enixa est utero^b crimen onusque suo.

^c Perfidus^d Ægides, ducentia^e fila secutus,

^f Curva mæx fugit tecta^g sororis ope.

INTERPRETATIO.

^a quas semideæ Dryades, & Fauni bicornes onitas reddiderunt, afflatas suo numine, meque mihi omnia dicuntur, postquam fure ille sedatus est. Amor conscius consumit tacitam: Forte hoc amore tenemur fato pis; & Venus petit tributa è tota nostra progenie. Jupiter amavit Europen (ea est prima origo gentis) tauro velante Deum. Pasiphaë, mæx mater subdita tauro deluso emisit crimen & sarcinam ex ventre suo. Infidus Theseus secutus fila illum regentia se extricavit domo implicita auxilio mea sororis

NOTÆ.

n Dryades] Nymphæ sylvarum præfixe dicæ.
eo nomine à quercu, originatione Græcæ dicæ.

o Fauniquæ] Faunos, Satyros, Sylvanos Silenos sæpe confundunt; eosque cornu- & caprinis pedibus, agrorum & sylvarum Deos fecerunt Ethnici.

p Attonuere] Attonitas & lymphaticas furiosas fecere. Creditum est enim ab iquis, furore corripit eos qui Nympham quam vidissent.

q Referunt] Qui me ita furentem concernunt, supple.

r Conscius] Cuius ego sum conscia.

s Generis fato] Gentis meæ sortuna. Gall. *us-etre-ci-ce par quelque fatalite attachee* notre maison, que. Angl. *Perhaps 'tis a kind of Fatality appropriated to our use, that, &c.*

t Venus] Fabula est, Venerem, cum So-indicio, in adulterio cum Marte esset prehensa, quo eam injuriam ulcisceretur, tam in omne genus Solis immisit amor-impatentiam, ut nulla ex eo orta mur castitatem servare poterit.

u Europen] Fuit Europa filia Agenoris, m Jupiter, Rex Cretæ, navi, cujus in- te tauros erat, ex Phœnicia abreptam, xit: Unde datus est locus fabulæ. Re- ur vero istud ad id quod de sui generis dixit Phædra.

x Prima] Ex Europa enim natus est Minos Phædræ pater.

y Dissimulante] Notior est de Jove in Taurum mutato fabula, quam ut hic de ea quicquam dicatur.

z Pasiphaë] Solis filia, Minois uxor, Phædræ mater, quæ Pasiphaë Tauri amore capta, ut eo potiretur, arte Dædali, vaccæ hinc inclusa est. Ex quo Minotaurum peperit, monstrum media corporis parte homi- nem, reliqua Taurum referens.

a Decepto] Dædali artificio, qui ei vac- cam ligneam & Pasiphaëns pro vera vaccæ subiecit.

b Crimen] Minotaurum, criminis esse- stum & indicium.

c Perfidus] Quia fidem Ariadnæ datam non servavit, sed eam in Naxo insula reli- quit.

d Ægides] Theseus, Ægi filius.

e Fila] Quomodo Theseus sese ex Laby- rintho extricaverit, nisi opem quædam Ariad- na acceperat, omnes Psychoi capissent.

f Curva] Inextricabiles & incommensurabiles Labyrinthi errores, & vias periphrastice describit.

g Sororis] Ariadnæ, quæ filium Theseo dedit. Scopos vero Phædræ est sororis exam- plo, quæ ob Thesei amorem, patrem etiam prodidit, illud quod supra de Veneris in si- am sentem vindicta proposuit, confirmare.

Clarus erat filvis^b Cephalus, multæque per herbam
 Conciderant, illo percutiente, feræ:
 Nec tamen Auroræ male se^c præbebat amandum;
 Ibat ad hunc^d sapiens à fene^e Diva^f viro.
 Sæpe sub illicibus Venerem, & Cinyraque creatum,
 Sustinuit positos quælibet^h herba duos.
 Arsit & iⁱ Oenides in^k Mœnalia Atalanta;
 Illa^l feræ spoliū^m pignus amoris habet.
 Nos quoque jam primum^o turba^p numeremur in ista
 Si Venerem tollas, q^q rustica silva tua est.
 Ipsa comes^r veniam: nec me salebroſa^s movebunt
 Σαῖα, nec^t obliquo dente timendus aper.
 Æquora bina suis oppugnant fluctibus Isthmon,
 Et^x tenuis tellus^y audit utrumque mare.

INTERPRETATIO.

*Cephalus erat celebris sylvis, & multa fera
 procubuerunt in herbam, illo feriente: Neque
 tamen exhibebat se male amandum Auroræ.
 Diva sapiens ibat à fene marito ad hunc. Sæpe
 quodvis gramen duos habuit, Venerem & fili-
 um Cinyræ stratos sub quercubus. Etiam Me-
 leger perdidit amavit Atalantam Arcadi-*

*cam: Illa habet exuvias apri in pignu-
 ris. Nos quoque recessamus jam prin-
 ista copia amantium. Si removeas Ve-
 silva tua est agrestis. Ego te comitabor
 cantes aperi me retinebunt, nec aper m-
 dus dente obliquo. Duo maria obstreperunt
 suis nudis; & terra parva audit bina m-*

NOTÆ.

^b *Cephalus*] Celeberrimus ille Procris
 maritus, ab Aurora adamatus, qui etiam ve-
 nator fuit.

^c *Præbebat*] Non eum dicit Auroram
 amasse, quod esset contra historiam; sed
 tantum ab iis omnibus non fuisse aversum,
 quæ amorem spectant. Atque hic locus ad
 Phædrum Auroræ exemplo excusandam,
 erat maxime idoneus.

^d *Sapiens*] Quæ maritum senem Cepha'o
 juveni & eleganti postposuit.

^e *Divæ*] *Auroræ.*
^f *Viro*] *Tibullus*, scilicet, Laomedontis fi-
 lius, & Priami frater.

^g *Cinyraque*] Adonis est. Cinyra Cyprio-
 rum rege & Myrrha ejus filia genitus, quem
 præfatum Venus amavit.

^h *Herba*] Id est, *Super herba suis amo-
 ribus induravit.*

ⁱ *Oenides*] *Meleager*, de quo supra, in
 Bœotia Bœotia.

^k *Atalanta*] *Arcadica*, à Mænelio, altis-
 simo Arcadici monte.

^l *Feræ*] *Apri Calidonis*, de quo etiam
 epistola tertia.

^m *Pignus*] Quia eo Meleagri amor
 probatus est.

ⁿ *Nos*] *Te & ego.*

^o *Turba*] Ne tam quidem turba^q f
 rerum testimonia defunt, verbis opus e
 tentiam suam saltem fulcire.

^p *Numeremur*] *Mutuo amore tene
 sicut & alii qui venatione sunt delecti.*

^q *Rustica*] *Qua nihil habeat pulch
 jucundi.*

^r *Veniam*] *Si, scilicet, velis amare
 s Movebunt*] *A proposito secum in
 abducent.*

^t *Obliquo*] Vel quia curvus est, ve
 oblique ab apro impingitur.

^u *Æquora*] Isthmum Corinthiacu
 scribit.

^x *Tenuis*] Omnino, siquidem Il
 nihil terra est quam terra exiguam, i
 ter duo maria coarctatam, ut vix im
 ne Charonæus insula fiat.

^y *Audit*] Id est, *Sita est inter utr-
 mare.* Audacia est tropi, quia rei inani
 quod animatorum est, tribuit.

PHÆDRA HIPPOLYTO.

37

- z Hic tecum ^a Trœzena colam ^b Pittheia regna :
 Jam nunc est patria gratior illa mea.
^c Tempore abest, aberitque diu, ^d Neptunius heros,
 Illum ^e Pirithoi detinet ^f ora sui.
 5 ^g Præposuit Theseus (nisi si manifesta negamus)
 Pirithoum Phædræ, Pirithoumque tibi.
 Sola nec hæc nobis injuria venit ab illo :
 In magnis læsi rebus uterque sumus.
 Ossa mei ^h fratris ⁱ clava perfracta trinodi
 10 Sparfit humi : soror est præda ^k relicta feris.
^l Prima ^m securigeras inter virtute puellas
 Te peperit, nati digna vigore ⁿ parens.
 Si quæras, ubi sit ; ^o Theseus ^p latus ense peregit :
 Nec ^q tanto mater pignore tuta fuit.

INTERPRETATIO.

Celebrabo hic tecum Trœzena, regna Pittheia : Jam nunc illa jucundior est patria mea. Theseus abest ab aliquo tempore, & aberit diu; Regio Pirithoi sui illum retinet. Theseus (nisi negare velimus ea quæ aperta sunt) pater fecit Pirithoum, quam Phædræ & te. Nec illa mea injuria nobis est orta

ab illo : uterque sumus offensi in magnis rebus. Per terram disiecit ossa mei fratris perfracta clava trinodi : Soror est deserta in prædam feris. Mater te genuit virtute præcipua inter Amazonas, digna virtute filii : Si petas ubi sit ; Theseus transfudit latus gladio : nec mater fuit secunda tanto filio.

N O T Æ.

z Hic] Ubi tu esse, & venari amas.
 a Trœzena] Trœzen seu Trœzena urbs est Argolidis in Peloponneso, ab Isthmo Corinthiaco, ad ortum.
 b Pittheia] Ubi Pittheus pater Aethra, quam Theseus matrem habuit, regravit.
 c Tempore] Jam ab aliquo tempore: nisi mavis opportune, ut aliis placuit.
 d Neptunius] Theseus, cujus pater Ægeus, Ægei Neptunus.
 e Pirithoi] Quem jam supra Theseo amicitia conjunctissimum fuisse vidimus.
 f Ora] Regio quam Pirithous incoluit, Theffalia, scilicet, circa Peneum amnem, ubi potentatum Ixionem Pirithoi patrem tenuisse, scribit Diodorus. Ora vero, seu regio, posita est, pro Pirithoo Incola.
 g Præposuit] Quandoquidem nos hic reliquit, & ad Pirithoum suum non modo iit, sed & ibi semper commoratur. Thesei vero, quam causatur negligentia, & injuriis, Hyppolytum ad patris contem-

ptum Phædra, & sui amorem conatur perducere.

h Fratris] Minotauri.

i Clava] Quæ, sicut & Hercules, in memoriam victoriæ, quam de latrone quodam reportavit, teli loco Theseus usus est.

k Relicta] Jam supra diximus Ariadnen in insula Naxo, à Theseo relictam.

l Prima] Nunc ad injurias descendit à Theseo Hippolyto illatas : Et ut major prima videatur, quæ ejus matrem afflixit, eam ante omnia laudat.

m Securigeras] Amazonas, quibus arma fuerunt præcipue secures.

n Parens] Hippolyte, mater tua.

o Theseus] Alii contra scribunt ab Amazone quadam eam interfectam fuisse, cum à Thesei partibus staret, bello quod ille adversus Amazonas gessit.

p Latus] Invidiose vox ista posita est, & facti atrocitatem augeat.

q Tanto] Te, scilicet. Multa autem solent uxoribus condonare mariti liberorum causa.

EPIST. HEROIDUM.

Ipse repertor ^q opis vaccas pavisse ^r Phereas
 Fertur, & è nostro faucibus igne fuit.
 Quod neque ^s graminibus tellus fecunda creandis,
 Nec Deus auxilium, tu mihi ferre potes.
 5 Et potes, & merui: dignæ miserere puellæ;
 Non ego cum Danaïs arma cruenta fero.
 Sed tua sum, tecumque fui puerilibus annis:
 Et tua, quod superest temporis, esse ^u precor.

INTERPRETATIO.

Ipse medicina inventor dicitur pavisse vac- *sum: misereas te puella merita. Ego cum*
cas Phereas, & fuit vulneratus nostro a- *in ferro arma sanguinolenta cum Gracis:*
more. Tu potes mihi opem præstare quam *sed sum tua, & tecum vixi annis juve-*
neque terra ferit'is herbis producendis, nec *nilibus: & precor esse tua quod reliquum*
Deus potest afferre. Et potes, & digna *est vita.*

NOTÆ.

^q Opis] *Medicina.* Exemplo ostendit
 nulla arte amorem medicabilem esse, cum
 ipse Artis inventor Apollo nequidem sibi
 opem afferre potuit.

^r Phereas] *Ameti qui Pheris Thessalia*
regnavit. Ceterum ad seum scopum fabu-
 lam intrinsecus OEone; non enim prop-
 ter amorem, sed etiam magis, sed prop-
 ter iram, de Cælo deturbatus, quod
 Cælo per Jovis fulminum fabricatores trans-
 fudit. Admeti vaccas aut equas pascere
 coactus est.

^s Graminibus] Quod neque herba, neque
 Deus ullus adferre posset, auxilium, id sibi
 Paridem præstare posse dicit.

^t Non ego] Quod facit Helena.

^u Precor] Exitum Calaber Poeta, ut vul-
 go appellatur, aperit. Dicit enim Paridem à
 Philoctete sagitta vulneratum ad OEonem
 confugisse, ab eaque auxilium rogasse: quod
 cum illa negasset, inter redeundum in Ida
 monte expirasse, ubi cum à Pastoribus de
 more cremaretur, OEonem eodem secutam,
 in eundem rogam se ipsam quoque præcipi-
 tasse. Dictys vero Cretensis, Paridis inter-
 rempti cadaver ad OEonem fuisse relatum,
 refert, ut sepulture mandaretur: illam autem
 pristini amoris recordatione, ad primum sta-
 tum cadaveris conspectum mortuam concidif-
 se, eodemque cum illo funere sepultam fuisse.

EPISTOLA VI.

ARGUMENTUM.

Monitus Oraculo Pelias Neptuni filius, mortem sibi portendi, cum quis patri sacri-
 ficanti superveniret nudo pede. Cui deinde annua sacra peragenti, Jason Esoneis filius,
 una cum nepote, relicto in limo Anaxri fluxu calce occurrit. Pelias igitur, oraculi memor,
 Jasoni suadet ut in Colchos proficiatur, ad æreum illud vellus resigendum, sperans eam
 antiquam reversurum incolentem, quod audivisset opus illud humanis esse viribus majus.
 Jason magnanimus, expeditionem illam libens suscipit: ideoque compluribus Græcia nobili-
 bus evocatis, Argo navem ex Pegaso, Thessalia suu, solvit, in Lemnon delatus: ubi, cum
 mulieres communi consensu viros omnes una nocte trucidassent, Hypsipile, Thoantis filia, qua
 patrem, cædis simulatione, servaverat, imperium exercebat, Jasonem & hospitio & lecto
 familiarissime excepit. Verum cum duobus jam exactis annis, sociis orantibus, & promi-
 sam expeditionem perficiat Jason, græciadam Hypsipylum relinquit, Colchosque petit. Ubi Me-
 dica artilus dracone sospito, tantisque superatis, aureum illud vellus adeptus est: Ipsamque
 Medeam abducit volentem. Quamobrem Hypsipile, prelatam sibi Medeam indigne ferens, hæc
 epistola

PHÆDRA HIPPOLYTO. 39

- ¹ Illa ^a coit firma generis junctura catena,
Imposuit nodos cui Venus ipsa suos.
Nec labor est ⁿ celare, ^o licet; pete ^p munus ab ^a illa:
^r Cognato poterit nomine ^s culpa tegi.
5 Viderit amplexos aliquis? laudabimur ambo:
^t Dicar privigno fida noverca meo.
^u Non tibi per tenebras duri referenda mariti
Janua, non custos decipiens erit.
^x Ut tenuit domus una duos, domus una ^y tenebit:
10 Oscula aperta dabis, oscula ^z aperta dabis.
^a Tutus eris mecum, ^b laudemque merebere culpa;
Tu licet in lecto conspiciare meo.
Tolle moras tantum, poperataque ^c fœdera ^d junge:
Qui mihi nunc sævit, ^e sic tibi parcat Amor.

INTERPRETATIO.

Illā sit conjunctio generis firma catena, cui Venus ipsa addidit nodos suos. Nec difficile est tegere, conceditur; pete munus ab illa: crimen poteris velari nomine affini. Aspexerit nos conjunctos aliquis? Ambo laudabimur: vocabor noverca indulgens privigno meo. Optum mariti ferocis non erit si aperiendum de nocte; custos non erit salien-

das. Quemadmodum domus una nos duos habuit, domus una habebit: Ferebas oscula coram omnibus, feres coram omnibus. Eris securus mecum, & facies laudem tuam crimine, quamvis videaris in lecto meo. Remove tantum moras, & nolle accelerata fœdera. Sic Amor, qui mihi est crudelis, tibi sit propitius.

NOTÆ.

¹ Illa] Scopus est, omnem consanguinitatis proximitatem, præ Veneris necessitudine aspernari; quasi hæc sola conjunctio dici mereatur. Atque id facit Phædra, ut omnem scrupulum ex Hippolyti animo, circa violandum paternum lectum, amoveat. Quod quidem cujus sit generis nemo non videbit.

^{m Coit}] Est vera & firma, non ut imaginariæ & simulate illæ sanguinis juncturæ. It faut appeller alliance. Angl. It must be call'd kindred.

^{n Celare}] Amores nostros, scilicet.

^{o Licet}] Facile est.

^{p Munus}] Celandi amores nostros, scil.

^{q Illa}] Veneri, quæ amorem alium, pro alio ostendat. Clarius istud postmodum dicitur.

^{r Cognato}] Nomine quo cognati appellantur. Tota res manifesta hiet, duobus verbis proxime sequentibus.

^{s Culpa}] Amor noster.

^{t Dicar}] Qui nos viderit amplexos, dicet istud ex charitate & pietate, non amore impuro, procedere.

^{u Non tibi}] A facilitate Hippolytum nititur in sententiam suam adducere.

^{x Ut tenuit}] Quando alias mecum fuisti in domo patris tui.

^{y Tenebit}] Nec quicquam in eo erit suspectum.

^{z Aperta}] Coram omnibus.

^{a Tutus}] Ad omni infamia, scil.

^{b Laudemque}] Quia omnes qui te videbunt, ex legitimo filii erga matrem affectu tuas blanditias venire arbitrabuntur.

^{c Fœdera}] Amoris improba, scil. de quibus locuta est.

^{d Junge}] Veni cito & properantur ut Amoris iugamus fœdera.

^{e Sic tibi parcat}] Id est, Ita tibi parcat ut tu cito venies; vel potius, Ne tibi parcat, ut nec mihi pepercit Amor: sævitia sua te horum adigat.

Non

54

EPIST. HEROÏDUM.

•Pervigilem ^p spoliū pecudis servasse draconem,

Rapta tamen forti vellera ^q fulva manu ?

•O, ego si possem ^s timide credentibus, *Ista*

Ipse mihi scripsit, dicere, ^t quanta forem !

5 •Quid queror officium lenti cessasse mariti ?

^x Obsequium, maneo si tua, grande tuli.

Barbara narratur venisse ^v venefica tecum,

In mihi promissi parte recepta tori.

Credula res amor est : utinam temeraria dicar

10 Criminibus falsis insimulasse virum !

Nuper ab ^z Hæmoniis hospes mihi Theſſalus oris

Venerat ; & tactum vix bene limen erat :

^a *Æsonides*, dixi, quid agat meus ? ^b Ille ^c pudore

^d Hæsit in opposita lumina fixus humo.

15 Protinus exilui ; tunicisque à pectore ^e ruptis,

^f *Vivis ? an, exclamo, me quoque fata & trahunt ?*

INTERPRETATIO.

Draconem infirmum custodivisse ovis exuvias,
Vellera tamen aurea ablata forti tua manu ?
O, si mihi liceret dicere iis qui agere ista cre-
dunt, Ipsi mihi scripsit ista, quanta essem !
Quamvis queror officium segnis mariti ve-
radonem esse ! Magno fruor officio, si sum tua.
Veneficam barbaram tecum ferunt adueltam
eje admissam in partem lecti mihi promissi.

Amor est res qua facile credit. Utinam
dicar maritum arguisse sibi criminibus
per mihi advena accesserat è regione Th-
ea ; & vix bene domum ingressus erat. &
git meus Jason dixi ? Ille habens oculos
ram adversam defixos, pudore conticuit.
nno me proripui, & vestibus a pectore disc-
exclamo, Vivitne ? an fata me quoque vo-

NOTÆ.

o *Pervigilem*] Præter Tauros æripedas,
fuit etiam draco immensæ magnitudinis,
qui vellus aureum servaret, nec unquam dor-

miret.

p *Spolium*] *Pellem arietis.*

q *Fulva*] Auri color est fulvus ; adeo-

que velleris aurei.

r *O ego*] In melioribus scriptis *Hoc ego*,
legitur ; in aliis *hec* : Quod placuit Heinſio,
O, ego retinimus.

s *Timide*] Id est, *Vix ea credentibus qua*
de vellere auro a te sublato referuntur.

t *Quanta*] *Quam magna & felix !*

u *Quid queror*] Corrigit quod conquesta
est de officii negligentia, cum majora habeat
quibus dolendum sit.

x *Obsequium*] Si rem ipsam spectes,
Gall. diceres, *Je seray trop heureux, si*
vous me voulez encore pour votre femme.
Angl. *I shall be too happy, if you please*
to let me be your Wife still. Quasi dicat,
non eum esse maritum Jasonem, à quo multa

officia sint expetenda ; satis esse si in
talibus qualemcumque præstet obsequi-

um.

y *Venefica*] Medeam intelligit, cui
nenhcia notiora sunt, quam ut iis opi-

chartam inficere.

z *Hæmoniis*] *Theſſalis* ; Ab *Æmo-*
tis, quod Servio placuit ; vel potius, ut v-

id. qui Servium refellunt, ab *Æmone*.

Theſſaliz, *Æmonia* dicta.

a *Æsonides*] *Jason* *Æsonis filius.*

b *Ille*] *Hospes*, scilicet.

c *Pudore*] *Quia ea mihi dicere res,*
dabat que tu fecisti.

d *Hæsit*] *Tacuit.*

e *Ruptis*] *Alii raptis*, iidemque r-

res, teste Heinſio.

f *Vivis ?*] Verba sunt Hypsipyles, h-

tem de Jasonem interrogantis.

g *Trahunt*] Perinde loquitur ac si

lenti sibi moriendum esset, extinctio m-

lito.

PHÆDRA HIPPOLYTO.

31

Sic male vixque subit primos ^a rude pectus amores:

Sarcinaque hæc animo non ^b sedet apta meo.

^c Ars fit, ubi à teneris ^d crimen condiscitur annis:

^e Quæ venit exacto tempore, pejus amat.

5 Tu ^f nova servatæ capies ^g libamina famæ;

Et pariter nostrum fiet uterque ^h nocens.

ⁱ Est aliquid, ^j plenius pomaria ^k carpere ramis,

Et tenui primam deligere ungue rosam.

^l Si tamen ille prior, quo me sine crimine gessi,

10 Candor ab ^m insolita labe notandus erat;

At bene succcessit, ⁿ digno quod adurimur igni:

^o Pejus adulterio turpis adulter abest.

Si mihi concedat Juno ^p fratremque virumque;

Hippolytum ^q videor præpositura Jovi.

INTERPRETATIO.

na: Ita cor inassuetum male & egre patitur primos amores; & hoc omnis non convenit animo meo. Ars succedit, cum crimen discitur à primis annis. Quæ amat cum tempore præterit, amat iniquius. Tu decerpis prima libamina famæ servata; & uterque nostrum fiet pariter confusus. Aliquotiens juroat carpere pomaria plenius ramis, & colligere primam

rosam ungue acuto. Si tamen illa innocentia prior, quæ vixi sine crimine, erat maculanda culpa insueta: At bene cecidisti, quod ardemus præclaro amore: Mæchus sordidus, qui est quid turpis adulterio, abest. Si Juno mihi daret & fratrem, & maritum suum, videor antepositura Hippolytum Jovi.

NOTÆ.

^a Rude] Quod antea ampris stimulos nullus senserat. Sensus est, se pimum & alii. Amare.

^b Sedet] Metaphora ab illis petita qui onus grave portantes, illud modo in hunc, modo in illum humerum rejiciunt.

^c Ars fit] Ex qua facilitas nascitur ad operandum, laborque minuitur.

^d Crimen] Amandi scilicet.

^e Quæ venit] Quæ mulier sero in amorem incidit, violentius, & graviore cum pena amat.

^f Nova] Prima.

^g Libamina] Id est, quod primum ex fama mea, huc usque tam egregie servata, & hæcenus inviolata, decerpum fuerit, habebis. Vel tu primus castitatis & pudicitie famam quam maritus non auferri delibabis.

^h Nocens] Cum neque ego, præter maritum, hæcenus quemquam amavero; neque tu puellam ullam attingeris; uterque si me redamare velis, amoris crimine pariter tenebitur.

ⁱ Est aliud] Ad voluptatem confert.

^j Carpere] Id est, pomaria intrare ex

quibus nullum adhuc pomum collectum sit; & ex ramis, fructibus plenius, primum forem & fructum auferre: Ad pudicitiam istud referendum. Verum cavetis istæ te capiant nequitie, & improvidum à mentis puritate seducant: His enim vivimus quæ cum voluptate cogitamus.

^l Si tamen] Secum communicat Phædra, & de eo quod antea tetigit, crimine, amore scilicet, ratiocinatur: Curæque seipsum consolatur, quod è re nata haud melius fieri potuerit; tum inde laudando Hippolyto locum facit.

^m Insolita] Jam antea castitatis laude sese commendavit.

ⁿ Digno] Id est, Quod juvenem amore dignum amamus.

^o Pejus] Hic est sensus, Quandoquidem necesse mihi fuit amare, & adulterium committere, bene est quod non dignum hominem non amavi, quod pejus esset ipso adulterio.

^p Fratremque] Jovem; qui Junonis est & frater & vir.

^q Videor] Id est, Certe quod præponere Hippolytum Jovi.

Am

- Jam quoque (vix credas) ^r ignotas ^a mutor in artes :
^r Est mihi ^a per sævas impetus ire feras.
 Jam mihi ^x prima Dea est, arcu ^y præsignis ^z adunco
^a Delia : ^b judicium subsequor ipsa tuum.
 5 In nemus ire libet, ^c pressisque in retia cervis,
 Hortari celeres per juga summa canes :
 Aut tremulum ^d excusso jaculum vibrare lacerto ;
 Aut in graminea ponere corpus humo.
 Sæpe juvat ^e versare leves in pulvere currus,
 10 Torquentem frænis ora ^f fugacis equi.
 Nunc ^g feror, ut Bacchi ^h furis ⁱ Eleleides actæ,
^a Quæque sub ^l Idæo ^m tympana colle movent.

INTERPRETATIO.

Jam quoque (vix possis fidem adhibere) sum præpensa ad artes ignotas antea: Percipio nuncquid feras crudeles. Jam Dea Delia conspicua arcu recurvo est: mihi potissima: Ego probo judicium tuum. Cupio in sylvas progredi, & cervis in casses concitatis, in-jure canes veloces per ultima montium cacumina:

Aut jacere tremulum jaculum brachio ter motos, aut sternere artus in terra bova. Sæpe libes mihi siccanti frangi equi fugacis agitare leves currus in pulvere incedo ut Bacchi ministra ag ejus furis, & ut illæ quæ pulsant tympana sub monte Idæo;

NOTÆ.

^r *Ignotas*] De Venatura loquitur, cui dedita antea non fuerat.

^s *Amor in artes*] Venustissime, pro vehementer amo.

^t *Est mihi*] Quia artis est amatoris, sese ei quem amamus, facilem & indulgentem commodare, nostrosque ex ejus moribus mores infundere, ideo Phædra sibi ad venationem, quam Hippolytus unice amabat, propensum animum esse dicit.

^u *Per sævas*] Plus est quam si dixisset in feras.

^x *Prima*] Quia venationem, cui & indulget Hippolytus meus, ipsa amat.

^y *Præsignis*] Nam etiam arcu instructa pingitur.

^z *Adunco*] Enimvero in arcus extremitate ubi nervus alligatur, cornua apponuntur recurva, ne is inter tendendum, per ejusdem extremitates exeat.

^a *Delia*] Diana, à Delo Insula, ubi, cum Apolline fratre, nata dicitur.

^b *Judicium*] Id est, *Quandoquidem Dianam præsertim colendam tibi sumpsisti, eandem quoque in venatione sequar.*

^c *Pressisque*] In retia abactis.

^d *Excusso*] Inter vibrandum de more *versare*] *Curram & equos agitare regere.*

ⁱ *Fugacis*] Hanc vocem, quam prius posuerit Heinsius, revocavi.

^g *Feror*] Amoris impatientia, hinc, Bacchantium more, non sine furore, curro.

^h *Furis*] Passim ex Poëtarum sc quis fuerit Baccharum furor facile est cere. Ejus rei Pentheum & Lycus testes facit Liortius Carminum, lib Od. 19.

ⁱ *Eleleides*] *Bacche*, *Bacchi* mini Bacchus enim *Eleleus* à vociferatione, mologia Græca; dictus est; quod cum pitu & clamoribus, ejus orgia, seu fæ sacra celebrarent.

^k *Quæque*] Mulieres intellige, Ceres, seu Detim matris, sacra, cum & seu Corybantibus, ejus ministris, brantes.

^l *Idæo*] Ida mons fuit Phrygiæ, C etiam, ubi maximus fuit Cybeles cultus
^m *Tympana*] Incondito tympanorum fistularum sono, ac furiali ululatu, ut Ba ita & Cybeles sacra peragebantur.

PHÆDRA HIPPOLYTO.

33

Aut quas semideæⁿ Dryades, ° Fauniquæ bicornes,

Numine contactas^p attonuere suo.

Namque mihi^q referunt, cum se furor ille remisit,

Omnia. me tæitām^r conscius urit Amor.

Forſitan hunc^s generis fato reddamus amorem;

Et^t Venus è tota gente tributa petat.

Jupiter^u Europen^x (x. prima est ea gentis origo)

Dilexit, tauro^y diffimulante Deum.

² Paſiphaë mater^z decepto ſubdita tauro

Enixa eſt utero^b crimen onuſque ſuo.

° Perfidus^d Ægides, ducentia^c ſila ſecutus,

¹ Curva meæ fugit teſta^e ſororis ope.

INTERPRETATIO.

ⁱ quas ſemideæ Dryades, & Fauni bicornes progenie. Jupiter amavit Europen (ea eſt onitas reddiderunt, affluas ſua numine. prima origo gentis) tauro volante Deum. namque mihi omnia dicuntur, poſtquam ſu- Paſiphaë, mea mater ſubdita tauro deſuſo ille ſedatus eſt. Amor conſcius conſumit emiſit crimen & ſarcinam ex ventre ſuo. Inſi- tacitam: Forte hoc amore tenemur fato dus Theſeus ſecutus ſila illum regentia ſi ex- pſis; & Venus petiit tributa è tota noſtra tricavit domo implicitâ auxilio mea ſororis.

NOTÆ.

n Dryades] Nymphæ ſylvarum præſi-
ti, eo nomine à quercu, originatione Græ-
cè dictæ.

o Fauniquæ] Faunos, Satyros, Sylvanos
Silenos ſæpe confundunt; eoſque cornu-
& caprinis pedibus, agrorum & ſylva-
n Deos fecerunt Ethnici.

p Attonuere] Attonitas & lymphaticas
furioſas fecere. Creditum eſt enim ab
iquis, ſurore corripit eos qui Nympham
quam vidiffent.

q Referunt] Qui me ita ſarentem con-
ſiderant, ſupple.

r Conſcius] Cuius ego ſum conſcia.

s Generis fato] Gentis meæ fortuna. Gill.
ut-etre eſt-ce par quelque fatalite attachee
votre maiſon, que. Angl. Perhaps 'tis
a kind of Fatality appropriated to our
uſe, that, &c.

t Venus] Fabula eſt, Venerem, cum So-
indicio, in adulterio cum Marte eſſet
reheñſa, quo eam injuriam ulciſceretur,
tam in omne genus Solis immiſiſſe amo-
impatientiam, ut nulla ex eo orta mu-
r caſſitatem ſervare poterit.

u Europen] Fuit Europa filia Agenoris,
m Jupiter, Rex Cretæ, navi, cujus in-
te taurus erat, ex Phœnicia abreptam,
xit: Unde datus eſt locus fabulæ. Re-
ur vero iſtud ad id quod de ſui generis
dixit Phædra.

x Prima] Ex Europa enim natus eſt
Minos Phædræ pater.

y Diffimulante] Notior eſt de Jove in
Taurum mutato fabula, quam ut hic de ea
quicquam dicatur.

z Paſiphaë] Solis filia, Minois uxor,
Phædræ mater, quæ Paſiphaë Tauri amore
caſa, ut eo potiretur, arte Dædali, vacæ
li, neæ incluſa eſt. Ex quo Minotaurum pe-
perit, monſtrum mediæ corporis parte homi-
nem, reliqua Taurum referens.

a Decepto] Dædali artificio, qui ei vac-
cam ligneam & Paſiphaën, pro vera vacca
ſubjecit.

b Crimen] Minotaurum, criminis eſſe-
ctum & indicium.

c Perfidus] Quia fidem Ariadnæ datam
non ſervavit, ſed eam in Naxo inſula reli-
quit.

d Ægides] Theſeus, Ægi filius.

e Sila] Quomodo Theſeus ſeſe ex Laby-
rintho extricaverit, ſili opæ quæ a Ariad-
na acceperat, omnes Myſthologi deſcribunt.

f Curva] Inextricabiles & irreſcibiles
Labyrinthi errores, & vias periphratiſice
deſcribit.

g Sororis] Ariadnæ, quæ filium Theſeo
dedit. Scopuſ vero Phædræ eſt ſororis ex-
m- plo, quæ ob Theſei amorem, patrem etiam
prodidit, illud quod ſupra de Veneris in ſi-
am gentem vindicta propoſuit, conſiderare.

- Jam quoque (vix credas) ^r ignotas ^a mutor in artes:
^c Est mihi ^a per sævas impetus ire feras.
 Jam mihi ^x prima Dea est, arcu ^y præsignis ^z adunco
^a Delia: ^b judicium subsequor ipsa tuum.
 5 In nemo ire libet, ^c pressisque in retia canes,
 Hortari celeres per jura summa canes:
 Aut tremulum ^d excusso jaculum vibrare lacerto;
 Aut in graminea ponere corpus humo.
 Sæpe juvat ^e versare leves in pulvere currus,
 10 Torquentem frenis ora ^f fugacis equi.
 Nunc ^g feror, ut Bacchi ^h furis ⁱ Eleleides actæ,
^a Quæque sub ^l Idæo ^m tympana colle movent.

INTERPRETATIO.

Jam quoque (vix possis fidem adhibere) sum propensa ad artes ignotas antea: Percussio iniquis feras crudeles. Jam Dea Delia conspicua arcu recurvo est: mihi potissima: Ego probo judicium tuum. Cupio in sylvas ingredi, & cervis in casses concitatis, iniquos canes veloces per ultima montium cacumina: Aut jacere tremulum jaculum Lyachio feror motor, aut sternere artus in terra bosca. Sæpe libet mihi stidentis frenis equi fugacis agitare leves currus in pulvere. Nunc incedo ut Bacchi ministra agi ejus furis, & ut illæ quæ pulsant tympana sub monte Ideo;

NOTÆ.

^r Ignotas] De Venatura loquitur, cui dedita antea non fuerat.

^a Mutor in artes] Venuitissimum, pro vehementer amo.

^c Est mihi] Quia artis est amatoriaræ, sese ei quem amamus, faciliem & indulgentem commodare, nostrosque ex ejus moribus mores insituere, ideo Phædra sibi ad venationem, quam Hippolytus unice amabat, propensum animum esse dicit.

^u Per sævas] Plus est quam si dixisset in feras.

^x Prima] Quia venationem, cui & indulget Hippolytus meus, ipsa amat.

^y Præsignis] Nam etiam arcu instructa pingitur.

^z Adunco] Enimvero in arcus extremitate ubi nervus alligatur, cornua apponuntur recurva, ne is inter tendendum, per ejusdem extremitates exeat.

^a Delia] Diana, à Delo Insula, ubi, cum Apolline fratre, nata dicitur.

^b Judicium] Id est, Quandoquidem Dianam præsertim colebam tibi sumptissis, canidem quoque in venatione sequar.

^c Pressisque] In retia abactis.

^d Excusso] Inter vibrandum de more & Versare] Currum & equos agitare regere.

^f Fugacis] Hanc vocem, quam pro quacis posuerit Heinsius, revocavi.

^g Feror] Amoris impatientia, hinc, Bacchantium mores, non sine furoris, curro.

^h Furis] Passim ex Poëtarum scriquis fuerit Baccharum furor facile est cere. Ejus rei Pentheum & Lycurg testes facit Horatius Carminum, lib. Od. 19.

ⁱ Eleleides] Bacche, Bacchi ministra Bacchus enim Eleleus à vociferationes, & mologia Græca; dictus est; quod cum i piritu & clamoribus, ejus orgia seu fusi sacra celebrarent.

^k Quæque] Mulieres intelliguntur, Cyces, seu Deum matris, sacra, cum G. seu Corybantibus, ejus ministris, cibrantes.

^l Idæo] Ida mons fuit Phrygiæ, Cr etiam, ubi maximus fuit Cybeles cultus.

^m Tympana] Incondito tympanorum fistularum sono, ac furiali ululatu, ut Bac ita & Cybeles sacra peragebantur.

PHÆDRA HIPPOLYTO.

33

- Aut quas semideæ ^a Dryades, ° Fauniquæ bicornes,
 Numine contactas ^p attonuere suo.
 Namque mihi ^q referunt, cum se furor ille remisit,
 Omnia. me tacitam ^r conscius urit Amor.
 5 Forſitan hunc ^s generis fato reddamus amorem;
 Et ^t Venus è tota gente tributa petat.
 Jupiter ^u Europen (^x prima eſt ea gentis origo)
 Dilexit, tauro ^y diſſimulante Deum.
^z Paſiphaë mater ^a decepto ſubdita tauro
 10 Enixa eſt utero ^b crimen onuſque ſuo.
^c Perfidus ^d Ægides, ducentia ^e fila ſecutus,
^f Curva mea fugit tecta ^g ſororis ope.

INTERPRETATIO.

aut quas ſemideæ Dryades, & Fauni bicornes
 attonitas reddiderunt, aſſatas ſuo numine.
 Namque mihi omnia dicuntur, poſtquam ſu-
 vor ille ſedatus eſt. Amor conſcius conſumit
 me tacitam: Forte hoc amore tenemur ſato-
 ſtirpi; & Venus petit tributa è tota noſtra
 progenie. Jupiter amavit Europen (ea eſt
 prima origo gentis) tauro velante Deum.
 Paſiphaë, mea mater ſubjecta tauro deluſo
 emiſit crimen & ſarcinam ex ventre ſuo. Inſi-
 dus Theſeus ſecutus fila illum regentia ſi ex-
 tricavit domo ſimplicità auxilio mea ſororis.

NOTÆ.

n Dryades] Nymphæ ſylvanarum præſi-
 des, eo nomine à quercu, originatione Græ-
 ca, ſic dicte.

o Fauniquæ] Faunos, Satyros, Sylvanos
 &c Silenos ſæpe confundunt; eoſque cornu-
 tos & caprinis pedibus, agrorum & ſylva-
 rum Deos fecerunt Ethnici.

p Attonuere] Attonitas & lymphaticas
 ſeu furioſas fecere. Creditum eſt enim ab
 antiquis, ſore corripere eos qui Nympham
 aliquam vidiffent.

q Referunt] Qui me ita ſarentem con-
 ſpexerunt, ſupple.

r Conſcius] Cuius ego ſum conſcia.

s Generis fato] Gentis meaſe fortunæ. Goll.
 Peut-etre eſt-ce par quelque fatalite attachée
 à notre maiſon, que. Angl. Perhaps 'tis
 by a kind of Fatality appropriated to our
 Houſe, that, &c.

t Venus] Fabula eſt, Venerem, cum So-
 lis indicio, in adulterio cum Marte eſſet
 depreheſa, quo eam injuriam ulciſcereur,
 tantam in omne genus Solis immiſiſſe amo-
 ris impatientiam, ut nulla ex eo orta mul-
 tier caſtitatem ſervare poterit.

u Europen] Fuit Europa filia Agenoris,
 quam Jupiter, Rex Cræte, navi, cujus in-
 ſigne tauro erat, ex Phœnicia abreptam,
 avexit: Unde datus eſt locus fabula. Re-
 feratur vero iſtud ad id quod de ſui generis
 fato dixit Phædra.

x Prima] Ex Europa enim natus eſt
 Minos Phædræ pater.

y Diſſimulante] Notior eſt de Jove in
 Taurum mutato fabula, quam ut hic de ea
 quicquam dicatur.

z Paſiphaë] Solis filia, Minois uxor,
 Phædræ mater, quæ Paſiphaë Tauri amore
 capta, ut eo potiretur, arte Dædali, vacca
 ſi, nea inclufa eſt. Ex quo Minotaurum pe-
 perit, monſtrum unedia corporis parte homi-
 nem, reliqua Taurum referens.

a Decepto] Dædali artificio, qui ei vac-
 cam ligneam & Paſiphaë, pro vera vacca
 ſubiecit.

b Crimen] Minotaurum, criminis eſſen-
 tiam & indicium.

c Perfidus] Quia fidem Ariadnæ datam
 non ſervavit, ſed eam in Naxo inſula reli-
 quit.

d Ægides] Theſeus, Ægei filius.

e Fila] Quomodo Theſeus ſeſe ex Laby-
 rintho extricaverit, ſili opo, quæ ex Ariad-
 na acceperat, omnes Myſthologi capiunt.

f Curva] Inextricabiles & incommenſurabiles
 Labyrinthi errores, & vias periphratiſice
 deſcribit.

g Sororis] Ariadnæ, quæ filium Theſeo
 dedit. Scopos vero Phædræ eſt ſororis exem-
 plos, quæ ob Theſei amorem, patrem etiam
 prodidit, illud quod ſupra de Veneris in ſi-
 am gentem vindicta propoſuit, confirmare.

EPIST. HEROÏDUM.

Adde, quod adscribi factis ¹ procerumque tuisque

^m Se favet; & ⁿ titulo conjugis uxor obest.

Atque aliquis ^o Peliae de partibus acta venenis

^p Imputat, & populum, qui sibi credat, habet.

5 ^q Non hæc Æsonides, sed Phasias ^r Ætine

Aurea ^s Phryxæ terga ^u revellit ovis.

Non ^x probat Alcimedea mater tua; consule matrem

Non pater, à ^y gelido cui venit axe nurus.

Illa sibi ^z Tanai, ^a Scythiæque paludibus udæ

10 Quærat, & ^b à patria ^c Phafidos usque, virum.

INTERPRETATIO.

*Adice quod illa se gaudet Auctorem cele-
brari suorum tuorum, & Principum Ar-
gonaurarum, & conjux nocet laudibus mari-
ti. Atque aliquis ex factone Pelia adscribit
facta tua venenis, & habet plebem, qua sibi
fidem adhibeat. Non Jason, sed Medea ab-
stulit pellem auream arietis Phryxæ.
melle mater tua non laudat; Consili-
a matre; Nn laudat pater, cui ac-
nurus a polo glaciati. Illa exquirat
ritum ex Tanai & paludibus Scythi-
de, & usque ex patria Phafis.*

NOTÆ.

1 *Procerum*] Castoris, Pollucis, Herculis, &c.

m *Se favet*] Venuste; alii se facit. Gall.

lille prend plaisir, elle se vante. Angl. She

takes Pleasure, she boasts. Hæcenus vero

in o lium, nunc in incitum Hyppipyle Me-

deam idem conatur adducere, quod in se tot

Heroïdum gloriam deriveret.

n *Titulo*] Laudibus tuis detrahit.

o *Pelia de partibus*] Id est, Ex iis qui

Pelia partes sequuntur, ipsi jacent, tibi que

sunt in seculi.

p *Imputat*] Dicit, non virtute tua, sed

Medea venenis, omnia facta fuisse que in

expeditione Colchica facta sunt.

q *Non hæc*] Intellege hæc verba esse cujus-

piani Pelia: Latoris, quibus Jasonis gloriam

minuere.

r *Phasias*] Medea, à Phafide Colchorum

fluvio.

s *Ætine*] *Ætæa flus*, quemadmodum

Neptunine, Nereine, Oceanine, & que pa-

ronymia formantur. Sequitur vero flus

Hæcenus correptionem, quam ex veteri crasi

jectiois utrimque rimen apparere, deinde

etiam saluandæ approbatione, continetur.

t *Phryxæ*] A Phryxo, Arhamantis &

Hæpides filii, qui Jovi, vel ut alii volunt,

Mithi, apud Colchos arietem, quo Helle-

phonum transierat, immolavit.

u *Revellit*] Bene revellit; nan pellem, seu vellus aureum in templo Phryxus affixit.

x *Probat*] Ea omnia, scilicet, quæ & Medea prædicantur; aut ab hosti in te jactantur.

y *Gelido*] Colchide, scilicet, c spectu Græciæ gelida est, utpote in Septentrionem inclinans. Cæterum

diostæ istud auxit, quomodo Gallice mus, Du fonds du Septentrion,

glaces du Pôle: Angl. The farthe of the North, the Ice of the Pole

ab axe, seu Polo multum distichis.

z *Tanai*] Tanais fluvius est: no: Asiam ab Europa discernans.

a *Scythiæque*] Scythia regio est, et una Asia, altera Europa adscribitur. I vero ad barbaros, & magis ad Scythem, Medeam, quæ sibi maritum

remittit Hyppipyle.

b *A patria*] Id est, Ex Colchi Armonia montibus, unde orum suum voluit fluvium Phafidem.

c *Phafidos*] Phafis fluvius est: pro-

mus idemque rapidissimus, per quem naute in Colchos navigarunt. Phasi-

generatus Græcus est: Latine habet vel Phafidæ.

Te tuus iste rigor, possitque sine arte capilli,
Et ^hlevis egregio pulvis in ore decet.
Sive feroci's equi lactantia colla ⁱrecurvas;
Exiguo flexos miror ^h in orbe ⁱ pedes.
Seu ^m lentum valido torques hastile lacert^o;
ⁿ Ora ferox in se versa ^o lacertus habet.
Sive tenes ^p lato venabula ^q cornea ferro:
Denique, nostra juvat lumina, quicquid agas,
Tu modo ^r duritiem silvis depone jugosis:
Non sum ^s materia digna perire tua.
Quid juvat ^t incinctæ ^u studia exercere Dianæ;
Et Veneri ^x numeros eripuisse suos?
Quod caret ^y alterna requie, durable non est;
^z Hæc reparat vires, tessaque membra novat.
Arcus (& arma tuæ tibi sunt ^a imitanda Dianæ)
Si nunquam cesses tendere, mollis erit.

INTERPRETATIO.

^a ista severitas vultus, & coma comæ sine arte, & pauculus pulvis in ore pulcherrimo te decet. Sive siccis colla repugnantia equi incincti; miror pedes redactos in parvo circulo. ^h vibras gravem hastam potentis brachio; ichinon validum habet vultum meum consilium in se: Sive tractas venabula cornea pulo ferro. Denique quicquid facias, illud

placet nostris oculis. Tu omitte tantum duritiem in sylvis montosis. Non sum digna mori causa tua. Quid prodest incumbere studiis Dianæ siccinctæ, & sustinuisse Veneri vices suas? Quod desinitur quiete alterna, non est durable. Hæc reficit vires, & restituit artus lassos. Arcus (tuq; debes imitari arma tuæ Dianæ) sicut latus, si nunquam desinas intendere.

NOTÆ.

^g Te tuus iste rigor] Milius exponendus hic rigor, cum dicit Phædra, Tuus iste or, quam supra rigidus. Gall. diceremus, ^t air de sierte que vous avez. Angl. That is of Fierceness which you have.
^h Levis] Qualis est qui per corporis exertum ex terra excitatur, deinde in vestes lantumque residit: Quem molles & delicati adolescentes, ut femine curiose vitant, i sine afflictatione abstergunt.
ⁱ Recurvas] Frango, scil. non sine periculo. Dicit Phædra sibi Hippolytum quomque fuerit statim & habui, placere.
^k In orbe] In parvo terre spatio; Est ro periti sessoris eo modo equum in gym dextrorsum & sinistrorsum versare.
^l Pedes] Equi, scilicet, quem tu maxime arte flectis.
^m Lentum] Ponderosum interpretor, oâque ideo curvatur.
ⁿ Ora] Mæa, scil. nam me in admiranda, & optis, quicquid agas.

^o Lacertus] Causa, dum tu hostile torques.
^p Lato] Id est, Latum ferrum habentia.
^q Cornea] Ex Corno arbore duris, & ad venabula aptissima.
^r Duritiem] Id est, Fac ut ex sylvis redeas mei amoris plenus.
^s Materia] Causa.
^t Incincta] Id est, Quæ vestis sinus habet colluctos, ut ad venationem sit expeditior.
^u Studia] Venationem. Nam Diana Venationis Dea, ejus fuit maxime studiosa.
^x Numeros] Id est, Ea quæ Veneri suo loco & ordine conveniunt. Frequens est Gallice hæc locutio.
^y Alterna] Eo nomine appellantur quæ sibi invicem succedunt.
^z Hæc] Recines, scilicet, membra reficit.
^a Imitanda] Id est, Oportet ut corpus & animum relaxes, sicut & arces relaxantur, ne vis eorum assidua contentione infirmetur.

Clarus

Legatos quos pœne dedi * pro matre ferendos :

Sed tenuit cæptas sœva ^y noverca vias.

Medeam timui : * plus est Medea noverca.

Medeæ faciunt ad scelus omne manus.

5 ^a Spargere quæ fratris potuit laniata per agros

Corpora, pignoribus parceret illa meis ?

Hanc tamen, ô demens Colchisque ^b ablata venenis,

Diceris Hypsipyles præposuisse toro.

Turpiter illa ^c virum cognovit adultera virgo :

10 Me tibi, teque mihi ^d tæda pudica dedit.

Prodidit ^e illa patrem : rapui ^f de cæde Thoanta.

^g Deferuit Colchos : me mea Lemnos habet.

Quid refert, scelerata piæ si vincit, & ipso

^h Crimine dotata est, emeruitque virum ?

15 Lemniadum facinus culpo, ⁱ non miror, Iason.

^k Quælibet iratis ipse dat arma dolor.

Dic age, si ventis (ut ^l oportuit) actus iniquis

Intraffes portus tuque, ^m comesque meos ;

INTERPRETATIO.

Quis fere iratidî portandos legatos pro matre : Sed crudelis noverca impedivit inceptum iter. Refrinidavi Medeam ; plus est Medea quam noverca. Manus Medea apta sunt ad omnem nequitiam. Quis potuit disseminare per campos membra lacerata fratris ? illa ignoscere meis liberis ? Tamen, ô Iason, & incantate venenis Colchicis, dixeris præposuisse hanc lecti Hypsipyle. Illa juvenis adultera cognovit fuisse meum mari-

tum : fax casta dedit me tibi, & te mihi. Illa prodidit patrem : ego subraxi Thoanta neci. Illa reliquit Colchos : Lemnos mea tenet me. Quid interest, si scelestâ sperat piæ, & dotam habet crimen ipsum, & eo tibi conciliavi maritum. Damno flagitium Lemniadum puerorum, non miror, Iason. Dolor ipse ingruit quilibet arma insensu. Dic, quæ si palus ventis adversa (ut decuit) tu & comes innotis meos portus ;

N O T Æ.

* Pro matre] Id est, Ut te mihi conciliarent.

^y Noverca] Medea, scilicet.

^z Plus est] Id est, Major est adhuc in Medea scititia, quam in Noverca. Galli. Qui dicit Medea, dicit bene plus que matræ. Angl. Medea is a much worse Name than Mother-in-Law.

^a Spargere] Fabula est, Medeam, ut insequentem patrem evitarent, cum Jasonis augam comitata esset, Absyrti, fratris sui, membra dilacerasse, illique viam stravisse.

^b Ablata] Jasonem innuit per venenata mente alienatum à Medea fuisse.

^c Virum] Te, scilicet, qui meus es.

^d Tæda pudica] Legitimum conjugium ; id ejus celebrationem tædas alienatas fuisse hæcra vidimus. Metonym. est.

^e Illa] Medea, ejus opæ velis auream Jasoni solentem.

^f De cæde] Sola enim ex omnibus Lemniadibus patrem suum servavit, cum aliæ viros omnes trucidassent.

^g Deferuit] Ut impudica solent.

^h Crimine dotata] Medeam Jason abduxit, quod sui causa patrem prodidisset. Quam lepide vero & apposite illud arguit Hypsipyle.

ⁱ Non miror] Quod viros suos Lemniades interfecerint, se equidem dicit non approbare : Verumtamen in eo nihil esse quod doior contemperet uxori facile non suggerat.

^k Quælibet] Clarissimus Heinſius malebat quamlibet : sed non ita videtur ad scopum spectare.

^l Oportuit] Dignus fuisti, cui istud eveniret.

^m Comesque] Mea scilicet, quam præ dolore & ira non nominat.

- Obviaque exissem foetu comitata gemello :
 (° Hiscere nempe tibi terra roganda fuit.)
 Quo vultu natos, quô me, scelerate, videres ?
 Perfidia⁹ pretio qua nece dignus eras ?
 5 Ipse quidem per me tutus sospesque fuisses :
 Non quia tu dignus, sed quia mitis ego.
 ° Pellicis ipsa meos implefsem sanguine vultus,
 ° Quosque veneficiis ° abstulit illa suis.
 Medea⁹ Medea forem : quod ° si quid ab alto⁹
 10 Justus adest votis Jupiter ipse meis ;
 Quod gemit Hypsipyle, lecti quoque ° subnuba nostri
 Mœreat, & leges ° sanciat ipsa suas.
 Utque ego destituor conjux materque duorum ;
 * A totidem natis orba fit, atque viro.
 ; Nec male parta diu teneat ; pejusque relinquat.
 Exulet ; & toto quærat in orbe fugam.
 Quam fratri germana fuit, miseroque parenti
 Filia ; tam natis, tam sit acerba ° viro.

INTERPRETATIO.

proceffissem obviam cum du-bus liberis :
 aliter tibi opus fuisset precari terram, ut
 vas.) Quo ore potuisses intueri filios, quo
 ° scelerate ? Qua morte dignus eras pro
 reo de perfidia tua ? Tu equidem fuisses
 ° & incolumis per me, non quia tu es
 mitis, sed quia ego sum lenis. Ego coope-
 rissem meos oculos sanguine pellicis, & tuos
 ° illa abripuit veneficiis suis. Essem Me-
 dea. Quod si Jupiter ipse adest a-

quus aliqua parte ex caelo meis precibus ;
 Pellex mei lecti flet quod Hypsipyle qua-
 ritur, & ipsa firme leges suas. Et quemadmo-
 dum ego uxor, & mater duorum relinquitur,
 illa sit privata totidem liberis, atque marito.
 Nec diu possideas qua male acquisivit, &
 graviore modo destruat. Exul vivat, & que-
 rat fugam in toto mundo. Quam sava fuit
 soror fratri, & filia sava patri, tam sit sava
 liberis, tam sit sava marito.

N O T Æ.

1 Hiscere] Id est, Tanti scelevi pudore
 me adeo suffusus fuisses & perturbatus, ut
 ra hiatu absorptum quam in mentem con-
 tum datum te praecipias.
 ° Pellicis] Medea.
 ° Quosque] Jasonis.
 ° Abstulit] A me auertit.
 Medea] Id est, Scvissima.
 Si quid] Alii si quis. Optime vero &
 ut si quid plurimi ; quod reposuit Hein-
 : qui idem vere, eleganter reducere vo-
 tulerit. Ita & Virgilius.
 — Si quid pietas antiqua labores
 Respicit humanos.
 Subnuba] Medea concubina. Alii ha-
 : Succuba : quam vocem vix Latinam
 Heinſius.

u Sanciat] Firmet, & ratas efficiat. Il-
 est, Cum ipsa sibi licitum crediderit uxores de
 conjugali toro disturbare, & ea de re quasi
 legem exemplo in me edito posterit, opto ac
 citum domino suo legem istam sanciat.
 * A totidem] Voto suo non exiit Hyp-
 sipyle. Jason enim, cum Creusam Creontis
 Corinthiorum regis filiam uxorem duceret,
 Medeam extulit, quæ duos, quos ex Jasonem
 habuerat, hîos crudeliter mactavit. Nota ve-
 ro phrasim, orbon esse à re aliqua. Ita &
 Cicero dixit in Oratione pro Flacco, orbi ñ
 Optimatibus concio.
 y Viro] Cum Creusa conflagrasse Jaso-
 nem, incendio quod Medea in Creontis re-
 gia excitavit, scribit Hyginus. Quoniam
 alii alter,

Cum

- 2 Quando erit, ut condas instar Carthaginis urbem,
 Et videas populos altus ab arce tuos?
 Omnia ut eveniant, nec te tua vota ^a moerentur;
 Unde tibi, quæ te ^b sic amet, uxor erit?
 5 Uror, ut inducto ceratæ sulfure ^c tædæ:
 Ut ^d pia fumosis addita thura focis.
 Æneas oculis semper vigilantis inharet:
 Ænean animo noxque diesque refer.
 Ille quidem male gratus, & ad mea munera ^e surdus;
 10 Et quo, si non sim ^f stulta, carere velim:
 Non tamen Ænean, quamvis male cogitat, odi:
 Sed queror infidum, questaque pejus amo.
 Parce, Venus, ^g nurui, durumque ^h amplectere fratrem,
ⁱ Frater Amor: castris ^k militet ille tuis.
 15 Aut ego ^l quæ cæpi (neque enim dedignor) amare,
^m Materiam ⁿ curæ præbeat ille meæ.

INTERPRETATIO.

Quando eveniat ut adifices urbem instar Carthaginis; & sublimis præcipias populos tuos ab arce? Quantumvis omnia accedant, nec tua desideria te retardent; unde conjux tibi uideris, quæ te amet ut ego te amo? Ardeas, ut tædæ oblitus sulphure; ut pia thura infecta altaribus fumosis. Semper Æneas obversatur oculis mei: expulsa: Nox & dies repræsentat Ænean animo meo. Ille quidem ingra-

tus, & durus ad mea dona; & quo, si non sim infans, cupiam carere: Non tamen odio habeo Ænean, quamvis male animo sentis: Sed quoniam nimis habeo de perfido, & postquam habui, magis amo. Venus, ignosce nurui, tuque, o Amor frater, complectere crudelium fratrem: Ille sequatur castra tua; Aut ego sequar quæ cæpi amare, (neque enim ab-
 nus) ille dei materiam amoris meo.

NOTÆ.

2 Quando] Quasi dicat, nunquam, aut fortissimè.

a Moerentur] Id est, Quænam nulla sit cura, quin omnia quæ optaveris, eveniant.

b Sic] Ut ego te amo.

c Tædæ] Tædæ arbor est ex resinosis. Flammis luminibusque factorum grata, autore Virgilio.

d Pia] Quibus erga Deos pietatem testatur.

e Surdus] Quia illis neque movebatur, neque ab infinito itinere deterrebat.

f Stulta] Stultus vero est qui eo carere non vult, quem neque beneficiis, neque amore retinere potest.

g Nurui] Id est, mihi. Æneas matrem habuit Venerem: Adeoque Veneris nurus foret, quæ illum maritum vocitaverit.

h Amplectere] Et ad mei amorem perducit.

i Frater] Æneæ frater fuit Amor, siquidem uterque Veneris genitus.

k Militet] Amet, & amet me. Militia enim Amori amor est.

l Quæ] Quæ, ex melioribus codicibus correxerat Heinsius. Quæ vero, quod in aliis reperitur reposuit, quæ clariorem sensum & mentem efficit: nam & idem ille Heinsius hanc, ut videtur, sibi legem in correctionibus suis posuit.

m Materiam] Nutrimentum & causam, Amor. Quam acute istud inflexerit, vide. Dicit Amorem, se sponte ejus milita nomen dedit, & ejus castra sequi: Tantummodo ille materia vota sua non destituit. Quæ magis honesta esse potest Oratio ad Imperatorem? At Dido tamen quod maxime cupit, conicit: nam Amoris materia Æneæ amor est reciprocus.

n Curæ] Amori. Sic Virgil. de hac ipsa Dido loquens,

At Regina gravi jam ædum sentio curam.

- * Fallor; & ista mihi falso jactatur imago :
 Matris ab ingenio ^a diffidet ille suæ.
 * Te lap's, & montes, inætaque rupibus altis
 * Robora, te feræ progeniuere feræ :
 5 Aut mare, quale vides agitari nunc quoque ventis :
 * Quo tamen adversis fluctibus ire paras.
 Quo ^b iugis? obstat ^c hyems : ^d hyemis mihi gratia proficit,
 Aspice, ut ^e everfas concitet ^f Euræ aquas.
 Quod tibi maluerim, sine me debere procellis :
 10 * Justior est animo ventus & unda tuos.
 Non ego sum tanti (^g quamvis mercaris, inique)
 Ut pereas, dum me per freta longa fugis.
 Exerces ^h pretiosa odia, & constantia magno ;
 Si, dum me careas, est tibi vile mori.
 15 Jam venti ponent, ⁱ strataque æqualiter unda,
 * Caruleis ^j Triton per mare ^k curret equis.

I N T E R P R E T A T I O.

Descrip't; & ista cogitatio ostentatur mihi falso. Ille non vivit ex indicio matris suæ. Saxum & montes, & rotora ingesta rupibus altis; feræ cruetes prodixerunt te. Aut mare, quale cernis commoveri nunc quoque ventis; Quo tamen ire cupis undis contrariis. Quo fugis? Tempestas impedit: Tempestatis gratia mihi serviat. Vide ut Euræ undas aquas concitas; seu ut debetam procellis, quod maluerim debere tibi. Ventus & fluctus est aquor tus ingenio. Ego non sum tanti, ut pereas, (quamvis dignus) injuste dum fugis me per vastamaria. Quod tibi carissimis indulges & magno venientibus; si modo me careas, leve est tibi mori. Venti brevi quiescent, & fluctibus aqua ter diffusis, Triton scietur per mare equis glaudis.

N O T Æ.

o Fallor] Quæ Ænean ad mei amorem perducere posse cogito.

p Istæ] Quæ, aliter, nolles, mentem obambulat; cum Ænean sacrum & amore vitæ, mihi fingit.

q Diffidet] Quis ille durus, Venus melis, &c.

r Te] Ænean tanquam præferentem alloquitur. Quod quidem convenientissime fecit, quo tempore eam phantasia oberrantem induxit.

s Robora] Robur, ardor est glandiferæ durissima.

t Quo] Alii habent quæ: quod Hædæ propter epigrammæ quos, verbi proxime repetitum, concussit, placuit.

u Fugis] Invidiosè.

x Hyems] Tempestas. Ita & Horatius.

y Hyemis gratia] Cujus vix ulla est. Ovidium vide, ut ubique ingeniosus est.

z Everfas] Pro everfas & everfas.

a Euræ] Ventus ab ortu spirans, prolesus, & in Indum ex Africa navigans maxime contrarius.

b Justior] Quia mihi bene merenti gratiam refert, cum te apud me retinet, quam tu qui brevissimum accepisti, non vis reddere.

c Quamvis meritis] Perire libet. Sed malum hic valuit coarctare. Quidam habent quod non meditaris, quod quidem non improbandum.

d Præstigi] Quamvis quidem, ab eis, in se in periculum venit.

e Strata] Cum nullis ventis agitari & quæ inter ripas suas a pulvis committitur.

f Caruleis] Propter æquæ præferentiam, quæ viant colorant.

g Triton] Deus marinus. Nequid sibi ejusdemque rubicem.

h Curret] Id est, placabitur æquæ maris. Inhibens enim quiescente undis, super æquæ.

i Dii mare exeant.

Tu quoque cum ventis utinam mutabilis esses!

Et, nisi duritia robora vincis, eris.

Quid? si¹ nescieris, insana quid æquora possint?

² Expertæ toties tam³ male credis aquæ?

5 Ut pelago^m suadente etiamⁿ retinacula solvas,

Multa tamen latus tristitia pontus habet.

Nec^o violasse fidem tentantibus æquora prodest:

Perfidia^e poenas exigit ille locus.

Præcipue cum læsus Amor: quia mater Amoris

10 Nuda^p Cytheriacis edita fertur aquis.

Perdita ne^q perdam timco, noceamve nocenti;

Neu bibat æquoreas naufragus hostis aquas.

Vive, precor: sic te^r melius, quam funere, perdam;

Tu potius leti causa^s ferare mei.

15 Finge, age, te^r rapido (nullum fit in omine pondus)

Turbine deprendi: quid tibi mentis erit?

Protinus occurrent falsæ perjuria linguæ,

Et^u Phrygia Dido fraude^x coacta mori.

INTERPRETATIO.

Utinam tu esses quoque mobilis cum ventis! Et eris, nisi durior es volentibus. Quid? si ignoraveris quid procellosa maria possint? Cuius mari quod toties tam male scissisti? Timetis etiam mari consiliis moveas anchoram, tamen vastum mare habet multa luctuosa. Neque juvat eos qui se mari committunt lassasse fidem. Ille locus repetit poenas perfidia: praesertim cum Amor violatus; quia mater Amoris dicitur genitrix nuda aquis Cytheriacis. Ego qua occidi, metuo ne sum exitio, vel oblim nocenti; Neve hostis naufragum passus serbeat aquas marinus. Vive quæso; libentius amittam te sic, quam morte. Tu potius discaris causi mortis mea. Atque, pone te corripitur turbine furenti, (nulla sit vis in omine) quid erit tibi animi? Statim mentem subibunt perjuria perfida lingua, & Etissa ad mortem impulsæ fraude Trojana.

NOTÆ

i Nescieris] Sic habent nonnulli Codices, referente Heinio. Nec te movere debet ultima syllaba producta; nam plurima alia exempla idem Heinio congerit ubi inde producitur.

k Expertæ] Passivè: Nesci.

l Nuda] Exposita male, id est, cum tuo periculo: vel certis male.

m Suadente] Tranquillo, quod ad navigium non invia videtur.

n Retinacula solvas] Solvas anchoras, dissolvas.

o Violasse] Navigationem pergit dissolvere Dido.

p Cytheriacis] Cytheræ insula est in sinu Jonico, quo, cum primum nata esset, Conchæ Venus devescens dicitur.

q Perdam] Eam naufragio timor perdere

quem sua voluntas perdidit, quique adeo me credidit.

r Melius] Minori cum dolore.

s Ferare] Quam ego tui, supple, si me illum fugeres, perires.

t Rapido] Quam artificiose quasi in periculo ipso conscientium Aeneæ sollicitat!

u Phrygia] Aeneæ Phrygiæ: tui.

x Coacta] Quæcumque de Didonis & Aeneæ dicuntur amoribus, fabulam esse meram, à Virgilio artificiose intextam constat, ex eo præsertim, quod Carthago 132 annos tantum ante Romam à Didone sit condita; Roma vero 432 post Trojæ exitium, quo exitii tempore Aeneas vixit: ut sic 300 annos circiter Aeneas munifice Poëta condonaverit.

- Conjugis ante oculos deceptæ stabit imago
 Tristis, & effusus sanguinolenta comis.
 Quicquid ² id est, totum merui, ^a concede, ^b dicas :
 Quæque cadent, ^c in te fulmina missa putes.
 5 ^d Da breve sævitæ spatium pelagique tuæque
 Grande moræ pretium tuta futura via est.
 Nec mihi parcat; puero parcat Iulo;
 Te satis est titulum mortis habere meæ.
 Quid puer ^f Ascanius, quid Di ^g meruere ^h Penates ?
 10 ⁱ Ignibus creptos obruct unda Deos.
 Sed neque fers tecum; nec, quæ mihi, perfide, jactas,
 Prefferunt humeros sacra paterque tuos.
 Omnia mentiris: nec enim tua fallere lingua
 Incipit à nobis; primaque plector ego.
 15 Si ^l quæras, ubi sit formosi mater Iuli:
 Occidit à duro sola relicta viro.

I N T E R P R E T A T I O.

Species uxoris delusa stabit ante oculos; mæsta, & sanguine resperfa, capillis sparsis. Quicquid id est, omne merui, dices di cedit: & credes fulmina quæ cadent esse inorta in te. Concede breve tempus furori maris, & tuæ. Via tuta futura est magna merces cunctationis. Nec mihi ignoscatur, ignoscatur puero Iulo. Satis est te dici causam mortis meæ. Quid puer Ascanius, qui di Penates meruerunt? Aqua opprimit Deos substractos ignibus. Sed neque Deos tecum portas; neque perfide, pater & sacra, quæ mihi prædicat, tetigerunt humeros tuos. Profero omnia falsa, neque vero lingua tua me primam decipit, neque ego prima crucior. Si quis petat, ubi sit mater pulchri Iuli: Perit deserta sola à crudeli marito.

N O T Æ.

- ^y Sanguinolenta] Quæ tui causa sibi violentas manus injecerit.
^z Id] Quod patieris mali. Quantacumque fuerint mala quæ patieris.
^a Concede] Conscientiæ stimulis & periculi magnitudine conturbatum Ænean tingit Dido sui sanguinolentam imaginem spectraque alloqui, & à se depellere.
^b Dicas] Plurimi codices habent dices; quod quidem non improbaverim, quamquam illud alterum requirere versum sequentem Heinſius crediderit.
^c In te] Ita vero noxios solet timida conscientia agitare: Hinc Juvenalis,
*Hi sunt qui trepidant, & ad omnia fulgura pallent,
 Cum tonas, exanimis primo quoque murmure Celi:
 Non quasi fortuitus, nec ventorum rabie,
 sed
 prælas cadat in terras, & vindictæ ignis.*
^d Da breve] Id est, Diffusum tuum differ.
^e Te satis] Id est, Satis est quod mea mortis autorem te facias; nec ei filium tuum debes objicere, &c.
^f Ascanius] Æneæ filius qui & Iulus dictus est.
^g Meruere] Quamobrem eos tempestatis objicias.
^h Penates] Quos dicitur Æneas Troja in Italiam portare.
ⁱ Ignibus] Troja deflagantis.
^k Prefferunt] Pius idem à Virgilio Æneæ cognominatur, quod patrem & Deos Penates flammis eripuerit, & humeris bajulaverit. Quomodo cum pictores etiam ex Virgilio celebraverunt.
^l Quæras] Aliquis querat. Ænean dicit Creusam uxorem, Priami filiam, matrem Ascanii ante reliquisse, & decessisse. Quæ quidem est quorundam sententia. Imo ab ipso interfectam nonnulli tradunt.

Hæc

- ^m Hæc mihi narraras : ⁿ at me movere merentem :
^o Inde minor culpa poena futura mea est.
^p Nec mihi mens dubia est, quin te tua numina damnent ;
 Per mare, per terras ^q septimā ^r jactat ^s hyems.
 5 Fluctibus ejectum tuta ^t statione recepi,
 Vixque bene audito nomine, regna dedi.
 His tamen officiis utinam contenta fuisset ;
 Et mihi concubitus fama ^u sepulta foret !
 Illa dies ^x nocuit. qua nos declive sub antrum
 10 ^y Cæruleus subitis compulit imber aquis.

INTERPRETATIO.

Hæc mihi ventularas : sed tetigerunt me fletum. Inde poena tua futura est levior culpa mea. Nec dubio quin tuæ Dii te exagitant. Septima tempestas jactat illum per mare, per terras. Recepi tuto pericula illum expulsum undæ ; & regna tradidi, vix bene cognito ejus nomine. Utinam tamen satis mihi fuisset his beneficiis ; & nulla esset mihi fama concubitus ! Illa dies me perdidit, qua imber cæruleus destruxit nos sub speluncam curvum, repentinis aquis.

NOTÆ.

^m Hæc] Quomodo Crensem amississet. Istud vero 2. Aeneidos, sub nomine, Didoni Aeneas narrat.

ⁿ At me movere] Alii movere : unde fletum exoritur comans est Iubertinus. Sic Iustina, non quidem judicio. Quod vero dicitur vix repetitur nisi forte hæc fuerit mens Didoni. & ita Aeneas aliquot voluerit, Narraveras mihi equidem quomodo Crensam uxorem tuam reliquisses, inde perdidit tuam ingentiam cognoscere debuisses, neque adeo longe a me propellere : At fecit evenit, nam, cum in animo meo id nunquam insisteret, qua ratione tibi possem prodesse & placere, etiam me moris, & ad misericordiam perduxit ille, ut confidat, tuus & uxoris casus. Si quis accensam explicationem credat, pergratum foret meliorem proponere. Cæterum, sine inscriptione fides nisi summa cautione, non in quicquam mature.

^o Inde] Hanc stationem retinuerunt septem libri. Autem Heritio, quam quidem actionis, eo præsertim indicat, quod anni singuli æque, eodem prope tempore habeant. Heritio valgatam illam non inveniunt, testatur ipsa in uno codice legi : neque adeo nisi quod aliqua latere dicit. Hunc vero locum sic expono ; Inde, id est, ex eo quod vixes tuas animi, te deinde hospitio & lecto meo recepi,

oratione tua decepta, ex eo, inquam, causa mea evenit, ut minorem perfidia poenam luere.

^p Nec mihi] Confirmatio est, seu ejus, quod dixit, ulterior declaratio, Aeneas perfidiae erga uxorem, poenam luere.

^q Septima] Cum Virgilio facit. Dionysius vero, anno ab incensa Troja, altero Aeneas in Italiam venisse scribit.

^r Jactat] Aeneas, scilicet. Hæc vero Ellipticæ locutiones, fere cum indignatione, aut aliquo majore affectu, sunt conjunctæ.

^s Hyems] Pro anno.

^t Statione] Portus, scilicet, Carthaginiensis.

^u Sepulta] Nullus sciret. De hac vero fama multa Virgil. 4. Aeneid.

^x Nocuit] Quia eo, Junonis, Venerisque artificio, subire speluncam Aeneas & Dido, imbris immissis, coacti, tum primum concubuerunt, ut scribit Virgil. Aen. 4. Is vero quam nunc exponimus vocem, sic reddit,

*Ille dies primus leti, primisque malorum
Causa fuit.*

^y Cæruleus] Pro nigricante. Utroque epitheto promiscue utitur Virgilius.

- Audieram ^z voces; Nymphas ^a ululasse putavi:
^b Eumenides fatis ^c signa dedere meis.
 Exige læte pudor pœnas, ^d violate Sichæo:
 Ad quas (me miseram!) plena pudoris eo.
 5 Est mihi marmorea sacratum in æde ^e Sichæus:
 Appositæ frondes velleraque alba tegunt.
 Hinc ego me sensi ^f noto quater ore citari:
^g Ipse sono tenui dixit, ^h *Elissa, veni.*
ⁱ Nulla mora est; venio; venio tibi debita conjux:
 10 Sed tamen ^k admissi ^l tarda pudore mei.
^m Da veniam culpæ; decepit ⁿ idoneus auctor:
 Invidiam noxæ detrahit ille meæ.
^o Diva parens, seniorque ^p pater pia sarcina nati,
 Spem mihi manfuri rite ^q dedere viri.
 15 Si fuit errandum, causas habet error honestas:
 Adde ^r fidem; nulla parte ^s pigendus erit.

INTERPRETATIO.

Exceperam sonos, credidi Nymphas clamasse. Furia indicium fecerunt fatis meis. Pudor offensus, violate Sichæo, repete pœnas, ad quas, (me miseram!) me dedo suffusa pudore. Est mihi Sichæus sacratum in templo marmoreo; rami admoti, et lana candida perstruit. Ego audivi me hinc vocari quater voce cognita; Ipse Sichæus dixit voce gracili, Adepto, Elissa. Non moror, ad-

sum: Eo uxor tibi debita, sed tamen lenta pudore criminis mei. Concede veniam delicto meo; Dignus auctorem me fraudavit. Ille minuit invidiam culpa mea. Mater Dea, et pater senior, pium onus fuis, fecerunt mihi spem mariti firmi, ut par est. Si fuit peccandum, error præbet causas honestas. Adjice illi fidem, nullo modo eris pigendus.

NOTÆ.

^z *Voces*] Pluralem numerum ex vulgata editione reposui, quamvis singularem habere meliores codices Heinſius testatur. Ratio est, quod sicut apud Virgilium, plures etiam hic Nymphas Dido ipsa memorat.

^a *Ululasse*] Vox est mediæ significationis, quam, in bonam partem accipi, dubitare non sinit Lucanus, cum dicit,

Latæ ululare triumphis.

^b *Eumenides*] *Furiæ*, eo nomine per antiphrasim Græce dictæ; id est, malevole.

^c *Signa*] Quæ ab illis non possunt esse nisi atra, & mortis præſagia.

^d *Violate*] Quoniam Sichæi cineribus castitatem promiserat.

^e *Sichæus*] Didonis maritus, Hercules Tyri Sacerdos, quem Pygmalion, ob divitiarum famam, interfecit. Hic vero per Sichæum, ejus statua, quam summa veneratione Dido colebat, intelligenda est.

^f *Noto*] *Sichæi*, scilicet.

^g *Ipse*] *Sichæus*.

^h *Elissa*] Nomen fuit alterum Didus. Eo vero illam convenientissime Sichæus appellat,

siquidem, ea *Dido*, seu virago lingua Punicæ per gloriosam mortem dicta tantum fuerit, quanquam aliter alii.

ⁱ *Nulla mora*] Sese dicit mori paratam esse, ut sit cum Sichæo.

^k *Admissi*] *Impudicitia criminis*.

^l *Tarda*] Tarde dicit se venire, quandoquidem non id ante violatam pudicitiam præstiterit.

^m *Da veniam*] Sichæum alloquitur.

ⁿ *Idoneus*] *Cuique nullus non consilidendus esse dixisset.*

^o *Diva*] Ea obiter enumerat quæ fasti sui invidiam possint minuire. Primo quidem Æneæ matrem, Venerem scilicet, divam esse.

^p *Pater*] *Anchises*, scilicet; quem humanis suis gestasse pius ille Æneas prædicabat. Unde eum probum esse Dido conjiciebat.

^q *Dedere*] Non hoc dicit Dido, ut se omnino expurget, sed tantum ut minoræ culpam fuisse ostendat.

^r *Fidem*] *Quam mihi dederat Æneas.*

^s *Pigendus*] *Æneas, an error? Possentius malum.*

Durat

72

EPIST. HEROIDUM.

- † Durat in extremum, vitæque novissima nostræ
 Prosequitur favi, qui fuit ante, † tenor.
 * Occidit † internas conjux mactatus ad aras :
 Et sceleris tanti præmia † frater habet.
 5 Exul † agor, cineresque viri patriamque relinquo :
 Et feror in duras † hoste sequente vias.
 Applicor ignotis : fratrique e. apla fretoque,
 Quod tibi donavi, perfide, litrus emo.
 Urbem constitui ; lateque patentia fixi
 10 Mœnia, finitimis † invidiosa locis.
 Bella † tument : bellis peregrina & fœmina tentor :
 Vixque rudes portas urbis & arma paro.
 Mille procis placui ; qui me † cœiere querentes
 † Nescio quem thalamis præposuisse suis.
 15 Quid dubitas † vinctam † Gætulo tradere Iarbæ ?
 Præbuerim sceleri brachia nostra tuo.
 Est etiam frater ; cujus manus impia possit
 Respergi nostro, sparsa cruore viri.
 Pone Deos, & quæ tangendo sacra profanas :
 20 Non bene cœlestes impia dextra colit.

INTERPRETATIO.

Fati ratio, qua fuit antea, manet usque ; extranea impetor bellis ; Vixque pono crassas
 ad finem, & comitatur extrema vita n. jura. valvas urbis, & arma expedio. Graia sub
 Maritus meus mortem obiit jugulatus ad se. mille procis, qui contra me conjuraverunt,
 creta. altaria ; & frater meus habet mœnia. querentes me anteposuisse nescio quomo suis
 dem tanti facinoris. Peller profuga, & de. cinnuiss. Quid vereris me dedere ligatam
 sero cineres mariti mei, & patriam. Et pro. larva Gætulo ? Commadaverim lacerios no-
 mo vias asseras hyste insequente. Appello ad. jros fugatio tuo. labeo etiam, fratrem,
 littora igitur, & elapsa fratri & mari com. cujus manus scelesti tincta sanguine mariti
 para litrus quod tibi dedi, perfide. P. sui ur. mei. possit tangi nostro. Omittit Deos, & se-
 bem, & statim muros late patentes invidiosos. cra qua poluit tangendo ; manus impia male
 vicinis locis. Bella parantur, ego fœmina & colit Deos.

NOTÆ.

† Durat] Dicit Dido, infelicitates suas
 ab initio vitæ usque ad finem durare.

† Tenor] Gall. Le même train. Angl.
 The same course.

* Occidit] Incipit enumerare infortunia
 sua.

† Internas] Pierique habent in terras.
 Alii ad terras, &c. Coram Diis Penatibus in-
 teriectus est.

† Frater] Pygmalion, cui Sichæi avunculi
 divitiis inhians, eum mactare non dubitavit.

† Agor] Fugam vero suavit Sichæi imago,
 quæ Didoni noctu apparuit, totamque Pyg-
 malionis facinus enarravit.

† Hyste sequente] Fratre, scilicet. Du-
 rissimum autem fugere, nec locum certum

ad receptum cognoscere, hostem insequen-
 tem, eumque fratrem habere.

† Invidiosa] Quia sua magnitudine fin-
 timis invidiam moverunt.

† Tument] Ab Hiarba Gætulo Rege, ob
 spreum conjugium, Didoni bellum intena-
 tum.

† Coiere] Id est, adversus me conjurave-
 runt.

† Nescio quem] Invidiose.

† Vinctam] Acris est exprobatio, quasi
 Æne causa periculis objectum, non tantum
 ipse non eripiat, sed magis in ea ingratus &
 infidus possit injicere.

† Gætulo] Gætulia regio est in media
 prope Africa.

Si

Si tu cultor eras elapsis igne faturus;

ⁱ Pœnitent elapsos ignibus esse Deos.

Forſitan & gravidam Dido, ſcelerata, relinquo,

^k Parſ. ue tui lateat corpore clauſa meo.

5 ^l Accedet fatiſ matris ^m inſerabilis infans;

Et nondum nato funeri auctor eris.

Cumque parente ſua frater morietur Iuli,

ⁿ Pœnaque connexos auferet una duos.

• Sed iubet ire ^p Deus: q̄ vellem vetuiſſet adire;

10 ^r Punica nec ^s Teucris preſſa fuiſſet humus.

Hoc duce (^t nempe Deo) ventis ^u agitaris iniquis,

Et teris in rapido tempora longa freto.

^x Pergama vix ^y tanto tibi erant repetenda labore,

(Hectore ſi vivo quanta fuere forent.)

15 Non patrium ^z Simoënta petis; ſed ^a Tybridis undas:

Nempe, ut pervenias quo cupis, hoſpites eris.

Urque laret, vitatque tuas abſtruſa carinas,

^b Vix tibi continget terra petita ſeni?

INTERPRETATIO.

Si tu eras futurus cultor Diis iure ereptis, (nempe Deo) ageris ventis adverſis, & per-
panites eis eſſe corpus ignita. Forſe & de-
dis multa tempora in mari proceſſiſſe. Vix
ſeras Didonem pregnantem, ſuſcepit; & parſ Truſa erat tibi denno videnda tanto lalare,
tui cœletur compreiſa corpore meo. Inſans quæ tam egiſt tanta quanta ſuit Hectore
miſerandus additur ſatis matris, & cauſa ſuſcepit. Non is ad patrium Simoënta, ſed
eris moris nondum nato. Et frater Iulius ad aquas Tybridis. Scilicet, quomodo ap-
morietur cum ſua matre, & unus dolor tunc: places quo optas, advena eris. Et ut lates
duos conjunctos. At Deus te iubet præſſa terra quæſita, & alio munda ſegit tuas na-
væ, vix ita ſenſu cœſiſſe,
Punica fuiſſe calcata a Trojano. Ille duce

NOTÆ.

ⁱ Panites] Quia maluit eſſe combuſti,
quam talem habere cultorem.

^k Parſ.] Sic vocat puerulum, aut ſac-
rum in urto ſuſcepit.

^l Accedet fatiſ] Cum illa miſer erit.

^m Inſerabilis.] Non ille eſt quem vo-
cavimus miſerabilis, ſed dignus de compaſſion. Angl.
One that deſerves compaſſion.

ⁿ Pœna.] Mors.

^o Sed iubet.] Objeſtio eſt quam poſſet ſe-
cere Æneas. Ironice vero a Didone propo-
nitur.

^p Deus.] Apollo, cujus juſſu peribat Itali-
am Æneas, vel Joviter, aut numen Mercuri-
us.

^q Vellem vetuiſſet.] Quasi dicat, Quenda-
quidem tam reliquiſſe Deorum mandata: poſſi-
tis, utinam adire me vetuiſſent. Conſueta
eſt Ironia.

^r Punica.] Carthaginienſis; à Phœnis ſcili-
cet Phœniciis, qui illam cum Didone migrave-
runt in Africa.

^s Teucris.] Trojano; à Teucro rege ſic no-
minat.

^t Nempe Deo.] Iovem abſolvit.

^u Agitaris.] Quia latroni inepum vide-
tur.

^x Pergama.] Ita appellat Trojane aces:
quæſita per illas Troja, ſcilicet lapſime in-
tellegitur.

^y Tanto.] Quanto condentiam urbem pe-
tis.

^z Simoënta.] Simois Troje rivulus. Diſ-
ſiduitates tunc inſerit Dido.

^a Tybridis.] Tiberis fluvius eſt qui agrum
Romæ circumſtantemque abſolvit.

^b Vix ita.] Trojano ſc. Italiam cœceſ-
ſe.

K

Hos

- Hos potius populos in dotem, & ambage remissa,
 Accipe; & adveſtas ^d Pygmalionis opes.
 Ilion in ^e Tyriam transfer ^f felicius urbem:
 Inque loco regis ſceptra ſacrata tene.
 5 Si tibi mens avida eſt belli, ſi quærit Iſulus
 Unde ſuo partus Marte triumphus eat;
 Quem ſuperer, ne quid deſit, præbebimus hoſtem:
 Hic pacis leges, hic locus arma capit.
 Tu modo, per matrem, & fraternaſque tela ſagittas,
 10 Perque fugæ comites ^h Dardana ſacra Deos:
 i (Sic ſuperent quoſcumque tua de gente reportas,
^l Mars ferus & damni ⁱ ſit modus ille tui,
 Aſcaniutque ſuos feliciter impleat annos,
 Et ſenſ ^s Anchife ^m molliſter oſſa cubent)
 15 Parce precor domui, quæ ſe tibi tradit habendam:
 Quod crimen dicis, præter amaſſe, meum?
 Non ego ſum ⁿ Phthias, magniſque oriunda ^o Mycenis:
 Nec ^p ſciterunt in te virque paterque meus.

INTERPRETATIO.

Sume potius hos populos meos in dotem dila- Capſidinis, & per ſarra Trojana, per Deo-
 tione ſublata, & alias divitias Pygmalio- conitis iuge: (ſic vivant omnes quoſcumque
 nis. Transporta ſcilicet Trojam in urbem referſ de tua gente, & illud bellum ſe ſuis
 Tyriam: & tracta tanquam rex ſceptra ſte- tui detrimenti, & Aſcanius feliciter ſuos
 ra. Si animus eſt tibi belli cupidus, ſi Aſca- annos exigit: & oſſa ſenſ Anchife ſua vider
 rius quærit, ade triumphus ducatur acqui- quietcant) parce domui, qua dedis ſe tibi
 ſtus virtutis ſui; ne quid abſit, daboſus ho- poſſidendam. Quod crimen dicis eſſe meum,
 ſtem, quem iſi cau. ille locus convenit pacis præter amaſſe? Ego non ſum Phthias, &
 legi ut, convenit armis. Tu tantum, precor orta magnis Mycenis: nec maritus & pa-
 per matrem, & ſagittas, quæ tela ſunt fratris ter meus adverſus te bella moverant.

NOTÆ.

c Ambage] Quiſcundæ ab circumſpectu maris
 erroribus, laboribus, &c.

d Pygmalionis] Non enim tantum ſibi vi
 theſaurus, ſed & Pygmalionis opes plurimas
 cum magna nobilitatis parte ſecum in Aſi-
 am avexit Diſco.

e Tyriam] Carthagineſem, quam ſic à Con-
 ditionibus denominat.

f Felicius] Quam poſſis in Italiam trans-
 ſerre.

g Fraternaſque tela] Civilia, ſcilicet.

h Dardania] Deos Phœaces. Dardania
 vero dicitur à Dardano Troiano rege.

i Sic] Adjuvantis eſt, quomodo jam an-
 ter vidimus. Id eſt, ſic vivant omnes qui
 Troja incendio claſſi tuam fortunam jejun-
 tar, ut tu mea domui neperceris.

k Mars ille] Illud bellum quod in Trojam
 exarſit,

l Sit modus] Poſt illud bellum, nullum
 amplius damnum patiaris.

m Molliſter] Sic juvenalis,

Dii majorum ſenſibus tenemus, & ſine
 ponere terram.

n Phthias] Ex Phthia, urbe Theſſalia.
 Ab illis hoſtis patria oriunda: adeoque nec
 Græci, nec inimici.

o Mycenis] Mycenæ, urbs Peloponneſis,
 Agamemnonis & Menelai patria.

p Sciterunt] Alii habent ſciterant: ſed
 illud malit Heinſius, ex fide optimorum
 Collicum: plurimaque exempla congerit, ubi
 pariter ſyllaba præteriti, plerumque longa,
 corripitur. Sic etiam Virgil. dixit.

Obſtrepti, ſciterantque comæ.
 Nec ſciterant: Id eſt, Non ſum hoſtibus tuis
 genitus, ut me fugias.

- Si pudet uxoris : non nupta, sed hospita dicar :
 Dum tua sit Dido, quidlibet esse ^q feret.
^r Nota mihi freta sunt Afrum frangentia littus :
 (Temporibus certis dantque negantque viam.
 5 Cum ^a dabit aura viam, præbebis carbasa ventis :
 Nunc ^l levis ejectam ^m continet ^x alga rate-r.
^y Tempus ut observem, manda mihi ; certius ibis :
 Nec te, si cupies, ipse manere sinam.
 Et socii requiem possunt, laniataque classis
 10 Postulat exiguas semirefecta moras.
 Pro meritis, & ^z si qua tibi debebimus ultro,
^a Pro spe conjugii tempora parva peto.
 Dum freta mitescunt, & Amor : dum tempore & ^e usu
 Fortiter edisco tristitia posse pati.
 15 Sin minus ; est animus nobis effundere ^d vitam :
 In me crudelis ^e non potes esse diu.

INTERPRETATIO.

Si pudet te me habere uxorem ; non vocabor conjux, sed hospita. Modo Dido sit tua, patiar esse quidlibet. Maria alluentia littus Afrum sunt mihi cognita. Dant & recedunt hor certis temporibus. Cum ventus concedet viam, committes vela ventis. Nunc inutilis alga habet navem expulsum fluctibus. Im- pera mihi, ut observem tempus, navigabis intus : nec ego concedam te cunctari si op-

taveris. Et comites petunt quietem, & classis quassata semirefecta deposcit exiguas moras. Peto parvam meram pro spe & nubii, ob beneficia mea, & si qua debebimus tibi ultro. Dum maria sedantur, & Amor : dum perdisco mora & usu posse ferre fortiter gravia. Sin minus, de- roperam in me.

NOTÆ

^q *Feret*] Nunc quandam memini, qui in Natonis versibus ordinem reprehendere satageret, quasi non omnia suo loco dixisset. Mirum quod, ut coeperat, ita non perrexerit. Hic vero reprehendendi amplam segetem habuisset. Quid enim ? postquam contumeliis & opprobriis Ænean Dido oneravit, ejusdem illam ad pedes supplicem inducit ! Ridiculum. Imo, nihil melius. Mulcularum non ponit verius exprimere leve & mobile ingenium.

^r *Nota*] Iterum Ænean à proposito navigatione Dido studet revocare. Nota vero sunt quæ de Syriibus & Afro littore à Scrip- toribus memorantur.

^a *Dabit aura*] Cum per ventos propitios licebit.

^l *Levis*] Nullius valoris. Quamquam et nonnulli ad stercorendos agros utuntur : propter se, scilicet.

^m *continet*] Id est Naves indignaque- queclamentis maris obesse, qua adver,os ven-

tos & concitatum pelagus indicant, eas portu continendas esse adiuvent, & ab itinere re- trahunt. Ut tibi necesse sit, nunciasse quæ de alga super undas sese effecerint, & cres- morante, labutari.

^x *Alga*] Herba est mari intransiens.

^y *Tempus*] Quando te & habebis, quando erit navigationis opportunitas.

^z *Si qua tibi deb.*] Id est Si conjugium, quod i te peto tanti est, ut etiam si mea mea omnia foret, atque ego desperem, ut illud consequar, tibi multa debere & ultro con- ar, ea vero lege illud idem exopto.

^a *Pro spe conjugii*] Id est Pro spe.

^b *Et Amor*] Sententia hæc est emendatio. Vnde quædam sic habet, & amor dum temp- rat aliam.

^c *Utu edisco*] Cernisco.

^d *Vitam*] Cum sanguine.

^e *Non potes*] Quia seipsam interdicere animo insederat.

Adspicias utinam, quæ sit scribentis imago.

Scribimus, & gremio Troicus ensis adest.

Perque genas lacrymæ strictum labantur in enses;

Qui jam pro lacrymis sanguine tinctus erit.

5 Quam bene conveniunt fato res munera nostro!

Instruis imperiæ nostra sepulchra brevi:

Nec mea nunc primo fertur in ædora telo:

Ille locus sævi vulnus Amoris habet.

Anna soror, soror Anna, meæ male conscia culpæ,

10 Jam dabis in cineres ultima dona meos.

Nec, consumpta rogis, inscribar Elissa Sichæi;

Hoc tamen in tumuli marinoe carmen erit:

Præbuit Æneæ etiam mortis enses.

Ipsa sua Dido concidit usa manu.

INTERPRETATIO.

Utinam videas quæ sit species mei scribentis! retinet plagam crudelis Amoris. Anna soror, Scribimus, & gladius Troicus est in sinu: per v. Anna, male conscia mei criminis, jam Et lacrymæ depunt per genas & gladius in me: mortuina munera in cineres meos. Nec evaginatum, qui modo loco lacrymarum assumpta ignibus, insculpar Elissa Sichæi, madidus erit sanguine. Quam bene est hæc tamen carmen erit in marinoe sepulchro dona tua cum satis dabitur occasio dicere Æneæ obtulit & causam necis & pulchra nostra molico sanguine. Hæc pectus gladium: Ipsa Dido occidit usa manu tumuli percussit unguem in telo.

NOTÆ.

f Troicus] Ensis, quem festinans omiserat.

g Quam bene] Exponit id est cum Troia. Hoc vult Dido, et se, et occidit, ut causam mortis, quæ præbuit, videretur cum instrumentum sepulchri.

h Instruis] In regibus armam, velles armis, aliisque insculpi sepulchra oras, &c. mortis fidei, omnes porcum. Vult vero Dido eundem ensis gladium, et sibi vixit, mortis esse insculpi, et jacenti ornamentum. Quæque vult totum cum amara exprobratione est consuetum.

i Telo] Ambigua voce usus est Poeta, ad Amoris sagittas, & Æneæ gladium respiciens.

k Ille locus] i. e. Sinus.

l Unius lateris] Annæ. Ita & Virgilius, in hoc negotio, de ipsa Lido loquens.

Unius alit ventis.

m Anna] Soror Elissæ. Absentem vero alloquitur, neque enim, cum sibi manet

insistere vellet Dido dimisit, ut liquet ex Virgilio. 4. Aen.

n Male] Non sine exitio; cum mihi prodesset in quærens.

o Culpæ] De amore, quo Sichæo datam idem violenter rapuit.

p Dona] Lacrymas, si voles, intellige. Id est, Offensa corporis. Hubertinus exequias; Antorici uram, exponit. Quæ omnia eodem recidunt.

q Nec inscribar] Quæ Sichæo fida non fuerat. Nos vero erat in mulierum epitaphio maritum nomen inscribere.

r Concidit] Fatulum sequutus est Ovidius.

At Troicus inter. Dicit enim Didopem, cum ab Iliaca in matrimonium peteretur, neque ad id à civibus, belli metu cogereatur, tempus ad matrem placandos Manes perisse; quo exacto, in urbis emicentiore pure pyra instructa, eodemque populo convocato, cum ad virum ire se dixisset, in ignem se precipitasse.

HERMIONE ORESTÆ.

EPISTOLA VIII.

ARGUMENTUM.

Hermione, Menelai & Helena filia, à Tyndaro avo materno, cui domus sua totam commendarat Menelaus, dum ad Trojam iret, Orestis Agamemnonis & Clytemnestrae filio desponsata est; eandemque Menelaus, inscius huius rei, Pyrrho Achilles filio quæ præcipit, qui ab exilio Troja tandem reversus Hermionem rapuit. Quæ autem Pyrrho consultationem adversus animum suum servaret, Orestisque animum movebat, per intercessionem clari evocavit, facile sese posse vinculis Pyrrhi exsolvi. Quæ citius ausculta est. Orestis enim Agamemnonis & Matris peracta cede, frater liberatus & exiliatus, Pyrrhum in templo Apollinis intercedit, & Hermionem suam recipit.

HERMIONE ORESTÆ.

[^a **A**lloquor Hermione nuper fratremque virumque;
Nunc ^b fratrem; nomen conjugis ^c alter habet.]
Pyrrhus Achilles, animosus ^d imagine patris,
Inclusam ^e contra jusque piumque tener.
Quod potui, renui; ^f ne non invita tenerer;
^g Cætera facinoræ non valere manus.
Quid facis, ^h Æacide? ⁱ non sum sine ^k vindice, dixi:
^l Hæc tibi sub ^m domino, Pyrrhe, puella suo est.)
Surdior ⁿ ille ^o freto clamantem ^p nomen Orestæ.
10 Traxit ^q inornatis in sua tecta comis.

INTERPRÆTATIO.

Ego Hermione compello Patruum & matrem nuper, nunc patrem, alius habet nomen mariti. Pyrrhus filius Achilles caratus exemplo patris sui tenet me clausam contra jus & fas. Resistit quantum licuit, ne tener contra voluntatem. Manus mulieres

non potuerunt reliquit. Quid agis, Æacide? alii: Non sum sine ultore Pyrrho. hæc est tibi puella sub suo domino. Ille jurejurandi rapuit in suam domum me vocat, tantum nomen Orestæ, togillis suis.

NOTÆ.

^a *Alloquor*] Cum ab omnibus manuscriptis abest primum hoc distichon, in rebus quibusdam rejicitur. Nec ideo epistola æstivatur, ut Micyllus voluit relinquere.

^b *Frater*] Patruum. *Consu.* Quomodo loqui amabant veteres.

^c *Alter*] Pyrrhus, scilicet.

^d *Imaginem patris*] Id est, frontem patris Achilles fuerat. Unde Virgil.

Insat vi patria Pyrrhus.

^e *Contra jusque*] Non enim uxores carere sunt concubendæ.

^f *Ne*] Pro ut.

^g *Cætera*] Abire, puta; manu libertatem vindicare, &c.

^h *Æacide*] Pyrrhus est, ab Æaco Jovis

filio, prævo suo ita dictus. Præterea Pyrrhus Achilles, Achilles Pelæi, Pelæus Æacæ filius.

ⁱ *Non sum sine vindice*] Id est, hæc est tibi puella sub suo domino. *Ille jurejurandi rapuit in suam domum me vocat, tantum nomen Orestæ, togillis suis.*

^k *Vindice*] Vindex est, qui aliquem ex servitute vindicat in libertatem.

^l *Hæc tibi*] *Ego quam in se detinet.*

^m *Domino*] Orestæ, cui desponsata fuit.

ⁿ *Ille*] Pyrrhus.

^o *Freto*] Quod precibus nullis moveatur.

^p *Nomen Orestæ*] Multum est hic artificium ad commovendam Orestem quod se eam, quem Pyrrhus contempleret, in auxilium vocasse Hermione perhibetur.

^q *Inornatis*] ante læcæas.

Quid

- Quid gravius capta^r Lacedæmone serva tulissem,
 Si raperet Grajas barbara turba^s nurus?
 Parcius^t Andromachen vexavit^u Achæia^v victrix,
 Cum^y Danaüs^z Phrygias ureret ignis opes.
 5 At tu, cura mei si te pia tangit, Oreste,
 Injice non timidas in^b tua jura manus.
 An, si quis rapiat stabulis armenta reclusis,
 Arma feras? rapta conjuge lentus eris?
 Sit^c focer^d exemplo; nuptæ repetitor^e adeptæ:
 10 Cui pia^f militiæ causa puella fuit.
 Si focer ignavus vidua stertisset in aula;
 Nupta foret Paridi^g mater, ut ante fuit.
 Nec tu mille rates sinuosaque vela pararis;
 Necⁱ numeros Danaï militis: ipse veni.
 15 Sic quoque eram repetenda tamen: nec turpe marito,
 Aspera pro caro bella tulisse toro.

INTERPRETATIO.

Quid durius passa essem serva, Lacedæmone subacta, si turba barbara auferret puellas Grajas? Græcia viduæ minus afflixit Andromachen, cum ignis Græci assumeret opes Trojanas. At tu, Oreste, si piæ desiderium mei te movet, admove manus audaces in tua jura. An, si quis abducatur armenta præsepibus clausis, arma sumes? uxore ablata laqueis eris? Dicer repetitor uxoris sublata

sit tibi exemplo; cui puella fuit causa pæ bellis. Si focer mansisset socors in aula derelicta, mater mea esset nupta Paridi, ut ante fuit. Nec tu adornaveris mille navis, & vela concava, nec cohortes Græci militis: veni tu ipse. Tamen sic quoque eram repetenda: nec inhoneſtum est marito geſſiſſe gravia bella pro dilecto leſſe.

NOTÆ.

r Lacedæmone] Patris mea.
 s Nurus] Pro quâlibet puellis.
 t Andromache] Fuit Andromache Hectoris uxor; quam cum Pyrrhus forte accepisset, Heleno Priami filio cum regni parte in uxorem dedit. Vere itaque dixit Hermione Parcius, &c.
 u Achæia] Pro Græciis. Per eam enim Peloponnesus quandoque, dante ejus reginula, Græcia etiam intelligitur.
 x Victrix] Cui tamen belli jure multum licuisse.
 y Danaüs] A Danaë, seu Græci immisus.
 z Phrygias] Trojanas: Sita enim fuit Troja in Phrygia minore.
 a Injice] Verbum est jûris: Dicitur enim manus injicere, qui nulla juris expectata auctoritate, quod suum est vendicat.

b Tua jura] Jura quæ habes in me uxorem tuam.
 c Focer] Menelaus, pater meus.
 d Exemplo] Qui Helenam uxorem suam manu à Paride recepit.
 e Ademptæ] A Paride raptæ.
 f Militiæ] Nemo nescit Menelaum Græciam totam ad Helenam obtinendam armasse.
 g Mater] Mea, Helena.
 h Nec pararis] Sicuri factum oportuit cum ad repetendam Helenam Græci ad Trojam navigaverunt.
 i Numeros] Cohortes; Milites. Gall. Il n'est point nécessaire de mettre des armées en campagne. Angl. It is not necessary to send Armies into the Field.
 k Sic] Navibus & militibus; si me aliter recipere non potuisses.

Quid,

HERMIONE ORESTÆ.

79

Quid, quod avus nobis ^l idem ^m Pelopeius Atreus?

Et si non esses vir mihi, ^a frater eras?

Vir precor uxori; frater succurre sorori:

Instant officio nomina bina tuo.

Me tibi ^o Tyndareus; vita ^p gravis auctor & annis;

Tradidit; ^a arbitrium neptis habebat avus.

At pater Æacidæ promiserat inscius ^t acti:

^a Plus quoque; qui prior est ordine, posset avus;

Cum tibi nubebam; nulli mea ^t tæda nocebat:

Si jungar Pyrrho; ^a tu mihi læsus eris.

^a Et pater ignoscet nostro Menelaus amori:

^y Succubuit telis ^z præpetis ipse ^a Dei.

Quem sibi permisit; ^b genero permittet amorem:

Proderit exemplo mater amata suo.

^c Tu mihi, quod matri pater, es: quas egerat olim

^d Dardanius partes advena; Pyrrhus agit.

^e Ille licet patriis sine fine superbiat actis;

Et tu quæ referas acta parentis habes.

INTERPRETATIO.

id, quod nobis est idem avus Atreus si-
s Pelopis? Et si non esses mihi maritus
u patris mei? Martis, quem ser, quaso, com-
p; frater, sororem adjuva: Duo nomina
lectus beneficium tuum. Tyndarus aucto-
ris moribus & senectute dedit me tibi;
vix habebat potestatem in neptim. Sed pa-
ter meus nescius facti pactus erat me Pyr-
rho: Plus etiam posset avus, qui potior est
illius. Cum tibi nubebam, mea saxe nulli

oberat: Si cum Pyrrho copuler, tu eris mihi
offensus. Et pater meus Menelaus veniam
dabit nostro amori. Ipse victus est sagittis
Dei velocis. Ille permittet amorem genero
quem sibi permisit. Mater mea dilecta iuva-
bit nos exemplo suo. Tu es mihi quod pater
meus matri: Pyrrhus tuetur partes quas
peregrinus Trojani sustinuerat olim. Quam-
vis ille sese offerat sine fine factis patriis, tu
etiam habes facta patris qua possis prædicare.

NOTÆ.

l Idem] Atreus enim pater fuit Agamem-
nonis, ex quo Agamemnone Orestes, & Me-
nelaus, ex quo Hermione.

m Pelopeius] Pelopis filius.

n Frater eras] Qui adeo me liberare de-
res, vides vero quamobrem fratrem vocet
resem.

o Tyndareus] Qui fuit pater Helenæ.

p Gravis] Eum laudat Hermione, ne
ne temere fecisse videatur, cum neptim in
arimonium collocavit.

q Arbitrium] Quodvis de ea poterat sta-
tere. Gall. Il en avoit la disposition. Angl.
e had the Disposal of her.

r Acti] Me. scil. tibi desponsatam.

s Plus quoque] Heinsius reposuerat Plus
v, deinde posset. Potior vero visa est vul-
ta lectio: Ut vox quoque addita sit post pri-
mam ab Hermione allatam rationem, quod,
inscius pater Pyrrho promissa fuit: & istud,
ut ab avo, ordine priori, collocata esset, at-
ra sit ratio. Quasi dicat, per modum ob-

jectionis, Sed promiserat me Pyrrho. Deinde
respondet, Vnum equidem promiserat me;
At inscius acti promiserat: deinde ratio pe-
stulat ut plus possit avus qui prior est, cuique
commissa à patre fuerat.

t Tæda] Pro matrimonio, ad quod adhi-
bebantur.

u Tu mihi] Quia, scilicet, illi promissa
fuerat: maximaque est injuria desponsata u-
xorem alicui tollere.

x Et pater] Pergit in proferendis ad per-
suadendum rationibus.

y Succubuit] Amore Helenæ victus.

z Præpetis] Velocis, & ad volandum ex-
pediti, celerisque.

a Dei] Cupidinis.

b Genero] Tibi.

c Tu mihi] Maritus, scilicet, cui eadem
matrimonii iura, ut ille, possis vindicare.

d Dardanius] Paris. Id est, Pyrrhus
est adulter profigandus.

e Ille] Pyrrhus.

Tan-

- Hermione coram ꝑ quicquamne objecit Orestī ?
 2 Nec mihi sunt vires ; nec ferus ensis adest.
 Flere licet certe : flendo ꝑ diffundimus iram :
 Perque sinum lacrymæ fluminis instar eunt.
 5 ꝑ Has solas habeo semper, semperque profundo:
 Humens ꝑ incultæ ꝑ fonte perenne genæ.
 Hoc generis ꝑ fato, quod nostros ferrat in annos,
 Tantalides matres apta ꝑ rapina sumus.
 ꝑ Non ego fluminei referam ꝑ mendacia cygni :
 10 Nec querar in ꝑ plumis delituisse Jovem.
 ꝑ Qua duo porrectus longe freta distinet ꝑ Isthmos;

INTERPRETATIO.

Exprobravitne aliquid Orestis ceram Hermionæ? Nec polleo viribus; nec ferus gladius adest. Certe licet mihi lugere: lugendo diffundimus iram: & lacryma sinum per sinum tanquam flumens Habeo has solas semper, & semper prodigo. Maxillæ neglectæ madida

sunt fonte jugi. Hoc fato nostræ gentis quod pervadis in nostram ætatem, nos matres Tantalides sumus præda idoneæ. Ego non commemorabo fraudem cygni fluminis; nec querar Jovem latuisse in plumis. Hippodamia fuit abducta curru externo, ea parte qua

NOTÆ.

ꝑ *Quicquamne*] Alii habent *quisquamne*. Eodem vero sensus redit. Indignans queritur Hermione, quod in præsentia sui ausus fuerit Pyrrhus de Oreste male dicere.

2 *Nec mihi*] Est quasi excusatio, quod non ultra sit Orestis injuriæ, quasi dicat: *Libentissime fecissem, sed defuerant vires, &c.*

a *Diffundimus*] Illud est quod Gall. dicimus, *décharger sa colère*. Angl. *To discharge one's Choler*. In Puteano est *desfundimus*: quod optimum videtur.

b *Has solas*] Gall. optime dicimus, *C'est la tent mon recours*, Angl. *This is all my Refuge*. Lacrymas habent mulieres impotentis suæ refugium, ubi iræ & vindictæ suæ dolis nequeunt consulere. Ex imbecillitate enim, & ignorantia, ut neque plurimi effeminat homines, injuriæ non valent coquere.

c *Incultæ*] Alludit ad terras incultas, quibus, cum ob duritiem aquam non imbibunt, nihil est magis horridum: Unde Horat. Carminum, lib. 2. Ode 9.

*Non semper imbres nubibus hispidas
 Adviant in agros,*

Atque optime exprimit istud puelle statum, quæ in macore est, & omnem sui cultum negligit.

d *Fonte*] *Oculis*, scilicet, unde manant lacrymæ.

e *Fato*] Alii habent *fatum*; quod eodem redit. Fato imputat, quod ex genere Tantalici puellæ raptantur.

f *Errat*] *Ad meam usque ætatem durat*.

g *Non ego*] Rhetorico arificio, quod nolle se dicere, id facit. Tangit vero fabulam Leda, Hermiones avæ maternæ, quam Jupiter in Cygnum conversus vitavit; ex cujus Leda ovīs Pollux & Helena, Castor & Clytemnestra nati sunt. Vix vero inter Tantalidas recensetur Leda: adeoque dixit Hermione, *Non ego flumini*, &c. Sed Tantalidis mater tamen, quia mater Helenæ, Tantalidis matris, quæ Helena Meneiaum Tantalos ortum virum habuit.

h *Mendacia*] Cum se cygnum esse simulaverit.

i *Plumis*] *Cygni*, scilicet.

k *Qua duo*] Peloponnesum, aut Peloponnesi potius partem describit, ubi per vim & dolum alia rapta est Tantalus, Hippodamia scilicet.

l *Isthmus*] Isthmus dicitur terra inter dua maria coarctata. Hic vero de Corinthiaco sermone est. OEnomaus enim Hippodamiam pater, non longe ab eo in Elide regnabat: Atque ad Isthmum de Hippodamia ceramen finem est.

- Vesta ^m peregrinis ^a Hippodamia rotis.
 • Castori Amyclæo & ^p Amyclæo Polluci
 q Reddita ^r Mopsopia Tænaris urbe soror.
 • Tænaris, ^t Idæo trans æquior ab hosp te rapta,
 5 Argolicas pro se vertit in arma manus.
 Vix equidem ^m memini; memini tamen: omnia luctus,
 Omnia solliciti ^a plena timoris erant.
 Flebat ^r avus, ^z Phæbeque soror, ^a fratresque gemelli:
 Orabat superos Leda, ^b suumque Jovem.
 10 Ipsa ego non longos ^c etiam nunc scissa capillos
 Clamabam, *Sine m., me sine, mater abis?*

INTERPRETATIO.

Isthmus extensus disjungit longe duo maria.
 Soror Tænaris restituta est urbe Mopsopia Ca-
 stori Amyclæo & Polluci Amyclæ. Tænaris
 trans mare aucta ab hospite Idæo impulsis
 pro se ad arma manus Græcas. Equidem
 vix recorder, recorder tamen: omnia erant

plena maroris, & metus anxii: Avus lu-
 gebat, & soror Phæbe, & fratres gemini:
 Leda precabatur Deos, & suum Jovem.
 Ego ipsa sparsam habens comam adhuc non
 longam, clamabam, sine me, mater, disce-
 dis sine me!

NOTÆ.

^m Peregrinis] Pelopis Phrygiæ, qui cor-
 rupto OEnomai auriga Myrulo, illum curuli
 certamine superavit; ex quo Hippodamiam,
 victoriæ præmium ab ipso OEnomao positum,
 reportavit. Notissimam vero fabulam nihil
 opus est totam referre.

ⁿ Hippodamia] OEnomai filiam hanc
 Tantalidem esse negat Antonius. At vero
 ille, quod modo in Leda admonuimus, non
 advertit. Tantalus mater dicitur Hippoda-
 mia, quæ Pelopem Tantalii filium habuit
 maritum; per quam Tantalii proles propa-
 gata.

^o Castori] Fuit Castor Jovis, vel po-
 tius Tyndari filius, Pollucis & Helenæ
 frater.

^p Amyclæo] Ab urbe Amyclis in Pelo-
 ponneso, quæ Castoris & Pollucis fuit patria.
 Nota vero syllabam ultimam in vocalem de-
 finientem ante aliam vocalem non elidi: de-
 inde quitum hujus versus pedem Spondæum
 esse, non dactylum.

^q Reddita] Adeoque rapta fuerat: In eo
 vero est Hermione, ut Tantalides matres
 fato rapinæ aptas exemplis probet.

^r Mopsopia] Attica eo nomine a Mopso,
 vel Mopsopo rege, ut alibi scribit Strabo,
 dicta est. Urbs vero Mopsopia intelligitur

Aphidna; quo Helenam raptam Theseus ab-
 duxerat.

^s Tænaris soror] Helena, à Tænaro Pelo-
 ponnesi promontorio ita dicta; quam alibi
 vocat Tænariam. Mavult enim Heinſius
 hanc ex Puteaneo codice retinere lectionem,
 ut fiat oppositio cum terra Mopsopia, quam
 ut in aliis legitur, Tyndaris, quo nomine
 Helena à Tyndaro matris Leda marito, dicta
 fuerit.

^t Idæo] Paride, ab Ida Phrygiæ monte in
 quo educatus fuit, sic appellato.

^u Memini] Matris raptus.

^x Plena] Cum mater mea Helena à Pari-
 de rapta fuit.

^y Avus] Tyndarus.

^z Phæbeque soror] Helena, scilicet. Hanc
 vero lectionem optime ex Euripide restituit
 clarissimus Heinſius; eo ducente Puteaneo
 codice, itemque Juniano, ubi Phæbiæ legē-
 batur. Cum in aliis mendum irrepleverit fle-
 batque.

^a Fratres] Castor & Pollux.

^b Suum] A quo amata fuerat.

^c Etiam nunc] Heinſius legi vult etiam-
 num. Sed perinde est Etiamnum, etiam-
 num, aut etiam iam, quod in uno Farnesiano
 invenitur, legimus.

HERMIONE ORESTÆ.

83

- Nam ^d conjux aberat: ^e ne non Pelopeia credar,
 Ecce ^f Neoptolemo præda parata fui:
^g Pelides utinam vitasset ^h Apollinis arcus!
ⁱ Damnaret nati facta proterva pater.
 5 Nec quondam placuit, nec nunc placuisset Achilli,
 Abducta viduum conjuge ^k flere virum.
 Quæ mea cælestes injuria fecit iniquos?
 Quod mihi væ miseræ sidus obesse querar?
 Parva mea ^l sine matre fui; pater arma ^m ferebat:
 10 Et, duo cum vivant, orba duobus eram.
 Non tibi blanditias primis, mea mater, in annis
ⁿ Incerto dictas ore puella tuli.
 Non ego captavi brevibus tua colla lacertis,
 Nec gremio sedi sarcina grata tuo.
 15 Non cultus tibi cura mei: nec pacta marito
 Intravi thalamos, ^p matre parante, novos.
 Obvia prodieram reduci tibi; vera fatebor:
 Nec facies nobis nota parentis erat:
 Te tamen esse Helenen, quod eras pulcherrima, sensi;
 Ipsa requirebas, quæ tibi nata foret.

INTERPRETATIO.

in matrem ejus aberat. Ne non credar
 ipso, ecce fui rapta adornata Pyrrho
 nam Achilles effugisset arcus Apollinis!
 et argueret acta petulantia filii. Nec
 nis olim, nec placuisset nunc Achilli,
 ritum destitutum lugere, vero rati
 diuam mentem crimen reddidit Deo mihi
 versas? Væ misera! Quam sella querar
 in nocere? Ego parva fui sine matre
 et pater gerabas bellum. Et cum essent
 superstitet, eram destitutus duobus.

ter mea, ego puella non tibi paravi blandi-
 tias in primis annis proatas ore titubante.
 Ego non sum implexa tuum collum parvis
 brachiis, nec quicui unum gratum sinui tuo.
 Non cogitasti de meo cultu; nec desponsata
 marito ingressa sum thalamos natos, matre
 mea adstante. Ovula non profferam tibi
 revertenti; confitebor verum; neque vultus
 matris erat nobis cognitus. Cognovi tamen
 te esse Helenen, quia eras formosissima: Tu
 ipsa petebas quamam esset tibi filia.

NOTÆ.

[Conjux] Matris, fil. Menelaus qui
 voluit, in Cretam inerat.
 [Ne non] Nunc sese Hermione recessit
 Pelopis gente matribus quæ raptæ fuerant,
 numerat.

[Neoptolemo] Pyrrhus intelligitur, cui
 nomen istud in bello Trojano, ad cujus
 quas juvenis admodum iuxta datum est.
 atis enim erat, Trojam, sine Æacidarum
 uo, capi non posse.

[Pelides] Achilles; Pelei filius, Pyrrhi
 fr.

[Apollinis] In ejus templo, ipsius etiam
 Achillem Paris, in calcem, (qua parte
 ille vulnus poterat accipere) adacta
 ra, confecit.

[Damnaret] Quia ille gravissima ira in
 memnonem, qui sibi Briseidem rapue-
 rat.

[Ihr] Vidimus antea de ea re in
 Briseide. At observa, quales, quam ar-
 gite orationem deorquet Hermione, ut
 Achilles exemplo, Oresten officii admo-
 neat.

[Sine matre] Quia illa à Paride rapta.

[M ferebat] Adversus Trojanos.

[Incerto] Titubante, et balbutiente. Se-
 nis dicit caruisse voluptatibus, quibus puella
 solent gaudere, quæ inter parentum amplexus,
 eos quoque oblectant.

[Non cultus] Forte autem non magis ve-
 ra puellis contingit voluptas, quam matrum
 sententia sollicitum amorem.

[Matre parante] Moris vero erat,
 ut matres, vel quæ sanguine essent con-
 junctissimæ, nuptas in thalamum colloca-
 rent.

- q Pars hæc una mihi conjux bene cessit Orestes :
 Is quoque, ni pro se pugnet, ademptus erit :
 Pyrrhus habet raptam reduce & victore parente :
 Munus & hoc nobis diruta Troja dedit.
- 5 x Cum tamen altus equis Titan radiantibus instat,
 Perfruo infelix liberiore malo.
 Nox ubi me thalamis ululantem & acerba gementem
 Condidit, in mœsto procubuique toro ;
 Pro somno lacrymis oculi funguntur obortis :
- 10 Quæque licet fugio, sicut ab hoste, virum.
 Sæpe malis stupeo ; rerumque oblita locique
 Igara tetigi Scyria membra manu.
 Utque nefas sensi ; male corpora tacta relinquo :
 Et mihi pollutas credor habere manus.
- 15 Sæpe Neoptolemi pro nomine, nomen Orestæ
 Exit : & errorem vocis, ut omen, amo.

INTERPRETATIO.

Hæc una pars mihi pulchre evenit Orestes maritus : Is quoque erit sublatuſ, niſi ceret pro ſe. Pyrrhus habet me abduſſam patre meo reduce & victore : Eſt Troja everſa exhibuit nobis hoc donum. Cum tamen Sol ſublimis urget equos ſplendidos, ego miſera minus ſentio malum. Poſtquam nox conclaſit me vociferantem, & acerbè querentem, & recubui in triſti lecto, oculi indulgent lacrymis preſtulantibus pro ſomno : Et quantum poſſum maritum viſito tanquam hoſtem. Sæpe torpeo calamitate, & oblita rerum & loci, tetigi arius Scyrius membra inſcia. Et ut cognovi nefas, deſero membra male tacta : Ego mihi videor habere manus immaculatas. Sæpe nomen Oreſtæ proſertur pro nomine Pyrrhi : & amo aberrationem vocis ut præſagium.

NOTÆ.

q Pars hæc] Enumeratis multis infelicitatibus ſuis, nunc dicit Hermione qua in re foelix fuerit ; quod, ſcilicet, Oreſten maritum habuerit.

r Una] Fere pro ſola poſita vox.

s Pro ſe] Ne adimatur mihi.

t Parente] Menelao, ſcil. Menelao.

u Munus &] His multum variant codices, ſed quæ probari poterunt proferam tantum. Quidam habent

Et minus, ab, nobis diruta Troja fuit.

Qui ſenſus optimus videtur : nam & eandem prope vidimus ſupras in Penelope, queſimoniam. Et hæc erit maxima infelicitas, quod Hermionæ ſtent etiam quæ aliis ſunt diruta.

Alii habent quam repoſuimus lectionem : nam Heinfianam, quanquam bona eſt etiam, non retinuiſimus, ſine librorum auctoritate. Atque ita ad Trojam ſtanteſſimam Hermione al-

luſerit, unde Paris Helenæ raptor prodierit : cum ſibi eadem everſa Troja alium, Pyrrhum ſcilicet, immiſerit.

x Cum tamen] Id eſt, Poſtquam dies rediit.

y Equis] Nota eſt de Solis equis, fabula, quam etiam in Metam. videbimus.

z Titan] Sol, ex Titanibus ortus,

a Liberiore] Mitiore.

b Acerba] Pro acerbè.

c Lacrymis] Lacrymantur, cum dormire deberent.

d Virum] Pyrrhum.

e Scyria] Pyrrhi Syrii. Scyros vero inſula eſt maris Mediterranei, in qua regnavit Lycomedes Deidamiz pater, ex qua Achilles Pyrrhum ſuſcepit.

f Omen] Quia inde illa Oreſtæ ſe aliquando conjunctam fore bene ominabantur. Nomen faciebat omen.

DEIANIRA HERCULI. 85

Per genus ^a infelix juro, generisque ^b parentem,
 Qui freta, qui terras, qui sua regna quatit;
 Per patris ossa tui, ⁱ patrui mihi; quæ ^k tibi debent;
 Quod se sub tumulo fortiter ulta jacent:
 ; Aut ego ^l præmoriar, ^m primoque extinguar in ævo;
 Aut ego ⁿ Tantalidæ Tantalus uxor ero.

INTERPRETATIO.

Juro per genus miserum, & per patrem generis, qui temperat maria, qui terras, qui sua regna; per ossa patris tui, patrui mihi; quæ tibi debent, quod, ulta se strenue, quiescent

in sepulchro; aut ego ante tempus moriar, & spiritus præcludetur in prima ætate; aut ego Tantalus ero conjux Tantalida.

NOTÆ.

^a Infelix] Non tantum propter Tantalidum matrum raptus, ut volunt; verum quia ex illa domo satis habuerunt materis ad sua Poëmata Tragici; ubi omnia cædis & sanguinis fuerunt plena.

^b Parentem] Jovem, Tantalum patrem.

ⁱ Patrui mihi] Omnino, siquidem Agamemnon, pater Orestis, frater fuit Menelai, patris Hermiones.

^k Tibi debent] Orestes enim Ægyptum

maris adulterum, ipsamque Clytemnestram matrem, Agamemnonis patris interfectores morte multavit.

^l Præmoriar] Id est, *Ante tempus, & immaturo snare.*

^m Primoque] Id est, *Adolescens.*

ⁿ Tantalida] *Tui, scil. Orestis. Voto posita est Hermione; eam enim Orestes, interfecto Pyrrho, recepit.*

EPISTOLA IX.

ARGUMENTUM.

Herculem Jupiter ex Alcmena compressu, pro Amphitryone se gerens, suscepit: quem Eurystheus, rex Mycenarum, Janonis instructus dolis, ut sic periret, ad labores arduos indicavit. Qui tamen semper victor evasit. Verum enim, ceteris monstis fortiter superatis, amoris mulieris succubuit. Deianira, OEni regis Calydonis filia, uxor ejus, tam illaudato Ioles amore offensa, redigit illi ad animum ante partas honestates, præclaraque facinora, ut ad exemplum illorum suos jam mores æstimet. Hæc autem scribenti nunciatur extrema Herculis calamitas, quam veste Nessi Centauri, virulento sanguine tincta, ipsique à se missa, conciliaverat, cui inesse vim revocandi eum ab alienis amoribus credebatur; gravissimo igitur dolore oppressa, facinus suum purgare studet: denique suspensio vitam finire cogitat.

DEIANIRA HERCULI.

Gratulor ^a OEchaliæ titulis accedere ^b vestris:
^c Victorem victæ succubuisse queror.

INTERPRETATIO.

Grator OEchaliæ annumerari vestris elogiis, queror victorem à victa victum esse.

NOTÆ.

^a OEchaliæ] Tres eo nomine urbes auctores meminerunt, in Thessalia, Arcadia, & Eubœa. Quanquam vero inter veteres, utra Euryti fuerit, de qua nunc, ambigatur, plerique postremam intelligunt. Illam vero Hercules expugnavit, quod sibi Iolen Euryti pater, OEchaliæ rex, ejusque filii uxorem

promissam negarent. Ex quo satis patet, quamobrem Deianira Herculis uxor, de eodem gratuletur, & queratur.

^b Vestris] Alii habent *nostris*.

^c Victorem] Id est, *Te Ioles amore victum fuisse.*

Fama

86. EPIST. HEROIDUM.

Fama ^a Pelasgiadas subito pervenit in urbes
^e Decolor, & factis ^f inficienda tuis;
 Quem nunquam ^g Juno, ^h seriesque immensa laborum
 Fregerit; huic Iolen imposuisse jugum.
 5 ⁱ Hoc velit ^k Eurystheus, velit hoc germana Tonantis;
 Lætaque sit vitæ labe ⁿ noverca tuæ.
 At non ^a ille velit, cui nox (si creditur) una
 Non tanti, ut tantus conciperè, fuit.
 Plus tibi, quam Juno, nocuit Venus: illa premendo
 10 ^o Sustulit; hæc ^p humili sub pede colla tenet.
 Respice ^q vindicibus pacatum viribus orbem,
^r Qua latam ^s Nereus cæruleus ambit humum.
 Se tibi ^t pax terræ, tibi se ^u tuta æquora debent:
 Implesti meritis ^x Solis utramque domum.

INTERPRETATIO.

Turpis fama & neganda factis tuis repente advolavit ad urbes Græcas, Iolen immisisse iugum illi quem nunquam Juno, & numerus infinitus laborum prostraverit. Istum cupieris Eurystheus, istud cupieris soror Tonantis, & noverca gavisâ fuerit crimine vitæ tuæ. At non ille cupierit, cui (si fides habetur) nox una non satis fuit, ut generaretis tantus. Venus obsequio tibi plus quam Juno. Illa coexit te neganda, hæc tenet collum sub vili pede. Respice orbem terrarum pacatum viribus tuis vindicibus, quæ mare glaucum circumstam terram. Terra peccatas, maria tanta debent se tibi: Cumulatâ beneficentia utramque domum Solis.

NOTÆ

^d *Pelasgiadas*] *Græcas*. Quanquam enim Pelasgi vetustissimi Græciæ populi, à Pelasgo Jovis filio appellati, Thesaliæ parti primo, deinde Peloponneso nomen dederunt; tamen ipsi pro omnibus Græcis læpissime veniunt.

^e *Decolor*] *Turpis*; metaphora ab infecto panno.

^f *Inficienda*] *Neganda*, quod prioribus non respondeat.

^g *Juno*] Cujus in Jovis omnes nothos incense suavis, inhnitos labores Herculi Eurystheus quotidie imponebat.

^h *Seriesque*] Decantatissimos Herculis labores, nihil est opus, credo, hic commemorare: cum plurimos hac ipsa epistola visurissimus.

ⁱ *Hoc velit*] *Et tandem à virtute desistat, visusque discedas*.

^k *Eurystheus*] Rex fuit Mycenarum, cujus mandatis, variis de causis, Herculem obnoxium faciunt Autores.

^l *Germana*] *Juno*, Jovis soror.

^m *Noverca*] *Juno eadem*; quæ Hercules noverca, cum sit Jovis conjux.

ⁿ *Ille*] *Jupiter*, qui, tribus in unam congestis noctibus, cum Alcmena Amphitryonis uxore, & Herculis matre cohabitavit.

^o *Sustulit*] Omnino, siquidem per labores & præclara facta, in tantam celebritatem Hercules pervenit.

^p *Humili*] Qui ad deprimentum non satis potens videbatur.

^q *Vindicibus*] Hoc dicit quia plurimos nefarios homines Hercules sustulerat.

^r *Qua latam*] Totum orbem peragrans suum Herculem volunt Græci, qui illi quicquid ab omnibus (nam plures fuerunt) factum est, attribuerunt.

^s *Nereus*] Deus marinus, pro mari ipso positus.

^t *Pax terra*] *Terra à te pacata*.

^u *Tuta*] *Monstris & in mari insidiantibus latronibus interfectis*.

^x *Solis*] *Orientem & occidentem*.

- Quod te ¹ laturum est, cælum prior ipse tulisti:
² Hercule supposito sidera fulsit Atlas.
 Quid nisi ³ notitia est misero quæ sita pudori,
 Si maculas turpi facta priora ⁴ nota?
 5 ⁵ Tene ferunt ⁶ geminos pressisse tenaciter angues,
 Cum tener in cunis jam Jove dignus eras?
 Cœpisti melius, quam definis: ultima primis
 Cedunt; dissimiles hic vir & ille puer.
 Quem non mille feræ, quem non ⁷ Sthenelæus hostis,
 10 Non potuit Juno vincere; vincit Amor.
⁸ At bene nupta feror; quia nominer Herculis uxor:
 Si que ⁹ focer, rapidis qui tonat altus equis.
¹⁰ Quam male inæquales veniant ad aratra juvenci,
 Tam premitur magno conjugē nupta minor.
 15 ¹¹ Non honor est, sed onus, ¹² species læsura ferentem:
 Si ¹³ qua voles apte nubere, nube pari.
 Vir mihi semper abest; & conjugē ¹⁴ notior hospes;
¹⁵ Monstraque ¹⁵ terribiles persequiturque feras.

INTERPRETATIO.

In prior cælum fulsisti quod te feres. Atlas talis sidera Hercule submissa. Quid partum est nisi cognitio infelici dedecori, si dehorribas facta priora late sordida. Tene atque strenue suffocasse geminos serpentes, cum tenellus in cunis, jam eras dignus Jove? Melius incœpisti, quam finis: ultima non respondent primis: hic vir, & ille infans sume ab similes: Amor superat quem mille fera, quem hostis Sthenelæus non per-

tuit vincere! At dicor nupta feliciter, quia appeller uxor Herculis; & focer si mihi qui tonat altus equis fervidis. Nupta impar tam ladiatur magno marito, quam pari impares male jununtur ad aratra. Non honor est, sed onus, species qua premet gentem: Si qua cupies bene nubere, nube aequali. Marius semper mihi desideratur, & hospes notior est marito: Persequitur monstra, & truces feras.

NOTÆ.

y *Laturum*] Vult Dejanira Herculem virtute in cælum ascensurum.

z *Hercule*] Id est, Atlas Herculis opo cælum sustinuit. Fictum vero illud ideo volunt, quod Atlantæ Hercules in Astrologia, quam ab ipso didicisse successerit.

a *Notitia*] Id est, Quid tibi per præclaras tua facta comparasti, nisi ut nunc magis cognoscatur dedecus tuum? Huic affine est quod dicit Marius in Jugurtha Sallustii; *Majorum gloria posteris lumen est, neque mala eorum in occulto patitur.*

b *Nota*] Macula, vitio.

c *Tene*] Quasi dicat, Fierine potuit, ut tam mollis tamque turpis evaseris.

d *Geminos*] Ab irata Junone immisos.

e *Sthenelæus*] *Enrystheus*, Stheneli filius.

f *At bene*] Obiectio, cum ironia profertur.

g *Focer*] *Jupiter*.

h *Quam male*] Responso est ad objectionem.

i *Non honor*] Sententia est, cum exornatione rhetorica per Adnominationem figuram. Dicit magis onus quam honorem esse, nubere majori.

k *Species*] Dicit, quod nupsisse, majori sit species, honor, aut dignitas illi uxori molesta, quæ illa videtur gaudere. Hic vero quidam graviter hallucinatus est.

l *Qua*] *Puella*, scilicet.

m *Notior*] Quia sapius hospes domum, quam maritus petiit.

n *Monstraque*] Quale fuit Hydra Lernæa, septem, novem, aut etiam amplius, secundum aliquos, capitibus horribilem; Itemque Cerberus, Cacus, &c.

o *Terribiles*] Puta Leonem Nemæum, Aprium Erymanthium, aias, quæ in Herculis fuerunt duodecim laboribus.

- Ipsa domo vidua, votis ^p operata pudicis,
^a Torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat.
 Inter serpentes aprosque avidosque leones
ⁱ Jactor, & esuros terna per ora ^s canes.
 5 Me pecudum ⁱ fibræ, ^u simulacraque inania somni,
^x Ominaque arcana nocte ^y petita movent.
^z Aucupor infelix incertæ murmura famæ:
^a Speque timor dubia, spesque timore cadit.
^b Mater ^c abest; ^d queriturque Deo placuisse potenti:
 10 Nec ^e pater Amphytrion, nec puer ^f Hyllus adest.
^g Arbiter Eurystheus iræ Junonis iniquæ
^h Sentitur nobis, iraque longa Deæ.

INTERPRETATIO.

Postquam ego dedi operam votis castis in domo deserta, crucior metu ne maritus intereat ab hoste salvo. Versor inter angues & apros & leones rapaces, & canes manducaturus per serenos vultus. Fibræ victimarum, imagines inania somni, & præsagia secreta nocte quasi me perturbant. Misera capto ramores du-

bia fama: & metus recedit spes incerta, & spes metu. Mater abest, & dolet se gratam fuisse Deo potenti. Nec pater Amphytrion nec puer Hyllus hic est. Premor Eurystheum vindicæ furoris Junonis insensa, & furor permanente Dea.

NOTÆ.

^p Operata] Operari significat, inter alia, rem divinam facere, sacrificare. Hic fuerit, sacrificiis, votorum, pro viri salute conceptionum, impletionem à Diis petere.

^q Torqueor] Metu crucior.

ⁱ Jactor] Ex eo maximum declarat amorem Deianira, quod omnia cogitatione pericula subeat, quæ Hercules obivit.

^s Canes] Qualis fuit Cerberus, quem, Eurysthei jussu, Hercules, frustra oblatrantem, ad superos perduxit.

ⁱ Fibræ] Estæ, quæ, ut quid de te futurum sit, cognoscam, inspicio. Deorum enim voluntatem per mactatas hostias exquirebant.

^u Simulacraque] Somnia.

^x Ominaque arcana] Auguriis interpretatur Hubertinus; Micylus responsa ac vaticinia. Neutrum probò. Per omina nihil aliud intelligo quam inanes, ex quibuscumque rebus, per noctem, conceptas cogitationes; quomodo vel ex abaci crepitu, & ejusmodi multis, portenta sibi fingere solent etiam nostræ mulierculæ.

^y Petita] Exogitata.

^z Aucupor] Id est, Diligenter, nec suis religione scrutor.

^a Speque] Id est, Timorem inter & spem conflictor. Sed spem dubiam dicit; cuius itaque potiores non fuerunt vices.

^b Mater] Almena.

^c Abest] Trachynem enim, in exilium, ubi Deianiram uxorem reliquit, Hercules, post interfectum in convivio Oenei pincernam, concesserat. Sed de tota hac fabula omnino opus est adire Apollodorum.

^d Queritur] Quandoquidem dilectissimum ex eo filium nunquam potest videre.

^e Pater] Herculis, scilicet, vulgo creditur; cum Alcmene matris maritus esset.

^f Hyllus] Herculis ex Deianira filius, ab Eurystheo eum in exilium missus.

^g Arbiter Eurystheus] Cujus mandatis obnoxium Herculem jam antea monuimus, Junonis vero iræ dicitur arbiter, quia pro arbitrio, quæ Junonis iram explebant, Heracles imperabat; illumque maximis laboribus deminabat.

^h Sentitur] Viri enim absentia, ejus omnia in se redundabant incommoda.

- Hæc mihi ferre ¹ parum est ; peregrinos addis amores :
 Et mater de te quælibet esse potest.
 Non ego ² Partheniis ¹ temeratam vallibus = Augem,
 Nec referam partus, ⁿ Ormeni nympha, tuos.
 5 Non tibi crimen erunt ^o Theutrantia turba sorores :
 Quarum de populo nulla ^p relicta tibi.
^q Una recens crimen ^r præfertur adultera nobis ;
 Unde ego sum Lydo facta noverca ^s Lamo.
^t Mæandros, ^u toties qui terris errat in isdem,
 10 Qui lapsas in se sæpe retorquet aquas ;
^x Vidit in Hærculeo suspensa ^y monilia collo ;
^z Illo, cui cælum sarcina parva fuit.
 Non puduit fortes auro cohibere lacertos,
 Et ^a solidis gemmas apposuisse toris.

INTERPRETATIO.

Leve est mihi tolerare hæc : adjicis amores extraneos, & quævis potest esse parens de te. Ego non commemorabo Augem vitiatam in vallibus Partheniis, nec partus tuos, nympha Ormeni. Sorores turba Theutrantia, de quarum numero nulla tibi omissa, non erunt tibi flagitium. Una pellex novum probum nobis

antepositur ; ex qua ego sum facta noverca Lamo Lydo. Mæander, qui toties vagatur in terris isdem ; qui sæpe in se reflectit aquas emissas, intus est armillas pendentes collo Hærculeo ; illo cui cælum exiguum fuit onus. Non puduit implicare strenna brachia auro, & adjunxisse gemmas firmis nervis.

NOTÆ.

- ¹ *Parum*] Ironice credo intelligendum ut conjuncta sit aliqua exprobratio.
² *Partheniis*] *Arcadiæ*, à monte Parthenio sic appellatis.
¹ *Temeratam*] *Vitiatam*.
^m *Augem*] Fuit Auge Alei Arcadiæ regis filia, ex qua Telephum Hercules suscepit.
ⁿ *Ormeni*] Altydamiam intelligit Ormeni regis filiam, quam cum Hercules dari sibi in conjugem petivisset, pater renuit, sciens eam habere Deianiram. Qua re indignatus Hercules regi bellum intulit, captæque urbe & rege interfecto, Altydamiam captam vitavit, atque ex ea Ctesippum genuit. *Diodor. lib. 5.*
^o *Theutrantia*] De quinquaginta Theippii, Erechthei Atheniensis regis filii, natus, quas, ut nonnullis placet, una nocte Hercules vivavit, intelligi volunt. Quamobrem vero Theutrantia turba dicantur, Antoniæ à Theutanto Atticæ oppido, ubi pictura visebatur admiranda, quomodo hæc ab Hercule gesta essent, restatur.
^p *Relicta*] *Intacta*, scilicet : Quamquam nam exipit Pausanias in Boeoticis.

^q *Una*] De Omphale Lydorum regina intelligendum : cui quam serviliter sese Hercules subjecerit, neque Terentium Thraconem, latuit.

^r *Præfertur*]. *Antepositur* :

^s *Lamo*] Fuit hic Lamus Herculis ex Omphale filius, cui quidem Deianira noverca fuerit.

^t *Mæandros*] Vulgati habent *Mæander*. Fluvius est, Lydiam à Caria disternens.

^u *Toties*] Hoc dicit, quia, sicut jam antea, ni fallor, annotavimus, ita flexuosus est, ut in se videatur recurrere. Id quod factum, ut omnes obliquitares, & vasa consilia, Mæandros, veteres appellaverint.

^x *Vidit*] Fluvio, quod ejus accolis, tribuit.

^y *Monilia*] Non tantum muliebrem cultum quandoque Hercules apud Omphalem sumpsit, sed insuper nevis, &c.

^z *Illo*] Alii habent *Collo*.

^a *Solidis*] Id est, *Fortibus* & *nervosis musculis* & *laceris*. Herculis molliem arguit.

- Nempe ^b sub his animam ^c pectus Nemeæ lacertis
 Edidit; ^d unde humerus tegmina ^e lævus habet,
^f Ausus es hirsutos ^g mitra redimire capillos;,
 Aptior Herculeæ populus ^h alba comæ.
 5 Nec te ⁱ Mæonia, lascivæ more puellæ,
 Incingi zona dedecuisse ^k putat?
 Non tibi succurrit ^l crudi ^m Diomedis imago,
 Efferus humana qui dape pavit equas?
 Si te vidisset cultu ⁿ Busris in isto;
 10 Huic victor victo nempe ^o pudendus eras.
^p Detrahat ^q Antæus duro redimicula collo;
 Ne pigeat molli succubuisse viro.

INTERPRETATIO.

*Silicet perniciës Nemeæ ex qua tuus humerus
 sinister habet tegumentum, efflavit animam
 sub his brachiis. Potuisti vincere comam his-
 pidam mitra. Populus alba magis idonea
 capillis Herculeis. Nec credis tibi tempe fuisse
 cingi cingulo more puella luxuriantis? Non*

*tibi obversata est species feri Diomedis, qui
 crudelis aluit equas cibus humanis? Si Busris
 te aspexisset in isto ornatu; nimirum vic-
 tor eras erubescendus huic victo. Antæus de-
 riperat armillas forti collo; doleat victum su-
 isse à viro effeminato.*

NOTÆ.

^b *Sub his*] Ita ornatis. Herculem irri-
 det, qui turpissime molli & lascivo habitu
 brachia sua ornaverit aut potius onerave-
 rit.

^c *Pectus Nem.*] Leo, quem in Nemeæ
 sylva Hercules interfecit.

^d *Unde*] Illius Leonis pellem postea Her-
 cules pro scuto & thorace gestavit.

^e *Lævus*] Nam dexterum exertum & de-
 rectum habere oportuit, ut esset ad pugnam
 & icus expeditior.

^f *Ausus es*] Hoc dicit præsertim, quia
 maxime ridiculum erat hirsutis & impexis
 capillis muliebri ornamentum apponere.

^g *Mitra*] Servio teste nomen est barbarum,
 quo capius quoddam ornamentum, aut
 pileus incurvus, de quo philyræ dependerent,
 intelligitur; cuius, apud Lydias & Phrygias
 mulieres, aut quosdam etiam effeminatos
 viros, usus erat.

^h *Alba*] Ex qua sibi coronam fecisse
 fertur Hercules, cum ad inferos Cerberum
 peturus, descenderet: Unde illi sacra arbor
 fuit. Alia est autem arbor Populus nigra.

ⁱ *Mæonia*] Omphaleæ Mæoniæ, seu Ly-
 diæ.

^k *Putat*] Heinſius malebat *putat*, quod
 etiam in quibusdam codicibus reperitur.

^l *Crudi*] Feri & inhumani.

^m *Diomedis*] Hunc crudelissimum
 bulantur Thraciæ tyrannum, qui equos
 suos hospitum pascebat carnibus; quem
 victum iidem equis Hercules in pabulum
 dedit.

ⁿ *Busris*] Hunc etiam, Ægypti tyran-
 num, hospites immolare solitum, Hercules
 mactavit.

^o *Pudendus*] Id est, *illum à te vinci po-
 duisset.*

^p *Detrahat*] Id est, *Detrahere capiat.*
 Nota hanc figuram; alibi usum suum habere
 poterit. De præterito, tanquam de summo
 loquitur; utque Herculem arguat Deianira,
 Antæum ex mortuis exciat.

^q *Antæus*] Gigas fuit terræ, vel, ut alii
 dicunt, Neptuni filius, qui hospites secum
 luctari cogebat, & occidebat. Hunc etiam
 Hercules sublimem, & à terra, ex qua sem-
 per novas vires habebat, abstraxit, neca-
 vit.

DE IANIRA HERCULI.

91

Inter ^r Ioniacas ^a calathum ^t tenuisse puellas
 Diceris ; & dominæ pertimuisse minas.
 Non ^u fugis , ^x Alcide , victricem ^y mille laborum
^z Rafilibus calathis imposuisse manum ?
 ; ^a Craffaque robusto deducis pollice fila,
^b Equaque ^c formosæ pensâ rependis heræ ?
 Ah quoties , digitis dum torques stamina duris ,
^d Prævalidæ fufos comminuere manus.
 [^e Crederis , infelix , scuticæ tremefactus ^f habenis ,
 10 Ante pedes dominæ pertimuisse minas.]
^g Eximiis pompis præconia summa triumphi ,
 Factaque narrabas ^h dissimulanda tibi.
ⁱ Scilicet immanes elisis faucibus hydros
 Infantem ^k cunis involuisse manum ?

INTERPRETATIO.

Portaberis tractasse quasillum inter puellas Ioniacas, & reformidasse minas domina. Non pariter, Alcide, admovisse manus victricem mille laborum quasi illis expoliitis? Et trahis fila rudia forti pollice, & reddis pensa aqua pulchra domina? Ah quoties, puerilem in cunabulis preffisse serpentes indam premis stamina firmis digitis, manus

aquo fortiores frangerunt fufos. Miser, diceris exterritus loris flagri extimuisse minas ante pedes Domina. Commemorabas maximas tuas laudes praclaris pompis triumphis, & facinora tibi tacenda. Nempe manum puerilem in cunabulis preffisse serpentes ingentes gulis attritis?

N O T Æ.

^r Ioniacas] Omphales, scil. nam Ionia Lydiæ adeo conjuncta, ut vix limitibus distingueretur. Quamquam plurimi codices habent *Maenias*: sed jam præcessit.

^a Calathum] Calathus vasculum est vimineum, lanis, floribus, &c ejusmodi reponendis aptum.

^t Tenuisse] Id est, Cum puellis, peristromatibus conficiendis incubuisse. Gall. *D'avoir en vos corbeilles. & vos petits paniers: De vous être amuse à faire de la tapisserie.* Angl. *To have had your Baskets, and your little Hampers; to have amused your self with making Tapestry.*

^u Fugis] Pudet; quod in aliis legitur.

^x Alcide] Cognomen est Herculis, ab Alceo avo; vel, ut alii volunt, ab *Alax*, robore.

^y Mille] Duodecim præcipue ab Eurystheo imperati memorantur: quamquam alii plurimi fuerunt.

^z Rafilibus] Politis.

^a Craffaque] Quod fili est vitium; nam tenue laudatur. Hercules exprobrat Deianira, quod fila trahat; quæ etiam trahere nesciat.

^b Equaque] Id est, Quod tibi pensum

tali pondere datum est, eodem, cum Omphale ancillis, domina postquam netum est, reddis.

^c Formosæ] Heinsius, quod in uno est codice, mallet *sanosa*: quia verisimile non sit Deianiræ laudatam esse à forma peilicem.

^d Prævalidæ] Herculem irridet, quod fufos frangerit.

^e Crederis] Hoc distichon adulterinum esse opinatur Heinsius, quia neque in Puteane codice, nisi in margine, apparet; æque eadem fere supra habentur. Notum tamen cradere.

^f Habenis] Loris.

^g Eximiis] Heinso & hoc distichon, quod neque in Puteaneo codice legitur, suspectum est. Alludit vero Poëta ad pompam triumphorum; ut, eo quo erat habitu, ad pedes dominæ projectus, ridiculus magis Hercules videatur.

^h Dissimulanda] Quia quo illis major erat Hercules, eo insipior videbatur.

ⁱ Scilicet] Ea refert Deianira, quæ Herculem apud Omphalen præcasse fingit.

^k Cunis] Alii habent *caudis*. Alii *Infantem nuda dilacerasse manu.*

EPIST. HEROÏDUM.

- Ut ¹ Tegeæus aper cupressifero ^m Erimantho
Incubet, & vasto pondere ⁿ lædat humum ?
Non tibi ^o Threiciis ^p affixa penatibus ora,
Non hominum pingues cæde tacentur equæ ?
5 Prodigiumque ^q triplex, armenti dives Iberi
Geryones ; quamvis ^r in tribus unus erat ?
Inque canes totidem ^s trunco digestus ab uno
Cerberos, implicitis ^t angue minante comis ?
^u Quæque redundabat fœcundo vulnere serpens
10 Fertilis, & dampnis dives ab ipsa suis ?
^x Quique inter lævumque latus lævumque lacertum
Prægrave compressa fauce pendit onus ?
^y Et male confisum pedibus formaque bimembri
Pulsum Theſſalicis agmen equeſtre jugis ?
15 Hæc tu ^z Sidonio potes insignitus amictu
Dicere ? non cultu lingua retenta filet ?

INTERPRETATIO.

Quomodo aper Tegeus incubat Erimantho cupressifero, & premit terram ingenti onere ? Non a se præmittuntur capita appensa possibus Threiciis, non equa opima sanguine hominum ? Nec portentum triplex, Geryon abundans armentis Iberis ; quamvis unus erat in tribus ? Nec Cerberus divisus in totidem canes ab uno corpore, pilis involutus serpentibus, minus intentantibus ? non tacet repressa ornatu ?

Nec hydra fœcunda qua renascebatur plaga fertili, ipsa opulenta etiam ex suis dispendiis ? Nec qui inter sinistram latus & sinistram brachium suis onus ponderosissimum gutture eliso ? Nec turba equeſtris male nixa pedibus & figura biforini, profugata ex montibus Theſſaliciis ? Tu potes hæc reſſe decoratus veſtitu Sidonio ? Lingua

NOTÆ.

¹ Tegeæus] Arcadiæ, à Tegea, vel, ut Poetæ ſcribunt, Tegeæa, Arcadiæ urbe. Hunc vero aprum vivum ad Euryſtheum pertraxit Hercules.

^m Erymantho] Erymanthus mons Arcadiæ.

ⁿ Lædat] Alii præſet.

^o Threiciis] Diomedis, quem Hercules maſtavir.

^p Affixa] Eorum hoſpitum, quos equis devorandos Diomedes apponebat, ora & capita poſſibus affigebat.

^q Triplex] De Geryone, Hiſpaniæ, vel potius inſularum Gadium rege, agitur : quem, ob triplicem exercitum, treſque filios, inſulas etiam ternas, triplicem, tergeminum, tri-corporem Poetæ fabulaſi ſunt. Quamquam aſia etiam alii. Hoc vero deviſo, boves, quibus ille erat diſſiliſſimus, Hercules in Italian egit.

^r In tribus unus] Juſtinus tres fratres concordæ interpretatus eſt,

^s Trunco] Cerberi, ſcil. corpore.

^t Angus] Imo anguibus ; centum enim habuiſſe dicitur.

^u Quæque] Hydram Lernæam ſignificat, ſeptem, novem, quinquaginta, centum etiam, ut nonnullis placet, capitibus terribilem ; quorum uno amputato, duo alia renascebantur, Quam Iolai, ignem ad cæſa capita apponentis, operâ, Hercules ſuſtulit.

^x Quique] Anteus eſt, quem ne terræ matris auxilium ſentiret, Hercules, ſiniſtro brachio ſublatum, dextra ſuffocavit.

^y Et male] De Centauris agitur, ideo à Poëtis ſuperna parte viris, inferna equis ſectis, quod primi equo Theſſali illi pugnare coeperint. Illos vero partim cæcidit, partim fugavit Hercules, quod ad mirabilem vini, quod Pholus Centaurus exhibebat, odorem accurrentes, impetum feciſſent.

^z Sidonio] Purpureo. Laudatiſſima vero erat Sidonia purpura,

DE IANIRA HERCULI.

93

- Se quoque Nympha tuis ornavit ^a Iardanis armis,
 Et tulit è capto ^b nota tropæa viro.
^c I nunc, tolle animos, & fortia gesta recense.
 Quod tu non effes jure, vir illa fuit.
 5 Qua tanto minor es, quanto te, maxime rerum,
 Quam quos vicisti, vincere majus erat.
 Illi ^d procedit rerum mensura tuarum.
 Cede ^e bonis; hæres laudis amica tuæ.
 Pro pudor! hirsuti costas exuta leonis
 10 Aspera texerunt vellera ^f molle latus.
 Falleris, & nescis; non sunt spolia ista leonis,
 Sed tua: tuque ^g feri victor es; illa tui.
 Fœmina ^h tela tulit Lernæis atra venenis,
 Ferre gravem lana vix satis apta colum:
 15 Instruxitque manum clava domitrice ferarum:
 Vidit & in speculo ⁱ conjugis arma sui.
^k Hæc tamen audieram, licuit non credere famæ.
 En venit ad sensus ^l mollis ab aure dolor.
^m Ante meos oculos adducitur advena ⁿ pellex:
 20 Nec mihi, quæ patior, dissimulare licet.

INTERPRETATIO.

Puella etiam Iardanis se instruxit tuis armis, & reportavit nota tropæa ex viro victa. Iro jam, effere animos, & facta mobilia commemora. Illa fuit vir, quia tu non eras merito. Qua tanto es inferior summe, quanto præstantius erat superare te, quam quos superasti. Illi prodest mensura factorum tuorum. Cede bonis: amica est hæres gloria tua. Pro pudor! pellis hirsuta decepta lateribus leonis horridi velavit lapsus effaminatum. Erras & ignoras; ista exuvia non sunt leonis, sed tuæ: & tu es victor fera, illa tui. Mulier, vix satis idonea ad gerendum culum lana plenam, gestavit sagittas insidias toxicis Lernæis, & armavit dextram clava victrice ferarum, & intuita est arma sponsi sui in speculo. Hæc tamen acceperam: potui non habere fidem famæ. Ecce laevis dolor ad sensus penetrat ab aure. Adultera peregrina perducitur ante meos oculos: nec possum occultare quæ susero.

NOTÆ.

^a *Iardanis*] *Omphale* à patre eo nomine appellata; quæ vicissim & clava, & cætero Herculis cultu ornari voluit.

^b *Nota*] Alii habent *binæ*; ut de Amore Herculis, & de ejus spoliis tropæa posuerit *Omphale*.

^c *I nunc*] Increpato est per irrationem.

^d *Procedit*] *Illi omnium à te gestarum rerum laudi gloriæque vertitur magnitudo.*

^e *Bonis*] Laude omni, quandoquidem te majorem invenisti.

^f *Molle*] *Omphales*.

^g *Feri*] *Leonis*.

^h *Tela*] *Herculis, quæ ille Lernææ hydra*

sanguine seu veneno infectæ, unde pestifera fuerunt.

ⁱ *Conjugis*] *Herculis*.

^k *Hæc tamen*] Innuat se non ita, iis omnibus, quæ tantum per famam cognoverat, male affectam fuisse: quia forte vera non essent.

^l *Mollis*] *Miser*: quia non ita certa sunt quæ auribus percipiuntur.

^m *Ante meos*] Istud vero dicit gravissimum: nam postea oculis credetur.

ⁿ *Pellex*] *Iole*, Euryti Oechaliæ regis filia: quam ultimam Hercules amavit.

Non

- Non finis ^a averti? mediam captiva per urbem
Invitis oculis aspicienda venit.
Nec venit incultis captarum more capillis,
Fortunam vultus fassa tegendo suos.
5 Ingreditur late lato spectabilis auro:
Qualiter ^p in Phrygia tu quoque cultus eras.
Dat vultum populo sublime ^q sub Hercule victo:
^r OEchaliæ vivo stare parente putes.
Forſitan &, pulſa ^s Ætolide Deianira,
10 Nomine deſcripto pell'icis, uxor erit:
^t Eurytidofque Ioles, atque infani Alcidae
Turpia ^u famoſus corpora junget Hymen.
Mens ^x fugit admonitu, frigufque perambulat artus,
Et jacet in gremio languida facta manus.
15 Me quoque cum multis, ſed me ^y ſine crimine amaſti:
Ne pigeat, pugnae ^z bis tibi cauſa fui.
^a Cornua flens legit ripis ^b Acheloſis in udis,
^c Truncaque limoſa ^d tempora merſit aqua.

INTERPRETATIO.

Non pateris me ſecedere? Captiva adducitur ſpectanda oculis venientibus per urbem mediam. Nec accedit coma inornata more captivarum, agnoscens fortunam, velando ſuam faciem. Intrat late inſignis auro multo: quomodo in quoque eras ornatus in Phrygia. Superbe exhibet ſocium populo ſub Hercule ſuperato: Credituris OEchaliæ manere patre ſuperſtite. Forte etiam nomine adultera oſſiſſo, eris conjux, Deianira Ætolide repudiata: Hymen infamis copulabit corpora impudica Ioles Eurytidos & dementis Alcidae. Atimus horret recordatione, & tremor diſcurrit per membra, & manus torpentiſ jacet in ſinu. Amaſti me quoque cum multis, ſed amaſti me ſine ſlaſtitio: ne doleat, bis tibi cauſa ſui certaminis. Acheloſis lacrymans ſuſtulit cornua in ripis humilibus, & condidit tempora mutilata aqua lutulenta.

diata: Hymen infamis copulabit corpora impudica Ioles Eurytidos & dementis Alcidae. Atimus horret recordatione, & tremor diſcurrit per membra, & manus torpentiſ jacet in ſinu. Amaſti me quoque cum multis, ſed amaſti me ſine ſlaſtitio: ne doleat, bis tibi cauſa ſui certaminis. Acheloſis lacrymans ſuſtulit cornua in ripis humilibus, & condidit tempora mutilata aqua lutulenta.

NOTÆ.

o. ^a Averti] A me amoveri.
p. ^p In Phrygia] Apud Omphalen.
q. ^q Sub Hercule] Id eſt, Hercule victo ita volente.
r. ^r OEchaliæ] Id eſt, Quilibet crederet Iolen triumphare; non patrem mortuum, patriamque ſubverſam eſſe.
s. ^s Ætolide] Ætolie regis filia.
t. ^t Eurytidofque] Ioles, Euryti filia.
u. ^u Famofus] Tripi conjugio infamatus.
x. ^x Fugit admonitu] Recordatione horret, & propemodum à me recedit.
y. ^y Sine crimine] Quia legitima fuit uxor.
z. ^z Bis] Primum cum Acheloo, deinde cum Neſto Centauro.
a. ^a Cornua] Alterum tantum Hercules perrexit.

b. ^b Acheloſis] Filius fuit Oceani & Terræ, vel, ut alii volunt, Thetidis, cui conceſſerat mater, ut cum adverſario pugnans quam vellet formam indueret. Cum Hercule itaque, propter Deianiram congreſſus, primo ſerpentis, deinde ſub Tauri forma lamit: victuſque tandem in Acheloum flumen ſeſe abdidit. Cujus fabulæ expoſitionem prolixè apud omnes Mythologos reperies: de qua etiam in Metamorph. aliquid poſtea dicemus.
c. ^c Truncaque] Dexterò cornu abſciſſo.
d. ^d Tempora] Non tempora modo, aut caput, ſed ſe totum in fluvium præcipitavit. Minutas vero ejuſmodi figuras, quibus aſſueſcimus, nihil eſt opus indicare.

- * Semivir occubuit in letifero ^f Eveno
Nessus; & infecit sanguis equinus aquas.
Sed quid ego refero? scribenti nuncia venit
Fama, virum ^g tunicæ tabe perire meæ.
5 Hei mihi! quid feci? ^h quo me furor egit amantem?
Impia quid dubitas Deianira mori?
An tuus in media conjux lacerabitur ⁱ OEta?
Tu sceleris tanti causa superstes eris?
^k Si quid adhuc habeo facti, cur Herculis uxor
10 Credar, conjugii mors mihi pignus erit.
Tu quoque ^l cognosces in me, Meleagre, sororem.
^m Impia quid dubitas Deianira mori?
Heu ⁿ devota domus! folio sedet ^o Agrios alto:
^p OEnea desertum nuda senecta premit.
15 Exulat ignotis ^q Tydeus germanus in oris.
^r Alter fatali vivus in igne fuit.

INTERPRETATIO.

Nessus semivir cecidit in Eveno mortifero, & cruer equinus tinxit aquas. Sed quamobrem hoc recorder? Fama nuncia venit scribenti mortuum interire veneno tunica mea. Hei mihi! quid egi? quo impetus abstulit amantem? Scelesta Deianira, quamobrem tunicam obire? An tuus maritus disceptetur in media OEta? Tu causa tanti flagitii vives?

Si habeo adhuc aliquid admisti, cur dicar conjux Herculis, obitus eris mihi pignus conjugii. Meleagre, agnosces tu etiam in me sororem. Scelesta Deianira, quid cunctaris mori? Heu domus infelix! Agrios premit solium excelsum: Senecta spoliata urget OEnea desertum. Tydeus frater profugus latet in orbe incognito. Alter vivus fuit in igne.

NOTÆ.

e Semivir] Centaurus Nessus, qui Deianiræ quam transehebat, vim facere aggressus, ab Hercule sagitta transfixus est.

f Eveno] Evenus fluvius est Ætoliæ.

g Tunica tabe] Cruore Lernæi serpentis & Centauri Nessi infecta. Hæc est vero fabula, cum se mortuum videret Nessus, ut mortem ulcisceretur Deianiram ad se vocat, dicensque, si philtum, quo nullam præter se mulierem aringat Hercules, velit habere, ejus tunicam sanguine, qui ex vulnere, per sagittam fluebat, intingere properet. Credula mulier, clam Hercule, quod erat mandatum perficit: deinde, cum ejus amores cognovisset, tunicam illam sacrificaturo per Lycham sanctum misit: Quam non prius ille induit quam tabe consumptus, & in furorem actus, tandem in pyram sese conjicere coactus est.

h Quo me] Queritur, quod marito causam mortis præberit.

i OEta] In eo Thessaliæ monte, oraculi

moniti, constructa est pyra, in quam Hercules ascendit, & mortalitatem reliquit.

k Si quid] Id est, Si quid dignum laude superest.

l Cognosces] Quia, sicut tu propter Atalantam conjugem, ego propter Herculem optavi.

m Impia] Versus intercalaris dicitur, qui sæpe interponitur.

n Devota] Exitio destinata.

o Agrios] Frater OEnei, qui post hujus dissipatam domum regnum invasit, quod nunc desert Deianira.

p OEnea] Accusativus Græcus.

q Tydeus] Hic, patruo, vel ut Hyginus scribit, fratre Menalippo interfecto, ad Argivorum regem Adrastum profugit, cujus filiam Deiphilem uxorem duxit.

r Alter] Meleager est, quem, projecto in ignem, à matre Althæa, fatali stipite, quo cum ipsius vitam Paræ colligaverant, intestino simul igne consumptum Poetæ voluerunt.

Exegit

- ^s Exegit ferrum sua per præcordia mater.
 Impia quid dubitas Deïanira mori ?
^t Deprecor hoc unum, per jura facerrima lecti ;
 Ne videar ^a fatis infidiata tuis.
^y Nessus, ut est ^z avidum ^y percussus, arundine pectus.
 Hic, dixit, ^a vires sanguis amoris habet.
 Illita Nessæo misi tibi texta veneno.
 Impia quid dubitas Deïanira mori ?
^b Jamque vale, seniorque pater, germanaque Gorge,
 Et ^c patria, & patriæ ^d frater adempre tuæ.
 Et tu lux oculis hodierna novissima nostris,
 Virque, (sed ô ^e possis !) & puer Hyllæ, vale.

INTERPRETATIO.

Mater transfixit sua viscera gladio. Impia Deïanira, quamobrem differis mori? Hoc munus precibus amolitor, per jura sacratissima tui: ne credas struxisse infidias fatis tuis. Nessus postquam fuit vulneratus pectus capidum sagitta, hic cruror, inquit, habet vim amatoriæ. Misi tibi vestem infectam tabo

Nessæo. Impia Deïanira, quamobrem cunctaris obire? Jamque vale & pater provecitior & soror Gorge, & patria, & frater sublata patriæ tuæ: Et tu dies hodierna ultima oculis nostris, & maritus, (sed ô possis!) & puer Hyllæ, vale.

NOTÆ.

^s Exegit] Sese ipsa gladio, penitentia interfecti filii, vel, ut Diodorus scribit, laqueo peremit.

^t Deprecor] A me averti, quod fecisse ne credideris.

^u Fatis] Mortem sibi intentasse ne videat. Alii habent *thalamis*: ut sit sensus, Deianiram non eo tunicam misisse, ut pellicem una cum Hercule tolleret.

^x Avidum] Nimio amore insanum.

^y Percussus pectus] Phrasis Græcæ.

^z Arundine] Sagitta.

^a Vires] Id est, Ad amandum potest impellere. Ovidius *Metamorph. 9. Velut irritameu amoris.*

^b Jamque vale] Laqueæ parato, suos salutat.

^c Patria] Calydon.

^d Frater] Tydeus.

^e Possis] Valere, scilicet.

EPISTOLA X.

ARGUMENTUM.

Minos Jovis & Europæ filius, Cretensis rex, ob Androgeum filium ab Atheniensibus dolose occisum, illos tandem post acris bella coëgit, ut sibi pœnas penderent, & quidem quotannis pueros septem, & totidem virgines mitterent, ut Minotaurum, quem arte Dædali Pasiphaë ex tauro generat, dum ejus maritus Minos cum Atheniensibus bellum gereret, devorandi traderentur. Cum vero Jovis Theseo contigisset, ab Ariadnæ cœdibus esset, quoniam passio, interfecto Minotaurum, ex Labyrinthicis ambagibus egrederetur, Errabunda roget s tenui vestigia filo: ut ait Catullus. Theseus autem Creta cum Ariadnæ & Phædra discedens, in Næxon insulam delatus est: ubi a Baccho monitus, ut Ariadnæ relinqueret. Quæ Dei voce percussus, altissimo somno sopitam reliquit. Illa expergestilla hanc episcalam scripsit, in qua crudelitatem

tem Thesei ac duritiem accusans, immemorem beneficiorum eum appellat; post multas querelas rogat, ut conversa nave redeat.

^aARIADNE ^bTHESEO.

- M**Itius inveni, quam te, genus omne ferarum :
 Credita non ulli, quam tibi, pejus eram.
 Quæ legis, ex illo, Theseu, tibi littore mitto,
 Unde tuam sine me vela tulere ratem.
- 5 In quo me somnusque meus male prodidit, & tu
^cPer facinus somnis infidiate meis.
- ^aTempus erat ^evitrea quo primum terra pruina
 Spargitur, & tectæ fronde queruntur aves.
- ^fIncertum vigilans, à somno languida, movi
- 10 ^gThesea prensuras semisupina manus.
 Nullus erat : referoque manus, iterumque retento :
 Perque torum moveo brachia : nullus erat.
 Excussere metus somnum : conterrita surgo ;
 Membraque sunt viduo præcipitata toro.
- 15 ^hProtinus adductis sonuerunt pectora palmis :
 Utque erat è somno ⁱturbida, rapta coma est.
 Luna fuit ; spectro, si quid, nisi littora, cernam.
 Quod videant oculi, nil, nisi littus, habent.
 Nunc huc, nunc illuc, & ^kutroque sine ordine curro :
 20 Alta puellares ^ltardat arena pedes.

INTERPRETATIO.

Experta sum omne genus ferarum lenius quam te: non infelicius cuiquam poteram committi quam tibi. Mitto tibi quæ legis, Theseu, ex illo littore, ex quo vela abripuerunt tuam navem: In quo & somnus meus me male prodidit, & tu infidiate per flagitium somnis meis. Tempus erat, quo humus tegitur pruina vitrea, & aves ramis veluta conquærantur. Vix expectata torpens à somno, semisupina movi manus amplexuras Theseum. Non aderat, & refero manus, &

iterum quarito, & agito lacertos per lectum. Nullus erat. Timor proturbavit somnum: tremefacta erigo: & artus sunt dejecti lecto destituito. Statim mea pectora somnum reddiderunt manibus impaditis: & capilli ut erant confusi è somno, sunt astanti. Luna fuit: aspicio si quid videam. præter littora. Oculi nihil inveniant quod aspiciant nisi littus. Nunc huc, nunc illuc, & utroque feror sine ratione. Arena circumdata temeratur pedes virgineos.

NOTÆ.

^a *Ariadne*] Minoi's filia.
^b *Theseo*] Fuit Theseus Aegæi, regis Athenienſis, filius.
^c *Per facinus*] Alii habent *pro facinus*!
^d *Tempus erat*] Vide an non cum stomacho sit istud legendum.
^e *Vitrea*] Vitro similis. Autumnale tempus describit.
^f *Incertum vigilans*] Id est, Nescia, an vigilarem.

^g *Thesea*] Accusat. Griæus.
^h *Protinus*] Id est, Pejus ex dolore & admiratione percussit.
ⁱ *Turbida*] Incompta.
^k *Utroque*] Sinistram, dextram; Dextrorſum, sinistrorſum; Retro, proſum; Iluc, & illuc.
^l *Tardat*] Difficile est omnino in arena, nisi madida sit, ambulare.

- Interea toto clamanti littore, THESEU,
^m Reddebant nomen concava saxa tuum :
 Et quoties ego te, toties locus ipse vocabat.
 Ipse locus miseræ ferre volebat opem.
 5 Mons fuit; apparent frutices in vertice rari :
ⁿ Nunc scopulus raucis pendet adefus aquis.
 Adscendo; vires animus dabat : atque ita late
 Æquora prospectu merior alta meo.
 Inde ego (nam ventis quoque sum crudelibus usa)
 10 Vidi præcipiti carbasa tenta noto.
 Aut vidi : aut etiam, cum me vidisse putarem,
 Frigidior glacie semanimisque fui.
 Nec languere diu patitur dolor, excitator illo,
 Excitor, & summa Thesea voce voco.
 15 Quo fugis? exclamo : scelerate, revertere, Theseu.
 Fleste ratem : ^o numerum non habet illa suum.
 Hæc ego : quod voci deerat, ^p plangore replebam.
 Verbera cum verbis mista fuere meis.
 Si non audires, ut saltem cernere posses,
 20 Jactatæ late signa dedere manus.
 Candidaque imposui longæ ^q velamina virgæ,
 Scilicet oblitos admonitura mei.
 Jamque oculis ereptus eras : tum denique flevi.
^r Torpuerant molles ante dolore ^s genæ.

INTERPRETATIO.

Interea rupes cava referebant nomen tuum mihi vociferanti toto littore THESEU : Et quoties ego te, te toties ipse locus citabat. Ipse locus volebat auxilium præbere infelici. Mons exiit; frutices pauci cernuntur in cacumine : Scopulus autem cavatus aquis obstragentibus imminet. Ascensu spero, animus sufficiebat vires : atque ita vaste lustrum prospectu profunda maria. Inde ego aspexi vela inflata austru rapido : (nam afflicta sum quoque sevis ventis.) Vel aspexi, vel etiam, cum arbitrarer me aspexisse, fui frigidior glacie & semiviva. Nec dolor si-

nis diu torpere : Illo exentier, exentier, contentissima voce inclamo Theseum. Quo prorumpis? vociferor : redi scelerate Theseu. Converte navem : illa non habet suum numerum. Hæc ego : plantis compensabam quod voci deerat. Idus conjuncti fuerunt cum meis verbis. Manus multum concussa fuerunt iudicia ; ut saltem pesces insueri si non audires. Et vestem albam aperavi perisica, commonescituram nempe vos mei oblitos. Jamque eras ademptus oculis : tum denique in fletu prorupi. Oculi teneri prius torpuerant calore.

NOTÆ.

^m Reddebant] Quæ adeo Theseo ipso mihi erant.

ⁿ Nunc] Pro autem; quomodo, non sine lepore, utitur aliquando boni auctores. Quamquam nonnulli codices habent *Hic*; Alii *Hinc*; Vossianus *Hinc*.

^o Numerum] Quia illa aberat.

^p Plangore] *Pectus graviter percutiendo.*

^q Velamina] Quodvis linteum intellige.

^r Torpuerant] Cum antea tota in clamando, & plangendo fuisset Ariadne, evidenti ratione fieri non poterat.

^s Genæ] *Palpebræ*; nam pro iis *oculis* sumuntur. Per eas vero oculos intellige.

Quid

- Quid potius facerent, quam me mea lumina fierent,
 Postquam^a defierant vela videre tua?
 Aut ego diffusis erravi sola capillis,
 Qualis ab^a Ogygio concita^a Baccha^a Deo:
 5 Aut mare prospiciens in saxo^a frigida sedi:
 Quamque lapis^a sedes, tam lapis ipsa fui.
 Sæpe torum repeto, qui nos acceperat ambos;
 Sed non acceptos exhibiturus erat.
 b Et tua, qua possum, pro te vestigia tango;
 o Strataque, quæ membris intepuere tuis.
 Incumbo, lacrymisque toro^c manante profusis,
 Pressimus, exclamo, te duo: redde duos.
 Venimus huc ambo: cur non discedimus ambo?
 Perfide, pars nostri, lectule, major ubi est?
 5 Quid faciam? quo sola ferar? vacat insula cultu.
 Non hominum video, non ego facta boum.
 Omne latus terræ cingit mare: navita nusquam:
 Nulla per^d ambiguas puppis itura vias.
 Finge dari comitesque mihi, ventosque, ratemque;
 o Quid sequar? accessus terra paterna negat.
 • Ut rate felici pacata per æquora labar;
 Temperet ut ventos^f Æolus; exul ero.

INTERPRETATIO.

id prius agerent oculi mei, quam me lu-
 ent, postquam defierant cernere carba-
 tua? Aut ego sum vagata sola coma-
 rsa, qualis Baccha astra Deo Ogygio: aut
 speltans mare, gelida sedi in rupe; &
 iam fui saxum, quam sedile fuit Sax-
 . Sæpe ad lectum redeo, qui acceperat nos-
 bos, sed nunc erat redditurus acceptos. Et
 go quantum possum tua vestigia pro te: &
 les qua calefacta fuerant artibus tuis.
 itor, & lacrymis effusi, lecto rorante, vo-
 tor, duo tibi incubuimus: vestisse duos.

Ambo huc accessimus, cur non ambo abimus?
 Torule infide, ubi est pars potior nostri?
 Quid agam? Quo eam sola? Inculsa est
 insula. Ego non intueor labores hominum,
 non intueor boum. Equor circumdat omnes
 oram terra. Nullibi navita: nulla navis cur-
 sura per vias incertas. Pone contingere mi-
 hi & comites & auras & navem: quid
 incipiam? Solum paternum negat aditus.
 Quamquam curram nave fortunata per ma-
 ria placida: quamquam Æolus molliat ven-
 tos, posuero.

NOTÆ.

[Defierant] Alii habent *desieram*; quod
 infio placuit.
 [Ogygio] Thebano; ab Ogyge Thebano-
 rege.
 [Baccha] Jam antea muliercularum,
 chi furore correptarum, insaniam vidi-
 s.
 [Deo] Baccho; A matre Semele, Cad-
 Thebarum conditoris filia, Thebano
 o.
 [Frigida] Ex dolore; deinde etiam saxi
 iditate,

a Sedes] Cui infidebam.
 b Et tua] Vide mihi, quæso, quam lepi-
 de, quantoque cum affectu, hæc Poëta scrip-
 serit. Ipse tibi relictus, aut sexum mutasse
 videaris, si illius insistere vestigiis non refor-
 midaveris.
 c Manante] Id est, *Rivulo ex lacrymis*
 per lectum corrente.
 d Ambiguas] Qualis est omnis in mari.
 Neminem dicit illic transiurum.
 e Ut] Quamvis.
 f Æolus] Ventorum Deus.

EPIST. HEROIDUM.

- Non ego te, Crete, ^hcentum digesta per urbes,
 Aspiciam, puero ⁱcognita terra Jovi.
 Nam pater, & tellus ^kiusto regnata parenti,
 Proditæ sunt factæ nomina ^lcara meo.
 5 Cum tibi, ne ^mvicto testor morerere ⁿrecurvo,
 Quæ regerent passus, pro duce filia dedi.
 Cum mihi dicebas, Per ego ipsa pericula juro,
 Te fore, dum nostrum vivet uterque, meam.
 Vivimus; & non sum, Theseu, tua: ^osi modo vivis,
 10 Fœmina, perjuri fraude ^psepulta viri.
 Me quoque, qua ^qfratrem, ^rmaestas, improbe, clava
 Efflet, quam dederas, morte ^ssoluta fides.
 Nunc ego non tantum, quæ sum passura, recorder;
 Sed quæcumque potest ulla relicta pati.
 15 Occurrunt animo pereundi mille ^tfiguræ:
 Morsque minus pœnæ, quam mora mortis, habet.
 Jam jam venturos aut hac, aut suspicor illac,
 Qui lanient avido viscera dente, lupos.
 Forsitan & fulvos tellus alat ista leones.
 20 Quis scit, an hæc sævas tigridas insula habet:

INTERPRETATIO.

Ego te non videbo, Creta, divisa per centum
 quæ fratem. Fides quam voveras efflet li-
 erata morte. Nunc ego non tantum cogito
 & terra dominata æquo patri, nomina di-
 que sum latura; sed quæcumque ulla desti-
 nita potest experiri. Mille modi pereundi
 exhibitæ filia pro directore quam modum face-
 antimo obversantur: & mors habet minus
 rent tuis gressibus, ne victor interires in
 supplicii quamvis dilatio mortis. Mentem
 domo perplexa. Cum mihi dicebas, Ego juro
 subit lupos jam jam accessuros aut hac, aut
 illac, qui discerpant præcordia dente famo-
 lic. Forsitan ista terra nutriet etiam le-
 ones fulvos Cui perspectum, an hac insu-
 la alat cruces tigrides?
 juri. Ade quoque inter fecisses, persule, clava

NOTÆ.

g Non ego] Maximum affectum habet
 hæc recordatio.

h Centum] Hæc fama de centum Cræte
 urbibus, ex Homero invaluit; quam veram
 fuisse, non facile crediderim, nisi etiam vicos
 annumeraveris.

i Cognita] Quia tibi nutritus fuit.

k Iusto] Quamobrem apud inferos iudex.

l Cara] Pater & Patria nomina cara
 sunt.

m Victor] Superato Minotauro. Alii ha-
 bent victus.

n Recurvo] Labyrinthi periphrasis.

o Si modo vivis] Hæc habet correctio
 multum emphasim; magnamque affectum.

p Sepulta] Versus predicta. Ita & Te-
 rentius alicubi.

q Fratrem] Minotaurum.

r Maestas] Deest utinam. Utinam me
 interfecisses.

s Solita] Quia tantum, dum uterque vi-
 veret, fidem suam dederat Theseus. Ingeni-
 osum vero est istud; quasi tantum nefas ille
 patravisset, ut interfecta conjuge fidem ser-
 vasse videretur.

t Figura] Mortis genera.

Et

- Et freta dicuntur magnas ^a expellere ^a phocas.
 Quid vetat & ^y gladios per latus ire meum?
 Tantum ne religir dura captiva catena;
 Neve traham serva grandia pensa manu:
 5 Cui pater est Minos, cui mater ^z filia Phœbi:
 Quodque magis memini, quæ tibi pacta fui.
 Si mare, si terras, porrectaque littora vidi;
 Multa mihi terræ, multa minantur aquæ.
 Cælum ^a restabat, timeo ^b simulacra Deorum.
 10 Destituor rapidis præda cibisque feris.
 Sive colunt habitantque viri, diffidimus illis.
 Externos didici ^c læsa timere viros.
 Viveret ^d Androgeos utinam: nec facta luiffes
 Impia ^e funeribus, ^f Cecropi terra, tuis!
 15 Nec tua mactasset ^g nodoso stipite, Theseu,
 Ardua ^h parte virum dextera, parte bovem!
 Nec tibi, quæ reditus monstrarent, fila dedissem,
 Fila per adductas sæpe recepta manus!
 Non equidem miror, si stat victoria tecum,
 20 Strataque Cræteam bellua tinxit humum.

INTERPRETATIO.

Maria etiam perhibentur immittere ingentes vitulos. Quid obstat enses etiam adigere latus meum? Tantum ne capta constringar latus vinculis; neve serva manu pensa ingentia diducam, ego cui Minos est pater, cui filia Phœbi mater; & quod amplius recordor, qua tibi promissa fui. Si aspexi mare, si terras & vastâ iustitiam; terra mihi intentant multa, aqua multa. Cælum supererat. Meus imagines Deorum. Destitui in rapinam & escam feris furentibus. Sui viri celebrant, & excolunt hanc ter-

ram, eos suscipimus. Decepta docta sum metuere viros peregrinos. Utinam Androgeos superstes esset: nec exsoluisses facinora impia tuorum cadibus, terra Cecropi: nec manus tua in altum sublata, Theseu, interfecisset clava nuda, virum semibovem, bovem semivirum! Nec tibi prætuissem fila qua viderent regressus; fila relecta per manus sæpe adnectas! Non equidem suspensi victoria tecum permanet, & bellua humi ostiâ infecit solum Cræteam.

NOTÆ.

^a *Expellere*] *In secum mittere.* In terra vero vivere, spirare, præ aliis etiam omnibus animalibus gravissimo somno dormire Phœx dicuntur, autore Plinio.

^x *Phocas*] *Vitulos marinos.*

^y *Gladius*] *Cujusvis alienæ.*

^z *Filia Phœbi*] *Pasiphaë.* Vult maxime indignum videri si ipsa Regis filia, aliisque gaudens titulis, servire cogatur.

^a *Restabat*] *Quod contra me non esset.*

^b *Simulacra*] *Figuras, in aquas illi se dicuntur mutare.*

^c *Læsa*] *A Theseo hæpente, qui Cræta mihi imposuit, meque hic reliquit.*

^d *Androgeos*] *De quo in argumento.* Longe vero, mulierum more, maiorum suorum causam repetit Ariadne.

^e *Funeribus*] *Puerorum & puellarum septem; quod annum erat Atheniensium, erga Minos, tributum, Minotauro tradendum.*

^f *Cecropi*] *Attica, à Cecrope Atheniensium rege. Ille vero est vocativus Græcus, à forma patronymica Cecropis, idos.*

^g *Nodoso stipite*] *Clava, qua utebatur Theseus.*

^h *Parte virum*] *Minotaurum.*

Non

- Non poterant figi præcordia ferrea ⁱ cornu :
^k Ut te non tegeres, pectore tutus eras.
 Illic tu silices, illic adamanta tulisti :
 Illic qui silices Thesea vincat habes.
 5 Crudeles ^l somni, quid me tenuistis inertem ?
^m At semel æterna nocte premenda fui.
 Vos quoque, crudeles venti, nimiumque parati ;
ⁿ Flaminaque in lacrymas officiosa meas.
 Dextera crudelis, quæ me fratremque necavit :
 10 Et data poscenti ^o nomen inane fides.
 In me jurarunt somnus ventusque fidesque.
 Proditum sum causis una puella tribus.
^p Ergo ego nec lacrymas matris moritura ^q videbo ?
 Nec, mea qui digitis lumina condant, erit ?
 15 Spiritus infelix ^r peregrinas ibit in auras :
 Nec positos artus unget amica manus ?
^s Offia superstabunt volucres inhumata marinæ ?
 Hæc sunt ^t officiis digna sepulcra meis ?
^u Ibis Cecropios portus : patriaque receptus
 20 Cum steteris urbis celsus in arce tuæ,
 Et bene narraris letum taurique virique,
 Sectaque per dubias ^x saxea tecta vias ;

INTERPRETATIO.

dura tua viscera non poterant fodi cornu : puella perditam non tribus confis. Ergo peritura neque aspiciam stetus matris, nec dabitur qui claudat oculos meos digitis ? anima misera feretur in ærem ignotum : nec manus amica condiet membra composita ? Aves marinæ insipientibus ossibus meis insipientis ? Hæc sepulcra sunt digna obsequiis meum ? Tanges portus Cecropios : & rediis in patriam cum sublimis consileris in arce urbis tuæ, & bene retuleris mortem & tauri & viri, & domum lapideam diversam per vias ambiguas ; refer me quoque

NOTÆ.

- ⁱ Cornu] Mincianvi.
^k Ut] Enanctis.
^l Somni] In somnum invehitur, quo re-
 tenta est, dum Theseus abiret.
^m At] Correctio est ingeniosa : quasi di-
 cat : Imo in æternam debuisse dormire.
ⁿ Flamina] Ventorum flatus.
^o Nomen inane] Fides si non servetur, est
 profecto nomen inane.
^p Ergo] Concludentis non est hoc loco
 particula, sed indignantis. Ingemiscit, &
 ingeminat Ariadne, quod in illa insula so-
 la sit moritura.
^q Videbo] Quod alicujus esset solatii.
^r Peregrinas] Hic volunt argui quidam
 videri ; at alieno loco, uti quidem videtur :
 Puellari enim simplicitate & molliora istud
 arbitror ab Ariadne dictum.
^s Offia] Dicit, se avibus lanianum iri.
^t Officiis] Erga te, Theseu. Ironia est,
 cum exprobratione.
^u Ibis] Et istud cum maximo affectu, &
 invidia est conjunctum.
^x Saxea] Labyrinthum,

Me quoque narrato sola tellure relicta.

^y Non ego sum titulis furripienda tuis.

^z Nec pater est Ægeus; nec tu ^a Pittheïdos Æthræ
Filius: auctores saxa fretumque tui.

⁵ ^b Di facerent, ut me summa de puppe videres!

^c Movisset vultus mœsta figura tuos.

Nunc quoque non oculis, sed, qua potes, aspice mente

Hærentem scopulo, quem vaga pulsat aqua.

Aspice demissos lugentis in ore capillos;

¹⁰ Et tunicas lacrymis, sicut ab imbre, graves.

Corpus, ut impulsæ segetes Aquilonibus, ^d horret:

Litteraque ^e articulo pressa tremente labat.

Non te per meritum, quoniam ^f male cessit, ^g adoro.

Debita sit ^h facta gratia nulla meo:

¹⁵ Sed nec pœna quidem: si non ego causa salutis.

Non tamen est, cur sis tu mihi causa necis.

Has tibi, plangendo lugubria pectora, lassas.

Infelix tendo trans freta longa manus.

Hos tibi, ⁱ qui superant, ostendo mœsta capillos.

²⁰ Per lacrymas oro, quas tua ^k facta movent:

^l Flecte ratem Theseu; versoque relabere vento.

Si prius occidero; tu tamen ossa ^m feres.

INTERPRETATIO.

desitutam in terra deserta. Ego non sum dissimulanda tuis clogiis. Nec pater est Ægeus, nec tu filius, Æthra Pittheïdos. Scopuli & mare sunt tui parentes. Utinam Dii prastarent, ut me aspiceret de suprema puppe! tristis species fluxisset tuas oculos. Nunc etiam intueri non oculis, sed animo, quo tibi licet, stantem scopulo, cui aqua incerta obstrepat. Cernere comam sparsam per vultus marcentis; & vestes ponderosas lacrymis, tanquam à pluvia. Corpus tremis ut segetes à la Borca: & littera sig-

nata digito trepidante vacillat. Non te precor per beneficium, quandoquidem male cessit: gratia nulla sit debita officio meo. Sed nec malum quidem: si ego non fui causa salutis, non est tamen, cur tu sis mihi causa mortis. Misera porro tibi trans cœssa maria manus defessas tendendo mœsta pectora. Tristis exhibeo hos capillos qui superant. Roro per lacrymas quas tua facinora eliciunt, converta navem, Theseu; & revertere, vento mutato. Si prius occubueris, tu tamen colliges ossa.

NOTÆ.

^y Non ego] Vehemens est Ironia.

^z Nec pater] Jam aperte indignationem prodit.

^a Pittheïdos] Pitheus Æthræ pater fuit.

^b Di facerent] Utinam adde: Deinde fecissent pro facerent intellige.

^c Movisset] Certe, nam ipsa ejus verba movent.

^d Horret] Frigore, timore, dolore.

^e Articulo] Digito.

^f Male cessit] Male enim beneficia in Theseum ingratum collocaverat.

^g Adoro] Refertur verbum istud ad se-

quens, versu epistolæ penultimo, sic. *Flecte ratem, &c.*

^h Facto] Beneficio, quo te ex labyrinthi erroribus, extraxi.

ⁱ Qui superant] Nam ceteros arxisti.

^k Facta] *Cynelia*, scilicet; qui solam destituit. Sed vis quædam latet in voce tua.

^l Flecte] *Ad me converte.*

^m Feres] Alii habent *leges*. Illa vero non perit, ut videtur meture; fuit enim postea Bacchi uxor, & translata in cœlem, ut jam supra vidimus. Quamquam alia fabulatur alii.

EPISTOLA XI.

ARGUMENTUM.

Macareus & Canace, Æoli regis ventorum filii, cum turpiter se amarent, & consanguinitatis pretextu culpam regentes concumberent, Cana. e. suam perierit: quem cum clam e regis per nutricem emitteret, ut aleretur, ingelix infans suo vagitu se avo prodidit. Qui filiorum incensus scelere, innocuum infantem iussit anilns exponi: & per satellitem Canaciam misit, quo illa promeritis uteretur; & se interfecisse creditur. Sed priusquam moreretur, Macareo, qui jam in templum Apollinis Delphiis consueverat, hac epistola casum suum narravit, orans, ut expositi infantis ossa legat, & una cum suis urna componat.

CANACE MACAREO.

- S**ⁱ ^bqua tamen ^ccæcis errabunt scripta lituris,
^dOblitus à dominæ cæde libellus erit.
 Dextra tenet calamum; strictum tenet altera ferrum.
 Et jacet in gremio charta ^esoluta meo.
 5 Hæc est ^fÆolidos fratri scribentis imago:
^gSic videor duro posse placere patri.
 Ipse necis cuperem nostræ spectator adesset;
^hAuctorisque oculis exigeretur ⁱopus.
 Ut ferus est, multoque suis truculentior Euris,
 10 ^kSpectaret siccis vulnera nostra ^lgenis.
^mScilicet est aliquid, cum sævis vivere ventis:
 Ingenio ⁿpopuli convenit ille sui.

INTERPRETATIO.

Si tamen aliqua scripta depravata erant obscuris lituris, libellus erit deletus a nec Dominæ. Dextra movet stylum, altera habet gladium nudatum, & charta est explicita in sinu meo. Hæc est species Æolidos scribentis fratri: sic videor placere posse patri sævo. Op-

tatem ipse adstaret testis mortis nostræ; & opus persisteret in conspectu auctoris. Ut sævus est & multo terribilior suis Euris, vidisset plagas nostras oculis aridis. Nempe est aliquid vitæ agere cum ventis asperis: ille respondet ingenio populi sui.

NOTÆ.

a *Si qua tamen*] Propter istud tamen putaverunt nonnulli, interpolatoris sequentes duos versus huc epistolæ initium facere.

Æolis Æolide, quam non habet ipsa, salutem

Misit, & armata verba notata manu. Frustra vero illi: nam, ut Æoli filiam sic morientem decebat, principio abrupto usæ est Canace: ita ut sensus, non verba supplenda sunt. Quis vero sensus fuerit, spurii illi duo versus declarant.

b *Qua*] *Si qua epistola meæ partes.*

c *Cæcis*] Quæ vix legi possunt.

d *Oblitus*] Id est, in culpa erit cædes Dominæ, quod epistola lituris oblita.

e *Soluta*] *Explicita.*

f *Æolidos*] De seipsa Canace, Æoli filia loquitur.

g *Sic*] *Esse ad meam necem parato.* Patris arguit crudelitatem.

h *Auctoris*] *Patris, scil. qui ensen, quo se ipsa interneret, per latentem miserat.*

i *Opus*] *Cædes mea.*

k *Spectaret*] *Alii habent spectasset.*

l *Genis*] *Oculis:* Ut supra in Ariadne.

m *Scilicet*] *Res in rationem cur sævus sit pater. Sed hæc quadam indignatio & ironia.*

n *Populi*] *Venti.*

- Ille ° Noto ° Zephyroque : & ° Sithonio Aquiloni
Imperat, & ° pennis, ° Eure proterve, tuis.
• Imperat (heu!) ventis; ° tumidæ non ° imperat iræ :
° Possidet & vitiis regna minora suis.
5 Quid juvat ° admotam per ° avorum nomina cælo
Inter cognatos posse reïerre Jovem ?
Num minus infestum funebria munera ° ferrum
Fæminea teneo, non mea tela, manu ?
O utinam, Macareu, quæ nos commisit in unum,
10 Venisset ° leto serior hora meo !
Cur unquam plus me, frater, quam frater amasti ?
Et tibi, non debet quod soror esse, fui ?
Ipsa quoque ° incalui : qualemque audire solebam,
° Nescio quem sensi corde tepente ° Deum.
15 ° Fugerat ore color ; macies ° adduxerat artus :
Sumebant minimos ora ° coacta cibos.

INTERPRETATIO.

Ille imperium tenet in Austrum & Favonium & Boream Thraciam, & pennas suas, subfolens procas. (Heu!) temperat ventos; non temperat iram ferventem. Et habet regna minora suis vitiis. Quid prodest sublatam calo per nomina avorum posse annumerare Jovem inter consanguineos? Anne minus tracto fæminea dextra gladium odiosum, dona funebria, arma mihi non apta? O utinam, Maca-

rem, hora qua nos coegit in unum, advenisset tardior morte mea! Quamobrem frater amasti me unquam plus quam frater? Et tibi sui quod germana non debet esse? Ipsa quoque sum incensa, & sum experta nescio quem Deum pectore tepido, qualem consueveram audire. Color excefferat facie: macies contraxerat membra: ora invita capiebant minimum alimentum.

NOTÆ.

o Noto] Vento à meridie flanti.
p Zephyroque] Ab occasu.
q Sithonio] Threicio, à Sithone monte Thraciæ, quæ Græciæ & Italiæ respectu, ad Septentrionem vergit; unde Aquilo seu Boreas status emittit.
r Pennis] Alati enim leves venti finguntur.
s Eure] Flat Barus ab ortu.
t Tumida] Quæ adeo ventis furentibus est levior.
u Imperat] Jam aperte Canaces dolor erumpit.
x Possidet] Ventos, quibus imperat, pater asperitate & severitas superat.
y Admotam calo] Vide, quæso, quomodo granditatem rebus per verba Poëta tribuit. Solemus nos dicere Gall. *Il est descendu de la race des Dieux.* Angl. *He is descended of the Race of the Gods;* & similia. Veritas loquimur, at tanta non est dignitas.
z Avorum] Jam videtur vox ista in numero plurali rei dignitatem, ut versui nume-

rum, addere: quod contra est, nam quo propior Jovem Poëta Canacem posuisset, eo majorem fecisset. Ponit autem, liquidam, ut quibusdam placitum, Jupiter pater tuit Æoli. At, ne quid temere in Poëtam scripsisse videar, sciendum, quod obscurum valde, & parum cognitum sit genus Æoli, diversissimaque de eo scripserint Mythologi. Ex quo Poëtæ opus fuerit forte longa avorum & atavorum serie, non modo à materna sed & paterna parte, ut Canacem usque ad Jovem attolleret.

a Ferrum] Gladium, quem pater misit.
b Leto serior] Id est, Nunquam venisset, quæ leti causa.

c Incalui] Amore incensa fui.
d Nescio quem] Qui ante incognitus fuerat.

e Deum] Cupidinem.
f Fugerat] Patient enim amantes.

g Adduxerat] Contraxerat, Corrugaverat, Attenuaverat.

h Coacta] Amore; qui tibi tollit appetentiam.

- Nec somni faciles, & nox erat ⁱ annua nobis :
 Et gemitum nullo læsa dolore dabam.
 Nec cur hæc facerem, poteram mihi reddere causam :
 Nec noram, quid amans esset ; at illud eram.
 5 Prima malum nutrix animo præsenfit anili :
 Prima mihi nutrix, *Æoli*, dixit, *amas*.
 Erubui, gremioque pudor ^k dejecit ocellos :
 Hæc satis ^l in tacita signa fatentis erant.
 Jamque ^m tumescebant vitati pondera ventris,
 10 *Ægraque* ⁿ furtivum membra gravabat ^o onus.
 Quas mihi non herbas, quæ non medicamina nutrix
 Attulit, ^p audaci ^q supposuitque manu ?
 Ut penitus nostris (hoc te celavimus ^u unum)
 Visceribus crescens excuteretur onus.
 15 Ah ! nimium vivax admotis restitit infans
^s Artibus ; & testis tutus ab ^t hoste fuit.
 Jam novies erat orta ^v soror pulcherrima Phœbi ;
 Denaque luciferos Luna movebat equos.
 Nescia quæ faceret subitos mihi causa dolores,
 20 Et rudis ad partus, & nova miles eram.
 Nec tenui vocem. *Quid*, ait, *tua crimina prodīs ?*
 Oraque clamantis conscia preffit anus.

INTERPRETATIO.

Nec somni leves, & nox erat nobis longissima : & gemebam nullo dolore pressa. Nec poteram mihi indicare causam cur hæc agerem : nec cognoveram, quid esset amans, at illud eram. Nutrix prima subodorata est malum mente anili ; nutrix prima mihi dixit, Æoli amas. Pudore suffusa sum, & pudor deniuit oculos in sinum. Hæc indicia in silentio erant consistentis. Jamque onera vitæ temerati turgescerant, & sarcina secreta impediabat artus morbosos. Quas herbas, quæ medicamenta non mihi exhibuit nutrix, & subiecit

manu temeraria, ut pondus adolescens prorsus deiceretur nostris, præoratis ? (tibi occultavimus hoc unum) Ah ! factus nimium vivax, fuit firmus adversus medicamina, adhibita, & fuit defensus & securus ab hoste. Jam soror formosissima Phœbi erat renovata novies, & luna decima agebat equos luciferos. Ignavabam quæ mihi esset causa dolorum subitaneorum, & eram imperita ad parvas, & miles novitia. Nec compescui vocem. Quamobrem, anus inquit, tua profers sagitta ? Et particeps flagitii obstruxit ora exclamantis.

NOTÆ.

ⁱ *Annua*] Nox una, præ tædio & amoris impatientia, annus videbatur.

^k *Dejecit*] Pudoris proprium.

^l *In tacita*] Id est, *Licet tacere*, hæc satis indicabant me amorem meum confiteri.

^m *Tumescebant*] Ventremque adeo tumidum efficiebant.

ⁿ *Furtivum*] Furto, stuproque conceptum.

^o *Onus*] Puer, quem utero gestabat.

^p *Audaci*] Ut quæ facinus admittebat.
^q *Supposuitque*] Utro ad excutendum factum apposuit.

^r *Unum*] Refertur ad hoc.

^s *Artibus*] Medicaminibus.

^t *Hoste*] Anus, scilicet quæ illum medicinis quaesivit interficere.

^u *Soror*] Luna, Nonus mensis lunaris præterierat.

Quid

- Quid ^x faciam infelix? gemitus dolor edere cogit:
 Sed timor, & nutrix, & pudor ipse, vetant.
 Continuo gemitus, elapsaque verba ^y rependo:
 Et cogor lacrymas combibere ipsa meas.
 5 Mors erat ante oculos; & opem ^z Lucina ^a negabat:
 Et grave, si morerer, ^b mors quoque crimen erat.
 Cum superincumbens, ^c scissa tunicaque comaque,
^d Pressa refovisti pectora nostra ^e tuis.
 Et mihi, *Vive soror, soror ô carissima, dixi,*
 10 *Vive: nec unius corpore perde ^f duos.*
Spes bona det vires: fratri nam nupta futura es.
Illius, es ^g de quo mater, & uxor eris.
 Mortua (crede mihi) tamen ad tua verba revixi:
 Et positum est uteri crimen onusque mei.
 15 ^h Quid tibi grataris? media ⁱ sedet Æolus aula:
 Crimina sunt oculis furripienda patris.
^k Frugibus infantem, ramisque albensis olivæ,
 Et levibus ^l vittis sedula celat anus:
 Fictaque sacra facit, ^m dicitque precantia verba;
 20 ⁿ Dat populus sacris, dat pater ipse, viam.

INTERPRETATIO.

id agam misera? Dolor subigit gemere; matris, & nutrix, & ipse pudor prohibet. Proinus reprimis gemitus & voces quæ iderant: & cogor ipsa absorbere meas rymas. Mors erat pra oculis; & Lucina negabat auxilium: & obitus erat etiam luo atrox, si fato fuisset. Cum superius vestibus & capillis lanatis recalcitrasset nostra pectora foveas tuis. Et mihi dixisti, vive soror, & soror dilectissima vive: nec erifice duos corpore unius. Bona spes sufficiat vires: nam futura es uxor fratris. Eris coniux illius de quo es mater. *De-* *functa (crede mihi) tamen excitata sum ad tua verba: & crimen & pondus alui mea est depositum. Quamolvem tibi gratularis? Æolus regnat media aula. Flagitia sunt subtrahenda oculis patris. Anus diligens occultat infantem frugibus & frontibus olivæ canentis, & fasciis levibus; & operatur sacris simulatis & proferit verba orantia. Populus* *legit via sacris, ipse pater cedit.*

NOTÆ.

^x *Faciam*] Pro facerem.

^y *Rependo*] Reprimo.

^z *Lucina*] Juno; Quæ parturientibus ad-

solet.

^a *Negabat*] Fatum emittere non poteram.

^b *Mors quoque*] Quia crimine accelerata.

^c *Scissa*] Ex dolore, quod sororem ita lani-

antem videret.

^d *Pressa*] Doloribus, scil.

^e *Tuis*] Dixit ipsum superincubuisse. So-

lus enim, quos amamus, in dolorum &

re angustis, benevolentiae & amoris te-

pendi causa, folandi etiam, amplexi.

^f *Duos*] Te & filium.

^g *De quo*] Cujus factio. De seipso Maca-

requitur.

^h *Quid tibi*] Seipsum alloquitur; quæ-

tantum de bono aliquo, de partu suo visa est.

ⁱ *Sedet*] Qui otiose omnia circumspicit,

omnibusque providet.

^k *Frugibus*] Mola falsa; qua in sacrificiis

utebantur. Ut infantem auterres, simulavit

aus se quæ ad rem sacram faciendam requi-

sita essent, portare.

^l *Vittis*] Fasciis, quibus victimæ corona-

bantur.

^m *Dicitque precantia*] Hymnos & sup-

plicationes.

ⁿ *Dat*] Id est, Omnes loco & via cedunt,

nec arisquam anni offert impedimentum.

Jam prope ^o limen erat: patrias ^p vagitus ad aures
Venit, & indicio proditur ^q ille suo.

Eripit infantem, ^r mentitaque sacra revelat
Æolus: infana regia voce sonat.

5 Ut mare ^s fit tremulum, tenui cum ^t stringitur aura;
Ut quatitur ^u tepido ^x fraxina virga Noto;

Sic mea ^y vibrari pallentia membra videres:
Quassus ab imposito corpore lectus erat.

^z Irruit; & nostrum vulgat clamore ^a pudorem:

10 Et vix à misero continet ore manus.

Ipsa nihil, præter lachrymas, pudibunda profudi:
Torpuerat gelido lingua retenta metu.

Jamque dari parvum canibusque avibusque nepotem
Jusserat; in solis destituitque locis.

15 Vagitus dedit ille miser; sensitse putares:

Quaque suum poterat voce rogabat avum.

Quid mihi tunc animi credas, germane, fuisse;

(Nam potes ex animo colligere ipse tuo)

Cum mea me coram sylvas ^b inimicus in altas

20 ^c Viscera montanis ferret edenda lupis?

^d Exierat thalamo: tunc demum pectora plangi
Contigit, inque meas unguibus ire genas.

INTERPRETATIO.

Jam ad limen pervenerat: vagitus penetravit ad patris aures, & ille de regis indicio suo. Æolus corripit infantem, & detegit sacra fida: regia personat voce boante. Quem admodum mare tremit, cum vaditur vento: iste, & orabat avum suum verbis quibus levi, quemadmodum virgultum fraxineum poterat. Quid putes, frater, fuisse tunc pulsator Austro calido, sic cerneret reos: mihi animi, (nam potes ipse inferre ex ingenio tuo) cum in meo conspectu disstiteras præcursus pallidos tremere. Cubile concutiebatur à superstrato corpore. Pater irruit: & artus meos in excelsas sylvas devoranda à lupis montanis? Exierat cubiculo: tunc denique concessura tundi pectora, & insuffusa nihil nisi lachrymas emisit. Lingua mittere unguem in meas genas.

NOTÆ.

^o Limen] Ad regie portam pervenerat, qua egrederetur.

^p Vagitus] Pueruli clamor.

^q Ille] Iulius.

^r Mentita] Infantem ipsam, quem sacra esse anus simulaverat.

^s Fit tremulum] Tremis & crispatur cum primulum vento agitur.

^t Stringitur] Leviter percutitur, & corrigitur.

^u Tepido] Quia spirat à meridie.

^x Fraxina] Cujus folia tenui & oblonga facile commoventur. Fraxina vero possum pro fraxinea.

^y Vibrat] Moveri, tremere.

^z Irruit] Invenit cubiculum intrat.

^a Pudorem] Decorem, infantem.

^b Inimicus] Quirix ejus patris satellites, qui infantem in sylvas & loca sola deferret.

^c Viscera] Intestina meum.

^d Exierat] Pater, scilicet.

109

Venit, & indignos edidit ore sonos :

Et jubet ex 8 merito scireⁿ quid iste velit.

Pectoribus i condam dona paterna meis.

Hac tua dote, pater, filia dives erit?

Et fuge ¹ turbato tecta ² nefanda pede.

Ut meus ex⁹ isto luceat igne rogos.

Admissi memores sed tamen este mei.

Quo læsit factō, vix bene natus, avum?

² Ah miser admissio plectitur ille meo!

*** LINEAR DEPENDENCE ***

eræ minister patris accedio vultu tristi,
eris: hæc horrendas voces; Æolus mittit
hunc gladium: porrexit gladium: & cum
nosse ex merito quid iste significet. No-
me, & nomen intrepide sivo gladio: ab-
summa paterna meo cordi. Muneris
et hic donis meum conjugium? Filia tua,
et, eris opulenta hac dote. Hymenæe cin-
derit summove tadas nuptiales: & vita

*domum scelerum pede exterrito. Faria nigra
in me concitatis facies quas geritis, ut rogas
mens accendatur ex flogio igne. Sorores beata
nubite futo latiore, sed tamen meministis
mei facinoris. Quid puer patrisve natas
ante tam paucas horas? Quo facinore offendis
arum, vix bene editis? Si potnis meruisse
meritum, credatur meruisse. Ab ille infelix
punitur ob facium memini!*

! *Æolus*] Verba sunt satellitis Æoli.

Tradidit ensem | Verba Canaces.

Merito] Per crimen, incestum scilicet.

Quid iste velit | Quid cum isto gladio

jaciendum.

Condams] Me eo interficiam.

[*Hymenæe*] Deus nuptiarum præses.

Turbato] *Celeri & precipiti.* Metony-

est antecedentis pro consequente.

n Nefanda] Propter meum incestum.

1 *Faces*] Nūptiis adhiberi solitas, ut antea

index.

Erinyes] Furiae, malefactorum ultri-

Des.

1. *Arre*] Quia infernales.

[*Is.*] *Injuncti, ex vestris facibus a:-*

5. *Chlorophyll a* and *Chlorophyll b* were determined using a spectrophotometer (Shimadzu UV-1601) at 663 nm and 646 nm, respectively. The concentrations of chlorophylls were calculated using the following equations:

r *Felices* } Id est, *Felici:er.*

s Parca] Ex Parcarum seu fatorum ordine omnia fieri Ethnici etiam crediderunt. Tres autem fuerunt Parcae, Clotho, Lachesis, Atropos.

[*Meliorē*] *Magis propitia.*

u *Quid puer*] Postquam de se statuit, ad
infantem reveritur Canace, ejusque causa pa-
trem arguit.

x *Temporis brevis*] Id est, *Ante paucas horas*. Gail. *Il y a si peu de tems*. Angl. *The Time is so short*.

y Si potuit } Permissione hac infan-
 tem puerum esse ostendit. Nec fortiter negat hæc
 figura, & commiserationem movet.

2. *Ab*] Committentis.

Nate,

- Nate, dolor matris, rapidarum præda ferarum,
 (Hei mihi!) ^a natali dilacerate tuo:
 Nate, parum fausti miserabile ^b pignus amoris;
 Hæc tibi prima dies, hæc tibi summa fuit.
 5 Non mihi te licuit lacrymis perfundere ^c iustis:
 In tua ^d non tonsas ferre sepulcra comas.
 Non ^e superincubui: non oscula frigida carpsi.
 Diripiunt avidæ viscera nostra feræ.
 Ipsa quoque infantes ^f cum vulnere prosequar umbras:
 10 ^g Nec mater fuero dicta, nec orba diu.
 Tu tamen, ô frustra miseræ ^h sperate forori,
ⁱ Sparsa precor nati collige membra tui:
 Et refer ad matrem, socioque impone sepulcro:
 Urnaque nos habeat, quamlibet arcta, duos.
 15 Vive memor nostri, lacrymasque in vulnere funde:
 Neve ^k reformida corpus amantis amans.
 [^l Tu (rogo) ^m projectæ nimium mandata sororis
ⁿ Perfer: mandatis ^o perfruar ipsa patris.]

INTERPRETATIO.

fili, dolor matris rapina ferarum avidarum, (Hei mihi!) : iscripte tuo die natali: fili, pignus flebile amoris infelicis; hac fuit tibi prima lux hac tibi fuit ultima. Non mihi fuit concessum te irrorare iustis lacrymis, non immittere in tuos r. g. capillos defetos. Non me superinmisi: non sumpsi oscula gelida: fera rapida dilaniant nostra præcordia. Ipsa quoque comitabor umbras infantes cum *vulnere: nec dicta fuero diu mater, nec orba. Tu tamen ô incassum sperate infelici sorori, collige artus diffitos filii tui; & eos re- porta ad matrem, & immitte tumulo compa- ni; & urna quantumvis parva capiat nos duos. Vive memor nostri, & effunde lacry- mas in plagam, neve metue amans corpus amantis, Tu (quæso) perferce iussa sororis nimis.*

NOTÆ.

- ^a Natali] Die, scilicet.
^b Pignus amoris] Hinc liberi Pignora simpliciter dicuntur.
^c Iustis] Quæ, cum iusta mortuo per- solvuntur, in exequiis effunduntur.
^d Non tonsas] Hubertinus has duas voces conjunctim legit. Non bene, credo. Op- time Micylus non refert ad *licuit*; deinde *tonsas* simpliciter intelligit comas; quas, fu- nerali more etiam tondere, & in rogam, aut sepulchrum mittere, in gravi funere mulieres solebant.
^e Superincubui] Parentes enim, ex affe- ctu, matres præsertim, cadavera etiam libe- rorum solent amplecti & osculari.
^f Cum vulnere] Id est, Per vulnus quod
- mibi gladio infligam.*
^g Nec mater] Quia mortuus est filius, & ipsa jamjam moriatur.
^h Sperate] In matrimonium, scil.
ⁱ Sparsa] A canibus & lupis hæc illuc & stracta.
^k Reformida] Quoniam ipsa mortuum cadaver exhorruisset.
^l Tu rogo] Totum hoc distichon à manu secunda in Puteaneo codice, optime interpo- latorum esse, & elegantia Ovidiana indignum censuit clarissimus Heinsius.
^m Projectæ] Infelicis & abjectæ.
ⁿ Perfer] Perferce.
^o Perfruar] Quod imperavit pater eff- ciam.

EPISTOLA XII.

ARGUMENTUM.

Jason, cum primam Colcham attigit, à Medea, Ætæ Colchorum regis & Hecates filia, receptus est, & amatus: interpositaque conjugii sponsione, illum educit, quoniam padio ad optatam perveniret prædam. Aureo igitur vellere rapto, clam cum Medea fugam arripuit. Quos cum insequeretur Ætæ, illa Abſyrti fratris, quem secum ducebat, occisi membra dispersit: ut ita patrem ossa filii legentem, moraretur. Et sic iucolumes in Thessaliam tandem devenerunt: ubi Æsonem Jasonis patrem, annis jam decrepitum, ad vitridem etatem reduxit. Jason dein Medeam repudiavit: & Creusam, Creontis regis Corinthiorum filiam, uxorem assumpsit. Furibunda igitur Medea ad Jasonem scripsit, ingratum ejus animum accusas, præsentemque ultionem, nisi recipiatur, interminatur.

MEDEA JASONI.

- ^a **A**t tibi ^b Colchorum (memini) ^c regina ^d vacavi;
^e Ars mea, cum peteres, ut tibi ferret ^f opem.
^g Tunc, quæ ^h dispensant mortalia ⁱ fila, ^k sorores
 Debuerant fulos ^l evoluisse meos.
^m Tunc potui Medea mori ⁿ bene: quicquid ab illo
 Produxi vitæ tempore, ^o pœna fuit.
 Hei mihi! cur unquam juvenilibus ^p acta lacertis
^q Phryxeam petiit ^r Pelias ^s arbor ovem?

INTERPRETATIO.

At, (memini) ego regina Colchorum tibi operam præstiti, cum rogarer, ut ars mea tibi auxilium praberet. Tunc sorores, quæ dividunt fila mortalia, debuerant exhaustisse fulos meos. Tunc potui Medea bene fato fungi.

Quicquid protraxi vitæ ab illo tempore fuit supplicium. Hei mihi! quamobrem navis Pelias impulsâ brachiis juvenilibus expetivit vellus Phryxæum.

NOTÆ.

^a *At*] Admirantis est simul & indignantis. Principio vero utitur abrupto, ubi multa subintelligenda sunt, majoris affectus declarandi causa.

^b *Colchorum*] Colchi populi sunt Ponticæ, ab oru accolæ.

^c *Regina*] Quippe Ætæ Colchorum regis filia.

^d *Vacavi*] Operam præstiti, inſerviui.

^e *Ars*] *Magica*. Veneficiis vero Medea notissima.

^f *Opem*] In tollendo vellere aureo, omnibusque, quibus sepeum erat illud inceptum, superandis difficultatibus.

^g *Tunc*] Cum primum opem meam petiisti.

^h *Dispensant*] Cuique vita modum & mensuram assignant.

ⁱ *Fila*] Tres parcas fatale exercere lanificum, earumque primam stamen, ducere, al-

teram fufum versare, tertiam filum abrumperere, ex fabulis notissimum. Quamquam varie hæc omnia fingunt Poætæ.

^k *Sorores*] Parce.

^l *Evoluisse*] Id est, Vitæ meæ finem imposuisse.

^m *Bene*] Quia felix & honesta ad illud tempus fueram.

ⁿ *Pana*] Nam per criminum omnia genera, curasque & dolores, vitam traduxi.

^o *Acta*] Impulsa.

^p *Phryxeam*] Vellus aureum, quod Marti Phryxus appendit.

^q *Pelias*] *Thessalica*; à Pelio monte Thessaliæ, ubi decisse arbores, ex quibus Argo navis fabricata est. Muliebri vero more malorum suorum causam Medea longe repetit.

^r *Arbor*] Pro navi, qua in Colchos vēdi sunt Argonautæ.

- Cur unquam Colchi ^a Magnetida vidimus Argo;
^t Turbaque ^u Phasiacam Graja ^x bibistis aquam?
 Cur mihi ^y plus æquo ^z flavi placuere capilli;
 Et decor, & ^a linguæ gratia fida tuæ?
 5 Aut (semel in nostras quoniam ^b nova puppis arenas
 Venerat, audaces attuleratque viros)
 Iffet ^c anhelatos non ^d præmedicatus in ignes
^e Immemor ^f Æsonides, ^g oraque adunca boum.
^h Semina jecisset; totidem sensisset & ⁱ hostes:
 10 ^k Ut caderet cultu cultor ab ipse suo.
 Quantum perfidia tecum, scelerate, perisset!
 Demta forent capiti quam mala multa meo!
 Est aliqua ingrato meritum exprobrare voluptas.
^l Hac fruor: hæc de te gaudia sola feram.
 15 ^m Jussus ⁿ inexpertam Colchos advertere puppim,
 Intraſti patriæ regna ^o beata meæ.

INTERPRETATIO.

Cur unquam Colchi aspeximus Argo Magnetida; & agnoscere Graecum potastis aquam Phasiacam? Quamvis rem comam flavam & firam & leporem simulatum linguam tuam arriserunt mihi plus jussu? Aut (quandoquidem nova navi. Semel appuleras nostris littoribus, & audiverat viros tamararius) ingratus Æsonides deponisset nullis medicamentis pramunitus in ignes efflatus, & ora recu-

va boum. Sparſisset semina; & expertus esset toridem hostes, ut ipse agricola interiret ab agricultura sua. Quantum perfidia tecum interiiſſet, seculis! quam multa mala subtrahita essent meo capiti! Est aliqua suavitatis obſistere beneficium immemori. Hac gaudebo; conſequar de te hanc ſolam voluptatem. Coactus Colchos dirigere rudem navem, subiſti regna felicia patriæ meæ.

NOTÆ.

^a Magnetida] Theſſalicam; à Magnesia, regiuncula Theſſaliæ; in qua mons Pelius; niſi quod verius illam huic conterminam dixeris.

^t Turba] Argonautæ.

^u Phasiacam] Colchiacam; à Phasi, Colchorum fluvio.

^x Bibistis] Id eſt, Cur veniſtis? Vim majorem habet interrogatio, quam ſi dixiſſet ſimpliciter, ſe optare ut nunquam Argonautæ Colchos viſiderent.

^y Plus æquo] Ut tui cauſa patrem prodiderim, aliæque multa patreverim.

^z Flavi] Qui etiam nunc ſunt in pretio. Blondæ.

^a Linguæ] Dicit, Jaſonem mellita verba, orationemque bene comam, dolo malo, ut ipſam caperet, quaſiſſe: non ex animo nec vera gratia locutum eſſe.

^b Nova] Cui ſimilem nunquam viderant. Quanquam Ovidius, aliique, primam Argo navem fuiſſe voluerunt.

^c Anhelatos] Ex taurorum Abenipedam naribus emiſſi.

^d Præmedicatus] Venenis Medea Jaſonem inſtruxerat, ne in ſubigendis Tauris ab ipſis laderetur. De quibus omnibus ſupra in Hyppſipyle.

^e Immemor] Beneficiorum à me acceptorum, ſcil. Ingratus.

^f Æsonides] Jaſon, Ælonis, Theſſaliæ regis filius.

^g Ora adunca] Propter cornua.

^h Semina] Dentes ſerpentis.

ⁱ Hostes] Qui ex jactis ſeminibus nati ſunt, k Ut caderet] Ut Jaſon, qui tanquam agricola dentes ſerpentis in terram miſiſſet, ab hoſtibus armati, qui ex illo ſemine naſcerentur, interficeretur.

^l Hac] Exprobrandi, ſcil. beneficia.

^m Juſſus] A Pelia patre tuo.

ⁿ Inexpertam] Navi tribuit quod nauis referendum.

^o Beata] Diſta.

- Hoc illic Medea fui, ^p nova nupta quod ^q hic est :
 Quam pater est illi, tam mihi dives erat.
 Hic ^r Ephyren ^s bimarem ; ^t Scythia ^u tenuis ^v ille ^w nivosa
 Omne tenet, ^x Ponti qua plaga læva jacet.
 5 Accipit hospitio ^y juvenes Ætæa Pelasgos,
 Et ^b premitis pictos corpora Graja toros.
 Tunc ego te vidi ; tunc cœpi scire quid esses :
 Illa fuit mentis prima ruina meæ.
 Ut vidi, ut perii ; ^c nec notis ignibus arsi :
 10 ^d Ardet ut ad magnos pinea tæda Deos.
 Et formosus eras, & me mea ^e fata trahebant ;
^f Abstulerant ^g oculi lumina nostra tui.
 Perfide, ^h sensisti : quis enim bene celat amorem ?
ⁱ Eminent indicio prodita flamma suo.
 15 Dicitur interea tibi ^k lex ; ut ^l dura ferorum
 Insolito premeres ^m vomere colla boum.

INTERPRETATIO.

Ego Medea illic id fui, quod nova nupta est hic. Pater erat mihi tam opulentus, quam pater est illi. Hic imperium habet in Ephyren bimarem ; ille in omnem partem Scythie nivalis qua regio sinistra Ponti porrigitur. Ætæa excipit hospitio juvenes pelasgos ; & vos, Græci, discumbitis lectis pictis. Tum ego te aspexi, tunc primam cognovi quid esses : illa prima fuit perniciēs animi mei. Ut aspexi,

ut interii, nec incensa sum flammis cognitis. Incensa sum tanquam tæda pinea flagret ad magnos Deos. Et pulber eras & fata mea me cohebant. Oculi tui rapuerant nufros oculos. Perfide advertisti : quis enim breve tenuit amorem ? Flamma apparet manifestata suo indicio. Interea iudicio tibi proponitur, ut argeres fortes cervicē. boum ferocium vomere inassucto.

NOTÆ.

^p Nova nupta] Crensa ; de qua in argumento.

^q Hic] Creon, Creusæ pater.

^r Ephyren] Corinthus est, cui primo illud nomen datum.

^s Bimarem] Quia est inter duo maria.

^t Scythia] Alii habent Scythia latus ille nivosa. De Scythiis jam antea diximus, qui populi fuerunt Asiæ, itemque Europæ.

^u Tenuis] Id est, Usque ad Scythiam.

^v Ille] Pater meus.

^w Nivosa] Frigida ; quia multum ad Septentrionem vergit.

^x Ponti] Maris Euxini.

^y Juvenes] Argonautas, Græcos.

^b Premitis] Discumbitis in lectis, tapetibus ornatis.

^c Nec notis] Id est, Maximis : nisi forte indicat tantum, se antea non amasse.

^d Ardet] Arsi, ut tæda ardet.

^e Fata traheb.] Dicit se, & Jasonis elegantia, & fato suo ad ipsum amandum compulsum fuisse.

^f Abstulerant] Id est, Nisi te, nihil amplius videre poteram. Quod maximum est indicium amoris.

^g Oculi] In illis vero vis multa est ad provocandum amorem.

^h Sensisti] Me amore teneri.

ⁱ Eminent] Apparet.

^k Lex] Quæ velus aureum tollendum erat.

^l Dura] Ferocia, minusque iugo assuetæ.

^m Vomere] Non eundem vomere, sed iugo premuntur colla boum ; nisi quod iugo araturum, cuius vomer pars est, alligatur.

Per mala nostra precor, quorum potes esse levamen;

Per ^b genus & numen cuncta videntis ^c avi;

Per ^d triplicis vultus ^e arcanaque sacra Dianæ;

Et si forte alios gens habet ista Deos:

5 O virgo, miserere mei; miserere meorum!

Effice me merit's tempus in o nne tuum.

Quod ^f si forte virum non dedignare ^g Pelasgum,

(Sed mihi tam faciles unde ^h meosque Deos?)

Spiritus ante meus tenues ⁱ vanescat in auras,

10 Quam thalamo, nisi tu, nupta sit ulla meo.

^k Conscia sit Juno, ^l sacris præfecta maritis;

Et ^m Dea, marmorea cujus in æde fumus.

Hæc animum (& ⁿ quota pars hæc sunt?) movere ^o puellæ

Simplicis; & dextræ dextera juncta meæ.

15 ^p Vidi etiam lacrymas: ^q an pars est fraudis in illis?

^r Sic cito sum verbis capta puella tuis.

INTERPRETATIO.

Oro per mala nostra quorum potes esse solatium, per genus & præsentem avi omnia iuvantis; per faciem & sacra mystica Diana triplicis; & si forte hæc natio agnoscit alios Deos; o virgo, movearis commiseratione erga me; movearis commiseratione erga meos! Devincito me tibi in omne tempus officiis. Quod si forte non aspernaris virum Pelasgum, (sed unde sperem Deos tam benignos mihi & faventes?) Anima

mea prius discerpatur in aëra subtilem, quam uxor ulla, nisi tu, subeat mentis cubiculum. Juno præposita sacris iugilibus sit testis; & Dea, in cuius delubro marmoreo flamus. Hæc (& quantula pars hæc sunt?) retigerunt mentem puella credula; & manus commissæ meæ manui. Aspekt etiam lacrymas: an pars doli invenitur in illis? sic puella sum statim decepta verbis tuis.

NOTÆ.

^b Genus] Tuum, scilicet.

^c Avi] Solis. Æta enim Medæ pater, illius fuit avus.

^d Triplicis] Quam Lunam in cœlis, Dianam in terris, Proserpinam apud interos Poetæ fabulari sunt: Idem etiam triplici capite, equino, humeros carino, fecerunt.

^e Arcana] Mystica noscunturque.

^f Si forte] Non audeo nunc sperare, se non compari iri Jasoni, qui postea Medeam speravit.

^g Pelasgum] Me Græcum. Fuerunt enim Pelasgi Græciæ populi.

^h Meos] Meos propitios. Quamobrem sperem Deos mihi usque adeo propitios, ut efficiant me a te non contemni?

ⁱ Vanescat] Diu minimum redigatur.

^k Conscia] Quæ mihi laesi sui numinis penas infligat, si pejeravero.

^l Sacris maritis] Solemnitatibus nuptialibus.

^m Dea] Diana.

ⁿ Quota pars] Dicit, se pauca referre eorum omnium quæ Jason promiserat.

^o Puellæ] Iphius Medæ, scilicet.

^p Vidi etiam] Dicit etiam Jasonem lacrymas effudisse.

^q An pars est] Illud est quod de lacrymis dixit Poeta in Phyllide:

An & hæc simulare docentur?

Hæc quoque habent artes, quæque juben-
tur emitti?

^r Sic] Cum jurasses; Dextram dextra
junxisses; Lacrymas addidisses.

- * Jungis & aripedes * inadusio corpore tauros,
Et solidam ^c jasso vomere findis humum.
Arva venenatis pro semine dentibus imple:
Nascitur, & gladios scutaque miles habet.
5 * Ipsa ego, quæ dederam medicamina, * pallida sedi;
Gum vidi ^r subitos arma tenere viros.
Donec ^z terrigenæ (facinus miserabile) fratres
Inter se ^a strictas conseruere manus.
Pervigil ecce draco squammis crepitantibus horrens
10 Sibilat; & ^b torto pectore verrit humum.
* Dotis opes ubi tunc? ubi tunc tibi regia conjux?
Quique maris gemini distinet ^d Isthmos aquas?
Illa ego, quæ tibi sum nunc ^e denique barbara facta,
Nunc tibi sum pauper, nunc tibi visa ^f nocens;
15 * Flamma ^g subduxi medicato lumina somno:
Et tibi, quæ raperes, vellera ^h tuta dedi.
* Proditus est genitor; regnum patriamque reliqui:
* Munus in exilio quodlibet esse tuli.

INTERPRETATIO.

Et jungas tauros aripedes corpore igni indit sibila, & abstergit terram sinuosa pedibus, & scindis terram durum vomere findere. Ubi tum divitia dotis? Ubi tum tibi uxore regalis? Et Isthmos qui dividit aquas maris duplicis? Illa ego quæ sum tibi nunc denique facta barbara, nunc sum tibi visa egena, nunc tibi visa venefica, submovi oculos igneos somno medicamine indulto, & tradidi tibi vellera securè tollenda. Pater est proditus, deserti regnum & patriam: & exilium bonum omne esse in exilio.

NOTÆ.

r Jungis] Jugo subjicis. Narrat Medea, quomodo à se impetrato auxilio, quæcumque pater Aëtes impetavisset, Jason persequitur.

s Inadusio] Referunt ad tauros: Maïum ego ad Jasonem, ut intelligatur Medæ ope ipsum spiritum terribiles illos tauro incolumem subegisse.

c Jasso vomere] Id est, jassus terram durum findis.

u Ipsa ego] Quanto magis alii timere debuisse, tu præsertim, si absque medicamine in certamen venisses.

x Pallida] Ex timore oritur pallor.

y Subitos] Subito natos.

z Terrigenæ] Milites ex terra veniti.

a Strictas] Strictis ensibus, in pugnam adpeditas.

b Torto] Oblique & sinuose sese agitando, serpentes pronepunt.

c Dotis] Quam ex Crensa tua nunc speras.

d Isthmos] Corinthiacum intellige, qui maris utrimque illum alluentis aquas retinet, & dividit.

e Denique barb.] Jasoni exprobrat, quod se barbaram appelleret, postquam alio amore suo, beneficiorum oblitus, transulerit.

f Nocens] Venefica.

g Flamma] Flammam & ignem jaculantia.

h Subduxi] Sepiui, uno verbo.

i Tuta] Id est, Quæ tuto raperes.

k Proditus] A me.

l Munus in exilio] Id est, Exulare te, mihi omnium tantorum loco esse cavi.

Vir-

Virginitas facta est peregrini præda latronis :

Optima cum cara ^m matre relicta soror.

^a At non te fugiens sine me, germane, reliqui :

^o Deficit hoc uno littera nostra loco.

⁵ ^q Quod facere ausa mea est, non audet scribere dextra :

^q Sic ego, ^r sed tecum, dilaceranda fui.

Nec tamen ^s extimui (^t quid enim post ^u illa timerem ?)

Credere me pelago ^x scæmina, jamque nocens.

^y Numen ubi est ? ubi Di ? meritas ^z subeamus in alto,

¹⁰ Tu ^a fraudis pœnas, ^b credulitatis ego.

^c Compressos utinam ^d Symplegades elisissent,

Nostraque ^e adhærerent ossibus ossa tuis !

INTERPRETATIO.

Virginitas facta est rapina externi prædonis ; puella etiam scelerata committere me mari. Optima soror destituta est cum matre dilectissima. At frater, abiens non te deserui. Epistola nostra manca est hoc uno loco. Manus non audet consignare quod sustinuit patrare. Ego sic fui dilanianda, sed tecum. Nec tamen sum verita (quid enim vereretur post illa ?)

N O T Æ.

^m Matre] Matrem eam vocant nonnulli, plerique Idyriam.

ⁿ At non te] Fratris Abſyrti vires dolet ; quem ut inſequentem patrem remoraretur fugiens Medea laceravit ; membraque ejus, quæ ille colligeret, huc illuc per viam diſperſit.

^o Deficit] Quia ex omnibus quæ pro te ſeci, hoc unum eſt, quod ſcribere non audeo. Loquitur de fratris lacerati morte.

^p Quod facere] De fratris laceratione iterum loquitur.

^q Sic] Ut frater à me diſcriptus eſt.

^r Sed tecum] Quia etiam meruiſſi.

^s Extimui] Ex conſcientiæ ſtimulis, quæ ſontibus vindictam furiaſque obſciet.

^t Quid enim] Ne jocum ex verbis male captaſſe Naſo videatur, Medæ totam ſententiam ſic accipe. *Quaſquam nunc non audeam ſcribere quæ ipſa patravi ; non verita ſum tamen antea mari me credere ; nam quid non auſa eſſet quæ potuit ea omnia quæ in patrem & fratrem peccavi, admittere ? Se faceret antea inconfulte ac veluti per dementiam, aut rabia quadam divexatam, omnia ſequi.*

^u Illa] Patrem prædictum, fratrem Lemæum.

^x Scæmina] A natura timidior.

^y Numen] Deorum poteſtas, quæ ſentes puniremur.

^z Subeamus] De præterito attente cogitans, ut de præſenti loquitur. Id eſt, Cur non in proſudum ultrici Deorum ira projectiſſimur ?

^a Fraudis] In me.

^b Credulitatis] Quæ tibi perfido crediderim. Verius dixiſſet crudelitatis ; niſi metri ratio repugnaret.

^c Compressos] Quia procul viſentibus juncti videbatur ſcopuli Symplegades, ideo eos liſungi, dein concurrere Poëtæ fabulati ſunt. Hinc vides quamobrem dixit Medæ, *compressos*.

^d Symplegades] Cyaneæ etiam dictæ ſunt duæ inſulæ, vel potius ſcopuli in Boſporo Thraciæ, aut verius in Ponti Euxini orſio.

^e Adhærerent] Poſquam coſiſſa ſunt & confracta ſuiſſent.

MEDEA JASONI.

119

Aut nos Scylla ^f rapax, canibus misisset edendos!

^h Debit ingratis Scylla nocere viris.

ⁱ Quæque vomit fluctus totidem, totidemque resorbet,
Nos quoque ^k Trinacriæ suppositisset aquæ.

5 Sospes ad ^l Hæmonias victorque reverteris urbes:

Ponitur ad patrios aurea ^m lana Deos.

ⁿ Quid referam Pelix natus ^o pietate nocentes,

^p Cælaque virginea membra paterna manu?

^q Ut culpæ alii, tibi me laudare necesse est:

10 Pro quo sum toties esse coacta nocens.

Aufus es ô, (justo defunt sua verba dolori)

Aufus es, ^r Æsonia, dicere, cede domo.

Iussa domo cessi, natis comitata duobus;

Et, qui me sequitur semper, amore tui.

INTERPRETATIO.

Aut Scylla vorax nos tradidisset devorandos: Quamvis alii me vituperent, cogeris me pro-
canibus! Scylla debuit obesse viris ingratis. bare, tu, cujus causa toties coacta sum esse
Es qua reddis undas totidem, & totidem re- noxia. Potuisti ô, (verba sua desistunt ju-
sumis, nos quoque submersisset aqua Sicula. sum dolerem) potuisti dicere, amolire te do-
Vos compos redit incolam ad urbes Hæmoni- mo Æsonia. Coacta excessi domo, stipata fi-
as: Vellus aureum appenditur Diis patriis. liis duobus, & amore tui, qui nunquam me
Quid commemorem filias Pelix scelestas pieta- derelinquit.
te, & artus paternos dispersos manu puellari?

NOTÆ.

^f Rapax] Quæ naves attrahit.
^g Canibus] Poetæ Scyllam scopulum in-
ferna parte canum & luporum capita habuif-
se, propter aquæ fremitum undarumque
æstum, fabulati sunt. Adeoque dixit Poeta
nostrer misisset.

^h Debit] Quia ipsa etiam in numero a-
mantium fuit Scylla Phorci filia. Indignata
autem Circe quod illa mutuo Glauci amore
teneatur, quæ Glaucum ipsum perditæ ama-
bat, fontem in quo lavare puella consueve-
rat, noxiis herbis infecit. Cujus rei ignara
Scylla, de more fontem ingressa, ubi adver-
tit inferiorem sui corporis partem, in cani-
nos rictus esse mutatam, amisit dolore for-
mas exhorrensens, se in vicinum mare præci-
pitem jecit; ubi in scopulum naufragus
infamem versa est. Quamquam vero hæc
potissimum à Poëtis Scylla intelligitur, quæ
in scopulum versa sit; illam tamen Ovidius
cum Scylla alia Nisi filia, quæ Minoi, à quo
conempta est postea, patriam patremque,
amore incensa prodidit, alicubi Naso con-
fudit. Atque hinc melius cognoscitur quam-
quam Medea dicat, Debit ingratis Scylla
nocere viris; quippe hæc, cum se à Minoi
spectatam vidisset, doloris impatientissima, non
sine causa ingratis infensa existimetur.

ⁱ Quæque vomit] Charybdis vorago intel-
ligitur, quam dicit Sallustius universa forbere,
eque circum litus Tauromenitanum egere-
re. Ne quis vero miretur quamobrem Scyl-
lam Charybdimque Medea meminerit, sci-
endum est, quod illuc etiam Jason, immis-
sus ab irato Jove, propter Absyrti necem tem-
pestate, delatus sit.

^k Trinacria] Siciliæ, quæ sic à Græcis
dicta propter figuram. Antea autem moni-
mus Scyllam & Charybdim in mari Siculo
esse.

^l Hæmonias] Thessalicas, ab Hæmo
monte, quo à Thracia dividitur, ita di-
ctas.

^m Lana] Vellus aureum.

ⁿ Quid referam] Aliud in Jasonem Me-
dea commemorat beneficium; quæ Pelian
ipsum filiarum manibus, pollicita se eum
ad juvenilem ætatem reduciuram, jugula-
vit.

^o Pietate] Patri enim juvenilem ætatem,
non mortem adferre arbitrabatur.

^p Cels] Patrem vero illæ Medæ hortatu
dissecuerunt.

^q Ut] Quamvis.

^r Æsonia] Patris mei Æsonis.

Ut

- Ut subito nostras Hymen^a cantatus ad aures
 Venit, & accenso^t lampades igne micant,
^u Tibiaque^x effundit socialia carmina vobis,
 At mihi^y funesta flebiliora tuba;
 5 Pertinui; nec adhuc^z tantum scelus esse putabam:
 Sed tamen in toto pectore^a frigus erat.
^b Turba ruunt, & Hymen, clamant: Hymenæe, c frequentant;
 Quo propior vox hæc, d hoc mihi pejus erat.
^e Diversi flebant f servi, lacrymasque tegebant:
 10 Quis vellet tanti nuncius esse mali?
 Me quoque, quicquid erat, potius g nescire juvabat:
^h Sed tanquam scirem, mens mea tristis erat.
 Cum minor e i pueris, k iustus, l studioque videndi,
 Constitit ad m geminæ limina prima n foris:
 15 Hic mihi, Mater, abi; o pompam pater, inquit, Jason
 Ducit; & p adjunctor q aureus urget equos.

INTERPRETATIO.

Ut repente Hymen celebratus penetravit
 ad aures nostras; & facies fulgent igne
 excitat, & tibia vobis expromit carmina
 nuptialia, at mihi luctuosiora tuba lugubri,
 exerrita sum nec arbitrabar adhuc
 tantum esse flagitium: sed tamen horre-
 hant in toto pectore. Turba prorumpunt,
 & vociferantur, Hymen; Hymenæe in-
 geminant. Quo hic sonus vicinior, eo mihi
 erat irrisus. Servi disjecti lacrymaban-

tur, & celabant lacrymas. Quis cupere
 esse index tanti mali? Proderat me quoque
 ignorare potius quicquid erat: sed animus
 meus maestas erat quasi cognovissem. Cum
 junior e pueris, missus, & desiderio inspi-
 ciendi, substitit ad prima limina porta de-
 plicis: Hic mihi, Mater, excede ait, pa-
 ter Jason vehit pompam, & splendor
 inlat equis jugatis.

NOTÆ.

a Cantatus] Cantibus celebratus.
 t Lampades] Facies, in nuptiis Jasonis &
 Creusæ adhibita.
 u Tibiaque] Vel ex Terentii fabulis, tibi-
 as nuptiis adhiberi solitas esse, clarum est.
 x Effundit] Ad tibiam carmen nuptiale
 cantabatur.
 y Funesta] Funeribus admoveri solita.
 z Tantum] Ut, me spreto, aliam uxorem
 duceret.
 a Frigus] Timor, ex quo irigus.
 b Turba ruunt] Pergit in describendis
 Jasonis cum Creusâ nuptiis.
 c Frequentant] Inveniant, iterum at-
 que iterum; de more, invocant.
 d Hoc] Tanto.
 e Diversi] Id est, Hic, illic. Gall. Les
 uns d'un côté, les autres d'un autre. Angl.
 Some on one side, and some on the other. Ita
 & loquitur Sallustius alicubi in Jugurtha.

f Servi] Mei, scil. quod me desertam vi-
 derent.
 g Nescire juvabat] Omne enim, quod est
 interea tempus, priusquam id rescitum, hoc
 est, ut habet Comicus.
 h Sed tanquam] Sic & Terentius in Heut.
 Nescio quid profecto mihi animus prae-
 ferat mali.
 i Pueris] Mermerum & Phereten Jasonis
 & Medæ filios vocat Apollodorus.
 k Iustus] Meo, scil.
 l Studioque] Pueri enim nova omnia vi-
 dere cupiunt.
 m Geminæ] Gall. à deux battans. Angl.
 The open or great Gates.
 n Foris] Genitivus singularis. In usu ve-
 ro est tantum numerus pluralis.
 o Pompam] Apparatum nuptialem.
 p Adjunctor] Carri junctos.
 q Aureus] Aureis vestitus ornatus.

MEDEA JASONI

121

- Protinus abscissa planxi mea pectora veste :
Tuta nec à digitis ora fuere meis.
Ire animus mediæ suadebat .n. agmina turbæ,
Sertaque compositis demere rapta comis.
5 Vix me continui, quin sic ^u laniata capillos
Clamarem, ^x Meus est; ^y injiceremque manus.
Læse pater, ^z gaude; Colchi gaudete relictî:
^a Inferias umbræ ^b fratris habete mei.
^c Deseror (amissis regno patriaque domoque)
10 Conjuge; qui nobis omnia solus erat.
^d Serpentes igitur potui, taurosque furentes;
Unum non potui perdomuisse virum?
Quæque feros pepuli doctis medicatibus ignes,
Non valeo ^e flammæ effugere ipsa meas?
15 Ipsi me ^f cantus, herbæque ^g artesque relinquunt;
Nil ^h Dea, nil Hecates sacra potentis agunt?
Non mihi grata dies; noctes vigilantur amaræ:
Nec tener in misero pectore somnus adest.
Quæ me non possum, potui sopire draconem:
20 Utilior cuivis, quam mihi, ⁱ cura mea est.

INTERPRETATIO.

Statim percussi mea pectora, amictu laniato;
nec vultus fuerunt securi à meis unguitibus.
Meus impellebat ruerè in agmina media tur-
bæ, & auferre corollas deceptas capillis compo-
sitis. Vix me repressi quin sic scissa comam ex-
clamarem, meus est: & immitterem manus.
Pater offenso, lætator; Colchi deserti lætami-
ni: umbra fratris mei habete Inferias. Reg-
no, & patria, & domo perditis, destitutor
marito, qui vnicus erat nobis omnia. Ergo
mihi licuit vincere & angues & tantos feros,

non potui superasse unum virum? Et ego quid
repressi ignes feros expertis medicamentis,
ipsa non possum vitare ignes meos? Incanta-
tiones ipsæ, & herbe, & artes destitunt
me? Dea nihil prestat, Sacra Proserpine: po-
tentis nihil præstare? Læx mihi displicet;
noctes acerba peragiles ducuntur, nec somnus
mollis subit mentis infelix pectus. Ego qua
potui soporem inducere serpentis, nihil non pos-
sum. Ars mea est opportunior cuivis quam
mihi.

NOTÆ.

^r Agmina] Multitudinem, qua te, spon-
samque tuam comitabatur.
^s Sertaque] Coronas.
^t Comis] Sponsæ tuæ, scil.
^u Laniata capillos] Accos, scil. Gall.
Déchevelée comme j'étois. Angl. In my
own Hair, as I was.
^x Meus est] Jason, scil.
^y Injiceremque manus] Ut meum asser-
rem & vindicarem. De manuum iniectione
jam aliquid vidimus supra in Oreste.
^z Gaude] Quia nunc gravissimas perfidia
mea penas luo.
^a Inferias] Sunt inferiæ, sacra ad mor-

tuorum placandos Manes: quæ ex inimico-
rum morte & supplicio erant ratissima.
^b Fratris] Aëtyri, de quo antea.
^c Deseror] Quomodo periclitatur enarrat.
^d Serpentes] Quam bene, & apposite in
malorum suorum hæret contemplatione, &
exulceratione!
^e Flammæ] Amoris.
^f Cantus] Incantationes.
^g Artesque] Magica, scilicet.
^h Dea] Diana, quæ & Proserpina, scil.
Hecate.
ⁱ Cura] In magica arte diligentia.

Q

Quos

EPIST. HEROIDUM.

Quos ego servavi, pellex amplectitur artus :
 Et nostr. fructus illa laboris habet.
 Forsitan &, stultæ dum te jactare maritæ
 Quæris, & injustis auribus apta loqui,
 5 ^m In faciem moresque meos ⁿ nova criminaingas.
 Rideat, & vitius ^o læta sit illa ^p meis.
 9 Rideat, & ^r Tyrio jaceat ^s sublimis in ostro;
 Flebit; & ardores ^t vincet adusta meos.
 Dum ferrum flammæque aderunt, ^u succusque veneni;
 10 Hostis Medææ nullus inultus erit.
 * Quod si forte preces ^y præcordia ferrea tangunt;
 Nunc animis audi verba ^z minora meis.
 Tam tibi sum supplex, quam tu mihi sæpe fuisti:
 Nec moror ante tuos procubuisse pedes.
 15 Si tibi sum vilis; communes respice natos:
 Sæviet in ^a partus dira noverca meos.
 Et ^b nimium similes tibi sunt; & ^c imagine tangor;
 Et, quoties video, ^d lumina nostra ^e madent.

INTERPRETATIO.

Adultera complectitur membra qua ego vindicavi: & illa gaudet præmiis nostri laboris. Forte etiam, dum studeas te efferre apud imperitam conjugem, & proferre idoneis auribus iniquis, comminisceris inaudita probra in vultu & mores meos: illa rideat, & gaudeat meis probis: Rideat, & superba incumbat purpura Tyria. Ejulabit & cremata superabit meos artus, Dum ferrum & ignes suppetent, & humor veneni; nul-

lus hostis Medea erit impunitus. Quod si forsitan preces movent dura tua viscera; nunc ascolta voces inferiores meis cogitationibus. Tam sum tibi damissa, quam tu fuisti mihi sæpe: nec abnue prorsus fuisse ante tuos pedes. Si sum tibi contemnenda; intus sis communis. Noverca crudelis rabiem exercebit in natos meos. Et sum tibi prorsus similis: & moveor similitudine: & quoties intueor, oculi nostri humescunt.

NOTÆ.

k Jactare] Gall. *Vous faire valoir*. Angl. *To set off your self*.

l Apta] *Qua placeant*.

m In faciem] *Quod non sim pulcra*.

n Nova] *Laudanda & maxima*.

o Læta] Puellarum mores, quæ aliarum vitis delectantur, quod inde minus gratus eas fore fiant suis amantibus.

p Meis] *Quæ mihi affingis*.

q Rideat] Concessio est per indignationem.

r Tyrio] Laudatissima fuit Tyria purpura, sive ostrum.

s Sublimis] *Magnifica & superba, in solio sedens*.

t Vincet] *Magis ardebit*. Quod postea perfecit, nunc Medea iminitatur; quæ in regiam ignem, quo & Creusa cremata est, im-

mit.

u Succusque Veneni] *Venenum*.

x Quod si] Jam ad preces convertitur; si forte Jasonem flectere queat.

y Præcordia] *Tua, scil. ß Jason*.

z Minora] *Quæ non respondeant superbia & ira mea*. Hinc summus magister Horatius lib. de Arte Poetica,

Sit Medea ferox, invictaque.

a Partus] *Liberos nostros communes*.

b Nimium] Pro valde: Eoque sensu etiam apud Terentium legitur.

c Imagine tangor] Moveor: Non preces nudas, ut vides, Medea protulit: sunt enim quæ dicit amoris plena, & ad persuadendum maxime accommodata.

d Lumina] *Per radios, lucemque Solis avi mei*.

e Madent] *Rigantur lacrymis*.

MEDEA JASONI.

123

- Per superos oro, per avitæ lumina flammæ,
 Per meritum, & natos * pignora nostra duos :
 Redde ^b torum ; pro quo tot res ⁱ infana reliqui.
^a Adde fidem dictis ; auxiliumque refer.
 § Non ego te imploro contra taurosque virosque ;
 Utque tua serpens vincta ^m quiescat ope :
 Te peto, quem merui, quem nobis ⁿ ipse dedisti ;
 Cum quo sum pariter facta parente parens.
 Dos ubi sit, quæris ; campo ^o numeravimus illo,
 o Qui tibi laturo vellus arandus erat.
 Aureus ille aries villo spectabilis aureo,
 Dos mea : Quam, dicam si tibi, redde ; ^p neges.
 Dos mea, tu sospes ; dos est mea, ^q Graja juvenus :
 I nunc, ^r Sisyphias, improbe, ^s confer opes.
 ; Quod vivis ; quod habes ^t nuptam socerumque potentem,
 Hoc ipsum, ingratus quod potes esse, meum est.
 Quos equidem ^u actutum ! sed quid prædicere poenam
 Attinet ^v ingentes ^x parturit ira minas.
 Quo feret ira, ^y sequar : facti fortasse ^z pigebit ;
 , Et piget infido consuluisse viro.

INTERPRETATIO.

ut per Deos, per radios solis avitæ, quam si dicam tibi, restitue, recuses. Dos
 beneficia & duos filios pignora nostra mea, tu incolumis : juvenus Graca est dos
 inno læsum, cujus gratia amens tot res mea. I nunc, pessime, compara divitias
 iras. Probe fidem dictis tuis ; & opem Sisyphias cum meis. Quod vita frueris,
 ista vicissim. Ego non te oro adversus quod habes maritam & socerum opibus
 es & viros ; & ut Draco superatus præcellentem ; hoc ipsum quod licet esse
 a tua sapiatur. Te posco, quem merui, ingrato, est meum. Quos equidem conse-
 no ipse tradidisti nobis ; cum quo paren- stim ; sed quorsum ante indicare supplici-
 lum pariter facta parens. Petis ubi sit um ? Ira concipit maximas minas. Faciam
 : exhibuimus illo agro qui erat fiden- quod ira suadebit. Forte panitebit faci-
 tibi rapturo vellus aureum. Ille aries noris, panites etiam fuisse viro perfide.

NOTÆ.

- [Meritum] Meritum, scil.
 [Pignora] Liberi sunt matrimonii & a-
 ris pignora.
 [Torum] Quem mihi demis, Crensa tra-
 Id est, Matrimonium nostrum firma.
 [Infana] Amore demens.
 [Adde fidem] Prestando quod pollici-
 es.
 [Refer] Sicut tibi auxilium tali, parem
 tiam referas.
 [Quiescat] Dormiat.
 [Ipse] Id est, Sponte tua, ultro.
 [Numeravimus] Beneficia maxima à se
 pisse Jasonem, dotis loco, indicat.
 [p Neges] Nolis mihi dare.
 [q Graja] A me tecum servata.
 [r Sisyphias] Creontis, Sisyphi filii.
 [s Confer] Cum meis compara.
 [t Nuptam] Crensam.
 [u Actutum] Subauditur poeniam, vel ali-
 quid ejusmodi. Simile est illud Virgilii,
 Quos ego ----- sed motos, &c.
 [x Parturit] Cogitat & emittere cona-
 tur.
 [y Sequar] Faciam quod ira suadebit.
 [z Pigebit] Me, scil. Ad terrorem incu-
 tiendum hæc sunt maxime idonea : sed & ad
 deterrendum locus est aptissimus.

Q3

Vide.

EPIST. HEROÏDUM.

• Viderit ista Deus, qui nunc mea pectora versat :
Nescio quid certe mens mea • majus agit.

INTERPRETATIO.

Deus istis consulueris, qui nunc cor meum agitat : profecto mens mea nescio quid majus movet.

NOTÆ.

a Viderit] Gall. dicemus, *Il en arrivera ce qu'il plaira* • *Dies*, Angl. *The Success shall be what God pleases*. At cum furore hanc sibi pronuncianda.

b Majus] Maximum, & antea inauditum. Illa vero ex Jafone liberos suos ma-

stravit, regiam, ubi Creusa periit, venenis quibusdam accendit, deinde Thebas ad Herculem, servandorum Jafonis pronatorum sponforum profugit. Qua de re plurima, diversissima etiam Poetas.

EPISTOLA XIII.

ARGUMENTUM.

Protesilaus Iphicli filius, ad Trojam quadraginta navibus (ut ait Homerus) navigans, cum ceteris Graecis Antide, porta Boetia, ob tempestatem clausus est. Quod dum intellexisset Laodamia Acasti ex Laodathe filia, ejus uxor, sincere maritum amans, multis somniis perturbata, hanc epistolam ad eum scripsit : qua suadet, ut oraculi memor, à belli periculis abstineat. Datum enim Graecis fuerat responsum, eum, qui primus ex classe in terram Trojanam discedisset, periturum. At Protesilaus magnanimus, primus exiit, & ab Hecatore uicinus est.

LAODAMIA PROTESILAO.

Mittit, & optat amans, quo mittitur, ire, salutem,
• Hæmonis Hæmonio Laodamia viro.

b Aulide te fama est vento retinente morari.

Ah ! me • cum fugeres, • hic ubi ventus erat ?

• Tum freta debuerant vestris obfistere remis :

Illud erat sævis • utile tempus aquis.

Oscula plura viro, • mandataque plura dedissem :

Et sunt quæ volui dicere plura tibi.

INTERPRETATIO.

Laodamia Hæmonis amans mittit salutem marito Hæmonio, & iam cupit pervenire quæ mittitur. Ramor est te manere in Aulide, vento obstante. Ah ! Ubinam erat hic, cum à me discederes ? Tum maria debue-

runt adversus vestros remos at. Illud tempus erat apertum aquis furentibus. Pluribus navibus & pluribus mandatis maritum commulassent : & sunt plura quæ volui tibi dicere.

NOTÆ.

a Hæmonis] Thessalica, ab Hæmo monte. b Aulide] Aulis, oppidum & portus Boeotiae, ubi Diana ita, ob cervam ab infcio Agamemnone interfectam, Græci Trojam navigaturi, tempestate, donec ille filium Iphigeniam immolaret, retenti sunt.

c Cum fugeres] Istud ex desiderio dictum, & affectu : non enim fugit Protesilaus. d Hic] Qui te apud me retinisset. e Utile] Quia te mihi servasset. f Mandata] Hæc] Hortata esset amplius, et sibi prospiceret, &c.

Rap-

LAODAMIA PROTESILOO. 125

Raptus es hinc ^g præceps ; &, qui tua vela vocaret,

Quem cuperent nautæ, " non ego, ventus erat.

Ventus erat nautis aptus, non aptus amanti.

Solvor ab amplexu Protesilaë tuo ;

5 Linguaque mandantis verba imperfecta relinquit.

Vix illud potui dicere triste, Vale.

^h Incubuit ⁱ Boreas, abreptaque vela tetendit :

Jamque meus longe Protesilaus erat.

Dum potui spectare virum, spectare juvabat :

10 Sumque ⁿ tuos oculos usque secuta meis.

Ut te non poteram, poteram tua vela videre :

Vela diu vultus detinere meos.

At postquam nec te, nec vela fugacia vidi ;

Et quod spectarem, nil, nisi pontus, erat ;

15 Lux quoque tecum ^a abiit, ^o tenebris exanguis obortis

^p Succiduo ^q dicor procubuisse genu.

Vix focer Iphiclus, vix me ^r grandævus Acastus,

Vix ^s mater gelida mœsta refecit aqua :

Officium fecere pium, sed ^t inutile nobis.

20 Indignor miseræ non licuisse mori.

Ut rediit animus, pariter rediere dolores ;

Pectora legitimus casta momordit amor.

INTERPRETATIO.

Abatus es hinc festinus ; & ventus flabat qui ciceret tua vela ; quem nauta expeterent, non ego. Ventus erat favens nautis, non amanti. Disjungor ab amplexu tuo, Protesilaë ; & lingua admonentis desistit vocis incompleta. Vix potui proferre mentum illud, Vale. Aquilo irruit, & inflavit carbaja corrupta. Jamque meus Protesilaus erat longe. Dum potui aspicere maritum, proderat aspicere : & sum prosequuta tuos oculos meos. Cum te non possem, poteram tua vela cernere : Vela diu

retinuerunt oculos meos. At postquam que aspexi te, neque vela fugientia, & nihil erat quod aspicerem nisi mare, lumen quoque tecum excessit, caligine indulta perhibetur exanguis cecidisse, genu vacillante. Vix focer Iphiclus, vix Acastus senex, vix mater tristis me vestivit aqua frigida. Præstiterunt officium pium, sed nobis inemptum. Dileo non licuisse infelici obire. Postquam animus rediit, dolores pariter redierunt, amor pudicus cor castum constrinxit.

NOTÆ.

^g Præceps] Festinus.

^h Non ego] Quia vento secundo Protesilaos erat discedendum.

ⁱ Imperfecta] Non potui, quia dicere volebam, absolvere.

^k Incubuit] Constanter flavit.

^l Boreas] Qui ventus ab axe spirans, primo, Protesilaos à Molossis, Thessaliaque ora occidentali, ad Aulidem Trojamque navigans, secundus fuit.

^m Tuos oculos] Id est, Cum tu oculos ad me converteretis, ego etiam ad te affi-

due respiciebam.

ⁿ Abiit] Ex meis oculis, scil.

^o Tenebris] Indulta ante oculos caligine. Quod iis solet accidere qui animi patium deliquim.

^p Succiduo] Detuli, & ad cadendum pronus.

^q Dicor] Nam ipsa quid egerim nesci.

^r Grandævus] Senex, pater meus.

^s Mater] Mæa.

^t Inutile] Quia melius fuisset mori, quam tantis de te curis vexari.

Nec

Nec mihi pectendos cura est præbere capillos:
Nec libet aurata corpora veste tegi.

Ut quas ^a pampinea tetigisse ^x Bicorniger hasta
Creditor, huc illuc, quo furor egit, eo.

5 Conveniunt matres ^y Phylleides, & mihi clamant,
Indue regales, Laodamia, sinus.

^z Scilicet ipsa geram saturatas ^a murice vestes;
Bella sub ^b Iliacis mœnibus ^c ille gerat?

Ipsa ^d comas pectat; galea caput ille prematur?
10 Ipsa novas vestes; dura vir arma ferat?

^e Qua possum, ^f squalore tuos imitata labores
Dicar; & hæc belli tempora tristis agam.

Dux Pari Priamidae, ^g damno formosæ tuorum,

^h Tam sis hostis iners, quam malus ⁱ hospes eras,

15 Aut te ^k Tænariæ faciem ^l culpasse maritæ,
Aut illi vellem displicuisse tuum.

Tu, qui pro rapta nimium, Menelaë, laboras,

Hei mihi, quam ^m multis flebilis ultor eris!

INTERPRETATIO.

Nec volo tradere comam ornandam: nec
piacet corpora velari amictu aurato. Incedo
huc illuc, quo tulit impetus, ut quas Bicorni-
niger existimatur percussisse hasta pampi-
nea. Matrona Phylleides confluunt & mihi
clamant; Laodamia sume vestes regias.
Scilicet, ipsa induam vestimenta bis tincla
murice: Ille bella moveat sub muris Tro-
janis? Ipsa ornent capillos; ille urgeatur ca-
put casside? Ipsa geram amictus splendi-

dos; vir gerat arma aspera? Dicar imita-
ta tuos labores sordibus quantum quæo: &
maesta ducam hæc belli spatia. Pari, dux
Priamidae, speciose detrimento tuorum, tam
sis hostis ignavus, quam eras hospes infidus.
Vel cuperem te vituperasse vultus uxoris
Tænariæ; vel tuos illi minus placuisse. Tu
Menelaë qui es nimium anxius pro subla-
ta, hei mihi, quantum eris vindæ infu-
sus multis!

NOTÆ.

^u Pampinea.] Thyrsum intelligit; quod
fuit telum, seu gestamen aut sceptrum Bac-
chi, vel hasta Pampinis hederisque obducta,
quo qui tacti essent furore, pro quo etiam
quandoque thyrsus sumitur, corripiebantur.

^x Bicorniter.] Bacchus est, cui cornua
propter vini effectus Poetæ affixerunt.

^y Phylleides.] Thessalica; à Phyllo Thef-
salicæ urbe. Alii habent Phylacides: quod
minus Heinso placuit; quia plerumque à
Poeta, geminato ^l, producitur.

^z Scilicet.] Responso est Laodamiæ, ad
id quod suadebant matronæ, ut vestes induer-
et pretiosas; dicitque illud non decere, quan-
diu maritus suus periclitaretur.

^a Murice.] Murex piscis est, cujus san-
guine tinguntur lane. Dibapham vero voca-
bant purpuram bis tinctam, & murice satu-
ratam, quæ erat pretiosissima.

^b Iliacis.] Trojanis, Ilium enim Trojana

est civitas, ab Ilo rege, à quo ampliata fuit,
sic dicta.

^c Ille.] Proteusilaus.

^d Comas pectat.] Elegans Græcismus:
quanquam alii habent pectam.

^e Qua possum.] Quantum possum. Alii
habent quo, squalore scilicet.

^f Squalore.] Sordē & corporis neglectū.

^g Damno.] Nam illius causa Patria eversa
est.

^h Tam sis.] Ne Proteusilaus meo noceas.

ⁱ Hospes.] Cum apud Menelaum esses, cu-
jus perfidiose uxorem clam subduxisti.

^k Tænariæ.] Helenæ; à Tænaro Laco-
niæ, unde ea orta est, promontorio.

^l Culpasse.] Quod si fecisset, neque Helenam
amasset; neque rapuisset, neque inde orum
bellum esset; neque Proteusilaus abivisset.

^m Multis flebilis.] Quia multi hac tua ul-
tione peribunt.

LAODAMIA PROTESILAO. 127

- Di, precor, à nobis ^aomen removete sinistrum :
 Et sua ^odet ^preduci vir meus arma Jovi.
 Sed timeo ; quotiesque subit miserabile bellum,
 More nivis lacrymæ sole ^qmadentis eunt.
 Ilion & ^tTenedos, ^sSimoisque & Xanthus & ⁱIde,
 Nomina sunt ipso pene ^atimenda sono.
 Nec ^arapere ausurus, nisi se defendere posset,
^pHolpes erat ; vires noverat ille suas.
 Venerat (ut fama est) multo spectabilis auro,
 10 Quique suo Phrygias ^acorpore ferret opes.
 Classe virisque ^apotens, per quæ fera bella geruntur :
 Et sequitur regni pars ^bquotacunque sui.
^cHis ego te ^avictam, ^cconsors ^tLedææ ^sgemellis,
 Suspitor ; ^hhæc ⁱDanaïs posse nocere puto.
 15 Hæctora ^tnescio quem timeo : Paris ⁱHæctora dixit
 Ferrea sanguinea bella movere manu.

INTERPRETATIO.

Dii, oro avertite à nobis malum præsagium ; & maritus meus suspendat arma sua Jovi reduci. Sed metuo, & quoties in mentem venit bellum lamentabile, lacrymæ fiunt in modum nivis Sole liquecentis. Ilion & Tenedos, & Simois, & Xanthus, & Ide sunt nomina fore metuenda ipso sono. Nec hospes conatus esset Helenam abducere, nisi posset se tueri : illa cognoverat suas opes. Accesserat (ut fama fertur) insignis multo auro, & qui gestaret corpore suo divitias Phrygias. Potens classe, & viris, per quæ bella fera administrantur ; & quotacunque pars regni sui eum comitatur. Ego conjicio te, à conjuncta Ledææ geminis, superatum fuisse istis ; arbitror hæc posse officere Græcis. Reformido nescio quem Hæctorem. Paris dixit Hæctorem gerere fera bella manu cruenta.

NOTÆ.

n Omen] Ominosum videbatur, quod multis flebilem Menelaum dixisset : non enim de nihilo, sed propter maritorum mortem fleuras matronas Græcas intelligendum est : Adeoque addidit Laodamia, Di, precor, &c.

o Det] De more appendat, & sacra faciat.

p Reduci] Reductori, Conservatori.

q Madentis] Humescentis & liquecentis.

r Tenedos] Insula in Trojæ conspectu.

s Simoisque & Xanthus] Sunt agri Trojani rivuli.

t Ide] Ide, seu Ida, mons Phrygiæ.

u Timenda] Timidæ, scil. & delicatulæ puellæ ; quæ sibi, extra domum attonita, omnia fingit aspera.

x Rapere] Helenam, scilicet.

y Holpes] Paris.

z Corpore] Ex quo, illum, qui vidisset quam magnifice ornatum, quam dives esset

Phrygia, poterat judicare.

a Potens] Supple, Paris venerat.

b Quotacunque] Id est, Minima sequitur. Unde conjicere licet, quantis sit Paris ille instructus viribus.

c His] Magnifico Paridis ornatu, viribusque.

d Victam] Ad illum amandam inducram.

e Consors] Soror.

f Ledææ] Leda matre orta.

g Gemellis] Castori & Polluci, qui gemini fuerunt, non eodem ovo, ut male annotaverunt, sed eodem partu editi.

h Hac] Vires & divitiæ.

i Danaïs] Græcis, à Danao Argivorum rege.

k Nescio quem] Fortissimum intelligit, atque hæc, ex puellæ ingenio, itemque decoro, timorera auget dubitatio.

l Hæctora] Accusat. Græcorum more fuit vero Hæctor Priami filius.

Hæcto-

- Hectora, quisquis is est, si sum tibi cara, caveto:
 Signatum memori pectore ^m nomen habe.
 Hunc ubi vitaris, alios vitare memento:
 Et multos illic ⁿ Hectoras esse puta.
 5 Et facito dicas, quoties pugnare parabis,
 Parcere me jussit Laodamia ^o sibi.
 Si cadere ^p Argolico fas est sub milite Trojam;
 Te quoque non ullum vulnus habente cadat.
 Pugnet, & adversos tendat ^q Menelaüs in hoïtes:
 10 ^r Ut rapiat Paridi, quam Paris ante sibi.
 Irruat; & ^s causa quem vincit, vincat & armis:
 Hostibus è mediis nupta petenda viro est.
 Causa tua est ^t dispar: tu tantum vivere ^u pugna,
 Inque pios dominæ posse redire sinus.
 15 Parcite, ^x Dardanidæ, de tot (precor) hostibus uni:
 Ne meus ex ^y illo corpore sanguis eat.
^z Non, est, quem deceat nudo concurrere ferro,
 Sævaque in oppositos pectora ferre viros.
^a Fortius ille potest, multo quum pugnat amore:
 20 Bella gerant alii; Protefilaüs amet.

INTERPRETATIO.

Vitato Hectorem, quisquis is est, si sum tibi dilectus. Gere nomen illud notatum mente memori. Ubi effugeris hunc, cogitas effugere alios: & crede multos Hectoras illic esse. Et cura ut dicas, quoties te instrues ad pugnam, Laodamia mihi imperavit sibi indulgere. Si fas est Trojam ruere sub milite Argolico; ruas te quoque nulla plaga impediri. Menelaüs certe, & eat in hostes oppositos; ut auferas Paridi, quam Paris ante sibi abstulit. Irrumpat; & superet armis

quem superat causa. Uxor petenda est viro è mediis hostibus. Causa tua est dissimilis tu certa tantum vivere, & posse reverti in pium gremium Domina. Dardanida ignoscite, (quæso) uni de tot hostibus. Ne meus sanguis fluat ex illo corpore. Non est cui se decorum confingere stricto gladio, & æque ferocia pectora in viros adversos. Ille potest generosius, cum certas multo amari. Alii bella moveant; Protefilaüs amet.

NOTÆ.

^m Nomen habe] Ut semper ab illo caveas.

ⁿ Hectoras] Id est, Multos; à quibus caveas, viros fortissimos.

^o Sibi] Indicat se, ex amore, non nisi in Protefilaö vivere.

^p Argolico] Græco; a Argo, quæ duplex fuit Græcorum civitas; seu Argolide, eorum Provincia.

^q Menelaüs] Cujus uxoris causa bellum inceptum.

^r Ut rapiat] Heinsius hunc versum cum sequenti à Puteaneo & Lovaniensi codice abesse testatur.

^s Causa quem vincit] Potior Menelaï cui rapta conjux, causa fuit, quam Paridis, qui illam raperat.

^t Dispar] Nam domi uxorem tuam habes:

Unde non tibi pugnandum ut illam habeas; sed ut vivas.

^u Pugna] Prorsus Protefilaö adversus se ipsum pugnare opus fuisset, ne tam acriter in hostes, animi primo impetu victus, irueret.

^x Dardanidæ] Trojanos, non sine maximo affectu, tanquam præsentem essent, compellat. Illos vero à Dardano suo rege eo nomine appellatos antea diximus.

^y Illo] Martis mei Protefilaï, in quo ego vivo.

^z Non est] Supple maritus meus.

^a Fortius] Suum dicit Protefilaum melius Cupidinis, quam Martis castra sequi: quod quidem ex Laodamiz votis intelligendum; quæ illum ab hostibus Trojanis in hostium numero non cupit recenseri.

LAODAMIA PROTESILAO. 129

- ^b Nunc fateor; volui ^c revocare; animusque ^d ferebat:
 Substitit auspicii lingua ^e timore mali.
 Cum foribus velles ad Trojam exire paternis,
 Pes tuus offenso limine ^f signa dedit.
 5 Ut vidi, ingemui; tacitoque in pectore dixi:
 Signa ^g reversuri sint precor ista viri.
 Hæc tibi nunc retero, ne sis ^h animosus in armis:
 Fac meus ⁱ in ventos hic timor omnis eat.
 Sors quoque ^k nescio quem ^l fato designat iniquo,
 10 Qui primus Danaum ^m Troada tangat humum.
 Infelix; quæ prima virum lugebit ademptum!
 Di faciant, ⁿ ne tu strenuus esse velis!
 Inter mille rates tua sit ^o millesima puppis,
 Jamque ^p fatigatas ultima verset aquas.
 15 Hoc quoque præmoneo; de nave novissimus exi:
 Non est, quo properes, ^q terra paterna tibi.
 Cum ^r venies, ^s remoque move veloque ^t carinam;
 Inque tuo celerem littore siste gradum.

INTERPRETATIO.

Nunc agnosco; volui te retrahere; & meus suadebat. Lingua retenta est metu mali ominis. Cum velles excedere limine paterno ad Trojam, pes tuus omina facis limine percussit. Ut aspexi, ingemui; & dixi in pectore secreto: oro ista sunt indicia mariti reditu tui. Nunc hæc tibi narro, ne sis audax in armis; fac hic omnis metus vanescat in auras. Sors etiam designat nescio quem morti inijsit, qui primus Danaum attingat solam Trojanum. Misera qua prima fiet maritum sublatum! Di præstent ne tu velis esse strenuus! Inter mille naves tua sit navis millesima; & postrema eruat undas lassas. Hoc quoque ante hortor; prodito ultimus è nave. Si tam non est tibi patriam, quo festines. Cum reverteris, impelle navem remo & velo, & sige pedem velocem in tuo littore.

NOTÆ.

^b Nunc fateor] Quod antea non sum ausus dicere, ne male ominari viderer, illud jam monco. ^c Revocare] Impedire ne ad bellum Trojanum ires. ^d Ferebat] Cupiebat. ^e Timore] Timens ne male ominari viderer; quod jam dixi. ^f Signa] Anguria, Omina, Prasægia. ^g Reversuri] Malum erat omen ita exspirasse; quod satis indicavit: At ne quidem vult illud effari. ^h Animosus] Audax, qui in omni discrimine irruat. ⁱ In ventos] De nihilo me invaserit; vanusque sit.	^k Nescio quem] Fuit ille ipse Protesilaus. ^l Fato] Morti. ^m Troada] Troas vocatur regio Trojana: ex qua patronymicum masculinum. Troes, Troi; & feminin. Troas, Troadis. ⁿ Ne tu strenuus] Id est, Ne tu primus pereas: Sed vocibus abstinet ominosis. ^o Millesima] Ultima, qua terram attingat. ^p Fatigatas] Aliorum remis agitata. ^q Terra paterna] Ubi ab amicis exulias, sed inimici. ^r Venies] Reverteris in Patriam. ^s Remo] Occissime redi. ^t Carinam] Navem. Pars posita est pro toto; est enim carina navis pars iata.

R

Sive

Hectora, quisquis is est, si sum tibi cara, caveto:

Signatum memori pectore ^m nomen habe.

Hunc ubi vitaris, alios v tate memento:

Et multos illic ⁿ Hectoras esse puta.

5 Et facito dicas, quoties pugnare parabis,

Parcere me jussit Laodamia o sibi.

Si cadere ^p Argolico fas est sub milite Trojam;

Te quoque non ullum vulnus habente cadat.

Pugnet, & adversos tendat ^q Menelaüs in hostes:

10 ^r Ut rapiat Paridi, quam Paris ante sibi.

Irruat; & ^s causa quem vincit, vincat & armis:

Hostibus è mediis nupta petenda viro est.

Causa tua est ^t dispar: tu tantum vivere ^u pugna,

Inque pios dominæ posse redire sinus.

15 Parcite, ^x Dardanidæ, de tot (precor) hostibus uni:

Ne meus ex ^y illo corpore sanguis eat.

^z Non, est, quem deceat nudo concurrere ferro,

Sævaque in oppositos pectora ferre viros.

^a Fortius ille potest, multo quum pugnat amore:

20 Bella gerant alii; Protefilæus amet.

INTERPRETATIO.

Vitato Hectorem, quisquis is est, si sum tibi dilectus. Gere nomen illud notatum mente memori. Ubi effugeris hunc, cogitas effugere alios: & crede multos Hectoras illic esse. Et cura ut dicas, quoties te intrues ad pugnam, Laodamia mihi imperavit sibi indulgere. Si fas est Trojam ruere sub milite Argolico; ruat te quoque nulla plava impedito. Menelaüs certet, & eat in hostes oppositos; ut auferat Paridi, quam Paris ante sibi abstulit. Irrumpat; & superet armis

quem superat causa. Uxor petenda est viro è mediis hostibus. Causa tua est dissimilis: tu certa tantum vivere, & posse reverti in ipsum gremium Domina. Dardanida ignoscite, (quæso) uni de tot hostibus. Ne meum sanguis fluat ex illo corpore. Non est cui sit decorum configere strido gladio, & agere feracia pectora in viros adversos. Ille potest generosius, cum certat multo amore. Alii bella moveant; Protefilæus amet.

NOTÆ.

^m Nomen habe] Ut semper ab illo caveas.

ⁿ Hectoras] Id est, Multos, à quibus caveas, viros fortissimos.

^o Sibi] Indicat se, ex amore, non nisi in Protefilæo vivere.

^p Argolico] Græco; a Argo, quæ duplex fuit Græcorum civitas; seu Argolidæ, eorum Provincia.

^q Menelaüs] Cujus uxoris causa bellum incipit.

^r Ut rapiat] Heinſius hunc versum cum sequenti à Puteaneo & Lovanienſi codice abesse testatur.

^s Causa quem vincit] Potior Menelæi cui nupta conjux, causa fuit, quam Paridis, qui illam rapuerat.

^t Dispar] Nam domi uxorem tuam habes:

Unde non tibi pugnandum ut illam habeas; sed ut vivas.

^u Pugna] Prorsus Protefilæo adversus seipsum pugnare opus fuisset, ne tam acriter in hostes, animi primo impetu victus, irrueret.

^x Dardanidæ] Trojanos, non sine maximo affectu, tanquam præſentes eſſent, compellat. Illos vero à Dardano suo rege eo nomine appellatos antea diximus.

^y Illo] Mariti mei Protefilæi, in quo ego vivo.

^z Non est] Supple maritus meus.

^a Fortius] Suum dicit Protefilæum melius Cupidinis, quam Martis castra sequi: quod quidem ex Laodamiæ votis intelligendum; quæ illum ab hostibus Trojanis in hostium numero non cupit recenseri.

Nunc

LAODAMIA PROTESILAO. 129

^b Nunc fateor; volui ^c revocare; animusque ^d ferebat;

Substitit auspicii lingua ^e timore mali.

Cum foribus velles ad Trojam exire paternis,

Pes tuus offenso limine ^f signa dedit.

5 Ut vidi, ingemui; tacitoque in pectore dixi:

Signa ^g reversuri sint precor ista viri.

Hæc tibi nunc retero, ne sis ^h animosus in armis:

Fac meus ⁱ in ventos hic timor omnis eat.

Sors quoque ^k nescio quem ^l fato designat iniquo,

10 Qui primus Danaum ^m Troada tangat humum.

Infelix; quæ prima virum lugebit adeptum!

Di faciant, ⁿ ne tu strenuus esse velis!

Inter mille rates tua sit ^o millesima puppis,

Jamque ^p fatigatas ultima verset aquas.

15 Hoc quoque præmoneo; de nave novissimus exi:

Non est, quo properes, ^q terra paterna tibi.

Cum ^r venies, ^s remoque move veloque ^t carinam;

Inque tuo celerem littore siste gradum.

INTERPRETATIO.

Nunc agnosco; volui te retrahere; & mens suadebat. Lingua retenta est metu mali ominis. Cum velles excedere limine paternum ad Trojam, pes tuus omnia facit limine percussu. Ut aspexi, ingemui; & dixi in pectore secreto: oro ista sint indicia mariti rediit. Nunc hac tibi narro, ne sis audax in armis; fac hic omnis metus vaneat in auras. Sors etiam destinat nescio quem morti injuste.

qui primus Danaum attingat solum Trojanum. Misera que prima sibiis maritum sublatum? Dii præstent ne tu velis esse strenuus! Inter mille naves tua sit navis millesima; & postrema eruat undas lassas. Hoc quoque ante horrorem; prodito ultimus e nave. Solum non est tibi patrium, quo festines. Non revereris, impelle navem remo & velo, & sige pedem velocem in tuo littore.

NOTÆ.

^b Nunc fateor] Quod antea non sum ausus dicere, ne male ominari viderer, illud jam moneo.

^c Revocare] Impedire ne ad bellum Trojanum ires.

^d Ferebat] Capiebat.

^e Timore] Timens ne male ominari viderer; quod jam dixi.

^f Signa] Auguria, Omina, Prasagia.

^g Reversuri] Malum erat omen ita expectasse; quod satis indicavit: At ne quidem vult illud effici.

^h Animosus] Audax, qui in omni discrimine irruat.

ⁱ In ventos] De nihilo me invaserit; vanusque sit.

^k Nescio quem] Fuit ille ipse Protesilaus.

^l Fato] Morti.

^m Troada] Troas vocatur regio Trojana;

ex qua patronymicum masculinum. *Troas, Troû; &c* feminin. *Troas, Troadis.*

ⁿ Ne tu strenuus] Id est, Ne tu primus pereas: Sed vocibus abstinet ominosis.

^o Millesima] Ultima, qua terram attingat.

^p Fatigatas] Aliorum remis agitatas.

^q Terra paterna] Ubi ab amicis exipias, sed inimici.

^r Venies] Revertaris in Patriam.

^s Remo] Ocyssimi radi.

^t Carinam] Navem. Pars postea est pro toto; est enim carina navis pars una.

- Ipsa suis manibus forti nova nupta marito
 Imponet galeam, ^c barbaraque arma dabit.
^d Arma dabit; dumque ^e arma dabit, simul oscula sumet;
 Hoc genus officii dulce duobus erit.
 5 ^e Producetque virum; dabit & mandata reverti:
 Et dicet, *Referas ista ^f face arma Jovi.*
 Ille, ferens dominæ mandata recentia secum,
 Pugnabit caute, respicietque domum.
 Exuet hæc reduci clypeum, galeamque resolvet,
 10 Excipietque suo pectora lassa sinu.
^g Nos sumus ^h incertæ; nos anxius omnia cogit,
 Quæ possunt fieri, facta putare, timor.
 Dum tamen arma geres ⁱ diverso miles in orbe,
 Quæ referat vultus est mihi ^k cera tuos.
 15 Illi blanditias, illi tibi debita verba
 Dicimus; amplexus accipit illa meos.
 Crede mihi; ^l plus est, quam quod videatur, imago.
 Adde ^m sonum ceræ; Protefilaüs erit.
 Hanc specto, teneoque sinu pro conjuge vero;
 20 Et tanquam possit verba referre, ⁿ queror.

INTERPRETATIO.

Nova nupta ipsa aptabit cassidem manibus suis strenuo marito, & exhibebit arma barbara. Exhibebit arma: & dum arma exhibebit simul capiet oscula. Hæc genus officii erit suave ambobus. Et detrahit meritum, & admonet redire: & dicet, viue ut reportes ista arma Jovi. Ille secum portans jussa nova Domina, certabit provide & vultus convertet ad d. mum. Hæc detrahet summum reduci, & casside levabit, & recipiet pectora defessa gremio, suo. Nos sumus dubia: metus sollicitudo subigit credere alia omnia qua possunt evenire. Dum tamen arma tractabis, miles in terris remotis, est mihi cera qua exhibeat faciem tuam. Loquimur illi blanditias, loquimur illi verba tibi debita; illa fruimur meis amplexibus. Fidem mihi habeto, plus est effigies quam quod videatur. Adjice vocem imagini, erit Protefilaüs. Hanc intueo, & teneo gremio pro vero marito; & co. queror quasi possit voces reddere.

NOTÆ.

^c Barbaraque] Epitheton vagum. Arma intellige simpliciter; quævis barbara vocavit, quia barbarorum in Trojanorum.

^d Arma dabit] Repetit quod Trojanis mulieribus invileti, q. ali arma ab uxore tradita vim majorem habent: quod forte suo modo verum est.

^e Producetque] Recordabit: Ne tam cito in pericula veniat.

^f Face] Fac. Imperatoris antiquorum more.

^g Nos] A muliere Græcæ qua tam longe a maritis distat sumus.

^h Incertæ] Quid agant, scil. mariti nostri, quid sperandum sit, &c.

ⁱ Diverso] In terris longe remotis: In Asia, ubi Troja fuit.

^k Cera] Ex qua Protefilaüs imago ficta erat.

^l Plus est] Ex maximo erga Protefilaum amore; dicit, se majori in ejus deosculanda imagine; voluptate frui, quam cuiquam videretur.

^m Sonum] Vocem.

ⁿ Queror] Apud illam imaginem, scil. tanquam mihi respondere posses.

HYPERMNESTRA LYNCEO. 133

Per reditus, corpusque tuum mea numina juro;
 Perque ° pares animi conjugique faces:
 Perque, quod ut videam canis p albere capillis,
 Quod tecum possis ipse referre, caput;
 5 Me tibi ² venturam comitem, quocunque vocaris:
 Sive, ³ (quod heu timeo!) sive superstes eris.
 Ultima mandato claudetur epistola parvo.
 Si tibi cura mei, sit tibi cura tui.

INTERPRETATIO.

Juro per regressus, & corpus tuum mea numina; & per jaces simul animi & conjugii. i. e. per caput quod ipse possis tecum reportare, ut videam canere alba coma, me allegeram. si me amas.

NOTÆ.

o Pares animi] Quæ me tibi pariter animi & corpore conjunxerunt.
 p Albere] Senescere. Metonymia est.
 q Venturam] Etiam morituram; si ipse moriaturis.
 r Quod heu timeo] Id est. Sive interficiaris. Cavit autem vocibus uti ominosis.

EPISTOLA XIV.

ARGUMENTUM.

Danaus, Beli pristini filius, ex pluribus conjugibus quinquaginta filias suscepit; quas, cum Ægyptus ejus frater cui totidem erant filii, rogasset sibi nuptus; Danaus oraculi responso comperto, se manibus generi moriturum, volens periculum evitare, consensu navibus Argos venit. Indignatur Ægyptus, quod spretus esset, filiosque cum exercitu ad illum oppugnandum mittit, hac lege, ut non nisi interempto Danao ad se redirent, aut filiarum connubia inissent: Ille autem obsidione coactus, filias se daturum spondit. Sed puella, accepio à patre gladio, ut jussum erat, prima nocte, cum vino letitiaque calentes juvenes arctissimo somno essent sopiti, unaquæque suum jugulavit: Hypermnestra excepta, quæ Lino, quem Eusebius Lynceum appellat, marito suo pepercit, suavitque, ut ad patrem Ægyptum, detecto facinore, quam primum fugeret. Sed cum pater Danaus ab omnibus perfectum facinus intellexisset, præterquam ab Hypermnestra, eam crudelissime vincam in carcerem compegit. Quare maritum hac epistola rogat, ut vel opem ferat, vel, si mori contingat, sepultura honore non careat. Sed à Lino tandem, Danao trucidato, fuit liberata.

HYPERMNESTRA LYNCEO.

⁴ Mittit Hypermnestra de tot modo b fratribus uni;
 Cætera nuptarum crimine c turba jacet.

INTERPRETATIO.

Hypermnestra scribit uni de tot modo fratribus; ceteri perierunt flagitio uxorum.

NOTÆ.

a Mittit] Epistolam, scil.
 b Fratribus] Parvulis Hypermnestæ. c Turba] Fratres tui, d sororibus meis intersecti.

Clau-

- Clausâ domo teneor, gravibusque coercita vinclis :
 Est mihi supplicii causa, fuisse ^d piam.
 Quod manus extimuit ^e jugulo demittere ferrum,
 Sum rea : laudarer, ^f si scelus ausa forem.
 5 Esse ream præstat, quam sic placuisse parenti :
 Non piget immunes cædis habere manus.
 Me pater igne licet, ^g quem non violavimus, urat ;
 Quæque aderant ^h sacris, ⁱ tendat in ora faces ;
 Aut illo jugulet, quem ^k non bene tradidit, ense ;
 10 Ut qua non cecidit vir nece, nupta cadam :
 Non tamen, ut dicant morientia, Pœnitet, ^l ora,
 Efficiet : ^m non sum, quam piget esse piam.
 Pœniteat sceleris Danaûm sævasque sorores.
 Hic soler eventus facta nefanda sequi.
 15 Cor pavet ⁿ admonitu ^o temerare sanguine noctis ;
 Et subitus ^p dextræ præpedit ossa tremor.
 Quam ^q tu cæde putes fungi potuisse ^r maritâ,
 Scribere de facta ^s non sibi cæde timet.

INTERPRETATIO.

Detinor domo conclusa, & constructa per
 derosis catenis. E, nullâ causa pientis, fu-
 isse piam. Arguor quod dextra veriti est
 exigere enseni per fanges tuas ; celebraver
 si audax fuisset ad flagitium. Satiùs est
 ream argui, quam sic gratam fuisse patri.
 Non pœnitet habere manus insontes homi-
 cidii. Quamvis pater me incendat igne
 quem non temeravimus, & immitat in
 faciem tadas qua aderant sacris, aut ma-
 chet gladio quem male exhibuit, quamvis

si morte occumbam qua maritus non occu-
 buit, non tamen adget ut ora occumben-
 tia proferam. Pœnitet : non sum quam
 igitur esse piam. Pigeat Danaum & soro-
 res crudeles flagitii. Hic eventus solet
 comitari facta facinorosa. Cor irripidas
 recitatione noctis polluta crimine, & re-
 pentinus horre occupat ossa dextra. Quam-
 vis credas potuisse perpetrare cadem mariti,
 metuit scribere de cæde à se non patrata.

NOTÆ.

d Piam] Ex te, quem servavi.
 e Jugulo] Tuo, scil. Quia nolui te in-
 terficere.
 f Si scelus] Si te persulcasse mactassem, à
 patre laudarer.
 g Quem] Facium nuptialium ignem in-
 tellige ; quem, quia matrimonii idem, in-
 terfecto marito non lælerat Hypermnestra,
 se non violasse dicit.
 h Sacris] Nuptialibus, scil.
 i Tendat] In ora immittat.
 k Non bene] Quandoquidem ad interfici-
 endum maritum dederat.
 l Ora] Alca, scil. Non faciet pater me-
 us, ut quod te non mactaverim, me pœnitere
 præstat.

m Non sum] Heinus legebat non es, ut
 sese allopiatur Hypermnestra.
 n Pœniteat] Propter mactatos Lyncei
 fratres.
 o Hic eventus] Pœnitere, scil.
 p Admonitu] Id est, Quando meministi, seu
 recorder : Recordatione : Cum mentem subit
 cogitatio.
 q Temerata] Polluta, maculata, sedata,
 infesta.
 r Dextrâ] Qua, nuper mactando sibi,
 nunc scribo.
 s Quam] Dextram, scil.
 t Tu petes] Pro aliquis putes.
 u Maritâ] Alii habent marisi.
 x Non sibi] Non à se.

HYPERMNESTRA LYNCEO. 135

- Sed tamen ^y experiar : ^z Modo facta ^a crepuscula terris ;
^b Ultima pars lucis, primaque noctis erat :
 Ducimur ^c Inachides magni sub tecta ^d Pelasgi ;
 Et focer ^e armatas accipit æde nurus.
 5 Undique collucent ^f præcinctæ lampades auro :
 Dantur in ^g invitos ^h impia thura focos.
 Vulgus, *Hymen, Hymen.ee*, vocant ; ⁱ fugit ille vocantes :
 Ipsa ^k Jovis conjux ^l cessit ab urbe ^m sua.
 Ecce mero ⁿ dubii, comitum clamoré ^o frequentes,
 10 Flore novo ^p madidas impediēte comas,
 In ^q thalamos læti, thalamos sua busta ^r feruntur ;
^s Strataque corporibus ^t funere digna premunt.
 Jamque cibo vinoque ^u graves somnoque jacebant ;
 Securumque quies ^x alta per Argos erat :

INTERPRETATIO.

Sed tamen tentabo. Modo crepuscula adveniant terris ; erat pars novissima diei, erat & prima noctis : Inachides deducimur domum magni Pelasgi, & focer in tecta admittit nurus armis instructas. Lucerna auro decorata fulgent undique. Thura impia mittuntur in aras illa respicientes. Vulgus invocant Hymen, Hymenæe ; ille fugit invocantes.

Ipsa Jovis uxor discessit ab urbe sua. Ecce vino labantes celebrati circumfusorum comitum vociferatione, flore recenti capillos multos redimientes, fistivi erant in cubicula, cubacula suos rogos, & corporibus incumbunt lectis dignis funere. Jamque pressi cibo & vino & somno jacebant ; & profundus sopor habebat Argos quietum.

NOTÆ.

y *Experiar*] Conabor tibi, quo pacto fratrum peracta sit cades, perscribere.
z *Modo facta*] Optime totius facti seriem, à tempore facti initio, narrare occipit.
a *Crepuscula*] Quid sit crepusculum sequenti versu dicit ; sed aliud est etiam matutinum.
b *Ultima*] Heinſius quosdam sequutus codices legit,
Ultima pars noctis, primæque lucis erat.
Sed vulgata lectio potior videtur, quippe quæ ad ritus matrimoniales servandos est magis accomodata : nam sub noctem sponsa domum sponsi deducebatur.
c *Inachides*] Inachi pronceptes. Ille enim Io genuit, quæ ex Jove Epaphum ; Epaphus Belum, ex quo, ut in argumento vidimus, *Ægyptus*, Danausque quinquaginta pueilarum pater, orti sunt.
d *Pelasgi*] Qui olim Argis regnaverat.
e *Armatas*] Pugionibus a patre datis instructas.
f *Præcinctæ*] Auro ornate & circumdate.
g *Invitos*] Diis enim feralia connubia, nec sacrificia placere poterant. Foci pro diis positi.

h *Impia*] Quæ ab impiis offeruntur.
i *Fugit*] Non enim vult latus nuptiarum Deus infauſtis connubiis adesse.
k *Jovis conjux*] Juno juga pronubaque, quæ connubiis adesse solet.
l *Cessit*] Ne improbum conjugium videret.
m *Sua*] Illi enim sacram Argos, ubi præcipue colebatur.
n *Dubii*] Sponſos intelligit vino captos, & titubantes.
o *Frequentes*] Comitibus lætis & strepitibus stipati.
p *Madidas*] Unguentis delibutas. Gall. *Parfumez*.
q *Thalamos busta*] Appositio. Thalami, *busta*, seu *sepulcra* eorum dicuntur, quos ibi essent illi jugulandi.
r *Feruntur*] Emittuntur.
s *Strata premunt*] Jacent in lectis, vestimentis linteisque fratis.
t *Digna funere*] Dicit lectos funeribus magis quam nuptiis convenire.
u *Graves*] Gravatis & oppressi.
x *Alta quies*] Omnibus profundo somno sopitis.

Cir-

- Circum me gemitus ^y morientum audire videbar :
 Et ^z tamen audibam ; ^a quodque verebar, erat.
 Sanguis ^b abit ; mentemque ^c calor corpusque relinquit
 Inque ^d novo jacui frigida facta toro.
 5 Ut leni ^e Zephyro fragiles vibrantur ariste ;
 Frigida ^f populeas ut quatit aura comas ;
 Aut sic, aut etiam tremui magis : ipse jacebas ;
 Quæque tibi dederam vina, ^g soporis erant.
 Excussere metum violenti jussa parentis :
 10 Erigor ; & capio tela tremante manu.
 Non ego falsa loquar : ter acutum sustulit enssem,
 Ter ^h male sublato recidit ense manus.
 [Admovi jugulo ; sine me tibi vera fateri ;
 Admovi jugulo tela paterna tuo.]
 15 Sed ⁱ timor & pietas crudelibus obstitit ausis :
 Castaque mandatum dextra refugit opus.

INTERPRETATIO.

Videbar audire circum me gemitus morientium ; & tamen audibam, & erat quod metuebam. Sanguis recedit, & calor destituit animam & corpus ; & jacui gelida facta in novo lecto. Quæmadmodum fragiles ariste concutuntur placida Favonio : Quæmadmodum ventus frigidus concutit frondes populeas ; aut sic, aut etiam amplius trepidavi : tu jacebas. Et vina quæ tibi exhibueram erant soporifera.

*Mandata sevi patris expleverunt tin-
 Sargo, & sumo enssem manu trepidante
 non proferam sicla ; manus ter sustul-
 dinem acuminatum, ter recidis gladio
 sublato. Admovi sinuibus ; concede n-
 vera confiteri, admovi saucibus tuis
 paternum. Sed metus & pietas pre-
 sava cepta, & manus pudica abnu-
 jussum.*

NOTÆ.

^y *Morientum*] Fratrum morientium, scil.
^z *Tamen*] Pro omnino : Sed nota vim oc-
 cultam istius voculæ ; qua efficitur, ut Hy-
 permnestra, præ metu & rei atrocitate, ita
 turbata videatur, ut ne illa possit satis suis au-
 ribus credere ; sed, audiatne revera morien-
 tium gemitus, an vero id tantum ex imagi-
 natione credat, dubia hæreat.
^a *Quodque verebar*] Ne patruncles interficerentur.
^b *Abit*] In intimas corporis partes, in
 præcordia, ipsamque adeo cor, ut soles ex me-
 mor, relabitur.
^c *Calor*] siquidem sanguis ad præcordia
 ex metu fugit, calor cum eo pariter rece-
 dit.
^d *Novo*] Qui fuit novæ nuptæ.
^e *Zephyro*] Ventus est Zephyrus ab occa-
 di spirans. *av. nius* Latinis dicitur.
^f *Populeas*] *comas*] Frondes opuli arboris.
^g *Soporis*] Quæ soporem inducerent. Sic-

cum aliquem soporiferum vino imiti
 fuisse innuit.

^h *Male*] *Nec audacia, nec, quibus*
rat, viribus. Vel, *male*, id est, *non*
adversus maritum. Prior vera videtur
 posuero.

ⁱ *Admovi*] Alii habent,
At rursus monitis, jussuque coacta per
 Alii aliter. Heinsius expungendum
 hoc distichon putat ; utpote à sciolo o-
 curat, qui superiora cum sequentibus no-
 hætere arbitrabatur. Quæ quidem o-
 coherere dicit ille idem Heinsius, si pri-
 proximo versu *Et* reponas. Nullus cer-
 biro quin spurius sint illi.

^k *Timor*] Qui omnibus à natura ef-
 tus, qui male faciunt ; maxime cum c-
 num assuetudine conscientie stimulus
 elanguit : quamquam alias inutiles, su-
 sunt ad male faciendum plurimæ mulier

HYPERMNESTRA LYNCEO. 137

Purpureos laniata ¹ sinus, laniata capillos,
 Exiguo dixi talia verba ² sono;
 Sævus, Hypermnestra, pater. est tibi: jussa parentis
 Effice: germanis sit comes ³ iste suis.
 ° Fœmina sum & virgo, natura mitis & annis:
 Non ⁴ faciunt ⁵ molles ad fera tela manus.
 ° Quin age, dumque ⁶ jacet, ⁷ fortes imitare sœurs;
 Credibile est cæsos ⁸ omnibus esse viros.
 ° Si manus hæc aliquam posset committere cædem;
 Morte foret ⁹ dominæ sanguinolenta suæ.
 ° Quo meruere necem ¹⁰ patruelia regna tenendo,
 Quæ tamen ¹¹ externis danda forent generis?
 ° Finge viros meruisse mori; quid fecimus ipsæ?
 ° Quo mihi commissio non licet esse piæ?
 ° Quid mihi cum ferro? ¹² quo bellica tela puellæ?
 Aptior est digitis lana colusque meis.

INTERPRETATIO.

*issa amictus purpureus, sissa comam, pro-
 i talia verba voce demissa:* Hypermnestra
 entem habes crudelem. Perhæc mandata
 ris; iste sit focus suis fratribus. Fœmina
 n & virgo, mollis natura & ætate. Ma-
 : teneræ non sunt aptæ ad læva arma.
 in age & dum jacet, æmulator strenuus so-
 es. Credibile est maritos esse interfectos
 omnibus. Si hæc dextra posset patrare a-

liquam cædem, cruenta esset necē Dominæ
 suæ. Quæ re illi digni sunt morte possiden-
 do regna patruelia, quæ tamen essent traden-
 da generis peregrinis? Pone viros dignos
 esse interficere: quid nos commeruimus? Quo
 facinore non licet mihi esse piæ? Quid mihi
 cum ense? Quorsum militaria tela virgini?
 Lana & colus est magis idonea digitis meis.

NOTÆ.

¹ Sinus] Vestes meas.
² Sono] Voce demissa.
³ Iste] Lynceum maritus meus.
⁴ Fœmina sum] Ostendit nunc quod ma-
 n non possit interficere, rationibus a
 1 & ætate petitis.
⁵ Faciunt] Aptæ sunt.
⁶ Molles] Quales sunt muliebres.
⁷ Quin age] Jam muliebri more mutat
 solum, vel potius nutans ad illud mutan-
 1 sese hortatur.
⁸ Jacet] Marius, scil.
⁹ Fortes] Imo furiosos, quæ suos maritos
 idaverunt: quamobrem etiam à Poëtis
 une illud genus ad inferos detrusum.
¹⁰ Omnibus] Pro ab omnibus. Ita sæpe &
 anter loquuntur Poëtæ, Horatius præfer-
 : Si manus] Nunc consilium de interfi-
 do marito respicit.
¹² Dominæ] Mei ipsius, quæ me potius ip-

sa quam maritum interficerem.
² Quo] Quæ re? quo crimine? Nullum
 dicit esse in patruelibus crimen, ad quos, ex
 suo cum Danaï filiabus conjugio, jure ejus
 regnum perveniat, cum hæredibus masculis
 ille careret.
¹⁰ a Patruelia] Quæ hereditario jure ad pa-
 truales suas obvenirent; quæque per suum
 cum illis conjugium sua fierent.
¹¹ b Externis] Qui ex sua gente non essent:
 Quibusvis aliis hominibus.
¹² c Finge] Pone. Gall. Suppose. Angl.
 Suppose.
¹⁰ d Quo commissio] Propter quod pecca-
 tum?
¹¹ e Quid mihi] Quamobrem in manus me-
 as gladium pater posuit?
¹² f Quo] Fines, scilicet. Sciebat equidem
 esse ea ad interficiendos patruales, quorsum
 vero spectaret illa cædes nesciebat, aut nescire
 simulabat.

138

EPIST. HEROIDUM.

^a Hæc ego ; dumque queror, lacrymæ ^b sua verba sequuntur,
Deque meis oculis in tua membra cadunt.

Dum ^c petis amplexus, sopitaque brachia ^k jactas ;
Penè manus telo faucia facta tua est.

5 Jamque patrem, famulosque patris, lucemque timebam.
Expulerunt somnos hæc mea dicta tuos :

Surge age, ^l Belide, de tot modo fratribus ^m unus :

Nox tibi, ni properas, ista ⁿ perennis erit.

Territus exurgis ; fugit omnis ^o inertia somni :

10 Aspicias in timida ^p fortia tela manu.

Querenti ^q causam, Dum nox finit, effuge, dixi :

Dum nox atra finit, tu fugis ; ipla moror.

Mane ^r erat ; & Danaüs generos ex cæde jacentes

Dinumerat : ^s summæ criminis unus abes.

15 Fert ^t male ^u cognatæ jacturam mortis in uno ;

Et queritur ^x facti sanguinis esse parum.

^y Abstrahor à patris pedibus ; ^z raptamque capillis

(Hæc meruit ^a pietas præmia) carcer habet.

INTERPRETATIO.

Hæc ego ; & dum conqueror, lacrymae sequuntur sua verba, & fluunt in tuos artus de meis oculis. Dum quaris me complecti, & agitas laucos spiritus ; manus tua est propemodum vulnerata gladio. Jamque includebam patrem & minis & patris, & diem. Hæc mea verba exierunt somnos tuos : Surge age, Belide, solus de tot modo fratribus. Ista nox erit tibi perpetua, nisi festinas. Tremefactus exhorris : omnis sequentes somno diuturnus ;

cernis tela valida in manu pavidæ. Dixi tibi sciscitanti causam, Prorumpere, dum nox, concedit. Dum nox obscura facit copiam, tu alis : ego remaneo. Mane erat : & Danaus enumerat generos prostratos ex neci : Solus desideraris summa fugisti. Inique petitur damnum meritis consanguinea in uno ; & queritur esse parum sanguinis effusi : Abripior à pedibus paternis ; & vincula (pietas meruit hanc mercedem) tenes abstraham coma.

NOTÆ.

^a Hæc ego. Depressa voce dixi, Supp. e. ^b Sua verba. Id est, Græcæ conjugis que vincentia & lacrymæ, competerent.

^c Petis amplexus. Inter dormientem vis me amplexi.

^k Jactas. In somnis moves.

^l Belide. Bellæ nepos. Ille vero est vocatus Græcorum more, à nominativo Bellides.

^m Unus. Solus.

ⁿ Perennis. Per annos omnes duratura :

^o Inertia. Illam intelligit pigritiam, quam non bene expectecti teneri solent.

^p Fortia. Id est, Quæ solent esse fortium virorum.

^q Causam. Quælibet telum manibus

^r Erat. Pertinet istud ad sequentem narrationem.

^s Summa. Ex omni numero, tu solus deceras, qui non esses conjugis facerique crimine maculatus.

^t Inique. Danaum dicit iracum illud, quod unus ex suis consanguineis morti esset eripus.

^u Cognatæ. Consanguineæ. Id est, Pro morte tuus consanguinei.

^x Facti. Sparsi, Effusi.

^y Abstrahor. Scilicet ad patris pedes, delicti veniam petens procubuerat. Quamquam alii eo licet habent manibus ; alii laribus.

^z Raptamque. Quæ in carcerem capillis protrahita fuit.

^a Pietas. Erga te. Ironice, adversus patrem, loquitur.

^r Erat. Pertinet istud ad sequentem narrationem.

^s Summa. Ex omni numero, tu solus deceras, qui non esses conjugis facerique crimine maculatus.

^t Inique. Danaum dicit iracum illud, quod unus ex suis consanguineis morti esset eripus.

^u Cognatæ. Consanguineæ. Id est, Pro morte tuus consanguinei.

^x Facti. Sparsi, Effusi.

^y Abstrahor. Scilicet ad patris pedes, delicti veniam petens procubuerat. Quamquam alii eo licet habent manibus ; alii laribus.

^z Raptamque. Quæ in carcerem capillis protrahita fuit.

^a Pietas. Erga te. Ironice, adversus patrem, loquitur.

Scili-

HYPERMNESTRA LYNCEO. 139

- ^b Scilicet ex ^c illo Junonia permanet ira;
 Quo ^d bos ex homine est, ex bove facta Dea.
 At ^e satis est pœnæ teneram ^f mugisse puellam;
^g Nec ^h modo formosam posse placere Jovi.
 ; Adstitit in ripa ⁱ liquidi ^k nova vacca parentis,
 Cornuaque in patriis ^l non sua vidit aquis:
 Conatque ^m queri mugitus edidit ore:
 Territaque est forma, territa voce sua.
 Quid ⁿ furis, infelix? quid te miraris ^o in umbra?
 ; Quid ^p numeras factos ad nova membra pedes?
^q Illa Jovis magni ^r pellex metuenda forori,
 Fronde ^s levas nimiam ^t cespitibusque famem.
 Fonte bibis, spectasque tuam stupefacta figuram:
 Et te ne feriant, quæ geris, ^u arma times.

INTERPRETATIO.

npe ira Junonia perstat ex illo tempore
 i vacca facta est femina. & ex vacca
 u. At satis est supplicii mullem puellam
 gisse: nec jam pulcræ posse gratiam esse
 m. Nova juvenca constitit in ripa pa-
 i fluidi, & aspectu cornua aliena in a-
 i paternis; & mugitus emisit ore nixo
 queri: & tremefacta est figura sui,
 tremefacta est sone. Quamobrem infan-
 misera? Quamobrem se stupet in umbra?
 Quamobrem dinumeras pedes accommoda-
 tes ad novos artus? Illa adultera vinenda
 forori excessu Jovis, sedas juliis & herbis
 nimiam famem. Fonte potas, & mirabun-
 da aspicias tuam formam: & metuis arma
 quæ gestas ne appetant.

NOTÆ.

- ^b Scilicet] Tantam domus sue & patri-
 um calamitatem, muliebri more, alius re-
 it: ab ira Junonis scilicet propter Jovis cum
 vacca consuetudinem.
ⁱ Illo] Tempore, scilicet.
^k Bos] Io est ab Jove in vaccam mutata,
 qua postea in Metamorphosi videmus.
 ra ex ea Danaum Ægyptumque p. r. avos
 s ortos esse diximus: adeoque jam notan-
 n est tantum, quod, pellici i. i. ab Junone
 missæ cestro, per furorem maxima orbis
 arum parte pererrata, tandem in Ægyp-
 a delata sit; ubi pristinam formam post-
 m Jovis auxilio recuperasset, ab Ægyptiis
 Dea est habita, vocataque Ipo.
^s Satis est pœnæ] Io supplicio satis magno
 amore afflicta est; jamque ejus pœneris de-
 re parcere.
^t Mugisse] In vaccam mutatam esse. Ab
 i Jove in vaccam mutata est Io, ne fatua
 n illa adulterium ab interveniente Junone
 nosceretur.
^u Nec posse placere] Propter vacce for-
 mæ: quamquam nec ipse Jupiter, quamli-
 satandi turpissimi amoris causa, induere
 ignatus est.
^u Modis formosam] Pulcherrima fuit Io;
 antequam vacce formam indueret.
ⁱ Liquidi] Inachis, fluvii Peloponnesi.
^k Nova] Non à longo tempore ex puella
 facta.
^l Non sua] Non enim cornua hominum,
 sed brutorum sunt.
^m Queri] De sua transmutatione, & in-
 fortunio.
ⁿ Tuis] Oestro percita Io, huc illic fu-
 rens à Poëtis errasse linguitur. Quamobrem
 illud fecerit, ejus calamitatis, Junonisque iræ
 describendæ causa, Hypermetra quarit.
^o Lu u. bra] Cum tuam umbram vides.
^p Numeras] Quia quatuor erant, hoc pe-
 tit. Comparationem vero habent ejusmo-
 di compellationes.
^q Illa] Tu Io, ante pellex illa quam Juno
 ab formam mutaverat. jam, &c.
^r Pellex] Ita vocatur Io, quæ Junonem
 ex Jovis munici l'cto polliciendo, si vin vo-
 cis pœneris, pœneret.
^s Levas] Levatis; Sedas. Non vero si-
 ne commiseratione hæc pœnerenda.
^t Cespitibusque] Roribus. Proprie vero est
 cespes, herba cum terra rursus.
^u Arma] Cornua.

- ^g Hæc ego ; dumque queror, lacrymæ ^h sua verba sequuntur,
Deque meis oculis in tua membra cadunt.
Dum ⁱ petis amplexus, sopitaque brachia ^k jactas ;
Penè manus telo saucia facta tua est.
5 Jamque patrem, famulosque patris, lucemque timebam.
Expulerunt somnos hæc mea dicta tuos :
Surge age, ^l Belide, de tot modo fratribus ^m unus :
Nox tibi, ni properas, ista ⁿ perennis erit.
Territus exurgis ; fugit omnis ^o inertia somni :
10 Aspicias in timida ^p fortia tela manu.
Quærenti ^q causam, Dum nox finit, effuge, dixi :
Dum nox atra finit, tu fugis ; ipla moror.
Mane ^r erat ; & Danaüs generos ex cæde jacentes
Dinumerat : ^s summæ criminis unus abes.
15 Fert ^t male ^u cognatæ jacturam mortis in uno ;
Et queritur ^x facti sanguinis esse parum.
^y Abstrahor à patris pedibus ; ^z raptamque capillis
(Hæc meruit ^a pietas præmia) carcer habet.

INTERPRETATIO.

Hæc ego ; & dum conqueror, lacrymæ tibi sciscitanti causam, Prorumppe, dum nox, concedit. Dum nox obscura facit copiam, tu abis : ego remaneo. Mane erat : & Danaus enumerat generos prostratos ex necē : Solus desideraris summæ fugitii. Inique petitur dammum mortis consanguinea in uno ; & queritur esse parum sanguinis effusi : Abripior à pedibus paternis ; & vincula (pietas meruit hanc mercedem) tenes ablatam comā.

NOTÆ.

g Hæc ego] Depressa voce dixi, Supp. e.
h Sna verba] Id est, Quæ circumdant que rimoribus & lacrymis, competerent.
i Petis amplexus] Inter dormientium vis me amplexi.
k Jactas] Tu somni mores.
l Belide] Belli nepos. Ille vero est vocativus Græcorum more, à nominativo Belides.
m Unus] Solus.
n Perennis] Per annos omnes duratura : æterna.
o Inertia] Illam intelligit inertiam, quam non bene experirent teneri solent.
p Fortia] Id est, Quæ solent esse sortium virorum.
q Causam] Quæ membra telum manibus habent.

r Erat] Pertinet istud ad sequentem narrationem.
s Summæ] Ex omni numero, tu solus deras, qui non effes conjugis socerique crimine maculatus.
t Abile] Inique. Danaum dicit iratum idco, quod unus ex suis consanguineis morti esset ereptus.
u Cognatæ] Consanguineæ. Id est, Pro morte unius consanguinei.
x Facti] Sparsis, Effusi.
y Abstrahor] Scilicet ad patris pedes, delicti veniam petens procubuerat. Quamquam alii cothices habent manibus ; alii laribus.
z Raptamque] Quæ in carcerem capillis protrusa fuit.
a Pietas] Erga te. Ironice, adversus patrem, loquitur.

Scili-

HYPERMNESTRA LYNCEO. 142

- Ille ferox solus folio sceptroque potitur :
 Cum ^p sene nos inopi turba vagamur inops.
 De fratrum populo pars ^q exiguissima ^r restas :
 Quique dati leto, ^s quæque dedere, fleo.
 5 Nam mihi quot fratres, totidem ^t periere sorores :
 Accipiat lacrymas ^u utraque turba meas.
 En ego, ^v quod vivis, pœnæ crucianda refervor :
 Quid fiat fonti, cum ^z rea laudis agar ?
 Et consanguineæ quondam ^a centesima turbæ
 10 Infelix, ^b uno fratre manente, cadam.
 At tu, si qua ^c piæ, Lynceu, tibi cura sororis,
 Quæque tibi tribui munera, ^e dignus habes ;
 Vel fer opem, vel dede neci ; defunctæque vita
 Corpora ^f furtivis insuper adde rogis.
 15 Et sepeli lacrymis perfusa fidelibus ossa :
 Scriptæque sint ^g titulo nostra sepulcra brevi.
 Exul Hypermnestra ^h pretium pietatis iniquum,
 Quam mortem fratri depulit, ipsa tulit.

INTERPRETATIO.

Ille feroxens solus occupat solum & sceptrum : nos turba egena erramus cum sene egeno. Superas pars minima de turba fratrum. Lugeo illis qui mortui traditi sunt, & qua iradiderunt. Nam quot fratres mihi amissi, totidem sorores amissa. Uterque populus habeat meas lacrymas. Ecce ego torquenda destinor supplicio, quia vivis. Quia pœna multatur conscia, cum ejus arcessat quod laudandum ? & misera, olim centesima populi cognati, moriar, uno fratre superstite. At tu, Lynceu, si qua tibi cura pia patruelis, & non immeritus frui donis qua tibi exhibui, vel auxilium prabe, vel trade morti : & insuper impone rogis secretis artus jacentes. Et conde ossa delibuta lacrymis fidelibus : & noster tumulus sit signatus brevi elegit. Hypermnestra protuga mercedem injustam reportavit pictatis necem quam à fratre summovit,

NOTÆ.

o Ille] Patrus Ægyptus.
 p Sene] Danaos patre nostro.
 q Exiguissima] Quippe solus superstes, ceteris ab uxoribus interfectis.
 r Restas] Lynceum alloquitur, cui aliam suam calamitatem memorat.
 s Quæque] Quia natiæ, quæ tantum facinus perpetraverant, quibus Hypermnestæ carendum erat.
 t Periæ sorores] Quia cum illis non est, quia perditæ illæ, quæ nocentes, quia pœna sua illas attinget.
 u Utraque] Patruelium & sororum.
 v Quid vivis] Quia te non jugulavi.
 z Quid fiat] Quali dicat, multo crudelius. Patris crudelitatem arguit. Alii cohercet habent fiet, fiet.

z Rea laudis] Cum de eo accusat, quod laudem meretur.
 a Centesima] Omirino. Fuerunt enim quinquaginta Danaï filie, totidemque Ægypti filii, patruces, qui omnes centesimum numerum implent.
 b Uno fratre] Solo Lynceu superstite.
 c Pia] Quæ te servavit.
 d Quæque] Vitam, scilicet.
 e Dignus habes] Acceris. Si mereris vitam quam tibi dedi.
 f Furtivis] Quos, si urn ansus fueris, ante non potueris palam, furtim & occulte excitare.
 g Titulo] Epigrammate sequenti.
 h Pretium mortem] Apollonio. Id est, Mortem in pretium.

Scri-

Quæque modo, ut possis etiam Jove digna videri,
Dives eras; nudâ nuda recumbis humo.

Per mare, per terras, * cognataque flumina curris;
Dat mare, dant amnes, dat tibi terra viam.

3 Quæ tibi causa fugæ? quid Io freta longa pererras?

Non poteris * vultus effugere ipsa tuos.

• Inachi, quo properas? • eadem sequerisque fugisque:

Tu tibi dux comiti; tu comes ipsa duci.

• Per septem • Nilus • portus emissus in æquor

Exiit • infanz • pellicis • ora bovi.

• Ultima • quid referam, • quorum mihi cana senectus

Auctor? dant anni quod querar, ecce, mei.

Bella pater patruusque • gerunt; regnoque domoque

Pellimur: ejectos • ultimus orbis habet.

INTERPRETATIO.

Et qua modo eras opulenta, ut possis etiam videri digna Jove: Facies nuda in terra nuda. Erras per mare, per terras, & flumina con sanguinea. Mare præbet tibi iter. flumina præbet, terra præbet. Qua tibi causa fuga? Quamobrem, Io, discutris per vasta maria? N. n. ipsa poteris vitare tuam faciem. Inachi, quo festinas? Eadem insequeris & fugis. Tu dux tibi comiti, tu

ipsa comes duci. Nilus erumpens in mari per septem ostia detraxit faciem pellicis vacca furentis. Quamobrem commemorem remotissima, quorum senectus cana est mihi auctor? Ecce mea ætas suppediat quod conquetar. Pater & patruus bella exercent: ejicimur regno & domo: remotissima regiones tenent expulsi.

NOTÆ.

* Cognata] Propter patrem fluvium.
y Dat mare] Hujus est versus, qui superioris idem sensus: verba differunt.

z Nilus] Bovillos, scil.

a Ina. bi] Vocativus Græcus Patronymici feminini. Id est, filia Ina. bi.

b Eadem seq.] Id est, Cum ipsa vacca sis, fugiendo vacam, eandem sequeris; nec fugientes vacam esse desis.

c Per septem] Dicit eam in Ægypto figuram bovi deposuisse.

d Nilus] Fluvius est Ægypti maximus in mare per septem ostia influens: Quamquam plura alii memorant.

e Portus] Ostia Nilus portus appellat: bene quidem, ejusque ratio aperta.

f Infanz] Osyro, & Juvavis ira furentis.
g Pellicis] Ena fuerat Juvavis peltex: dicitur formam hanc obtinere.

h Ora] Omnemque adeo formam.

i Ultima] Remota, & Antiqua.

k Quid referam] Vel contra librorum concordantiam refertur: dependendum esse censet

clarissimus Heinsius. Quamobrem non video. Sensum enim optimum illa alia lectio efficit; ut innuat Hypermetra plura se de Io posse referre, quibus ejus poenarum atrocitatem, Junonisque erga suam domum sævitiam augeret; nisi ampliam querendi materiam de novo haberet. Atque egregie illud ad Hypermetra scopum pertinet. Forte dicat aliquis, At omnia de Io memoraverat Hypermetra. Ne omnia quidem: Illud etiam si esset; tamen ex Rhetorica arte, sic loqui, ubi rem augere est opus, sæpe solemus.

l Quorum cana senectus auctor] Id est, Quæ a senibus didici.

m Gerunt] Quas vidit ipsa calamitates narrare incipit.

n Ultimus] Peloponnesus est, quo aufugisse Danaum in argumento vidimus. Ultimus vero dicitur, vel ex puelle ingenio, pro remotissimo; vel, quia ea parte orbis terrarum terminus est, cum mari cingatur: qua ratione etiam Britanniam, alterum orbem dixerunt.

Ille

Forfitan & quare mea sint ^f alterna & requiras

Carmina ; ^b cum lyricis sim magis apta modis.

^f Flendus amor meus est ; elegeia ^b flebile carmen :

Non ^l facit ad lacrymas ^m barbitos ulla meas.

Uror, ut, ⁿ indomitis ignem ^o exercentibus Euris,

Fertilis accensis messibus ^p ardet ager.

Arva Phaon ^q celebrat ^r diversa ^s Typhoidos ^t Ætnæ :

Me ^u calor Ætnæo non minor igne coquit.

^v Nec mihi, ^y dispositis ^z quæ jungam carmina nervis,

Proveniunt ; vacuæ ^a carmina mentis opus.

^b Nec me ^c Pyrrhiades ^d Methymniadesve puellæ,

Nec me ^e Lesbium cætera turba ^f juvant.

I N T E R P R E T A T I O.

Am petas quare mei versus sint alterna sim magis parata ad numeros lyrici mei est legendus : Elegia carmine. Nulla Cithara apta est meis. Ardeo, ut campus fertilis flagrat inflammatis, Euris furentibus exci-

Ætnæ Typhoidos : ardor non levis summæ Ætnæ, me torret. Nec mihi prestant carmina quæ a commodum chordis coniunctis ; carmina sunt opus animi tranquillæ. Nec Pyrrhiades aut Methymniadesve puella mihi gratæ sunt, nec populus reliquis Lesbium mihi gratæ est.

N O T Æ.

alterna] Qualia sunt Elegiaca, quæ alvi-
cibus Hexametris & Pentametris
ut.

requiras] Postquam quaesieris cuius sit
sorsum & velis scire quamobrem,

um lyricis] Cum magis sciam carmi-
e ad lyrici cantentur, componere. Hoc
licit, quia in lyricis Sappho maxime
a qua etiam Sapphicum carmen, cu-
inventrix fuit, appellatum est.

lendus] Rationem reddit quamobrem
scripserit.

leble] Rebus, quæ solum moveant
dis aptum.

acis] Convenit. Apta est.

barbitos] Instrumentum est musicum
seu lyra proximum, quod multis
fuisse indicat Theocritus. Ille vero,
urbium, carmina ad barbiton cantari
intelligenda sunt.

indomitis] Vehementibus.

exercentibus] Huc illic jactantibus ;
ibus, & excitantibus.

ardet] Ardere solet.

elebrat] Pro incolis, frequentat. Sed
a dignitatem habet.

diversa] Remota, & hinc procul posita.

typhoides] Sub quo Typhoneum seu Ty-
phogentem fulmine idem Jupiter co-

t Ætnæ] Ætna mons Siciliæ, ignibus
quos exomit notissimus.

u Calor] Amoris, nempe.

x Nec mihi] Id est, jam nimio amore
tabidis, ad versus deducendos sum inutiles.

y Dispositis] Scilicet suo quoque loco,
pro ratione gravis aut acuti soni, nervi seu
chordæ instrumentis musicis accommodan-
tur.

z Quæ jungam] Lyrica ; quæ simul voce
& cythara cantentur.

a Carmina opus] Appositio. Carmina
dicit ab otiosa mente provenire.

b Nec me] Dicit se puellarum, quibus ad
pangendos versus olim iactabatur, jam nulla
moveri.

c Pyrrhiades] Musæ ; à Pyrrha & Pyr-
rhæ seu Thesalia sic dicte : Enimvero à lo-
cis quæ incoluerunt. Poetæ solent illos appo-
lare. Sed malim per Pyrrhiades, Pyrrhæ,
Lesbiæ urbis puellas, quam musas intelli-
gere : quanquam Domitio autem Nilum, quæ
hic certe in querendis allegoribus otiosa vita
est nimia diligentia.

a Methymniades] A Methymna Lesbi
insulæ urbe celebri.

e Lesbium] Puellarum in Lesbo insula
commorantium.

f Jucund] Ad versus pangendos invitant ;
si tamen probanda sit Domitii opinio. Vel
non jure : id est, non est.

Vilis * Anactorie, ^h vilis mihi candida Cydno †

Non oculis grata est Atthis, ut ante, meis.

ⁱ Arque aliarum centum, quas non sine crimine amavi :

^l Improbe, multarum ^m quod fuit, unus habes.

‡ Est in te ^o facies, ^p sunt apti lusibus anni :

O facies oculis insidiosa meis !

Sume ^q fidem & ^r pharetram ; ^s fies manifestus Apollo :

Accedant capiti cornua ; Bacchus eris.

¶ Et Phœbus ^u Daphnen, & ^x Gnossida Bacchus amavit ;

10 ^y Nec norat Lyricos illa vel illa modos.

At mihi ^z Pegasides ^a blandissima carmina dicant :

Jam canitur toto nomen in orbe meum.

INTERPRETATIO.

Anactorie mihi nullius pretii. Atthis non est accepta meis oculis ut ante. Atque alie centum, quas non amavi sine crimine, viles sunt. Proterve solus tenes quod fuit multarum. Est in te forma. Etas est apta deliciis. O forma insidiosa oculis meis ! Cape Citharam & Pharetram, eris vero Apollo. Cornua

addantur capiti, eris Bacchus. Et Apollo amavit Daphnem, & Bacchus Gnossida. Nec illa vel illa scibat numeros Lyricos. At Pegasides suggerunt mihi carmina mollissima. Jam nomen meum celebratur per omnes terras.

NOTÆ.

^g *Anactorie*] Una fuit ex iis quas tribus Sappho impudice amavit. Nisi tamen, quo Telesippam & Megaram, pro Anactorie & Cydno apud Suidam positas invenies.

^h *Vilis*] Non cito, postquam sui amore correpta sum.

ⁱ *Atque alie*] *Viles sunt*, scil.

^k *Centum*] Numerus certus pro incerto.

^l *Improbe*] Bene pro avido, neque etiam re homodia contento, improbum sumi, optime annotavit Domitius. Attamen hic locum non habet hæc significatio, sed simpliciter pro improbum, maius est intelligendus.

^m *Quod fuit*] *Amor, quem in multis dispensicram.*

ⁿ *Est in te*] Jam suum amicum laudas.

^o *Facies*] Pro pulchritudine & elegantia.

^p *Sunt apti*] Id est, *Juvenis es.*

^q *Fidem*] *Citharam.* Synecdoche est, pars pro toto, chorda pro toto instrumento ponitur.

^r *Pharetram*] Gall. *Le carquois.* Angl. *The Quiver.* Furgunt vero Cithara & Pau-

retta Apollinis, qui Musica & sagittis claudit, duo insignia.

^s *Fies manifestus*] Id est, *Tam elegans es, ut nullus te cum Apolline comparare diffiteatur.*

^t *Et Phœbus*] Jam Phaonem ad amorem sui, rationibus ab exemplo petitis, Sappho perducere nititur.

^u *Daphnen*] Daphnes Peni fluvii filia in laurum mutata historiam poetica in Metamorphosi videbimus.

^x *Gnossida*] Id est, *Ariadnen*, Minotauri filiam, qui Cretam insulam tenuit, ubi Gnossus civitas.

^y *Nec norat*] Se dicit quam Daphne & Ariadne, quod neutra versus pangere docta fuisset, præstantiorem.

^z *Pegasides*] Muses, Græca etymologia, ab Heliconis fonte clarissimo, quem icu ungula Pegasi alatus equus aperuisse fingitur, sic dictæ.

^a *Blandissima*] *Suavissima.* Carminum vero suavitate præcipue Sappho commendatur.

Nec

SAPPHO PHAONI.

145

- Nec plus Alcæus, confors patriæque lyraque,
 Laudis habet; quamvis grandius ille sonet.
 Si mihi difficilis formam natura negavit;
 Ingenio formæ damna rependo meæ.
 Sum brevis: at nomen, quod terras impleat omnes,
 Est mihi; mensuram nominis ipsa fero.
 Candida si non sum; placuit Cepheia Perseo
 Andromede, patriæ fusca colore suæ.
 Et variis albæ junguntur sæpe columbæ;
 Et niger à viridi turtur amatur ave.
 Si, nisi quæ facie poterit te digna videri,
 Nulla futura tua est; nulla futura tua est.
 At, me cum legeres, etiam formosa videbar;
 Unam jurabas usque decere loqui.
 Cantabam; memini: (meminerunt omnia amantes)
 Oscula cantanti tu mihi rapta dabas.
 Hæc quoque laudabas; omnique à parte placebam:
 Sed tum præcipue, cum fit amoris opus.

INTERPRETATIO.

Alcæus socius patriæ & lyra consecutus majorem gloriam, quamvis ille cæteris sublimior. Si natura iniqua mihi non tribuit pulchritudinem; compensa dispendia pulchritudinis meæ, ingenio. Sum parva: at fama est hi, quæ feratur per omnes terras; ipsa sero fiesatem mea gloria. Si non sum alba, Andromede Cepheia grata fuit Perseo, nigra no patriæ suæ. Columba etiam candida & copulantur cum versicoloribus; & turtur ater diligitur ab alite viridi. Si nulla futura est tua, nisi quæ poterit videri te digna pulchritudine, nulla futura est tua. At cum legeres mea opuscula, videbar etiam pulchra; sine sine jurabas mihi soli decere esse loqui. Cantabam; recorder: (amantes omnia recordantur) in oscula capiebas cantantis. Probabas hæc etiam; & grata eram ab omni parte: sed tum præsertim cum tentatur negotium amoris.

NOTÆ.

Nec plus] Quia sicut ille granditate dem consecutus est, ita ego suavitatem.
 Alcæus] Poeta fuit Mitylenæus seu Lesbicus, cui, propter granditatem & elocutionis similitudinem, aureum plectrum veteres attribuerunt.
 Confors] Eiusdem patriæ; nam uterque eam habuit Lesbion.
 Lyraque confors] Qui ejusdem generis vana lyra aptanda, sicut & ego, scripsit.
 Si mihi difficilis] Quod arduum fuit fieri poudier Phaon, formæ vitium, scilicet Sappho dilucet conatur.
 Difficilis] Iniqua & maligna.
 Rependo] Compensatio.
 Brevis] Parva statura.
 Ipsa sero] Adcoque magna sum.
 Cepheia] Andromede est Cephei Æthiopiæ filia, à Perseo liberata, & amata.
 Patriæ] Scilicet Æthiopia, sicut ardore exultans, candidos non gignit homines.

n Variis] Colorum varietate distinctis.
 o Viridi ave] Psittaco. De hoc Parnassorum amore Pithagoræ de quo in prima postea aliquid ab ipso Nestore habebamus.
 p Facie] Pulchritudine.
 q nulla] Puella. scilicet. Prior vero hæc negatio conditioni annexa est: Posterior absolute & affirmando intelligenda est. Gal. Si vous n'en voulez point qui ne vous paraisse digne de vous par sa beauté, vous n'en voulez point de rien. A qui. If you will have no Woman but such as shall appear worthy of you in Point of Beauty, you never will have any.
 r Me] Alcæus.
 s Unum] Me solum sine sine jurabas decere loqui.
 t Rapta dibus] Enitum raptinque osculabaris.
 u Hæc] Oscula rapta. Multa vero est hic non flavitas modo, sed lascivia.

- Vilis ^a Anactorie, ^b vilis mihi candida Cydno ;
 Non oculis grata est Atthis, ut ante, meis.
ⁱ Arque aliæ ^c centum, quas non sine crimine amavi ;
^l Improbe, multarum ^m quod fuit, unus habes.
 3 ⁿ Est in te ^o facies, ^p sunt apri lusibus anni :
 O facies oculis infidiosa meis !
 Sume ^q fidem & ^r pharetram ; ^s fies manifestus Apollo :
 Accedant capiti cornua ; Bacchus eris.
 Et Phœbus ^t Daphnen, & ^u Gnosida Bacchus amavit ;
 10 ^v Nec norat Lyricos illa vel illa modos.
 At mihi ^w Pegafides ^x blandissima carmina dicant :
 Jam canitur toto nomen in orbe meum.

INTERPRETATIO.

Anactorie mihi nullius pretii. Atthis non est accepta meis oculis ut ante. Atque alie centum, quas non amavi sine flagitio, viles sunt. Proterve solus tenes quod fuit multarum. Est in te forma, atas est apta deliciis. O forma infidiosa oculis meis! Cape Citharam & Pharetram, eris vere Apollo. Cornua

addantur capiti, eris Bacchus. Et Apollo amavit Daphnen, & Bacchus Gnosida. Nec illa vel illa sciebat numeros Lyricos. At Pegafides suggerunt mihi carmina mollissima. Jam nomen meum celebratur per omnes terras.

NOTÆ.

g Anactorie] Una fuit ex iis quas tribas Sappho impudice amavit. Nisi tamen, quo. I Theiippam & Megaram pro Anactorie & Cydno apud Suidam positas invenies.

h Vilis] Non caro, postquam sui amore correpta sum.

i Arque alie] Viles sunt, scil.

k Centum] Numerus certus pro incerto.

l Improbe] Bene pro avilo, neque etiam re inmodica contento, improbum sumi, optime annotavit Domitius. Attamen hic locum non habet hæc significatio, sed simpliciter per improbum, malus est intelligendus.

m Quod fuit] Amor, quem in multis dispensaveram.

n Est in te] Jam suum amicum laudat.

o Facies] Pro pulchritudine & elegantia.

p Sunt apti] Id est, juvenis est.

q Fidem] Citharam. Synecdoche est, pars pro toto, chorda pro toto instrumento ponitur.

r Pharetram] Gall. *Le carquois*. Angl. *The Quiver*. Fungunt vero Cithara & Pha-

retta Apollinis, qui Musica & sagittis claudit, duo insignia.

s Fies manifestus] Id est, *Tam elegans es, ut nullus te cum Apolline comparare diffideatur.*

t Et Phœbus] Jam Phaonem ad amorem sui, rationibus ab exemplo petitis, Sappho perducere nititur.

u Daphnen] Daphnes Peni fluvii filia in laurum mutata historiam postea in Metamorphosi videbimus.

x Gnosida] Id est, *Ariadnen*, Minos filiam, qui Cretam insulam tenuit, ubi Gnosus civitas.

y Nec norat] Se dicit quam Daphne & Ariadne, quod neutra versus pangere docui fuisset, præstantiorem.

z Pegafides] Musæ, Græca etymologia, ab Hæliconis fonte clarissimo, quem ictu ungulae Pegafis alatus equus aperuisse fingitur, sic dictæ.

a Blandissima] *Suavissima*. Carminum vero suavitate præcipue Sappho commendatur.

- Arfit ° inops ° frater victus meretricis amore ;
 Mistaque cum turpi dainna pudore tulit.
 Factus inops agili ° peragit freta cæcula remo ;
 Quasque ° male amisit, nunc male quærit opes.
 5 Me quoque, quod ° monui bene multa fideliter, odit :
 ° Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit.
 Et tanquam desint, quæ me sine fine fatigent,
 Accumulat curas ° filia parva meas.
 Ultima tu nostris accedis causa querelis :
 10 ° Non agitur vento nostra carina ° suo.
 Ecce, jacent collo sparsi ° sine lege capilli :
 Nec premit ° articulos lucida gemma meos.
 Veste tegor vili ; nullum est in crinibus aurum :
 Non ° Arabo noster rore capillus olet.
 15 ° Cui colar infelix, aut cui placuisse laborem ?
 Ille mei cultus unicus ° auctor æbest.
 Molle meum ° levibus cor est violabile telis :
 Et semper causa est, cur ego semper amem.
 Sive ita nascenti legem dixere ° sorores ;
 20 ° Nec data sunt vitæ ° filia severa meæ ;

INTERPRETATIO.

Frater egenus incensus est superatus amore fecit ; Et passus est dispensia juncta cum infamia. Egenus factus percurrit maria glauca remo celeri ; Et nunc male capiat divitias quas male perdidit. Me etiam odio persequitur, quia plurima fideliter admonui. Facilitas & ingenuitas mihi hoc attulit, hoc pia lingua. Et, tanquam absint quæ me indefinenter urgeant, parva filia auges meam sollicitudinem. Tu advenis causa postrema nostris querimoniis. Nostra navis

non impellitur vento suo. Ecce comâ diffusa recumbit collo sine ordine : nec gemma micans circumdâs meos digitos. Induor amictu minimi pretii : nullum aurum est in capillis ; coma nostra non fragrat rore Arabo. Cui orner misera, aut cui cupiam placuisse ? Ille solus causa mei ornatus æbest. Cui meum tenerum est obnoxium telis millibus : & est semper causa cur ego semper amem. Sive sorores sic posuerunt legem nascenti ; nec filia dura sunt tradita vitæ mea.

NOTÆ.

o *Inops*] Meretricis Rhodopes causa bonis omnibus dilapidatis.

p *Frater*] Charaxus. Larychus & Eurigius duo alii fuerunt.

q *Peragit*] Piraticam, amissis bonis, exerceuit.

r *Male*] Turpius & per infamiam.

s *Monui*] Imo fratrem multis carminibus laceravit.

t *Hoc*] Fratris odium.

u *Filia*] Cleis nomine ; quam ex Cercyla aut Cercola viro peperisse Sappho autor est Suidas.

x *Non agitur*] Metaphora à nautis petita se infelicem esse dicit.

y *Suo*] Propitio.

z *Sine lege*] Incompti & sine ordine.

a *Articulos*] Digiti annulum nullum ornatus causa habeo.

b *Ana rore*] Myrrham, aut quemlibet odorem intellige. Ex Arabia vero plurimos asportari non opus est indicare.

c *Cui*] In omnes gratiam.

d *Auctor*] Phaon, scil. cui ut placeret, sese Sappho ornat.

e *Levis*] Quia Amoris esse decet.

f *Sorores*] Parca, quas antea cuque vitam & fortem assignare vidimus.

g *Nec*] Contra librorum fidem vocem istam pro & reposuit clar. Heinsius. Quæ lectio, qualemque ex alia sensum erueri satagat, innotioris & elegantioris efficit.

h *Filia*] Per hanc, quæcumque ad vitam spectant intellige.

EPIST. HEROIDUM.

- Sive abeunt studia in mores, ^b artesque magistræ;
 Ingenium nobis molle ⁱ Thalia facit.
 Quid mirum, ^a primæ si me ^l lanuginis ætas
^m Abstulit, atque ^a anni, quos vir amare potest?
 5 ° Hunc ne pro ^p Cephalo raperes, ^a Aurora, timebam:
 Et faceres; sed te ⁱ prima rapina tenet.
 Hunc si conspiciat, quæ conspicit omnia, ^p Phœbe;
ⁱ Jussus erit somnos continuare Phaon.
 Hunc Venus in cœlum curru vexisset ^e eburno;
 10 Sed videt & ^m Marti posse placere suo.
 ° O nec dhuc juvenis, nec jam puer; utilis ætas!
 O decus, atque ævi gloria magna tui!
 Huc ades; inque sinus, formosæ, relabere nostros:
 Non ut ames oro, ^a verum ut amare finas.
 15 Scribimus, & lacrymis oculi rorantur obortis:
 Aspice, quam fit in hoc ^a multa litura loco.

INTERPRETATIO.

His studia concedunt in consuetudinem & ingenium nobis dat ingenium tenemus. Quid mirum si ætas prima lanuginis me abripuit, & anni quos vir potest amare? Aurora, timebam ne hunc tolleres pro Cephalo. Et tolleres: sed prima te retinet. Si Phœbe qua videt omnia, hunc videat, Phaon coactus erit prœvotare somnos. Venus transmississet hunc in cœlum curru eburneo: Verum scit, cum puer esse gratum esse suo Marti. O nec adhuc juvenis, nec jam puer; ætas idonea! O bonor, & gloria magna tui sæculi? Huc redi, & pulcher vadi in gremium nostrum. Non precor ut ames, verum ut concedas amare. Scribimus, & oculi irrigantur lacrymis prorumpentibus. Vides quam multa litura sit in hoc loco.

NOTÆ.

^b *Artesque magistras*] Omnino scribendam esse magistras clari viri Heinſius cenſebat: Attamen re accuratius penſata ſenſum prope eundem eſſe, nec ſine manuſcriptorum auctoritate, lectionem mutandam eſſe, contendere me poſſe arbitror. Utroque enim ſignificaverit Sappho, ex ſtudio, & ad rem aliquam propenſione, deinde & artibus, formari mores; quibus difficile ſit reſiſtere. Illa vero de artibus amatorius præcipue hoc in loco intelligit.

ⁱ *Thalia*] Novem Muſarum una eſt, quam à cantus amonitrix & læſcivia ſic dictam volunt. Hæc vero per illam ſtudium intellige Poëtiſas, & rerum delectabilem.

^k *Prima lanuginis ætas*] Id eſt, *Juvenilis*. ^l *Lanuginis*] Lanugo vocantur primi & teneri pilæ quibus adoleſcentium genis cernuntur. Gall. *Du petit poſſet*. Angl. *Downy Hair*.

^m *Abstulit*] *In amores auctam ab omni re alia accerit.*

ⁿ *Anni*] Id eſt, *Si amoribus eo tempore indugiis cum a viris poteram amari.*

^o *Hunc*] *Phœnem.*

^p *Cephalo*] Hanc Aurora amavit; cujus fabulam prouixit in *Metamorph.* videbimus.

^q *Aurora*] Vocativus eſt caſus: Illam enim compellat Sappho. Quo artificio Phaonem ſuum elegantiffimum ingit.

^r *Prima*] *Cephalus*, quem rapuiſſe Aurora finxerunt Poëtar.

^s *Phœbe*] *Luna*, Phœbi ſoror.

^t *Jussus*] Ad *Endymionis* paſtoris fabulam alludit; quem perpetuo ſomno à *Jove* damnatum *Luna* dicitur amare.

^u *Eburno*] *Lunæ* argenteum, *Veneri* eburneum curru Poëtar tribuunt.

^x *Marti*] *Martis* cum *Veneri* adulterium vel pueris uotum. Dicit Sappho, quod niſi Venus ſuis cum *Marte* amoribus detineretur, Phaonem ſibi præſtiteret.

^y *O nec*] *Phaonis* ſui ætatem aliæque bona, furore amoris correpta Sappho miratur.

^z *Verum ut*] *Durum* hoc cl. Heinſio viſum; adeoque legeret *Me ſed*.

^a *Multa*] *Quam fecerunt lacryma.*

- Si tam certus eras hinc ire, ^b modestius isſes ;
 Et modo dixiſſes, ^c *Lesbi puella, vale.*
 Non tecum lacrymas, non oſcula ^d ſumma tulifti :
 Denique ^e non timui, ^f quod dolitura fui.
 5 Nil de te mecum eſt, niſi tantum ^g injuria ; nec te
 Admonuit, quod tu pignus amantis habes.
ⁱ Non mandata dedi : neque enim mandata dediſſem
 Ulla, niſi, ut nolles immemor eſſe mei.
^k Per tibi, ^l qui nunquam longe diſcedit, Amorem,
 10 Perque ^m novem juro numina noſtra Deas !
 Cum mihi neſcio quis, *Fugiant tua* ⁿ gaudia, dixit ;
 Nec me flere diu, ^o nec potuiſſe loqui.
 Et lacrymæ deerant oculis, & lingua palato :
 Aſtrictum gelido ^p frigore pectus erat.
 15 Poſtquam ſe dolor ^q invenit ; nec peſtora plangi,
 Nec puduit ſciſſis exululare comis :
 Non aliter, quam ſi gnati pia mater adempti
 Portet ad extructos corpus ^r inane rogos.

I N T E R P R E T A T I O.

*Si tam bene conſtitueras hinc diſcedere, le-
 nin diſceſſiſſes ; & ſaltem dixiſſes ; Vale
 puella Lesbi. Non poſtaſti tecum lacry-
 mas, non ſuavia ulſima. Denique non me-
 tui, quod fui ſletura. Nihil eſt mecum de
 te niſi tantum injuſtitia : nec te coarguit,
 quod tu habes pignus amantis. Non juſſis
 inſtruxi : neque vero juſſis ullis inſtruxiſ-
 ſem, niſi ut non obliſciſcereris mei. Juro
 tibi per Cupidinem, qui nunquam procul a-*

*beat, & per novem Deas noſtra numina t
 cum neſcio quis mihi dixit, Exceſſit tua vo-
 luptas, me diu nec lugere poiuiſſe, nec ver-
 bum proferre. Et lacryma deſtituebant o-
 culos, & lingua palatum. Peſtus erat op-
 preſſum gelido frigore. Poſtquam dolor ſe
 comperit, nec puduit peſtora percuti, nec
 aſſictum ejulare capillis laniatis : non aliter
 teci quam ſi pia mater ſerat ad rogos con-
 geſtos corpus vacuum filii creptis.*

N O T A E.

^b *Modestius isſes*] Ruſticitatem accuſat,
 quod diſcedens, ne amantem quidem ſaluta-
 verit.

^c *Lesbi puella*] Hæc erat appellatio, ſine
 omni amoris indicio.

^d *Summa*] *Ultima.*

^e *Non timui*] Nulla vero hic à Phaone
 injuria, verba ſi ſpectes : At metonymice
 per non timere diſceſſum, intelligendum eſt
 de eo Phaonem non moruiſſe.

^f *Quod dolitura fui*] *Diſceſſum.*

^g *Injuria*] *Quod, ſcil. me deſerviſti.* Nam
 ad concubitum referre non placet.

^h *Admonuit*] *Admonet* alii. Cauſam
 oſtendit, inquit Domitius, quare munera diſ-
 cedentibus amicis dari, accipique ſoleant ut
 ſcilicet, ſint monumenta amici abſentis cujus
 repæſentent memoriam. Malim ego ita in-
 telligere, Nec pignora, qua habes mei amoris,
 te admonuerunt, ne ſaltem diſcedens valedi-
 ceras. Si tamen legas *admonuit*, Domitii
 ſuæbis interpretationi.

ⁱ *Non mandata dedi*] *Sicuti mos eſt vo-
 ledicentibus.*

^k *Per tibi, qui nunquam longe diſcedit*]
 Alii habent *Per, tibi qui nunquam longe diſ-
 cedat, Amorem*, ſenſu, ut vides, diverſo.

^l *Qui nunquam longe diſcedit*] *Quamvis
 tu diſceſſeris ; Perque amorem præſens es.*

^m *Novem*] *Muſas.*

ⁿ *Gaudia*] *Phaon, ſcil. quem gaudia ſua,
 amatorie dicit.*

^o *Nec potuiſſe*] Muti ſunt, ſcilicet, affe-
 ctus violenti.

^p *Frigore*] Sanguine, ſcilicet, per dolo-
 rem ad præcordia reſtracto.

^q *Invenit*] Alii *imminuit*, eodem ſenſu,
 ſed iſtud præcedit : poſtquam enim remiſe-
 runt dolores, qui naturam opprimebant, ipſa
 ſenſus & vires revocat, & invenit. Gall. *Les
 ſens ſe rappellent.* Angl. *The Senſes recollect
 themſelves.*

^r *Inane*] *Ex quo anima evolavit.*

EPIST. HEROIDUM.

- Gaudet, & è nostro ¹ crescit mœrore Caraxus
 Frater; & ante oculos ² itque reditque meos.
 Utque ³ pudenda mei videatur causa doloris;
⁴ Quid dolet hæc? certe filia ⁵ vivit, ait.
 5 ⁶ Non veniunt in idem pudor atque amor: ⁷ omne videbat
 Vulgus; eram lacero pectus ⁸ aperta sinu.
 Tu mihi cura, Phaon; te somnia nostra ⁹ reducunt;
 Somnia formoso ¹⁰ candidiora die.
¹¹ Illic te invenio; quanquam regionibus absis:
 10 Sed ¹² non longa satis gaudia somnus habet.
 Sæpe tuos nostra cervice onerare lacertos,
 Sæpe tuæ videor supposuisse meos.
 Blandior interdum, ¹³ verisque simillima verba
 Eloquor; & ¹⁴ vigilant sensibus ora meis.
 15 Oscula cognosco, quæ tu committere linguæ,
 Aptaque consuevas accipere, apta dare.
 Ulteriora pudet narrare; sed omnia fiunt:
 Et juvat, & sine te non libet esse mihi.

INTERPRETATIO.

Frater Charaxus latetur, & augetur ex nostro luctu; & meos & remeat ante vultus meus. Et ut causa mea maestas videatur erubescenda; Quamobrem hæc luget? inquit: certe filia vivit. Pudor & amor non conveniunt: vulgus omne cernebat, nuda eram pectus amictu lautato. Tu Phaon mihi cura; somnia nostra, somnia splendida pulchra die te revolvunt. Illic te reperio; quanquam sis terris distans. Sed

somnus non habet voluptatem satis proliam. Sæpe videor premere brachia tua nostro collo, sæpe submisisse mea tuo. Nunquam mulco, & profero voces simillimas veris. Et ora mea sunt experrecta sensibus meis. Agnosco suavia quæ solitus eras concedere lingua, & sumere iocunda, & offerre jucunda. Erubescere refero cetera: sed omnia fiunt: & prodest & mihi non placet esse sine te.

NOTÆ.

s Crescit] Hanc figuram Gallice retinui-
 mus, cum ita aliquem ex alienis malis exul-
 tantem interrogamus, êtes-vous bien plus
 grass. Angl. Are you much the fatter for it?
 t Itque reditque] Ejusmodi vero itiones
 sunt quasi insultationes: Atque, ut metuant
 qui in mœrore degunt luctus suos inimicos
 testes habere, ita alii qui sunt infensi iis præ-
 senti suâ dolorem refricare & augere a-
 mant.

u Pudenda] Quod te amem.

x Quid dolet hæc?] Verba sunt Charaxi
 ferocem objurgantis. Quamobrem hæc lu-
 get?

y Vivit] Adeoque luctus causam hanc non
 habet. Ex quo pronum erat aliam & veram
 suspicari.

z Non veniunt] Ratio est ejus quod se-
 quitur. Pudorem dicit & amorem non ea-

dem curare, adeoque se pudoris, quæ amoris
 indulgisset, rationem non habuisse. Ovidius
 alibi.

--- Quid deceat non videt ullus amans.

a Omne] Populus tametsi me videret,
 negligebam tamen, & coram illo lacero eram
 pectore.

b Aperta] Præ dolore, ob tuam discessionem.

c Reducunt] Reducem fingunt.

d Candidiora] Quæ tuam speciem mihi
 exhibent.

e Illic] In somniis.

f Non longa] Quia experrectis evan-
 escunt.

g Verisque] Id est, iis quæ à vigilanti
 proferuntur.

h Vigilant sensibus] Id est, Os linguamque
 experrecta est, & prompta ad exprimendum
 ea quæ animo percipio & sentio.

- At cum se ⁱ Titan ostendit, & omnia secum ;
 Tam cito me somnos destituisse ^k queror.
 Antra nemusque peto ; tanquam nemus antraque profint ;
 Conscia deliciis illa fuere tuis.
- 5 Illuc mentis inops, ut quam furialis ^l Erichtho
 Impulit, in collo crine ^m jacente, ⁿ feror.
 Antra vident oculi ^o scabro ^p pendentia tofo,
 Quæ mihi ^q Mygdonii ^r marmoris instar erant.
 Invenio sylvam, quæ sæpe cubilia nobis
- 10 Præbuit, & multa textit opaca ^s corra :
 At non invenio dominum silvæque meumque.
 Vile solum locus est ; ^t dos erat ille loci.
 Agnovi ^u pressas noti mihi cespitis herbas :
 De nostro curvum pondere gramen erat.
- 15 Incubui ; tetigique locum, qua parte fuisti :
^x Grata prius lacrymas combibit herba meas.
 Quin etiam rami ^y positis lugere videntur
 Frondibus ; & ^z nullæ ^a dulce queruntur aves.

I N T E R P R E T A T I O.

At cum Titan se profert, & omnia secum, deo somnos me destituisse tam cito. Me confuso in specus, & sylvas, tanquam silva & specus juvenet. Illa fuerunt testes tuorum gaudiorum. Illuc irrumpe amens, coma sparsa per cervices, ut quam Erichtho furibunda percussit. Oculi aspiciunt specus arcuatas tofo aspero, quæ mihi erant pro Mygdonia marmore: Reperio sylvam, quæ sæpe suppeditavit nobis lectus: & obscura nos velavit multis

frondibus: at non reperio Dominum & silva & meum. Locus est terra aspernanda. Ille erat præstantia loci. Agnovi herbas proculcatas cespitis mihi cognitæ: herba erat trita de nostro pondere. Incubui, & tetigi locum qua parte fuisti. Herba ante jucunda absorbet meas lacrymas. Quin etiam rami videntur dolere foliis amissis, & nullæ aves suaviter conquiescunt.

N O T Æ.

i *Titan*] Sol, ex Titanibus ortus.
 k *Queror*] Voluisset nempe diutius Phaonem suum in somnis amplecti.
 l *Erichtho*] Veneficiis famosa fuit Thesifila mulier, cujus nomen hic pro qualibet venefica posuimus.
 m *Jacente*] Sparsæ, furentium more.
 n *Feror*] Hinc illuc discuro.
 o *Scabro*] Raboteux. Rugged.
 p *Pendentia*] Abrupto, & à natura cavato tofo facta.
 q *Mygdonii*] Phrygium intellige, quod pedunculatum fuit; nam Mygdonia Phrygiæ est contermina, aut pars ejus, si Stephanus credimus.
 r *Marmoris*] Quandiu mecum eras, scilicet.
 s *Corra*] Arborem frondibus.

t *Dos erat*] Phaon meus pretium dabat loco
 u *Pressas*] Ubi Phaon & Sappho procubuerant, ibi herba erat proculcata. Affectus vero movent ejusmodi locorum commemorationes.
 x *Grata*] Nunc vero ingrata, cum tu absis.
 y *Positis*] Ingeniose admodum luctus sui arbores, anni tempestate folia cæteroquin dimittentes, participes facit, ut suum augeat. Illæ enim viriditate sua spoliata, solitudinem, frigus, mœstitiamque inducere videntur.
 z *Nullæ queruntur*] Adeoque maximus luctus, maximi enim doloris signum est silentium.
 a *Dulce*] Est vero etiam sua in cantu lugubri suavitas.

Sola.

Sola virum ^a non ulta pie mœstissima mater

^a Concinit ^b Ismarium ^c Daulias ales ^d Ityn.

^b Ales Ityn, Sappho desertos cantat amores.

^c Hastenus; ut ^d media cœtera nocte silent.

5 Est nitidus, vitroque magis perlucidus omni,
Fons sacer; hunc multi numen habere putant.

Quem supra ramos expandit aquatica ^e lotos,

^e Una ne nus; tenero cespite terra viret.

Hic ego cum lassos posuisssem flrtibus artus,

10 Constitit ante aculos ^f Naias una meos.

Constitit, & dixit, Quoniam ^g non ignibus aquis

Ureris, ^h Ambracias terra ⁱ petenda tibi.

^g Phœbus ab excelsso, quantum pater, aspicit æquor:

^h Actiacum populi ⁱ Leucadiumque vocant.

INTERPRETATIO.

Sola avis Daulias mater tristissima impie ulta maritum, cantat Ityn Thracium. Avis celebrat Ityn, Sappho amores descriptos. Hastenus, reliqua tacuit ut media nocte. Fons est sacer limpidus, & splendidior omni viro; multi arbitrantur hunc habere Deum. Supra quem lotos aquatica, quæ sola siliam efficit, porrigit ramos. Hæmus virescit molli cespite.

Cum ego huc misissem membra defessa luctibus, Naias una adstitit ante vultus meos. Adstitit, & dixit, Quandoquidem non inflammata es ignibus mitibus, tellus Ambracias tibi est adeunda. Phœbus spectat, è sublimi mare, quantum porrigitur. Populi appellant Actiacum & Leucadium.

NOTÆ.

^b *Non pie*] Quia in eo uicissando Ælium Ityn patri epulandum appoluit. Quæ de re postea in Metamorph.

^c *Mater*] Progne est, Terei uxor, cujus fabulam vide sis in Metamorph. Philomelam vero sororem in lusciniam mutatam fuisse trita est fabula; sed hic cum quibusdam aliis facit Ovidius Prognem dicere.

^d *Concinit*] *Ititi* facit. queritur.

^e *Ismarium*] Thracium; ab Hincato monte Thraciæ. Pater enim Tereus rex fuit Thraciæ.

^f *Daulias ales*] Luscinia avis in quam mutata fingitur Progne. Quamquam, ut dixi, plerique, ipse etiam alibi Poeta noster. Philomelam in lusciniam, Prognem in hirundinem mutatam esse dicit. Vocatur vero Daulias à Daulia Phocidis urbe, ubi etiam Tereus imperium tenuisse scribit Thucydides.

^g *Ityn*] Fuit Itys Terei ex Progne filius, quem ipsa, quod Philomela sorori vim intulisset, patri comedendum appressit.

^h *Ales*] Progne in Lusciniam mutata.

ⁱ *Hastenus*] Dixerat, *nihil queritur avies*; deinde tamen querelaram & iustitiam conforsem, sibi fecerat Prognem, seu Lusciniam;

nunc omnino præter suam & lusciniæ vocem, aliam uilam in sylva audiri negat.

^k *Media*] Quo tempore omnia silent & quiescunt.

^l *Lotos*] Arbor est in Africa, cujus fructu qui vescuntur lotophagi disci sunt. Tante autem dicitur esse fructus ille suavitatis, ut vix illinc abduci possint qui eum semel gustaverunt; patriæque oblivionem inducat.

^m *Una nemus*] Appositio. Dicit unam arborem, ramorum suorum vastitate nemus cœtere.

ⁿ *Naias*] Sunt Naiades fontium nymphæ. ^o *Non aquis*] Omnino, siquidem à Phœone relicta esset.

^p *Ambracias*] Alii habent *Ambracia*. Acarnaniam intellige, ad Ambracium situm positam; in qua urbs fuit Actium, quæ templum Apollini seu Phœbo sacrum habuit.

^q *Petenda*] Quamobrem dixerat postea. ^r *Phœbus*] Templum illi dicatum.

^s *Actiacum*] Ab Actio oppido.

^t *Leucadiumque*] A Leucade nunc vicina insula; quam omnium Acarnaniæ adiacentissimamque & simul cum illa Perinthusiam seu Chersonesum fœdissè scripsit Strabo.

Hinc

- Hinc se* ^a Deucalion Pyrrhæ succensus amore
Misit, & illæso corpore pressit aquas.
Nec mora; ^x versus Amor ^y ^{*} tetigit ^z lentissima Pyrrhæ
 Peſſora; Deucalion ^a igne levatus erat.
 5 ^b Hanc legem locus ille tenet: pete protinus altam
 Leucada; nec saxo ^c defluisse time.
 Ut monuit; cum voce ^d abiit: ego frigida surgo;
 Nec gravidæ lacrymas continuere genæ.
 Ibimus, ô Nymphæ, monstrataque saxa petemus:
 10 Sit procul infano victus amore ^e timor.
^f Quicquid erit, melius quam nunc erit; ^g aura, subito;
 Et mea ^h non magnum corpora pondus habent.
 Tu quoque, mollis Amor, i pennas suppone cadenti:
 Ne sim Lucadiæ mortua ^k crimen aquæ.
 15 ^l Inde ^m chelyn Phœbo ⁿ communia munera ^o ponam:
 Et sub ea versus unus & alter erunt.

INTERPRETATIO.

Deucalion flagrans amore Pyrrhæ se hinc præcipitem dedit, & impulit aquas corpore inoffenso. Et statim, amor mutatus movit frigidissimum cor Pyrrhæ; Deucalion erat saturus ardore. Ille locus habet hanc conditionem, ad sublimem Leucada sine mora, nec reformida te misisse ex scopulo. Postquam hortata est, excessit cum voce: Ego frigida erigor; nec palpebra turgida cohibuerunt la-

crimas. Proficiscimur, ô Nymphæ, & adhibemus scopulos indicatos. Metus recedat operatus amore furioso. Quidquid erit, erit jucundius quam nunc: aura subito: & mea corpora non sunt multum gravia. Tu etiam tener Cupido submitte pennas ruenti; ne defuncta sim probris aquis: Lucadiæ. Inde appendam Phæbo citharam munera communia; & versus unus & alter inscribentur sub ea.

NOTÆ.

^a Deucalion] Promethei fuit filius; à quo &c Pyrrha uxore post diluvium reparatum dicitur genus humanum.

^x Versus] Mutatus: A Deucalione in Pyrrham conversus.

^y Tetigit] Ad amandum impulit.

^{*} Tetigit lentissima Pyrrhæ] Naugerius habet, fugit lentissima merji.

^z Lentissima] Tarde ad amorem inclinatione, non amantia. Convitium est amatorium.

^a Igne] Amore.

^b Hanc legem] Ut qui ex illa petra in mare sese immitteret, amoris flamma levaretur.

^c Defluisse] In mare te dedisse.

^d Abiit] Naves, scil.

^e Timor] Se de saxo deiciendi.

^f Quicquid erit] Mortem sibi non vult ominari: sed eam tamen præſenti calamitate minus moleſtam dicit.

^g Aura subito] Jam, quasi sese in mare

mittere vellet, auram quæ corpus sustineat, appetuit, ut subeat.

^h Non magnum] Adeoque me facere poteris sustinere.

ⁱ Pennas.] Mos fuit, ut in Apollinis Actiaci sacriſcio, ſontem aliquem ex specula deicerent, avertendæ nimis iræ gratia; quem tamen pennis intrucbant, ut si que naviculis excipere non videretur, ut postea servatum extra patriæ fines,mitterent. Ad illud jam alludit Sappho.

^k Crimen] Id est, Invidiæ & infamiæ causa.

^l Inde.] Postquam ex aqua prodierim.

^m Chelyn] Per Testudinem, seu Græcorum Chelyn, cytharam intellige, ex testudine animalis primo à Mercurio fabricatam.

ⁿ Communia] Fuit vero Cythara, quam suam facit Sappho, quod versus lyricos ad eam cantandos componeret, etiam Apollinis ejus inventoris proprium gestamen.

^o Ponam] Appendam; sacra faciam.

U

Grata.

[^a O saltem miseræ, crudelis epistola dicat :
Ut mihi ^b Lœucadiæ fata petantur aquæ.]

INTERPRETATIO.

O saltem epistola dura dicat misera; ne fata mihi querantur aqua Lœucadia.

NOTÆ.

^a O saltem] Alii hoc saltem, eodem prope sensu; sed illud ex Scriptis, Cl. Heinſii testimonio, proculdubio est præferendum. Postremum vero hoc distichon, quod attinet, vix est ut pro legitimo agnoscat idem Heinſius; nec satis assequi, quid sibi velit fateatur. Cur ita crediderit Vir clarissimus certe non video: Imo, absque hoc disticho epistolæ

clausulam suam deesse, mihi quidem videtur. Sensus profecto apertus est, si, inquit, velis longe à me fugere, moneas saltem, ut huic malo remedium in aquis Lœucadiis quæram. ^b Lœucadia fata] Id est, Quæ per eas aquas absolvuntur. In eas verò te immisisse Sappho auctor est Strabo; quod quidem mihi loco est fabulæ.

EPISTOLA XVI.

ARGUMENTUM.

Paris, qui alio nomine Alexander dictus est, ob Helenam sibi à Venere promissam, navigat Lacedæmonia; ubi à Menelao honorifice acceptus est. Menelaus, ad procurandam ab Atreo relictam hereditatem, in Cretam proficiscitur; atque interea, dum alias res agit, Helenam suam committit Paridi, serioque bonum hunc illi hospitem commendat. Paris amator, hanc oblatam sibi opportunitatem minime negligendam ratus, omnibus modis Helenam sollicitat, eidemque hac epistola artificiose amoris sui astum significat, ab omnibus sese commendans virtutibus quibus laudari amatores solent. Et, quia muliebrem esse sexum fragilem noverat, formæque gloria duci, nihil prætermittit Paris, quo conciliare sibi Helenes animum possit, maritumque in contemptum ejus adducit. Suadet ergo fugam, quam facile tueri sese Trojanis viribus posse confirmat.

PARIS HELENÆ.

HAnc tibi ^a Priamides mitto, ^b Lædæa, salutem;
Quæ tribui sola te mihi dante potest.
^c Eloquar? an ^d flammæ non est opus indice notæ;
Et plus, quam vellem, jam meus ^e extat amor?

INTERPRETATIO.

Ego Priamides mitto tibi, ^b filia Lædæ, hanc salutem, qua potest mihi advenire te sola præbente. Dicamne? An non est opus

indice flammæ cognita, & amor jam plus apparet quam cuperem?

NOTÆ.

^a Priamides] Filius Priami.
^b Lædæa] Helena, filia Lædæ.
^c Eloquar] Anne opus est verbis tibi amorem meum patefacere? Deliberatione vero

utitur, ut paulatim, utpote in turpi causa, subdola obrepat oratio.

^d Flammæ] Amori jam tibi cognito.
^e Extat] Apertus, cognitus est.

Ille

Ille quidem malim lateat ; dum tempora dentur
Lætitiz mistos non habitura metus.

Sed male diffinulo : quis enim celaverit ^s ignem,
Lumine qui semper proditur ipse suo ?

5 Si tamen expectas, vocem quoque ^h rebus ut addam ;

ⁱ Uror : habes animi nuncia verba mei.

Parce, precor, ^k fasso ; nec vultu cætera ^l duro

Perlege, sed formæ ^m conveniente tuæ.

ⁿ Jamdudum gratum est, quod epistola nostra ^o recepta

10 Spem facit, ^p hoc recipi me quoque posse modo.

^q Quæ rata sint, nec ^r te frustra promiserit, opto,

^s Hoc mihi quæ suavit ^t mater Amoris iter.

Namque ego divino monitu, ^u ne nescia pecces,

Evehor ; & cæpto non leve numen adest.

INTERPRETATIO.

Malim equidem ille tegatur, donec tempora
concedantur non habitura timores conjunc-
tus gaudia. Sed male fingo : quis enim oc-
cultaverit ignem, qui ipse semper deiegetur
gloriosa suo ? Si tamen cupis ut verba
quoque rebus adjiciam, ardes : habes voces
iudicis mea mentis. Ignosce quæso, con-
senti ; nec perlege reliqua vultu severo,

sed digno tua pulchritudinis. Jamdudum
juvat, quod littera nostra accepta spem fo-
vet, me quoque posse accipi hoc modo. Qua
certa sint percipio, nec mater Cupidinis
qua me ad hoc iter compulit, te incassum
pollicita sit. Namque, ne ignorans impin-
gas, ego advenio hortatu divino, & nunciam
non parvum faves ausum.

NOTÆ.

f Non habitura] Postquam cognovero me
sibi non esse ingratum, teque uno & eodem
amore teneri ; si modo tanta me manet delecta-
tio.

g Ignem] Egregia Amoris cum igne com-
paratio.

h Rebus] Quibus satis superque amorem
meum prodidi.

i Uror] Amore ardeo.

k Fasso] Mihi qui confessus sum amorem
meum.

l Duro] Difficili ; Irato, Insenso.

m Conveniente] Leni, facili.

n Jamdudum] Gall. Il y a long tems.

Angl. Long ago. Temporis habet rationem
hec vocula : At nonnunquam rerum de qui-
bus agitur connexum, & consequentiæ ne-
cessitatem notat. Quæ vis vocis & signifi-
cacio melius sentitur quam exprimitur. Lo-
cus est in Terentii Eunuchio, ex quo maxi-
me quid ego velim cognosci possit. Ibi, de
meretricibus, sic ad Thrasionem loquitur Gna-
tho,

Quando illud, quod tu das, expectat atque
amat,

Jamdudum amat te ; jam illi facile fit
quod doleat.

Jamdudum in nostro Ovidii loco sic resolvat,
Statim mihi & valde gratum fuit ; mihi quæ
gratulus sum ; jamque gratum est, quod
aperte & statim gratum fuit.

o Recepta] Metri causa ea voce usus est ;
cujus loco dicimus accepta.

p Hoc] Quo epistola recepta.

q Quæ] Ab Helena recipi, scilicet ; la-
tum amoris exitum habere, &c.

r Te] Helenam Paridi Venus promiserat,
cum pro sua pulchritudine judicium in monte
Ida tulisset.

s Hoc] Quod tui videnda & obtinenda
causa in Græciam suscepisti.

t Mater amoris] Venus.

u Ne nescia pecces] Sic intellige. Ne pec-
ces, si nesciveris me divino instinctu quidquid
in hac te amor, incipere.

- Præmia magna quidem, ^x sed non indebita, posco ;
 Pollicita est thalamo te ^y Cytherea meo.
 Hac duce ^z Sigæo ^a dubias à littore ^b feci
 Longa ^c Phereclea per freta puppe vias.
 5 Illa dedit faciles auras, ventosque secundos ;
 In mare nimirum jus habet orta mari.
^d Perstet ; & , ut pelagi, sic ^e pectoris adjuvet æstum :
^f Deferat in portus & mea ^g vota suos.
^h Attulimus flammæ, non hic invenimus, illas ;
 10 Hæ mihi tam longæ causæ fuere viæ.
 Nam neque tristis ⁱ hyems, neque nos huc appulit error ;
^k Tænaris est classis æra ^l petita meæ.
^m Nec me crede fretum merces portante carina
 Findere : ⁿ quas habeo, Di tueantur, opes.
 15 Nec venio Grajas veluti spectator ad urbes :
 Oppida sunt regni divitiora mei.
 Te peto ; quam lecto pepigit Venus ^o aurea nostro :
 Te prius optavi, quam mihi nota fores.

INTERPRETATIO.

Potè equidem magnam mercedem, sed non indebitam. Cytherea promissit te cubiculo meo. Huc duce iter feci incertum ab ora Sigæo, per vastam mariam navis Phereclea illa præbuit auras lenes, & ventos faventes. Scilicet mari præcreata habet potestatem in mare. Pertrahat ; & , sic mulceat impetum cordis, ut multet impetum maris : & perducatur in portus suos mea optata. Ad-
 veximus illos ignes non hic reperimus. Illi

fuerunt mihi causæ tam proluxi itineris. Nam neque sæva tempestas, neque error me huc applicuit. Tellus Tænaris est quaesita mea classis. Nec arbitrare me sulcare maria novi ferente mercimonia : Di servent divitias quas possideo. Nec aduehor tanquam spectator ad urbes Grajas : urbes mei regni sunt splendidiore. Te quero ; quam formosa Venus pollicita est nostro toro. Te antequam optavi, quam mihi esset cognita.

NOTÆ.

^x Non indebita] Quia à Venere promissa, quo tempore maxima in ejus gratiam, a Junone & Minerva, Paris contempsit.
^y Cytherea] Venus, à Cytheris insula inter Cretam & Peloponnesum, quo primum è mari emergens appulisse dicitur, ita dicta.
^z Sigæo] Trojanus, à Sigæo promontorio.
^a Dubias] Scilicet in mari via non est trita.
^b Feci] Dubiam à Troja in Græciam navigationem suscepit.
^c Phereclea] Eo nomine, à Phereclo fabricatore appellata est navis quæ Alexandrum vexit, quod ex Homero liquet.
^d Perstet] Ut mihi hallemus, ita porro favoret Venus.
^e Pectoris æstum] Amorem.
^f Deferat] Ad optatam exitum vota mea perducatur.

^g Vota] Quæ erant ut Helena potiretur.
^h Attulimus] Se dicit, ante visum Helenam, Trojæ ejus amore arsisse.
ⁱ Hyems] Tempestas. Ita & loquitur Horatius, itemque Virgilius.
^k Tænaris] Laconica, à Tænaro promontorio.
^l Petita] Id est, Dedita opera, propter te in hanc regionem iter direxi.
^m Nec me] Neque etiam credas me, faciendam mercaturæ causam, per maria curare.
ⁿ Quas habeo] Quasi dicat, Nil mihi est opus, ut fiam dives, maris pericula subire ; jam sunt amplissima, si modo Di servaverint, opes parata.
^o Aurea] Formosa, magnifica, manifestata, &c.

Ante

Ante tuos animo vidi, quam plumine, vultus :

Prima fuit vultus nuncia fama tui.

[^a Nec tamen est mirum, si sicut oporteat, arcu
Missilibus relis eminus ictus, amo.

5 Sic placuit fati ; quæ ne^a convellere tentes,

^a Accipe cum vera dicta relata fide.

Matris adhuc utero, partu remorante, tenebar :

Jam gravidus justo pondere venter erat.

10 Illa sibi ingentem visa est sub imagine somni

Flammiferam pleno reddere ventre facem.

Territa confurgit ; metuendaque^a noctis^a opacæ

Visa seni Priamo, v^a vatibus ille, refert.

Arsuram^a Paridis vates canit Ilion^a igni :

^b Pectoris, ut nunc est, fax fuit illa mei.

15 ^c Forma vigorque animi, quamvis de plebe videbar,

Indicium^d testæ nobilitatis erant.

INTERPRETATIO.

Detulit sem prius tuam faciem mente, quam oculis ; fama fuit prima nuncia tua forma. Nec tamen est mirum, si, ut par est, sagittis proci arcu emissis, vulneratus amo. Sic fama voluerunt ; quæ ne fideas infringere, accipe verba prolata cum certa fide. Eram adhuc in matris utero, partu cunctante ; jam venter tumescebat justo onere. Illa visa est sibi sub specie somni emittere utero gravido

tadam maximam inflammatam. Tremefacta erigitur, & narrat Priamo seni somnia reformidanda noctis obscuræ, ille enarrat aruspibus. Aruspex respondet Trojam flagrantem flamma Paridis. Illa fuit fax pectoris mei, ut nunc est. Species, & vis animi, quamvis videbar de plebe, erant signum nobilitatis abscondita.

NOTÆ.

^p Plumine] Oculis.

^q Nec tamen] Ab hoc versu 39. ad 143. ex omnibus scriptis codicibus centum & quatuor versus absunt, quos tanquam nothos non immerito, neque hac una causa rejiciendos, plerique rejecerunt. Quamobrem camulo, discriminis causa, eos inclusimus.

^r Si sicut oporteat, arcu] Hæc sana non esse putat clariss. Heinfius : legitque sicut oportuit altum. Nihil mutavero. Sensus vero est, nihil mirum esse, si Cupidinis arcu & telis, eminus, sicuti missilibus oporteat ictus, amec.

^s Convellere] Irrita facere.

^t Accipe] Id est, Audi quæ mihi dicta sunt, sibi quæ cum vera fide refero. Digressio est, quæ causam & amoris sui originem expostulat.

^u Noctis] Id est, Quæ per noctem in somno videbat.

^x Opacæ] Obscuræ.

^y Vatibus] Ut somni sensum scrutarentur, illudque interpretarentur.

^z Paridis] Prolepsis est ; nondum enim nomen illud habebat, qui nequidem natus erat.

^a Igni] Quem Patriæ ex suo amore, bello ideo inter Græcos Trojanosque concitato, intulit.

^b Pectoris] Id est, Amorem quo uxor, fax illa significabat. Vatum conjectionem invertit, ut de amore suo tantum facem illam interpretetur.

^c Forma vigorque] Hoc distichon, post hujus epistolæ versum nonagesimum, rejicit clar. Heinfius. Quam merito hoc loco alienum dixerit, nullus, credo, non videbit.

^d Testæ] Sub pectoris habitu latentis.

- Est locus in mediæ nemorosæ vallibus^a Idæ
 'Deius, & piceis ilicibusque frequens:
 Qui nec ovis placidæ, nec amantis saxa capellæ,
 Nec patulo tardæ carpitur ore bovis.
- 5 Hinc ego^b Dardaniæ muros excelsaque tecta,
 Et freta prospiciens, arbore nixus eram.
 Ecce pedum pulsu visâ est mihi terra moveri:
 Vera loquar, ^h veri vix habitura fidem.
 Constitit ante oculos, actus velocibus alis,
- 10 Atlantis magniⁱ Pleïonesque^k nepos.
 Fas vidiſſe fuit; fas sit mihi visâ referre:
 Inque Dei digitis^l aurea virga fuit.
 Tresque simul Divæ, Venus & cum Pallade Juno
 Graminibus teneros imposuere pedes.
- 15 Obstupui; gelidusque comas exexerat horror:
 Cum mihi, *Pone metum*, nuncius^m ales ait.
ⁿ *Arbiter es formæ; certamina^o siste Dearum;*
^p *Vincere quæ forma digna sit una^q duas.*
 Neve recusarem, ^r verbis Jovis imperat; & se
- 20 Protinus ætherea tollit in astra via.

INTERPRETATIO.

Est locus devius in vallibus frondosis mediæ Idæ, & consitus piceis & ilicibus, qui neque tondetur ore mitis ovis, nec capra stantibus rupes, nec patulo ore lenta vacca. Ego hinc prospectans mœnia & domus sublimis Troja & maria, sultus eram arbore. Ecce tellus visâ est mihi agitari ictu pedum: dicam verâ, vix consecutura fidem veri. Nepos magni Atlantis & Pleïones impulsus alis celeribus substitit ante oculos. Fas mihi fuisse spectasse; fas sit spectata enarra-

re: & baculus aureus fuit in manibus. Est res Dea simul, Venus & Juno cum lade herbis immiserunt molles pedes. qui, & horror frigidus arrexerat eam. Cum alatus nuncius mihi dixit, depoi morem. Judex es pulchritudinis: impone litibus Dearum; utra sit superare duas pulchritudine. Et ne erem, jubet nomine Jovis, & statim e tur in cælum via ætherea.

NOTÆ.

- ^a *Idæ*] Ida, mons fuit Phrygiæ, in quo Paris educatus fuit.
^f *Deius*] Ab omni via trita remotus.
^g *Dardaniæ*] Improperie pro Troja urbe, regionem posuit.
^h *Veri*] Hanc vocem pro vero, aut verum forte sine necessitate supposuit Heinſius.
ⁱ *Pleïonesque*] Fuit Pleïone Nympha Oceanî & Tethyos filia, uxor Atlantis, Mææ matre, ex qua Mæa Jupiter Mercur. suscepit.
^k *Nepos*] Mercurius, ut patet ex proxime præcedenti nota.
^l *Aurea virga*] Caduceum; Mercurii genestamen. Gall. *Son Caducee*. Angl. Mer-
- cury's Wand.
^m *Ales*] Mercurius, talariis instructus itemque galero, & virga pariter alatus.
ⁿ *Arbiter*] Paradis de trium Deorum forma, ut pulchriori Discordiæ pomum utitur, judicium notius est, quam ut opuloxiam ea de re fabulam huc transcribam.
^o *Siste*] Paradis judicio standum stat Jupiter.
^p *Vincere*] Pronomina supple.
^q *Duas*] Deas scil.
^r *Verbis*] Mercurius Jovis nomine iurat ut dicerem utra Dearum esset pulchrior.

- Mens mea convaluit; subitoque ^aaudacia venit :
 Nec timui vultu ^tquamque notare meo.
^uVincere erant omnes dignæ; iudexque verebar
 Non omnes ^acausam vincere posse suam.
 5 Sed tamen ex illis jam tunc magis una placebat :
 Hanc esse ^vut scires, unde movetur amor.
 Tantaque ^zvincendi cura est; ingentibus ardent
 Judicium donis ^asollicitare meum.
 Regna ^bJovis conjux, virtutem ^cfilia ^djaçtat :
 10 Ipse ^epotens dubito, ^ffortis an, esse velim.
 Dulce Venus ^grifit, Nec te, *Pari*, munera tangant ;
 Utraque ^hsuspensi ^hplena timoris, ait.
ⁱNos dabimus quod ames; & pulchræ ^kfilia Leda
^lIbit in amplexus, pulchrior ipsa, tuos.
 15 Dixit; & ^mex æquo donis formaque probata,
 Victorem cælo rettulit illa pedem.

INTERPRETATIO.

Animus meus confirmatus est, & de repente confidentia orta est; nec expavi unquamquamque spectare oculis meum. Omnes mercebantur superare, & arbitror pavebam non omnes posse tenere suam causam. Sed tamen una ex illis jam tunc magis placebat; ut cognosceres hanc esse, à qua amor ingeneratur. Et tantum est desiderium superandi; flagrant corrumpere meum judicium premiis maximis. Uxor Jo- *vis prædicat regna, filia virtutem. Ipse nescio cupiamne esse opulentus, an virtute præditus. Venus suaviter arrifit, Nec te, inquit, moveant dona, Pari; utraque sunt plena metus solliciti. Nos exhibebimus quod diligas; & filia formosæ Ledæ; ipsa formosior venies in complexus tuos. Dixit; & illa, muneribus, & pulchritudine pariter approbata, rettulit pedem victorem cælo.*

NOTÆ.

^a *Audacia*] Ut Dearum litem cognosceret, deque ea lententiam ferret.
^t *Quamque notare*] Nudas vero vidisse eas fingitur apud Lucianum.
^u *Vincere*] Quia pulcherrima erat quælibet.
^x *Causam*] Vincere causam, Latinum non esse annotavit Heinſius; quamquam tenere causam bene dicatur.
^y *Ut scires*] Ut facile esset scire.
^z *Vincendi cura est*] Dicit Deas maxime cupivisse singulas, ut pro sua pulchritudine Paris judicaret.
^a *Sollicitare*] Imo corrumpere.
^b *Jovis conjux*] Juno.
^c *Filia*] Pallas seu Minerva.
^d *Jaçtat*] Quæ Paridi esset datura, si pro se judicaret, certatim ostentabat Dearum quæ libet.
^e *Potens*] Ex regnis à Junone premissis,

scilicet.
^f *Fortis*] Ex virtute quam Pallas offerrebat.
^g *Rifit*] Apposite, & ex Veneris ingenio & more istud.
^h *Plena*] Dicit Junonis & Palladis munera ea esse, quæ sine assiduo metu non possunt retineri.
ⁱ *Nos dabimus*] Egrege vero Venus, quæ semper grata adveniens; mox tamen peccatus totum curis, timoribus, & omni maiore inpiet.
^k *Filia Ledæ*] Helena, Jovis & Ledæ filia.
^l *Ibit*] Id est, *Illam tibi tradam.*
^m *Ex æquo donis*] Hujus loci sensus est, Paridem donis, Helena scilicet à Venere promissa, contentum fuisse; eundemque Veneris pulchritudinem approbasse, Junoæque & Palladi præcedisse.

- Interea (credo, ^m versis ad prospera fatis)
 Regius agnoscor per ^a rata signa puer.
 Læta ^o domus nato ^p per tempora longa recepto;
 Addit & ad festos ^q hunc quoque Troja diem.
 5 Urque ego te cupio, sic me cupiere puellæ;
^r Multarum votum sola tenere potes.
 Nec tantum regum natæ petiere ducumque:
 Sed ^s Nymphis etiam curaque ^t amorque fui.
 At mihi cunctarum subeunt fastidia, postquam
 10 Conjugii spes est, ^a Tyndari, facta tui.
 Te vigilans oculis, animo te nocte ^x videbam;
 Lumina cum placido victa sopore jacent.
 Quid facies præiens, quæ nondum visa placebas?
 Ardebam; quamvis hic procul ^y ignis erat.
 15 Nec potui ^z debere mihi spem longius istam,
^a Cærulea peterem quin ^b mea vota via.

INTERPRETATIO.

Interea (puto, fatis flexis ad latiora) cognoscor filius regis per indicia certa. Regia festiva, filio repperato per prudentia tempora. Troja annumerat quoque & hunc diem feriaris. Et ut ego te exopto, sic puella me expectaverunt. Sola potes frui optatis multarum. Nec solummodo filia. Regum & Dynastarum me cupierunt, sed sui quoque cura & amor Nymphis. At contemptas omnium mentem

occupavit, Tyndari, postquam spes est induta tui connubii. Expectatus intrabar te oculis, te nocte intrabar mente, cum oculi sperati jucundo somno jacent. Quid præstabis præiens, quæ nondum aspecta placebas? Flammam, quamvis hac flamma longe erat. Nec potui distingere distinctus spe ista, quin quaterem mea desideria via glauca.

NOTÆ.

^m Versis] Fata vero adversa fuerant, cum regia domo ejectus inter Pastores tenuissima fortuna educaretur; atque adeo nunc versa sunt, cum ad patris regiam reducitur.

ⁿ Rata] Crepundia, scil. aliæque certa signa.

^o Domus] Priami regiam intellige.

^p Per] Pro post.

^q Hunc] Illum quo receptus fuit.

^r Multarum votum] Me, scil.

^s Nymphis] De OEnone supra multa vidimus. Cæterum sua omnia egregie, more auranium extollit.

^t Amorque fui] Post hunc versum Palatinus & veteres editiones addunt,

Quas super OEnonen facies mutaver in orbem.

Nec Priamo est ad te dignior ulla natus.

Quos Ovidianos esse versus non dubito.

Sed prior est mendosissimus, ac proinde uterque à nuperis editionibus justus exulare, si fallor; idque pessimo exemplo. Posteriori legendum est *A te*. Noster alibi,

A Veneris facie non est prior ulla, tuæque. Heinsius.

^u Tyndari] Helena, Tyndari filia, ut vulgo credebatur. Vocativi casus.

^x Videbam] Videre credebam, aut fingebam.

^y Ignis] Helenam suum ignem vocat. Ita & Terentianus ille Parmeno ad dominum de Thaide meretricula, *Accede ad ignem hunc.*

^z Debere spem illam longius] Id est, spem mei amoris longius differre.

^a Cærulea] Per mare Cæruleum.

^b Mea vota] Te Helenam, quam mihi exoptabam.

Traia

- Troia cæduntur Phrygia pineta securi,
 Quæque erat æquoreis utilis arbor aquis :
 Ardua proceris spoliantur ° Gargara sylvis ;
 Innumerasque mihi longa dat Ida trabes.
 5 Fundatura citas flectuntur robora naves :
 Texitur & costis ^d panda carina suis.
 Addimus ° antennæ, & vela sequentia malos :
 Accipit & pictos puppis ^f adunca ° Deos.
 Qua tamen ipse vehor, comitata Cupidine parvo ;
 10 ^h Sponfor conjugii stat Dea picta sui.
 Imposita est factæ postquam manus ultima classi :
 Protinus ⁱ Ægæis ire ^k lubebat aquis.
 Et ^l pater & ^m genetrix inhihent mea vota rogando ;
 Propositumque pia voce morantur iter.
 15 Et soror ⁿ effulsit, ut erat, ° Cassandra capillis,
 Cum ^p vellent nostræ jam dare vela rates ;
 Quo ruis ? exclamat ; referes ^q incendia tecum.
 Quanta per has nescis flamma petatur ^r aquas.
 - Vera fuit vates ; dictos invenimus ignes ;
 20 Et ferus in molli pectore flagrat ^s amor.

INTERPRETATIO.

Pincta Trojana absconduntur securi Phrygia, & arbor qua erat apta aquis marinis : *Gargara* excelsa viduantur excessis arboribus : & vasta Ida mihi præbet trabes sine numero. Incurvantur robora fundamenta datæ navibus celeribus : & curvæ carinae constructæ suis lateribus. Adjicimus antennæ, & vela concomitantia malos : & puppis curvæ sumis Deos pictos, Dea tamen sponfor sui connubii, stipata parvo Cupidine erigitur picta navi qua ipse feror. Post-

quam manus novissima admota est structæ classi, statim volebam vehi aquis Ægæis. Et pater & mater morantur mea desideria orando, & retardant iter incipitum voce pia. Et soror Cassandra, ut erat coma sparsa, cum nostræ naves jam vellent pandere vela ; quo festinas ? Exclamat ; re- vches tecum incendia. Ignoras quantus ignis quærat per has aquas. Vera fuit satidica, reperimus flammam prædictam, & amor scvus ardet in tenero pectore.

NOTÆ.

^c *Gargara*] Mons & oppidum Troadis, in summitate montis Idæ.
^d *Panda*] Curva.
^e *Antennæ*] Antenna, lignum est illud malo transversum, cui vela alligantur.
^f *Adunca*] Curva.
^g *Deos*] Ex eo quod ita Deos aliaque insignia in puppi locarent, multus fabulæ locus datus est.
^h *Sponfor*] Venus est.
ⁱ *Ægæis*] Scilicet mare Ægæum Græci- am à Troia dividit.
^k *Lubebat*] Pro hac voce quam Clariss. Hænius subsumit, præfæ editiones *jubebat* aut *jubebat* habent. Atque Micellus intel-

ligit Paridem à suis jussu fuisse.
^l *Pater*] Priamus.
^m *Genetrix*] Hecuba.
ⁿ *Effulsit*] Furientium, dolentium & vaticinantium more.
^o *Cassandra*] Paradis soror, quæ in concubitus mercedem vaticinandi facultatem ab Apollo acciperat.
^p *Vellent*] Inanimatis tribuit navibus quod animatorum est, quod Paradis fuit.
^q *Incendia*] Fuit vero Helenæ raptus incendii Trojani causa.
^r *Aquas*] Per mare Ægæum.
^s *Amor*] Aliorum Cassandrae sororis vaticinia detorquet.

Portibus egredior; ventisque ferentibus usus
 Applicor in terras, Oebali Nympha, tuas.
 Excipit hospitio vir me tuus; hoc quoque factum
 Non sine consilio numinibusque Deum.
 5 Ille quidem ostendit, quidquid ^a Lacedæmone tota
 Ostendi dignum conspicuumque fuit.
 Sed mihi laudatam cupienti cernere formam,
 Lumina, nil aliud, quo caperentur, erat.
 Ut vidi, oblitui; præcordiaque intima sensi
 10 Attonitus curis ^a intumuisse novis.
 His similes vultus, quantum reminiscor, habebat,
 Venit in arbitrium cum ^a Cytherea meum.
 Si tu venisses pariter certamen in ^a illud;
^b In dubium Veneris ^c palma futura fuit.
 15 ^d Magna quidem de te rumor præconiâ fecit,
 Nullaque de facie nescia terra tua est.
 Nec tibi par usquam ^e Phrygia, ^f nec solis ab ortu
 Inter formosas altera nomen habet.]
 Credis & hoc nobis? ^g minor est tua gloria vero:
 20 Famaque de forma pœne ^h maligna tua est.

INTERPRETATIO.

Solvo i portibus; & positus ventis secundis
 adpollo ad tua littora. Nympha Oebali. Ma-
 ritus tuus me accipit hospitio: hoc quoque
 factum non sine voluntate & numinibus De-
 orum. Ille quidem in nrat quidquid dig-
 num monstrari, & insigne fuit tota Lace-
 dæmone. Sed nihil aliud erat mihi deside-
 ranti aspicere pulchritudinem celebratam,
 quo oculi detinerentur. Ut aspexi, stupe-
 factus hesi; & percussus, ultima viscera
 expertus sum turpisse novis curis. Cum Cy-
 therea descendit in meum iudicium, habebat.

quantum recorder, faciem huic parem
 Si tu accessisses pariter in illam pugnam;
 palma Veneris ventura fuit in discrimen.
 Fama equidem magnis laudibus te celebra-
 vit, & nulla pars orbis est ignara formæ
 tuæ: nec tibi usquam similis in Phrygia,
 nec alia ab ortu Solis famam consecuta
 est inter pulchras. Fidem citum nobis adhi-
 bes in hac re? Laus tua est minor vero:
 & fama de pulchritudine tua est propere
 dum invidia.

NOTÆ.

t Oebali] Helena est, sic ab avo Oebalo,
 Tyndari patre, cognominata.

u Lacedæmone] In celebri illa Peloponne
 si urbe regnavit Menelaus, Helenæ maritus.

x Intumuisse] Libri habent intumuisse:
 quod, non sine causa Heinssius, alique alicui
 huic loco iudicant. Porro idem Hein-
 ssius nullot in soluisse.

y Venit in arbitrium] Loquitur de fami-
 gerato illo de tribus Deabus iudicio.

z Cytherea] Venus, ob ante dictam ratio-
 nem.

a Illud] Quod Deas inter de pulchritudi-
 ne fuit.

b In dubium] Ita & Terentius dixit, me

esse in tantum honorem. Sed usitatus est sex-
 tus casus in locis iustitiam.

c Palma] Notum eam arborem victoriæ
 fuisse indicium; non immerito, siquidem
 curvata validius in sublime nitatur. Erzo di-
 cit Paris, quod Veneri certa non fuisset de
 pulchritudine victoriæ, si quarta ad iudicium
 accessisset Helena.

d Magna] Multum equidem tuam for-
 mam fama celebravit.

e Phrygia] Pro in Phrygia.

f Nec solis] Id est, Tibi non est similis.

g Minor est] Minus quam digna est lau-
 datur tua forma.

h Maligna] Quæ parce bene prædicat.

Plus

- Plus hic invenio, quam quod promiserit illa :
 * Et tua materia gloria victa sua est.
 Ergo arsit merito, qui noverat omnia, Theseus :
 Et visa es tanto digna rapina viro :
 5 More tuæ gentis ^m nitida dum nuda ^a palæstra
 Ludis, & es nudis scēmina mista viris.
 Quod rapuit, laudo ; miror, quod reddidit unquam :
 Tam bona constanter præda tenenda fuit.
 Ante recessisset caput ^o hoc cervice cruenta,
 10 Quam tu de thalamis abstraherere meis.
 Te-ne manus unquam nostræ dimittere vellent ?
 Te-ne meo paterer vivus abire sinu ?
 Si reddenda fores, ^p aliquid tamen ante tulissem :
 Nec Venus ^q ex toto nostra fuisset iners.
 15 Vel mihi virginitas esset libata ; ^r vel illud,
 Quod poterat salva virginitate rapi.
 Da modo te ; quæ sit Paridi constantia nosces :
 * Flamma rogi flammæ finiet ^t una meas.
 Præposui regnis ego te ; quæ maxima ^u quondam
 20 Pollicita est nobis nupta sororque Jovis.
 * Dumque tuo possem circumdare brachia collo,
 Contempta est virtus Pallade dante mihi :

INTERPRETATIO.

Plus hic reperio, quam quod illa pollicita sit : & laus tua est superata causa sua. Ergo Theseus, cui omnia perspecta, jure inflammatus est ; & visa es præda digna tanto viro : dum nuda ludis more tuæ gentis in palæstra mixta, & puella es immixta viris nudis. Probo quod abstulisti, stupeo quod restituit unquam : tam bona rapina fuit firmiter retinenda. Caput hoc prius detrahendum esset collo sanguinolento, quam tu avelleretis de meis cubiculis. Manusne nostra vellent unquam te remittere ? Vivusne

suorem te excedere gremio meo ? Si effugisset, tamen aliquid prius consecutus essem ; nec Venus nostra fuisset omnino ignava. Vel virginitas mihi esset erepta, vel illud, quod poterat decerpi integra virginitate. Trahe te modo ; cognosce qua sit firmitas Paridi. Solus ignis rogi finem imponet ignibus meis. Ego te anteposui regnis, quæ maxima & uxor & soror Jovis nobis olim promisit. Et dummodo possem amplecti collum tuum lacertis, virtus spreta est, Pallade eam mihi exhibente.

NOTÆ.

i Hic] Cum video te.
 k Et tua] Id est, Et gloria tua ex pulchritudine minor est, quam materia & pulchritudo ipsa.
 l Arsit] Tui amore correptus est ; qua de re in præcedentibus epistolis.
 m Nitida] Uncta.
 n Palæstra] Gall. La luitte. Angl. The Wrestling-Ring. Ad illud vero sudium se maxime adjugebant Laconici.
 o Hoc] Meum.

p Aliquid tamen] Non te intellam, ut Theseus, remississem.
 q Ex toto] Penitus.
 r Vel illud quod] Oscula, puta.
 s Flamma rogi] Postquam mortuus fuero.
 t Una] Sola.
 u Quondam] Cum de pulchritudine inter Deas judicavit.
 x Dumque] Mado ut. Gall. Pourvuë que. Angl. Provided that.

Nec

- Nec piget; aut unquam stulte ⁷ legisse videbor;
 Permanet in ^a voto mens mea firma suo.
 Spem modo ne nostram fieri patiare ^a caducam,
 Te precor, ô tanto digna labore peti.
 5 Non ego conjugium generosæ ^b degener opto;
 Nec mea (crede mihi) turpiter uxor eris.
^c Pliada, ^d si quæras, in nostra gente Jovemque
 Invenies; ^e medios ut taceamus avos.
 Sceptra parens Asiæ, qua nulla beator ^f ora,
 10 ^g Finibus immensis vix obeunda tenet.
 Innumeras urbes atque ^h aurea tecta videbis:
 Quæque suos dicas templa decere Deos.
ⁱ Ilion aspicias, firmataque turribus altis
 Mœnia, ^k Phœbeæ structa ^l canore lyræ.
 15 Quid tibi de turba narrem ^m numeroque virorum?
 Vix populum tellus sustinet ⁿ illa suum.

INTERPRETATIO.

Nec piget, aut unquam videbor inepte elegisse; animus meus perstat confans in desiderio suo. Te oro tantum ne spem nostram suas esse inane, ô merita quanti tanto labore. Ego non sum ignobilis qui cupiam connubium nobilis; nec crede mihi, eris inhoneste uxor mea. Si exquiras, reperies Pleiadem, & Jovem in nostris stemmatibus; ut præterea-
 mus avos medios. Pater trahat sceptrum Asia,

qua regione nulla opulentior, vix ambienda infinitis finibus. Cernes oppida sine numero & domos magnificas; & ades quas fatearis decere Deos suos. Cerne Ilion & muros suffultos excelsis turribus, positos ad sonum lyra Phœbeæ. Quid tibi commem rem de populo & copia virorum? Vix illa terra fert suos incolas.

NOTÆ.

⁷ Legisse] Elegisse: Cum te potius quam Junonis aut Palladis dona elegerim, nunquam stulte elegisse videbor.

^a Voto suo] Ut te conjugem habeam.

^a Caducam] Vanam.

^b Degener] Ignobilis. Alias degener est qui à Majorum virtute descivit.

^c Pliada] Alii habent Pleiada. Hic vero Electra intelligitur, ex septem Pleiadibus Atlantis & Pleione filia, una, ex qua Jupiter Dardanum, qui, ut habet Virgil.

Dardanus Iliacæ primus pater urbis & autor.

Ex quo adeoque, per Erichthonium, Troem, Ilium, Laomedontem, Priamum, Paris genus ducebat.

^d Si queras] Si in natales meos inquiras,

^e Medios] Qui modo recensiti Reges fuerunt.

^f Ora] Pro regione posita est.

^g Finibus] Propter immensa spatia, & longe remotos fines vix peragranda.

^h Aurea] Auro ornata; adeoque magnifica.

ⁱ Ilion] Urbem, Troja caput; nam Troja regio est, quæ etiam pro urbe ipsa ponitur.

^k Phœbea] Jam supra Phœbum, seu Apollinem, cum Neptuno, Trojanæ urbis conditorem vidimus.

^l Canore] Dicuntur ad Apollinis canum saxa in opus exiliisse; cujus fabulæ ad Politicos accommodationem passim apud Mythologos reperies.

^m Numeroque virorum] Quibus, scilicet imperiam nostrum Asiaticum suffultum est.

ⁿ Ulla] Asiatica, seu Trojana.

Occur-

- Occurrunt denso tibi Troades agmine matres :
 Nec capient Phrygias atria nostra nurus.
 O quoties dices, *Quam pauper* ^a *Achaia nostra est !*
 Una domus ^c qualvis urbis habebit opes.
 Nec mihi fas fuerit Sparten contemnere vestram ;
 In qua tu nata es, terra beata mihi est.
 Parca sed est Sparte ; tu cultu divite digna es :
 Ad ^c talem formam ^a non facit iste locus.
 Hanc faciem largis sine fine ^x paratibus uti,
 Deliciisque decet ^y luxuriare novis.
 Cum videas cultum nostra de gente virorum ;
 Qualem Dardanidas credis habere nurus ?
 Da modo te ^a facilem ; nec dedignare maritum,
 Rure ^b Therapnæo nata puella, ^c Phrygem.
 Phryx erat & nostro genitus de sanguine, ^d qui nunc
 Cum Dis potandas nectare miscet aquas.
 Phryx erat Auroræ ^e conjux, tamen abstulit illum
 Extremum noctis ^f quæ Dea finit iter.

INTERPRETATIO.

Matrona Troades tibi obviam procedunt spisso agmine ; nec atria nostra continebunt nurus Phrygias. O quoties dices, quam misera est nostra Achaia ! unica domus fruetur omnibus divitiis urbis. Nec mihi fas fuerit spernere vestram Sparten. Tellus in qua nata es, est mihi felix. Sed Sparte est frugalis ; tu mereris ornatum splendidum. Iste locus non aptus est ad ejusmodi pulchritudinem : Hos decet vultus semper nisi multis ornatus, &

affluere novis deliciis. Cum aspicias ornatum virorum de nostra natione ; qualem artivarris puellas Dardanidas habere ? Præbe te tantum lubentem ; nec aspernare maritum Phrygem, puella nata rure Therapnæo. Qui nunc cum Divis miscet nectare aquas bibendus, erat Phrygius & procreatus de nostro sanguine. Maritus Auroræ erat Phrygius, tamen Dea quæ terminat viam ultimam noctis, illum rapuit.

NOTÆ.

o Occurrunt] Honoris gratia.
 p Nec capient] Cum in regiam ad te exi-
 piendum concurrent.
 q Achaia] Peloponnesus est. Alibi pro
 Græcia sumitur.
 r Quasvis] In una domo, quamcumque in
 nostra regione delegeris, unius Græciæ urbis o-
 pes invenire licebit.
 a Parca] Ex institutis Lycurgi, dixit a-
 liquis. Quasi vero ex illius institutis, qui mor-
 tuo Paride, & post ejus mortem longo inter-
 lecto tempore, in lucem prodierit. Parca
 fuit Sparte, quia nec divites, adeoque nec
 sumptuosi Lacedæmonii, sicut Asiatici seu
 Trojanæ, qui sua luxuria famosi facti sunt.
 c Talem] Qualis est tua, o Helena.
 a Non facit] Non respondet. Indignus
 est iste locus, qui te talem habeat.

x Paratibus] Ornatus, Cultibus.
 y Luxuriare] Abundare, Affluere.
 z Qualem] Multo pulchriorem, & splendē-
 diorem.
 a Facilem] Exorabilem.
 b Therapnæo] Laconico ; Sunt enim The-
 rapnæ agri Laconici non longe à Sparta, ad
 flumen Eurotan.
 c Phrygem] Paridem, intellige, qui Tro-
 janus, adeoque Phryx fuit.
 d Qui nunc] Ganymedem intelligit, quī
 Troiæ, Trojanorum regis filius, à Jove, in
 Aquilam transmutatus, raptus est ; cui in de-
 licis, & pincernæ loco fuit.
 e Conjux] Tithonus est, Laomedonis fi-
 lius, Priamique frater.
 f Quæ Dea] Aurora, scilicet ; quæ noc-
 tem finit, diem incipit.

Phryx

- Phryx etiam ^a Anchisēs ; ^b volucrum cui ^c mater Amorū
 Gaudet in Idæis concubuisse jugis.
 Nec, puto, ^d collatis forma Menelaüs & annis,
 Judice te, nobis antefendus erit.
 Non dabimus certe ^e socerum ^f tibi clara fugantem
 Lumina ; qui trepidos ^g à dape vertat ^h equos.
 Nec pater est Priamo soceri de cæde cruentus ;
 Et qui ⁱ Myrtoas ^j crimine signet aquas.
 Nec ^k proavo ^l Stygia nostro captantur in unda
 Poma, nec in mediis quæritur humor aquis.
 Quid tamen hoc refert, si te tenet ^m ortus ab illis ?
 Cogitur huic domui Jupiter esse ⁿ socer.
 Heu facinus ! totis indignus noctibus ille
 Te tenet ; amplexu perfruiturque tuo.

INTERPRETATIO.

Anchises etiam erat Phrygius ; cum quo mater amorum alatorum amat latas conseruisse in collibus Idæis. Nec, arbitror, Menelaus, speciei & ætate comparatis, nobis eris preponendus, te iudice. Non exhibebimus certe tibi socerum in fugam vertentem clarum Solem ; qui avertat equos terribes à convivio. Nec pater est Priamo sanguinolentus de nece

Soceri, & qui notes flagitio aquas Myrtoas. Nec poma expetuntur à proavo nostro in fluctibus Stygiis, nec aqua desideratur in mediis aquis. Quid tamen hoc interest, si illis satum te habet ? Jupiter tenetur esse socer huic familia. Heu nefas ! ille indignus te tenet totis noctibus, & usque gaudet tuo amplexu.

NOTÆ.

^a *Anchises*] Filius fuit Capys, adeoque ex stirpe regia Æneæ pater.

^b *Volucrum*] Quippe finguntur alati.

^c *Mater amorum*] Venus est, quæ cum Anchise in monte Ida concubuisse, deinde Ænean peperisse fingitur.

^d *Collatis*] Forma & annis meis cum forma & annis Menelai comparatis. Menelaus, credo, non eris nobis preferendus.

^e *Socerum*] Qualis est Atreus, Menelai pater, supple.

^f *Tibi clara*] Qui te cogat oculos avertere. Ad Atrei, Menelai patris factum alludit ; qui, ut violati à Thyeste fratre, toti sui injuriam ulcisceretur, ei proprios ejus filios epulandos apposuit. Cujus facinoris horrore Sol retrocessisse dicitur.

^g *A dape*] Nefaria, scil. qualis fuit illa Atrei.

^h *Equos*] Equis vehi Solis currum apud Poetas vulgatum est. Adeoque vertere equos, est retrocedere.

ⁱ *Nec pater*] Sicuti Atreo Menelai patri est pater Pelops, qui, ut Hippodamia potirentur, Oenomaum ejus patrem interfecit.

Istud vero contra Menelaum Paris comminuit.

^j *Myrtoas*] Mare Myrtoum, quod pars est Ægæi, à Myrtilo Oenomai auriga, quæsi in illud Pelops præcipitavit, quidam dictum esse volunt, quos quidem Paridi serviendi causa hic sequitur Ovidius.

^k *Crimine*] In eo fuit Pelopis crimen, quod Myrtilum bene meruit, & ejus opera Oenomaum Hippodamiæ patrem coruli certamine vicerat, in mare præcipitaverit.

^l *Proavo*] Sicuti Tantalo Pelopis patri, supple ; cujus apud inferos supplicium Menelao pronepoti objicitur. Fingitur vero ille aquis tantum non submersus fugientia flumina captare, quæ ad extinguendam scintillam attingere non liceat ; promissæque circumstantibus inhiare, quæ comprehendere nequeat. Qua de re Poëtæ sunt multi.

^m *Stygia*] Styx inferorum fluvius esse dicitur, per quem Dii jurare soliti.

ⁿ *Ortus*] Menelaus, scilicet.

^o *Socer*] Omnino, si Menelao Helena Jovis filia nupta mansisset, ipse Menelai Jupiter socer fuisset.

- * At mihi conspiceris posita vix denique mensa ;
 Multaque, quæ lædant, hoc quoque ¹ tempus habet.
 Hostibus eveniant convivia talia nostris,
 Exporio posito qualia sæpe mero.
 5 ² Pœnitet hospitii, cum, me spectante, lacertos
 Imposuit collo, rusticus iste tuo.
³ Rumpor, & invideo (^c quid enim tamen omnia narrem?)
 Membra superjecta cum tua veste foveo.
 Oscula cum vero coram ^d non dura daretis ;
 10 Ante oculos ^e posui pocula sumpta meos.
 Lumina demitto, cum te tenet arctius ille ;
 Crescit & invito lentus in ore cibus.
 Sæpe dedi gemitus ; & te, lasciva, ^g notavi
 In gemitu risum non tenuisse meo.
 15 Sæpe mero volui ^h flammam compescere ; at illa
 Crevit ; & ebrietas ⁱ ignis in igne fuit.
 Multaque ne videam, ^k versa cervice recumbo ;
 Sed ^l revocas oculos protinus ipsa meos.
 Quid faciam dubito : dolor est meus illa videre ;
 20 Sed dolor à facie major abesse tua.
 Qua licet & possum, luctor celare furorem ;
 Sed tamen apparet dissimulatus amor.

INTERPRETATIO.

*At ego à me spectaris tandem mensa ad-
 mota: Et hoc quicquid tempus habet pluri-
 tua qua essendant. Epule qualibus ad-
 tur sæpe vino appesce, admoveantur tales
 hostibus nostris. Piger hospitii, cum me in-
 tuente ille agrestis admovit trachia colo-
 tuo. Crucior, & amulor (quid enim tamen
 omnia referam?) Cum calefacit artus tuo.
 tunicis superstratis. Cum vero prateritis
 in meo conspectu suavia molia, tenui po-
 cula capta ante oculos meis. Desicio ocu-
 los, cum ille te urget placentium: & citius*

*gravis crescit in ore nauseante. Sæpe duxi
 suspiria; & observavi, perterro, te non
 regressisse risum in suspirio meo. Sæpe vo-
 lui cernere ignem vino; at ille autus est,
 & ebrietas fuit ignis in igne. Et non aspi-
 ciam multa, decumbo cervice reflexa. Sed tu
 statim evans meos oculos. Invenis sam
 quid agam: piger illa cernere, sed major
 est dolor recedere à vultu tuo. Quatenus
 licet & possum, conor celare mentis in-
 pecum, sed tamen amor totius cernitur.*

NOTÆ.

- x At mihi] Queritur quod tantum, vix-
 que etiam tempore coenæ Helenam videre
 possit.
 y Tempus] Quo coena sumitur, scil.
 z Pœnitet hospitii] Id est, Nollem te spi-
 cium mihi cum Menclaus esse.
 a Rusticus iste] Menclaus.
 b Rumpor] Dissorior.
 c Quid enim] Alii quid nunc. Alii ali-
 ter.
 d Non dura] Mollia & Lasciva.

- e Posui] Ne videret, scil.
 f Crescit] Videtur crescere, qui præ dolore
 comedere non possunt.
 g Notavi] Adverti.
 h Flammam] Amorem.
 i Ignis] Vini calor amoris flammam acu-
 ebat.
 k Versa cervicem] Id est, Cervicem & capite in
 aliam partem versa. Dissorior.
 l Revocas] Id est, Facis forma tua, ut
 statim oculos ad te convertam,

- Nec tibi verba damus; ^m sentis mea vulnera, ⁿ sentis;
 Atque utinam soli sint ea nota tibi!
 Ah quoties lacrymis venientibus ^a ora reflexi,
 Ne causam fletus quæreret ^o ille mei!
 5 Ah quoties ^p aliquem narravi potus amorem,
 Ad vultus ^q referens singula verba tuos!
^r Indiciumque mei ficto sub nomine feci;
^s Ille ego, si nescis, verus amator eram.
 Quin etiam, ut possem verbis ^t petulantius uti,
 10 Non semel ebrietas est simulata mihi.
^u Prodita sunt (memini) tunica tua pectora laxa,
 Atque oculis aditum nuda dedere meis;
 Pectora vel puris nivibus, vel lacte, tuamque
 Complexo matrem candidiora ^x Jove.
 15 Dum stupeo visis, (nam pocula forte tenebam)
^y Tortilis è digitis excidit ansa meis.
 Oscula si natæ dederas; ego protinus illa
 Hermiones tenero lætus ab ore tuli.
 Et ^z modo cantabam ^a veteres ^b resupinus amores:
 20 Et modo per nutum ^c signa tegenda dabam.

INTERPRETATIO.

Nec tibi imponimus; sentis meas plagas, sentis. Atque utinam illa sint tibi soli perspicua! Ah quoties detorsi faciem lacrymas erumpentibus, ne ille peteret causam mei luctus! Ah quoties potus commentus sum aliquem amorem, affingens singulas voces ad oculos tuos! & me declaravi sub nomine commentitio. Ego ille eram verus amator, si ignoras. Quin etiam ut possem procacius verba profundere, ebrietas non est mihi semel ficta. Aperia sunt (recor-

dor) tua pectora veste laxata, & nuda præbuerunt accessum meis oculis, pectora splendoriora vel nivibus intaminatis, vel lacte, & Jove complexo tuam matrem. Dum stupidus hæreo aspectis, (nam forte tenebam pocula) ansa flexuosa elapsa est meo digito. Si oscula præbueras filia, ego fortim gaudens illa sumpsi ab ore nonnulli Hermiones. Et modo resupinus celebrabam veteres amores: & modo exhibebam per nutum indicia occultanda.

NOTÆ.

m Sentis mea vulnera] Scis certo me tui amore teneri.

n Ora reflexi] Faciem alio converti, ne lacrymas videret Menelaus.

o Ille] Menelaus, cujus invidiose nomen reiecit.

p Aliquem] Puteaneus & alii nonnulli habent juvenem. Se dicit aliorum exposuisse amores, ut suum aperiret.

q Referens] Ut intelligeres me propter te, & tui amore incensum ea omnia dicere.

r Indiciumque] Me amare indicavi.

s Ille] Cuius tibi amorem enarrabam.

t Petulantius] Alii habent petulantibus; quod magis placeret.

u Prodita] Aperta, patefacta.

x Jove] Cygni vero, natura candidissimi formam indutus, Ledaem Helenæ matrem Jupiter vitiavit.

y Tortilis] Anfas amabant in poculis intortas & implicatas.

z Modo] Interdum.

a Veteres] Veterum, qui amoribus inlemerunt.

b Resupinus] Tanquam nimio mero correptus fuisset.

c Signa tegenda] Signa, quibus amorem mentem tibi declarabam, celanda omnibus, præsertim vero Menelao marito.

Et

Et comitum ^d primas Clymenen ^e Æthramque tuarum

^f Ausus cum blandis nuper ^g adire sonis.

Quæ mihi non aliud, ^h quam formidare, locutæ :

Orantis medias ⁱ deferuere preces.

^j Di facerent, magni pretium certaminis esses ;

Teque suo victor posset habere toro :

^k Ut tulit ^l Hippomenes Schœneida ^m præmia cursus,

Venit ut in ⁿ Phrygios Hippodamia sinus ;

Ut ferus ^o Alcides ^p Acheloïa cornua fregit,

^q Dum petit amplexus, Deïanira, tuos ;

Nostra ^r per has leges ^s audacia fortiter isset :

Teque mei scires esse laboris ^t opus.

Nunc mihi nil superest, nisi te, formosa, precari ;

Amplectique tuos, si patiari, pedes.

INTERPRETATIO.

Isu sum etiam nuper alloqui suaribus ver-
Clymenen & Æthram primas comitum.
a mihi non aliud respondentes, quam se ti-
es, destituerunt medias preces rogantis.
amnerent esses præmium gravu pagna;
victor posset te fovere suo lecto. Quem-
modum Hippomenes reportavit Schœneida
iam cursus; quemadmodum Hippodamia

igit in gremium Phrygium; quemadmodum
sævus Alcides elisit cornua Acheloia; dum cu-
pit tuos complexus, Deïanira; nostra forti-
tudo si venne certasset his conditionibus; &
nosces te esse præmium mei lab ris. Nunc ni-
hil mihi est reliquum, ò pulchra, nisi te orare
& completui tuos pedes, si sinas.

NOTÆ.

[Primas] Præcipuas & intimas.

[Æthramque] Hanc Thesæi matrem fu-
scribit Hubertinus; quod tamen tempo-
ratio non finit. Adeoque hæc ab illa
esæi matre alia est.

[Ausus cum] Alii habent Ausus sum.

[Adire] Ut sibi in suis amoribus opem
ent.

[Quam formidare locuta] Quæ, cum ni-
mihi respondissent, nisi quod dicerent se-
rre.

[Deferuere] Adeoque noluerunt ejus pre-
auscultare; multo minus illi obtempera-
sed alii habent destituere.

[Di facerent] Utinam supple.

[Ut tulit] Quorundam fuit exemplis,
pro suis amoribus certant, quos fortiter
le dicit imitaturum.

[Hippomenes] Hic fuit Macarei, vel, ut
scribunt, Megarei filius, qui Atalantam
enei filiam, à Venere adjuvus, quæ illi
poma ex Hesperidum hortis dedit, quo-

rum pulchritudine puellæ cursum impeditit,
cursu superasse traditur. Qua de re postea in
Metamorph.

[n Præmia] Ipsam Atalantam, quæ se ea
lege in viri manns venturam spononderat, si
à quopiam cursu vinceretur.

[o Phrygios] Pelopis Phrygiæ, qui Oeno-
maum Hippodamiæ patrem curuli certamine
superavit.

[p Alcides] Hercules est à robore, Græca
etymologia sic dictus, æmulus enim robur est.
Vel ab Alcæo avo, ut placet Herodoto.

[q Acheloïa] Acheloi fluvii, qui cum
Hercule pro Deïanira sibi promissa pugnavit,
à quo altero cornu in certamine multatus
est.

[r Per has leges] Ut pariter victori, in,
Helenæ, in matrimonium cederes.

[s Audacia fortiter] Vossianus codex ha-
bet fortior; quod Cl. Heinsius, mihi quoque
placet. Alii victoria pro audacia.

[t Opus] Victoria mea præmium.

EPIST. HEROÏDUM.

- O decus, ô præfens * geminorum gloria fratrum;
 O Jove digna viro, mi Jove nata fores!
 Aut ego Sigeos reperam te conjuge portus:
 Aut ego² Tanaria contegar exul humo.
 Non mea sunt * summa leviter^b districta sagitta
 Pectora; descendit^c vulnus ad ossa meum.
 Hæc u hi, (nam^d repero) fore ut à^e cœlestē sagitta
 Figar, erat verax vaticinata^f soror.
 Parce^h datum fatis, Helene, contemnere amorem:
 Sic habeas facies in tua vora Deos.
 Multa quidemⁱ subeunt; sed coram ut plura loquamur,
 Excipe me lecto nocte silente tuo
 An^m pudet, & metu's Venerem temerare maritam,
 Castaque legitimi fallere jura tori?
 Ah nimium simplex, Helene, ne rustica dicam,
 Hanc faciem culpa posse carere putas!
 Aut faciem mutes, aut, sis non dura, necesse est:
 Lis est cum forma magna pudicitia.

INTERPRETATIO.

O honor, ô gloria certa fratrum gemello. Diis præstitis tuis desideris. Multa quidem
 vixit ô digna Jove mariti, nisi esset Jove succurrat: sed, ut præfata præsumus in
 provera! Aut ego reperam in portus S- conspectu, excipe me tuo nocte tacita
 geos, te nare; aut ego extorris sepeliar. An pudet, & times violare Venerem conjun-
 gium Tanaria. Alia postea non tantum galem? & imitari jura pudica ledi legi-
 sevitur vulnerata extrema sagitta: punga timi? Ah nimium rudis talene, ne dicam
 mea præstita ad illud. Soror vero prædix- illi ida, credis talem formam posse carere
 erat hic mihi, (nam recordor) futurum ut cyamine! aut oportet immites vulnus, aut
 confideret à cœlestē sagitta. Noli, Helene, ut non erubescis. Gravis est discordia co-
 speruere amorem inuicem facti: quæ sita sita sita cum pulchritudine.

NOTÆ.

u præfens] Magnam, certumque. Hanc
 vocem nota; vixit labor & dignitatem.
 x Geminorum] Sigeos & Polaris.
 y Sigeos] Trojanos, à Sigeo promonto-
 rio.
 z Tanaria] Lacedæmonia à Tanaro promont.
 a Summa] Id est, Sagitta tantum parte
 extrema.
 b Districta] Vulnerata; sed vulnus leve
 indicat per se vox illa; quod nocendum.
 Gall. Ce n'est pas une petite égratignure.
 Angl. 'Tis not a slight scratch.
 c Vulnus] Anus.
 d Repeto] Rursus multi ex scriptis. Id
 est, In memoriam redato.
 e Cœlestē] Pro cœlesti antiquæ metri ne-
 cessitate.
 f Soror] Cassandra, de qua supra.

g Parce] Noli.
 h Datum] Clar. Heinshius vellet ratum.
 i Subeunt] In vocem veniunt.
 m Pudet] Adeo tuo excipere, scil.
 n Castaque legit.] Castitatem Venerem hic
 verbum interpretatur. An pudicitiam mari-
 talem violare metuis?
 o Helene] Tuam, tam pulchram.
 p Necesse est] Neque vero cessit pulchritu-
 dinis, si necessario cum impudicitia conjunda
 sit.
 q Lis est] Rara est adeo concordia forma
 Atque pudicitia.

Jupi-

P A R I S H E L E N Æ.

171

Jupiter his gaudet, gaudet Venus aurea ^tfurtis :

^hHæc tibi nempe patrem furta dedere Jovem.

^tVix fieri, ^hsi sunt vires in semine avorum,

^tEt Jovis & Lædæ filia, casta potes.

Castâ tamen tum sis, cum te mea Troja tenebit ;

Et tua sim, quæso, ^tcrimina solus ego.

Nunc ea peccemus, quæ ^tcorrigit ^thora jugalis ;

^hSi modo promisit non mihi vana Venus ;

Sed tibi & hoc suadet ^trebus, non voce, maritus ;

Neve sui furtis hospitis obliet, abest.

^tNon habuit tempus, quo ^tCressia regna videret,

Aprius, ^tô mira caliditate virum !

Ivit, &, ^hIdæi mando tibi, dixit iturus,

Curam ^hpro nobis hospitis, uxor, agas.

Negligis absentis (tector) mandata mariti ;

Cura tibi non est hospitis ulla tui.

^tHuncine tu speres hominem ^hsine pectore ^tdotes

Posse satis formæ, Tyndari, nosse tuæ ?

I N T E R P R E T A T I O.

piter latatur adulterii, Venus splendida non verbis : & ne prohibeat adulteria sui
latatur. Nempe hæc adulteria tibi hospitii, peregre est. Non habuit tempus
runt Jovem patrem. Filia Jovis & cum nodus quo adiret regna Cretensia : &
ta vix potes fieri pudica, si sit aliqui virum egregia astutia ! Discessit, & profe-
stas in semine avorum. Pudica sis t- durus dixit, Coniux tibi p æcipio curam
n sum, cum Troja te habebit : & ego so- geras hospitii Idæi pro nobis. Contemnis
precor sum tua flagitia. Nunc cu de in- (juro) jussa viri absentis : nulla est tibi
imus, qua hora conjugalis emendet : si cura tui hospitii. Anne tu speres huma-
tem Venus non est mihi pollicita inania. hominem insulsum posse satis cognoscere
& maritus tibi est hujus autor fatiis pretium forma tua.

N O T Æ.

^t Furtis] Adulterii.
^h Hæc] Jupiter vero furtivo cum Læda
cubitu Helenam genuit.
^t Vix fieri] Sciunt, ut fortes creantur
tibus & bonis, ita plerumque ex corvi ma-
ovo malus corvus nascitur.
^h Si sunt] Atque sunt certe ut plurimum,
um quod ad mores attinet.
^t Et Jovis & Lædæ] Utriusque adul-
t-
^h Crimina solus] Cum nemine præterca-
ces.
^t Corrigit] Faciet legitima, aut saltem reci-
et. Duo habent corrigat ; quod Cl-
audius retinuit.
^h Hora jugalis] Pro matrimonio.
^h Si modo] Id est, Si saltem uxor esse
a debeas, si mihi à Venere mihi est promiss-
sum ; nec me illa deceperit.
^t Rebus] Quandoquidem, me hic tecum
relieto, discesserit.
^h Non habuit] Menelaum irridet, qui tali
forma conjugem secum reliquerit.
^h Cressia] Creta Insula.
^t O mira] Irrisus est Menelai.
^h Idæi] Paridis ; ab Ida monte Phrygiæ
se disti.
^h Pro nobis] Loco nostro.
^h Huncine] Menelaum eum esse negat
hominem, qui Helenæ pulchritudinem satis
noverit astutare.
^h Sine pectore] Sine sapientia. Ita &
Horatius loquutus est de Tibullo ; Tu non
corpus iras sine pectore.
^t Dotes] Excellentiam, & pretium.

Fal-

Troïa * classis adest, armis instructa virisque ;
 Jam † facient celeres remus & aura vias.
 Ibis Dardaniæ ingens regina per urbes ;
 Teque novam credet vulgus adesse Deam.
 Quaque ‡ feres gressus, § adolebunt ¶ cinnama flammæ ;
 Cælaque * sanguineam victima † planget humum.
 Dona pater fratresque, & cum genetrice sorores,
 ¶ Iliadesque omnes, totaque Troja, dabunt.
 Hei mihi ! pars à me vix dicitur ulla ¶ futuri ;
 Plura feres, quam quæ littera nostra refert.
 Nec tu ° rapta time, ne nos fera bella sequantur ;
 Concitet & vires Græcia magna suas.
 ° Tot prius abductis, ¶ ecquæ repetita per arma est ?
 Crede mihi ; † vanos res habet ista metus.
 Nomine ceperunt Aquilonis † Erechthida Thraces ;
 Et tuta à bello † Bistonis ora fuit.

INTERPRETATIO.

His Trojana munera armis & viris, hic mihi ! vix pars ulla futuri narratur à me.
 Remus & ventus jam præstabunt iter Pluribus cumulaberis, quam quæ epistola no-
 editum. Incedes superba regina per oppi- stra commemorat. Nec tu abrepta mēne na-
 Trojana ; & vulgus arbitrabitur te adesse seva bella nos persequantur ; & magna Græ-
 iam Deam. Et qua pedes movebis, im- cia commoveat opes suas. Tps ante ablatiis,
 ment cinnamoma in ignem ; & victima ecqua revocata est per arma ? Fidem mihi ad-
 data percussit terram cruentam. Pater hibe ; res ista habet timores inanes. Thraces
 fratres & sorores cum matre, & omnes abstulerunt Erechthida nomine Boreæ ; &
 udes, totaque Troja præbebunt munera. Hei regio Thracia fuit secuta à bello.

NOTÆ.

‡ Classis] Adeoque facilis discessus.
 † Facient celeres] Id est, Facient ut cele-
 rem viam conficiamus.
 § Feres gressus] Ibis.
 ¶ Adolebunt] In tuum honorem, tanquam
 cremabunt.
 ¶ Cinnama] Cinnamum & Cinnamomum
 tex est, cujus corticis usus est etiam apud
 vulgaris. Gall. De la canelle. Angl.
 & Spice call'd Cinnamon. Hic vero pro
 vis adorationem positum est.
 ¶ Sanguineam] Postquam victimæ fan-
 is eam toraverit, silicet.
 † Planget] Percussit, cum in terram
 let.
 ¶ Iliadesque] Mulieres Trojana.
 ¶ Futuri] Id est, Bonorum & commodi-
 tam, qua sibi Troja tempore futuro eve-

nient.
 ° Rapta] Si rapta, vel, postquam rapta
 fueris.
 p Tps] Puellis, scilicet, antehac raptis.
 q Ecqua repetita] Id est, Nulla repetita
 est.
 r Vanos res] Id est, De nibilo & sine
 causa istud metueris.
 s Erechthida] Orithyam, Erechthei Athe-
 nienfium regis filiam ; quam cum Aquilo
 seu Boreas bona gratia non posset impetrare,
 vi rapuit. Atque ex ea Zethen & Calaim
 suscepit, qui Argonautæ Harpyas fugave-
 runt.
 i Bistonis] Thracia ; à Bistonide palude,
 vel Bistonia urbe, vel, qui eam condidit, Bi-
 stone Maris filio.

- * Phasida puppe nova vexit * Pagasæus Jason;
 † Læsa nec est Colcha Theffala terra manu.
 Te quoque qui rapuit, rapuit † Minoïda Thefeus;
 Nulla tamen Minos † Cretas ad arma vocat.
 5 Terror^b in his ipso major solet esse periclo;
 Quæque timere^c libet, pertimuisse pudet.
 † Finge tamen, si vis, ingens confurgere bellum:
 Et mihi sunt vires; & mea tela nocent.
 Nec minor est Asiæ, quam vestræ copia terræ;
 10 Illa viris dives, dives abundat equis.
 Nec plus^c Atrides animi Menelaüs habebit,
 Quam Paris; aut armis antefendus erit.
 Pœne puer cæsis † abducta armenta recepi
 Hostibus; & † causam nominis inde tuli.
 15 Pœne puer vario juvenes certamine vici;
 In quibus † Ilioneus, † Deïphobusque fuit.
 Neve putes, non me nisi cominus esse timendum;
 † Figitur in iussu nostra sagitta loco.

INTERPRETATIO.

Jason Pagasens abduxit Phasida navi nova; hendat equis. Nec Menelaus Atrides habet
 nec terra Theffala vexata est manu Colcha. his plus audacia, quam Paris, aut praferens
 Theffens qui te abjunctis, abjunctis Minoïda: dñs erit bello. Propemodum puer recuperavi
 Asinos tamquam multis Cretas det ad arma. Theffala armenta abacta, hostibus profligatis; & inde
 piatio in his fuit esse major igitur a Jaso me: habui causam nominis. Propemodum puer
 Et pudet reformidare, quæcunque habet reformidare. speravi juvenes diversa tagna; inter quos
 Pone tamen si vis, bellum grave excitavi. Deïphobus & Ilioneus. Et ne credas me non
 Et mihi vires superant; & mea arma effici reformidandum nisi ex propinquo, sagitta
 cinit. Nec minores sunt spes Asia quam nostra tamen est hominum appetitum.

NOTÆ.

u Phasida] Medeam; à Phasi Colcho-
 rum fluvio celeberrimo sic dictam.

x Pagasens] Theffalicus, à Pagas Theff-
 aliae urbe, juxta quam Argo navis constructa
 est, à qua eunus propinquus hinc unde Jason
 navem solvit, Pagasæus dicitur est.

y Læsa nec] Nec quæpiam ex Colchi
 propter Medeam raptam adversus Theffalos
 bellum movit.

z Minoïda] Ariadum, Minoë filiam.
 a Cretas] Qui in Græciam, Ariadum re-
 petitum navigans, supple.

b In his] Cuius raptus est aliquis puer.
 c Libet] Et pudet timuisse, quæcunque
 minus timere, quæcunque timenda non essent.
 Scilicet & ex inepta libidine esse metuam

illum innuit.

d Finge] Ponz. Gall. Supposse. Angl.
Supp. se.

e Atrides] Atræi filius.

f Abducta] A latronibus, dum ille in
Ida monte inter Pastores ageret.

g Cerseum a Minis] The vera Græca ety-
mologia Alexander ἀντὶ τοῦ ἀνδρός, id est,
contra & ἀντὶ τοῦ, quædam, dicitur est.

h Ilioneus] Alexander Trojani, forci sumus
Alexander filius, dicitur comes.

i Deïphobusque] Paris frater bellicosus
fuit.

k Figitur] Sese sagittandi peritia com-
mendat.

Num potes hæc ^k illi primæ dare facta ^l juventæ ?
 Instruere Atriden num potes ^m arte mea ?
 Omnia si dederis ; nunquid ⁿ dabis Hecłora fratrem ?
 Unus is innumeri militis ^o instar habet.
 Quid valeam, nescis ; & te mea robora ^p fallunt :
 Ignoras, cui sis nupta futura viro.
 Aut igitur nullo belli repeterē tumultu ;
 Aut cedent ^q Marti ^r Dorica castra meo.
 Nec tamen indigner pro tanta sumere ferrum
 Conjuge : certamen præmia magna movent.
 Tu quoque, si ^s de te ^t totus contenderit orbis,
^u Nomen ab æterna posteritate ferēs.
 Spe ^x modo non timida, Dis ^y hinc egressa secundis,
 Exige ^z cum plena munera ^a pacta fide.

INTERPRETATIO.

ne potes illi tribuere hæc facinora prima
 entus? Anne potes adornare Atriden pe-
 a mea? Quamvis omnia tribueris, num-
 d tribus fratrem Hecłorem? Is habet
 stantiam militis innumeri. Ignoras quam-
 sim, & mea vires te latent. Nescis cui
 o sis futura conjux. Vel igitur nullo belli
 tu revocaberis; aut exercitus Græci vin-
 centur à Marte meo. Nec tamen egre feram
 ferrum corripere pro tanta nocere; magna
 munera pugnam cient. Tu quoque, si univer-
 sus orbis certaverit propter te, consequeris fa-
 mam ab æterna posteritate. Tantum hinc
 profecta Diis propitiis spe hanc incerta, re-
 posce promissu præmia cum certa fide.

NOTÆ.

^c Illi] Menelao.
^d Juventæ] Mæa, scil.
^e Arte] Ad omne certamen peritia.
^f Dabis Hecłora] Id est, Tam strenuum
 frater est.
^g Instar] Similitudinem notare hanc vo-
 a dicunt Grammatici; at, ni fallor, præ-
 tiam & dignitatem insuper habet; quod
 dem hic etiam suum locum invenit.
^h Fallunt] Quæ sint ignoras.
ⁱ Marti] Viri et viribus bellicis. Mars
 m Deus belli.
^j Dorica] Græca: Pars pro toto.
^k De te] Propter te; nam eam vim ha-
 bet quoque præpositio de, exemplaque sunt
 obvia.
^l Totus] Europam & Asiã intellige, quæ
 Helenæ causa bello decennali colliisæ sunt.
^m Nomen] Gloriam. Credere est enim
 pulcherrimam fuisse ob quam tantæ motus
 lites.
ⁿ Modo] Tantum modo.
^o Hinc] Ex Menelai domo.
^p Cum fide] Non dubitans, quia omnia
 præstem.
^q Pacta] Tibi à me promissa.

EPISTOLA XVII.

ARGUMENTUM.

Helena, læta Paridis epistola, quasi offensa, primum objurgat eum.
 indo, ut pudorem tutetur, Paridis suasiones infringere conatur; ita
 nen, ne omnino illius amorem negligere videatur. Et sic aperte osten-
 muliebri ingenium varium esse, atque mutabile; juxta illud Ovidii in
 e amandi: Forsitan & primo veniet tibi littera tristis, Quæque

EPIST. HEROIDUM.

roget, ne se sollicitare velis. Quod rogat illa, timet; quod non roget, optat ut nescies. *Postremo. Paridis voluptatem expletura, ut hodie, ita rutius vium est si quid sit, non litteris mandare, sed per Clytemnestram &c. Et rursus socias fidissimas acere. Idque cum se essent rebus, et postea una Trojam abierunt. Multi hanc epistolam non esse Ovidii, contendunt, sed Sabini.*

HELENA PARIDI.

Nunc oculos tua cum violarit epistola nostros;
 Non rescribendi gloria vana levis;
 Ausus es hospitii^c temeratis advena^d sacris
 Legitimam nuptæ sollicitare fidem?
 Scilicet^e idcirco ventosa per æquora vectum
 Excepit portu^g Tænaris ora suo?
 Nec tibi^h diversa quamvis è gente venires,
 Oppositas habuit regia nostra fores;
 Effet ut^k officii merces injuria tanti?
 10 Qui^m sic intrabas, hospes an hostis eras?
 Nec dubito, quin hæc, cum sit tam justa, vocetur
 Rustica judicio nostra querela tuo.
 Rustica sim sane; dum non oblita pudoris:
 Dumque^o tenor vitæ sit sine labe meæ.

INTERPRETATIO.

Postquam tua litteræ læserunt oculos nostros, gloria non respondendi visa est parva. Ausus es hospites, violatis sacris hospitii, labefacere fidem legitimam nuptæ? Nempe ex curia regio Tænaris excepit portu suo te adducunt per maria procellosa: Nec palatium nostrum habuit tibi clausas, quauquam

accederes è natione peregrina, ne iniustitia esset præmissio tanti beneficii? Qui sic ingrediebatur, erasne hospes an hostis? Nec dubito quin hæc querimoniam, cum sit tam justa, dicatur incepta iudicio tuo. Sim profecto ineptus, modo non immemor pudicitie; & modo ordo meæ vitæ sit sine labe.

NOTÆ.

Puteaneus margini adscriptos habet hos versus in initio.

*Si mihi quæ legi, Paris, non scripsisse liceret,
 Servareum numeros, sicut & ante, probis.*

a Non] Duplex potest esse sensus, qui tamen prope eodem redeat, prout voculam istam non ad rescribendi, vel ad levis retuleris.

b Levis] Parva.

c Temeratis] Violatis. Enimvero hospitii iura violat, qui hospitii uxorem adulterio corrumpere nititur.

d Sacris] Scilicet Jovi & diis hospitalibus sacra fiebant, in hospitii faciendo federe.

e Scilicet] Ironie apta etiam vocula.

f Idcirco] Ut me corrumperes.

g Tænaris] Laconica; à Tænaro promontorio, de quo jam sæpe.

h Diversa] Remota, & quæ aliis moribus vivit. Barbarorum vero nomine alios omnes Græci contemnebant. Hospites Spartani præsertim odio habebant.

i Oppositas] Clausas. Regia non exclusus es.

k Officii] Communicati hospitii.

l Injuria] In adulterium sollicitationem intellige, quam beneficii mercedem Helena arguit.

m Sic] Cum desiderio me abducendi.

n Dum] Dummmodo. Gall. Pourvu que. Angl. Provided that.

o Tenor] Seriem, continuationem, & cursum notat vox ista. Gall. Le cours de la vie. Angl. The Course of Life.

- Si non est ^a ficto vultus mihi tristis in ore;
 Nec sedeo ^a duris ^a torva ^a superciliis;
 Fama tamen clara est; & adhuc sine crimine ^a lusi:
 Et ^a laudem de me nullus adulter habet.
- 5 Quo magis admiror, quæ sit fiducia ^a cepto;
 Spemque tori dederit quæ tibi causa mei.
- ^a An, quia vim nobis ^a Neptunius attulit heros,
 Rapta semel, videor bis quoque digna rapi?
^b Crimen erat nostrum, si ^c delinita fuisset:
 10 Cum sim rapta, meum quid ^d nisi nolle fuit?
 Non tamen è ^e facto fructum tulit ille ^f petitem;
 Excepto redii passa timore nihil.
 Oscula ^g luctanti tantummodo pauca protervus
 Abstulit; ulterius nil habet ille mei.
- 15 Quæ tua nequitia est, non ⁱ his contenta fuisset:
 Di melius! ^k similis non fuit ille tui.
 Reddidit ^l intactam; minuitque modestia crimen;
 Et juvenem ^m facti ⁿ poenituisse patet.

INTERPRETATIO.

Si species mihi non est severa in ore simulata, nec sum terribilis savi superciliis; fama tamen est illustris, & jocata sum adhuc sine flagitio: & nullus stuprator habet gloriam de me. Quo magis stupeo, quæ sit fiducia ausu; & quæ causa tibi præbuit spem lusi mei. An, quia heros Neptunus nobis vim fecit, abducta semel, videor quoque digna bis abduci? Nostrium erat flagitium, si pellecta fuisset; Cum sim ablata, quid

fuit meum nisi nolle? Ille tamen non confectus est ex capto præmium quæsum: reverti nihil passa, si meum tollas, Tantum protervus rapuit venientis pauca suavia. ille nihil habet mei amplius Quæ tua est protervia, non fuisset contenta his. Di melius! ille tibi par non fuit. Restituit illibatam, & modestia levivrem fecit ejus culpam; & manifestum est juvenem poenituisse facinoris.

NOTÆ.

p Si non est] Ad id quod primum ex vultus hilaritate conjici potest, Helena respondet. Testaturque se, quamvis festivam, castam tamen esse.

q Ficto] Major non est profecto earum puellarum virus, quæ tristitiam & severitatem nescio quam ridiculam affeçant.

r Duris] Quæ inexorabilem severitatem prædicent.

s Torva] Terribilis.

t Superciliis] In quibus præsertim severitatis & superbiæ sedes.

u Lusi] Verbum amatorium. Alii habent vixi.

x Laudem] Id est, De me non potest sese jactare.

y Cepto] Tuo, scil. qui me corrumpere quæras.

z An quia] Tota hæc Helenæ ratio perscrutanda magis, quam dissuadere videtur.

a Neptunius] Theseus, Neptunus nepos.

b Crimen] Culpa.

c Delinita] Thesei blanditiis capta, & ad ejus amorem perducta.

d Nisi nolle] Per vim à Theseo se dicit abductam.

e Facto] Rapto.

f Petitem] Desideratum.

g Luctanti] Mihi, scil. quæ ipsæ resistebam.

h Quæ tua nequitia] Galli dicimus, Mechant comme vous etes. Angl. Wicked as you are.

i His] Osculis.

k Similis] Ita ut tu es protervus & libidiniosus.

l Intactam] Non vitiatam. Quanquam non deserviret qui aliter senserint.

m Facti] Rapto.

n Poenituisse patet] Omnino, siquidem intactam sponte reddidisset; at vero vi magna repetentibus fratribus reddita est.

- Theſea^o pœnituit, Paris ut succederet illi ;
 p Ne quando nomen non ſit in ore meum ?
 Nec tamen irasco ; (quis enim ſuccenſet amanti ?)
 Si modo, quem^r præſers, non ſimulatur amor.
 Hoc quoque enim dubito ; non quod^s fiducia deſit,
 Aut mea ſit facies non bene nota mihi :
 Sed quia credulitas damno ſolet eſſe puellis ;
 u Verbaque dicuntur veſtra carere fide.
 At peccant aliæ ; matronaque rara pudica eſt :
 Quid prohibet raris nomen ineſſe ineam ?
 Nam mea quod^a viſa eſt tibi mater idonea ; cujuſ
 Exemplo ſecti me quoque poſſe putes :
 Matris in^a admiſſo^b falſa ſub imagine luſa^c
 Error ineſt ; pluma teſtus adulter erat.
 Nil ego, ſi peccem, poſſim nesciſſe ; nec ullus
 Error, qui facti crimen obumbret, erit.
 Illa^e bene erravit, vitiumque^f auctore^g redemit :
 Felix in culpa^h quo Jove dicar ego ?

INTERPRETATIO.

Pœnituit Theſeum, ut Paris illi ſuſtitueretur, ne aliquando nomen meum non teratur eſſe hominum ? Nec tamen ſuccenſeo ; (quis enim ſuccenſet amanti ?) Si modo amor quem indicas non ſequitur. Nam de h. c. etiam inſerta ſum ; non quod, confidentia aſſi, aut mea forma non ſi mihi perſpecta : ſed quia ſacrilas ſolet eſſe detrimento puellis, & veſtra verba dicuntur eſſe aſſue ſile. At alia delinquant, & matrona pauca
ſunt caſa. Quid obſtat nomen meum eſſe inter paucas ? Nam quod mater mea tibi viſa eſt apta, cujuſ exempl. credas me poſſe quoque moveri : error eſt in ſulco matris decipit ſub ſiſta ſpecie : ſuprator erat u. laus penitus. Ego, ſi delinquam, nihil poſſum ignorare, nec minus err. erit, qui vides probum admiſſi. Illa bene erravit, & compenſavit ſuprum auctore. Quo ego Jove beata vocer in crimine ?

NOTÆ.

- o *Pœnituit*] Interrogative & quadam cum indignatione legendum.
 p *Ne quando*] Id eſt, *Ut ſemper ſuiſtris hominum numeribus differat.*
 q *Nec tamen*] Ecce, antea paciſcentem verius quam reſiſtentem Helenam, jam itam ſeſe, more muliebri prodentem.
 r *Præſers*] *Indicas & prædicat.*
 s *Hoc quoque*] *Ego quoque dubito ne forte amorem ſimules.*
 t *Fiducia deſit*] Id eſt, *Non quod de forma mea d. fidet.*
 u *Verbaque dicuntur*] *Fidelem hand ferme mulier invenias o rari. Terent.*
 v *At peccant*] *Quamvis fidelis non ſit viri, tamen, quiſi eſſent, puellæ peccant.* Objeſtio eſt, quam ex parte Paris; diverſat vero ille, *Lis eſt cum forma magna pudicitia.*
 y *Quid prohibet*] Reſponſio eſt Helenæ ad objeſtionem. *Quid prohibet, inquit, me inter paucas recenſeri ?*
 z *Iſta eſt*] *Dixerat vero Paris, Hac tibi nempe patrem ſurti d. dere Jovem.*
 a *Admiſſo*] *Adulterio.*
 b *Falſa*] *Cygni, ſcil.*
 c *Error*] *Cygnum enim eſſe eum credit qui fuit Jupiter.*
 d *Nil ego*] *Adeoſque non pudicitia ſecuricatem, ſed impudicitia ſarabatum queris ; quale ingenti plurimas invenis mulieres.*
 e *Bene*] *Feliciter.* Sed vo. is ambigua oratio ; ſubſervit.
 f *Auctore*] *Jove.* Nullum dicit fuiſſe Lede crimen, quod ei a Jove vitium oblatum fuerit.
 g *Redemit*] *Compenſavit.*
 h *Quo Jove*] Id eſt, *Nulla.* Paridem Jovem eſſe, quo crimen ſuum compenſetur, negat Helena.

Quod

- ⁱ Quod ^k genus & proavos, & regia nomina jactas;
 Ciara satis domus ^l hæc nobilitate sua.
 Jupiter ^m ut fœceri ⁿ proavus taceatur, & omne
 Tantalidæ Pelopis ^o Tyndareique decus;
 5 Dat mihi Leda Jovem cyno decepta parentem;
 Quæ falsam gremio credula fovit avem.
^p I nunc, & Phrygæ late primordia gentis.
 Cumque suo Priamum Laomedonte refer.
 Quos ego ^q suspicio: sed, qui tibi gloria magna est,
 10 ^r Quintus, is à nostro nomine ^s primus erit.
^t Sceptra tuæ quamvis rear esse potentia Trojæ,
 Non tamen ^u hæc illis esse minora puto.
^x Si jam divitiis locus hic numeroque virorum
 Vincitur; at certe barbara terra tua est.
 15 Munera tanta quidem promittit epistola ^y dives,
 Ut possint ipsas illa movere Deas.
 Sed si jam fines vellem transire pudoris;
^z Tu melior culpæ causa futurus eras.

INTERPRETATIO.

Quod prædicas gentem & proavos & nomina regia: hæc domus satis est illustris sua nobilitate. Quamvis Jupiter proavus fœceri prætermittatur, & omnis bonus Pelopis Tantalidæ, & Tyndarei, Leda delecta Cynogæ simplex calefecit sinu avem fidam, facit mihi Jovem patrem. Inunc & prælixe commemora initia generis Phrygiæ, & Priamum cum suo Laomedonte. Quos ego veneror: sed quintus qui tibi est magna glo-

ria, is erit primus à nostro nomine. Quamquam arduerit sceptra tue Trojæ esse validda, non tamen credo hæc esse inferiora illis. Tamen si hic locus superetur opibus & numero virorum at profecto terra tua est barbara. Littera tuæ magnifica equidem pollicentur tanta dona, ut illa valeant tangere ipsas Deas. Sed si maxime cuperem transgredi limites honestatis, in futurus eras potior causa peccati.

NOTÆ.

ⁱ Quod] Gall. Quant à ce que. Angl. As to that which;
^k Genus] Extracilio.
^l Hæc] Idea.
^m Ut] Quamvis.
ⁿ Proavus] Vide supra.
^o Tyndareique] Fuit Tyndareus Ledæ pariter, discusque adeo Helenæ pater.
^p Inunc] Quasi dicat, frustra genus tuum jactas.
^q Suspicio] Veneror.
^r Quintus] De Jove loquitur. Miror vero Hybertinum, qui quidem optime ex Mythologis Paridis genealogiam scripsit, ejusque genus à Priamo, Laomedonte, Ilo, Troë, Erichonio, Dardano, Jove repetit; hunc vero, qui septimus est, quinquam facit. Credendum est itaque, vel locum hunc corruptum esse; vel aliter quam solent Nalœonem Paridis avos recensuisse; vel denique, de inquisita errantem feminam induxisse.

^s Primus] Quia pater. Eo vero optime maiorem suam facit dignitatem Helenæ, quo minus à Jove distat: Ut maxime nostrorum quorundam stultorum homuncionum demirer ineptiam, qui quo plus à majoribus suis ætate & virtute sunt remoti, eo sibi maiorem partem credunt nobilitatem. Egregie vero, si quidem minus ab illis remotissimis istorum fœcundæ lumen affulget. Virtus est, scilicet, minus pravum videri!
^t Sceptra] Ad id respondent quod dixerat Paris, Sceptra parens Asia, &c.
^u Hæc] Nostra.
^x Si jam] Paridi concedit quidem ejus Asiam Græcia opulentior, sed barbaram esse dicit.
^y Dives] Quæ divitiis pollicetur.
^z Tu melior] Tua elegantia magis flecter, quam divitiis. Jam diu victa est, quæ loquitur.

- Aut ego perpetuo famam sine labe tenebo ;
 Aut ego te potius quam tua dona sequar.
 Utque ea non sperno ; sic acceptissima ^a semper
 Munera sunt, ^b auctor quæ pretiosa facit.
 5 ^c Plus multo est, quod amas ; quod sum tibi causa laboris,
 Quod per tam ^d longas ^e spes tua venit aquas.
^f Illa quoque apposita quæ ^g nunc facis, ^h improbe, mensa
 (Quamvis ⁱ experiar dissimulare) noto.
 Cum modo me spectas oculis, lascive, ^k protervis ;
 10 Quos vix ^l instantes lumina nostra ferunt :
 Et modo suspiras ; modo pocula proxima nobis
 Sumis ; ^m quaque bibi, tu quoque parte bibis.
 Ah quoties ⁿ digitis, quoties ego tecta notavi
 Signa supercilio ^o pœne loquente dari !
 15 Et sæpe extimui, ne vir meus illa videret ;
^p Non satis occultis erubique notis.

INTERPRETATIO.

Vel ego tuobis semper nomen sine macula, vel ego potius te sequar quam tua munera. Et ut ea non contemno ; sic dona sunt semper gratissima, quæ auctor reddit pretiosa. Ambius est multo quod amas ; quod sum tibi causa laboris ; quod spes tua accedit per tam vastam maria. Adverto etiam illa quæ nunc proterve agis, mensa admittas, quamvis coner dissimulare. Cum modo me aspicias oculis procaci-

bus, luxuriose ; quos argentes vix oculi nostri tolerant ; & modo gemis, modo capis pocula proxima nobis, & tu quoque bibis parte quæ bibi. Ah quoties adverti notas occultas exhiberi digitis, quoties supercilio propemodum loquente ? & sæpe pertimui ne maritus meus illa cerneret ; & erubui signis non satis tectis.

NOTÆ.

a *Semper*] Gortorphanus *quondam*, pro *quandoque*, *numquam* ; quod clar. Heunzio, non sine causa elegans visum est.

b *Auctor quæ*] Terent. de mereculia in Eunucho,

---- *Lata est, non tam ipso quidem*

Dono, quam abs te datum esse ; id vero serio triumphat.

c *Plus multo*] *Ut me in tui amorem pellias scilicet.*

d *Longas*] Scilicet, à Troja ad Peloponnesum, non est brevis via.

e *Spes tua*] Tu, me abducere sperans. Metonym.

f *Illæ*] Quæ versibus sequentibus recens-

g *Nunc*] Vide quo sensu hac voce utatur,

de re præterita quidem loquens, sed præsentem quam facit.

h *Improbe*] Non hic *nefarium*, aut *sceleratum* exposueris ; sed *procacem*, *audacem*, *assiduum*.

i *Experiar dissimulare*] Id est, *coner dissimulare me non intelligere.*

k *Protervis*] *Petulantibus, procacibus & lascivis.*

l *Instantes*] *Nimum quid velint declarantes, & quasi petentes.*

m *Quaque*] *Qua parte.*

n *Digitis*] Manu etiam amoris sui signa Paris dederat.

o *Pæne loquente*] *Maxima est in oculis animi declaratio.*

p *Non satis occultis*] Quia signis illis ipse etiam Menelæus Parisi amorem, imo & Helenæ culpam, cognoscere potuisset.

Sæpe

- Sæpe vel exiguo, ^a vel longo murmure dixi,
 Nil pudet ^b hunc : ^c nec vox hæc mea falsa fuit.
 Orbe quoque in mensæ ^d legi sub nomine nostro,
 Quod deducta mero littera fecit, A M O.
 5 Credere me tamen ^e hoc oculo ^f renuente negavi.
 Hei mihi ! jam didici ^g sic quoque posse loqui.
 His ego blanditiis, si ^h peccatura fuisset,
 Flecterer ; his poterant pectora nostra capi.
 Est quoque (confiteor) facies tibi rara ; potestque
 10 Velle sub amplexus ire puella tuos.
 Altera ⁱ vel potius felix sine crimine fiat,
 Quam cadat ^j externo noster amore pudor.
 Disce ^k meo exemplo, formosis posse carere :
 Est ^l virtus placitis abstinuisset bonis.
 15 Quam multos credas juvenes optare, ^m quod optas,
 Qui sapiant ? oculos an ⁿ Paris unus habes ?

INTERPRETATIO.

Sæpe dixi, vel tenui, vel protraculo murmure, nihil pudet hunc ; nec hæc mea verba fuerunt falsa. Legi etiam in ambitu mensæ sub nomine nostro, A M O, quod littera exarata vino fecit. Negavi tamen me his fidem habere oculo abnente. Hei mihi ! jam doctam posse quoque sic loqui. Ego moverer his blandimentis, si fuisset lapsura ; pectora nostra poterant his deliniri. Est quoque tibi,

agnosco, species præstans ; & puella potest velle venire in complexum tuos. Vel altera fiat potius beata sine culpa, quam noster pudor recedat amore peregrino. Disce meo exemplo posse vivere sine pulchris. Est virtus sibi temperasse à bonis placitis. Quam multos juvenes arbitreris cupere, quod cupis, qui sibi temperent ? An solus Paris habes oculos ?

NOTÆ.

^a Vel longo] Quod est quodammodo admirantis & subirascentis.

^b Hunc] Paridem.

^c Nec vox] Quia pudore carebat Paris.

^d Orbe mensæ] In mensa rotunda.

^e Legi sub nomine] Postquam Helenæ nomen vino Paris scripserat, hanc momini vocem supposuit Amo ; ut intelligeret Helenæ se ab illo amari.

^f Hoc] Me à te amari.

^g Renuente] Nutu tibi respondente, & negante.

^h Sic] Oculorum nutu.

ⁱ Peccatura] Si conjugii voluisset fidem fallere.

^j Est quoque] Respondet ad id quod dixit Paris, Nec puto collatus forma Menelaus, &c.

^k Vel] Quantum vim habet hoc in loco

hæc vocula, quamque prodit bene occultum Helenæ amorem !

^d Externo] Viri extranei, qui maritus non est.

^e Meo exemplo] Quæ licet non habeam maritum pulchrum, tamen eo non contenta, ut exponit Hubertinus. Quod minime placet. Tacite indicat Helena se Paridis amore captam esse, cui per virtutem resistat.

^f Virtus] Maxima quidem, ut vix detur major, ex quo solenne illud Epicteti summi Philosophi, *Sustine & Abstine*.

^g Quod optas] Eius concubitus. scil.

^h Qui sapiant] A me abstinent. Sapientia vero non angustis admodum posuit fines, cui vota impura sint licita.

ⁱ Paris unus] Unus Vaticanus, *Paris solus*. Plurimis suam dicit esse cognitam pulchritudinem.

Non

Non tu plus cernis; sed plus temerarius audes:

Nec tibi plus cordis, sed magis ^k oris adest.

Tunc ego te vellem celeri venisse carina,

Cum mea virginitas mille petita procis.

5 Si te vidissem, ^l primus de mille fuisses:

Judicio veniam vir dabit ipse meo.

Ad possessa venis ^m præceptaque gaudia ferus:

Spes tua lenta fuit; quod petis, alter habet.

ⁿ Ut tamen optarem fieri tibi Troia conjux,

10 ^o Invitam sic me nec Menelaüs habet.

Define ^p molle, precor, verbis ^q convellere pectus;

Neve mihi, quam te dicis amare, ^r noce.

Sed sine, quam tribuit sortem Fortuna, ^s tueri;

Nec spoliū nostrī turpe pudoris habe.

15 ^t At Venus hoc pacta est; & in altæ vallibus Idæ

Tres tibi se nudas exhibuere Deæ;

Unaque cum regnum, bellī daret altera laudem;

^u Tyndaridos conjux, ^x tertia dixit, eris.

Credere vix equidem cœlestia corpora possum

20 Arbitrio formam supposuisse tuo.

INTERPRETATIO.

Tu non amplius visu polles, sed temerarius amplius audes. Nec tibi plus inest animi, sed plus lingua. Ego vellem te tunc accessisse velici nave, cum mea virginitas quassata est mille procis. Si te aspexissem, fuisses primus de mille. Ipse maritus ignoscet meo judicio. Accedis tardus ad voluntatem occupatam & corruptam. Spes tua fuit turda; alter possidet quod cupis. Quamvis tamen cuperem fieri tibi uxorem Trojanæ, Menelaus nec me ita retinet coactam. Omitte, quæso, labejassare verbis cor tene-

rum: neve mihi obesto quam profectus es amare. Sed patere me servare cœlestium quam fortuna exhibuit, nec refer indocorum spoliū nostra pudicitia. At Venus hoc pollicita est, & tres Deæ ostenderunt se tibi sine vestibus in vallibus Idæ excelsa & cum una polliceretur imperium, altera gloriam belli, tertia dixit, fies maritus filii Tyndari. Vix equidem possum credere corpora cœlestia permisisse puritatem iudicio tuo.

NOTÆ.

k Oris] Inverecundia. Alii habent, sed magis crisis inest.

l Primus] Scilicet, ne quis ex procis offenderetur, si cui pater Helenam desponderet, consenserunt omnes, ut quem vellet, cui reliqui auxilio essent, ipsa eligeret.

m Præceptaque] Ante occupata.

n Ut] Quicquam.

o Invitam] Dicit se nec male nec contra animi desiderium cum Menelao esse.

p Molle] Ad amandum prout.

q Convellere] Commovere, labejassare, ab

officio deflectere, in tui amorem pellicere.

r Noce] In crimen & dedecus me impellendo.

s Tueri] Ut caste cum Menelao vivam.

t At Venus] Respondet ad id quod dixerat Paris, Pollicita est thalamo te Cytheræ meo.

u Tyndaridos] Helena. Vide sis Parisi epistolam; quæ huic vicem præstet commentarii.

x Tertia] Venus, scilicet

Utque

- Utque fit ^a hoc verum ; certe ^a pars altera ficta est,
^b Judicii pretium qua data dicor ego.
 Non est tanta mihi fiducia ^c corporis, ^d ut me
 Maxima teste Dea dona fuisse putem :
 5 Contenta est oculis hominum mea forma probari ;
 Laudatrix Venus est invidiosa mihi :
 Sed nihil ^e inficior ; faveo quoque laudibus istis :
 Nam mea vox quare, quod cupit, esse neget ?
 Nec tu ^f succense ^h nimium mihi ⁱ creditus ægre :
 10 Tarda solet magnis rebus inesse fides. *
 Prima mea est igitur Veneri placuisse voluptas ;
 Proxima ^k me visam præmia summa tibi ;
 Nec te Palladios, nec te Junonis honores
 Auditis Helenæ præposuisse ^l bonis.
 15 Ergo ego ^m sum virtus ? ego sum tibi ⁿ nobile regnum ?
 Ferrea sim, si non ^o hoc ego pectus amem :
^p Ferrea, crede mihi, non sum ; ^q sed amare repugno
 Illum, quem fieri vix puto posse meum.

INTERPRETATIO.

Et quamvis hoc sit verum, certe pars altera est falsa, qua ego dicor facta merces judicii. Non mihi tanta est confidentia corporis, ut credam me fuisse maxima munera Dea judicio. Mea pulchritudini satis est laudari oculis hominum. Venus approbatrix est mihi invidiosa. Sed nihil nego, probo etiam ista præconia. Nam quamobrem meus sermo inficitur esse quod optas ? Nec tu vix creditus nimium mihi irascaris. Fides lenta solet tribui magnis rebus. Ergo prima gaudia sunt placuisse Veneri ; altera me visam tibi maxima munera ; nec te prætulisse honores Palladios, nec te prætulisse honores Junonis bonis auditis Helenæ. Ergo ego sum tibi virtus ? Ego sum sciendum regnum ? Inhumana forem, si ego non diligam hunc tuum animum. Crede mihi non sum inhumana ; sed refugio illum diligere, quem arbitror vix posse fieri meum.

NOTÆ.

- y Utque] Quamvis.
 z Hoc] Quod de forma Dearum judicaveris.
 a Pars altera] Eorum que dicis, scil.
 b Judicii] Quo Veneri palmam tulisti.
 c Corporis] Quod ad pulchritudinem spectat, intellige.
 d Ut me] Vide ut magis de forma quam de pudicitia sollicita sis, utque victam se tradat potius, quam ab adultero tueatur.
 e Inficior] Alii infirmo.
 f Quod cupit] Esse pulchram scil.
 g Succense] Irascere. Enimvero istud etiam curaverit mulier pudica !
 h Nimium mihi] Ex Paridis persona loquitur, cum ipsum nimis ægre creditum dicit, quasi is ideo queri posset, quod sibi Helena non crederet.
 i Creditus] De his intellige, quæ de Helena prædicasse Venerem, Paris elegat.
 k Me visam] Me putatam & judicatam esse.
 l Bonis] Pulchritudine, scil.
 m Sum virtus] Hoc dicit, quia se virtutis à Palladii promittit loco, Paris elegat.
 n Nobile regnum] Id est, Regni à Junone promissi loco.
 o Hoc] Tuum, talem.
 p Ferrea] Dura, inhumana, qua amare nesciam.
 q Sed] Illud vero sed nihil est. Atque etiam vix subdit.

A a

Quid

- * Quid * bibulum curvo proscindere litus aratro,
 * Spemque sequi coner, quam * locus ipse neget?
 Sum rudis ad Veneris furtum; nullaque fidelem
 (Di mihi sunt testes) * lusimus arte virum.
 5 * Nunc quoque, quod * tacito mando mea verba libello,
 Fungitur officio littera nostra * novo.
 * Felices, quibus * usus adest! ego nescia rerum
 * Difficilem culpæ suspicor esse viam.
 Ipse * malo metus est; * jam nunc confundor, & * omnes
 10 In nostris oculos vultibus esse reor:
 Nec reor hoc falso, sensi mala murmura vulgi;
 Et * quasdam voces rettulit * Æthra mihi.
 At tu dissimula; nisi si * desistere mavis:
 Sed cur desistas? dissimulare potes.
 15 Lude, sed occulte: * major, non maxima nobis
 Est data libertas, quod Menelaüs abest.
 Ille quidem procul est, ita re cogente, profectus:
 Magna fuit subitæ iustaque * causa viæ;

INTERPRETATIO.

*Quamularem tentem findere litus bibulum ad-
 unco vomere, & spem frivare, quam ipse locus
 prohibeat? Sum imperita ad furtum Veneris:
 & (Dii mihi sunt testes) nulla fraude dece-
 pitum maritum fidem. Nunc etiam quod
 committo mea verba libello secreto; epistola
 nostra facit officium insitum. Beata quibus
 experientia adest! ego imperita conjicio iter
 ad crimen esse asperum. Ipse timor est oneri:
 jam nunc turbata sum, & puto omnes oculos*

*herere in nostra facie. Neque hoc falso repudi-
 Experia sum sinistros rumores vulgi; & Æ-
 thra renunciavit mihi quadam verba. At tu
 dissimula, nisi si praecepta desinere. Sed quam-
 obrem desinas? potes dissimulare. Ludit, sed
 clam & licentia maj r, non maxima est nobis
 indulta, quod Menelaus procul est. Ille quid-
 dem abest digressus re ita urgente. Magna &
 iusta causa fuit repentino itineri.*

NOTÆ.

r *Quid bibulum*] Per similitudinem ostendit sibi Paradisi amoris non esse frustra indulgendum.

s *Bibulum*] Nimirum litus arenosum statim aquam omnem ebibat, & sterile est.

t *Spemque*] Velim ex semine istam messem sperare, quam locus ipse denegat. Sese à Paride amari fingit non credere.

u *Locus*] *Litus arenosum & sterile.*

x *Lusimus*] *Decepimus.*

y *Nunc quoque*] *Ad alium se antea unquam scripsisse negat.*

z *Tacito*] *Secreto.*

a *Novo*] *Insolito.*

b *Felices*] *Suspiciens istud dicit proba mulier.*

c *Usus*] *Experientia, exercitatio.*

d *Difficilem*] Adeoque maxime cavendum in principio ne peccemus.

e *Malo est*] *Mihi nocet; molestus est.*

f *Jam nunc*] *Antequam peccavero, quid postea esset?*

g *Omnes*] *Qui fraudem & peccatum meum arguant.*

h *Quasdam voces*] *Populi, scilicet de amore nostro obmurmurantis.*

i *Æthra*] *Helenæ altera comes.*

k *Desistere*] *Amore supercedere.*

l *Major*] *Quam si adesset maritus, intellige; at non omnis tamen data est. Dixit Paris, Sed tibi & hoc suadet rebus, non vocis maritus; ad hoc respondet Helena.*

m *Causa*] *Ea fuit, ut dividerentur in Creta Aurei bona.*

Aut

- Aut mihi n sic visum est : ego, cum dubitaret an iret,
Quamprimum, dixi, fac rediturus eras :
 * Omine lætatus p dedit oscula ; Resque, domusque,
 Et tibi sit curæ q Troicus hospes, ait.
 5 * Vix tenui risum : quem dum compescere luctor,
 Nil illi potui dicere, præter, * Erit.
 Vela quidem t Creten ventis dedit ille secundis ;
 Sed tu non ideo cuncta licere puta.
 Sic meus hinc vir abest, ut me custodiat absens :
 10 An nescis longas Regibus esse manus ?
 Fama quoque a est oneri : nam quo constantius ore
 Laudamur vestro, justius a ille timet.
 Quæ v juvat, z ut nunc est, eadem mihi gloria a damno est ;
 Et melius famæ b verba dedisse foret :
 15 Nec, quod c abest, hic me tecum mirare relictam ;
 Moribus & vitæ credidit ille meæ.
 d De facie metuit, e vitæ confidit ; & illum
 Securum probitas, forma timere facit.

INTERPRETATIO.

*At sic mihi visum est. Ego, cum incertus es-
 set an proficisceretur, fac, inquam, discedas
 mox reverurus. Gaudens præstatio me deos-
 culatus est ; & inquit, Et res & domus &
 hospes Trojanus sit tibi curæ. Vix repressi
 risum ; quem dum conor coercere, nihil potui
 illi dicere, præter, Erit. Ille quidem expan-
 dit carbasia, Creten ventis propitiis. Sed tu
 ne credas ideo omnia esse concessa. Maritus
 meus ita hinc abest, ut absens me servet. An
 ignoras manus longas esse Regibus ? Fama
 quoque gravis est ; nam quo certius celebratur
 ore vestri, ille metuit justius. Gloria quæ
 prodest ut nunc est, eadem mihi est detrimen-
 to. Et aptius esset sefellisse famam. Nec,
 quia procul est maritus, miteris me hic tecum
 desertam ; ille confusus est moribus & vitæ
 meæ. Times de forma, vitæ credit ; & in-
 tegrilas præstat illum tantum, pulchritudo con-
 git metnere.*

NOTÆ.

n Sic] Ut Menelaus in Cretam proficisce-
 retur, causam esse justam. Quippe justam
 fingeat adultera quæ discedere maritum cu-
 piebat.

o Omine] Illo nempe, quod dixisset He-
 lena, *Quamprimum rediturus eas.*

p Dedit] Mihi, scilicet.

q Troicus] Paris.

r Vix tenui] Quia ovem lupo concedere
 Menelaum sciebat.

s Erit] Curæ, scilicet. domus, & res, &
 Troicus hospes.

t Creten] Id est, Ut in Creten iret.

u Est oneri] Me retinet, ne omnia quæ
 habens peccarem, audeam.

x Ille] Menelaus, adeoque maritus quili-
 bet.

y Juvat] Quia mihi amorem tuum con-

ciliavit.

z Ut nunc est] Maxima ex pulchritudi-
 nis laude.

a Damno] Quia per eandem est pulchri-
 tudine laudem & gloriam minus lætere &
 peccare licet. Nihil enim ad rem dixisse vi-
 dentur Commentatores,

b Verba dedisse] Ut nesciret fama tanto
 pere viris placere Helenam.

c Abest] Menelaus, supple.

d De facie] Quia pulchra sum, ne quis
 mihi insidietur, metuit.

e Vita] Quam antea pudice egi. Quan-
 quam ratiocinatio hæc, Casta fuit. Ergo
 erit, cautione eget ; vixque possit certo scire
 quisquam, quantumvis fuerint castæ non pau-
 cæ, hæcne an illa talis sit.

- Tempora ne pereant ^f ultro data ^s præcipis ; utque
Simplicis utamur commoditate viri.
^b Et liber, & timeo ; ⁱ nec adhuc exacta voluntas
Est satis : in dubio pectora nostra labant :
5 Et vir abest nobis ; & tu sine conjuge dormis ;
^k Inque vicem tua me, te mea forma capit :
^l Et longæ noctes ; & jam sermone ^m coimus :
Et tu (ⁿ me miseram !) blandus ; & una domus.
Nescio quo tardor sed tamen ipsa metu.
10 Quod ^o male persuades, utinam ^p bene cogere possis !
Vi mea rufficitas excutienda fuit.
^q Utilis interdum est ipsis injuria passis :
Sic certe felix esse coacta velim.
15 Dum novus est, ^r potius cæpto pugnemus amor ;
Flamma recens parva sparsa refedit aqua.
Certus in hospitibus non est amor : ^s errat, ut ipsi ;
Cumque nihil speres firmitus esse, ^t fuit.

INTERPRETATIO.

Suades ne opportunitas sponte exhibita dilatare, & ut utamur facilitate credulitatis mariti. Et capi, & metuo, nec voluntas est adhuc saluti explorata: corda nostra in amaro fluctuant. Et maritus nobis est absens, & tu cibus sine uxore, & tua species videri me mores, & mea te, & mores prelixa, & jam veris conjuncti sumus: & tu (me miseram!) comis, & una domus. Et inteream, j. carnia non pellicimur ad crimen. Sed tamen ipsa detineor, nescio quo timore. Utinam queas bene cogere quid male persuades, mea in rufficitate per vim fuit persiganda. Nonnumquam injuria grata est, ipsi injuria affectu. Sic proficio per vim cupiam esse vera. Dum tener es, certemus potius adversus nascentem amorem: Flamma nova dissipata, oppressa est paucula aqua. Amor non est firmus in hospitibus: vagatur sic ut & ipsi, & cum credas nihil esse certum, fuit.

NOTÆ.

^a Tempora] Imo per illa, amor indulgetur.

^f Ultro] Cum vir meus excesserit.

^g Et capi] Suades.

^h Et liber &] Publica mulier.

ⁱ Nec aliter] Tuto ut peccaret sollicita erat.

^k Inque vicem] Vicissim, tu me, ego te, & sic. ^l Et longæ] Rationes enumerat quibus in Parisiis vixit & rehoetur.

^m Coimus] Conjunctimur. Nescio quos gradus enumerans Videret, Colloqui, Tangere, &c.

ⁿ Me miseram] Illud dicit quæ contra rationis & publicæ legi non sicut abripi.

^o Male] Non bene.

^p Bene] Ut mihi honesta sit excessus.

Illud vero unum plerumque querant, non aliud.

^q Utilis] Quia & per injuriam sese excusant. Jam vero, cum totam propemodum Ovidii artem in hac epistola videam, mirari eos fuit, qui politissimum ejus opus ab alio ingenio ortum esse putent.

^r Potius] Ecce muliebrem mobilitatem; qua etiam ad inflammandos viros utuntur.

^s Errat] Amor hospitum erro & levis est, ut ipsi hospites, quibus certa non est sedes. Gall. Leno an ut est volage. Angl. Their Love is uncrant.

^t Fuit] Argue, ut intelligatur nullum esse amorem. Alii tamen codices habent fuit.

▪ Hypsipyle testis, testis * Minoia virgo est ;
 In non exhibitis utraque † quæsta ‡ toris :
 Tu quoque dilectam multos infide, per annos
 Diceris Oenonen destituisse tuam.
 Nec tamen ipse negas ; & nobis omnia de te
 Quærere, si nescis, maxima cura fuit :
 Adde quod, ut cupias constans in amore manere,
 Non potes : § expediunt jam tua vela Phryges.
 Dum loqueris mecum, dum nox sperata paratur,
 Qui terat in patriam, jam tibi ¶ ventus erit.
 ¤ Cursibus in mediis ¤ nov tatis plena relinques
 Gaudia ; cum ventis noster abibit amor.
 An † sequar, ut suades ; § laudataque Pergama visam ;
 Præmurus & magni Laomedontis ero ?
 Non ita cotemno ¤ volucris præconia Famæ,
 † Ut probris terras impleat illa meis :
 Quid de me Sparte poterit, quid Achæia tota,
 Quid gentes Asiæ, quid tua Troja loqui ?

INTERPRETATIO.

Hypsipyle est testis, virgo Minoia est testis, utraque conquesta in lectis non datis. Tu quoque perfide perhiberis destituisse tuam Oenonen atam per multos annos. Nec tamen ipse negas, & si ignoras, maxima cura fuit tuis omnia de te percontari. Adjice quod, ut cupias desiliteres esse firmus in amore, non potes. Phryges jam adornant tua vela. Dum cum sermoinaris, dum nox expectata apertur, jam tibi aura venit, quæ te vehat

in patriam. Desistues delicias plenas jucunditatis in mediis progressibus ; noster amor excedet cum ventis. An me tibi dedam comitem, ut pelliis ; & petam Pergama celebrata ; & ero promurus magni Laomedontis ? Non ita sperno laudes celeris fama, ut illa adimpleat orbem meo dedecore. Quid Sparte poterit dicere de me, quid tota Achæia, quid populi Asiæ, quid tua Troja ?

NOTÆ.

▪ *Hypsipyle*] *A Jafone relicta.*
 * *Minoia*] *Ariadua Minois filia.*
 † *Quæsta*] *Correctio test Clariss. Heinssii. Agnati codices habent juncta ; alii lusa ; alii lusa, victa, juncta, juncta, ducta, justa.*
 ‡ *Toris*] *Per torum fidem conjugalem intellige.*
 § *Expediunt*] *Qui discedant, scil. teque non revebant.*
 ¶ *Paratur*] *Pro parabitur : Sed major vis, & melius res ipsa per tempus præsens claratur.*
 ¤ *Ventus*] *Quo secundo, hortantibus tuis, scisceris ; meque, tametsi nolles, destituere erit.*

d *Cursibus*] *Amoris voluptatibus. Metaphora aurigis.*
 e *Novitatis*] *Adeoque maxima, & jucundissima, quia non bene cognita, vixque delibata.*
 f *Sequar*] *Te, scil. Ad ea incommoda pergit, quæ sequentur si cum Paride aufugere malit.*
 § *Laudataque*] *A te, scil.*
 h *Volucris*] *Cujus alæ pernice, uti quidem eam finxerunt Poetæ, Virgilius præsertim in illa sua magnifica Famæ descriptione.*
 i *Ut probris*] *Id est, Ut ea admittam, quibus me jure possit fama probris curare, & infamem probare.*

Quid

- Quid Priamus de me, Priami quid ^k sentiet uxor ;
 Totque tui fratres, Dardanidesque nurus ?
 Tu quoque, qui poteris tibi me sperare fidelem,
 Et non exemplis ^l anxius esse ^m tuis ?
 5 Quicumque Iliacos intraverit advena portus,
 Is tibi solliciti ⁿ causa timoris erit.
 Ipse mihi quoties iratus, *Adultera*, dices !
 Oblitus ^o nostro crimen inesse tuum.
 Delicti fies idem reprehensor & auctor :
 10 Terra, precor, vultus obruat ^p ante meos.
^q At fruar Iliacis opibus, cultuque beato ;
 Donaque promissis uberiora feram.
 Purpura nempe mihi, pretiosaque texta dabuntur ;
 Congestoque auri pondere dives ero.
 15 Da veniam ^r fassæ, non sunt tua munera tanti :
 Nescio quo tellus me tenet ^s ista modo.
 Quis mihi, si lædar, Phrygiis succurrat in oris ?
 Unde petam fratres, unde parentis opem ?
 Omnia Medæ fallax promisit Iason ;
 20 Pulsa est ^t Æsonia num minus illa domo ?

INTERPRETATIO.

Quid cogitabit Priamus de me, quid conjux Priami ; & tui fratres, & nurus Trojana ? Tu quoque, quomodo poteris sperare me tibi fidelem, & non esse sollicitus tuis exemplis. Quicumque peregrinus subierit portus Iliacis, is erit tibi causa metus anxii. Quoties ipse insensui, mihi dices, *Adultera*, immemor flagitium tuum esse in nostro. Idem fies censor & auctor peccati. Tellus, oro, prius defodiat faciem meam. Medæ : num illa minus est ejecta domo Æsonia ?

NOTÆ.

k Sentiet] Sentiat sex libri ; unus habet censet.

l Anxius] Quis vero sibi fidelem creda. mulierem, quam ipse perdidit docet ?

m Tuis] Qui me a Menelao marito nondubitas abstrahere.

n Causa timoris] Quia eo quo tu huc ap- pulisti, animo, eodem illum advenire credes.

o Nostro crimen] Te uno & eodem crimine mecum remum esse.

q Ante] Quam ; intellige, tu reprehendas meum delictum. Nam illud tantum mecum adultera, utcumque dissimulet.

r At fruar] Istud pollicitus erat Paris. r Fasse] Mihi ingenuè confitenti, tua munera tanti non esse, ut hinc discedam.

s Ista] Laconica ; solum patrium ; cuius dulcedine capi cunctos alicubi canit Poeta.

t Æsonia] Domo Æsonis, qui fuit Iasonis pater.

Non

■ Non erat *Æetes*, ad quem despecta rediret ;
 Non ^x Ipsea parens, Chalciopeque soror :
 Tale nihil timeo ; ^y sed nec Medea timebat :
^z Fallitur augurio spes bona sæpe suo.
 Omnibus invenies, quæ nunc jactantur in ^a alto,
 Navibus ^b à portu lene fuisse fretum.
 Fax quoque me terret ; quam se pepèrisse cruentam
 Ante diem partus est tua visa parens.
 Et vatum timeo monitus ; quos igne Pelasgo
 Ilion arsuram præmonuisse ferunt.
 Utque favet ^c Cytherea tibi, quia ^d vicit, habetque
 Parta per arbitrium ^e bina tropæa tuum ;
 Sic ^f illas vereor ; quæ, ^g si tua gloria vera est,
 Judice te causam non tenuere duæ.
 Nec dubito, quin, te si prosequar, arma parentur :
 Ibit per gladios (hei mihi!) noster amor.
 An fera Centauris indicere bella coëgit
^h Attracis ⁱ Hæmonios Hippodamia viros ?

INTERPRETATIO.

u Non erat *Æetes*, ad quem spectata revertere
r : non mater Ipsea & sor. *r* Chalciope.
 hil tale metu, sed nec Medea timebat.
z bona sæpe decipitur omine suo. Com-
 ries mare fuisse ante à portu cunctis na-
 vibus quæ nunc agitantur in aperto mari.
x quæque, quam sanguinolentiam mater
 sa est partu emisisse ante diem purperit,
 ibi turbem incutit. Et metu responsu
 um, quæ aiunt prædixisse Trojam flu-

graturam igne Pelasgo. Et quemadmodum
 Cytherea tibi est aqua, qui superior dis-
 scessi, & consecuta est duo Tropæa per ju-
 dicium tuum ; sic timeo illas, quæ duæ, si
 honor tuus n. n. est fictus, causæ exciderunt
 te arbitro. Nec dubito, quin, si te comiter,
 arma commoveantur. rics mihi! noster a-
 mor feretur per eases. An Hippodamia
 Attracis adegit viros Hæmonios denunciare
 sua bella Centauris?

NOTÆ.

u Non erat] *Æetes* quidem ; sed ad quem
 cedere audebat Medea, non erat : quanquam
 cessasse, imò ipsum regno pulsum restitui-
 e eam scripsit Apollodorus.
x Ipsea] Hic maxime variant codices :
 ide corruptum locum esse licet conicere ;
 præsertim, quod nullus, quod quidem sci-
 n, illo nomine hanc Medea matrem appel-
 lerit. Reponendum itaque, ex Hesiodo,
 pollonio, Apollodoro, Hygino, *Ida* : Quæ
 communis opinio ; tamen aliam nonnul-
 meminerunt.
y Sed nec] Argute profecto. Exemplo
 hil mentem Medæ, se posse destitui dicit
 elena.
z Fallitur] Non ea eveniant quæ bene spe-
 rimus ; contra sæpe cedunt male omnia.
a Alto] In mari, procul à terris.
b A portu] Hac comparatione innuit,
 n esse statim primæ rerum speciei cre-

dendum.
c Cytherea] *Venus*.
d Vicit] Per te, qui ipsi pulchritudinis
 palmam detulisti.
e Bina] De Junone & Pallade.
f Illas] Junonem & Palladem.
g Si tua] Si verum, est quod ad tuam
 gloriam dis, te, de pulchritudine, Deorum
 licem divnisse.
h Attracis] Attracis, seu Attracia Thessaliæ
 urbe oriunda, nisi forte Attracia pro Thessa-
 lia generatim posita. Nam quod A. to. ius
 Attracis fluvii Hippodamiam filiam facit, nul-
 lū potui reperire.
i Hæmonios] Thessalos : Pirithous, fil.
 Thestus, Heracleum, Lapithas ; qui in vi-
 limus in Phylide, Centauros, in Hippola-
 miz & Pirithoi raptis, iudicibus vim pa-
 rautes partim interecerunt, partim fugave-
 runt.

Tu

192

EPIST. HEROIDUM.

- Tu fore tam iusta lentum Menelaon in ira,
 Et geminos fratres, Tyndareumque putas?
 Quod bene te iactas, & fortia facta recenses;
 A verbis facies dissidet ista tuis.
- 5 Apti magis Veneri, quam una tua corpora Marti:
 Bella gerant fortes; tu, Pari, semper ama.
 Hectora, quem laudas, pro te pugnare iubeto;
 Militia est operis altera digna tuis.
- 10 His ego, si sapere, pauloque audacior essem,
 Uterer, utetur, si qua puella sapit.
 Aut ego deposito faciam fortasse pudore;
 Et dabo conjunctas tempore victa manus.
 Quod petis, ut furtim praesentes plura loquamur;
 Scimus quid captes, col oquumque voces.
- 15 Sed nimium properas; & adhuc tua messis in herba est:
 Hæc mora sit voto forsitan amica tuo.
 Hactenus arcanum furtivæ conscia mentis
 Littera jam lasco pollice sistat opus.
 Cætera per socias Clymenen Æthramque loquamur,
 20 Quæ mihi sunt comites consiliumque duæ.

INTERPRETATIO.

Tu arbitraris Menelaum & fratres gemellos & Tyndareum suorum tardum in iudicia tam iusta? Quod magnifice te effert, & enumeras strenua facta; iste vultu assignat a suis veritus. Tua corpora sua mea in idonea Veneri quam Marti. Sirenni sequuntur arma, tu, Pari, semper ama. Fac Hectora, quem laudas, pro te certare; altera militia est digna tuis laboribus. Ego, si sapere & esse a paulo credat, uterer his: utetur puella si qua sapit. Aut ego for-

tasse utar pudore profligato, & aliquando superata porrigam manus connexas. Quod postulas, ut in conspectu clum plura fabulemur, novimus quia quaras, & vociter colloquium. Sed nimium festinas, & tua messis est adhuc in herba. Forsitan hæc dilatio si grata tuo d sacro. Hactenus epistola particeps animi secreti in dum faciat operi. furivo, pollice jam desisso. Aperimus reliqua per socias Clymenen & Æthram, quæ duæ sunt mihi comites & consilium.

NOTÆ.

k Fratres] Meos, Castorem & Polluxem.
 l Ista] Quæ amorem, non bellum præferat.
 m Attilia] Amoris filia. Enimvero Attilia omnis amans, & habet sua castra Cupido.
 n His] Operis, scilicet.
 o Sapere] Si mihi & voluptati mea consulerem, remque meam facere vellem.
 p Faciam] Tuis bonis & in amoribus, tua opera utar. Sed unus & alter codex vultu habent sapiam.
 q Conjunctas] Quales eorum solent esse qui sese dedunt & submittunt.
 r Tempore] Aliquando, Tandem.
 s Scimus] Difficile non fuit; cum dixit

rit Paris,

Excipe me lasco, nocte silente, tuo.
 t In herba] Adeoque tempus ejus remotum. Metaphoræ vero sensus apertus est.
 u Sit] Pro erit. Vides muliebre ingenium, & quam bene Ovidio perspectum fuerit.
 x Hactenus conscia] Cui hactenus menti meæ secreta commisi. Hæc omnia ex Amantii arte.
 y Arcanum opus] Secreta scribendi officium.
 z Sistat] Finit.
 a Consiliumque] Quibus adeo omnia licet cito concedere. Scilicet, ut multa alia per internuncios melius gerantur res istæ.

EPI-

EPISTOLA XVIII.

ARGUMENTUM.

elleſpontiacum mare ſeptem tantum ſtadiis Europam ab Aſia dividit. ſ in Europa, Herûs patria; & Abydos in Aſia, ex qua fuit Leander, ſe urbes ſunt. Cum autem Leander Abydenus in Seſtiam puellam miſere deperiret, per Helleſpontum noctu ad eam natare conſueverat. navis tempeſtate intercluſus, jam præteritis ſeptem diebus, ad amicam, per audacem nautam ea tempeſtate Seſton navigantem, hanc epiſtolam; in qua primum amorem ſuum firmum & ſtabilem eſſe oſtendit. de queritur, quod natandi facultas ob ferventiſſimum maris aſtum ei lata. Demum vero pollicetur ſe brevi venturum; & quamvis mare verit tranquillum, ſe tamen periculis potius vitam ſuam commiſſum quam illius jucundiſſimo conſpectu, atque colloquio caritum.

LEANDER HERONI.

Mittit ^b Abydenus, quam ^c mallet ferre, ſalutem,

^d Si cadat ira maris, ^e Seſtia puella, tibi:

Si mihi Di ^f faciles & ſunt in amore ^g ſecundi,

^h Invitis oculis hæc mea verba leges.

Sed non ſunt faciles: nam cur mea vota morentur,

ⁱ Currere me ^k nota nec patiantur aqua?

^l Ipſa vides cælum pice ^m nigrius; & freta ventis

ⁿ Turbida, perque cavas vix adeunda rates:

Unus, & hic audax, à quo tibi littera noſtra

Redditur, è portu navita movit iter.

INTERPRETATIO.

a Seſtia, Abydenus mittit tibi ſalutem | neent mea vota; nec ſinant me natare aqua
raptoſaret ferre, ſi impetus maris re- | aſſurta? Ipſa cernis cælum obſcurius pice, &
Si Di ſint mihi benigni & propitii | maria turbata ventis, & vix tangenda navi-
leges hæc mea verba oculis reludant- | bus. Unus nauta, & hic audax, à quo epi-
Sed non ſunt benigni; nam cur diſti- | ſt-la noſtra tibi exhibetur, ſolvit è portu.

NOTÆ.

ydenus] Leander, ex Abydo urbe.
illet] Mallet melius ad verbum ſe
dat reſponderet.

adat] Si ſtucius maris, ſen tempe-
ita fuerit.

a] Mallet Clar. Heinfius, Seſti, ſi-
Lesbi, ſi per antiquos libros liceret.
merito certe; nam aliud huiſce
nis nomen haud facile invenias.
tero Seſtias dicitur, quam Seſtiam
alogice dixeris. Cæterum in Pu-
lice, manu recentiore legébatur hæc
, cujus loco excerpta Douſæ,

Quam cuperem ſolitas, Hero, tibi ferre per
audas,

Accipe Leandri, dum venit ipſe, manu.

f Faciles] Exorabiles & propitii.

g Secundi] Faventes.

h Invitis] Ita ut, quod opto, malueris
me, quod epiſtolam videtur.

i Currere] Natare.

k Nota] Aſſurta.

l Ipſa vides] Vido vero quam apte Poe-
omnia connectit & facile ad ſingula deſcendit.
m Nigrius] Scilicet aquis tempeſtate tur-
batis nigricat mare.

B b

Aſcen-

Ascensusus eram; nisi quod, cum vincula proræ
Solveret, " in speculis omnis " Abydos erat.

" Non poteram celare meos, velut ante, parentes;
Quemque regi volumus, non latuisset amor.

5 Protinus hæc scribens, Felix, i, littera, dixi;

Jam tibi formosam porriget " illa manum:
Forssitan admotis etiam tangere labellis;

Rumpere dum " nixco " vincula d. nte volet.

Talibus exiguo dictis mihi murmure verbis,

10 Cætera " cum charta dextra locuta mea est.

" Ah quanto mallet, quam scriberet, " illa nataret,
Meque per assuetas sedula ferret aquas!

Aptior illa quidem placido " dare verbera ponto:

Est tamen & sensus apta ministra mei.

15 " Septima nox agitur, spatium mihi longius anno,

" Sollicitum " raucis " ut mare " fervet aquis:

" His ego si " vidi mulcentem pectora somnum
Noctibus; " infani " sit mora longa freti.

Rupe sedens aliqua spectro tua littora triftis;

20 Et quo non possum corpore, mente feror.

INTERPRETATIO.

Ingressurus eram; nisi quod cum revelleret
fuitis prora, tota Abydos erat in speculis.
Non poteram dissimulare meis parentibus a-
morem ut antea, & quem volumus celari, non
occultatus esset. Statim hæc scribens, prohi-
ciscere, dixi, beata epistola; illa jam tibi
præbebit pulcrum manum; forte etiam tan-
geris labiis adductis, dum cupiet solvere li-
num dente candido. Talibus verbis à me
prolatis parvo murmure, in vultu meo protulit
reliqua cum charta. Ah quanto mallet illa

maria ageretur quam pingeret, & diligens me
portaret per aquas solitas! Illa quidem magis
idonea est percutere mare tranquillum. Est
tamen etiam idonea ministra animi mei. Nox
septima currit, tempus mihi prolixius anno,
postquam mare turbidum æstuat aquis sonan-
tibus. Si ego somno delictus fui his nocti-
bus, longa mora mare sævum æstuat. Mæstus
inspiciens saxo aliquo prospicio tua littora; &
vobor animo quo non possum corpore.

NOTÆ.

n In speculis] In locis editioribus, unde
discedentem navem prospiceretur.
o Abydos] Pro Abydenis.
p Non poteram] Navem, inquit, non as-
cendi; quia, ascendendo, amorem nostrum
ut antea, non poteram celare meos parentes.
q Illa] Hæc, amica mea.
r Nixco] Nixis infar albo.
s Vincula] Linum, quo constringebantur
tabellæ.
t Cum charta] Id est, Scripsi.
u Ah] Alii At.

x Illa] Manus mea.
y Dare verbera] Natare.
z Septima nox spatium] Apposito.
a Sollicitum] Commotum.
b Raucis] Fremuentibus.
c Ut] A quo tempore. Optime.
d Fervet] Æstuat.
e His] Septem, scilicet, noctibus.
f Vidi somnum] Dormivi.
g Infani] Æstuantis & furentis.
h Sit mora] Ita ut de videre non possim.

- ¹ Lumina quin etiam summa, vigilantia turre,
 Aut vider, aut ¹ acies nostra videre putat:
 Ter mihi deposita est in sicca vestis arena,
 Ter grave tentavi carpere nudus iter:
 Obstitit inceptis tumidum ^m juvenilibus æquor;
 Merisit & adversis ^a ora natantis aquis.
 At tu de rapidis ^o immanisuefissime ventis,
 Quid mecum ^p certa prælia mente geris?
 In me, si nescis, Borea, non æquora, sævis:
 Quid faceres, esset ni tibi notus amor?
 Tam gelidus ^c cum sis, non te tamen, improbe, quondam
 Ignibus ^a Actæis incaluisse negas.
 Gaudia rapturo si quis tibi ^a claudere vellet
 Aërios aditus; quo paterere modo?
 Parce precor; ^a facilemque move moderatius auram:
 Imperet ^v Hippotades ^a sic tibi triste nihil.
 Vana peto, precibusque meis ^b obmurmurat ipse;
 Quasque ^c quatit, nulla parte ^d coërcet aquas.

INTERPRETATIO.

in etiam oculi nostri cernunt, aut arbitram-
 cere facies ascensas in fastigio turris.
 uelut ter mihi demissus est in arida arena.
 nudus conatus sum ingredi molestam vi-
 stare inflatum cobibuit ansa juvenilia;
 obruit oculus natantis undis oppositis. At
 immisitissime de ventis furentibus, quomo-
 do moves certamina me, cum animo obfirma-
 Furis in me, Aquilo, si ignoras, non ad-
 tus æquora. Quid ageres, nisi amor esset

tibi cognitus? Cum sis tam frigidus, proter-
 ve; non tamen diffiteris te flagrasse olim igni-
 bus Actæis. Si quis cuperet devagare accessus
 aërios tibi carpturo gaudia; quomodo fer-
 res? Ignosce, quæso, & æt lenius auram pla-
 cidam. Sic Hippotades nihil te jubet quod
 grave sit; frustra precor, & ipse obstrepsit
 meis petitionibus; & nullo modo mulcet aquas
 quas commovet.

NOTÆ.

Lumina] Facem intelligit, quam in
 una turri Hero accendebat, ut ad ejus lu-
 1 Leander natatum dirigeret.
 2 Vigilantia] Accensa.
 3 Acies] Oculorum scilicet acies. Oculi.
 n juvenilibus] Ineptum profecto & ju-
 vile fuit inceptum; at tamen audax intel-
 1 Ora natantis] Mea.
 2 Immanisuefissime] Boream compellans,
 venientissimo nomine appellat; est enim
 eminentissimus.
 3 Certa] Obsinata. Jam per septem
 & noctes maria turbabat.
 4 Quid faceres] Quasi dicat, multo magis
 res.
 5 Cum] Putaneus habet quod; deinde
 v-pro non; ut hæc per interrogationem

legantur.
 6 Actæis] Atheniensibus, Orithyæ Erech-
 thei filix, quam amasse Boream supra vidi-
 mus.
 7 Gaudia] Ex amore scilicet.
 u claudere] Ut ne ad amicam ire posses.
 x Facilem] Mobilem, Levem.
 y Hippotades] Æolus ventorum Deus,
 Hippotæ, ex Egesta, Segesta, aut Aestæa, e-
 jus filius, nepos.
 z Sic] Adjurantis. Ita nihil tibi imperet
 Æolus quod dissolcat, ut jam moderatius
 auram moveris.
 a Vana] Non vana quidem, sed in va-
 num, frustra.
 b Obmurmurat] Contra murmurat.
 c Quatit] Constat, Turbat, Commovet.
 d Coërcet] Mulcet, Placet.

- Nunc daret ^a audaces utinam mihi ^f Dædalus alas !
^g Icarium quamvis hic prope littus adest :
 Quidquid erit, patiar ; liceat modo corpus in auras
 Tollere ; quod ^h dubia sæpe pependit aqua.
 5 Interea, dum ⁱ cuncta negant ventique fretumque,
 Mente ^k agito furti tempora prima mei :
 Nox erat incipiens (namque est meminisse voluptas)
 Cum foribus patriis egrediebar amans :
 Nec mora ; deposito pariter cum veste timore,
 10 Jactabam liquido brachia ^l lenta mari :
 Luna fere ^m tremulum præbebat lumen eunti,
 Ut comes in nostras officiosa vias.
 Hanc ego ⁿ suspiciens, Faveas, Dea candida, dixi ;
 Et ^o subarct animo ^p Latmia saxa tuo.
 15 ^q Non sinat Endymion te pectoris esse severi :
 Flehe, precor, ^r valius ad mea furta tuos :
^s Tu, Dea, mortalem cælo delapsa petebas :
 Vera loqui liceat ; quam sequor, ipsa ^t Dea est.

INTERPRETATIO.

Utinam Dædalus nunc mihi exliberet alas
 tererevis ! quæquam sitis Icarium hic
 prope c. ^g Sed quid erit ferreus ; detur modo
 esse in aërem corpus, quod sæpe pependit
 aqua : lucota. Interea dum cuncti & mare
 recusant omnia, animo revolvo prima tem-
 pora mei furti. Nox erat incipiens (namque
 voluptas est meminisse) cum amans discede-
 bam de foribus patriis. Nec mora, metum pariter
 cum vestem, ablato, egrediam mobilis brachia

per mare fluidum ! Luna tanquam comes ob-
 sequiosa prope nodum lumen mobile exhibebat
 in nostrum iter natanti. Ego hanc venerans,
 Benigna sis, dixi, Dea splendida, & rupes
 Latmiæ obversantur menti tuæ. Endymion
 non patiar te esse cordis duri. Converte
 quæso, faciem tuam ad mea furta. Tu, Dea,
 de cælo quaerebas mortalem. Fas sit
 vera dicere ; quam peto, ipsa est Dea.

NOTÆ.

^a Audaces.] Non alas, sed homo audax
 est qui pennis suis non diis utitur.

^f Dædalus.] Qui sibi & Icaro lilio fabrica-
 tis alis, Minos isram effugit.

^g Icarium.] Dicitur est ab Icaro, qui con-
 tra patris iussa, cum alis volasset, cera, qua
 pennæ continebantur, liquefactas in maris
 ægæi a tem illam decidit, quæ ab ipso no-
 men obtinuit. Quod vero istud Latmæ nomen
 præstat, porinde est ac si dicitur, Scamvris
 præstat, sicut est a ^o a tentare, me adduc-
 turus populeum uttus Icarium.

^h Dubia.] Quæque alio non satis tuto vi-
 tam Latmæ ere iudicat.

ⁱ Cuncta.] Voluntas habet vota.

^k Agito.] Id est, Animo omnia quæ primo
 motu occurrunt animo sunt, revolo.

^l Latmia.] Latmia, Natantem præstat, quæ-
 que remorem modo lentari & sicli possent.

^m Tremulum.] Propter aquæ motum.

ⁿ Suspiciens.] Sicut Latmæ venerans.

^o Subarct.] Subarct quid sit amor recor-
 datus, nunc a se non recas.

^p Latmia.] Latmia Latmæ in Caria, ubi
 cum Endymionem de nocte amavit, dicitur.

^q Non sinat.] Non sinat, sicut admodum
 vultis, vultis, sicut admodum vultis, vultis
 Endymionem, sicut admodum vultis, vultis
 amari, vultis, sicut admodum vultis, vultis

^r Valius.] Valius, sicut admodum vultis, vultis
 ad Latmæ, sicut admodum vultis, vultis
 h' a se, sicut admodum vultis, vultis

^s Tu, Dea.] Rationem, sicut admodum vultis, vultis
 Latmæ, sicut admodum vultis, vultis

^t Dea.] Cuius pulchritudine comparari possit.

Nep

- Neu referam mores cælesti pectore dignos;
 Forma nisi in veras non cedit illa Deas:
 A Veneris facie non est ^u prior ulla, tuæque:
 Neve meis credas vocibus, ipsa vides.
 5 Quæ tua fulgore radiis argentea puris,
 Concedam ^y cecum ^z fidem cuncta tuis,
 Tanto formosius formosior omnibus illa est:
 Si dubitas, ^y cecum ^z Cynthia lumen habes.
 Hæ. ego: vel certe non his diversa, locutus
 10 Per mihi ^a cedentes nocte ferebar aquas.
 Unda ^b repercussæ radiabat imagine Lunæ,
 Et nitor in ^c tacita nocte ^d diurnus erat;
 Nullaque vox, nostras nullum veniebat ad aures,
 Præter dimotæ corpore murmur aquæ:
 15 ^e Alcyones solæ memores Ceycis amati
 Nescio quid visæ sunt mihi ^f dulce queri.
 Jamque fatigatis ^g humero sub utroque lacertis,
 Fortiter in summas erigor altus aquas:
 Ut procul aspexi ^h lumen, ⁱ Meus ignis ^k in illo est,
 20 Illa meum, dixi, littora ^l lumen habent.

INTERPRETATIO.

Neve commemorem mores dignos pectore cælesti; illa pulchritudo non datur nisi veris Deabus. Post vulnus Veneris, & tuos, nulli sunt splendidiore. Neve fidem adhibeas meis verbis, ipsa cornis. Quanto omnes ignes cælestes vincuntur tuis ignibus, cum candida splendens radiis nitidis, tanto illa est pulchrior omnibus pulchris. Si dubitas, Cynthia, habes aciem obtusam. Ego hæc fatus, vel certe non his aliena, vehabar nocte per aquas mihi transitum præbentes. Aqua fulgebat specie lux repercussæ, & splendor diurnus erat in nocte silenti; & nullus sonus, nullus strepitus illabebatur in aures nostras, nisi aqua impulsæ. Sola Alcyones non oblitæ Ceycis dilecti sunt mihi visæ queri nescio quid suave. Et jam brachiis decessis sub utroque humero, sublimis strenue effero in supremas aquas. Ut longe vidi lumen, Meus ignis est in illo, dixi, illa littora tenent lumen meum.

NOTÆ.

^u Prior] Pulchritudine, scil.
^x Flammis] Læmini.
^y Cecum lumen habes] Cecutis, Ceca es.
^z Cynthia] Diana: à Cynthio Deli monte.
^a Cedentes] Aqua, nimirum solidis corporibus non negat transitum.
^b Repercussæ] Gall. Reslechie. Angl. Re-
 flected. Lumen dicitur reperiit, cum ab
 aliqua corporis soliditate remittitur.
^c Tacita] Cujus nec silentium, nec per
 Lunam irradiatio, ventis, aut strepitu aquarum turbabatur. Sed vide mihi quæso, quam
 artificiose animo expatiatur noster auctor;
 quamque bene jucundissimis rebus narratio-
 nem suam ornet.
^d Diurnus] Nox ut dies clara erat.

^e Alcyones] Aves sunt, ab Alcyone, Cey-
 cis uxore, in eam avem mutata, sic dictæ;
 quæ dum nidificant, tranquillum æquor di-
 cunt habere. Sed de tota hac fabula videbi-
 mus postea in Metamorphosi.
^f Dulce] Id est, Voce, sicut lugubri, dulci
 tamen & suavi.
^g Humero] Ibi vero & in humerorum
 brachiorumque commixtura, ex natationis la-
 bore dolor primum sentitur.
^h Lumen] Ex face, quæ in turri accensa
 erat.
ⁱ Meus ignis] Amor.
^k In illo] Propter amicam, scil.
^l Lumen] Amicam intelligit.

198 EPIST. HEROÏDUM.

Et subito lassas vires redire lacertis ;
 Vilique, quam fuerat, ^m mollior unda mihi :
 Frigora ne possum gelidi sentire ⁿ profundi,
 Qui calet in cupido pectore, præstat amor.
 5 Quo magis accedo, propioraque littora fiunt,
 Quoque ^o minus restat ; plus libet ire mihi :
 Cum vero possum cerni quoque ; protinus addis
 Spectatrix animos, ut valeamque facis.
 Tunc etiam nando dominæ placuisse laboro,
 10 Atque oculis ^p jactis brachia nostra tuis :
 Te tua vix prohibet nutrix descendere in ^q altum :
 Hoc quoque enim vidi ; nec mihi verba dabas.
 Nec tamen effecit, quamvis retinebat ^r euntem,
 Ne fieret prima pes tuus udus aqua.
 15 Excipis amplexu, feliciaque oscula jungis ;
 Oscula (Di magni!) trans mare digna peti :
 Eque tuis demptos humeris mihi tradis amictus ;
 Et madidam ficeas æquoris ^s imbre comam :
 Cætera nox, & nos, & turris conscia novit,
 20 Quodque mihi ^t lumen per vada monstrat iter.
 Nec magis illius numerari gaudia noctis,
 Hellepontiaci quam maris ^u alga potest :
 Quo brevius spatium nobis ad furta dabatur,
 Hoc magis est cautum, ne foret illud iners.

INTERPRETATIO.

Et statim vires recurrunt in brachia des-
 sessa : & aqua mihi visa facilius quam fu-
 erat. Amor qui viget in pectore avido,
 efficit ne possum tangi frigoris maris fri-
 gidi. Quo magis appropinquo, & littora
 sunt viciniora, & quo minus superest, plus
 mihi libet natære. Cum vero possum quo-
 que videri, statim spectatrix augeat animos
 & causa es ut valeam. Tunc etiam conor
 gratum esse Dominæ natandæ, & movere la-
 ceris nuptis tuis oculis. Nutrix tua vix
 te arret in mare currere. Vidi enim hoc
 quoque, nec mihi imponendas. Nec tamen
 consecuta est, quamvis reprimebat cursum-
 tem, ne pes tuus fieret humidus prima a-
 qua. Accipis complexum, & connexi beata
 suavia : suavia (Dii magni!) digna peti
 trans mare. Et porrigis mihi vestes de-
 mptos humeris tuis : & comprimis capil-
 los humilis rore maris. Nox, & nos, &
 turris testis, & lumen quod mihi ostendit
 viam per maria, scit reliqua. Nec magis
 delicia illius noctis possunt numerari, quam
 alga æquoris Hellepontiaci. Quo tempus bre-
 vius nobis concedebatur ad furta, eo magis
 est providum ne illud esset inutile.

NOTÆ.

^m Mollior] Quæ facilius cederet.	^r Euntem] Te.
ⁿ Profundi] Maris.	^s Imbre] Aqua ; quomodo & Virgilius loquutus est.
^o Minus] Spatii scilicet ad ripam usque.	^t Lumen] Fax, de qua jam sæpe.
^p Jactis] Cum arte per ostentationem mo- veto.	^u Alga] Herba est quædam nullius fore utilis, maris ejectamentum.
^q Altum] Mare.	

Jam-

- Jamque x fugatura y Tithoni conjuge noctem,
 Præviu^s Auroræ z Lucifer ortus erat:
 Oscula congerimus properata sine ordine raptim,
 Et querimur a parvas noctibus esse moras.
 ; Atque ita, b cunctatus monitum nutricis amaræ,
 Frigida deserta littora turre peto.
 Digredimur flentes; repetoque ego c virginis æquor,
 Respiciens dominam, dum licet, usque meam.
 Si qua fides vero est; veniens huc esse natator;
) Cum redeo, videor naufragus esse mihi.
 Hoc quoque d si credas; ad te via e prona videtur:
 A te cum redeo, clivus f inertis aquæ.
 Invitus repeto patriam; quis credere possit?
 Invitus certe g nunc moror urbe mea.
 ; Hei mihi! cur animo juncti, secernimur undis?
 Unaque mens, tellus non habet una duos?
 Vel tua me Sestos, vel te mea sumat Abydos;
 Tam tua terra mihi, quam tibi nostra placet:
 Cur ego h confundor, quoties confunditur æquor?
) Cur mihi causa i levis ventus k obesse potest?

INTERPRETATIO.

amque, uxore Tithoni prestigatura no-
 em, Lucifer præcursor Auroræ lucbat.
 umulamus raptim suavia accelerata sine
 dine, & querimur exigua spatia dari
 ctibus. Atque ita moratus admonitus nu-
 trici severa, vado ad littora gelida, turre-
 relida. Disjungimur lugentes, & ego
 ideo mare virginis, respiciens indefinier
 team Dominam, dum datur. Si qua est
 des vero, mihi videor huc accedens esse
 atatur, cum reverior, videor esse naufragu-
 m. Hoc quoque si credas, iter videtur

declive ad te: cum reverior à te, videtur
 collis aqua immobilis. Nolens reverior in
 patriam: quis possit credere? Nunc certe
 nolens maneo in urbe mea. Hei mihi!
 quamobrem connexi mente, sejungimur a-
 quis? Animus quoque unus habet duos,
 terra non habet? Vel Sestos tua me cupiat,
 vel mea Abydos te: tua tellus tam mihi
 aridet, quam tibi nostra. Quamobrem ego
 perturbor quoties mare perturbatur? Quan-
 atatur, cum reverior, videor esse naufragu-
 m. Hoc quoque si credas, iter videtur

NOTÆ.

x Fugatura] Id est, Cum Aurora noctis
 umbras discere deberet. Matutinum tem-
 us.

y Tithoni conjuge] Aurora.

z Lucifer] Stello est errans, quam Venc-
 em quoque appellamus, quæ ortum Solis
 uia præcedit, Phosphorus & Lucifer; quia
 julem occalum sequitur, Hesperus nomi-
 natur.

a Parvas] Noctes breves esse.

b Cunctatus] Quid hoc in loco significet
 ox ista, res ipsa declarat. De discessu Le-
 ndrum admonerat nutrix; ille interim ma-
 nebat. Gellius dixit tolerare & cunctari do-
 nes.

c Virginis æquor] Hellesp nomen, ab Hel-
 le puella in illud mare deapla ita dictum.

d Si credas] Forte vix credas. Hein-
 sius.

e Prona] Declivis, facilis, minimeque
 adeo laboriosa.

f Lucris] Concreta, Crassa, Glauca, In-
 via, & natata dissilis.

g Nunc] Cum ad te præsertim nave non
 possim.

h Confunder] Turbor; quæ ad amicam
 difficile iter fore cognoscim.

i Levis] In vocis ambiguitate ludit.

k Obesse] Cum oculum & maria turbat.

- Jam nostros ¹ curvi norunt delphines amores;
 Ignotum nec me ^m piscibus esse reor:
 Jam ⁿ patet attritus solitarum limes aquarum;
 Non aliter, multa quam via pressa rota.
 5 Quod mihi non esset, nisi ^o sic iter, ante querebar;
 At nunc per ventos ^p hoc quoque deest queror.
 Fluētibus immodicis ^q Athamantidos æquora ^r canent,
 Vixque manet portu tuta carina suo.
 Hoc mare, cum primum de ^b virgine nomina merfa,
 10 Quæ tenet, est nactum, tale fuisse puto.
 Et satis amissa locus hic infamis ab Helle est;
^t Utque mihi parcat, ^u crimine nomen habet.
 Invideo Phryxo; quem per trita trititia tutum
 Aurea lanigero velere vexit ovis.
 15 Nec tamen officium pecoris ^v navisve requiro;
 Dummodo, quas ^z findam corpore, dentur aquæ.
^a Arte egeo nulla; fiat modo copia nandi,
 Idem navigium, navita, ^b vector, ero.

INTERPRETATIO.

Delphines pardi jam cognoscunt meos amores; & arduum me nec incognitum esse piscibus Jam calis aquarum confictarum conficitur notatis non aliter quam iter vitium frequentis rota. Dolebam antea quod via mihi non daretur nisi sic, at nunc doleo hanc quoque denegari per ventos. Maria Athamantidos allicant vastis undis, & navis vix stat secunda in portu suo. Arduum hoc mare tale fuisse cum primum invenis nomina quæ habet de

puella olivata. Et hic locus est satis infamatus ab Helle perdita; & quamvis mihi ignoscatur, habet nomen culpa. Amulor Phryxo; quem secum aries aureus vellere lanigero portavit per maria lucinosa. Nec tamen expeto servitium pecoris seu navis, dummodo aqua præbeantur quas sum corpore. Nulla ars opus habet, modo præbeat locus nandi, idem ero navis, navis, vector.

NOTÆ.

1 *Curvi*] Repando quoque do so illi pinguntur.
 m *Piscibus*] Aliis *scilicet*, qui homines, ut Delphici, non amant.
 n *Pater*] Hyperbole.
 o *Sic*] Per viam. Alii habent *scilicet* iterare.
 p *Hoc*] Cum per ventorum furorē maria fuscare nequeam.
 q *Athamantidos æquora*] *Hellepontus*; fuit enim Athamas Helles pater, ipsaque adeo Athamantis.
 r *Canent*] *Abscunt*, ex spuma.
 s *Virgine*] Helle; quæ accepto à patre arietē aureo, cum Phryxo fratre novercales insidias fugiens, in mare quod trajiciendum fuit, periculi magnitudine perterrita, decidit; quod & ab ea nomen accepit

Hellepontus.
 t *Utque*] *Quamvis*.
 u *Crimine nomen*] Alii nomine *crimen*; quod nec inventum.
 x *Lucinosa*] Qui ille, quantumvis tristis fuerunt, maria tamen potuit transire.
 y *Navisve*] Tacite explicat quid fuerit decantatus ille aries, navis *scilicet*, cujus ille insignis fuit.
 z *Findam*] *Findere* possim.
 a *Arte*] *Nautica*, *scilicet*. Multum hic variant codices; at quam cum vulgatis retinimus, lectionem, potior est.
 b *Vector*] Patet ex textu, per *vesorem* eum intelligi oportere qui vehitur; quam & pro eo qui vehit idem *noster* Aulus usurpavit, in falsis.

Nec

LEANDER HERONI. 201

- Nec ^a sequar aut ^d Helicen, aut, qua ^e Tyros utitur, ^f Arcton;
^g Publica non curat sidera noster amor:
^h Andromedan alius spectet, claramve ⁱ Coronam,
 Quæque micat gelido ^k Parrhasis ^l Urfa polo.
 5 At mihi, quas ^m Perseus & cum ⁿ Jove ^o Liber amarunt,
 Indicium dubiæ ^p non placet esse viæ:
 Est aliud lumen multo mihi certius istis;
 Non erit in tenebris quo duce noster amor:
^q Hoc ego dum spectem, Colchos, & in ultima Ponti,
 10 Quaque viam fecit ^r Thessala pinus eam;
 Et juvenem possim superare ^s Palæmona nando,
 Miraque quem subito reddidit herba ^t Deum.

INTERPRETATIO.

re aspiciam aut Helicen, aut Arcton, quas
 tus utitur: noster amor non curat sidera
 a sunt omnium. Alius intueatur Andro-
 dan, seu lucidam Coronam, & urfam qua
 urhasis fulget axe gelido. At mihi non
 uet, quas Perseus, & Liber cum Jove di-
 cerunt, esse duces itineris incerti. Est
 mihi aliud lumen multo certius istis; quo
 duce noster amor non versabitur in caligine.
 Modo illud aspiciam, proficiamur C. abos, &
 in remotissima Ponti, & qua navis Thessala
 aperuit iter: & possim vincere juvenem
 Palæmona natando, & quem herba admira-
 bilis protinus effecit Deum,

NOTÆ.

: Sequar] Illius intuitu & observatione
 mentem dirigam.
 l Helicen] Quod nulla arte egere se di-
 explicat. Notum est vero syderibus
 suum nautas dirigere. Helicen quod
 net, Urfa est major, signum seu sydus
 uentionale, quod & Septentrio dicitur;
 quod sydus Callisto Lycaonis filia à Jove
 rata est, postquam Junonis, aut Dianæ
 Urfa formam induisset.
 Tyros] Pro nautis Tyriis & Phoenici-
 , Syriæ, ad Mediterraneum, incolis.
 Arcton] Urfa est minor, sydus etiam
 uentionale, alio nomine Cynosura dic-
 : quo potissimum utebantur Tyrii &
 enices propter Thaletem natione Phœ-
 em, qui huic Arctos nomen primus, &
 llo alii imposuerunt.
 : Publica non curat] Sed amica lumine
 quam Cynosura dicitur.
 : Andromedan] Hanc Cephei filiam
 seique conjugem, Mineræ beneficio, &
 sei gratia, inter sydera collocatam fu-
 Poetæ finxerunt: quam observasse di-
 tur nautæ Ægyptii.
 Coronam] Sydus ex Ariadnæ corona in
 im à Libero patre translata: quam se-
 tos esse Cretenses quidam volunt.
 : Parrhasis] Arcadica, nam Arcadiæ
 pars est Parrhasia; ubi & urbs fuit eo nomi-
 ne, mons quoque Parrhasus.
 l Urfa] Major sil. quæ Callisto est Ar-
 cadia, Lycaonis Arcadiæ regis hîa.
 m Perseus] Anaromedan, quam à Ceto
 liberavit, amavit.
 n Jove] Callistonem vitavit.
 o Liber] Ariadnæ Bacchus uxorem ha-
 buit, de cujus corona mentionem fecit
 Ovidius.
 p Non placet] A se solo amatam ami-
 cam suam itineris vult habere directicem.
 Atque hac sunt & elegantissima, & ex inti-
 me naturæ sinu deprompta.
 q Hoc ego] Argonautarum tangit expé-
 ditionem; cui patrem, duce amica, posse
 suscipere se prosteatur.
 r Thessala] Jasonis & Argonautarum
 navis.
 s Palæmona] Hic, Melicertes etiam dic-
 tus, Athamanus fuit filius, in Deum mari-
 num mutatus: cujus fabulam postea i Me-
 tam. videbimus.
 t Deum] Glaucus est, Piscator, qui de-
 gustata quadam herbi, ad cuius contactu n
 pisces in ripa positos, subito coactis vi-
 ribus in aquam exilire viderat, ipse in
 mare sese præcipitavit, Deusque factus
 est.

C c

Sæpe

- Sæpe per assiduos languent mihi brachia motus,
 Vixque per immensas fessa trahuntur aquas.
 His ego cum dixi, *Pretium non vile laboris,*
Jam dominae vobis colla tenenda dabo;
 5 Protinus illa valent, atque ad sua præmia tendunt;
 Ut celer^a Eleo carcere missus equus:
 Ipse meos igitur^x servo, ^y quibus uror, amores;
 Teque, magis cælo digna puella, sequor:
 Digna quidem cælo, sed adhuc tellure morare;
 10 Aut dic ad Superos & mihi qua sit iter:
^z Hic es, ^a & exiguum misero contingis amanti;
^b Cumque mea fiunt turbida mente freta.
 Quid mihi, quod lato non separor æquore, prodest?
 Num minus hoc nobis tam brevis obstat aqua?
 15 An malim^c dubito toto procul orbe remotus
^d Cum domina longe spem quoque habere mea:
 Quo propius nunc es, ^e flamma propiore calefco;
 Et res non semper, ^f spes mihi semper adest.

INTERPRETATIO.

*Sæpe lacerti mihi sunt d' biles per agitati-
 ones continuas, & vix lasi moventur per
 vastâ aquarum. Cum ego illis dixi, jam ex-
 hibebō vobis præmium non leve laboris,
 colla amplectenda Dominae; illi si itum si
 unt validi, atque admittuntur ad suam mer-
 cedem; ut equus emissus carceribus Eleis.
 Ergo ego intueor amores meos, quibus ar-
 deo; & te aspicio, puella magis digna cælo,
 Digna es quidem cælo, sed mane adhuc in*

*terrâ; aut doce qua via sit mihi etiam ad
 Divos. Hic es; & minimum conjungeris in-
 felici amanti: & maria commoventur cum
 mente mea. Quid me juvat, quod non dis-
 jungor vasto mari? Num minus eo tam ar-
 cta aqua nobis officit? Nescio an malim,
 longe distitus toto orbe habere quoque spem
 procul cum Domina mea. Quo propius nunc
 es, ardeo igne propiore: & res non sem-
 per mihi præsens est, spes est semper.*

NOTÆ.

u *Eleo*] In Elide juxta Pisam, in Pello-
 ponneso, celebrari solitos fuisse ludos Olympi-
 cos nemo nescit. Carceres vero erant in
 Circo, locus unde equi ad cursum emitteren-
 tur: Adcoque quid sit *carcer Eleus* clarum
 est.

x *Servo*] Tanquam *sydera Observo*; quib-
 us cursus meos dirigam.

y *Quibus uror*] Quique adeo ignes sunt,
 & *sydera*.

z *Hic*] In terris, non in cælo.

a *Et exiguum*] Et, quoniam remota non
 sis, modice tamen & raro es cum amante.
 Dolens & querens istud dicit.

b *Cumque*] Dixisset, si per carminis leges
 licuisset, cum fretis turbatur mens mea.

c *Dubito*] Quia tanta impatiëntia non
 teneretur, si remotior amica esset; ut quid-
 em postmodum indicat.

d *Cum domina longe*] Nimirum, si do-
 mina, spes quoque longe esset.

e *Flamma propiore*] Ardentior & im-
 patientior amore: quæ casu est, ut dixi,
 cur, num ab amica remotior esse mallet,
 dubitaret: nam quo majus desiderium, eo
 gravior privatio. Hic vero aliquantulum
 immoratum esse non pigebit, credo, virum
 Philosophum, postquam cognoverit motus
 etiam animi violentissimos privatione quo-
 que posse sedari, salutemque in desperatione
 inveniri: usque adeo verum est quod
 alicubi legisse videor, in orbem omnia in
 orbe recurrere, ubi extrema quæque sese
 contingant: ut maximus etiam dolor, maxi-
 mæ etiam Epicureorum voluptati, indolent-
 iæ dico, sit proximus. Quamquam pro-
 lixiori disquisitione hæc omnia opus ha-
 bent.

f *Spes*] Quæ est desiderii aculeus, sine
 quo statim elanguescit. Quis enim, nisi stultus
 & excors est adolescentulus aut foemina,
 in eo hæreat, quod plane esse non potest?

- Pæne manu, quod amo, (tanta est vicinia) tango;
 Sæpe sed (heu!) lacrymas: hoc mihi pæne movet:
ⁿ Velleⁱ quid est aliud ^k fugientia prendere poma,
^l Spemque suo refugii fluminis ore sequi?
 5 Ergo ego te nunquam, nisi ^m cum volet^a unda, tenebo?
 Et me felicem ^o nulla videbit ^p hyems?
 Cumque minus firmum nil sit, quam ventus & unda,
 In ventis & aqua spes mea semper erit?
^q Æstus adhuc tamen est: ^r quid cum mihi ^s læserit æquor
 10 ^t Plias & ^u Arctophylax ^x Oleniumque pecus?

INTERPRETATIO.

*Tango propemodum manu, (tanta est propin-
 quitas) quod amo: sed heu! hoc propemodum
 saepe mihi ciet lacrymas. Quid est ali-
 ud captare poma eludentia, & petere ore
 suo spem fluvii dilabentis? Ergo ego nun-
 quam te amplectar, nisi cum fluctibus libe-*

*bit, & nulla tempestas me aspiciet beatum?
 Et cum nihil sit minus constans quam ventus
 & aqua, spes mea semper erit in ventis
 & aqua? attamen æstus est adhuc: quid
 erit cum Plias & Arctophylax & pecus
 Olenium turbaverit mihi mare?*

NOTÆ.

^g Hoc pæne] Quod pæne tango. Gall. Ce
 pæne est ce qui me sache. Ang. That which
 is near me, puts me to Pain. Illud est quod
 dixi, quo major est spes, majus est deside-
 rijum; nec sæpe tantus est ex objecti priva-
 tione dolor, si ejus tantum valorem conside-
 res, quam ex eo, quod maxime illud spe-
 rans & expectans perdidit: quia, scilicet,
 tum maxime spiritus sunt in maximo mo-
 tu. Atque hinc est, quod pierumque, qui-
 etis sensibus, quid nos turbare poterit, at-
 toniti miramur; quamquam cauti & Philoso-
 phorum præceptis imbuti, eundem toties
 non errant errore.

^h Velle] Tantali pœnæ hoc suum desi-
 rium comparat, cum & ipse in mediis a-
 quis, ut videtur, id est, prope in amicæ
 sinu, ea non possit potiri.

ⁱ Quid est aliud] Perinde ac si dicat *idem*
 est.

^k Fugientia] De Tantalò alicubi noster
 Ovidius.

*Quæris aquas in aquis, & poma fugacia
 captat.*

Et Seneca in Hercule furente,

*In amne medio faucibus siccis senex
 Sestiat undas, abluat mentem senex;
 Fidemque cum jam sæpe decepto dedit,
 Peris unda in ore: poma destituit
 famem.*

Alia plurima Poëtæ; sive ut avaros in-
 sentur; sive ut alia ingeniū humani mala

arguant.

^l Spemque] Id est, Ex spe sua, fugientia
 flumina captare, ut loquitur Horatius.

^m Cum volet unda] Allusio ad Tantalū
 fugientia flumina.

ⁿ Unda] Mure, cum tranquillū erit

^o Nulla videbit] Id est, Per eam mihi
 non licebit.

^p Hyems] Tempestas, aut maris æstus
 & turbatio.

^q Æstus] Æstatis tempus, quo placidius
 est mare.

^r Quid cum] Multo minus ad amicam ire
 licebit.

^s Læserit] Turbaverit.

^t Plias] Pleiades, Atlantis ex Pleione
 nymphea filia, in cœlum translata sydus fa-
 ciunt, quod ortu & occasu pluvias & tem-
 pestates ciete vulgo dicuntur.

^u Arctophylax] Stella est, quæ & Bootes
 dicitur, Uræ majori quasi comes & cultos
 addita.

^x Olenium] Capram intellige, cum hœdis,
 si voles, quos cum matre in cœlum, ubi lætis
 ab ipsa præbit, beneficium, Jupiter in cœ-
 lum transtulit, sydulque, si credere fas est,
 fecit pluviale & procellosum. Iacta vero
 est capra Olenia ab Oleno Bœotiz civitate,
 ubi nutrita fuit; vel ab Oleno quodam
 Vulcani filio, Ægæ & Ælices nympharum
 patre, quæ Jovis nutrices fuerunt. Sed Hy-
 ginum vide; unde fabularum istarum con-
 fusionem cognoscere licebit, nisi mavis sa-
 pienter continere.

Aut ego ⁷ non novi, quam sit temerarius; aut me

In freta non cautus ² tunc quoque mittet Amor:

Neve putes id me, ^a quod abest, promittere ^b tempus;

^c Pignora polliciti non tibi tarda dabo.

5 Sit tumidum paucis etiam nunc noctibus æquor;

Ire per invitas experiemur aquas:

Aut mihi continget felix audacia salvo;

Aut mors solliciti finis amoris erit:

^a Optabo tamen, ut partes expellar in ^c illas;

10 Et ¹ teneant portus naufraga ² membra tuos.

Flebis enim, tactuque meum dignabere corpus;

Et, Mortis, dices, huic ego ^b causa fui.

Sollicit interitus offenderis ¹ omine nostri;

Litteraque invisa est hac mea parte tibi:

15 Defino; parce ^k queri: sed & ut mare finiat iram,

Accedant, quæso, fac tua vota meis:

¹ Pace ^m brevi nobis opus est; dum transferor isto;

Cum tua contigero littora, perstet hyems.

INTERPRETATIO.

Aut ego nescio quantum amor sit inconsultus, aut ille imprudens me quæque tunc in mare propellet. Et ne credas me polliceri illud tempus quia temerum est: exhibebo tibi pignora non remota promissi. Mare sit tumidum inflatum aliquot noctibus, tentabimus transire per aquas volutantes. Aut erit lata audacia mihi incolumi; aut interitus erit finis amoris auxilii. Cupiam tamen ut ejiciatur in illa littora; & artus

naufragium passi subeant portus tuos. Nam legellis, & cohonestabis meos artus tactu, & dices, Ego tui huic causa obitus. Nimirum laderis presagio nostra mortis: & epistola mea est tibi odiosa hoc loco. Omitto; noli conqueri. Sed etiam, fac, oro, tua preces ingantur meis, ut a tuor deponat furor. Opus est nobis exigua tranquillitate, donec illuc transebor: sempestas a tuor quam pervenero ad tua littora.

NOTÆ.

⁷ Non novi] Diceremus Gallice, On il faut que j'en sache bien j'usques ou va la zenerite de l' amour, ou. &c. Angl. Either I must have forgot how far the Rashness of Love will carry a Man, or, &c. Quod loquendi genus potest quandoque aliquam parere obscuritatem. Sensus est hoc in loco, velle Leandrum, nisi temerarium esse Amorem oblitus fuerit, atque adeo temerarius esse ipse procelloso mari se se per hyemen committere.

² Teneant] Syderibus concitato mari.

^a Quod abest] Plurimi nimirum remoto periculo strenui videntur.

^b Tempus] Vel me petius illo tempore.

^c Pignora] Innuit se, quamquam turbato mari, ad amicam brevi venturum.

^d Optabo tamen] Unus Patavinus habet, Et tamen optabo ut; quod, rejecta tamen particula ut, probat, Heinsius. Dicit Leander, si moriendum fuerit, se optaturum, ut fluctibus ad amicæ ripam deferatur.

^e Illas] Amicæ.

^f Teneant] Ad eos perveniant.

^g Membra] Mea, scilicet.

^h Causa] Quia propter mei amorem tam turbidum mare si ausus ingredi.

ⁱ Omine] Ille vero tempestate jactans in aquis perisile dicitur.

^k Querere] Quod mihi male videar omnari.

^l Pace] Maris tranquillitate.

^m Brevis] Quia longa non est via, & bene nota.

Illic

Illic est aptum nostræ ^a navale ^o carinæ ;
 Et melius nulla stat mea puppis ^p aqua :
 Illic me ^a claudat Boreas, ubi dulce morari ;
 Tunc piger ad nandum, tunc ego ^c cautus ero.
 5 ^a Nec faciam ^a furdus ^p convitia fluctibus ulla ;
 Triste nataturo nec querar esse fretum :
 Me pariter venti teneant, pariterque ^p lacerti ;
 Per causas istic impediarque duas.
 Cum patietur hyems, ^a remis ego corporis ^b utar :
 10 Lumen ^c in aspectu tu modo semper habe. ^p
 Interea pro me pernoctet epistola tecum ;
 Quam precor ut minima prosequar ipse mora.

INTERPRETATIO.

Illic est idoneum navale nostrae navi : & mea puppis nulla aequa manet transmissilis. Aquilo me illic cobihaet : ubi est iucundum manere. Tunc ego ero segnis ad natandum, ego tunc ero prudens. Nec probrum illa officium surdis undis : nec dolebo mare esse asperum nataturo. Venti me pariter morentur, & pariter brachia tua : & istic dormietur per duas causas. Cum tempestas finet, ego utar remis corporis. Tu modo pone semper lumen in prospectu. Interea litterae perorantur tecum pro me, quas opto ut ipse subsequar minimo spatio.

NOTE.

n *Navali*] Locus est ubi stare possunt
nares, adversus tempestatem.

o *Carina*] Seipsum navi comparat.

p *Aqua*] Amicæ finem intelligit.

q̄ Claudat] Id est, Flatibus suis ita totum commoveat mare, ut redire nequeam, sed cum amica manere cogar.

r Tunc] Cum per venti violentiam apud
amicam manere coactus fuero.

s Cantus] Qui me furentibus undis con-
cedere nolo.

t *Non faciam*] Imo votis ullis nequidem iratum mare placare studuerit, qui per ejus iram ad amicam detineatur.

u Sordis] Quasi meas preces non audi-
ant, intellige.

x *Convitia*] Innuat Leander iratis fluctibus se, quoniam ad amicam iter præcluderent, convitia fecisse plurima.

y Triste] *Adversum.*

z *Lacerti*] Mei, scil. Se cupit, ut voluntate propria, ita & maris ira seu ventis, ad amicam retineri.

a Remis] Brachiis, scil. & pedibus. Ad
te nabo.

b *Utar*] *Ut ad te eam, scilicet.*

c In aspectu] In turri, scil. ut eo lumine
natare possim dirigere.

E P I S-

EPIS-
N. A. Here made the first light-house -

EPISTOLA XIX.

ARGUMENTUM.

Hero, accepta Leandri epistola, respondet; id agens, ut se ardentius vedamare significet, & ad mutuos amplexus a natorem vocat. Desidiam vero interdum accusat; ut ostendat, quam sincero & continuo amore semper eum amet. Aliquando mari irascitur. Nonnunquam timet, ne Leander alio suum animum transfulerit. Verum, statim a noris suspicionem in amantium consuetudinem, qui omnia timent, rejicit, & conjecturas minuit. Demum suadet, ut non nisi tranquillo freto se committat.

HERO LEANDRO.

Quam mihi misisti verbis, Leandre, salutem,
 Ut possim missam a rebus habere; veni.
 Longa mora est nobis omnis, quæ gaudia differt;
 Da veniam cæcæ; non patienter amo.
 5 Urimur igne pari; sed sum tibi viribus impar:
 Fortius ingenium suspicor esse viris.
 Ut corpus, teneris ita mens infirma puellis:
 Dehiciam; parvi temporis adde moram.
 Vos, modo venando, modo rus geniale colendo,
 10 Penitis in varia tempora longa mora.
 Aut fora vos retinent, aut unctæ dona palæstræ;
 Flectitis aut fræno colla sequacis equi:
 Nunc volucrem laqueo, nunc piscem ducitis hamo;
 Diluitur posito serior hora mero.

INTERPRETATIO.

Ut mihi liceat per res salute frui, qua me impertius es verbis, Leandre, adeo. Omne spatium quod remanet voluptatem, est nobis prolixum. Ignosce cæcæ; amo sollicito. Artemus flamma aequali, sed sum te minor fortitudine. Arbitror animum esse validiorem viris. Ut corpus est imbecille mollioribus puellis, ita est animus. Differ exitus quo tempore, lingua animo. Vos interdum venando, interdum colendo agnum amicum, collocatis tempora prolixa in diversa mora. Vel fra vos morantur, vel munera nitida palæstra, vel subigitis fræno cervicem equi docilis. Interdum carpitur avem reti, interdum piscem hamo: hora vespertina delinitur vino admore.

NOTÆ.

a Rebus] Effectus.	h Geniale] Amorem minus sint viri impatientes.
b Omnis] Etiam brevissima.	i Posito] Principio & appposito.
c Cæcæ] Mihi amoris impatientiam constentit.	k Hora] Id est, Viri etiam sub noctem vino sese oblectant.
d Viribus] Animi robore, ad resistendum.	
e Geniale] Amorem & latum, naturæ enim & voluptatis Deus est Genius.	
f Penitis] Pergit in reddendis rationibus.	

His

- 1 His mihi ^m submotæ, vel si minus acriter ⁿ urar,
 Quod faciam, superest, præter amare, nihil :
 Quod superest, facio ; teque, ô mea sola voluptas,
 Plus quoque, ° quam reddi quod mihi possit, amo.
- 5 Aut ego cum cara de te nutrice fufurro ;
 Quæque tuum miror causa moretur iter ;
 Aut mare prospiciens, odioso concita vento
 Corripio verbis æquora pæne ^p tuis :
- 10 Aut ubi sævitæ paulum gravis unda remisit ;
 Posse quidem, sed te nolle venire, queror :
 Dumque queror, lacrymæ per amantia lumina manant,
 Pollice quas tremulo conscia siccant anus.
- Sæpe tui specto si sint in littore passus ;
 Inpositas ^q tanquam servet arena ^r notas :
- 15 Utque rogem de te, & scribam tibi, si quis Abydo
 Venerit, aut quæro, si quis Abydon eat.
 Quid referam, quoties dem vestibus oscula, quas tu
 Hellepontica ponis iturus aqua ?
- Sic ubi lux acta est, & ^s noctis amior hora
- 20 Exhibuit pulso ^t sidera clara die ;
 Protinus in summo ^u vigilantia lumina tecto
 Ponimus, assuetæ signa notamque viæ.

INTERPRETATIO.

Nihil restat quod agam, mihi prohibita
 istis rebus, quamvis etiam minus vehemen-
 ter ardeam, præter amare. Ago quod con-
 ceditur, & te amo, ô meum unicum sua-
 vium, plus etiam quam quod mihi queat
 retribui. Aut ego submisit de te loquor
 cum dilecta nutrice, & stupeo qua causa
 disineat tuum discessum. Aut prospectans
 æquor arguo propemodum tuis vocibus ma-
 ria turbata vento invidioso : aut, ubi finitus
 odiosi parum de asperitate depulerunt, con-
 queror te posse quidem sed nolle accedere.
 Et dum queror, lacryma fluunt oculis a-

more correptis, quas anus conscia absterge
 pollice tremente. Sæpe exquirō num con-
 spiciantur tua vestigia in littore ; quasi sa-
 bulum retineat signa impressa : & ut in-
 terrogem de te, exquirō num aliquis acce-
 serit Abydo, ut scribam tibi, aut num ali-
 quis eat Abydon. Quid memorem quousque
 descender amictus, quousque tu deponis natatu-
 rus mari Hellepontico ? Sic ubi dies præ-
 teriit, & h. v. gratior noctis prodidit fu-
 gentia sidera, die exacto, statim admove-
 mus facem pervigilem in fastigio tecti, in-
 ducimus & notam itineris solis.

NOTÆ.

1 His] Venatione, Agricultura, Aucupio
 Piscatu, &c.
 m Submotæ] Id est, Quæ illis negotiis &
 studiis non possum detineri. Alii habent
 submotæ.
 n Urar] Amore, scil.
 o Quam reddi] Venuste : Plus amare se
 dicit, quam possit amari.
 p Tuis] Quibus verbis maris æsum accu-

casti, iidem prope de eo queror.
 q Tanquam servet] Quod tamen non fa-
 cit. Sed ab Amanibus. Cupientibus, Timen-
 tibus, Sperantibus, omni deique perturbatis
 affectu, quælibet figuntur, & creduntur
 r Notas] Hic vestigia intelliguntur.
 s Noctis amior h. v.] Nox.
 t Sidera] Lunam, &c.
 u Vigilantia] Aucupia.

- * Tortaque versato ducentes stamina fuso
 y Fœminea tardas² fallimus arte moras.
 Quid loquar interea tam longo tempore, quæris?
 Nil, nisi Leandri nomen, in ore meo est.
 5 ^a Jamne putes exisse domo^b mea gaudia, nutrix?
 An vigilant^c omnes? & ^d timet ille suos?
 Jamne suis humeris illum deponere vestes;
 * Pallade jam pingui tingere membra putes?
 Annuit^f illa & fere; non nostra quod oscula curet:
 10 Sed^h movet obrepens somnusⁱ anile caput.
 Postque moræ minimum, Jam certe^k navigat, inquam;
 Lentaque^l dimotis brachia jactat aquis.
 Paucaque cum^m tactaⁿ perfeci stamina terra,
 An medio possis^o quærimus esse freto:
 15 Et modo prospicimus; timida modo voce precamur,
 Ut tibi det faciles utilis aura vias.
 Auribus^p interdum voces captamus, & omnem
 Adventus strepitum credimus esse tui.

INTERPRETATIO.

Et trabentes fila intorta fuso versato, decipimus studio muliebri longa tempora. Petis quid dicam interea tam prolixo spatio? Nihil nisi nomen Leandri est in ore meo. Jamne credas Voluptate non meam domo prodire, nutrix? An omnes sunt expectati? & ille metuit suos? Jamne credas illum exuere amictus suos humeris, & jam ungere artus pingui olivo? Illi ut plurimum annuit; non quod moveatur nostris

suavis; sed somnus subiens agitat caput anile. Et post exiguum spatium, Jam certo natat, dicis, & movet lacertos flexiles aquis depulsis. Et postquam pauca fila traxi terra percussa, petimus an possis esse medio aquæ. Et modo prospectamus, modo oramus voce pavida, ut ventus propius tibi præbeat iter expeditum. Nonnunquam aucupamur sonos antrorum, & arbitramur omnem susurrum esse tui accessus.

NOTÆ.

x Tortaque] Nentes, uno verbo.
 y Fœminea] Nere enim proprium est fœminarum.
 z Fallimus moras] Tadium ex tha mora minimum.
 a Jamne putes] Verba Hierus ad nutricem.
 b Mea gaudia] Leandrum, scilicet.
 c Omnes] Sui scilicet aut Abydeni, qui Leandri discessum impediunt.
 d Timet] Ne sint discessus oculati testes.
 e Pallade] Oleo; cujus usum prima Pallas, seu Minerva homines docuisse dicitur. Eo autem ungebantur natatores, ne aquarum frigiditate nervi rigescerent, atque eorum potius facilius motus esset.
 f Illa] Nutrix.
 g Fere] Pro fere semper: ut alibi.
 h Movet] Dormitantis vero caput annuenti modo simili movetur.

i Anile] Nutricis.
 k Navigat] Leander meus, scilicet. Verba sunt quæ ad anum dixisse se prædicat Hero.
 l Dimotis] Scilicet inter natandum aqua hinc inde quodammodo dimovetur.
 m Tacta] Ciar. Heinſius trachia reponendum censet, deinde ex uno aut altero codice pro terra reponit tela, quod illi maxime, eo præsertim, uti quidem videtur, arrisit, quod latius, ut ille ait, quid tacta terra sibi velit, non sit assequutus. Quanquam vero argute Vir clarissimus, locum tamen non necesse habeam sollicitare. Quippe notum est fila trahentibus fœminis propemodum necessarium esse, ut filo producto, terram tangent prius fuso, quam illud evolvant.
 n Perfeci stamina] Neri fila.
 o Quærimus] Ex nutrice, scilicet.
 p Interdum] Puteanus incertus.

- Sic ubi ^q deceptæ pars est mihi maxima noctis
Acta; subit furtim lumina fessa sopor.
Forſitan invitus, mecum tamen, ^r improbe, dormis:
Et quanquam non vis ipſe venire, venis.
5 Nam modo te vidcor prope jam ſpectare natantem;
Brachia nunc humeris humida ferre meis:
Nunc dare, quæ ſoleo, madidis velamina membris;
Pectora nunc juncto ^s noſtra fovere ſinu.
Multaque prætera, linguæ reticenda modèſtæ;
10 Quæ feciſſe juvat, facta referre pudet.
^t Me miſeram! brevis eſt hæc & non vera voluptas:
Nam tu cum ſomno ſemper abire ſoles.
Firmius ô cupidi tandem cœdamus amantes:
Nec careant vera gaudia noſtra fide.
15 Cur ego tot viduas exegi frigida noctes?
Cur toties à me, lente natator, abes?
Eſt mare (conſiteor) nondum tractabile nanti:
Nocte ſed heſterna lenior aura fuit.
Cur ea præterita eſt? cur non ^u ventura timebas?
20 Tam bona cur periit, nec tibi rapta via eſt?
^x Protinus ut ſimilis detur tibi copia curſus;
Hoc melior certe, quo prior, ^y illa fuit.

INTERPRETATIO.

Sic poſtquam pars maxima noctis decepta eſt mihi præterita, ſomnus ſenſim in oculos laſſos irrepit. Forſitan coactus, cubas tamen mecum, proterve; & quamvis ipſe non cuſta accedere, accedis. Nam modo videor aſpicere te jam prope nantem; modo admoveſſe uſos lacerti meiſ humeris. Modo porrigere amictus quos ſum aſſueſta porrigere artubus humidis: modo caleſcere pectora noſtra gremio acmota. Et multa inſuper prætermittenda lingua honeſta; qua prodeſſe feciſſe, cum aſſa ſunt, pudet narrare. Hei mihi! hæc gaudia ſunt brevia &

minus ſincera. Nam tu ſoles ſemper recedere cum ſopore. O conjungar denique certius avidiſ amantes; nec voluptas noſtra ſit ſine certa fide. Quamobrem ego gelido tranſegi tot noctes deſertus? Quamobrem toties ſi jungeris à me, tarde natator? & quæ nondum eſt moderabile nantanti: ſed ventus fuit placidi & nocte heſterna. Quamobrem ea eſſuxit? Quamobrem non reſormidabas futura? Quamobrem iter tam facile tibi ſervatum, nec correptum eſt? Quamvis continuo par tibi concedatur facilitas nantandi, illa fuit præſeſſe eo commodior, quo prior

NOTÆ.

^q Decepta] Decipere noctem eſt, aliquid agendo, tedium ejus levare. Vide tamen anon ſatius ſit vocem iſtam ad puellam ipſam referre, quæ decepta ſit, & fruſtra amantem expectaverit.

^r Improbe] Contumelia amatoria.
^s noſtra] Quidam habent *veſtra*; quod placuit clar. Heinfio.

^t Me miſeram] Diſtichon hoc ſuſpectum habet idem Heinfius.

^u Ventura] Ventum, ſcil. & tempeſtatem.

^x Protinus ut] Quamvis ſtatim, & ſine mora tibi detur, ut ad me venire poſſis.

^y Illa] Prior copia. Priorem ad ſe veniendi opportunitatem eo meliorem ſiſſe dicit, quod prior fuerit.

- ² At cito mutata est jactati forma profundi :
^a Tempore, cum properas, sæpe minore venis.
 Hic, puto, ^b deprensus ^c nil, quod quæreris, haberes :
 Meque tibi amplexo nulla noceret hyems.
⁵ Certe ego ^d tum ventos audirem ^e lenta sonantes,
 Et nunquam placidas esse precarer aquas.
 Quid tamen evenit, cur sis metuentior undæ ?
^f Contemptumque prius, nunc vereare, fretum ?
 Nam ^g memini, cum te sævum veniente minaxque
¹⁰ Non minus, aut multo non minus æquor erat.
 Cum tibi clamabam, Sic tu ^h temerarius esio,
 Ne misera virtus sit tua flexda mihi
 Unde novus timor ⁱ hic ? quoque illa audacia fugit ?
 Magnus ubi est spretis ^j ille natator aquis ?
¹⁵ Sis tamen ^k hoc potius, quam ^m quod prius esse solebas :
 Et facias placidum per mare tutus iter.
 Dummodo sis idem : dum sic, ut scribis, amemur ;
ⁿ Flammæque ^o non fiat frigidus illa cinis.

INTERPRETATIO.

At brevi conversa est facies maris turbati : ant non multo minus asperum & periculosum : sapiens, cum festinas, accedis tempore brevior. cum tibi inculabam, sic tu cito audax, ne hic correptus, nihil credo contingeret, quam- virtus tua sit iugenda mihi infelici. Unde obrem d. leres, & nulla tempestas obesset tibi hic metus subitus ? Et quo illa confidentia recessit ? Ubi est ille peritus natator contempti me complexo. Certe ego tum auscultarem se- nudis ? Sis tamen potius hoc, quam quod cura ventos obstreperentes, & unquam oracem aquora esse tranquilla. Quid tamen accidit, sueraras esse antea : & securus viam ingre- quamobrem sis timidior fluctuum ? Et nunc diaris per æquor tranquillum : Dummodo sit expavescas mare spretum antea ? Nam recor- idem, dummodo ita diligamur ut scribis, & dor cum te accedente fretum non minus erat, ille ignis non fiat cinis gelidus.

NOTÆ.

² At cito] Obiectio est & excusatio ex parte Leandri : quasi dicat Hero, Tu moræ causam facis non tunc sedatum mare, vetius ne intra breve tempus intinueret.

^a Tempore] Responso est Hero : quasi dicat, Utiqueque maris tunc morem reformidaret, cum tamen periculum de ira sua remitteret, poterat venire ; nam sæpe tempore minore fretum transas.

^b Deprensus] Proprie & optime deprehendi dicuntur nautæ tempestate oppressi.

^c Nil] Nihil equidem, cum Leander ipse ventis ad amicam retineri in epistola sua optaverit.

^d Tum] Cum me amplexeris.

^e Lenta] Minime sollicita, & quæta. Alii habent lata.

^f Contemptumque] Vide quantum ea de re ipse Leander in epistola sua fuerit.

^g Memini cum te veniente] Memini ejus temporis, quo, cum ad me venires.

^h Temerarius] Qui ad me, obstantibus ventis, magno cum periculo venis.

ⁱ Hic] Cum jam non audeas venire.

^k Ille] Leander, qui ad me adversantibus undis venire solitus erat.

^l Hoc] Timidus.

^m Quod prius] Audax.

ⁿ Flamma] Amor.

^o Non fiat] Non prorsus extinguatur.

Non

- Non ego tam ventos timeo mea vota morantes,
 Quam ^p similis vento ne tuus ^q erret amor :
^r Ne non sim tanti, ^s superentque pericula causam ;
 Et videar merces esse labore minor.
- 5 Interdum metuo, ^t patria ne lædar ; & impar
^u Ducar Abydeno ^x Thressæ puella ^y toro.
 Ferre tamen possum patientius omnia ; quam si
^z Otia nescio qua pellice captus agas :
 In tua si veniant alieni colla lacerti ;
- 10 Sitque novus nostri finis amoris amor.
 Ah potius peream, quam ^a crimine vulnerer isto :
^b Fataque sint culpa nostra priora tua !
 Nec quia ^c venturi dederis mihi signa doloris,
 Hæc loquor ; aut ^d fama sollicitata nova.
- 15 Omnia sed vereor : (quis enim securus amavit ?)
 Cogit & absentes plura timere ^e locus.
 Felices illas, tua quas ^f præsentia nosse
 Crimina vera ^g jubet, falsa timere vetat !

INTERPRETATIO.

*Ego non tam metuo antras obstantes meis desis-
 deriis, quam ne amor tuus par antris vagetur :
 me non tantis ducar, & discrimina vincant
 causam, & videar esse premium levius operâ.
 Nonnunquam timeo ne mihi noccat patria, &
 puella Thracia credat indigna lætulo Abydeno.
 Possum tamen pati tolerantius qualibet, quam
 si moreris correptus nescio qua pellice, si alle-
 me brachia amplectantur tuum collum, &*

*novus amor sit finis nostri amoris. Ah prius
 inteream quam lædar isto flagitio; & mors
 nostra prævertat tuum crimen! Neque hæc di-
 co quod mihi præberis indicia futuri doloris,
 vel indæcta amore novo. Sed omnia paveo :
 (quis enim quietus amavit?) Et locus subigit
 absentes plura metuere. Beatas illas, quas sua
 præsentia cogit cognoscere veras culpas, prohibet
 metuere vanas!*

NOTÆ.

- ^p *Similis vento*] Levis & inconstans, scil.
^q *Erret*] Ad aliam transferatur.
^r *Ne non sim tanti*] Supple, metuo, aut ti-
 meo. Gall. Je crains que vous ne pensiez que
 je n'en vane pas la peine; I am afraid lest
 you should think I am not worth your pains.
^s *Superentque*] Id est, Tanta tibi vi-
 deantur pericula, ut mei causa ea nolis
 adire.
^t *Patria ne lædar*] Mibi damno sit patria
 mea ignobilior.
^u *Ducar*] Alii dicar.
^x *Thressæ*] Hæc est Puteanei lætio, quam
 optimam censuit clar. Heinsius; qui intuper
 Thracias mulieres despectas fuisse, exemplo
 Themistoclis, Timothei, aliorum, quibus
- Thressæ matres objectæ sunt, multis denique
 probat. Alii codices habent *Sessa*; quæ forte
 vera est lætio.
^y *Toro*] Alii habent viro.
^z *Otia agas*] Celles; moreris.
^a *Crimine*] Si aliquam aliam amaveris.
^b *Fataque*] Mors.
^c *Venturi dederis*] Id est, Mihi nullo modo
 quicquam patefeceris, ex quo manere me dolo-
 rem hunc consercerim.
^d *Fama sollicit*] Id est, Quod fama aut
 nuncio ullo, [misra de amore tuo audiverim.
^e *Locus*] Remotis, scil. aut loci distantia.
^f *Præsentia*] Siqua sint tamen.
^g *Jubet*] Nisi jubeat, cogit certe præsentia
 cognoscere quæ coram sunt.

- Nos tam^h vana movet, quamⁱ facta injuria fallit :
 Incitat &^k morsus error^l uterque pares.
 O utinam venias ! aut ut ventusve paterve,
 Causaque sit^m certæ scēmina nulla moræ !
 5 Quod siⁿ quam sciero ; moriar (mihi crede) dolendo :
 Jamdudum^p peccas, si mea^q fata petis.
 Sed neque peccabis, frustraquo ego terreor^r istis :
 Quoque minus venias, invida^s pugnat hiems.
 Me miseram ! quanto planguntur littora fluctu !
 10 Et latet^t obscura condita nube dies !
 Forsitan ad pontum^u mater pia venerit Helles,
 Merisque^v roratis^z nata fleatur aquis :
 An^a mare ab invisio^b privignæ nomine dictum
 Vexat in æquoream versâ^c noverca Deam ?
 15 Non faret, ^d ut nunc est, teneris^e locus iste puellis :
 Hac Helle periit ; hac ego lædor aqua.
 At tibi^f flammaram memori, Neptune, tuarum,
 Nullus erat ventis impediendus amor :

INTERPRETATIO.

Offensa falsa tam nos cruciat, quam oblata quæ absconditur tellus nule atra ! suspicet : & utraque ignorantia ciet aequales, tan mater pia Helles descendit ad mare, & filia submersa lugeatur aquis effusis ; An noverca mutata in Deam marinam percussit aquor cognominatum ab odio nomine privigna ? Iste locus qualis nunc est, non est prius molibus puellis. Helle hac aqua interit ; ego hac sollicitor. At, Neptune, nullus amor erat tibi prohibendus recordanti ignis tuus.

NOTÆ.

- h *Vana*] Id est, Quæ non facta sed ficta est.
 i *Falsa*] Si qua facta sit tamen, *supplicet*.
 k *Morsus*] Animi curas dol. r. figue.
 l *Uterque*] Cum tibi crimina falsa alligo, deinde quæ vera sunt, cum nescire me cogito.
 m *Certæ*] Alii habent *tanta* ; quod prope idem est, quoniam sensum, nisi quod illud majorem significat impatientiam.
 n *Quam*] Fœminam, *scilicet*, quæ te à me avehat.
 o *Jamdudum*] Valde vel jamdiu exponunt. Hæc est vis vocis, ut rei certam & exploratam veritatem noter.
 p *Peccas*] Me occidis.
 q *Fata petis*] Mortem quæris.
 r *Isti*] Suspicionibus.
 s *Pugnat hiems*] Obstat tempestas.
 t *Obscura*] Quam obscura.
 u *Mater pia*] Nephelē est, quam forte tempestatem ciete dicit Hero.
 x *Merisque*] De si b versâ Helle nota fabulæ, quam etiam ante vidimus.
 y *Roratis*] *Insar roris effusis* : allusio est ad nubem quæ græce Nephelē dicitur ; ex qua ros aut pluvia decedit.
 z *Nata*] Heliē.
 a *Mare*] Hellepontum.
 b *Privignæ*] Helles.
 c *Noverca*] Ino est, Athamantis altera uxor, adeoque Helles noverca ; quæ in Leucothea seu Marutam, Deam marinam transmutata est.
 d *Ut nunc est*] Ita tumidus.
 e *Locus iste*] Hellepontus.
 f *Flammaram*] Amorum.

- * Si neque^h Amymone, nec laudatissima forma
Criminis estⁱ Tyro fabula vana tui,
* Lucidaque^l Alcyone, ^m Circeque & Alymone nata,
Et^a nondum nexis angue Medusa comis,
5 Flavaque^o Laodice, cœloque recepta * Celæno,
Et quarum memini^p nomina lecta mihi.
Has certe pluresque canunt, Neptune, poetæ
Molle latus lateri composuisse tuo.
Cur igitur toties vires expertus amoris,
o Affuetum nobis^q turbine claudis iter?

INTERPRETATIO.

neque Amymone, nec Tyro celeberrima pul-
chritudine est fabula inanis tui vitii, & splen-
da Alcyone, & Circe, & Alymonis filia,
Medusa capillis nondum implicitis serpen-
tis, & flava Laodice, & Celano reposita

cælo, & quarum recorder nomina lecta a me.
Certe Poeta pradicant has & plures conseruisse
tenerum latus lateri tuo. Quamvis ergo
toties vim passus amoris, obijcitis nobis viam
silitam tempestate?

NOTÆ.

g Si neque] Id est, Siquidem verum est
amasse hanc, illam, &c.

h Amymone] Una fuit ex Danaï filiabus,
Neptuno compressa; ex qua Nauplium
cepit, patrem Palamedis.

i Tyro] Fuit hæc Salmonæ filia, quæ ex
eputo, Enypei fluvii formam induto, Pen-
Neleumque uno partu edidit.

k Lucida] Quippe in cœlum translata;
a re ab alijs ejusdem nominis distinguitur.

l Alcyone] Fuit una ex Pleiadibus, Atlan-
tia filia; ex qua etiam Neptunus filios duos,
filiam unam suscepit.

m Circeque & Alymone] Non expeditur
ex hoc loco interpretes, qui haud dubie
endosifimus est. Monstra lectionum in ves-
tis codicibus apparent. Pro Circe plerique
yce, Ceiceque, Ceyceque: pro Alymone scripti
venone, Avcone, Arrcone, Aneone, Anone,
Amcone, Amemone, Amione, Angone,
imimone, Alcione, Avetione, Arione, A-
intone, A'iemone, Avione, Anthone, Ami-
ne, Anthone, Alcone, Anthone, & quid
in? sed ita ut plerique Aveone, aut Aneone
noscant. Puteaneus Cemceque & Avenne
ita. Scribo Calyceque Ecathone nata. Hy-
nus fabula 107. ubi Neptuni filios recenset,
gms ex Calyce Hecatonis filia, ubi Heca-
onis videtur rescribendum. Scholiastes
hocrit. Idyll. 16. Κίχρον καὶ γὰρ τὸν Περσέ-
ω. καὶ Κίχρον; vel, ut alij ediuones

habent, Καίχρον. Lego Κελύχρον. Addit au-
tem, Hecathone nata, ut ab altera Calyce,
Endymionis matre, filia Æoli distinguat. Cer-
tè Cygni matrem, quocumque tandem appel-
latam nomine hic intelligi ab Ovidio non est
dubium. Si quis meliora protulerit, is Musas
singulari beneficio demerebimur. Heinſius.

n Nondum nexis] Medusæ crines, quorum
pulchritudine præsertim ipsa Neptuno placue-
rat, Pallas indignata, quod in templo sibi di-
cato ille fugientem asscucus esset, & com-
pressisset, in serpentes convertit.

o Laodice] Plures eo nomine memoran-
tur, interque eas Priami una, alia Agamem-
nonis, tertia Cygni filia. Fuit & eo nomine
nympha, Apis & Niobes mater, itemque a-
liæ. Quam vero Neptunus amaverit non li-
quet, nisi forte Laodicen Priami.

* Celano] Hæc est è Pleiadibus una, Al-
cyones soror, quam etiam amasse Neptunum
testatur Apollodorus. Antea vero vidimus
Plejadas cœlo receptas lydis effucere; quod
Latini Vergilius appellant.

p Nomina] Nomina sunt profecto, & ea
quidem fabulosa; ut nimia in his discutiendi
videatur Criticorum diligentia.

q Turbine] Turbo ventus est validissimus
& vorticosus. Adeoque non tam hic ventus,
cui proprie non imperat Neptunus, quam e-
jus effectum, maris scilicet commotio est intel-
ligenda. Duo scripti habent turbide.

Parce,

- Parce, ferox; latoque mari^r tua praelia misce:
 Seducit terras hæc^s brevis unda^t duas:
 Te decet aut magnas magnum jactare carinas;
 Aut etiam totis classibus esse trucem.
- 5 Turpe Deo pelagi, juvenem terrere natantem:
 Gloriaque est^u itagno quolibet ista minor.
 Nobilis^x ille quidem est, & clarus origine: sed^y non
 A tibi^z suspecto ducit Ulyssæ genus.
 Da veniam, servaque duos; natat⁴ illè: sed isdem
- 10 Corpus Leandri, spes mea, pendet aquis.
 Sternuit & lumen; posito nam scribimus illo:
 Sternuit; & nobis prospera signa dedit.
 Ecce merum nutrix^c faustos instillat in ignes:
Crasque erimus plures, inquit, & ipsa bibit.
- 15 Effice nos plures^d evecta per æquora^e lapsus,
 O penitus toto corde recepte mihi.
 In tua castra redi, socii defector Amoris.
 Ponuntur^f medio cur mea membra toro?
 Quod timeas, non est; ^h auso Venus ipsa favebit:
- 20 Sternet & æquoreas^k æquore nata vias.

INTERPRETATIO.

Ignosce, save; & exerce tua certamina in vasto æquore. Hæc aqua qua separat terras est exigua. Tibi ingenti pulcrum est aut regitare ingentes naves; aut etiam esse terribilem totis classibus. Inde oritur est Deo maris pavorem in mittere adolescenti nanti, & laus ista est inferior quovis itagno. Ille equidem est generosus, & stirpe generosa, sed non repetit originem ab Ulyssæ tibi inuito. Ignosce, & duos salvos prestato: ille nat; sed corpus Leandri, & spes mea natat in isdem aquis.

Lucerna etiam strepuit, nam scribimus illa admota. Strepuit, & nobis fecit læta omnia. Ecce nutrix immittit vinum in flammam felices; & ait, Cras erimus plures, & ipsa potat. Fac nos plures esse progressus per maria superata, o prorsus infixæ mihi toto animo. Revertere in tua castra, defector socii amoris. Quamobrem msi artus collocantur in medio lecto? Non est quod reformides: ipsa Venus juvabit audentem: & orta mari maniet iter marinum.

NOTÆ.

r *Tua praelia*] Undas tuas, alias aliis impinge.
 s *Brevis*] Quæ adeo ea non est, ubi sua praelia Neptunus bene miscere possit.
 t *Duas*] Europam & Asiain.
 u *Itagno*] Id est, *Gloria quam in quolibet turbando itagno, aut parva aqua posses habere.*
 x *Ille*] Leander.
 y *Non ducit*] Adeoque illi infensus esse debes.
 z *Suspecto*] Alii Neptuno suspectum volunt fuisse Ulyssæ propter Palamedem nepotem, qui ejus infidiis periit; alii propter Polyphemum filium, ab eodem Ulyssæ, eam

cum patris contemptu excæcatum. Ob utranque causam fuerit.

a *Ille*] Quasi dicat, *solus quidem.*

b *Sternuit*] Strepitum aut sternutantis modum edidit.

c *Faustos*] Fausta significantes.

d *Evecta*] Tuis lacertis superata.

e *Lapsus*] Gall. *Ayant couru*, having fled.

f *In tua castra*] *Ad me*, scil. Metaph. à militibus.

g *Medio*] Quod non fieret, si tu adesses.

h *Auso*] Tibi, scil.

i *Sternet*] Componet, placabit.

k *Æquore nata*] Ex maris spuma orta dicitur.

- Ire libet medias ipsi mihi sæpe per undas :
 Sed solet hoc maribus tutius esse fretum.
¹ Nam cur, hoc vectis ^m Phryxo Phryxique ⁿ sorore,
 Sola ^o dedit vastis fœmina nomen aquis ?
 5 Forſitan ad reditum metuas ne tempora defint,
 Aut ^p gemini nequeas ferre laboris onus.
 At nos ^q diverſi medium coeamus in æquor,
 Obviaque in ſummis oſcula demus aquis :
 Atque ita quiſque ſuas iterum redeamus ad urbes ;
 10 Exiguum, ſed plus quam nihil, ^r illud erit.
 Vel pudor hic utinam, qui nos clam cogit amare,
 Vel timidus famæ ^s cedere vellet amor !
 Nunc ^t male res junctæ ^u calor & reverentia ^x pugnant :
 Quid ſequar ^y in dubio eſt ; hæc decet, ille juvat.
 15 ^z Ut ſemel ^c intravit Colchos ^a Pagafæus Iaſon,
 Impoſitam celeri ^b Phafida puppe tulit.
 Ut ſemel Idæus Lacedæmona venit adulter ;
 Cum ^d præda rediit protinus ille ſua.

INTERPRETATIO.

Sæpe mihi ipſi fert animus vadere per aquas medias: Sed hoc mare conſuevit eſſe tutius maſculis. Nam quamobrem Phryxo & germana Phryxi aſſis hoc fretis, ſola puella impoſuit nomen profundis aquis? Forte ſimul tempus ut detur ad reſreſſum, aut non valeat ſolerare moleſtiam duplicis laboris. At nos diſſiſi conveniamus in medium mare, & ſuavia præbeamus concurrentia in extremis aquis. Atque ita unusquiſque revertatur iterum ad ſuas ſedes. Illud erit minimum, ſed amplius quam nihil. Utinam vel hic pudor qui nos ſubigit furſtim amare, vel amor pavidus vellet concedere famæ! Nunc amor & pudor res male collata certant. In incerto eſt quid agam: hic eſt decorus, ille utilis. Poſtquam Iaſon Pagafæus iniit Colchos, avexit Phafida injeſſam in navem velocem. Poſtquam adulter Idæus ſemel acceſſit Lacedæmona, ille ſtatim reverſus eſt cum rapina ſua.

NOTÆ.

¹ *Nam cur*] Exemplo probat mare de quo loquebatur puellis minus favere.
^m *Phryxus*] Athamantis & Nepheles fuit filius, qui conſenſu aurei velleris ariete Pontum, cum ſorore, tranſfretare aggreſſus eſt.
ⁿ *Sorore*] Helle.
^o *Dedit*] Ab ipſa vero Helleſpontus dictus eſt.
^p *Gemini*] Veniendi & abeundi, ſcil.
^q *Diverſi*] Qui in diverſis mundi partibus commoramur.
^r *Illud*] In medium æquor coiſiſſe, ibique oſcula dediſſe.
^s *Cedere*] Ita ut pudor amori; Amor omnia famæ permitteret. Amori per Pudorem, famæ per Amorem omnia licerent: Amor, à Pudore conceſſis, famæ traderet;

Pudor, quæ Amor faceret, non curaret. Amor, quæ fama vulgaret, contemneret: noſque adeo ſecuri noſtro palam gauderemus Amore.
^t *Malè*] Voluptatis noſtræ diſpendio.
^u *Calor*] Amor.
^x *Pugnant*] Quia diſſuadet Pudor quod Amor imperat.
^y *In dubio eſt*] Dum Pudor & Amor pugnant, utri obſequar dubito.
^z *Uſ*] *Postquam*. Innuit Hero, ſc à Leandro, ut à Iaſone Medea, abduci velle.
^a *Pagafæus*] *Theſſalicus*, ab urbe Theſſaliæ Pagafis.
^b *Phafida*] Medeam, à Phafide Colchorum fluvio.
^c *Idæus*] Paris, de quo ſupra.
^d *Præda*] Helena.

Tu,

- Tu, quam sæpe petis quod amas, tam sæpe relinquis :
 Et quoties ^e grave sit puppibus ire, natas.
 Sic tamen, o juvenis tumidarum victor aquarum,
 Sic facito spernas, ut vereare, fretum.
 5 Arte laboratæ merguntur ab æquore puppes :
 Tu tua plus remis brachia posse putes ?
 Quod cupis, hoc nautæ ^f metuunt, Leandre, natare :
 Exitus hic fractis puppibus esse solet.
 Me miseram ! ^g capio non persuadere, quod hortor :
 10 Sisque, precor, monitis fortior ipse meis.
 Dummodo ^h pervenias, excussa que sæpe per undas
 Injicias humeris brachia lassa meis.
 Sed mihi, ceruleas quoties obvertor ad undas,
 Nescio quæ pavidum ⁱ frigora pectus habent.
 15 Nec minus hesternæ ^m confundor imagine noctis,
 Quamvis est sacris ⁿ illa piata meis.
 Namque sub Auroram, jam ^p dormitante lucernâ,
 (Somnia quo cerni tempore ^q vera solent)
 Stamina de digitis cecidere sopore remissis :
 20 Collaque pulvino nostra ferenda dedi.
 Hic ego ventosas nantem delphina per undas
 Cernere non dubia sum mihi visa fide.

INTERPRETATIO.

Tu tam sæpe desideris quod amas, quam sæpe in-
 cis : et quoties durum est navibus prætereas,
 natas. Ule tamen si juvenis dimittit aquarum
 turbationem, ita contemnas mare, ut tinas.
 Naves artificiose constructæ obvertunt mari :
 credas, ne tuos lacertos amplius valeat quam re-
 mos ? Quod optas natare, Leandre, nante hoc
 timeat. Hæc fors conjecit esse navibus elisis.
 Ale basilicæ ! ipse non efficere quod moneo : Et
 oro ipse sis animosior meis præceptis ; Dum-
 modo pertingas, et inmittas humeris meis la-

certos desessis sæpe agitates per aquas. Sed quo-
 ties obvertes oculos ad aquas glaucas, nescio
 quæ frigora mentem occupant cor trepidum. Nec
 minus turbor simulacris noctis hesternæ, quan-
 quam illa est piata meis sacris. Namque sub
 Auroram, luxurpade jam extinctâ, (quo tem-
 pore somnia certa solent videri) fila exciderunt
 digitis laxatis somno : Et præbui nostras cer-
 vices sustinentes pulvino. Hic ego sum mihi
 visa fide hanc delphina aspiciere delphinum na-
 tantem per aquas ventis agitatæ ;

NOTÆ.

- e Græc] Il est, Navibus periculosum.
 f Sic] Repetitione novæ affectum.
 g Metuunt] Quia tantum post naufragi-
 um natari in ira et inaniter trahere.
 h Exitus hic] Enimvero navibus fractis,
 perturbatum mare natare nautæ coguntur.
 i Cupis] Quia, Per Amoris impatienciam,
 Leandrum, etiam turbato mari, vellet veire.
 k Periculosus] Ad me scilicet.
 l Frigora] Ex metu.
 m Confundor] Somnio turbor,

- n Illa] Imago fil. noctis, aut somnium :
 non nox, ut existimavit Huberinus. Sole-
 bant vera, ut somniis prænuntiata mala aver-
 terent. Diis sacra facere.
 o Namque] Somnium enarrare instituit.
 p Dormitante] Il est, propemodum de-
 ficiente ; quemadmodum, consumpto oleo,
 evenire solet.
 q Vera] Vera significantia ; quæ tamen
 quatenus vera non inepte videri possint, lon-
 gum esset desinere.

Quem,

ACONTIUS CYDIPPÆ.

217

Quem, postquam bibulis illisit fluctus arenis,

Unda simul miserum vitæque deseruit.

Quidquid id est, timeo, nec tu mea somnia ride :

Nec nisi tranquillo brachia crede mari.

Si tibi non parcis, dilectæ parce puellæ :

Quæ nunquam, nisi te sospite, sospes erit.

Spes tamen est fractis vicinæ pacis in undis ;

Tum placidas tuto pectore finde vias.

Interea, nanti quoniam freta pervia non sunt,

Leniat invisas littera missa moras.

INTERPRETATIO.

*em, postquam unda afflixit bibulo sabulo, incoleui. Spes tamen datur quietis mor-
ta & vita simul destituit infelicem. Quid-
d id est, metuo ; nec tu contemne mea-
ra in fluctibus aliquatenus sedatu. Tum
scinde iter quietum securo pectore. Interea,
quia quandoquidem maria non sunt aperta natan-
tia ; nec committe lacertos nisi mari qui-
ti, epistola transmissa mulceat moras odio-
li, quæ nunquam eris incolam nisi te-
sas.*

NOTÆ.

Miserum] Delphinum scil. quo Lean-
representatur. *in undis fractis]* Id est, quæ jam non
ntemescunt. Nisi in per te malueris ex-
ponere deinde per fractu violentem agitatam
undam intellexeris ; ut tantam perturbatio-
nem necessario consequi debeat tranquillitas.

EPISTOLA XX.

ARGUMENTUM.

*Profectus ad sacra Diana Acontius, quæ in Delo, insula maris Ægæi,
niam Cycladum clarissima, frequenti virginum conventu celebrantur, in
orem Cydippes, puella nobilis adolescens exarsit. Sed cum illam ob ge-
is imparitatem non auderet sollicitare, novam commentus fraudem, in
cherrimo pomo scripsit duos hosce versus : Juro tibi sane per mystica
ra Dianæ, Me tibi venturam comitem, sponsamque futuram, atque
d ad pedes puella projecit ; quæ fraudis inscia, cum imprudens legeret,
iscitur cum Acontio. Nam, quæ ante Deos in temple Delie Diana di-
ntur, rata esse, lex erat. Cum autem paulo post pater, hujusce rei
ius, illam alii desponderet, subita febri correpta est. Quare hac episto-
lcontius conatur eidem persuadere, hunc morbum à Diana immissum
; propterea quod non impleveret, quæ Dea præsentem promississet.*

ACONTIUS CYDIPPÆ.

POne metum : c nihil hic iterum jurabis amanti,
Promissam satis est te semel esse mihi.

INTERPRETATIO.

iste timorem ; nihil hic denno jurabis amanti. Sufficit te mihi esse sponsam semel.

NOTÆ.

Acontius] Juvenis fuit ex insula Cea, *mulam contineret.*
ari Ægæo. *c Nihil jurabis]* Ut antea fecisti in tem-
pore metum] Ne verearis hanc meam plo Diana, ubi contra animi tui proposita
tam legere, quasi aliquam juramenti for- fidem mihi tuam obstrinxisti.

- Perlege : discedat ^d sic corpore ^e languor ab ^f isto,
 Qui meus est, & ulla parte dolente, ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp}

- Deceptam dicas nostra te fraude licebit :
 Dum fraudis nostræ causa feratur amor.
 Fraus mea quid periit, nisi uti tibi jungerer uni ?
 * Id me, quod quereris, conciliare potest.
 5 ' Non ego ^a natura, nec sum tam callidus usu :
 Solertem tu me, (crede) puella, ^a facis.
 Te mihi compositis ^b (si quid tamen egimus) à me
 Adstrinxit verbis ingeniosus Amor.
 Distatis ab eo feci ^c sponsalia verbis :
 d ^d Consultoque fui juris amore vaser.
 Sit fraus huic nomen facto ; dicarque dolosus :
 e (Si tamen est, quod ames velle tenere, dolus.)
 f En iterum scribo, mittoque rogantia verba ;
 Altera fraus hæc est : quodque queraris, habes.
 ; Si noceo quod amo ; fateor, sine fine nocebo ;
 Teque petam : caveas tu licet ipsa peti.
 Per gladios alii placitas rapuere puellas :
 Scripta mihi caute littera crimen erit ?

INTERPRETATIO.

i dabitur dicere te delusam fuisse nostro
 modo amor dicatur causa deli nostri.
 id quæsit mens dolus, nisi ut tibi solo con-
 terer ? Illud quod argui potest me tibi ad-
 gere. Ego non sum tam versutus natura,
 experientia : tu, (crede) puella, me
 is ingeniosum. Amor solers colligavit te
 hi verbis a me constructis, (si quid tamen
 stitimus) Scripsi sponsalia vocibus ab eo
 gestis, & sui juris peritus amore interro-
 gato. Dolus sit nomen huic facinori, & di-
 car fraudulentus (si tamen fraus est velle
 possidere quod ames.) Ecce denno scribo, &
 mitto verba precantia. Hic est alter dolus
 & habes quod exposcules. Si officio quia amo ;
 confiteor, semper officiam, & te requiram,
 quamvis in ipsa fugias requiri. Alii alium
 lerunt amatas puellas per enses; epistola à me
 callide exarata erit flagitium ?

NOTÆ.

c Id me] Distichon hoc valde mendosum,
 Ovidianæ vnae non esse censuit clar-
 insius; quod tamen ita commodissime ex-
 ii posse arbitror. Id, nempe tibi jungi-
 d tibi querimonia causam præbuisse putas,
 sum est quod potest nos conciliare. More
 in ambiguo ludit Ovidius. Enimvero per
 rimonium coniunguntur corpore & con-
 untur, qui forte animo sunt valde alieni.
 Non ego] Amorem, non se, fraudis au-
 tem facit.
 Natura] Versutus dicitur, cujus per na-
 mem celeriter versatur; Callidus vero,
 s, tanquam manus opere, sic animus usu
 valuit.
 Facis] Quasi dicat, non sum.
 Si quid] Versuum, quibus Cydippen
 perat, autorem vult videri Amorem.

c Sponsalia] Versus illos intelligit, quibus
 futurarum nuptiarum repromissio, quam fe-
 cerit Cydippe, continebatur. Les fiançailles,
 A Contrats of Marriage.
 d Consultoque] Jurisperito Amore interro-
 gato, qui me nuptiarum solemnia verba docu-
 it, vaser fui.
 e Si tamen] Acutus est ubique Ovidius.
 Hic Acontii fraudem falsa definitione dilue-
 nitur.
 f En iterum] Vide quam ingeniose prio-
 rem in scribendo super poemate Acontii frau-
 dem cum posteriori epistolæ scriptione con-
 fundat; atque utrobique idem crimen quasi
 ex Cydippes persona supponat; ut ex eo
 quod in posteriori nullum videatur, tacite in
 priori nullum esse concludatur.

Di faciant * possim plures imponere ^b nodos !

Ut tua sit nulla libera parte fides.

Mille doli restant : clivo ^c sudamus in imo ;

Arbor inexpertum ^d nil finet esse meus.

5 Sit dubium, possine capi ; ^e captabere certe :

^f Exitus in Dis est : ^g sed capiere tamen.

• Ut partem effugias, non omnia ^h retia falles :

Quæ tibi, quam credis, plura tetendit Amor.

Si non proficiant artes, veniemus ad arma ;

10 Inque ⁱ tui cupido rapta ferere sinu.

Non sum, qui soleam Paridis reprehendere factum :

Nec quenquam, qui, ^j vir possit ut esse, ^k fuit.

^l Nos quoque : sed taceo. mors hujus poena rapinæ

^m Ut fit, erit, quam te non habuisse, ⁿ minor.

15 ^o Aut esses formosa minus, peterere modestæ :

Audaces ^p facie cogimur esse tua.

Tu facis ^q hoc, oculique tui ; quibus ignea cedunt

Sidera ; qui flammæ causa fuere meæ.

INTERPRETATIO.

Utinam per Deos mihi liceat te pluribus nodis implicare ! ut tua fides nullo modo sit soluta. Mille fraudes supersunt ; hæcimus in collis aditu. Amor meus nihil putetur intentari. Incertum sit an possis capi ; certe captaberis. Eventus est penes Deos : sed tamen capieris. Quamvis evites partem, non tamen eludes omnes casses quæ amor tibi posuit plures quam veris. Si doli non prosint, recurramus ad arma, & corripit abduceris in gre-

mio tui avido. Non sum qui consueverim carpere admissum Paridis ; nec ullum, qui fuit, vir ut possit esse. Nos quoque te rapimus : sed silentio premo. Quamvis interitus sit merces hujus raptus, minus eris gravis quam te carnisse. Vel esses minus pulcra, p. sceris modestæ : cogimur esse tamerari formæ tuæ. Tu hoc præstas, & tui oculi, quibus astra radiantia sunt inferiora, qui fuerunt causa mei ardoris.

NOTÆ.

^g *Possim plures*] Plures possim tibi ponere nodos. Aconiti codex venisse. *Heb. ins.*

^h *Nodos*] Ad fidem tuam edstringendam. Unum posuerat, cum dolo Cydippen ad jurandum induxerat.

ⁱ *Sudamus*] Quasi diceret, in primo limine inepte subsisti ; jam progrediar, aliisque sentabo.

^k *Nihil finet*] Donec votis meis, teque possit.

^l *Captabere*] Captare est conari accipere. *Gal. Tā her de prendere & d'avoir.* Angl. *To try to get and enjoy.*

^m *Exitus in Dis est*] Penes Deos est ; qui qualem daturi sint finem, ignoro.

ⁿ *Sed capiere*] Est quasi ejus, quod dixit, correctio, exitum in Dis esse ; ut ipsi Amoris impetu minores esse videantur.

^o *Ut*] *Quamvis.*

^p *Retia*] Metaphora à Venatoribus sumpta.

^q *Tui cupido*] Alii meo cupido, multi mei cupido ; Heinsius legit meo cupidi.

^r *Vir possit ut esse*] Quis vero damnaverit, ut qui vir esse cupiat ? At vero aius sensus est, atque is damnari debet qui vir & fortis & audax est, ut per vim maritus cujuscumque fiat puellæ.

^s *Fuit*] Vir scil. fortis, &c.

^t *Nos quoque*] Deest verbum ; sed intelligitur Acontium quoque Virum sese præbere velie, Cydippenque rapturum.

^u *Ut*] *Quamquam.*

^x *Minor*] Poena scil.

^y *Aut*] Quantum est in hac oratione im-

^z *Facie*] Pulcritudine.

^a *Hoc*] Ut finis audaces, &c.

Hoc

A CONTIUS CYDIPPÆ.

221

- Hoc flavi faciunt crines, & eburnea cervix ;
^b Quæque precor veniant in mea colla manus :
 Et decor, & vultus ^c sine rusticitate pudentes :
 Et, ^d Theridi quales vix rear esse, pedes.
 5 Cætera si possem laudare, beatior essem :
 Nec dubito, totum quin sibi par sit opus.
 Hac ego compulsus, non est mirabile, formâ,
 Si ^e pignus volui vocis habere tuæ.
 Denique, ^f dum captam tu te cogare fateri,
 10 Infidiis esto ^g capta puella meis.
 Invidiam patiar : passo ^h sua præmia dentur.
 Cur suus à tanto crimine fructus abest ?
 i Hesionen ^k Telamon, Briseïda cepit Achilles :
 Utraque victorem victa secuta suum.
 15 i Quamlibet accuses, & sis irata licebit ;
 Iratâ liceat dum mihi posse frui :
 Iidem, qui facimus, factam ^m tenuabimus iram :
 Copia ⁿ placandi fit modo parva tui.
 Ante tuos flentem liceat consistere vultus :
 20 Et liceat lacrymis addere verba suis.

INTERPRETATIO.

Capilli flavi hoc præstant, & collum candidum, & manus quæ oro implicent mea colla ; & gratia, & facies pudica sine asperitate ; & pedes, quales agrè credam habere Theridem. Si liceret celebrare reliqua, essem felicior : nec sum incertus, quin totum opus sit sibi simile. Non est novum si ego permotus hac tua pulcritudine expetivi habere pignus tua vocis. Denique dummodo tu inducaris agnoscere te corripitam, esto puella correpta dolis meis. Feram

odium : merces sua concedatur ferenti. Quamobrem tantum scelus sua caret utilitate ? Telamon rapuit Hesionem, Achilles Briseïda, utraque superata comitata est suum victorem. Licebit quantumvis arguas, & sis infensa, modo mihi liceat gaudere infensa. Nos iidem qui movemus iram, minuemus iram, modo concedatur exigua facultas tui mulcenda. Concedatur lacrymantem flere coram tuis oculis, & desit adhibere voces suis lacrymis.

NOTÆ.

^b Quæque] Plurimi quasque.
^c Sine rusticit.] Ineptus est etiam & rusticus quidam pudor.
^d Theridi] Cujus tamen candidissimi fuerunt pedes ; nam ab Homero *ἑρπιδίῃ* dicitur. Fuit autem Thetis Nerei filia, Achillis mater.
^e Pignus] Matrimonii sponsonem in poemâ scriptam.
^f Dum] Modo ut. Gal. Pourvuë que. Angl. Provided that.
^g Capta] Vide quam ingeniose in vocum ambiguitate ludat ; facile captam, seu deceptam se fateretur Cydippe, non ita captam seu obligatam, ut Acontio nubere teneretur.

^h Sua præmia dentur] Mihi nugas.
ⁱ Hesionem] Laomedontis fuit filia, Telamoni in Trojæ expugnatione ideo data, quod Pergama primus concidisset.
^k Telamon] Æaci fuit filius, Herculis in expugnatione Trojæ socius, unus etiam ex Argonautis.
^l Quamlibet] Quantumvis, quantumlibet. Gal. *Plaignez vous de moy tant qu'il vous plaira.* Ang. *Complain of me as much as you please.* in *Tenuabimus]* Minuemus. Gal. *Nous vous appaiserons.* Angl. *We will pacify you.*
ⁿ Placandi] Meliores cum Puteaneo placandi. Recte. Alteram placanda Latine vix dicitur. Heinssus, Opime.

Utrique

- Utque solent famuli, cum verbera sæva verentur,
Tendere submissas ad tua crura manus.
- ° Ignoras tua jura ; ^p voca. cur arguor absens ?
Jamdudum dominæ morè venire jube.
- 5 Ipsa meos scindas licet imperiosa capillos,
Oraque sint digitis livida facta tuis ;
Omnia perpetiar : tantum fortasse timebo,
Corpore lædatur ne manus ista meo.
- Sed neque ^q compedibus, nec me compeſce catenis :
10 Servabor firmo vinctus amore tui.
Cum bene se quantumque volet satiaverit ira ;
Ipsa tibi dices, *Quam patienter amat !*
Ipsa tibi dices, ubi videris omnia ^t ferre ;
Tam bene qui servit, serviat iste mihi.
- 15 Nunc reus infelix absens agor : & mea, cum sit
Optima, non ullo causa tuente, perit.
- ° Hoc quoque, ^t quod jus est, ^u sit scriptum injuria nostrum,
^x Quod de me solo ^y nempe queraris, habes.
- ^z Non meruit ^a falli mecum quoque ^b Delia ; si non
20 Vis mihi promissum reddere, redde Deæ.

INTERPRETATIO.

Et ut solent servi, cum timeant flagra rigida, ^{verit & quantum libuerit, ipsa tibi dicit}
porrivere manus missas ad tuos pedes. Nescis ^{Quam toleranter amat ! Postquam adquereris}
tua jura : accesse quamobrem absens accu- ^{me omnia pati, ipsa tibi dices, Iste qui tam}
so ; superba audere more jamdum domina. ^{bene servit, mihi serviat. Nunc miser absens}
Quamvis in impera lances meos crines, & sa- ^{arguor, & quamvis causa mea sit justissima}
ties sit facta scissis tuis digitis, perferam om- ^{proligatur nemine eam defendente. Hoc quo-}
nia, solummodo metum, ne forte manus tua ^{ques, scriptum nostrum quod est jus, sit injusti-}
violens meo corpore. Sed nec me coerceas com- ^{tia, nimirum habes quod queraris de me solo}
pedibus, nequa vinculis ; custodiar confideli- ^{Delia non digna est deicipi quoque mecum ; si}
teris amore tui. Postquam ira se bene exple- ^{volis mihi prestare pollicitum, prestato Dea.}

NOTÆ.

o [Ignoras] Se servum esse significat.
p [voca] Quia non debes ducere nisi ci-
tata parte, explicat bonus aliqui commen-
tator. Non bene, meo quidem judicio, ut
sequentia satis demonstrant. Sed servus est,
Non jure tuo in servum uteris, quæ absenti
accusas, cum ipsum vocares, præsentemque ma-
le multare licet.
q [Compedibus] Quibus retinentur fugitivi
servi.
r [Ferre] Me scil.
s [Hoc quoque] Variant equidem hoc in lo-
co codices ; perique tamen cum in sensum
bonum confidunt, quamobrem totam hoc
distichon aduterinum crediderit clariss. He-
insius, plane non video.

t [Quod jus est] Nempe ille etiam est in
culpa, qui, alterius jussu, male aliquid facit.
u [Sit scriptum] Illud scriptum nostrum in
pomo sit injuria in te.
x [Quod de me solo] Istud non intellexit
Antonius, nec exposuit Hubertinus : Ironice
pronunciandum esse arbitror, ut intelligat A-
contius, non de se, sed de Amore esse que-
rendum.
y [Nempe] Ironiæ vox maxime apta.
z [Non meruit] Jam serio ad rem venit.
a [Falli] Falluntur, aut falli dicuntur Dii,
cum ea quæ, iis testibus, promittimus, po-
stea non præstamus.
b [Delia] Diana ; à Delo insula, ubi nata,
& culta dicitur.

- Adfuit ; & vidit, cum tu ^c decepta ^d rubebas :
 Et ^e vocem memori condidit aure tuam.
 Omnia ^f re ^g careant : nihil est violentius ^h illa,
 Cum sua, ⁱ quod nolim, numina læta videt.
 5 ^k [Testis erit ^l Calydonis aper : ^m nam scimus, ut illo
 Sit magis in ⁿ natum sæva reperta parens.]
 Testis & ^o Actæon, quondam færa creditus ^p illis,
 Ipse dedit leto cum quibus ante feras.
 Quæque superba ^q parens, saxo per corpus oborto,
 10 Nunc quoque ^r Mygdonia flebilis adflat humo.
 Hei mihi, Cydippe ! timeo tibi dicere verum ;
 Ne videar ^s causa falsa monere mea :
 Dicendum tamen est ; ^t hoc est (mihi crede) quod ægra
 Ipso nubendi tempore sæpe jaces.
 15 Consulit ipsa tibi ; neu sis perjura laborat :
 Et salvam ^u salva te cupit esse fide.

INTERPRETATIO.

Adfuit, & aspexit, cum tu delusa erubescibas, & servavit aure memæi verba tua. Praesugia sint sine effectu ; nihil est impetu- osius illa quando, quod nolim, cernit sua nu- mina spreta. Aper (Calydonius erit testis : nam novimus quomodo mater sit inventa cru- delior in filium quam ille. Testis etiam Ac- taon olim færa habitus illis canibus cum quibus ipse prius feras mori tradidit. Tes-

tis quoque mater arrogans qua, petra per corpus subverta, nunc etiam miserabilis ma- net terræ Mygdoniæ. Hei mihi Cydippe ! vereor tibi verum proferre, ne vid. ar. vana commemorasse c. modo meo. Attamen pro- ferendum est. hoc est (mihi crede) quod æpe agrotæ decumbis ipso nubendi tempore, lila. si cavet, & operam dat ne sit perjura, & cuius te esse incolumem fide intermerita.

NOTÆ.

c Decepta] Verbis in pomo scriptis capta.
 d Rubebas] Quod conficiæ mentis, quo- cumque tandem modo, signum est.
 e Vocem] Cum te futuram uxorem meam jurasti.

f Re] Effectum.
 g Caveant] Quasi dicat, Nihil tibi à Dia- na male eveniat.
 h Illa] Diana.
 i Quod nolim] Sibi nempe Cydippen spon- sam cupiebat.

k Testis erit] Barbarum & insulsum hoc distichon, iudicio suo, ex scholio quoque constatum esse putat Heinſius.

l Calydonis aper] Hunc, ira Dianæ ab Oeneo in sacrificiis neglectæ, regionis va- standæ causa immisſum, ante vidimus.

m Nam scimus] Quidam codices habent, sic scimus ; quod, miror cur non assumpserit Heinſius, cum versus insulſitatem, quam dix- erit maximam, tollat.

n Natum] Meleagrum ; de quo in Deia- nira.

o Actæon] De eo in cervum ira Dianæ mutatum, & à canibus suis laceratum postea in Metam. videbitur.

p Illis] Canibus vel fociis ; quod ex se- quenti versu intelligitur.

q Parens] Niobe est, Tantrali filia, quæ, cum ex Amphione plurimos genuisset libe- ros, sese fecunditate Latonæ præperere non dubitavit ; quamobrem, interfectis omnibus liberis, ipsa, Deæ irâ, in saxum transforma- ta est. Qua de re fufius in Metam.

r Mygdonia] Regio est micæis Asiæ, ubi mons Sipylus, quem frequentat Nioben vi- debimus postea in Metamorph.

s Causa mea] in meum commodum.

t Hec est] Id est, Dianæ perjurio violatæ numine evenit.

u Salva] Perjurio non violata.

- Inde fit, ut, quoties existere perfida tentas,
Peccatum toties corrigat illa tuum.
Parce ^x movere feros animosæ virginis arcus,
Mitis adhuc fieri, si patiare, potest.
5 Parce, precor, ^y teneros corrumpere febribus artus :
Servetur facies ista fruenda mihi.
Serventur vultus ad nostra ^z incendia nati ;
Quique subest niveo lætus in ore ^a rubor.
Hostibus è si quis, ne fias nostra, repugnat,
10 Sic fit, ut ^b invalida te solet esse mihi.
Torqueor ex æquo, vel te ^d nubente vel ægra ;
Dicere nec possum, quid ^e minus ipse velim.
^f Maceror interdum, quod sim tibi causa dolendi :
Teque mea lædi calliditate puto.
15 In caput hæc nostrum dominæ perjuria quæso
Eveniant ; poena tuta fit illa mea.
Ne tamen ignorem, quid agas ; ad ^g limina crebro
Anxius hue illuc dissimulanter eo.
Subsequor ancillam furtim famulumve, requirens
20 Profuerint somni quid tibi, quidve cibi.
Me miserum ! quod non medicorum ^h iussa ministros
ⁱ Effingoque manus, infideoque toro.
Et rursus miserum ! quod, me procul inde remoto,
Quem minime vellem, forsitan ^k alter adest.

INTERPRÆTATIO.

Inde oritur ut quoties conaris esse infida, illa causa morbi : & credo te affligi mea versutia
toties arguit crimen tuum. Noli concutere sa- Hac, oro, perjuria domina cadant in nostrum
vos arcus virginis generosa. Potest adhuc fieri caput, illa sit secunda meo supplicio. Ne tamen
lenis, si velis. Noli quæso perdere membra mol- nesciam quis sit tuus status ; sapius sollicitus
lia febribus : isti cultus custodiantur mihi pos- huc illuc occulte accedo ad tuas fores. Sed
sidenti. Custodiatur facies facta ad nostros occulte famulam vel serum petens quantum
ardores ; & rubor vivus qui subest in vultu te somni, vel quantum cibi juerint. Ad
candido. Si aliquis ex hostilius meis obnititur felitem ! quod non porrigo qua medici impera-
ne fias nostra ; sic fit, ut consuevi esse te agro- verunt, & demulceo manus, & lectum premo.
râ. Crucior pariter vel te nubente, vel te in- Et iterum infelicem ! quod, me procul inde
valida : nec possum ipse dicere quid minus repulso, alius forte adest, quam minime cap-
cupiam. Crucior nonnunquam quod sim tibi rem.

NOTÆ.

- ^x Movere] In te convertere.
^y Teneros] Tuos scil.
^z Incendia] Amorem.
^a Rubor] Febri vero sincerus color cor-
rumpitur.
^b Sic] Pessime scil. se ex febri Cydippes
magno affici dolore innuit.
^c Invalida te] Te ægotante.
^d Nubente] Alii quam mihi scil.

- ^e Minus] Vel alii nubes, vel ægrotas.
^f Maceror] Doleo.
^g Limina. Tua scil.
^h Iussa] Medicinas scil. & remedia.
ⁱ Effingoque] Id est, Demulceo, leviter-
que tergeo ; quo sensu Poëta noster alibi
itemque Virgilius & Cicero ululpaverunt.
^k Alter] Sponsus scil.

A CONTIUS CYDIPPÆ. 225

- Ille manus istas & fingit, & affidet ægræ,
¹ Invisus Superis, cum Superisque mihi.
 Dumque suo tentat salientem pollice venam;
 Candida ^m per causam brachia sæpe tenet:
 5 Contrectatque sinus; & forsitan oscula jungit:
 Officio merces plenior ista suo est.
ⁿ Quis tibi permisit nostras ^o præcidere messes?
^p Ad sepem alterius quis tibi ^q fecit iter?
 Iste sinus meus est; mea turpiter oscula sumis:
 10 A mihi promisso corpore tolle manus.
 Improbe, tolle manus; quam tangis, nostra futura est:
 Postmodo si facias istud, adulter eris.
 Elige de ^r vacuis, quam non sibi vindicet alter;
 Si nescis, dominum res habet ista suum.
 15 Nec mihi credideris; reciterur ^t formula pacti:
 Neu falsam dicas esse; face ^u ipsa legat.
 Alterius thalamo, tibi nos, tibi dicimus, exi.
 Quid facis hic? exi: non vacat, iste torus
 Nam quod habes & tu ^v humani verba altera ^z pacti,
 20 Non erit idcirco par tua causa meæ.

INTERPRETATIO.

e odiosus Divis & mihi cum Divis demul-
 manus istas, & affidet ægotanti. Es dum
 utatur pollice suo venam micantem; sæpe
 idat laceris nives: ex causam; & tangit
 tuo; & forte figit suavia. Istud pramium
 majus officio suo. Quis tibi concessit decer-
 e nostras messes? Quis tibi viam struxit
 spem alterius? Istud peccus meum est;
 vudice, carpis mea suavia. Remove manus
 corpore mihi sponso. Remove manus, potius,
 quam tangis ventura est nostra. Si postmodo
 istud agas, eris adulter. Elige de iis,
 quam alter non suam offerat. Si ignoras, res
 ista habet dominum suum. Nec mihi fidem al-
 libueris; pronunciatur formula conventi. Es
 ne dicas fuisse deceptam, sic ipsa legat. Nos
 tibi, tibi dicimus, egredere cubiculum alterius.
 Quid hic agis? Egredere, iste lectus non est vo-
 catus. Nam quod tu etiam habes verba alia e. n.
 venti, tua causa non erit ideo equalis mea.

NOTÆ.

Invisus Superis] Diance præsertim, quod
 contra fidem à te datam, matrimonio tibi
 gi posuiat.
 n Per causam] Id est, specie tentandi
 am. Gall. Sous le pretexte de vous ta-
 le poux. Angl. Under Pretence of feel-
 your Pulse.
 1 Quis tibi] Rivalem alloquitur.
 1 Præcidere] Quidam præcerpere, vulgari
 rperere, alii aliter.
 1 Ad sepem] Alii ad spem; mirus bene.
 1 Fecit iter] Ut ejus andeas messem de-
 ere. Negant & increpant ejusmodi inter-
 ationes.
 r Vacuis] De iis puelis, quas sponsus nul-
 ins sibi devinxerit; nullus occupaverit.
 s Ista] Cydippe.
 t Formula] Versus, scil. de quibus in ar-
 gumento.
 u Ipsa] Ut, scil. Acontio fidem suam à
 novo obstringat.
 x Iste] Domina mea Cydippes, qui meus
 est.
 y Humanum] Quod non testibus, aut appro-
 bantibus Divis, imò averta Liana præsertim,
 intercepi.
 z Pacti] A patre infans desponsatam Cy-
 dippem in argumento vidimus.

F f

Hæc

- ^a Hæc mihi se pepigit : pater hanc tibi ^b primus ab illa :
 Sed propior certe, quam pater, ipsa sibi est.
 Promisit pater hanc : hæc ^c adiuravit amanti.
 Ille homines, hæc est ^d testificata Deam.
 5 ^e Hic metuit mendax, timet ^f hæc perjura vocari :
 Num dubites, hic sit major, an ille metus ?
 Denique, ut amborum conferre pericula possis,
 Respice ad eventus : hæc ^g cubat ; ille valet.
 Nos quoque dissimili ^h certamina mente subimus :
 10 Nec spes par nobis, nec timor : æquus adest.
 Tu ^k peris ex tuto : gravior mihi morte ^l repulsa est ;
 Idque ego jam, quod tu ^m forsan amabis, amo.
 Si tibi iustitiæ, si recti cura fuisset ;
 Cedere debueras ⁿ ignibus ipse meis.
 15 Nunc quoniam ferus hic pro causa pugnat iniqua :
^o Ad quid, Cydippe, littera nostra redit ?
 Hic facit ut jaceas, & sis suspecta Dianæ :
 Hunc tu, si sapias, limen adire vetes.
^p Hoc faciente subis tam sæva pericula vitæ :
 20 Atque utinam pro te, qui movet illa, cadat !

INTERPRETATIO.

Hæc se devinxit mihi : pater alter ab illa tibi hanc promisit. Sed profecto ipsa sibi est propior quam pater. Pater pepigit hanc : hæc adiuravit amanti. Ille testes adhibuit homines, hæc Deam. Hic timet dici fallax, hæc metuit appellari perjuram. Anne sis incertus, hic an ille timet sit major ? Denique ut possis comparare discrimina amborum, converte animum ad exitus : hæc jacet ; ille firma nititur valitudine. Nos quoque pugnam inimus dispari animo ; Nec spes nobis est æqualis, nec metus

similis. Tu ambis secure, repudiatio est mihi molestior interitum. Es ego jam diligo, quod tu forte diliges. Si te equis, si iusti amor tenuisset, tu ipse debueras cedere meis amoribus. Nunc quandoquidem hic inhumanus certat pro causa iniusta, quo spectas, Cydippe, nostra epistola ? Hic causa est ut agrotas, & sis suspecta Diana. Si sapias, tu preclibeas hunc accedere ad fores. Dum facit, ius tam crudelia discrimina vitæ. Atque utinam ille pro te occubat qui illorum causa est.

NOTÆ.

- ^a Hæc] Cydippe.
^b Primus] Non dicit primus omnino, sed primus ab illa.
^c Adiuravit] Pro valde aut omnino iuravit ; quod multo amplius est quam promittere.
^d Testificata] In testimonium vocavit. Quo sensu etiam simplici utimur testari.
^e Hic] Cydippes pater.
^f Hæc] Cydippe.
^g Cubat] Febris læto affixa.
^h Certamina] Ad obtinendam Cydippen.
ⁱ Æquus] Par, Æqualis.

- ^k Petis ex tuto] Quod hoc tibi velit ex opposito intelligitur ; quasi dicat, Nihil mali tibi ex repulsa imminet.
^l Repulsa] Matrimonialis scil.
^m Forsan amabis] Adeoque forsan non amabis.
ⁿ Ignibus] Amoribus.
^o Ad quid] Quasi dicat, Vides quo spectas mea epistola : vides me tibi bene consulere, qui te ex iniusti manibus eripiam.
^p Hoc faciente] Ille meo rivali ad te veniente, & conjugium tuum petente.

Quem

- Quem si reppuleris, nec quem Dea damnat, q amaris,
 Et tu continuo, certe ego salvus ero.
 Siste metum, virgo: ' stabili potière salute;
 Fac modo polliciti conscia templa ¹ colas.
 5 Nec bove mactato cœlestia numina gaudent;
 Sed, quæ præstanda est ¹ & sine teste, fide.
 Ut valeant aliæ, ferrum patiantur & ignes;
 Fert aliis tristem succus amarus opem.
 Nil opus est illis; tantum perjuria vita:
 10 Teque simul serva, meque, datamque fidem.
 Præteritæ veniam dabit ignorantia culpæ:
¹ Exciderint animo fœdera lecta tuo.
 * Admonita es modo voce mea, modo * cassibus istis;
 Quos quoties tentas ¹ fallere, ² ferre soles.
 ; His quoque vitatis, ¹ in partu nempe rogabis,
 Ut tibi luciferas offerat illa manus.

INTERPRETATIO.

quem si rejeceris, nec amaveris quem Dea
 probat; & tu statim, ego certe sospes ero.
 pone timorem, puella; si fueris firma vale-
 line. Fac tantum frequentes ades conscia
 missi. Nec numina cœlestia lætantur bove
 violato; sed fide qua etiam est exsolvenda
 & arbitris. Aliæ subeant ferrum & ignes
 valetudini restituantur; succus amarus
 subministrat aliis ingratis auxilium.

Nihil opus est istis; tantum fuge perjuriam;
 & te simul libera, & me & fidem obliga-
 tam. Insistia excusabit peccatum præstari-
 tum; fœdera lecta elapsa fuerint memoria
 tua. Admonita es modo verbis meis, modo
 istis rebus; qua quoties conaris effugere, so-
 les gestare. His etiam delusis, nimirum in
 partu orabis, ut illa tibi probeat manus lu-
 ciferas.

NOTÆ.

[Amaris] Amaveris.

[Stabili] firmâ.

[Colas] Ad templa Cydippen suam re-
 titit, ut locus etiam ipsam moveat, & ad
 eam exsolvendam hortetur.

[Et sine teste] Quamquam nulli testes ad-
 sent.

[Exciderint] Fere quasi dicat, Ponatur
 ignorantia excusantis animo ex idisse fœ-
 da. Sciebat Acontius ea non excidisse sed,
 Cydippæ faciliorem ad penitentiam, de-
 e ad veniam, viam sterneret, ultro exci-
 de ea fœdera concedit; vel potius eam ex-
 tionem suggerit.

[Admonita es] Adeoque ignorantia ex-
 uri non poteris.

[Cassibus] Alii habent cassides. Cassides
 q. alibi doster, atque Tibullus, in rebus

amatoriis usi sunt. Hic per casses morbus in-
 telligitur, quo à violanda huc Cydippen Di-
 ana abstergebat.

[y Fallere] Effugere. Quomodo vero fe-
 brim effugeris, aut effugere conaretur Cydip-
 pe, quæ de ea ne quidem cogitabat, multum
 diuque frustra cogitavi; tandem tamen ani-
 mum subiit, metonymicè per tentare fallere,
 fallere simpliciter, per fallere negligere, aut
 non cogitare, esse intelligendum.

[z Ferre] Nimirum in febrem incidere
 Cydippes, quoties incogitans alii quam Acon-
 tio nubere studebat.

[a In partu] Quia parturiens Diana,
 Lucina, seu Lucifera, (ut in duobus nummis
 argenteis, cum emblemate Dianæ tædam ge-
 rentis, habere se testatur Cl. Heinsius) adesse,
 fortunæque in lucem educere, dicitur.

- Utque solent famuli, cum verbera sæva verentur,
Tendere submissas ad tua crura manus.
° Ignoras tua jura ; p voca. cur arguor absens ?
Jamdudum dominæ morè venire jube.
5 Ipsa meos scindas licet imperiosa capillos,
Oraque sint digitis livida facta tuis ;
Omnia perpetiar : tantum fortasse timebo,
Corpore lædatur ne manus ista meo.
Sed neque q compedibus, nec me compesce catenis :
10 Servabor firmo vinctus amore tui.
Cum bene se quantunque volet satiaverit ira ;
Ipsa tibi d'ces, *Quam patienter amat !*
Ipsa tibi dices, ubi videris omnia^r ferre ;
Tam bene qui servit, serviat iste mihi.
15 Nunc reus infel^x absens agor : & mea, cum sit
Optima, non ullo causa tuente, perit.
° Hoc quoque, ° quod jus est, ° sit scriptum injuria nostrum,
° Quod de me solo^b nempe queraris, habes.
° Non meruit ° falli mecum quoque ° Delia ; si non
20 Vis mihi promissum reddere, redde Deæ.

INTERPRETATIO.

Et ne solus servus, non timent flagra virgida, porrectæ manibus ad tuas pedes. Negis hoc servum d'isse, quantubrem absens accuso, Imperia d'ce, bene nare jussisti dominæ. Jamdudum tuas a talis meos crines, & factas sit, quæ tibi digitis perferam omnia, sed non de mecum, ne forte manus tua lædatur mea capilli. Sed nec me compesce compedibus, nec me compesce catenis. Servabor firmo vinctus amore tui. Satiaverit ira se bene capie-
verit & quantum libneris, ipsa tibi dices. Quam toleranter amat ! Postquam adqueritis me omnia pati, ipsa tibi dices. Ille qui tam bene servit, mihi serviat. Nunc miser abiens arguor, & quamvis causa mea sit iustissima, precipitatur nemine eam descendente. Hoc quoque scriptum nostrum quod est jus, sit injuria tua, nimirum habes quod queraris de me solo Delia non digna est d'icipi quoque mecum : si nolis mihi prestare pollicitum, prestatò Dea.

NOTÆ.

o [Ignoras] Se servum esse significat.
p [voca] Quia non debes d'icere nisi d'icta p'ces, expatit bonum aliqui conveniunt. Non bene, meo quidem iustis, ut legentia satis demonstrant. Sed falsus est, Non bene tuas servum utris, qua^r s'ententia^r accipis, cum ipsam vocare, presentemque male multare licet.

q [Compedibus] Quibus retinentur fugitivi servi.

r [Ferre] Me scil.

s [Hoc quoque] Variant equidem hoc in loco codices ; p'ierique tamen cum in sensum bonum conspiciens quamobrem totum hoc disquisitionem æquiter crediderit clariss. Heinsius, placet non video.

° [Quod jus est] Nempe ille etiam est in culpa, qui, alterius jussu, male aliquid facit.
n [Sit scriptum] Illud scriptum nostrum in p'omo sit injuria in te.

x [Quod de me solo] Istud non intellexit Antonius, nec exposuit Liubertinus : Ironice pronunciandum esse arbitror, ut intelligat Antonius, non de se, sed de Amore esse querendum.

y [Nempe] Ironiæ vox maxime apta.

z [Non meruit] Jam serio ad rem venit.

a [Falli] Falluntur, aut falli dicuntur Dii, cum ea quæ, iis testibus, promittimus, postea non præstamus.

b [Delia] Diana ; à Deo insula, ubi nata, & culta dicitur.

Ad.

Adfuit ; & vidit, cum tu ^c decepta ^d rubebas :
 Et ^e vocem memori condidit aure tuam.
 Omnia ^f re ^g careant : nihil est violentius ^h illa,
 Cum sua, ⁱ quod nolim, numina læsa videt.
^k [Testis erit ^l Calydonis aper : ^m nam scimus, ut illo
 Sit magis in ⁿ natum sæva reperta parens.]
 Testis & ^o Actæon, quondam fera creditus ^p illis,
 Ipse dedit leto cum quibus ante feras.
 Quæque superba ^q parens, saxo per corpus oborto,
 Nunc quoque : Mygdonia flebilis adstet humo.
 Hei mihi, Cydippe ! timeo tibi dicere verum ;
 Ne videar ^r causa falsa monere mea :
 Dicendum tamen est ; ^s hoc est (mihi crede) quod ægra
 Ipso nubendi tempore sæpe jaces.
 Confulit ipsa tibi ; neu sis perjura laborat :
 Et salvam ^t salva te cupit esse fide.

INTERPRETATIO.

*Isfuit, & aspexit, cum tu delusa erubescer-
 tis quæ tuæ mater arrogans quæ, petra per
 corpus suborta, nunc etiam miserabili ma-
 usagia sint sine effectu; nihil est impetu-
 net terræ Mygdoniæ. Hei mihi Cydippe!
 is illa quando, quod nolim, cernit sua num-
 vereur tibi verum proferre, ne videar vana
 na spreta. Aper Calydonius erit testis : commemorasse e meo. Attamen pro-
 ferendum est. hoc est (mihi crede) quod æ-
 m novimus quomodo mater sit inventa cru-
 ior in filium quam ille. Testis etiam Ac-
 agrotæ decumbis ipso nubendi tempore, sæpe
 n olim fera habitus illis canibus cum-
 caret, & operam dat ne sit perjura, & cupit
 bus ipse prius feras morti tradidit. Testis
 te esse incolumem fide intererat.*

NOTÆ.

^c Decepta] Verbis in pomo scriptis capta.
^d Rubebas] Quod conscire mentis, quo-
 moque tandem modo, signum est.
^e Vocem] Cum te futuram uxorem meam
 rasti.
^f Re] Effectus.
^g Careant] Quasi dicat, Nihil tibi à Dia-
 male eveniat.
^h Illa] Diana.
ⁱ Quod nolim] Sibi nempe Cydippen spon-
 m cupiebat.
^k Testis erit] Barbarum & insulsissimum hoc
 fuchon; iudicio suo, ex scholio quopiam
 nstatum esse putat Heinſius.
^l Calydonis aper] Hunc, ira Diæ ab
 meo in sacrificiis neglectæ, regionis va-
 unde causa immisitum, ante vidimus.
^m Nam scimus] Quidam codices habent,
 : servus; quod, miror cur non assumpserit
 einſius, cum versus insulſitatem, quam di-
 is maximam, tollat.

ⁿ Natum] Meleagrum; de quo in Dæ-
 nira.
^o Actæon] De eo in corvum ira Diæ
 mutatum, & a canibus suis accensum pollex
 in Metam. videbimus.
^p Illis] Canibus vel sociis, quod ex se-
 quenti versu intelligitur.
^q Parens] Niobe est, Tantalii filia, quæ
 cum ex Amphione præsumptis quatuor
 ros, sese facunditate Latona præteriret, in-
 dubitavit; quamobrem, in totidem annos
 liberis, ipsa, decemque, in flumina transfor-
 mata est. Quæ de re habetur in Metam.
^r Mygdonia] Regio est inter Adriæ, & Ioni-
 mons Sipylos, quæ in tempore Nioben vi-
 debimus pollex in Metamorph.
^s Causa mea] In meum commendat.
^t Hoc est] Id est, Diæ perjurio violen-
 tissime evocit.
^u Salva] Perjuris non soluta.

224 EPIST. HEROIDUM.

- Inde fit, ut, quoties existere perfida tentas,
Peccatum toties corrigit illa tuum.
Parce * movere feros animosæ virginis arcus,
Mitis adhuc fieri, si patiare, potest.
5 Parce, precor, y teneros corrumpere febribus artus :
Servetur facies ista fruenda mihi.
Serventur vultus ad nostra z incendia nati ;
Quique subest niveo lætus in ore a rubor.
Hostibus è si quis, ne fias nostra, repugnat,
10 b Sic fit, ut c invalida te solet esse mihi.
Torqueor ex æquo, vel te d nubente vel ægra ;
Dicere nec possum, quid e minus ipse velim.
f Maceror interdum, quod sim tibi causa dolendi :
Tèque mea lædi calliditate puto.
15 In caput hæc nostrum dominæ perjuriam quæso
Eveniant ; pœna tuta sit illa mea.
Ne tamen ignorem, quid agas ; ad s limina crebro
Anxius hue illuc dissimulanter eo.
Subsequor ancillam furtim famulumve, requirens
10 Profuerint somni quid tibi, quidve cibi.
Me miserum ! quod non medicorum h iussu ministro,
i Effingoque manus, infideoque toro.
Et rursus miserum ! quod, me procul inde remoto,
Quem minime vellem, forsitan k alter adest.

INTERPRETATIO.

Inde oritur ut quoties cenaris esse infida, illa toties arguit crimen tuum. Notz concutere sacros arcus virginis generosa. Potest adhuc fieri lenis, si velis. Notz quæso perdere membra mollia febribus : isti cultus custodiantur mihi possidenti. Custodiatur facies facta ad nostros ardores ; & rubor vivus qui subest in vultu candido. Si aliquis ex hostilius incis obtrahitur me fias nostra ; sic fias ut consuevi esse te agrotas. Crucior pariter vel te nubente, vel te invalida : nec possum ipse dicere quid minus cupiam. Crucior nonnunquam quod sim tibi

causa morbi : & credo te affligi mea versutia. Hæc, oro, perjuriam domina cadant in nostrum caput, illa sit secuta meo supplicio. Ne tamen nesciam quis sit tuus status ; sapinus sollicitus huc illuc occulte accedo ad tuas fores. Sequor occulte famulam vel servum petens quantum te somni, vel quantum cibi jaserint. Ade infelicem ! quod non porrigo qua medici imperaverunt, & demulceo manus, & lectum premo. Et iterum infelicem ! quod, me procul inde repulso, alius forte adest, quem minime cupivem.

NOTÆ.

- * Movere] In te convertere.
y Teneros] Tuo scil.
z Incendia] Amorem.
a Rubor] Febri vero sincerus color corrumpitur.
b Sic] Pessime scil. se ex febris Cydippes magno affici dolore innuit.
c Invalida te] Te agrotante.
d Nubente] Alii quam mihi scil.

- e Minus] Vel alii nubes, vel agrotas.
f Maceror] Doleo.
g Limina] Tua scil.
h Iussu] Medicinas scil. & remedia.
i Effingoque] Id est, Demulceo, leviterque tergeo ; quo sensu Poëta noster alibi itemque Virgilius & Cicero usurpaverunt.
k Alter] Sponsus scil.

- Ille manus istas & fingit, & affidet ægræ,
¹ Invisus Superis, cum Superisque mihi.
 Dumque suo tentat salientem pollice venam;
 Candida ^m per causam brachia sæpe tenet:
 5 Contrectatque sinus; & forsitan oscula jungit:
 Officio merces plenior ista suo est.
ⁿ Quis tibi permittit nostras ^o præcidere menses?
^p Ad sepem alterius quis tibi ^q fecit iter?
 Iste sinus meus est; mea turpiter oscula fumis:
 10 A mihi promisso corpore tolle manus.
 Improbe, tolle manus; quam tangis, nostra futura est:
 Postmodo si facias istud, adulter eris.
 Elige de ^r vacuis, quam non sibi vindicet alter;
 Si nescis, dominum res habet ^s ista suum.
 ; Nec mihi credideris; recitetur ^t formula pacti:
 Neu falsam dicas esse; face ^u ipsa legat.
 Alterius thalamo, tibi nos, tibi dicimus, exi.
 Quid facis hic? exi: non vacat ^x iste torus
 Nam quod habes & tu ^y humani verba altera ^z pacti,
 20 Non erit idcirco par tua causa meæ.

INTERPRETATIO.

o odiosus Divis & mihi cum Divis demul-
 manus istas, & affidet egrotanti. Es dum
 utatur pollice suo venam micantem; sæpe
 istas lacertos nivosos per causam; & tangit
 sinus; & forte figit suavia. Istud primum
 majus officio suo. Quis tibi concessu decer-
 o nostras menses? Quis tibi viam struxit
 spem alterius? Istud pectus meum est;
 pudice, carpi mea suavia. Remove manus
 corpore mihi sponso. Remove manus, potueris,
 quam tangis ventura est nostra. Si postmodo
 istud agas, eris adulter. Elige de libris,
 quam alter non suam offerat. Si ignoras, res
 ista habet dominum suum. Nec mihi fidem ad-
 hibueris; pronunciatur formula conventi. Es
 ne dicas fuisse deceptam, fac ipsa legat. Nos
 tibi, tibi dicimus, egredere cubiculum alterius.
 Quid hic agis? Egredere, iste lectus non est va-
 cuus. Nam quod tu etiam habes verba alia con-
 venti, tua causa non eris ideo æqualis mea.

NOTÆ.

[Invisus Superis] Diana præsertim, quod
 contra fidem à te datam, matrimonio tibi
 igitur postulat.
 m Per causam] Id est, Specie tentandi
 iam. Gall. Sous le prétexte de vous éle-
 le poux. Angl. Under Pretence of feel-
 your Pusse.
 n Quis tibi] Rivalem alloquitur.
 o Præcidere] Quidam præcerperes, vulgati
 erpere, alii aliter.
 p Ad sepem] Alii ad spem; minus bene.
 q Fecit iter] Ut ejus andas messem de-
 cere. Negant & increpant ejusmodi inter-
 ationes.
 r Vacuis] De iis puellis, quas sponsus nul-
 lus sibi devinxerit; nullus occupaverit.
 s Ista] Cydippe.
 t Formula] Versus, scil. de quibus in ar-
 gumento.
 u Ipsa] Ut, scil. Acontio fidem suam de-
 novo obstringat.
 x Iste] Domine mea Cydippes, qui meus
 es.
 y Humani] Quod non testibus, aut appro-
 bantibus Divis, imò aversa Liana præsertim,
 intercessit.
 z Pacti] A patre inficio desponsatam Cy-
 dippem in argumento vidimus.

- ^b Audiet; &, repetens quæ sint audita, requiret
 Ipsa, tibi de quo conjugæ partus eat.
^c Promittes votum; ^d scit te promittere falso.
 Jurabis: scit te fallere^e posse Deos.
 5 Non agitur de me: cura ^f majore laboro;
 Anxia sunt vitæ pectora nostra tuæ.
 Cur modo te ^g dubiam pavidi flere parentes,
 Ignaros ^h culpæ quos facis esse tuæ?
 Et cur ignorent? matri licet omnia narres;
 10 Nil tua, Cydippe, factaⁱ ruboris habent.
 Ordine fac referas, ut sis m'hi cognita primum,
 Sacra ^k pharetræ dum facis ^l ipsa Deæ.
 Ut, te conspecta, subito ^m (si forte notasti)
 Restiterim fixis in tua membra ⁿ genis:
 15 Ut, te dum nimium miror, (nota certa^o furoris)
 Deciderint humero pallia lapsa meo.
^p Postmodo ^q nescio qua venisse ^r volubile malum,
 Verba ferens ^s doctis infidiosa ^t notis.

INTERPRETATIO.

Ans. r. h. i. & recedens in memoriam quæ facta & audita, ipsa interverabit de quo maritus tibi sit partus. Pa. p. r. i. s. v. o. t. u. m. n. o. v. i. t. t. e. t. u. i. s. i. l. i. n. o. v. i. t. u. r. : J. u. r. a. b. i. s. : n. o. v. i. t. t. e. p. o. s. s. e. d. o. l. i. p. e. r. e. D. e. o. s. N. o. n. a. g. i. t. u. r. d. e. m. e. : c. u. r. a. m. a. j. o. r. e. l. a. b. o. r. o. : A. n. x. i. a. s. u. n. t. v. i. t. æ. p. e. c. t. o. r. a. n. o. s. t. r. a. t. u. æ. C. u. r. m. o. d. o. t. e. d. u. b. i. a. m. p. a. v. i. d. i. f. l. e. r. e. p. a. r. e. n. t. e. s. , I. g. n. a. r. o. s. c. u. l. p. æ. q. u. o. s. f. a. c. i. s. e. s. s. e. t. u. æ. ? E. t. c. u. r. i. g. n. o. r. e. n. t. ? m. a. t. r. i. l. i. c. e. t. o. m. n. i. a. n. a. r. r. e. s. ; N. i. l. t. u. a. , C. y. d. i. p. p. e. , f. a. c. t. a. r. u. b. o. r. i. s. h. a. b. e. n. t. O. r. d. i. n. e. f. a. c. r. e. f. e. r. a. s. , u. t. s. i. s. m. i. h. i. c. o. g. n. i. t. a. p. r. i. m. u. m. , S. a. c. r. a. p. h. a. r. e. t. r. æ. d. u. m. f. a. c. i. s. i. p. s. a. D. e. æ. U. t. , t. e. c. o. n. s. p. e. c. t. a. , s. u. b. i. t. o. (s. i. f. o. r. t. e. n. o. t. a. s. t. i.) R. e. s. t. i. t. e. r. i. m. f. i. x. i. s. i. n. t. u. a. m. e. m. b. r. a. g. e. n. i. s. : U. t. , t. e. d. u. m. n. i. m. i. u. m. m. i. r. o. r. , (n. o. t. a. c. e. r. t. a. f. u. r. o. r. i. s.) D. e. c. i. d. e. r. i. n. t. h. u. m. e. r. o. p. a. l. l. i. a. l. a. p. s. a. m. e. o. P. o. s. t. m. o. d. o. n. e. s. c. i. o. q. u. a. v. e. n. i. s. s. e. v. o. l. u. b. i. l. e. m. a. l. u. m. , V. e. r. b. a. f. e. r. e. n. s. d. o. c. t. i. s. i. n. f. i. d. i. o. s. a. n. o. t. i. s. A. d. m. i. s. s. a.

tua, Cydippe, nihil habent pudendum. Fac communioris ordine, quando primum deveniens in meam nutitans domi ipsa das operam sacris Deæ pharetræ; quomodo te visa protinus (si forte advertisti) haesim vultu defixo in tuos artus; quomodo, dum te nimium suspicio, (certum indicium amoris) pallia delapsa humero meo defluerint. Postmodo nescio qua pomum rotandum ad te devolutam esse, verba continens dolosa callidis signis:

NOTÆ.

^b Audiet] Cum ejus opem imploraveris, scilicet dixerisque, ut illa altera Terentii, Juno Lucina, ser opem; serua me obsecro.

^c Promittes votum] Mos cerum antiquissimus, quia Diis aliquid impetrare student. Ceterum cum aliquo contemptu legenda sunt hæc verba, ut eum vocis sono frustra vota promissilem esse Cydippen, intelligatur.

^d Scit] Quia ante te se ea te mihi nupturum precaveras, quod tamen non prestisti.

^e Posse] Cui. Que vultus es capable de vultus transper les Dieux. Aug. That you are capable of attempting to deceive the Gods.

^f Majore] Quia propter Diana iram, de te seu maxime sollicitus.

^g Dubiam] In mortis discrimine, ex febris, & aliam.

^h Culpæ] De peccato, eoque violata Diana intelligit.

ⁱ Ruboris] Pudoris, ut habent alii. Id est, nihil habent pudæ tuæ, quomobrem pu-

dendam sit.

^k Pharetræ] Arcu & sagittis, adeoque pharetra instructam fuisse venatricem Deam, notum est.

^l Ipsa] Otiose hoc in loco posteam hanc vocem animadvertit Clar. Heinsius, proque ea ade quam, literarum cognatione, omisam crederet, restituit.

^m Si forte notasti] Nisi hæc esset parenthesis, judicio suo Poëta non consulisset.

ⁿ Genis] Oculis. De qua voce antea.

^o Furoris] Amoris.

^p Postmodo] Fac referas, supple.

^q Nescio qua] Parte temporis scilicet.

^r Volubile] Nimirum volubile est rotundum pomum seu malum.

^s Doctis] Callide scriptis. Sed contra, omnium membranarum fidem doctis legendum esse contendit Clar. Heinsius.

^t Notis] Versus intelligit, de quibus jam supra.

Quod

- ^a Quod quia sit lectum sancta præsentē Diana,
Esse tuam vinctam numine teste fidem.
Ne tamen ignoret, quæ sit sententia scripto;
Lecta tibi quondam nunc quoque verba ^x refer.
- 5 Nube, precor, ^y dicet, cui te bona numina jungunt:
Quem fore jurasti, sit gener ille mihi.
Quisquis is est, placeat; quoniam placet ante Dianæ.
^z Talis erit mater; ^{*} si modo mater erit.
Sed tamen inquirat, qui sim qualisque, jubeto:
- 10 Inveniet vobis consuluisse Deam.
Insula ^a Coryciis quondam celeberrima Nymphis
Cingitur Ægæo nomine ^b Cea mari:
Illa mihi patria est: nec, ^c si generosa probaris
Nomina, despectis arguor ortus avis.
- 15 Sunt & opes nobis: sunt & sine crimine mores:
^d Amplius utque nihil, me tibi iungit amor.
^e Appeteres talem vel non jurata maritum:
^f Juratæ vel non talis habendus erat.
- ^g Hæc tibi me in somnis jaculatrix scribere ^h Phœbe,
- 20 Hæc tibi me vigilans scribere iussu Amor.
E quibus alterius mihi jam nocuere agittæ:
^k Alterius noceant ne tibi tela, cave.

INTERPRETATIO.

Quod quia sit lectum sacra Diana adstante, tuam fidem esse obligatam Dea teste. Ne tamen nesciat quæ sit significatio scripto; repete nunc quoque verba olim à te lecta. Nube quæso, inquit, cui boni Dii te addicunt; ille sit mihi gener quem jurasti futurum. Quisquis ille est, gratus sit, quandoquidem fuit ante Dianæ. Talis erit mater, si saltem erit mater. Sed tamen moneto exquirat qui sim & qualis; comperiet Deam vobis fuisse. Insula nomine Cea, olim nobilissima Nymphis Coryciis claudi-

tur mari Ægæo. Illa est mihi patria; nec, si laudaveris nomina nobilitas, dicor satis avis contemptis. Sunt etiam nobis divitiæ; sunt etiam mores sine probro; & quamvis nihil esset amplius, amor me tibi connectit. Non jurata etiam cuperes talem maritum, talis erat possidendus etiam à non jurata. Phœbe venatrix mihi imperavit per somnia hæc tibi scribere: Amor expetendus mihi imperavit tibi hæc scribere: è quibus tela alterius jam mihi obsuerant, vide ne jacula alterius tibi officiant.

NOTÆ.

u *Quod*] Pomum, scil.
x *Refer*] Ut eo iterum astringeretur ejus fides, verba jubet referre.
y *Dicet*] Mater tua, scil.
z *Talis*] Id est, quæ talia dicet.
* *Si modo, mater eris*] Si vero & materno erga te affectu fueris.
a *Coryciis*] Musæ intelliguntur à Coryco Parnassi, (itemque Ciliciæ) antro, sic dictæ.
b *Cea*] Cea, seu Ceos, insula est maris Ægæi, juxta Eubœam.
c *Si generosa*] Id est, si à generosis pa-

rentibus ortum ducere, in honore ponas.
d *Amplius utque nihil*] Id est, Ut nihil magis me tibi vel iungat vel iungere possit.
e *Appeteres*] Appetere debes.
f *Juratæ vel non*] Vel non juratæ.
g *Hæc*] Quæ in epistola mea leguntur.
h *Phæbe*] Diana, Phœbi soror, Venatrix adeoque jaculatrix Dea.
i *Alterius*] Amoris, scil.
k *Alterius*] Dianæ, si eam perjurio violaveris.

- Elige quid i fingas : * non vis placare Dianam ;
 Immemor es nostri : non potes ; illa tui est.
 Vel nunquam mallet, vel non mihi tempore¹ in illo
 Effet in Ægæis cognita Delos aquis.
 5 Tunc mea^m difficili deducta est æquore navis ;
 Et fuit ad cœpras hora^a sinistra vias.
 Quo pede processi ! quo me pede o limine movi !
 P^p Picta citæ tetigi quo pede texta ratis !
 Bis tamen adverso redierunt^q carbasa vento ;
 10 Mentior ah demens ! ille^r secundus erat.
 Ille secundus erat, qui me referebat euntem ;
 Quique parum felix impediēbat iter.
 Atque utinam constans contra mea vela fuisset !
 Sed stultum est venti de levitate queri.
 15 Mota^s loci fama properabam visere Delon ;
 Et facere^t ignava puppe videbar iter.
 Quam sepe, ut tardis, feci convitia remis ;
 Quæstaque sum vento lintea parca dari !
 Et jam transferam^a Myconon, jam Tenon & Andron :
 20 Inque meis oculis^a candida Delos erat.

INTERPRETATIO.

*Disce quid ponas : non vis de inire Dianam ;
 nostri oblitus es ; nequius, illa est tui oblita Vel
 malum nunquam mihi Dei esset e gita in
 mari Ægæi, vel non esset cognita i lo tempore.
 Tunc mea navis scita est mari infansio, &
 lora fuit inaspicata ad iter propitum. Quo
 pede sum processa ! quo pede limine discessi !
 Quo pede pressi fabrum pilum navis velocis !
 Vela tamen bis retrorsa vento restant. Ah
 mentior insana ! Ille erat propitius. Ille erat*

*propitius qui revehebat me proficiscentem ; &
 qui prohibebat iter infansum. Atque uti-
 nam firmus fuisset adversus mea vela ! Sed
 ineptum est congeri de inconstantia venti.
 Electa celebritate loci festinabam invisere De-
 lon ; & videbar iter facere lenta navis. Quam
 sepe increpui remos tanquam lentos ; & sum
 quæsta velo exigua tradi vento ! Et jam pre-
 terieram Myconon ; jam Tenon & Andron, &
 Delos splendida erat in conspectu.*

NOTÆ.

i Fingas] Non tantum argumento quod
 Diemina vocant, Acroniam urget Cydippe,
 quo argumentū generis, utrumvis eligat ad-
 versarius, utrobique premittitur ; sed insuper
 ex duobus argumentis membris quod causæ
 fæe favent, non posse absumere euna dicat.
 k Non vis plac.] Hæc est Cydippes argu-
 mentatio, Aut non vis, aut non potes placare
 Dianam : Præns si dicas ; Ergo immemor es
 nostri, nec nos curas : Posterius si fingas ;
 Ergo Diana est tui immemor, nec te curat.
 l In illo] Quo tibi, verbis in pmo scriptis,
 si lem meam obstruxi.
 m Difficili] Infansio.
 n Sinistra] inaspicata & infelix.
 o Limine] Domo. Habent vero hæc, cum
 dinatione conjunctæ interrogationes, &

dolorem, & detestationem.

p Picta texta ratis] Pro navem pictam.
 q Carbasa] Vela, totaque adeo navis.
 r Secundus] Quia malum, quod in insula
 Delo Cydippæ evenire debuit, avertēbat.
 s Loci fama] Apollinis & Dianæ natali-
 bus, & oraculo præsertim fuit celebris Delos
 insula ; quæ, cum ante erratica fuisset, & sub
 aquis latuisset, repente Latonæ locum ad pa-
 riendum quærenti sese ostendit.
 t Ignava] Lente procedente.
 u Myconon] Myconos una est Cycladum
 in mari Ægæo : Tenos ex aliis, itemque An-
 dros.
 x Candida] Ἀἴα· manifestum & clarum
 significat.

Quam

CYDIPPE ACONTIO.

235

Quam procul ut vidi, *Quid me fugis, Insula, dixi?*

Laberis in magno nunquid, ut ante, mari?

Institeram terræ, cum jam prope luce peracta

Demere purpureis Sol juga vellet aquis;

Quos idem solitos postquam revocavit ad ortus,

Comuntur nostræ matre jubente comæ:

Ipsa dedit gemmas digitis, & crinibus aurum;

Et vestes humeris induit ipsa meis.

Protinus egressæ Superis, quibus insula sacra est,

Flava salutatis thura merumque damus.

Dumque parens aras votivo sanguine tingit,

Festaque fumosis ingerit exta focis;

Sedula me nutrix alias quoque ducit in ædes,

Erramusque vago per loca sacra pede.

Et modo porticibus spatior, modo munera regum

Miror: & in cunctis stantia signa locis.

Miror & innumeris structam de cornibus aram,

Et de qua pariens arbore nixa Dea est:

Et quæ præterea (neque enim meminive libetve,

Quidquid ibi vidi, dicere) Delos habet:

Forssitan hæc spectans, à te spectabar, Aconti;

Visaque simplicitas est mea posse capi.

INTERPRETATIO.

am ut præcul aspecti, quam nobis inquam
vitas, insula? Numquid fluctuas vasto
ri ut antea? Imposita eram terra, cum,
prope die finito, Sol velles detrabere juga
is purpureis: quos postquam sol idem re-
xit ad ortus confuatos, capilli nostri ornam-
matre imperante. Ipsa apposuit gemmas
itis, & aurum capillis, & ipsa admovit
imenta humeris meis. Continuo præfulta
ibimus flava thura & vinum Divi salutem
quibus insula est dicata. Et dum ma-
imbuat altaria sanguine votivo, & im-

mittis viscera festa aris fumosis, nutrix dili-
gens me ducit quoque in alia templa, & va-
gamur pede erroneo, per sacra loca. Et modo
deambulo porticibus, modo suspicio dona Re-
gum, & statuas positas in omnibus locis. Stup-
eco etiam altare positum de cornibus innume-
ris, & de arbore qua Dea partum emittens
sulta est. Et qua insuper (neque enim aus
recorator, aut placet referre quidquid ibi sum
intuita) Delos habet. Forte hæc inspicies à
te aspiciebar, Aconti; & mea simplicitas
visa est posse falli.

NOTÆ.

[Demere] Periphrasis est vesperini tem-
is.

[Quos idem] Id est, Postero die.

[Extæ] Eo nomine, pluralis numeri tan-
appellatur viscera maxime extantia aut
arenia. Gal. *Les entrailles*. Angl. *The*
trails.

[Ades] Sacras, scil. ut patet.

[Admota] Quæ in honorem numinum

apposito erant.

[Signa] Statuas.

[De cornibus] De hac apud Callimachum
in hymno Apollinis, quam Apollo ipse con-
struxisse dicitur, cornua ex venatione Diana
suppedicante.

[Et de qua] Oleæ ac palmæ innixam
parientem Latonam 6. Metam. docet noster
Poeta.

In templum redeo : gradibus sublime Dianæ :

^h Tutior hoc ecquis debuit esse locus ?

Mittitur ante pedes malum cum carmine ⁱ tali :

Hei mihi juravi nunc quoque pæne tibi.

5 Sustulit hoc nutrix, mirataque, Perlege, dixit :

^k Infidias legi, magne poëta, tuas.

^l Nomine conjugii dicto, confusa pudore

Sensi me toties erubuisse genis ;

^m Luminaque in gremio veluti defixa tenebam ;

10 Lumina propositi facta ⁿ ministra tui :

Improbe, quid gaudes ? aut quæ tibi gloria parta est ?

Quidve vir ciuisa virgine laudis habes ?

Non ego constiteram sumpta ^o peltata securi,

Qualis in Iliaco ^p Penthesilea solo.

15 ^q Nullus Amazonio cælatus balteus auro,

Sicut ab Hippolyte præda relata tibi est :

^r Verba, quid exultas, tua si mihi verba dederunt ;

Sumque parum prudens capta puella dolis ?

INTERPRETATIO.

Revertor in templum Dianæ gradibus excellens ; quoniam locus debuit esse hoc tutior ? Tamen iactat ante pedes cum tali carmine. Hei mihi ! nunc quoque propinquant tibi iuravi. Nutrix hoc sustulit, & suspens, perlege inquit. Irasces tuas legis Poëta egregie. Nomen conjugii præteritis pudore turbata, adverti me erubuisse totis genis, & tenebam oculos quasi inmotos in sum, oculos factos fa-

mulos tui incepti. Proterve, quid lætari ? Aut quam laus tibi est comparata ? Quidve vir reportas gloria puella decepta ? Ego non accesseram pelta instructa, securi correpta, qualis Penthesilea in terra Iliaca. Nullum balteum piloni auro Amazonio reportatum est tibi spoliis tanquam ab Hippolyte. Quid triumphus, si verba tua me sefellerunt ; & puella parum cauta sum decepta tuis fraudibus ?

NOTÆ.

g Gradibus] Diis enim superis in locis excelsis templa ponebantur.

h Tutior] Acontium arguit, qui sibi in templo infidatus fuerit.

i Tali] Græcum carmen quale fuerit nemo hæcenus tradidit.

k Infidias] Heinsio suspectus est hic versus ; quumobrem non dixit ; sed apparet fati.

l Nomine conjugii] Hinc vides Acontii non fuisse duos illos versus, quos in superioris epistolæ argumento vidimus.

m Lumina] Oculos.

n Ministra] Operam suam in legendis Acontii verbis præbuerant.

o Peltata] Pelta armata. Fuit vero pelta scutum quo peculiariter Amazones utebantur.

p Penthesilea] Regina fuit Amazonum, securis inventrix ; quam in bello Trojano Achilles occidit.

q Nullus] Sensus est, Acontio prædam nullam à Cydippe expectandam, qualem ab Hippolyte Amazone Hercules reportavit. Desumptum est istud ex huius Herois historia, cui Eurytheus, ut sibi Amazonis illius balteum afferret, imperaverit.

r Verba] Dære verba alicui significat etiam fallere. Dissimulata fere ea ambiguitate loquitur Poëta.

Cydip-

- Cydippen pomum, ^s pomum Schœneïda cepit :
 Tu nunc ^t Hippomenes scilicet alter eris.
 At fuerat melius, (si te ^u puer iste tenebat,
 Quem tu nescio quas dicis habere faces)
 5 More bonis solito spem ^x non corrumpere fraude :
 Exoranda tibi, ^y capienda fui.
 Cur, cum me peteres, ^z ea non profitenda putabas,
 Propter quæ nobis ipse petendus eras ?
 Cogere cur potius, quam persuadere volebas,
 10 Si poteram audita conditione capi ?
 Quid tibi nunc prodest ^a jurandi formula juris,
 Linguaque præsentem testificata Deam ?
 Quæ jurat, mens est : nil conjuravimus illa ;
 Illa fidem dictis addere sola potest.
 15 Consilium prudensque animi sententia jurat,
^b Et nisi iudicii vincula nulla valent.
 Si tibi conjugium volui promittere nostrum ;
 Exige polliciti debita jura tori :
 Sed si nil dedimus, præter sine pectore vocem ;
 20 Verba suis frustra viribus ora tenes.
 Non ego juravi : legi jurantia verba ;
 Vir mihi non isto more ^c legendus eras.

INTERPRETATIO.

Pomum fecellit Cydippen, pomum fecellit Schœneïda. Nimirum tu jam eris alter Hippomenes. At fuerat melius, (si iste puer, quem tu ais gerere nescio quas tædas, te urgebat) risu tonis familiaris, non temerare spem dolis. Fui tibi precibus consequenda, non fallenda. Quamobrem cum me ambires, non credebas ea confitenda, propter quæ ipse eras nobis ambiendus? Quamobrem malebas vim facere quam persuadere, si poteram polliceri cognita conditione? Cujus nunc est tibi utili- *satis formula sacramenti, & lingua testata Deam præsentem? Animus est qui jurat; nihil juravimus cum illo. Ille solus potest facere fidem prolatis. Consilium & consilia sententia mentis jurat, & nulla vincula nisi voluntatis sunt firma. Si volui tibi polliceri nostrum conjugium; recite jura debita lecti promissi; sed si nihil exhibuimus nisi junctæ voluntate, frustra habes voces desitutas suo valore. Ego non juravi; legi jurantia. Non eras mihi vir legendus isto modo.*

NOTÆ.

^s Schœneïda] Atalantam Schœnei filiam; de qua in Metam.

^t Hippomenes] Hic fuit cujus dolo, aureis pomis currenti projectis, Atalanta tandem victa est.

^u Puer] Cupido; quem ignorare se vir fingit.

^x Non corrumpere] Sed potius aperte ambire, & sibi sponfam petere.

^y Capienda] Fraude circumvenienda.

^z Ea non prof.] Genus, puta, divitiis, a-

liaque ejusmodi quæ ambientes proci solent prætereundæ.

^a Jurandi] Formula jurisjurandi. Gall. *Le serment conçu dans les propres termes du Droit.* Angl. *An Oath conceived in proper Terms of Law.*

^b Et nisi iudicii] Id est, & nullus, nisi qui attendit, & iudicio suo utitur, sacramento alligatur.

^c Legendus] Eligendus. *Ladus* verbo-rum.

Deci-

- a Decipe sic alias: succedat epistola pomo;
 Si valet hoc; * magnas divitis aufer opes.
 Fac jurent Reges sua se tibi regna daturus;
 Sitque tuum, toto quicquid in orbe placet.
 5 Major es hac ipsa multo (mihi crede) Diana,
 Si tua tam f præfens littera numen habet,
 Cum tamen * hæc dixi, cum me tibi h firma negavi,
 Cum bene promissi causa i peracta mei est;
 Confiteor, timeo sævæ k Latoïdos iram:
 10 Et corpus lædi suspicor l inde meum.
 Nam quare, quoties m socialia sacra parantur,
 Nupturæ toties languida membra cadunt?
 Ter mihi jam veniens positas Hymenæus ad aras
 Fugit; & è thalami limine n terga dedit.
 15 Vixque manu o pigra toties p infusa q resurgunt
 Lumina: vix moto corripit igne faces.
 Sæpe coronatis stillant unguenta capillis,
 Et t trahitur multo splendida u palla x croco.

INTERPRETATIO.

Sic felle alias; epistola sequatur potum. Si meum corpus inde affligi. Nam quæ ambrem
 hoc est. firmum, tolle magnas divitias: laque- quoties sacra conjugalicia adornantur, toties
 ais. Fac reges jurent se tibi tradituros sua artus tabidi languent nuptura? Jam ter Hy-
 regna, & tunc sit quicquid aridet in toto menæus accedens ad altaria mihi admota re-
 mundo. Multo major es, (mihi crede) hæc cessit, & vertit terga è limine cubiculi. Et
 ipsa Diana, si tunc scribitur habes numen lumbina toties infusata manus segni agrè ac-
 lum certum. Postquam tamen h c dixi, post- cenduntur, vix tadas capit igne concusso.
 quam constanter me tibi recusasti, postquam Sæpe odores flammæ coma redimita, & palla
 causa promissi me est bene peracta; fateor, fulgens nullo croco trahitur.
 quanto iram crudelis Latoïdos, & suspicor

NOTÆ.

d Decipe] Ab absurdo, Aconitii dolum arguit.

e Adignus] Eadem dolo divitiis extorquet. Ineptam, ut videtur, Aconitii rationem irridet. At vero in superioris epistolæ meo non potest legem vidimus, quia Cydippes rationibus tollitur.

f Præfens] Certum & proprium.

g Hæc] Ea omnia intellige quæ, ut Aconitii dolus ostendit, dixit Cydippe.

h Firma] Pro firmiter.

i Peracta] Gal. Achæzæ de placidat. Angl. Fully pleased.

k Latoïdos] Diæ, Latona filia. Patronymicam est Græcum, à Λατὸς, Latona, & in de more mutato.

l Ind.] A Diæ iræ.

m Socialia] Nuptiarum.

n Terga dedit] Abiecit. Nuptiæ interruptæ sunt.

o Pigra] Lassa, toties accendendo.

p Infusa] Oleum nempe infunditur lam- pædibus.

q Resurgunt] Accenduntur.

r Lumbina] Væ es nuptiales.

s Vix moto] Hypnagoges. Pro vix motis & adhibitis facibus corripit ignem.

t Trahitur] Et longa cycloate vertit humum. Propert.

u Palla] Vestis est proprie muliebris exterior, quæ palam utebantur.

x Croco] Lutei coloris esse crocum, atque eo colore, non modo rubentium flammæum, seu capitis tegumentum, sed alia quoque nuptiis dicata vestimenta fuisse alii observaverunt.

Cum

CYDIPPE ACONTIO.

239

- Cum tetigit limen, lacrymas mortisque timorem
Cernit; & à cultu multa^y remota suo.
Projiicit ipse suas^z deducta fronte coronas,
Spissaque de^a nitidis tergit^b amoma comis.
5 Et pudet in tristi lætum consurgere turba;
Quidque erat in palla, transit in ore^c rubor.
At mihi (væ miseræ!) torrentur febrisbus artus:
Et^d gravius justo pallia pondus habent.
Nostraque plorantes video super ora parentes:
10 Et, face pro thalami, fax mihi mortis adest.
Parce laboranti, picta^e Dea^f læta pharetra;
Daque salutiferam jam mihi^g fratris opem.
Turpe tibi est, h^h illum causas depellere leti;
Te contraⁱ titulum mortis habere meæ:
15 Nunquid, in umbroso cum velles fonte lavari,
Imprudens^k vultus ad tua labra tuli?
^l Præteriine tuas de tot cœlestibus aras?
Atque tua est nostra^{*} spreta parente parens?
Nil ego peccavi, nisi quod^m perjuria legi;
20 Inque parum fausto carmine docta fui.

INTERPRETATIO.

Cum Hymenæus pervenit ad limen, videt lacrymas & metum leti, & multa aliena abornata suo. Ipse deripit fronte contracta sua festa & abstergit densa amoma de unctis capillis. Et festivum pudet exultare in mæsta turba: & rubor qui erat in palla transmittitur in vultum. At (væ misera!) membra mihi æstuant febrisbus: & pallia sunt aquo graviora. Et video parentes flentes super nostram faciem. Et tæda leti mihi adest pro tæda nuptiarum.

Ignosce agrotanti, Dea gaudens pharetra decorata, & mihi jam præbe auxilium salutiferum fratris. Indecorum est tibi, illum removere causas mortis; te contra esse causam mei obitus. Anne cum velles abni in fonte opaco, inscia converti oculos ad tua balnea? Omisne aliarum tuarum de tot cœlestibus? Anne & mater tua contempta est a nostra matre? Ego nihil admisi, nisi quod legi perjuræ, & fui perita in carmine infelici.

NOTÆ.

^y *Remota*] Enimvero cum lacrymis aut timore Hymenæus à nubentibus puellis non solet excipi.

^z *Deducta*] *Contracta*; unde tristitia seu mœstitia cognoscitur.

^a *Nitidis*] *Unguento delibatis*.

^b *Amoma*] Pro quovis unguento. Est vero Amomum exoticus frutex, antiquis in odoribus pretiosus, ex cujus floribus Hymenæi corollæ.

^c *Rubor*] Aliquid ex rubeo habet croceus color.

^d *Gravius*] Propter debilitatem ex febris.

^e *Dea*] Diana.

^f *Læta pharetra*] *Pharetrata*.

^g *Fratris*] Apollinis, qui Medicæ præest.

^h *Illum*] *Apollinem, fratrem suum*.

ⁱ *Titulum mortis habere*] *Causam esse mortis meæ*.

^k *Vultus*] Immeritam se à Diana pictam queritur Cydippe; quæ nec ipsam nudam, sicut Aëæon videris, nec alio modo in ipsam peccaverit.

^l *Præteriine*] Istud fecit Oeneus Calydoniæ rex, in cujus rei vindictam Diana

Oeneos nitorem spreta per agros

Misit aprum;

ut ipse loquitur Ovidius.

^{*} *Spreta*] Alludit ad fabulam Niobes, cujus omnis proles, quod ea sese Latonæ præferre non dubitasset, Apollinis & Dianæ sagittis confecta est.

^m *Perjurio*] Versus, qui perjurio locum præbuerant.

Tu

- 240 ^a Tu quoque pro nobis, si non ^o mentiris amorem,
 Thura ^p feras: profint, quæ nocuere, manus.
 Cur, quæ succenset, quod adhuc tibi pacta puella
 Non tua sit, ^a fieri ne tua possit, agit?
 5 Omnia de viva tibi sunt speranda: ^t quid aufert
 Sæva mihi vitam, spem tibi Diva mei?
 Nec tu credideris illum, cui destinor uxor,
 Ægra superposita membra fovere manu.
 Affidit ille quidem, quantum permittitur ipsi;
 10 Sed ^t meminit nostrum virginis esse torum:
 Jam quoque nescio quid de me sensisse videtur;
 Nam lacrymæ caula sæpe latente cadunt.
 Et minus audacter blanditur, & oscula ^{*} rara
 Accipit, & timido me vocat ore suam.
 15 Nec miror fuisse, notis cum prodar apertis:
 In ^t dextrum versor, cum venit ille, latus.
 Nec loquor, & recto simulatur ^a lumine somnus;
^t Captantem tactus rejicioque manum.
 Ingemit, & tacito suspirat pectore: ^v meque
 20 ^t Offensam, quamvis non mercatur, habet.
 Hei mihi, quod gaudes, & te juvat ista ^a voluptas!
 Hei mihi, quod sensus sum tibi fassa meos!

INTERPRETATIO.

Tu quoque, si non simulas amorem, adole thura
 pro nobis: manus quæ observant juvent.
 Quamvis illa qua irascitur, quod puella
 tibi promissa non sit tua, efficit ne tua queat
 fieri? Omnia sunt tibi expectanda de vivente;
 quamvis Dea crudelis tollit mihi vitam,
 tibi spem mei? Nec tu arbitratu fueris illum
 cui conjux additor, calefacere artus morbidis
 manus admoeri. Ille quidem affidit, quantum
 ipsi conceditur: sed recordatur nostrum lectum
 esse virginis. Videtur jam quoque nescio quid
 ulcisse de me; nam lacryma sæpe illi deflunt

causâ occultâ. Et minus libere me delinit, &
 sumit rara suavia, & me dicit suam ore pavidi-
 de. Nec miror cum oscuisse, cum indicer signis
 manifestis. Quando ille accedit, me averti in
 dextrum latus. Nec loquor. & somnus fingitur
 clausis oculis; & repello manum quærentem
 me tangere. Gemit, & suspirat pectore secreto,
 & me invenit offensam, quamvis immeritis.
 Me miseram, quod lataris, & istud gaudium
 tibi prodest! Me miseram, quod tibi apertis
 mea cigitata!

NOTÆ.

n Tu quoque] Jam ad Acontium sese con-
 verti. Cydippe.

o Mentiris] Simulas quem non sentis A-
 contionem.

p Feras] Ad Dianam altaris, scil. quo
 mihi sit propitia.

q Fieri ne] Videlicet Acontio non possit
 fore habere moneta Cydippe.

r Quid] Propter quid? Cur?

s Meminit] Edibatam omnino virginita-
 tem esse testatur.

* Rara accipit] Accipiebat tamen; quod
 durum Acontio.

t Dextrum] Alii habent *laevum*, sensu eo-
 dem, nam utrumlibet assumas, pari modo
 Cydippen à sponso scire avertisse intelligitur.

u Lamine] Oculis.

x Captantem tactus] Volentem me tangere.

y Meque] Inno me quod. Heinſius.

z Offensam] Inno offensam; quod ex illo
 intelligitur.

a Voluptas] Heinſius corrigit *simultas*.

- Si mihi lingua foret; tu nostra iustius ira,
 Qui mihi tendebas retia, dignus eras.
 Scribis, ut invalidum liceat tibi visere corpus.
 Es procul à nobis: & tamen inde noces.
- 5 Mirabar, quare tibi nomen Acontius esset:
 Quod faciat longe vulnus, acumen habes.
 Certe ego convalui nondum de vulnere tali;
 Ut jaculo, scriptis eminus ista tuis.
- 10 Quid tamen huc venias? an ne ut miserabile corpus,
 Ingenii videas bina tropæa tui.
 Concidimus macie; color est sine sanguine, qualem
 In pomo refero mente fuisse tuo.
- Candida nec misto sublucent ora rubore,
 Forma novi talis marmoris esse solet.
- 15 Argenti color est inter convivia talis,
 Quod tactum gelidæ frigore pallet aquæ.
 Si me nunc videas, visam prius esse negabis:
 Arte nec est, dices, ista petenda mea:
- 20 Promissique fidem, ne sim tibi juncta, remittes;
 Et cupies illud non meminisse Deam.
 Forsitan & facies, jurem ut contraria rursus;
 Quæque legam, mittes altera verba mihi.
- Sed tamen aspiceres vellem, prout ipse rogabas,
 Et discas sponsæ languida membra tuæ.

INTERPRETATIO.

Si liceret mihi dicere, tu qui mihi ponebas laqueos, potius mereris nostram iram. Scribis, ut tibi concedatur invisere corpus infirmum. Longè es à nobis, & tamen inde officis. Strpebam quamobrem nomen tibi esset Acontius: habes aciem quæ plagam impingat è longinquo. Certe ego nondum valetudini sum restituta ex tali plaga, vulnerata ex longinquo tuis litteris, tanquam jaculo. Quamobrem tamen huc accedas? Anne ut aspicias corpus flebile, bina tropæa tui ingenii? Penitus lan- guescimus macie, color est exsanguis, & pallidus; qualem recorder fuisse in pomo tuo. Nec

facies nivea splendet suffuso rubore. Species nuper politi marmoris consuevit esse talis. Color argenti inter epulas, quod pallet madefactum frigore aqua gelidæ, est talis. Si me nunc aspicias, negabis antea fuisse aspectam; nec, dices, ista est ambienda meis dolis: & remittes fidem polliciti, ne sim tibi connexa, & optabis Deam non recordari illius. Forsitan etiam efficias ut rursus jurem oppositas & mihi mittas alia verba quæ legam. Sed tamen optarem videres, sicuti ipse orabas, & cognosceres artus infirmos tua sponsa.

NOTÆ.

b Si mihi lingua foret] Locus corruptus. Si me digna forem argute elegantissimus Gronovius. Heinſius. Annon tamen sic possemus exponere, Si mihi lingua foret, id est, Si mihi dicere liceret.

c Et tamen inde] Quasi dicat; Cur patiar me propius accedas?

d Acumen] Cuspidem; Quasi dicat, Tu vera es jaculum. Alludit ad nominis significationem, ακόντιον enim jaculum est latine.

e Bina] Prius cum ipsam veribus in po-

mo scriptis sefellit: posterius cum in eandem Dianæ iram excitavit.

f Tropæa] Signa sunt victoriæ, & hostis proſtigati, ab hostium conversione & fuga græce sic dicta.

g Refero mente] Animo repente, in memoriam revoco.

h Sublucent] Optime expreſſit.

i Novi] Non à longo tempore sciti, aut politi. Album vero marmor intelligitur.

k Arte] Dolis.

l Promissi] Matrimoniale m sponsionem.

H h Durius

- m Durius & ferro cum sit tibi pectus, Aconti;
 Tu veniam a nostris vocibus ipse petas.
 Ne tamen ignores, ope qua revalescere possim:
 Queritur a Delphis fata canente Deo.
 5 Is quoque nescio quam nunc, ut vaga fama susurrat,
 Neglectam queritur testis habere fidem.
 Hoc Deus & vates, hoc & mea carmina dicunt,
 At desunt voro carmina nulla tuo.
 Unde tibi favor hic? nisi quod nova forte reperta est,
 10 Quæ capiat magnos littera lecta Deos:
 Teque tenente Deos, numen sequor ipsa Deorum:
 Doque libens victas in tua vota manus.
 Fassaque sum matri deceptæ fœdera linguæ,
 Lumina fixa tenens plena pudoris humo.
 15 Cætera cura tua est: plus hoc quoque virgine factum,
 Non timuit tecum quod mea charta loqui.
 Jam satis invalidos calamo lassavimus artus;
 Et manus officium longius ægra negat.
 Quid, nisi quod cupio me jam conjungere tecum,
 20 Restat, ut ascribat littera nostra? Vale.

INTERPRETATIO.

Quamvis cor geras immitis etiam ferro, Aconti, tu ipse peteres veniam nostro nomine. Ne tamen nescias quo auxilio possim valetudini restitui, exquiritur à Deo pradicente fata Delphis. Ille quoque nunc, ut incerta fama murmurat, queritur nescio quam negligere fidem testis. Deus & vates, & mea carmina hoc predicant. Ah! nulla carmina desunt tua vota. Unde tibi hæc gratia? nisi quod forsitan novum scriptum inventum, quod lectum implicet magnos Deos. Te habente

etiam Deos, ipsa consequor nummen Deorum, & sponte trado manus superatas in tua desideria. Et aperni matri fœdera lingua iudificata, defigens in terram oculis pudore suffusos. Reliqua cura est tua: hoc quoque factum ultra quam deceat virginem, quod mea charta non metuit tecum sermonem habere. Jam satis fatigavimus stylo membra infirma, & manus morbida recusat prolixius servitium. Quid superest ut nostra epistola adiciat, Vale, nisi quod opto me jam tecum copulare?

NOTÆ.

m Durius & ferro cum] Putat ab auctore scriptum fuisse clar. Heinſius Durus & ferro jam. Quidam pro cum, ſi, exhibent: quod idem Heinſius non adnotavit.

n Noſtris vocibus] Adeoque & nomine.
 o Delphis] Delphi, urbs Phocidis ad Par-naſſum montem, Apollinis oraculo celebris.

p Is] Apollo. Verſum verò hunc cum tribus ſequentibus, quos ut inexpleabiles aliis diſcutiendos remiſit Micyllus, alii reliquerunt, ita explicare conabor, ut aliorum etiam iudicio meam quoque explicationem lubentiſſime ſubjiciam.

q Quoque] Sicut & Diana.

r Nescio quam] Puellam ſcil.

s Ut vaga fama] Dixerat nescio quam, quæ tamen eam ſe eſſe ſciabat; adeoque ne mendacii argueretur, ſi ex ſe loqui videtur, ut vaga fama ſuſurrat, addidit.

t Neglectam habere] Negligere. Tere-

in Eunuchis, qua nos, noſtramque adoleſcentiam habent deſpicatam.

u Tyſtis] Apollo; perjuri Cydippes, una cum ſore Diana conſcius. Senſus itaque totius Diſtichi hic eſt, Is quoque Apollo teſtis queritur nescio quam puellam (ut quidem fama loquitur) habere fidem neglectam.

x Hoc] Neglectam eſſe fidem.

y Vates] Aconius ſcilicet.

z Carmina] Latenter indicat verſus ſuos incerta manu aut etiam ſtylo ſcriptos, neglectam Dianam argui e, quæ morbum immiſerit.

a At] Lego Ah!

b Carmina nulla] Ludit in vocis homonymia, quæ incantationem, vaticinium, & verſus ſignificat: atque his omnibus uſus eſt Aconius.

c Capiat] Sicuti capta ſum.

d Teque ten.] Quandoquidem Deos ipſos etiam teques, propitios habes, & iis deſeris.

e Plus hoc] Ultra quam virginem deceat.

Vocabulorum omnium, quæ in
NASONIS EPISTOLIS leguntur.

*Numerus primus paginam ; secundus, tertius, alique,
ubi occurrerint, versum indicant.*

A

21 1 | 23
8 | 31 31
36 4 | 15
43 5 | 50 9 | 54
15 | 50 8, 9, 10 |
63 14 | 69 14
16 | 80 4 | 97 9
104 2 | 108 10
118 14 | 121 2
127 1 | 130 8
131 6 | 138 17
145 10 | 17 | 138
3 | 168 6 | 169
20 | 172 7 | 175
9, 16 | 181 10
191 6 | 192 4
193 9 | 197 3
199 12 | 209 16
219 7, 8 | 221
12 | 225 10 | 235
21 | 239 2 | 241
4 | 242 4
ab 2 | 12 | 4 | 3 | 5
5 | 16 | 12 | 23 | 5
26 3 | 29 4 | 30
2 | 31 10 | 37 7
39 3 | 43 17
51 16 | 54 11
58, 16 | 63 9
66 2 | 67 2 | 82

4 | 84 10 | 88 2
92 7, 10 | 93 18
99 4 | 103 10
106 16 | 108 8
111 5 | 117 10
125 4 | 130 14
135 8 | 152 13
164 17 | 168 11
170 18 | 177 12
200 11 | 212 13
216 5 | 218 1, 7
219 9 | 226 1
236 16
abdere 59 4
abdicar 38 8
abducta 83 6 | 176
13
abductus 175 13
abeo 57 8
aberat 83 1
aberitque 37 3
abes 6, 15 | 12
5 | 138 14 | 209
16
abesit 73 10 | 10 |
169 20
abest 5 12 | 37 2 |
87 17 | 88 9 |
147 16 | 173 10 |
186 16 | 187 9 |
183 5 | 204 3 |
221 12
Abesto 10 13

abest 148 1
abeutem 114 15
abentia 45 1
abeuntis 17 1
abi 120 15
abibit 174 6 | 189
12
abjectos 64 5
abies 44 7
abiit 28 11 | 125
15 | 153 7
abire 165 12 | 209
12
abies 13 13
abis 82 11 | 114
15
abitit 17 9
abit 6 9 | 136 3
abreptaque 125 17
abficta 121 1
abfens 8 11 | 187
9 | 222 3
abfentes 59 9 | 211
16
abfentis 173 15
abfis 150 9
abftinuiffe 183 14
abftinere 165 3
10
abftinor 57 7 | 138
17
abftufa 73 17
abftulenter 113 12

abftulit 50 8 | 63 8
148 4 | 155 3
167 17 | 179 14
abftum 22 5
abundat 58 10 | 176
10
abydeno 211 6
abydenus 193 1
abydo 207 15
abydon 207 16
abydos 194 2 | 199
17
Acaftus 125 17
accedant 144 8 | 204
16
accedere 85 7
accedit 73 5
accedis 147 9
accedit 231 13
accedo 198 5
accident 19 11
accenfis 143 6
accenfo 120 2
acceperat 99 1
accepta 38 7
acceptas 50 2
acceptulimæ 182
3
acceptos 59 8
acceptum 233 6
accefus 99 20
accidere 223 5
accipe 74 2 | 150 6

INDEX

recipere 23 6 156	Ad 3 11 6 8 11	adempte 78 9	admonitura 98 22
16	11 12 4 18 9	adempte 99 10	admonuisse 28 2
accipias 141 6	22 4 11 36 4	adempti 149 17	admonuit 149 6
accipit 44 8 113	43 14 49 2	ademptum 129 11	admotam 105 5
5 132 16 135	51 12 13 62 4	ademptus 9 4 84	admotis 106 15
4 143 8 242	64 16 66 9 71	2	154 7
14	4 72 3 87 13	adeo 24 16	admonumque 221
accumular 147 8	93 18 106 20	aderant 134 8	9
accusos 221 15	107 13 108 1	aderunt 122 9	admovi 136 13
acer 34 10	110 13 112 10	ades 148 13	14
acerba 63 18 84	119 5 6 120 1	adesse 175 4	adolebunt 175 5
7 140 14 233	14 129 3 131	adesset 104 7	adolesse 53 11
2	7 137 6 139	adest 63 10 76 2	adoro 103 13 130
Achaia 78 3 167	10 143 4 149	81 2 88 10 121	9
3 189 17	18 154 3 155	18 157 14 165	adscribi 60 1
Achillas 24 17	2 158 15 162	1 184 2 186 7	adfit 30 11 41 5
Achilles 171 9	1, 4 167 8 170	196 2 202 18	42 11
Achilus 94 17	6 172 6 174	224 14 226 10	adificias 76 1
Achme 22 9 23	7 176 4 184	239 10	adifit 223 10
7 28 7	7 186 3 191	adefus 98 6	adifit 139 5
Achilleum 80 1	1 195 15 197	adeunda 193 8	adstringam 174
Achilles 221 13	13 198 23 199	adifit 19 1 56	14
Achilli 83 5	11 202 5 10	4 218 17 223	adifit 219 8
Achilles 77 3	205 4 212 11	1	advehit 47 10
Achivus 3 6	215 5 9 216 13	adifuso 130 12	advena 93 19 178
adit 175 2	218 8 220 9	adharerent 118	3 190 5
Adoni 235 21 242	222 2 224 7	12	adventus 208 18
1	17 225 1 226	adhuc 95 9 120 5	adverbia 41 8
Adonius 236 7 241	8, 16 233 1 235	148 11 159 7	adversus 67 6 195
5	5 244 6 238	179 3 192 15	6
Adonius 155 23	13 249 16	202 9 203 9	adverso 53 7 65 2
adonius 207 1	alantanta 102 3	224 4 240 3	234 9
adonius 218 11	admantaque 20 1	adjiuntque 237	adversos 128 9
adon 16 11 60 3	admanante 148 6	14	adulter 2 3 31 12
79 18 111 7	adman 157 5	adire 73 9 115	179 4 180 14
114 15 207 19	adde 38 7 60 1	10 171 2 226	215 7 218 6
209 2	71 16 123 4	18	225 12
adte 32 11	132 18 141	aditum 170 12	adultera 50 5 62 9
Adteas 11 2	14 139 7 206	aditius 195 14	89 7 131 11
Adteas 195 12	8	aditum 170 12	190 7
Adteon 223 7	adde 221 20 237	aditum 170 12	adulterio 31 12
adti 79 7	14	aditum 170 12	adunca 112 8 163
Adteas 134 9	aditit 38 5	aditum 170 12	8
Adteas 152 14	aditum 41 11 163	aditum 170 12	adunco 32 3
Adtis 79 17	7	aditum 170 12	adurimur 31 11
adto 18 3	adit 26 10 89 1	aditum 170 12	adulta 122 8
adtor 8 13	193 7	aditum 170 12	Acida 25 15
adtus 62 17 150	adit 162 4	aditum 170 12	Acidæ 79 7
9	adita 22 17 66	aditum 170 12	Acide 77 7
aditum 123 17	6	aditum 170 12	Acides 4 8 80
aditum 241 6	adducit 93 19	aditum 170 12	11
adit 59 10	adducas 10 18	aditum 170 12	ade 71 5 116 12
adita 31 3	adducit 97 15	aditum 170 12	135 4 218 3
adite 27 7	adducit 19 13	aditum 170 12	235 13
aditus 40 11	adducit 105 15	aditum 170 12	Aceta 113 5
Aditum 135 11	adducit 225 23	aditum 170 12	Aceta 56 10

VOCABULORUM.

<i>Aetes</i> 159 11 191	<i>æquoris</i> 198 18	<i>agili</i> 147 3	<i>alga</i> 75 6 198
<i>Ætine</i> 60 5	<i>æquus</i> 3 8 216	<i>agilis</i> 41 5	22
<i>Ægis</i> 163 12	10	<i>agis</i> 16 4	<i>aliz</i> 34 13 144 3
<i>Ægeo</i> 229 12	<i>ænum</i> 200 9	<i>agit</i> 54 13 79	180 9 227 7
<i>Ægeus</i> 103 3	<i>æra</i> 64 1	16 124 2 240	<i>alias</i> 235 23 238
<i>Ægidæ</i> 174 19	<i>æra</i> 114 3	4	1
<i>Ægidas</i> 15 3	<i>ærane</i> 117 1	<i>agitari</i> 67 5	<i>alieni</i> 211 9
<i>Ægides</i> 33 11	<i>ære</i> 22 15	<i>agitaris</i> 73 11	<i>alii</i> 45 11 119 9
<i>Ægineque</i> 25 1	<i>ære</i> 114 3	<i>agitatur</i> 13 1	128 20 219 17
<i>ægira</i> 224 13 240	<i>aerios</i> 195 14	<i>agito</i> 196 6	<i>alii</i> 5 13 227 8
8 242 18	<i>æripedes</i> 117 1	<i>agitur</i> 147 10 194	<i>alios</i> 8 11 116 4
<i>ægira</i> 224 11	<i>Æta</i> 239 16	15 228 5	128 3
<i>ægiraque</i> 106 10	<i>Ætonia</i> 119 12 190	<i>agmen</i> 5 8 92	<i>aliqua</i> 112 13 194
<i>ægira</i> 225 1	20	14	19
<i>ægira</i> 185 9	<i>Ælonide</i> 61 1	<i>agmina</i> 121 3	<i>aliqua</i> 114 10
<i>Ægyptus</i> 80 9	<i>Ælonides</i> 54 13 60	<i>agmine</i> 167 1	<i>aliquam</i> 137 9
<i>Ælio</i> 101 1	5 111 8	<i>agnoscor</i> 167 2	<i>aliquem</i> 170 5
<i>Ænea</i> 65 7	<i>æltas</i> 57 4	<i>agnovi</i> 151 13	<i>aliquid</i> 28 1 29 10
<i>Æneam</i> 66 8, 11	<i>æltum</i> 158 7	<i>ago</i> 155 7	31 7 104 11
<i>Æneas</i> 66 7 76	<i>æltus</i> 203 9 232	<i>agor</i> 72 5 122	165 13
13	10	15	<i>aliquis</i> 4 4 16 9
<i>Æneidos</i> 74 5	<i>ætas</i> 9 12 48 2	<i>agreste</i> 155 7	39 5 60 3 233
<i>Æoli</i> 106 6	148 11	<i>agricola</i> 114 8	5
<i>Æolia</i> 154 18	<i>ætatis</i> 55 8	<i>agrios</i> 95 13	<i>alis</i> 8 12 160 9
<i>Æolus</i> 107 15 108	<i>æterna</i> 177 12	<i>agros</i> 62 5	<i>alter</i> 149 17 200
4	<i>æterna</i> 101 6	<i>Ah</i> 29 1 45 1	4
<i>æqua</i> 14 14 25 6	<i>Æthalion</i> 127 7	50 3 91 7 106	<i>aliud</i> 164 8 171 3
<i>æqualiter</i> 67 15	<i>ætheria</i> 160 20	15 109 18 124	201 7 203 3
<i>æquaque</i> 91 6	<i>Æthra</i> 186 12	6 170 3, 5 172	<i>alius</i> 201 3
<i>æquis</i> 152 11	<i>Æthra</i> 103 3	15 182 13 194	<i>alloquor</i> 65 2 77
<i>æquo</i> 112 3 161	<i>Æthramque</i> 171 1	11 211 11 239	1
15 224 11	192 19	10	<i>alma</i> 13 7
<i>æquor</i> 7 6 19 10	<i>Ætnæ</i> 143 7	<i>æhenipeds</i> 55 4	<i>alta</i> 8 5 16 6 41
82 4 140 9 152	<i>ætneæ</i> 143 8	<i>ait</i> 55 1 106 21	6 97 20 98 8
13 195 5 199	<i>Ætolide</i> 94 9	150 4 106 15	214 12
7, 19 203 9	<i>ævi</i> 148 12	161 12 187 4	<i>altaque</i> 40 2
204 5 210 10	<i>ævo</i> 48 38, 11	231 16	<i>altæ</i> 189 15
215 7	<i>affixa</i> 92 3, 3	<i>alas</i> 196 1	<i>altam</i> 153 5
<i>æquora</i> 13 4 16	<i>afflatus</i> 114 4	<i>alat</i> 100 19	<i>altaria</i> 3 10
13 19 4, 7 24	<i>Afrum</i> 75 3	<i>alba</i> 11 8 71 6	<i>altas</i> 108 19
11 36 15 40	<i>agam</i> 27 18 126	90 4	<i>alter</i> 16 20 21 11
9 46 14 68 3,	12	<i>albæ</i> 145 9	65 15 77 2 155
7 86 13 98 8	<i>agamque</i> 231 15	<i>albere</i> 133 3	16 95 16 184
99 21 178 5	<i>Agamemnonis</i> 23	<i>albertis</i> 107 17	8 224 14 225
195 9 200 7	4	<i>albus</i> 64 6	13 233 5 237
207 8 214 15	<i>agar</i> 141 8 174	<i>Alcæus</i> 145 1	2
<i>æquore</i> 202 13 214	18	<i>Alcathoen</i> 154 4	<i>altera</i> 13 6 17 13
20 216 5 239	<i>agas</i> 35 8 173	<i>Alcidæ</i> 94 11	65 12, 15, 16
5	14 211 8 224	<i>Alcide</i> 91 3	104 3 115 7
<i>æquoreæ</i> 154 17	17	<i>Alcides</i> 171 9	135 14 164 18
<i>æquoream</i> 212 14	<i>agat</i> 19 6	<i>Alcimedæ</i> 60 7	143 11 184 17
<i>æquoreas</i> 68 12 214	<i>age</i> 62 17 68 15	<i>Alcyone</i> 213 3	185 1 192 8
20	137 7 138	<i>Alcyones</i> 197 15	219 14 225 19
<i>æquoreis</i> 45 14 163	7	<i>alecto</i> 19 1	241 22
2	<i>agebas</i> 46 15	<i>ales</i> 152 2, 3 160	<i>alterius</i> 21 11 225
	<i>æget</i> 143 6	16	8, 17 229 21, 22
			<i>alter-</i>

INDEX

alterna 143 1	amavit 12 9 144	20 169 22 186	146 13 154 7
alternā 35 13	3	4 188 17 189	155 8 156 5
alternant 55 10	Amazonio 29 8	12 191 16 194	161 10 172 13
altior 150 1	230 15	4 1 5 10 198	178 10 179 7
altis 67 3 166 13	ambage 79 1	4 201 2, 8 204	183 16 187 1,
alto 42 15 63 9	ambiguus 90 18	2 211 2, 10 212	10 189 13 191
95 13 118 9	ambit 80 12	18 215 12 218	17 202 15 208
191 5	ambitiose 144 10	14 219 2, 8 220	6, 14 212 13
alium 198 11 232	ambo 59 5 99 13	8 229 16, 20	226 6
19	ambobus 61 11	amorque 162 8	anactorie 144 1
altus 66 2 84 5	amborum 146 3	amore 12 6 40 13	Anchisæ 74 14
87 12 197 18	226 7	48 8, 11 119	Anchises 168 1
alvo 57 9	ambos 99 7	14 128 19 147	Anchora 10 12
Alymonæ 213 3	ambrosias 152 12	1 153 1, 10 183	Ancillam 224 19
Ama 192 6	amem 197 18 185	12 189 7 193	ancillis 19 12
amabis 226 12 233	16	3 219 10 222	Androgeos 101 13
13	amemur 210 17	10 233 12	Andromache 49 1
amandum 36 3	amens 261 13	amorem 33 5 79	Andromachen 78
amans 15 1, 10 40	ames 41 4 148	13 113 13 115	3
6 106 4, 1 110	14 161 13 219	3 149 9 170 5	Andromedam 201
16 124 3 196 8	12	172 9 240 1	3
amante 11 6	amet 66 4 128	amores 31 1 89 1	Andromede 145 8
amantem 20 11 95	20	152 3 170 19	Andron 234 19
5 174 7	amica 27 2 29 2	200 1 202 7	angue 92 8 213
amantes 11 3 145	45 6 93 8 102	amori 3 8 50 5	4
15 209 13	16 192 16	79 11 188 15	angues 59 16 87
amanu 17 11 125	amicas 128 15	amoris 36 8 43	5
3 180 3 202	amicior 207 19	18 68 9 76 8	anguis 115 2
11 217 11 226	amicu 92 16	95 6 110 3 145	anhelatos 112 7
3	amicus 198 17	18 157 12 204	anile 208 10
amantia 207 11	amicum 5 7	8 211 10 213	anili 136 5
amanus 3 7 17 3	amifit 147 4	9 214 17	Animæ 28 12
22 10 110 16	amitia 200 11	amorum 168 1	animam 90 1
149 6 160 3	amiliis 23 17 121	Amphitryon 88 10	animi 24 6 108
amaræ 121 17	9	amplectere 66 13	17 133 2 157
199 5	amines 140 4	amplecti 17 3	6 159 15 176
amare 66 15 145	amo 50 10 66 11	amplectique 171	11 237 15
4, 14 184 12	84 16 183 4	14	animis 122 12
185 17 207 2	203 1 200 4	amplectitur 122 1	animo 31 2 66 8
215 11	207 4 218 6	amplex 130 13	67 10 100 15
amarant 201 5	219 13 226 12	amplexo 210 4	106 5 108 18
amatus 227 8	amonia -39 4	ampiexos 99 5	159 1 162 11
amas 106 6 182	amor 2 9 12 3	ampiexu 125 4 168	195 14 199 15
5 216 1 233	17 14 1 12	14 198 15	227 12
13	23 8 8 9 30	amplexus 48 6 132	animoque 57 3
amalle 74 16	6, 7, 15 32 4	16 138 3 161	animos 25 13 26
amalti 94 15 105	34 10 59 14	14 171 10 183	13 30 12 38
11	40 4 44 10 47	10	10 41 1 93 31
amat 31 4 34 16	9 51 15 54 9	amplius 229 16	198 8
222 12	58 10 59 12 65	Aniacleo 82 2	animofæ 229 3
amata 79 14	15 66 4 68 9	Amynthore 22 16	animofus 77 3 129
amate 155 1	75 13 87 10	an 14 3 23 9	7
amati 197 15	115 3 125 22	25 11 42 1 54	animum 116 13
amator 170 8	143 3 150 5	16 78 7 95 7	animumque 65 3
amatur 145 10	153 3 153 156	100 20 115 13	animus 55 3 75
amavi 12 9 144 3	6 161 6 163	116 15 142 5	15 98 7 121 31

VOCABULORUM.

175 21.	aper 36 12 41 8	10 59 5 67 9	arcus 13 6 19
animusque 129 1	92 1 223 5	68 12 89 10	13 35 15 83
Anna 76 9	aperta 39 10 46	95 2 117 12	3 224 3
Anne 241 9	13 150 6	129 14 131 14	ardebam 162 14
Anni 140 12 144	aperius 240 15	153 2 163 18	ardent 161 7
5 148 4	aperto 80 9	167 16 168 8	ardet 48 11 113
Annis 13 3 52 7	Appollo 144 7	182 6 194 12	10 143 6
79 5 83 11	apparent 98 5	195 18 197 10	ardor 174 3 218
168 3 231 7	apparentibus 231	18 202 2 204	15 232 22
237 5	9	6 210 6	ardores 122 8
anno 194 15	apparet 169 22	aquatica 152 7	ardua 110 16
annos 12 15 28	appelles 50 11	aquiloni 105 1	163 3
5 74 13 81	appeteres 229 17	aquilonibus 103	area 7 5
7 189 3 242	applicor 72 7 164	11	arena 45 8 97
5 17	2	aquilonis 175 15	20 195 3 207
annua 106 1	apposita 182 7	aquis 2 3 45 14	14
annuit 208 9	appositæ 71 6	68 10 70 10	arenæ 49 9
ansa 170 16	apposui 154 2	98 6 131 4	arenas 112 5
Anthaxus 90 11	apposuisse 89 14	139 6 163 2	arenis 17 1
ante 5 6 10 11 4	appulit 158 11	12 168 10 194	arentem 41 10
14 11 15 14	apros 43 1	16 195 6 208	argentea 197 5
14 9 25 12 15	aprolque 88 3	12 210 14 212	argentii 241 15
34 9 50 8 69	apta 18 8 24 16	12 214 10 215	Argo 57 13 112
1 72 2 78 12	31 2 47 8 81	40 8 234 4	1
80 10 91 10	8 93 14 122	aquosæ 23 19	Argolica 58 14
93 19 98 24	4 143 2 150	ara 10 2 130 10	Argolicus 82 5
107 5 115 12	16 192 5 194	arabo 147 14	Argolici 3 10
116 9 122 14	14	aram 235 17	Argolico 128 7
128 10 144 2	apraque 196 2	arandus 123 10	Argolidas 58 15
146 10 150 2	150 16	aras 72 3 235 11	Argos 135 14
152 10 159 1	apte 87 16 130	238 13 239 17	arguor 222 3 229
160 9 165 9	19	arasse 55 4	14
13 169 10 190	apu 144 5 186	arat 6 1	arida 49 4
10 191 8 221	13	aratra 87 13	aries 56 9 123
19 223 8 229	aprior 90 4	aratis 6 4	11
7 231 15 235	aptius 173 12	aratro 186 1	aris 227 5
2 236 3	aptius 282 3	arbitr 83 11 160	arista 49 5
ante 155 3 194	aptum 205 1	17	aristæ 136 5
3 200 5	aptus 125 3	arbitrio 184 20	arma 25 15 20
anacerendus 168 4	aqua 43 14 45	arbitrium 44 2 79	28 5 35 15 48
176 12	6 103 8 188	6 105 15 164	4 52 6 55 6
antennas 167 7	16 202 14	12 191 12	62 16 72 12
Antenor 48 1	aqua 11 12 16 16	arbor 111 8 163	74 8 78 8 80
Antilochum 2 12	94 18 125 18	2 181 13	5 82 5 83 9
Antilochus 3 1	193 6 196 4	arbore 42 13 160	93 16 117 6
Antonique 8 10	198 14 203 8	6 218 7 235	126 10 127 2
antra 151 3 7	205 2 207 18	18	132 2 3 6 13
antraque 151 3	212 16	arcanaque 116 3	139 14 175 13
antrum 70 9	aquez 58 2 68 4	arcantum 192 17	176 4 191 15
ans 19 8 106	101 8 119 4	arce 66 2 102 20	220 9
22 107 18 207	153 14 156 2	arcta 110 14	armatas 135 4
12	192 14 199 12	arctius 169 11	armenta 78 7
anufque 44 5	200 16 241 16	arcton 201 1	176 13
anxia 228 6	aquam 112 2	arctophylax 203	armentaque 46
anxius 132 11 190	aquarum 200 3	10	15
4 124 18	aquas 18 10 19	arct 32 3 159 3	armenti 92 5

INDEX

armiferam 16 10	aspicis 138 10	Atlas 87 2	17 136 1
armis 3 2 9 10	232 6	atra 93 13 156	audirem 210 5
26 3 44 1 47	aspicit 45 13 152	12	audires 98 19
11 93 1 118	13	Atracis 191 18	audit 36 14
21 129 7 175	aspiciuntur 58 2	atrae 109 11	audita 228 1
1 176 12	aspiceres 241 23	Atreus 79 1	audita 237 10
ars 31 3 111 2	audiet 225 1 240 9	atria 167 2	audita 131 9
arfi 113 9	affiduis 49 6	Atrida 23 5	auditis 185 14
arfit 36 7 147 1	affiduos 202 1	Atrida 223 16	audito 70 6
155 3	affluet 207 21	Atridae 28 18	avem 181 6
arfuram 159 13	affluet 194 12	Atriden 177 2	averlaque 115 5
191 10	affluet 22 18	Aurides 48 7 176	averfata 29 4
arfuros 56 2	affluet 58 6	11	avertere 112 15
arte 22 16 48 9	affluet 213 10	atrum 115 9	averti 94 1
51 16 114 10	affluet 218 12	attamen 1 2	aves 97 8 151
177 2 186 4	affluet 19 11	Athis 144 2	18
200 17 208 2	affluet 160 10	atigit 46 3	aufer 238 2
216 5 241 18	affluet 149 14	atinet 123 18	auferet 73 8
artes 10 4 14 4	at 4 11 5 6 13	attoniti 44 3	aufer 240 5
32 1 51 11	11 16 7 13 21	attonitus 164 10	Augen 89 3
220 9	15 22 16 26 6	attonuere 33 2	augurio 191 4
artefque 121 15	27 1 31 11 38	attrahe 127 1	auguror 19 8
143 1	1 46 15 50 2	atritus 200 3	avi 116 2
artibus 106 16	13 56 5 70 1	atrueratque 112	avia 20 5 40 9
154 13	78 5 79 7 80	6	55 2 224 15
articulo 103 12	7 87 11 102 6	atrum 158 9	avibus 18 11
articulos 147 12	106 4 111 1	atruer 106 12	avibusque 108 13
artis 51 16	118 2 120 4	179 7	avida 74 5
artus 94 13 102	125 13 139 3	aucta 131 2	avide 110 8
16 105 15 122	141 11 144 11	auctor 61 12 71	avidas 8 10
1 152 9 224	145 5 13 146	11 73 6 79 5	avido 30 11 100
5 239 7 242	7 151 1 11	140 12 147 16	18
17	154 9 162 9	184 4 190 9	avidos 76 14
arva 6 12 65 14	169 1 15 180	auctore 180 17	avidosque 88 3
114 6 117 3	9 181 14 184	auctores 103 4	avidum 96 5
143 7	15 186 13 190	auctoris 142 5	avis 18 14 229
arundine 96 5	11 195 7 200	auctorisque 104 8	14
Afcanius 69 9	6 201 5 210	aucupor 88 7 130	aula 8 7 78 11
Afcaniusque 74 13	1 212 17 215	5	aula 107 15
afcendo 98 7	7 131 7 237 3	audaces 112 6	Aulide 124 3
afcenfurus 194 1	242 8	196 1 220 16,	avorum 105 5
afcribat 242 20	atque 4 4 8 11	bis	173 3
Afia 166 9 176	16 9 24 6 58	audaci 106 12	avos 166 8
9 189 18	10 60 3 63 14	audacia 161 1 204	aura 17 6 23 10
afpectu 205 10	65 6 94 11 98	7 210 13	45 5 75 5 131
afpectus 80 12	7 144 3 148	aulacior 192 9	14 136 6 153
afpera 51 8 78	40 12 150 5 166	audacter 240 13	11 155 14 175
16 92 10 132	11 170 2 12	audax 193 9	2 208 16 209
10	158 10 199 5	audes 184 1	18
afpexi 197 19	202 5 215 9	audet 118 5	aur 45 3 61 1
afpice 67 8 103	226 20	audi 122 12	118 5
7 9 148 16	Atalanta 56 7	audiebam 136 2	auras 7 12 104
afpiciam 100 2	Athamantides 200	audieram 71 1 93	15 116 9 158
afpicienda 94 2	7	17	5 196 3
afpicias 21 3 166	Athenas 16 9	audiet 228 1	aurata 126 2
13	Atlaus 160 10	audire 105 13 130	auratus 53 2

VOCABULORUM.

aure 93 18 223	204 1, 7, 8 206	175 16	191 4 209 20
2	11, 12 207 5, 7,	bellua 101 20	229 5
aurea 60 6 115	9, 16 210 10	bellum 26 3 127	bonis 93 8 183
12 119 6 158	212 3 214 3, 4	3 176 7	14 185 14 237
17 160 12 166	215 6 220 15	bene 8 5, 6 11 3	5
11 173 1 200	233 15, 17 236	21 2 26 14	bono 232 16
14 230 5	11	31 11 49 1 50	boote 53 16
aurem 22 7	autem 28 15	10 54 12 70 6	borea 195 9
aureo 56 9 123	avum 13 4 108 16	72 20 76 5 84	Boreas 125 7 205
11	109 16	1 87 11 102 21	3 232 20
aures 24 5 108	avus 40 11 61 7	109 16 111 5	bos 139 2
1 120 1 197 13	79 1, 6, 8 82 8	113 13 130 15	bove 60 1 139 2
aureus 120 16 123	auxere 18 5	134 9 147 5	227 5
11	auxerunt 22 14	180 6 188 11	bovem 101 16
auri 22 17 190	auxiliis 9 13	192 3 222 11,	boves 53 10 55 4
14	auxilium 52 4	14 238 8	bovi 140 10
auribus 122 4 208	auxiliumque 123	bibat 68 12	bovis 160 4
17	4	bibere 146 16	boum 9 8 99 16
auro 89 13 94 5	axe 82 12	bibis 139 13 182	112 8 113 16
127 9 135 5 236		12	braccis 106 13 179
15		bibifus 112 2	13
auroque 208 23	B	bibit 214 14	brachia 40 6 44
aurora 148 4 183	Baccha 99 4	bibulis 217 1	4 68 9 72 16
7	Bacchi 61 7	bibulum 186 1	97 12 138 3
auroræ 36 3 167	Bacchiadæ 185	bicornes 33 1	165 2 196 10
17 192 2	1	bicorniger 126 3	198 10 202 1
auroram 216 17	Bacchus 61 7 144	bimarem 113 3	208 12 209 6
aurum 147 13 235	8, 9	bimembres 15 7	216 6, 12 217
7	balthus 236 15	bimembri 92 13	4 225 4
aurumve 51 9	barbara 3 11 54	bina 34 6 36 13	bractea 48 4
ausa 118 5 134	7 58 15 78 2	61 14 79 4 191	breve 69 5 142
4	117 13 181 14	12 141 10	6
ausis 136 15	barbaraque 132 2	bis 22 17, 18 94	brevi 76 6 141
auso 214 19	barbarica 21 2 115	16 179 8 234	16 204 17
auspicii 129 2 182	12	9	brevibus 19 1 83
8	barbitos 143 4	bisque 57 4	13
auspiciis 28 6	beata 112 16 167	Biffonia 16 16	brevis 145 5 202
ausurus 127 7	6	Biffonis 175 16	14 209 11 214
ausus 5 3 17 3	beatior 166 9 221	blanda 45 12	2
90 3 119 11,	5	blandæ 22 14 146	brevius 198 23
12 171 2 178 3	beato 190 11	9	Brifeida 28 7 221
aut 67, 15 20 10	Belide 138 7	14	13
24 10 28 9 32	bella 7 2 27 11	blandior 150 13	Brifeide 21 1
7, 8 33 1 47 4	47 10 72 11 78	blandis 14 1 171	bubus 49 10
66 15 67 5 85	16 126 8 127	2	Bufinus 50 9
5, 6 98 11 99	11, 16 128 20	blandissima 144	bufta 135 11
3, 5 100 17 112	140 13 175 11	11	Byzantia 39 5
5 119 1 126 15,	191 17 192 6	blanditias 83 11	
16 134 9 136	Bellando 27 10	132 15	C
7 147 15 166	belli 74 5 126	blanditiis 183 7	Adam 139 10
1 172 3, 4, 17	12 177 7 184	blandianur 240	141 10
174 5 176 12	17	13	cadant 216 2
177 7, 8 180 6	bellica 137 15	blandus 188 8	cadat 41 8 88 2
182 1, 2 187 1	bellis 72 11	bona 107 11 131	128 8 183 12
192 11 195 2	bello 15 7 131 11	2 165 8 174 1	193
201 1 202 10		11	

INDEX

193 2 226 20	calamum 104 3	capient 167 2	careat 16 11
cadent 69 4	calathis 91 4	capiere 220 6	carendus 5 12
cadenti 153 13	calathum 91 1	capies 31 5 130	carent 61 2
cadentibus 37 11	calen 19 3	18	caro 130 6
cadere 128 7	caleo 202 17	capiti 34 11 35	carere 5 3 12 8
caderet 112 10	caler 198 4	1 112 3 147 1	60 10 172 16
cadit 88 8 131 2	calliditate 173 12	capillis 59 7 94 5	180 8 183 13
197 2	224 14	99 5 133 3 138	cares 80 5
cado 19 2	callidus 219 5	17 163 15 258	caret 35 13 130
caduca 155 8	caior 136 3 143	17	10
caducam 166 3	8 215 13	capillos 21 15 25	carina 13 12 147
cadunt 26 6 49 4	Calydonis 223 5	7 51 7 82 10	10 163 6 200
138 2 258 12	campo 123 9	90 3 103 9 19	8
240 12	cana 11 12	121 5 126 1	carinas 45 15 58
cæca 15 8	candida 34 11	137 1 222 5	1 205 1
cæcis 104 1	144 1 145 7	capillus 147 14	carinam 129 17
cæcum 30 16 157	196 13 225 4	capit 34 4 74 8	carinas 73 17 131
8	234 30 241 13	188 6	3 214 3
cæde 62 11 64 2	candidaque 98 21	capiti 112 12 144	caris 232 21
92 4 104 2	candidior 174 12	8	carissima 107 9
134 17 18 158	candidiora 150 8	capta 15 10 23 2	caritura 29 7
13 168 7	170 14	34 4 50 6 116	carmen 18 14 43
cadem 137 9	candor 31 10	16 221 10 236	12 76 12 143
cadis 29 4 134 6	canebat 49 7	18	3
caduntur 163 1	canent 200 7	capta 78 1	carmina 120 3 143
calarus 236 15	canente 242 4	captabere 220 5	2 9 10 144 11
caeleste 172 7	canes 32 6 43 4	capam 221 9	154 15 242 7
caelestia 184 19	88 4 92 7	capannus 208 17	8
caelestibus 259 17	caelestis 24 11	captantem 240 18	carmine 20 10 59
caelibe 130 5	caner 45 6	captantur 168 9	1 236 3 239
calo 105 5 161	canibus 119 1	captarum 94 3	20
16	canibusque 108 13	captatiles 230 13	carpere 31 7 195
calum 193 7	canis 133 3	captavi 83 17	4
calumque 7 13 45	canit 159 13	capres 190 14	carpitur 160 4
1	canitur 144 12	captiva 24 15 26	carpi 110 7
cerula 44 8 58 1	canore 160 14	9 94 1 101 3	Carthaginis 66 1
147 3	canadum 145 15	capivo 6 1	Carthago 65 9
cerulea 162 16	170 19	capto 93 2	cala 42 16
ceruleus 215 13	canitidi 145 16	capus 7 9 30 18	Callandra 163 15
caruleis 67 16	cantat 152 3	211 8	callibus 227 13
caruleus 70 10	cantata 59 2	caput 26 15 51 3	calta 50 13 125
carulus 86 12	cantatus 120 1	126 9 133 4	22
cælia 44 7	canus 121 15	165 9 208 10	castaque 18 12 136
castaque 119 8 175	canuit 34 1 213	224 15	16 172 14
6	7	caputque 26 2	castas 58 7 218
cæsis 176 13	cape 25 15	cara 100 4 113 2	8
cæsius 5 1 137 8	capellæ 160 7	128 1	casto 3 8
cæstra 25 13 57	capellæ 160 7	Cara 207 5	castora 82 2
12 61 16 776	caperentur 164 8	carbala 75 5 58	caltra 5 4 56 12
133 10 143 12	capeterne 22 3	10 234 9	177 8 214 17
152 4 157 7 192	capetes 27 11 58	carcer 138 18	castris 3 6
19 194 10 198	2	carcere 202 6	caſus 131 10
19 221 5 242	capit 14 6 23 20	careant 209 14 223	catena 29 1
15	183 8 220 5	3	catenâ 101 3
calamo 242 17	235 22 237 10	careas 67 14	catenæ 142 1
	capit 242 10		

cat-

VOCABULORUM.

catenis 222 9	cadentes 197 10	certamen 164 13	circumdare 165 21
catulus 43 3	cedere 215 12 226	177 10	circumspicit 58 3
cavas 193 8	14	certamina 160 17	cira 45 3
cave 229 22	cedis 232 17	226 9	citra 234 8
caveas 219 16	cedunt 87 8 220	certamine 176 15	citari 71 7
caveto 118 1	17	232 15	citata 163 5
causa 3 1 6 6	Celeno 213 5	certaminis 171 5	citharæ 27 4
20 9 25 18 38	celare 39 3 169	certaque 59 8	citharas 155 2
4 48 4 68 14	21 294 3	certi 40 4	citius 10 2
78 10 80 8 94	celat 107 18 113	certior 53 4	cito 23 8 48 6
16 95 8 103	13	certus 75 4	116 6
15, 16 106 13	celatur 57 9	certus 75 7 201	cito 21 7
128 13 134 2	celaverit 157 3	7	citot 43 4
140 5 147 9, 18	celavimus 106 13	certo 49 1	clam 215 11
150 3 158 10	celebrima 42 3	ceruus 65 5 149	clamabam 82 11
179 6 181 18	25 9 11	1 183 17 232	210 11
182 5 186 18	celebrare 126 4 170	19	clamabis 48 9
190 6 199 20	17 224 7	cervice 150 11 165	clamant 120 7 126
204 12 207 6	celebras 146 11	9 169 17	5.
219 2 220 18	celebrat 143 7	cervix 30 5	clamantem 77 9
222 16 224 13	celer 45 9 202 6	cervix 221 1	clamanti 98 1
225 20 226 15	celerein 109 18	celspite 152 8	clamantis 106 22
231 17 233 9	celeres 32 6 51 1	celspitibusque 139	clamarem 121 6
238 8 240 12	155 2	10	clamat 48 8
causa 128 11 223	celeri 184 3 215	celspitis 157 13	clamata 66 19 bis
12	16	cellas 22 6	clamore 108 9 135
causam 20 12 76	cella 4 7	cellas 54 5	9
13 106 3 138	cellis 102 20	cellis 35 16	clara 168 5 179
11 161 4 170 4	Centaurs 191 17	celli 119 13	3 181 2 207
176 14 191 14	centesima 141 9	celit 84 1 103 13	20
211 3 215 4	centum 100 1 144	135 8	claramve 201 3
causaque 212 4	3	Ceycis 197 15	clarus 36 1 214
230 6	ceperunt 175 15	2	7.
causas 7 7 12 4	Cephalo 148 5	Chalciopeque 191	classe 2 2 44 7
71 15 205 8	Cephalus 36 1	Chara 115 4	127 11
239 13	Cepheia 145 7	Charaxus 150 1	classen 29 5
causis 102 12 231	cepit 221 13 231	charta 6 11 104 4	classi 24 14 158
9	1	242 16	12 163 12
cauta 232 4	cera 132 14	charta 194 10	classibus 214 4
cautas 184 10	ceræ 132 18	chartas 50 5	classis 17 2 75 9
caute 132 8 219	cerata 66 5	chelyn 153 15	175 1
18	ceratas 44 8	cibo 135 13	clava 37 9 93 15
cautum 198 24	Cerberus 92 8	cibos 105 16	100 11
cautus 5 6 204 2	cerea 59 9	cibus 169 12 180	claudat 205 3
205 4	Cerealis 37 7	10	claudere 195 13
cecidere 216 19	cernam 97 17	cibulque 101 10	claudetur 133 7
cecidisse 3 2 23	cernere 98 19 164	cinerem 3 9	claudis 213 10
14	7 216 22	cineres 76 10	clausa 73 4 134
cecidit 134 10	cerni 198 7 216	cineresque 72 5	1
cecinat 18 14	18	cingit 99 17	clausaque 230 10
Cecropi 101 14	cernis 184 1	cingitur 229 12	clivo 220 3
Cecropidum 227 15	cernit 239 2	cinis 210 18	clivus 199 12
Cecropios 102 19	certa 40 4 56 11	Cinnama 175 5	Clymenen 171 1
cede 93 8 119	228 15	Cinyraque 36 5	192 19
12	certa 195 8	Circeque 213 3	clypeos 27 7
cedens 177 8	certæ 212 4	circum 136 1 223 7	clypeum 132 9

INDEX

crebraque 146 2	crefcentia 65 9	cubilia 26 17 151	182 9 184 4 17
credar 34 1 83 1	crefkit 150 1 169	9	195 11 106 8
95 10	12	cucurrit 44 3 57 4	197 5 198 7
credas 2 1 108 17	crefcont 43 7	cui 18 1, 11 24 7	199 10 12 200
183 15 197 4	creffa 16 2 29 8	39 2 60 8 61	9 203 9 204
199 1 233 7	Creffia 173 11	15 78 10 86	18 205 9 210
credat 60 4	Creffam 101 20	7 89 12 101 5	9 222 11 223
credatur 30 9	Creffas 176 4	147 15 168 1	4 231 3 235 3
crede 1 7 13 132	Creffo 4 15 100 1	177 6 229 5	237 7 238 7
17 158 13 166	Creffon 187 7	24 7	241 3 242 1
6 175 14 185	Creffis 109 16 218	cuique 25 2	cumque 17 5
17 212 5 217	14	cuius 15 20 18 5	cum prap. 7 3 17
4 219 6 223	Creffo 114 13	72 17 116 12	2 26 14 33 5
13 2 8 5	crimen 7 12 31	121 20 180 11	42 14 45 1 40
crede tem 14 15	3 33 10 4 6	culpa 21 8 39 4	15 47 14 52 6
credetibus 34 3	74 16 89 3 7	180 18	56 7 10 4 7 68
credere 93 17 118	107 6 153 14	culpa 23 7 59 11	1 35 13 94 15
8 163 5 184	179 9 17 180	70 2 174 1	98 18 102 20
19 199 13	15 190 8 219	211 12	104 11 108 5
credet 174 2	18	culpa 40 3 71 11	110 9 209 12
credens 91 9 9	crimina 80 11 106	76 9 181 18	210 2 11 215 18
credet 175 4	21 107 16 122	186 8 227 11	22 15 223 18
credet 231 5	5 173 6 211 18	228 8	225 2 230 3 236
credibile 157 8	218 5	culpam 50 11 188	3 238 8 239
credibilis 131 18	crimine 12 10 30	9	15 240 15 16
credideris 225 15	14 31 9 62 14	culpasse 126 15	cumque 23 3 27
24 7	54 15 133 10	culparum 232 14	12 73 7 181 8
credidimus 14 1, 2,	14 3 1 8 8	culpent 119 9	188 18 202 12
3 5	179 3 135 11	culpo 62 15	203 7 232 21
credidit 187 15 223	20 12 211 11	culpe 91 10	cumulative 14 9
15	221 12 229 15	culor 73 1 112	cuncta 116 2 187
credimus 11 6 208	criminiis 138 14	10	8 196 5 197
18	174 18 213 2	cuius 90 9 92 16	6
credis 58 4 164 10	crine 151 6	59 15 112 10	cunctarum 162 9
167 1 1 22 8	crine 221 1	167 7 239 2	cunctans 199 5
credita 11 5 55 2	crinebus 147 13 235	cultaque 190 11	cunctis 235 16
97 2	7	cultum 167 11	cunis 87 6 91 14
credite 27 18	credos 258 13	cultus 83 15 94 6	cuperem 1 4 7
creditor 80 7 116	credulitas 191 7	147 16	cuperent 125 2
4	credulitas 1 3 5 7	cumi 2 2 10 11	cuperes 53 6
creditus 185 9 223	credulibus 98 9 158	15 5 22 7 24	cupias 189 7
7	15	3 42 9 43 13	cupidaeque 58 5
credo 182 1	credulis 75 15 102	49 3 36 57 5	cupidi 22 1 209
credor 84 14	5 156 1 233	61 1 68 9 70	13
credula 54 9 161	1	5 70 4 79 9	cupidine 163 9
6	credul 90 7	83 12 84 5 87	cupidis 130 16
credibile 111 20	credulitas 23 15	6 98 11 100 5	Cupido 155 15
credulitas 118 10	52 6 64 2 165	7 107 7 118 19	cupido 50 9 198
credulitas 118 10	9	117 6 120 13	4 220 10
credulus 43 12	crematio 151 7	123 8 124 6	cupientu 164 7
cremor 24 10	crematio 80 10	129 3 17 13	cupiere 162 5
cremonia 134 14	crematus 106 7	1 141 1 45 15	cupies 45 8 241
crepantulus 117	crepore 72 15	149 11 151 11 154	20
9	crepore 222 2	3 150 16 153	cupio 47 5 162
crepulus 125 1	crepus 220 7	16 167 11 16	5 216 9 242
crepus 120 4	crepus 74 14	178 11 179 10	19

cupit

VOCABULORUM.

cupis 73. 16 216.	custode 22. 1	Danaïs 1. 3 47. 13	10 47. 2 50. 7
7 231. 5	custodiat 187. 9	52. 6 127. 14	59. 8 60. 3 62.
cupit 183. 8 223.	custodis 114. 9	Danaum 734. 13	11 74. 11 89. 2.
16	custos 39. 8	Danaum 129. 10	6 103. 5 107.
cupressifero 92. 1	custosque 9. 8	Danaus 78. 4 138.	12 112. 14 200.
cur 28. 15 38. 2.	cycno 181. 5	13	9 207. 5 15 216.
53. 9 95. 9 99.	Cydicpe 223. 11	danda 22. 5 65. 16	19 222. 18 225.
13 103. 16 105	225. 10 226. 16	137. 12	13 228. 2. 5 234.
11 106. 3 111. 7	Cydicpen 237. 1	dant 140. 4. 12	14 235. 17. 18
112. 123 130. 7.	Cydnus 149. 1	dante 156. 4 165.	239. 4. 17 240.
8 147. 18 154.	Cygni 81. 9	22	5. 11 241. 7
3 155. 18 186.	Cythera 158. 2	dantque 75. 4	deque 138. 2
14 193. 5 199.	164. 12 191. 11	dantur 24. 2 135.	Dea 28. 17 32. 3
15. 19. 20 210.		6	41. 5 115. 12
7 213. 9 214. 18		dape 90. 8 168. 6.	116. 12 121. 16
215. 3 221. 12		Daphnen 144. 9	139. 2 163. 10
222. 3 228. 7. 9		Dardana 74. 10	167. 18 196. 13.
237. 7. 9 240. 3.		Dardaniæ 160. 5	17. 18 227. 1
cura, 3. 5 9. 9		Dardaniæ 175. 3	233. 17 235. 18
78. 5 83. 15 121.		Dardaniæ, 128.	239. 11
20 126. 1 133.		15	Dea 185. 4 218.
8 141. 11 150. 7		Dardaniæ 167.	16
161. 7 173. 16		12	Dea 13. 8 83. 12
189. 6 225. 13		Dardaniæque 192.	184. 16 222. 20
233. 15 242. 15		2	228. 12 231. 2
curaque 162. 8		Dardanius 79. 16	Deam 175. 4 212
curâ 228. 5		dare 23. 6 24. 4	14 218. 10 226
curæ 66. 16 187.		57. 5 150. 16	4 209. 10 237
4		163. 16 177. 1	12 241. 20
curam 173. 14		194. 13 209. 7	Dearum 160. 17
curas 7. 5 147. 8		daret 184. 17 196.	Deas 149. 10 181
curat 201. 2		1	16 197. 2
curat 208. 9		daretis 169. 9	debimus 75. 11
curis 164. 10		dari 99. 19 108.	debet. 85. 3 86
currere 193. 6		13 154. 10 182.	13
current 67. 16		14 234. 18	debere 67. 9 162
curris 140. 3		dat 62. 16 94. 7	15
curro 97. 19		107. 20 140. 4	debet 105. 12
curru 59. 3 148.		155. 6 162. 4	debita 71. 9 103
9		181. 5 232. 2	14 132. 15 237
currus 32. 9		data 21. 10 22. 5	18
curfibus 189. 11		25. 3 80. 8 102.	debitus 218. 6
curfu 50. 1 146.		10 147. 20 185.	debueram 53. 4
14		2 186. 16 188.	debuerant 111. 4
curfque 55. 11		1 230. 3	124. 7
curfum 155. 14		datamque 227. 10	debueras 23. 6 226.
curfus 11. 10 171.		dai 141. 4	14
7 209. 21		dati 131. 6	debeir 14. 8 119.
curva 33. 12		datura 172. 9	2 236. 2
curvavit 183. 16		datura 18. 6	deceat 42. 6 128.
curvi 200. 1		daturus 238. 3	17
curvis 6. 4		datus 152. 2	decebat 155. 10
curvo 186. 1		Daulias 152. 2	decentior 44. 1
curvum 151. 14		de 6. 9 13. 9 15.	decepit 71. 11
cuspidē 41. 8		1 21. 5. 6 30.	decepta 15. 1 181.
cuspidis 27. 7		18 34. 6 42. 4.	5 223. 1
			de-

INDEX

deceptz 69 1 209	7 238 14	12 7 18 3 20	deferta 199 6
1 242 13	deducere 59 3	11	deserta 24 8
deceptam 219 1	deducis 91 5	Demophoonta 17	deserto 2 4
decepte 109 9	deducit 174 7	8	desertor 214 17
decepto 22 1 33 9	deducta 183 4 234	dempta 112 12	desertos 152 3
decere 47 6 145	5	dempto 5 12	desertum 95 14
14 166 12	deducta 239 3	demptos 198 17	deseruere 171 4
decet 35 2 167	deerant 149 13	demptus 218 7	deseruiste 26 18 43
10 214 3 215	doerat 98 17	demptum 108 21	16
14	deesse 200 6	demptus 215 8	deseruistis 172 10
deciderint 228 16	defendere 127 7	demptus 106 18	deseruit 50 6 62
decipe 233 11 238	defensa 42 16	denique 3 6 12	12 217 2
1	deserat 138 8	3 35 8 47 9	desierant 90 2
decipere 114 10	deficiam 206 8	98 23 117 3	designat 129 9
decipiant 146 9	deficior 51 16	149 4 169 1	desinuisse 153 6
decipiendus 39 8	deficit 118 4	221 9 226 7	desinat 25 17
declive 70 9	deformis 233 13	denso 167 1	desine 184 11
decolor 86 2	defunctaque 141	dent 41 9 57 7	desinis 87 7
decor 112 4 221	13	dente 36 12 100	desinit 231 18
3	degener 166 5	18 194 8	desinire 155 2
decus 149 12 172	Dei 15 8 79 12	dentis 55 5	desino 204 15
1 181 4	160 12	dentibus 117 3	desint 147 7 215
dede 141 13	Deianira 95 6, 12	denur 157 1 200	5
dedecuisse 90 6	96 2, 8 171	16 221 11	desistat 186 14
dederam 117 5 156	10	Deo 55 2 65 2	desistere 186 13
8	Deianira 94 9	73 11 88 9 99	desit 74 7 180 5
dederas 29 2 100	deiecit 106 7	4 214 5 242 4	despecta 191 1
12 170 17 218	Deiphobo 47 14	Deorum 13 9 101	despectu 16 7
14, 15	Deiphobusque 176	9 442 11	despectus 229 14
dedere 71 2, 14 98	16	Deos 3 11 11 13	despice 47 8
20 141 4	deiapla 196 17	19 8 30 8 50	desinor 249 7
dederis 29 7 177	Delia 32 4 222	6 69 10 72 19	desistit 30 4
39 211 13	19	73 2 74 10 113	desistuntque 46
dederit 179 6	deliciis 151 4	10 116 4, 8 119	14
dederunt 236 17	deliciusque 167 10	6 163 8 166 12	desistuntque 108 14
deci 13 13 18 4,	delicti 190 9	233 4 442 10,	desistuisse 151 2
6 21 14, 15 61	deligere 31 8	11	189 4
14 62 1 70 6	delinira 179 9	depellere 239 13	desistunt 63 13 101
100 6 117 16	desinuisse 81 10	deperit 48 10	10
149 7 169 13	Delon 234 15	depone 35 9	desunt 119 11 242
216 20	Delos 230 4 234	deponere 208 7	8
dedignare 116 7	4, 20 235 10	deposita 195 3	det 107 11 127 2
167 13	delphina 216 21	deposito 94 10 192	208 16
dedignor 40 1 66	delphines 200 1	11 196 9	detegit 55 11
15	Delphis 442 4	deprecor 25 5 96	detinet 37 4
dedimus 237 19	delubra 115 11	3	detinere 125 12
dedique 232 10	dem 207 17 231	deprendi 68 16	detinuisse 34 8
dedisse 187 14	3	deprentus 210 3	detrabat 90 11 195
dedissem 101 17	demens 7 4 62 7	depudivit 40 7	7
124 9 149 7	234 10	depulit 141 18	detrabit 71 12
dedit 20 11 62	demere 121 4 235	descendere 198 11	Deucalion 153 14
10 84 4 108	4	descendit 172 6	devenerat 11 4
15 129 4 147	demeruisse 12 10	desererer 13 12	devia 18 14
6 158 5 187 3,	demissos 103 9	desert 114 12	devicto 55 9
7 214 12 215	demitto 159 11	deseror 121 9	devius 160 2
4 223 8 235	Demophoon 12 9	desertaque 46 11	devorer 24 9

VOCABULORUM.

devota 95 13	12 124 10 125	difficilem 186 8	diruta 5 18 23
devotâ 114 6	6 187 6 223 11	difficili 234 5	11 84 4
devoto 64 4	224 12 233 7	difficilis 145 3	Dis 14 3 167 16
devovet 59 9	235 20	diffidimus 101 11	177 13 220 6
devovi 11 9	diceris 41 10 53	diffundimus 81 3	Dique 218 17
devovit 26 2	2 62 8 91 2	diffusus 49 8 99 3	disca 241 24
Deum 33 8 105	189 4	digesta 100 1	disce 183 13
14 201 12	dices 20 2 167 3	digestus 92 7	discedat 218 1
Deum 164 4	190 7 204 12	digitis 6 11 27	discedens 17 7 44
Deus 3 8 12 14	222 123 13 241	6 51 8 91 7	9
42 5 52 4 73	18	102 14 121 2	discedente 10 7
9 124 1 242 7	dicit 132 6 229	137 16 160 12	discedere 7 14
dextera 12 13 72	5	170 16 182 13	discedimus 99 13
20 104 3 118	dicimus 132 16	186 19 222 6	discedit 149 9
5 136 16 194	dicis 74 16 184	235 7	discedit 149 9
10	12 237 4	digitos 232 5	dissecta 5 9
dextrâ 53 12	dicit 145 10	digna 14 16 25	dissectamque 115
dextrâ 116 24	dicitur 107 19	1 35 10 37 12	
134 16 142 3	dicitur 113 15	53 8 102 18 135	dispar 128 13
dextrum 240 16	175 9	12 140 1 145	dispersant 111 3
Di 9 6 15 2 27	dicor 125 16 185	11 155 18 160	displacuisse 126 16
13 49 13 69 9	2	18 165 4 166	dispositis 143 9
103 5 118 9	dicta 110 10 138	4 167 7 172 2	distinet 67 2 192
127 1 129 12	6 154 18 159	179 8 192 8	4
158 14 171 5	6 218 18	198 16 202 8, 9	diffimiles 87 8
179 16 186 4	dictant 149 11	dignaque 47 5	diffimili 226 9
193 3 198 16	dictas 83 12	dignæ 52 5 161 3	diffimula 186 13
220 1	dictatis 219 9	dignabere 204 11	diffimulanda 47 4
Dianâ 229 1 238	dictis 123 4 194	dignam 51 11	diffimulante 33 8
5	9 237 14	dignior 56 2	diffimulante 224
Dianæ 35 11, 15	dicto 236 7	digno 31 11	18
115 11 116 3	dictos 163 19	dignos 197 1	diffimulare 93 20
218 3 226 17	dictu 236 3	dignum 164 6	182 8 166 14
229 7 231 3	dictum 212 13	dignus 63 4, 26	diffimulo 157 3
236 1	dictus 5 8	87 6 141 2	diffincta 43 3
Dianam 234 1	Dictys 120 21	digredimur 199 7	diffinet 81 11 117
dic 12 9 62 17	dicunt 242 7	dilaceranda 118 6	12
202 10	dicuntur 101 1	dilacerate 110 2	diffinâta 172 5
dicam 26 19 123	180 8	dilantantur 8 8	dii 37 3 40 3
12 172 15 233	didici 101 12 183	dilectæ 217 5	63 13 75 16
11	6	dilectam 189 3	98 13 110 10
dicant 134 11	Lido 65 5, 15 68	dilexit 33 8	113 11 115 12
dicar 8 1 16 14	18 73 3 75 2	dilutur 206 14	149 12
39 6 47 2 54	76 14	dimissæ 45 3	diva 36 4 71 13
9 75 1 126 12	die 19 5 150 8	dimittere 11 9 134	146 12 140 6
180 18	174 12 207 20	3 165 11	divæ 160 13
dicarque 219 11	diem 10 6, 11 4	dimotæ 197 14	diversa 197 9 143
dicas 25 8 69 3	40 12 146 16	dimotis 203 12	7
123 5 160 12	162 4 191 8	dirumerat 138 14	diversâ 178 7
219 1 225 16	dies 2 5 43 17	Diomedes 90 7	diversi 120 9 215
dicat 136 1	70 9 110 4	dira 45 12 122	7
dicebas 23 20 100	121 17 212 10	16	diversis 132 13
7	232 21	diraque 59 2	cives 18 5 13 2
dicendum 223 13	dielque 66 8	dirigere 30 2	92 30 101 9 8
dicere 17 7 30 6	differt 21 13	dirigunt 110 8	113 2 140 2
45 4 92 16 119	differt 206 3	dirum 8 9	120 10 181 15
		k k	divino

INDEX.

divine 157 13	dolori 119 11	dormit 231 16	ducitis 206 13
divite 167 7	doloris 150 3 211	dormitancur 216	ducum 80 2
divitiis 181 13	23	17	ducumque 162 7
divitiola 158 16	dolos 3 3	dos 61 9 123 9,	duce 61 12 132
divitius 238 2	dolofas 219 11	12, 13 151 12	4 151 11 197
diurna 55 8	dolus 219 12	distale 119 13	16 105 3
diurnus 197 12	doma 40 8	dotalis 40 15	dulece 151 18
dixerat 50 1 114	domina 202 16	dotata 24 1 62	dulci 130 20
11 145 10	dominae 91 2, 10	14	dulcis 27 10
dixere 147 19	104 2 128 14	dota 47 12 109 8	Dulchii 3 5
dixi 12 2 25 10	132 7 137 10	dotem 74 1	dum 5 7 7 8 9
54 13 77 7 129	198 9 202 4	dotis 173 17	5 11 11 14 11
5 137 2 138 11	222 4 224 15	dotis 117 11	25 9 27 11 46
155 4 183 1	dominam 26 9	draco 117 9	1 49 13 55 11
187 2 194 5 196	159 8	draconem 54 1	67 12, 14 75 20
13 197 20 202	domini 26 8	121 19	13 91 7 100 8
3 235 1 238 7	domino 21 6 77	Dryades 33 1	122 3, 9 125 9
diximus 225 17	8	duabus 34 3	130 6, 17 131 12
dixit 22 8 30 9	dominoque 21 5	duce 191 14 192	132 13 138 3 11
43 17 71 8 96	dominos 30 8	20	157 1 165 5 170
6 106 6 114	dominum 27 15	duas 34 5 160	15 171 10 178
16 127 15 149	151 11 225 14	18 205 8 214	13 189 9 194 8
11 152 11 161	dominus 23 18	2	196 5 199 6 201
15 173 13 184	domite 15 7	dubia 70 3	9 204 17 210
11 236 5	domitice 93 15	dubia 88 8 196	17 219 2 221
dixit 127 9	domo 23 6 34 6	4 216 22	9 16 228 12, 15
docentur 14 3	83 1 119 12, 13	dubiae 201 6	232 17
docta 239 20	154 1 190 20	dubiam 228 7	dumque 132 3
doctam 198 16	208 5	dubias 102 22 158	137 7 138 11
doctas 16 9	domoque 121 9	3	165 21 178 14
doctis 121 15 228	140 13	dubii 135 9	207 11 225 3
18	domos 6 5 131 8	dubius 188 4	235 11
doleat 46 11	domui 74 15 168	dubio 215 14	dummodo 200 16
dolenda 42 8	12	dubitanti 30 9	216 11
dolendi 224 13	domum 86 14	dubitaret 187 1	duo 81 11 83 10
dolendo 212 5	132 8	dubitas 72 15 95	99 12
dolent 80 14	domumque 49 11	6, 12 96 2, 8	duobus 83 10 119
dolente 218 2	domus 34 3 39 9	197 8 230 2	13 132 4 230
dolet 43 8 58 10	95 13 102 3 167	dubitares 226 6	2, 6
150 4	4 181 2 188 8	dubito 161 10 169	duorum 63 13
doli 220 3	domusque 187 3	19 178 11 180 5	duos 36 6 39 9
dolis 236 18	dona 3 12 22 14	191 15 215 15	73 8 99 12 107
dolitura 149 4	51 12 58 11 76	221 6	10 110 14 123
dolo 5 2, 4 15	10 1, 9 6 175	dubium 164 14	2 199 16 214 9
10	7 182 2 185 4	220 5	dura 44 4 113
Delonaque 5 1	206 11	ducar 211 6	15 126 10 169
dolor 62 16 98	donaque 190 12	duce 73 11 100	9 172 17 231 1
18 107 1 110	donas 109 7	6 158 3 201 8	dura 101 3
1 130 2 149 15	donavi 72 8	duces 208 1	duraque 40 8
154 13 169 19,	donec 117 7	ducentia 33 11	durabile 35 13
20 218 2	donis 161 8, 15	duces 3 10	durante 5 11
do.ore 98 24 106	doque 232 10	ducit 120 16	duras 72 6
2 154 16	242 12	duci 140 8	durat 72 1
dolores 106 19	Dorica 177 8	ducimur 135 3	duri 39 7
125 21	dormis 188 5 209	ducit 214 8 235	duris 91 7 179 2
	3	13	durius 20 1
			durius

VOCABULORUM.

duricia 68 2
duritiem 35 9
durus 24 1
duri 11 69
10 134 137 7
durum 232 1
durumque 66 13
dux 80 2 120 13
140 8

E

e 33 6 52 2
57 9 13 93
2 97 16 120
13 128 12
150 1 170 16
178 7 179 21
193 10 24 9
229 21 38 14
ea 33 7 153 15
170 2 173 7
182 3 209 19
237 7
eadem 140 7 187
13
eam 65 13 204
10
eant 149 4
eas 187 2
eat 16 9 28 6
74 6 118 16
129 8 207 16
228 2
eatque 24 18
ebrietas 169 16
170 10
eburnea 221 1
eburno 148 9
ecce 83 2 117 9
135 9 140 12
147 11 160 7
214 13
ecquæ 175 13
ecquid 142 3 155
7
edenda 108 20
edendi 8 13
edendos 119 1
edere 107 1
edidit 90 2 109
2 139 7
edifico 75 14
edita 42 10 68 10
editus 109 15
efficit 198 13

effertus 90 8
effice 116 6 137
4 214 15
efficiam 174 16
efficiet 134 12
efficit 155 5
effigie 230 1
effingoque 224 22
effuge 138 11
effugere 121 14
140 6
effugas 220 7
effundere 75 15
effundit 120 3
effusus 69 2 163
15
egens 8 13
egenti 18 5
egerat 79 15
egeret 232 14
egi 43 4
egimus 219 7
egit 95 5 126 4
ego 2 4 8 7 8
10 7 217 22 1
23 12 24 14 25
18 27 17 30 13
34 1 38 4 40 1
45 15 47 1 51 1
52 6 54 3 56 3
194 17 195 13
197 9 199 7 19
200 17 201 3
202 3 233 10
236 13 237 21
239 19 241 7
egrediebar 196 8
egredior 164 1
egregio 35 2
egressa 177 13
egressæ 235 9
eguisse 53 12
ejectam 75 6
ejectos 140 14
ejectum 70 5
ejusdem 57 10
elapsa 72 7
elapsaque 107 3
elapsus 73 1
elapsos 73 2
electa 20 8
elegia 143 3
Eleleides 32 11
Eleo 202 6
Eleusin 34 7
elige 235 13 234 1

eligis 311 10
elilis 91 13
elissent 118 11
Elissa 71 8 76 11
eloquar 156 5
eloquor 150 14
elus 236 12
emaduisse 170 8
emeruitque 62 14
eminet 113 14
eminus 159 4
241 8
emissus 140 9
emo 72 8
emunt 51 10
en 34 1 50 4
616 93 18 141
7 219 13
Endymion 196 15
enim 44 5 46 5
66 15 69 13
113 13 118 7
149 7 157 3 169
7 180 3 5 198
12 204 11 211
15 231 9 235
19
anixa 33 10
ense 37 13 109 5
134 9 136 12
ensem 76 3 13
109 3 136 1
ensis 26 16
ensis 28 18 76 2
81 2
enumerabor 174
22
eo 34 2 71 4
115 11 126 4
219 9 224 18
230 8
eos 24 3
Epyren 113 3
Epimethida 24 10
epistola 29 9 53
7 133 7 156 1
157 9 178 1 181
15 205 11 230
9 238 1
equæ 92 4
equas 90 8
equestre 92 14
equi 22 18 32 10
35 3 106 12
equidem 58 13 82
6 101 19 123
k 2

17 184 19
equinus 95 2
equis 5 8 67 16
84 5 87 12 176
13 235 4 236 2
equos 4 9 59 4
106 18 120 16
168 6
equus 30 18 202
6
eram 2 11 20 2
61 4 78 15 83
10 97 2 106 4
150 6 150 6
170 8 194 1
232 3
erant 73 13 82 7
106 8 114 1 14
136 8 151 8
159 16 161 2
162 4
eras 5 6 13 2
23 18 4 9 12 46
150 6 150 6
79 2 83 19 149
1 178 10 181 18
232 7 237 8 22
241 2
erat 3 1 67 9 13
10 14 12 14 16
22 2 23 14 15
26 3 27 10 28
28 31 10 34 11
34 180 14 194
2 196 7 197 12
199 2 210 10
212 18 218 17
229 18 234 10
11 20 239 6
Erechthida 175 15
ereptos 69 10
ereptus 98 23
exerax 160 15
ergo 45 11 102 3
165 3 185 15
209 5 232 9
Erichtho 151 3
erigor 136 10 197
18
Erimantho 92 1
erimus 174 5 214
14
Erinyes 109 11
Erinnys 56 5
eripit 108 3
eripuisse 35 12
k 2

I N D E X

eris 13 10 25 10 22 8 32 11 41 2 18 73 16 133 6 144 8 154 6 166 6 164 18 225 12 237 2 erit 16 10 19 16 24 8 25 6 35 15 39 8 61 9 66 15 4 68 10 71 16 76 4 12 84 2 94 10 95 10 102 14 201 8 103 8 24 8 215 10 217 6 219 18 220 14 223 5 225 20 229 8 230 4 5 ero 8 2 17 8 15 6 99 22 115 18 189 14 190 14 200 18 errabunt 14 1 errantique 235 14 errandum 71 15 errat 59 7 31 7 89 9 133 17 erravi 99 3 erret 64 1 211 2 erronem 146 7 error 71 15 138 11 180 14 16 212 2 errorem 84 16 erroribus 18 3 erubui 106 7 erubique 182 16 erubuisse 218 4 256 8 erudiendus 10 4 erunt 89 5 153 16 eruta 45 6 Erycina 146 11 es 5 3 8 65 5, 7 79 15 90 3 93 5 12 107 11, 12 258 5 241 4 esse 7 7, 9, 11 19 8 25 2 29 10 38 13 44 6 47 3 52 8 53 4 73 2 75 2 16	89 2 105 12 214 4 115 2 216 8 117 12 220 4 120 16 21 4 223 16 224 10 225 16 228 8 effem 192 9 221 5 effes 68 1 79 2 93 4 113 7 171 5 20 15 effet 2 3 21 12 100 12 106 4 165 15 178 9 19, 1, 100 5 234 4 241 5 efft 2 9 3 5, 9 4 6 6 2, 13 78 9 4 10 3 12 11 13 3 14 15 15 10 19 1, 20 3, 8 21 5, 8 22 6, 9 23 3 24 16 25 17, 26 26 1 27 5 8 1, 6, 9, 29 7, 9 30 5, 7 31 7 223 3, 13 35 5, 9, 11 20 2, 4, 11 27 6, 9 229 7, 13 23 1 232 1 253 18 234 2, 5, 14 235 9, 18, 22 256 11, 16 237 13 258 8 259 13 18 241 11, 15, 18 242 9, 15 esse 109 14 ello 210 11 221 10 efuros 88 4 & 4 5 5 1, 6, 10 6 14 7 2, 3, 5, 10, 12, 13 8 4, 5 10 2 11 6 12 4, 7, 13 16 13 1, 3, 8 14 3, 10 15 1, 5, 6, 7, 8 17 7, 11, 14 18 2, 10, 14 19 7, 12, 16 97 5, 8, 19, 98 3, 14 99 9, 100 3, 9, 19 101 1, 2 102 10, 21 227 2, 6, 7 228 1, 9 229 15 237 16 238 10, 14, 18 239 2, 5, 8, 10 240 13, 14, 17, 19, 1 241 4, 20, 21, 24 242 1, 7, 18 etiam 6 16 13 11 24 3 61 11 68 5 71 17 81 10 98 11 16 15 130 1 198 9 204 5 114 4 evchor 1, 7 14 eveninant 65 3 169 3 224 16 evocat 210 7 Eveno 95 1 eventu 15 12 eventus 14 14 226 8 everfa 23 2 everfas 67 8 evicta 214 15 Eumenides 71 2 eunt 14 4 81 4 127 4 euntein 198 13 234 11 eunti 155 13 196 11 euntibus 9 6 euntis 61 4 evoluisse 111 4 Eure 105 2 Euris 104 9 143 5 Europen 33 7 Eurus 67 8 Eurybates 21 9 Eurybati 21 10 Eurymachique 8 10 Euryltheus 86 5 88 11 Eurytiosque 94 11 ex 14 14 22 15 23 4 38 3 42 7 97 3 108 13 109 4 12 128 15 138 13 139 1, 2 101 5 15 165 14 224 11 226 11 exacta 188 3	exacto 31 4 exagiet 25 5 exanguis 125 15 excellaque 160 5 excelso 152 13 exceptit 178 6 excepto 179 12 exciderint 115 13 excidimus 18 1 excidit 170 16 excipe 172 12 excipienda 19 12 excipietque 132 10 excipis 164 3 198 15 excitor 98 13, 14 exclamat 163 17 exclamio 54 16 98 15 99 12 excreat 232 2 excusat 16 3 excusique 216 11 excussere 97 13 136 9 excusio 32 7 excuteretur 106 14 excutienda 188 11 excutor 130 9 exegi 109 15 exegit 95 1 exemplis 174 12 190 4 exemplum 78 9 79 14 174 20 180 1, 183 13 exemplum 49 2 exercenibus 143 5 exercere 35 11 exercet 67 13 exhibitus 189 2 exhibitus 99 8 exhibuere 184 16 exhibuit 207 20 exi 129 15 225 17, 18 exierat 18 21 exige 71 3 177 14, 237 18 exigetur 14 8 exigit 18 10 68 8 exiguus 75 10 exiguissima 141 3 exiguo
---	--	--

VOCABULORUM.

14 5 35 4	exulat 95 15	224 6	faientem 25 18
2 183 1	exulet 63 16	facilem 167 13	fallenti 50 13
9	exuitas 236 17	facilemque 195 15	fallere 2 6 14 15
um 215 10	exululare 149 16	faciles 106 1 116	16, 19 61 15
um 202 11	exurgis 138 9	8 158 5 172 10	69 13 172 14
117 18	exuta 93 9	193 3 5 208 16	227 14 223 4
54 15		facimus 221 17	falleris 93 11 174
1 91 11		facinus 62 15 97	1
129 3 131 3		6 117 7 168 13	fallis 220 7
208 5		facio 207 3	falli 50 14 222
n 63 1		facis 28 11 49 9	19
re 2 4 1		77 7 182 7 198	fallimus 208 2
4 16 125		8 219 6 220 17	fallit 212 1
		225 18 228 8,	falliunt 191 4
		12	fallor 50 7 67 1
16 11 216		facit 38 14 107	fallunt 177 5
120 6		19 143 4 148 2	falla 57 11 130 6
nda 237 6		157 10 164 15	136 11 180 13
dit 152 7		167 8	183 2 211 18
bas 157 5		facito 128 5 216 4	223 12
tata 58 16		faciunt 9 8 52 4	fallae 63 17
tem 17 9, 10		197 9 221 1	fallam 181 6 225
tes 17 8		facia 10 8 13 14	16
to 17 11		16 12 26 10 27	fallis 3 2 54 10
iunt 189 8		9 42 149 4 51	fallio 12 14 67 1
ar 204 4		8 55 3, 10 65	fallio 185 11
ere 101 1		11 83 4 87 4	fama 6 13 24 3
iar, 135 1		factaque 91 12	30 14 53 9 70
1 8		factae 163 11	8 86 1 95 4 124
remur 204 6		factam 221 17	5 127 9 159 2
ior 169 4		facti 95 9 123	179 3 187 11
te 68 4		19 138 16 179	242 5
tus 213 9		18	fama 211 14 234
brare 112 13		factus 38 8 60 1	15
erunt 138 6		86 2	famaque 164 30
ctas 25 11		factisque 16 1	famae 31 5 88 7
s 64 2		facto 100 4 103	93 17 187 14
235 12		14 109 16 179	189 15 215 12
130 1 156		11 219 11	famam 65 3 182
		factos 139 10	1 233 7
nis 137 12		factum 164 3 174	famem 139 12
no 48 8 174		19 218 16 220	famofus 94 12
183 12		11 242 15	famulae 50 1
nos 101 12		factus 147 3	famulaeque 25 3
num 16 8		facunda 154 13	famuli 222 1
ui 118 7 182		facundus 27 17	famulofque 138 5
		fagi 43 5	famulumve 224
uit 134 3		faginea 47 7	19
uar 85 5		falcatus 19 13	farra 282 12
nis 34 10		falce 6 2 43 6	fas 21 6 38 14
num 10 6		59 2	128 7 160 11
1 167 18		fallaci 18 12	167 5
ctos 149 18		fallar 7 12	falla 94 4 240 22
132 9		fallas 65 16	fallaque 242 13
140 10		fallax 174 15 150	fallae 40 8 190
72 5 99 22		19	15 206 4
1 17 172 4			

INDEX

falso 157 7	239 7	ferentibus 164 1	ferus 74 12 81 2
fastidia 162 9	fecerat 61 12	ferere 220 10	104 9 163 20
fastus 40 2	fecere 21 3 125	feres 103 22 175	171 9 226 25
fata 4 1 54 16	19	5 10 177 12	233 16
55 8 56 11 57	fecit 12 9 95 5	feret 75 2 123	festa 202 2 209
7 64 5 113 11	158 3 170 7	19	2 231 10
156 2 212 6	219 9 234 17	feri 93 12	festaque 16 16
242 4	fecimus 137 13	feriant 139 14	35 14
fatigue 211 12	fecisse 209 10 253	feris 37 10 101	festaque 235 12
fatiale 34 3	5	10	festos 162 4
fatali 95 16	fecit 155 1	feriuntur 6 4 76	fias 224 9
farebor 83 17	fecit 83 7 183 4	7	fiat 141 8 183
fatenuis 106 8	201 10 225 8	fero 52 6 145 6	11 200 17 210
faceor 129 1 219	felicem 203 6	ferocior 28 3 154	18
15	felices 109 13 186	7	fibræ 88 5
fateri 136 13 221	7 211 17	ferocis 35 3	fiat 112 4 185 1
9	felici 99 21	feror 32 11 58 4	fiat 232 2
fateris 230 13	felicique 193 15	61 6 72 6 87	fiatque 107 19
fati 10 6 72 2	felicior 25 5	11 151 6 194	fiat 170 7 179 1
fatigat 232 5	felicis 230 5	20	fiatus 13 8
fatigatus 129 14	feliciter 74 13	ferorum 113 15	fiat 39 6
fatigatus 197 17	felicium 74 3	feros 41 1 9 1	fidam 48 5
fatigant 147 7	felix 49 1 61 13	121 13 244 3	fide 12 8 51 5
fatis 9 6 71 2 73	180 13 183 11	ferox 26 3 35 6	159 6 177 14
5 95 4 159 5	188 14 194 5	141 1 214 1	180 8 209 16
162 1 172 9	24 7 214 12	ferre 52 4 59 15	216 22 223 16
fato 33 5 76 5	fit 141 13	89 1 93 14	227 6
81 7 129 9	tera 4 4 27 11	ferrea 102 1 122	fidelem 185 3 190
fatum 43 17	43 2 127 11	11 127 16	3
fatuus 22 13	feræ 35 2 8 67	185 16 17	fidelibus 141 15
fauce 52 12	4 87 9 110 8	ferret 18 20 111	fidelis 9 9
fandibus 91 13	feram 7 16 58	2 127 10 194	fideliter 147 5
faveant 41 7	11 112 14 190	12	fidem 55 10 68 7
faveas 196 13	ferar 16 8 99 15	ferreus 6 7 23	71 16 123 4
favebit 214 19	ferare 68 14	8 30 10	144 7 160 8
favente 25 16 61	ferarum 93 15 97	ferro 5 1 28 15	178 4 218 5
14	1	3 7 128 17	227 10 229 2
faventes 12 1	feras 32 2 41 6	137 15 242 1	237 14 241 19
faventia 58 5	78 8 87 18 223	ferum 20 1 96	242 6
faveo 185 7	8 240 2	1 14 3 155 7	fidemque 65 6
faver 60 2 191	ferat 46 12 126	122 9 134 3	fidet 12 13 17 12
11 212 15 231	10 189 10	177 9 227 7	56 1 65 16 100
4	feratur 219 2	fers 69 11	12 102 10 185
favillet 231 7	ferere 195 11 208	fert 138 15 227 8	10 199 9 220
favir 17 14	9	ferre 109 11	2
Faunique 33 1	ferrebar 197 10	fertilis 92 10 143	fidetque 102 11
Faunus 51 4	ferrebat 83 9 129	6	fiducia 174 15
favor 242 9	1	feris 109 11	179 5 180 5
favore 14 16	ferenda 216 20	ferur 52 2 68	185 3
fautli 110 3	ferendos 62 1	10	fidus 12 3
fautto 239 20	ferendum 42 7	fervet 194 16	fiert 198 14
fauttos 214 13	ferens 132 7 228	ferunt 3 12 87	fiert 23 7 47 5
fax 159 14 191	18	5 155 8 9 182	132 12 166 3
7 239 10	ferent 65 6	20 191 10	173 3 184 9
faxque 56 2	ferentibus 87 15	feruntur 30 1 135	185 18 224 4
febris 224 5		13	fiertine 240 4

VOCABULORUM.

4 7 190 9	flamma 202 17	fluctibus 36 13 67	formique 161 15
6	flammaque 210 18	6	formz 145 4 157
72 8	flammz 123 1 156	fluctu 212 9	8 160 17
o 12	5	fluctus 19 17 45	formam 145 5 164
2 1	flammeque 122 9	16 119 3	7 167 8 184
9 9	flammam 169 15	flumina 59 5 140	20
176 18	152 8	3	formidare 177 3
103 6	flammarum 212 17	flumine 42 20	formola 145 13 171
100 15	flammis 121 14 158	fluminei 81 9	13 220 15
n 139 13	9 165 18	fluminis 81 4 203	formolæ 91 16
3 11 91 5	flammea 117 15	4	formolam 139 4
6	flummiferam 159 10	fluviali 43 9	194 6
3 18 101 5	flammis 197 6	focis 11 14 66 6	formolas 164 18
8 147 8	flava 34 12 235	235 12	formole 126 13 148
103 4	10	focos 135 6	13
1200 16	flavaque 213 5	fecunda 52 3	formoli 69 15
117 8	fluentes 50 2	fecundo 92 9	formosior 197 7
e 158 14	flavi 112 3 221	foedera 30 13 39	formolis 183 13 197
117 2	1	13 48 7	7
12 21 15	fleaur 212 12	foedere 65 7	formoso 150 8
16 79 17	flbam 3 3	foemina 15 1 28	formosus 113 11
181 17	flbant 120 9	14 34 15 72	formula 225 15 237
122 5 234 1	flbat 82 8	11 93 13 100	11
41 12 68 15	flbile 143 3	10	forman 192 16 226
19 137 13	flbilia 120 4	foemineæ 56 12 105	12
5 7	flbilia 126 17 223	8 208 2	fortitan 7 10 11
am 2 10	10	foemine 77 6	10 17 14 33
225 2	flbis 204 11	foemineas 46 6	5 73 3
240 15	flbit 122 8	foemineo 18 8	fortalle 123 19 192
s 166 10	fleete 42 1 98 16	foenoque 42 15	11 222 7
165 18	103 21 196	fortu 63 1	fortè 22 3 34 1
204 8 211	16	fortus 218 7	116 4 7 122
167 18	flecterer 183 8	folius 42 14 49 3	11 170 15 228
nis 72 10	flecti 180 12	fons 152 6	13 42 9
12 4	flctitis 206 12	fonte 81 6 139 16	fortes 26 13 89
13 12 39 1	flctunur 163 5	239 6	13
5 2 238 7	flnda 210 12	fontem 43 14	forti 54 2 57 2
taque 166 13	flndo 81 3	fora 286 11	132 1
is 188 18	flndus 143 3	foras 281 1	foria 93 3 138
us 209 13	flns 94 17	fore 172 7 199 1	10 192 3
122 10	flntem 221 19	forem 22 3 54 4	fortior 9 12 216
m 203 7	flntes 199 7	63 9	10
3 46 3 108	flntis 44 11	forent 38 6 73	fortis 34 4 80 7
150 17 198	flno 142 4	14	fortissime 26 19
202 12	flere 81 3 83 6	fores 158 18 165	fortiter 75 14 85
236 9 242	149 12	13 172 2	4 109 5
2 9	flerent 99 1	foret 7 3 11 12	fortius 206 6
228 14	fler 22 8	13 12 17 6	fortius 128 19
54 14	flsti 44 9 11	foribus 129 3 196	Fortuna 115 15
ut 163 20	flnus 170 4	8	fortunâ 23 9 146
naque 102 8	flvere 228 7	foris 120 14	13 184 13
na 113 14	flvi 98 23	forma 15 6 23 1	fortunam 94 4
o 12	flxit 26 5	34 4 185 5	fulio 28 16
	flxus 35 4	formâ 59 12 139	fulius 41 8
	flre 34 11 135	8 160 18	fovere 209 8 240
	10	formaque 92 13	8
			fove

INDEX

fover 30 11 169 8	fretum 73 12 77 9 208 14	fuert 15 5 167 5	fumofus 66 6 235 12
fovir 181 6	fretum 72 7	fuero 110 10	fundatura 163 5
fractis 216 8 217 7	fretum 191 6 158 13 205 6 210 8 215 2 216 4	fuera 155 18	funde 110 15
fractaque 30 18	fretum 103 4 131 1 196 5	fugacia 105 13	funebria 105 7
fractis 32 10	frigida 2 4 19 5 99 5 110 7	fugacis 32 10	funera 131 16
fractio 206 12	frigidior 98 12	fugae 74 10 140 5	funeris 68 13 135 12
fractiles 136 5	frigidus 3 7	fugam 63 19	funeribus 101 14
fractur 281 10	frigidus 210 18	fugantem 168 5	funeris 73 6
fractura 75 3	frigora 198 3 216 4	fugatura 199 1	funesta 120 4
fractur 8 4	frigore 149 14 241 16	fuge 109 10	fungi 134 17
frater 23 18 27 18 66 14 72 4 17 73 7 79 2 3 56 10	frigus 120 6	fugera 105 15	fungitur 186 6
fraternaque 74 9	frigus 94 13	fugeres 124 6	fungitur 84 9
fratre 38 14 141 10	fronde 47 7 97 8 139 12	fugias 24 2	furentem 50 1
fratrem 47 13 66 3 77 2	frondes 71 6	fugiens 118 3	furentes 121 11
fratremque 31 13 77 1 102 9	frondibus 115 9 121 151 18	fugientia 203 3	furialis 151 5
fratres 38 3 117 7	fronte 239 3	fugio 84 10	furis 32 11
fratresque 28 13 82 8 175 7	frontem 40 11	fugis 65 11 67 7 12 91 3 98 15 158 12 235 1	furiosa 13 11 46 5
fratri 63 17 104 5	fruar 112 14 190 11	fugis 140 7	furis 139 9
fratibus 26 1 133 9 138 7	fructum 179 11	fugisse 155 17	furor 33 3 95 5 126 4
fratrick 72 7	fructus 122 2 221 12	fugit 23 8 39 12 38 8 94 13 135 7 138 9 210 13 238 14	furor 169 2
fratris 37 9 49 2 62 5 121 8 239 12	fructu 224 6	fugitiva 47 11	furoris 228 15
fratrum 26 13	fructur 58 9	fugiturus 13 13	furta 173 2 196 16 198 23
fratrumque 174 19	frugibus 107 17	fugunt 16 7 149 11	furti 196 6
fraudata 64 3	frui 59 14 174 4 221 16	fui 11 7 12 4 18 6 22 5	furtim 56 3 192 13 209 2 224 19
fraude 68 18 100 10 219 1 237 5	fruitur 16 5	fuisset 14 11 21 13 28 17	furtis 28 7 173 10
fraudis 16 4 219 2	fructuque 100 15	fuisti 50 5 151 15	furtiva 197 17
fraus 219 3 11, 14	frustra 2 4	fuisti 2 1 5 10 6 2 11 5	furtivis 141 14
fraxina 108 6	fuftra 233 17 237 20	fulget 197 5	furtivum 106 10
fregerit 86 4	fuftraque 212 7	fulmino 40 10 69 4	frum 186 3
fremit 171 9	fructes 98 5	fulminis 24 10	fufca 145 8
frequens 160 2	fruticofaque 19 3	fullerit 24 3	fulque 15 7
frequent 120 7	fuera 10 7 23 12	fulfit 45 1 87 2	fufo 208 1
frequentes 135 9	fuere 73 14 98 18 121 2 220 18	fulva 54 2	fufos 91 8 111 4
freta 19 6, 9 67 12 75 3 13 81 11 85 2 101 1 102 18 124 7 140 5 147 3 238 4 160 7	fuere 151 4 158 10	fulvos 22 15 100 19	fufum 22 15
freti 154 18	fuerim 47 4	fumo 150 10	futura 20 8 69 6 70 2 107 11 145 14 164 14 177 6
	fuerint 230 8		futuri 175 9
			futuro 38 11
			futurus 73 1 181 18

VOCABULORUM.

G			genet 229 6	10 115 18 148	5 146 13 207 9
			generi 14 12	13 164 19 165	gravius 39 8
			generis 33 5 39	2 172 1 178 2	gravius 30 15 78 1
			1 87 7 137 12	181 9 187 13	grege 30 18
Etulo 72 15			generisque 23 13	191 13 236 11	greges 42 13
galea 126 9			85 1	gloriaque 214 6	gremio 46 6 76
aleam 27 18			genero 79 13	gnati 149 17	2 83 14 94 14
2 2			generos 133 13	Gnofia 34 8	104 4 181 6
nque 132 9			generosa 229 13	Gorge 96 9	236 9
ura 163 3			generosaque 61 5	gracilem 230 11	gremioque 106 7
121 17			generosae 166 5	gradibus 236 1	greflus 175 5
nt 227 5			geniale 206 9	gradu 22 12	gubernabit 155 15
s 236 11			genibulque 40 5	gradum 129 18	
o 21			genis 104 10 228	Græcia 21 2	
t 150 1 168			14 236 8	Græcia 25 12 175	
173 1			genitor 40 9 109	12	
te 121 7			7 117 17	Graia 49 11, 12	H Abe 22 10
a 26 20 112			genitrice 175 7	112 2 113 6	128 2 184
130 6 141			genitrix 163 13	123 13	14 205 10
150 10 174			geniura 114 5	Gratia 78 2 158	habes 172 10
184 7 189 12			genius 167 15	15	habes 110 14
5 13 198 21			gens 116 4	gramen 151 14	habebat 79 6 164
5 3 208 5			gente 33 6 74 11	graminea 32 8	11
9 14			166 7 167 11	graminibus 52 3	habebit 115 7 167
125 18			178 7	160 14	4 176 11
198 3			gentes 189 18	grandævus 125 7	habenda 49 2
o 60 8 108			gentis 33 7 34 2	grande 54 6 69 6	habendam 65 13
149 14 201			165 5 181 7	grandia 22 14 101	74 15
			genu 125 16	4	habendus 65 15
is 195 11			genus 85 1 97 1	grandius 145 2	229 18
uque 44 3			116 2 132 4 181	gram 3 12 21 13	habenis 91 9
o 15			1 214 8	83 14 121 17	habent 14 4 21
llam 61 13			geram 126 7	130 3 144 2	4 30 16 161 16
lli 82 8			gerant 128 20	151 16 154 1	97 18 153 12
llis 127 13			192 6	gratate 61 11	197 20 216 14
llo 63 1			gerat 126 8	gratia 67 7 103	228 10 239 8
æ 120 14			geres 132 13	14 112 4 233	habente 128 8
ias 174 21			geris 139 14 195 8	18	habeo 81 5 95 9
ni 117 12			germana 49 7 63	grator 37 2	158 14
f 16			17 86 5	gratulor 52 3 85 7	habere 61 10 69
orum 172 1			germanaque 96 9	gratum 157 9	8 84 14 134 6
108 87 5 192			germane 118 3	grams 66 9	152 6 154 8 167
			germanis 137 4	gravatur 57 9	12 171 6 202
63 11			germacus 95 15	grave 107 6 195	16 206 2 221
u 169 14			gerunt 140 13	4 216 2	8 237 4 239 9
um 106 2			geruntur 127 11	gravem 93 14	14 242 6
us 107 1, 3			Geryones 92 6	graves 103 10 135	haberes 210 3
i 1 169 13			gesti 26 7 31 9	13	haberet 40 4
ia 147 12			gestu 93 3	gravidusque 134 1	habes 43 12 79
ias 51 9 89			glacialis 18 9	gravidæ 61 12	18 8 3 102 4
235 7			glacie 3 7 98 12	153 8	123 15 141 12
232 15			gladio 20 4	gravidam 73 3	144 4 149 6 157
31 6, 98 24			gladios 101 2 117	gravidus 159 8	6 133 10 197
3 8			4 191 16 219	gravior 226 11	8 219 14 222
46 4, 8 76			17	graviora 2 8	18 225 19 236
108 22 218 4			gloria 14 19 27	gravia 48 1 79	12 241 6
				14 1	habes

INDEX

fovet 30 11 169 8	fretu 73 12 77 9	fuert 15 5 167 5	fumoſis 66 6 135
fovit 181 6	208 14	tuero 110 10	12
fractis 216 8 217	fretu que 72 7	hura 155 10	fundatura 163 5
7	fretum 191 6 158	fugacia 1 5 13	f inde 110 15
fractique 30 18	13 205 6 210	fugacis 32 10	finebria 105 7
fractis 32 10	8 215 2 216 4	fugae 74 10 140	funera 131 16
fractio 206 12	fretum que 103 4	5	funere 68 13 135
fractiles 136 5	131 1 196 5	fugam 63 19	12
fracta 231 10	frigida 2 4 19 5	fugantem 168 5	f inerbis 101 14
fractura 75 3	59 5 110 7	fugatura 199 1	f ineris 73 6
fractur 8 4	frigidior 98 12	fuge 109 10	funesta 120 4
frater 23 18 27 18	frigidus 3 7	fugerat 105 15	fungi 134 17
66 14 72 4 17	frigidus 210 18	fugeres 124 6	fungitur 186 6
73 7 79 2 3	fugora 198 3 216	fugas 24 2	funguntur 84 9
96 10	4	fugiers 118 3	furentem 50 1
fraternaque 74 9	frigore 149 14 241	fugientia 203 3	furentes 121 11
fratre 53 14 141	16	fugio 84 10	f.ualis 151 5
10	frigus 120 6	fugis 65 11 67 7	f.ualis 32 11
fratrem 47 13 66	frigulque 94 13	12 91 3 98	furioſa 13 11 46
3 77 2	fronde 47 7 97 8	15 158 12 235	5
fratremque 31 13	139 12	1	furis 139 9
77 1 102 9	frondes 71 6	fugilque 140 7	furore 33 3 95 5
fratres 38 3 117	frondibus 115 9 12	fugille 155 17	126 4
7	151 18	fugit 23 8 33 12	furorem 169 2
fratrumque 28 13 32	fronte 259 3	8 8 94 13 155	furores 228 15
8 175 7	frontem 40 11	7 158 9 210	furta 173 2 196
fratri 63 17 104	fruar 112 14 190	13 238 14	16 198 23
5	11	fugitiva 47 11	furti 196 6
fratribus 26 1 133	fructum 179 11	fugitivus 13 13	furtim 56 3 192
9 138 7	fructus 122 2 221	fugium 16 7 149	13 209 2 224
fratrumque 72 7	12	11	19
fratris 37 9 49 2	fruenda 224 6	fui 11 7 12 4 18	furus 28 7 173 1
62 5 121 8	fruetur 58 9	6 22 5	10
239 12	frugibus 107 17	fuisse 14 8 25 20	furtiva 197 17
fratrum 26 13	fui 59 14 174 4	108 17	furtivis 141 14
fratrumque 174 19	221 16	fuisse 23 5 70 7	furtivum 106 10
fraudata 64 3	frutur 16 5	179 9	f rrum 186 3
fraude 68 18 100	fruturque 100 15	fuisse 63 5 80 7	f.ſca 145 8
10 219 1 237	frusta 2 4	154 5	f.ſque 15 7
5	f. ſuſtra 253 17 237	fuisse 14 11 21	f.ſo 208 1
fraudis 16 4 219	20	13 28 17	f.ſos 91 8 111 4
2	f. ſuſtraque 212 7	fuisse 50 5 151	f.ſum 22 15
frans 219 3 111 14	frutices 98 5	15	ſatura 20 8 69 6
fraxina 108 6	fruticosaque 19 3	fuit 2 1 5 10 6	70 2 107 11
fraxit 86 4	fuera 10 7 23	2 11 5	145 12 164 14
frigit 171 9	12	fulges 157 5	177 6
frequent 110 2	fueraque 115 11	fulmino 40 10 69	futuri 175 9
frequent 120 7	fuera 46 5 146 3	4	futuro 38 11
frequenter 135 9	152 2 257 3	fulminis 24 10	funus 73 1 181
frera 19 6 9 67	fuere 73 14 58	fulſerit 24 3	18
12 75 3 13 81	18 121 2 220	fulſit 45 1 87 2	
11 85 2 101 11	18	fulva 54 2	
103 18 124 7	fuere 151 4 158	fulvos 22 15 100	
143 5 147 3	10	19	
258 4 160 7	fuertim 47 4	ſumare 3 10	
frui 154 18	fuertim 210 8	ſumo 150 10	

VOCABULORUM.

G			genet 229 6	10 115 18 148	5 146 13 207 9
			generi 14 12	13 164 19 165	gravius 39 8
			generis 33 5 39	2 172 1 178 2	gravius 30 15 178 1
			1 87 7 137 12	181 9 187 13	grege 30 18
			generisque 23 13	191 13 236 11	greges 42 13
			85 1	gloriamque 214 6	gremio 46 6 76
tulo 72 15			genero 79 13	guati 149 17	2 83 14 94 14
alea 126 9			generos 138 13	Gnofia 34 8	104 4 181 6
eam 27 18			generosa 229 13	Gorge 96 9	236 9
a			generosque 61 5	gracilem 230 11	gremioque 106 7
que 132 9			generosae 166 5	gradibus 236 1	gressus 175 5
a 163 3			geniale 206 9	gradu 22 12	gubernabit 155 15
121 17			genibusque 40 5	gradum 129 18	
t 227 5			genis 104 10 228	Græcia 21 2	
236 11			14 236 8	Græcia 25 12 175	
21			genitor 40 9 109	12	
150 1 168			7 117 17	Graia 49 11, 12	H
173 1			genitrice 175 7	112 2 113 6	Abe 22 10
121 7			genitrix 163 13	123 13	118 2 184
26 20 112			genitura 114 5	Graias 78 2 158	14 205 10
130 6 141			genitus 167 15	15	habes 172 10
150 10 174			gens 116 4	gramen 151 14	habeat 110 14
84 7 189 12			gente 33 6 74 11	graminea 32 8	habebat 79 6 164
13 198 21			166 7 167 11	graminibus 52 3	11
3 208 5			178 7	160 14	habebit 115 7 167
14			gentes 189 18	grandævus 125 7	4 176 11
125 18			gentis 33 7 34 2	grande 54 6 69 6	habenda 49 2
198 3			165 5 181 7	grandia 22 14 101	habendam 65 13
60 8 108			genu 125 16	4	74 15
149 14 201			genus 85 1 97 1	grandius 145 2	habendus 65 15
			116 2 132 4 181	gram 3 12 21 13	229 18
195 11			1 214 8	83 14 121 17	habens 91 9
que 44 3			geram 126 7	130 3 144 2	habent 14 4 21
15			gerant 128 20	151 16 154 1	4 30 16 61 16
am 61 13			192 6	gratate 61 11	97 18 153 12
i 82 8			gerat 126 8	gratia 67 7 103	197 20 216 14
is 127 13			geres 132 13	14 112 4 233	228 10 239 8
o 63 1			geris 139 14 195 8	18	habente 128 8
e 120 14			germana 49 7 63	gratior 37 2	habeo 81 5 95 9
is 174 21			17 86 5	gratulor 53 3 85 7	158 14
l 117 12			germanaque 96 9	gratum 157 9	habere 61 10 69
16			germane 118 3	gram 66 9	8 84 14 134 6
rum 172 1			germanis 137 4	gravatur 57 9	152 6 154 8 167
s 87 5 192			germanus 95 15	grave 107 6 195	12 171 6 202
			gerunt 140 13	4 216 2	16 206 2 221
63 11			gerunur 127 11	gravem 93 14	8 237 4 23 9
169 14			Geryones 92 6	graves 103 10 135	14 242 6
m 106 2			gessi 26 7 31 9	13	haberes 210 3
s 107 1, 3			gestu 93 3	gravibusque 134 1	haberet 40 4
1 169 13			glacialis 18 9	gravidæ 61 12	habes 43 12 79
147 12			glacie 3 7 98 12	153 8	18 8. 3 102 4
is 51 9 89			gladio 20 4	gravidam 73 3	123 15 141 12
235 7			gladios 101 2 117	gravidus 159 8	144 4 149 6 157
232 15			4 191 16 219	gravior 226 11	6 133 10 197
31 6, 98 24			17	graviora 2 8	8 219 14 222
8			gloria 14 19 27	gravia 48 1 79	18 225 19 236
46 4, 8 76				4 1	12 241 6
c8 22 218 4					habet

INDEX

habet 7 6 12 12	hastile 35 5	hellerne 216 15	bde 120 8
3 8 35 6 36	Hebri 11 11	heu 7 1 13 14	hodierna 96 11
8 51 6 60 4	Hebrus 18 10	40 2 45 14 36	homine 139 2
62 12 68 6	Hecates 121 16	1 1 5 3 13 6	hominem 173 17
71 15 72 4 76	Hector 4 9 25 14	168 15 203 2	homines 226 4
8 77 2	Hecura 47 15 117	hiatu 24 9	homi um 85 5 92
habentque 191 11	15 128 1 177	hic 5 2 15 10	4 29 16
habitantque 121	3 192 7	25 10 37 1 36	honica 14 12
11	Hectoras 128 4	9 57 4 74 8	honestas 71 15
habitantia 15 7	Hedote 2 12 73	85 2 57 8 96	honor 87 15
habitas 6 15	14	6 113 15 120	honotes 185 13
habitura 157 2	Hecoreo 2 11	15 124 6 129	hora 105 15 173
160 8	Hecubae 47 4	8 134 14	7 206 14 207
habuisse 53 6 220	hei 18 2 21 14	bic 4 0 7 9 22	19 234 6
14	45 12 95 5 110	8 112 9 138 9	hons 109 15
habuit 173 11 178	2 111 7 126	165 1 195 2	horrens 117 9
8	17 175 9 183	222 11 210 3	horret 103 11
hac 4 6 29 10	6 191 10 199	hiemis 67 7	horror 160 15
47 12 100 17	15 223 11 235	hiems 57 4 67	hortari 32 6
109 8 112 14	4 240 21 22	7 70 4 138 11	hortor 216 9
158 3 204 14	Helena 185 14	203 6 204 18	hos 74 1 103 19
212 16 221 7	Helene 46 11 172	205 9 210 4	11 73 16 87
238 5	9 15	212 8	17 126 14 127
hactenus 87 11 152	Helicem 83 14	hinc 19 15 45 15	8 178 10 187
4 192 17	Helicem 201 1	57 8 61 3	4
hæ 14 3 4 158	Helle 200 11 212	71 7 115 3 125	hospita 10 9 15
10	16	1 149 1 153 1	10 56 12 75 1
hæc 6 8 7 8 25	Helles 212 11	160 5 177 13	hospite 50 6 82 4
8 31 2 35 14	Hellepontiacâ 107	187 9	hospitibus 188 17
37 7 60 5 64	18	Hippolamia 82 1	hospitii 169 5 178
3 70 1 77 8	Hellepontiaci 198	8 191 18	3
84 1 86 10 89 1	22	Hippolyte 236 16	hospitio 113 5 164
Hamonias 119 5	heræ 91 6	Hippolyto 40 16	3
Hamoniis 54 11	herba 6 5 36 6	211 6	hospitis 173 10 114
Hamonio 129 4	42 14 51 13	14	16
Hamonios 191 18	151 15	Hippomenes 171 7	hospitum 14 9
Hamonis 124 4	herbâ 192 15	237 2	hospitumque 18 4
Hamum 18 9	herbæque 121 15	Hippotades 195	holte 29 4 30 21
heredu: 45 6	herbam 36 1	16	58 16 72 6 84
herentem 103 8	herbas 106 11 151	hirsuti 93 6	10 88 2 106
heres 93 8	13	hirsutos 90 3	16
heret 231 9	herbis 51 15 59	his 23 3 30 1 41	hostem 74 7 233
heriffet 11 12	11 64 5	11 70 7 90 1	13
herit 30 3 34 10	Hercule 87 2 94	109 7 127 13	hostes 112 9 128
hamo 206 13	7	150 19 154 11	9
hanc 1 1 59 13	Herculez 90 4	173 1 170 5	hoiti 29 2
62 7 80 9 132	Herculeo 89 11	hircere 63 2	hostia 58 12
19 153 5 156	Herculis 87 11	hoc 7 12 9 6 8	hostibus 9 11 128
3 161 6	95 9	12 12 14 8 75	123 15 169 3 176
haræ 9 9	Herodem 16 4	9 20 10 21 8	14 224 9
has 46 10 81 5	Hermione 77 1	28 12 34 3 43	hctis 22 2 30 2
103 17 163 18	81 1	12 44 9 49 7	68 12 87 9 122
171 11 213 7	Hermiones 170	50 10 53 3 73	10 126 14 131
hasta 27 14	18	11 75 12 81 7	16 178 10
hastâ 125 3	heros 37 3 179 7	84 4	
hastam 3 4 27 7	hesternâ 209 18		

huc

VOCABULORUM.

huc 58 4 158 11	9 137 5 141	jacuiffe 27 5	5 190 9 200
199 9 24 18	17	jacuiffem 2 4	18 210 17 218
231 13 241 9	Hypopylle 57 7 63	jaculatrix 229 19	11 235 5
huc 97 19 99 13	11 189 1	jaculo 241 8	Iden 46 9
126 4 148 13	Hypopyles 62 8	jaculum 32 7	ideo 187 8
huic 6 11 86 4		jam 6 2 10 5 14	idonea 180 11
168 12 204 12		5 169 14 17 13	idoneus 71 11
219 11		24 13 34 3 36	ejeciffet 112 9
hujus 174 18 220	I	9 37 2 67 15	jecur 59 10
13 230 7	I 22 10 73 7	76 40 10 87 6	ierant 146 19
humana 90 8	93 3 123 14	106 17 108 1	ieras 13 2 61 3
humani 225 19	181 7 194 5	jamdudum 157 9	iere 70 15
humens 81 6		212 6 222 4	ierit 240 10
humeris 198 17	faceas 226 17	jamjam 100 17	igitur 121 11 177
208 7 209 6	jaceat 121 7	jamne 208 5 7	7 185 11 202
216 12 235 8	jacebam 47 7	jamque 96 9 98	7 213 9
humero 197 17	jacebant 135 13	29 106 9 108	ignara 84 12
228 16	jacebas 136 7	13 118 8 125	ignarus 228 8
humeros 69 12	jacent 26 14 40	8 129 14	ignar. m 226 20
humerus 90 2	2 85 4 147 11	janua 39 8	ignarus 38 5 54 11
humet 45 8	162 12	Jarbas 92 15	89 5 194 12 210
humi 37 10	jacentes 151 6	Jardanis 93 1	16
humida 209 6	jacentem 115 5	Jalon 55 9 61 11	ignava 234 16
humiles 25 3	jacentes 138 13	62 15 120 15	ignavus 78 11
humili 42 16 86	jacentibus 42 15	176 1 190 19	igne 24 10 30 11
10	jaceo 174 10	215 15	52 2 73 1 95 16
humilisque 40 1	jacere 24 14	Jafona 58 11	109 12 120 2
humo 32 8 54	Jaces 174 9 223	ibar 4 6 36 4	134 7
14 140 2 172	14	Iberi 92 5	igne 220 17
4 223 10 242	jacet 1 3 25 12	Ibi 235 20	ignem 143 5 157
14	27 12 40 13 48	ibimus 153 9	3
humor 168 10	12 94 14 104	ibis 24 7 75 7	ignes 112 7 121
humum 55 7 86	4 113 4 133	102 19 175 3	13 163 19 214
12 92 2 101 20	10 137 7	ibit 24 18 102 15	13 227 7
117 2 10 129	jaciente 218 8	161 13 191 14	igni 31 11 159 13
10 175 6	jacitabam 196 10	16	ignibus 69 10 73
humus 6 3 19 5	jacitatem 23 16	Icarium 196 2	2 86 14 113 9
34 8 73 10	jacitantes 21 11	Icarius 7 14	152 11 195 12
hunc 33 5 36 4	jacitatur 191 5	Ichneobatesque. 100	226 14
109 3 128 3	jacitare 122 3 214	3	ignis 78 4 114 2
148 5 75 9 152	3	icta 58 2 241 8	162 14 169 16
6 162 4 183 2	jacitas 69 11 138	ictus 159 4	197 19
226 18 233 6	3 181 1 192 3	id 46 5 51 7 69	ignorantia 227 11
huncine 173 17	233 18	3 204 3 217 3	ignoras 177 6 228
Hydros 91 13	jacit 70 4 161 9	2 8 9 219 4	3
hyemi 43 18	208 12	idque 226 12	ignorat 174 1
Hylle 96 12	jacitate 98 20	Ida 51 4 153 4	ignorem 224 17
Hyllus 96 12	jacitati 210 1	Idæ 160 1 184 15	ignorent 228 9
Hymen 56 4 5	jacitatur 67 1	Idæi 173 13	ignores 242 3
94 12 120 1 7	jacitis 53 11	Idæis 168 2	ignoret 229 3
135 7	jacito 198 10	Idæo 32 12 82 4	ignoro 7 4
Hymenæe 109 9	jacitor 88 4 232	Idæus 215 17	ignolcet 79 11
120 7 135 7	19	idcirco 178 5 225	ignotas 52 1
Hymenæus 12 15	jachos 55 5	20	ignotis 72 7 95
238 13	jachuram 138 15	Ide 127 5	15
Hypermetra 33	jacui 136 4	idem 79 1 1 550	ignotum 200 2
		4 1 2	idem

INDEX

idem 65 6 221	illius 107 12 198	impediebat 234	6 7 75, 12 8 8
17	21 232 18	12	9 1, 11 10 4 12
iliacis 126 8 190	illo 16 3 36 2	impediendus 212	11, 14, 15 13
11	37 7 89 12 97	18	10 15 3 16 2
iliaco 236 14	3 98 13	impediente 135	3 18 13 19 9, 13
iliacos 190 5	illuc 115 10 224	10	25 20 8 21 11
iliadesque 175 8	18	impellere 29 5	22 7
ilicibus 36 5	illud 97 19 115	impensæ 76 6	Inachi 140 4
ilicibusque 160 2	13 126 4 151 5	imperat 105 2 160	Inachis 131 12
ilicis 115 9	illud 105 4 124	19	Inachides 135 3
Ilion 5 10 74 3	8 125 6 164	imperet 195 16	inaduflo 117 1
127 5 159 13	13 165 15 198	imperfecta 125 5	inaequales 87 13
166 13 191 10	24 215 10 218	237 3	inane 24 6 102 10
Ilioneus 176 16	11 241 20	imperiola 222 5	149 18
ila 9 13 16 5	illum 15 9 37 4	impeus 32 2 45	inania 88 5
17 1 19 8 23	167 17 185 18	16	incalui 105 13
6 26 5 36 8	117 17 208 7	impia 72 13 95 6	incaluisse 195 12
37 2 39 13 43	239 13 240 7	96 2, 8 101 14	incendia 163 17
17 45 14 48	imagine 77 3 122	135 6	224 7
10 49 14 50 4	17 159 9 180	impiger 25 15	inceps 23 10 195
57 14 59 3, 5	13 197 11 216	impleat 28 5 74	5
61 60 9 62 6,	15	13 145 5 189	incerta 6 13 132
9, 11 63 8 70	imago 15 9 67 1	16	9
9 80 6 86 9	69 1 76 1 90	imples 117 3	incertæ 88 7 532
93 4, 12 98 16	7 104 5 130 7	impleffe 55 8	11
113 8 114 8	132 17 230 5	impleffem 63 7	incertam 133 9
115 8	imbelles 9 2	impleffui 57 6 80 9	incertior 61 1
illac 100 7	imber 70 10	86 14	incerto 83 12
illæ 46 7, 21	imbire 103 10 198	implevique 46 9	incertum 97 9
illæfo 153 2	18	implicitis 92 8	incinæ 35 11
illam 14 11 50 7	imitanda 35 15	implicuisse 20 6	inciingi 90 6
illas 158 9 191	imitare 137 7	implo 123 5	incipiens 196 7
13 204 9	imitata 126 11	impone 110 13	incipit 69 14
ille 4 11 5 2 6	immanifueffime 195	imponere 220 1	incitæ 43 5
9, 11 7 10 8 3	7	imponet 132 2	incitat 212 2
9 4 10 12 13	immemor 112 8	imposita 163 11	incitet 174 3
3 20 12 22 12	149 8 234 2	impafitas 207 14	inclufam 77 4
26 3 28 17 30	immentia 86 3	imposito 108 8	inclusi 80 14
8, 9, 10	immentis 7 15	imposuere 160 14	inceptum 145 13
illi 4 1 93 7 113	202 2	imposui 98 21	incognita 27 1
2 126 16 132	immentis 57 4	imposuiffe 86 4	incola 6 1
15 174 21 177	166 10	91 4	incolumi 53 3
1 180 1 187 6	immentum 45 13	imposuit 39 2 169	increpat 7 15 80
illic 4 8 102 3,	immiffaque 58 7	6	11
4 113 1 128 4	immitus 28 3	impreffus 261 3	increpuit 8 1
150 9 205 13	immittere 19 15	improbe 100 11	increpuiſſe 27 6
218 9	immodicus 200 7	123 14 144 4	incubet 92 2
iline 46 10	immodicus 232 22	182 7 195 11	incubui 151 15
ilique 134 7	immundæ 9 9	209 3 225 11	incubuit 125 7
ilis 18 13 22 17	immunes 134 6	236 11	incubuitque 62 2
61 15 101 11	imo 220 3	imprudens 239 16	incultæ 81 6
116 15 161 5	impar 206 5 211	impulit 151 6	incultis 94 3
208 11 181 12	5	impulſæ 103 11	incumbo 99 11
223 7	impavidus 59 14	impulſaque 128 8	inde 14 6 61 3
illit 217 1	impediarque 205	imputat 60 4	70 2 98 9 353
illia 95 7	8	in 2 10, 11 3 9	15 176 14

indebita

VOCABULORUM.

indebita 158 1	20	inataque 67 3	infiteram 235 3
indice 156 5	infidum 66 12	innumeras 166 11	instructa 175 1
indicio 108 2 113	infirma 206 7	innumeraque 163	instruere 177 2
14	infirmas 262 10	4	instruis 76 6
iudicium 59 16	infirmum 230 9	innumeri 177 4	instruxitque 93 15
201 6	infusa 238 15	innumeris 235 17	insula 40 15 99 15
indiciumque 170	infusus 17 3	Ino 105 20 149	100 20
7	ingenit 240 19	5 152 5	insuper 141 14
indigna 300 12	ingenit 241 10	inopi 141 2	inactam 179 17
indigna 233 16	ingenio 16 2 55	inops 64 2 141	intepuere 99 10
indigne 42 8	11 67 2 104 12	2 147 1 3 151	inter 15 3 24 17
indigner 177 9	145 4 155 6	5	37 11 51 16 42
indignor 26 7 125	ingeniola 61 9 154	inornatis 77 10	13 61 10 88 3
20	12	inquam 208 11	91 1 92 11 105
indignos 109 2	ingeniosus 219 8	inque 8 7 16 6	6 117 8 129
indignus 168 13	ingenium 143 2	53 12 74 4 92	13 164 18 241
indomitus 143 5	206 6	7 108 22 115	15
inducto 66 5	ingeniumque 154	16 128 14 129	indertum 11 11
indue 126 6	14	18 136 4 148	150 13 188 13
induit 80 6 235	ingens 175 3 176	13	208 17 211 5
8	7	inquirat 229 9	224 13
iners 126 14 165	ingentem 159 9	inquire 30 20	interesa 98 1 109 1
14 174 6 198 24	ingentes 123 18	inquit 16 9 120	113 15 162 1
inertem 102 5	ingentibus 161 7	15 214 14	196 5 205 1
inertia 138 9	ingenuas 213 4	infana 68 3 123 3	208 3 217 9
inertis 199 12	ingenuos 12 4	infanæ 140 10	interitus 204 12
inelle 180 10 185	ingenuum 51 10	infans 94 11 194	internas 72 3
10 190 8	ingerit 235 12	18	intima 164 9
ineff 180 14 232	ingratis 119 2	infans 2 3	intrabas 178 10
22	ingrato 112 13	infano 153 10	intrafles 62 18
inexpertam 112	ingratus 123 16	infamia 230 12	intrastu 112 16
15	ingreditur 94 5	infans 79 7	intraverit 190 5
inexpertum 220 4	inheret 17 1 66 1	inscribar 76 11	intravi 83 16
infamem 155 1	inhibent 163 13	inscribere 20 9	intravit 215 15
infamis 200 11	inhumata 102 17	infideoque 224 22	intulit 46 12
infans 73 5 106	injice 78 6	insidias 9 4 236 6	intumescit 19 18
15	injiceremque 121	insidiata 96 4	intus 30 15 237
infantem 91 14	6	insidiate 97 6	15
107 17 108 3	injicias 216 12	insidiis 221 10	invalida 224 10
infantes 110 9	inimicos 10 1	insidiosa 144 6	invalidos 242 17
infaustus 56 6	inimicus 108 19	228 18	invalidum 241 3
infecit 95 2	iniqua 114 8 226	insignis 50 5	inveni 97 1
infelix 17 13 21 11	15	insignatus 92 15	invenias 65 13
45 7 84 6	iniquæ 88 11	insimulasse 54 10	invenies 155 18
85 1 88 7 91	inique 67 11	insolita 31 10	166 8 191 5
9 102 15 103	iniquis 62 17 73	insolito 113 16	218 9
18 107 1	11	inspecta 142 3	invenit 229 10
inferias 121 8	iniquo 129 9	inspicit 30 2	invenimus 158 9
infestus 47 11	iniquos 83 7	instant 79 4	163 19
infesto 88 2	iniquum 141 17	instantes 182 10	invenio 150 9 151
infestum 105 7	iniva 34 7	instar 12 12 66 1	9 11
inficienda 86 2	injuria 37 7 83 7	81 4 151 8	invenit 115 6 149
inficior 185 7	112 1 149 5	177 4	15
infide 189 3	178 9 188 13	instat 84 5 232	invida 212 8
infidis 20 5	222 17	21	invidio 16 5 137
infido 115 14 123	injussus 122 4	insultat 214 13	15 169 7 200 13

invi-

INDEX

invidiam 71 12	ipſa 191 2	istam 162 15	16
2. 1 11	ipſi 121 15 188	istas 225 1	judicique 60 6
invidioſa 20 9 72	17 215 1 240	iste 35 1 44 10	judicii 26 12
10, 80 5 185 6	9	109 4 137 4 167	judicio 178 12
inviſa 1 3 2. 4 14	ipſus 188 13	8 169 6 212	184 6
inviſas 217 10	ipſus 174 4	15 222 14 225	judicium 32 4
inviſo 212 13	ipſo 62 13 127	9, 18, 237 3	161 8
inviſus 225 2	6 176 5 223	Iſthmon 36 13	juga 30 17 32 6
invita 77 5	14	Iſthmos 81 11 117	43 4 53 10 59
invita 11 6	ipſum 115 3 123	12	15, 235 4
invitam 184 10	16 174 5 233 1	iſuc 205 8	jugali 14 9 38 1
invitant 188 9	ipſumque 80 1	iſus 185 7 201 7	jugalis 173 17
invitus 204 6	ira 25 17 123 18,	212 7 227 9, 13	jugis 11 14 92 14
invitis 9, 94 2	19 139 1 19-	iſto 90 9 109 12	168 2
131 4, 193 4	1 193 2 222	211 11 218 1	jugoſus 35 9
invito 169 12	11 231 2	237 22	jugulo 134 3 136
invitos 135 6	ira 38 10 231 5	iſto 204 17	13, 14
invitus 199 13, 14	241 1	iſtud 225 12	juguloque 80 9
209 3	ira 25 11 88 11	ita 59 15 98 7	jugum 86 4
inulauſ 122 10	105 3	147 19 185 17	juit 173 13
involville 91 14	iram 81 3 204 15	189 15 199 5	juli 33 7 69 15
inutile 125 19	221 17 238 9	206 7 215 9	julo 69 7
innocilis 9 10 30 3	iramque 25 13	Itala 65 8	julus 74 5
Io 140 5	iraque 22 6 88	iter 131 7 157	juncta 7 3 116 14
io 49 12	12	12 163 14 167	230 1 241
ioque 128 19	iraſcor 7 1 180 3	181 193 10 195	19
joco 146 2	irata 221 15	4 198 20 200	junctæ 115 13
Iolen 86 4	irata 221 16	5 202 10 207	juncti 199 15
Ioles 94 11	iratus 62 16	6 210 16 213	juncto 209 8
Ionicas 91 1	irratuſ 190 7	10 225 8 234	junctura 39 1
Jove 80 4 87 6	ire 2 5 9 5 24	12, 16	junctus 130 15
140 1 1, 0 14	12 32 2, 5 45	iterum 21 16 55	junctuſ 143 9
172 2 180 18	16 6 2 65 5	9 65 16 216 9	jungant 174 11
201 5	67 6 73 9 101	217 11 219 13	jungar 79 10
Jovem 81 10 82 9	2 108 22 121	230 13 232 5	junge 39 13
105 6 173 2	3 124 3	iterumque 97 11	jungere 17 4
181 5	iret 187 1	itura 17 2 22 4	jungerer 219 3
Jovemque 166 7	irruat 128 11	99 18	junget 94 12
Jovi 31 14 100 2	irruit 108 9	ituros 2 10	jungi 154 9
127 2 132 6	irus 8 13	iturus 13 7 28	jungis 117 1 198
139 4	is 84 2 128 1	18 173 13 207	15
Jovis 25 1 40 15	177 4 181 10	18	jungit 225 5 229
135 8 139 11	190 6 229 7	Iryn 152 2, 3	16
167 19	242 5	jube 29 6 222 4	jungunt 229 4
Xphiolus 125 17	iſdem 89 9 214 9	jubeant 9 6	junguntur 145 9
ipſa 7 1 12 2 20	Iſmariuſ 5 8	jubeas 28 15	juno 31 13 44 1
12 29 7 32 4	Iſmarium 152 2	jubente 235 6	56 3, 5 86 3,
36 11 39 2 46	iſſe 5 8 53 10	jubentur 14 4	9 87 10 116 11
12 50 12 53	iſſes 149 1	juberis 114 5	160 13
3 63 7, 12 75 8	iſſet 112 7 171	jubet 739 109 4	Junone 170 10 104
ipſa 238 5	11	211 18	10 106 7
ipſe 137 13	iſta 15 2 36 9	jubeto 192 7 229 9	Junonemque 13 7
ipſas 181 16	38 11 42 2 54	judeſque 161 3	Junonia 139 1
ipſe 1 2 8 4, 12	3 65 2 67 1	judice 34 14 168 4	Junonis 88 11 185
22 7 23 20 41	93 11 100 19	191 14	13
2 42 4 50 14	136 4 124 1	judicii 185 2 237	Junonius 26 15

Jupiter

VOCABULORUM.

Jupiter 33 7 38 3	11 159 8 232	12 182 5 202	lædis 233 14
63 10 168 12	8 239 8	3 215 6	lædor 212 16
173 1 181 3	justus 63 10	laboro 198 9 228	lædunt 11 5 30
jura 12 13 26 19	juvabat 120 11 125	5	11
56 1 78 6 96	9 146 1	laborum 86 3 91 3	Laetaque 22 13
3 172 14 174	juvabit 130 17	labra 239 19	Laerten 10 5
14 222 3 237	juvant 27 4 130 6	labunur 76 3	Laertenque 9 8
18	143 12	Lacenam 48 5	læfa 42 4 48 10
jurabas 145 15	juvaret 38 13	Lacedemona 2 2	101 12 106 2
jurabis 17 11	juvat 20 4 32 9	215 17	176 2 223 4
jurandi 237 11	35 8, 11 105 5	Lacedæmone 78 1	læte 71 3 121 7
jurantia 237 21	150 18 155 17	164 5	læferit 203 9
jurare 55 1	187 13 209 10	lacer 4 9	læfi 37 8
juraret 230 12	215 14 240 2	lacerabitur 95 7	læfis 13 9
jurarunt 102 11	juvenca 49 11, 12	laceras 13 11 155	læfit 129 16
jurasti 13 3 229 6	50 4	12	læfura 87 15
jurat 237 13, 15	juvenci 87 13	lacerat 25 14	læfus 48 8 68 9
jurata 12 5 229	juvencos 30 17	lacro 150 6	79 10
17	juvene 50 19	lacerti 205 7 211	læta 122 6
juratæ 229 18	juvenem 179 18	9	lætaque 86 6
juratus 23 19	201 21 214 5	lacertis 5 9 28 1	læte 71 3 121 7
juravi 236 4 237	juvenes 34 15 113	83 13 204 5	læti 35 11
21	5 176 15 183	lacerto 27 13 32	lætifere 95 1
jure 29 6 93 4	15	7 35 5	lætitia 130 14
jurem 241 21	juveni 115 8	lacetos 89 1 150	lætiæ 137 2
jurent 238 3	juvenilibus 111 7	1 169 5	lænum 239 5
juris 219 10 237	195 5	lacetum 92 11	læus 170 18 224
11	juvenis 148 11 216	lacetus 35 6 130	8
juro 26 18 85 1	3	4	læva 113 4
100 7 133 1	juventæ 177 1	lacrymæ 21 3, 4	lævamque 92 11
149 10	juventus 123 13	76 3 81 4 127	lævus 90 2
jus 30 8 115 15	juvet 29 10 115	4 138 1 149	Lamo 89 8
158 6 222 17	17	13 207 11 240	lampades 120 2
jusque 77 4	juvi 14 7	12	135 5
justa 28 14 119		lacrymamque 130	lana 93 14 119 6
13 135 9 137		11	137 16
3 224 21		lacrymas 17 5 21	lanas 7 11 24 16
justerat 108 14		15 41 11, 12 44	languent 20 2
justit 50 6, 7 128		12 46 10 58 5	languere 98 13
6 229 20		102 8, 13	languida 94 14 97
justo 117 2 176		lacrymalque 110 10	9 130 14 238
18		120 9	12 241 24
justus 112 15 120		lacrymis 19 3 17	languor 146 4 218
13 148 8		5 28 4 45 8	1 231 9
justa 48 4 178 11		57 6, 11 58 4	laniata 62 5 221 9
192 1		76 4	137 1
justa 231 4		lacrymisque 99 11	laniataque 75 9
justam 235 13		lacrymosa 131 15	lanient 100 18
justaque 186 18		lacte 170 13	lanigero 201 14
justior 67 10		lædant 169 2	lanuginis 148 3
justique 4 2		lædar 190 17 211	lapis 67 3 99 6
justis 110 5		5	lapia 17 12 228
justitiæ 226 13		lædaris 184 17	16
justus 187 14		lædar 92 2	lapis 214 15
justis 241 1		lædatur 222 8	laqueis 20 6
justo 100 3 119		lædi 224 14 238 10	laqueo 206 13

L

L Abant 188 4
 labor 99 21
 labat 103 12
 labe 31 10 | 86 6 |
 178 14 | 182 1
 labellis 194 7
 laberis 235 2
 labor 39 3 | 114 10 |
 232 6
 laboranti 239 11
 laboras 126 1
 laborat 223 15
 laboratæ 216 5
 labore 73 13 | 166
 4 | 211 4
 laborem 147 15
 labores 126 11
 laboris 121 2 | 171

largis

INDEX

largis 167 9	laudem 179 4 184	legitimus 46 14	levibus 107 18
lasciva 169 13	17	legitimus 125 22	levior 49 3
lasciva 90 5	laudemque 39 11 80	legor 43 6	levius 7 1 23 8 35
lascivia 146 1	11	Lemniadeque 57	2 45 5 49 6
lassa 132 10 142	laudibus 185 7	2	75 6 178 2 199
1 216 12	laudis 15 2 193 8	Lemniadium 62 15	20
laffaret 2 7	141 8 145 2	Lemnos 55 10 61	levitate 234 14
laffas 103 7	236 12	9 62 12	leviter 25 8 174 5
laffavimus 242 17	laudo 165 7	lene 191 6	lex 113 15
laffet 250 9	laus 27 12 247 6	leni 136 5	libamina 31 5
laffis 198 1	laxa 170 11	leniat 217 10	libara 18 11 165
laffo 146 4 192	laxatur 9 5	leniet 44 19	15
18	Leandre 206 1 216	lenior 209 18	libello 186 5
laffos 152 6	7	leniter 42 7	libellus 104 2
lata 7 5 19 4 114	Leandri 208 4 214	lenta 11 5 22 6	libenis 242 12
6	10	28 8 184 8 196	liber 7 13 201 5
latam 86 12	lebecas 22 15	10 210 5	libera 220 2
late 94 5 98 7 20	lecta 29 9 80 8	lentaque 208 12	libertate 84 6
181 7	146 15 213 6	lente 155 10 209	libertas 147 6 186
lateque 72 9	227 12 229 4	16	16
lateus 6 7	242 20	lenti 54 5	libet 20 6 32 5
lateat 73 4 157 1	lecti 48 7 63 11	lentissima 153 3	126 2
latebam 51 1	96 3	lento 1 1	libetve 235 19
latece 240 12	lecta 2 4 7 14	lentum 35 5 192 1	libido 7 8
lateri 14 10 213 8	14 9 39 12 130	lentus 6 15 12	liceat 196 3 18
lateet 73 17 130 1	5 15 158 17	5 78 8 169	211 165 19 20
212 10 233 9	172 12	12	241 3
latissima 18 7	lechule 99 14	leones 88 3 100	licebit 219 1 221
Latunia 196 14	lechum 38 7 114	19	15
lato 35 7 94 5	17 229 1	leonis 93 9 11	licere 187 8
202 13	lectura 231 1	Lernais 93 13	licet 6 7 8 1 25
latoque 214 1	lectus 15 5 108 8	Lesbi 149 2	9 28 3 30 5
Latoidos 238 9	Leda 82 9 181 5	Lesbiadum 143 12	39 3 12 45 8
lauiasser 194 4	Ledæ 173 4	Lesbide 23 2 154	49 15 50 11 79
lauiit 11 1	Ledæa 127 16 156	17 18 155 1	17 81 3 84 10
latur 123 10	3	Lesbo 146 6	93 20
laturum 87 1	legat 225 16	leti 68 14 139 13	licuisse 125 20
latus 14 10 27 14	legata 27 15	leto 3 5 20 11	licuit 93 17 110
37 13 58 3 68	legatos 62 1	105 10 141 4	5
6 92 11 93 10	lege 147 11	letum 102 21	limen 54 12 108
99 17 101 2	legem 147 10 153	levamen 24 8 116	1 226 18
213 8 240 16	5	1	limes 200 3
lavabis 16 16	legendus 237 22	levare 231 12	limina 120 14 224
lavari 239 15	legeres 145 13	levas 139 12	17
laudabas 145 17	leges 34 2 63 12	levatus 153 4	limine 129 4 234
laudabimur 39 5	74 8 171 11	Leucada 153 10	7
laudamur 187 12	193 4	Leucadiâ 154 5	limosa 94 18
laudare 119 9 154	legerque 155 16	Leucadiæ 153 14	linea 24 4
11 221 5	legi 183 3	156 2	lingua 30 4 45
laudarer 134 4	legibus 50 14	Leucadiumque 152	4 69 13 92 6
laudas 192 7	legis 21 1 97 3	14	108 12 114 16
laudataque 189 13	legisse 166 1	Leucippides 174	129 2 130 20
laudatam 104 7	legisses 142 5	21	147 6 149 13
laudatissima 213 1	legit 94 17	leve 65 4 157 14	230 12 241 1
laudatore 232 11	legitimum 178 4	leves 32 9	linguaque 125 5 237
laudatix 185 6	legitimi 172 14	lever 41 10	12

lingua

VOCABULORUM.

lingua 68 17 112	158 10 188 7	lugentis 103 9	maclatus 73 2
4 146 9 150	longavaque 9 8	lugubria 103 17	maculis 87 4
15 209 9 242 3	longavolue 44 6	luliles 101 13	maculis 43 3
linquor 19 12	longas 17 4 182	lumen 196 11 197	madent 38 4 122
lintea 19 7 45 5	6 187 10	8, 19, 20 198	18
234 18	longe 24 17 81	20 201 7 205	madentis 127 4
liquidi 139 5	11 114 13 125	10 214 11	madide 176 13
liquido 196 10	8 149 9 155 17	lumina 10 5 19	madidam 198 12
lis 172 18	202 16 241 6	2 21 11 35 8	madidas 46 8 135
lite 43 11	longi 231 17	34 14 58 6 99	10
littera 21 1 42 2	longior 230 9	1 102 14	madidis 209 7
43 10 53 9 118	longis 18 3	luminaque 236 9	Maandri 64 6
4 142 3 175 10	longius 38 6 152	lumine 157 4 159	Maandros 89 9
183 4 186 6	15 194 15 242	1 240 17	Maalia 15 5
litteraque 103 12	18	luna 11 1 97 17	Maonia 90 5
204 14	longo 183 1 208	106 18 196 11	Maonios 146 19
littora 6 8 19 3,	3 218 3	lutæ 10 11 197	magis 19 11 44
17 49 10 53 1	longos 82 10	11	10 47 8 101 6
97 17 101 7 194	loquatur 172 11	lunam 59 3	130 3 136 7
19 197 20	192 13, 19 232 1	lupis 108 20	143 2 152 5
littore 97 3 98 1	loquar 136 11 160	lupos 100 18	161 5 179 5 184
129 18 158 3	8 208 3	lufæ 180 13	2 192 5 198 5
207 13	loquendi 55 11	lufi 179 3	21, 24 202 8
littoribus 10 12	loqueris 189 9	lufibus 144 5	223 6
litus 72 8 75 3	loqui 30 3 57 12	lufimus 185 4	magistra 48 2
97 18 186 1	115 14 122 4	lutrantem 242 13	magistræ 148 1
196 2	145 14 149 12	lux 96 11 125 13	magistra 238 12 24
litura 148 16	183 6 189 18	207 19	14 14 12 158
lituras 21 3	196 18 242 16	luxuriare 161 16	1 164 15 172
lituris 104 1	loquor 211 14 240	167 10	18 174 1 175
lividus 222 6	17	luxuriat 6 3	12 177 10 181
loca 115 13 235	lotos 152 7	luxuriosa 8 6	9 186 18
14	lubebat 163 12	Lycurgi 18 7	magis 101 1 214
loci 151 12 234	luce 130 23 3 235	Lydo 89 8	3 238 2
15	3	lymphæ 43 15	magne 236 6
locique 84 11	luceat 109 12	Lynceus 141 11	Magnetida 112 1
locis 72 10 208	lucemque 138 5	lyra 1, 4, 16, 18	magni 114 14 135
14 235 16	lucet 19 5	lyræ 1-6 14	3 139 11 160
loco 59 6 74 4	lucerna 216 17	lyraque 145 1	10 171 5 189
118 4 148 16	lucida 147 12	lyram 27 6 154 1	14 198 10
176 18	lucidaque 213 3	Lyricis 143 2	magnum 28 14
locoque 14 7	Lucifer 199 2	Lyriceus 144 10	magnificus 15 4
locum 151 15	luciferas 227 16	Lyriceus 144 10	magnis 37 8 185 10
locus 68 8 74 8	luciferos 126 18	Lyriceus 23 11	magnificus 74 17
76 8 98 3, 4	Lucina 61 14 107		mag 10 42 10 67 13
locuta 194 10	5		87 14 235 2
locute 171 3	lucis 135 2		magnis 113 10
locutus 197 9	luctando 51 7		242 10
longa 43 4 48 2	luctanti 179 13		magnus 153 12
67 12 73 12 88	luctantia 35 3		214 3
12 103 18 140	luctor 169 21 187		magus 210 14
5 150 10 158	5		mag 19 99 14 115
4 162 3 163 4	luctus 82 6		18 160 29 175
193 18 206 3	lude 186 15		5 185 15 226
longa 174 9	ludis 105 5		6 238 5
longæ 7 7 98 21	lugebit 129 4		magore 228 5

M

MACAREU 105 9

MACEROR 224

MACIE 241 11

MACIES 105 15

MACTERE 5 5

MACULAS 100 11

MACULAS 101 15

MACULAS 227 5

M m

magis

INDEX

majus 93 6 124	manifesta 37 5	10 177 8 192 5	33 12 51 6 66
2	manifestus 144 7	Martius 55 4 114 1	16 69 8 71 12
maia 56 11 112	manfuri 71 14	mater 23 14 33 9	76 9
12 116 1 186	manu 18 12 21	37 14 41 2 60	mean 100 8 199
11 253 9	2 40 10 42 2	7 68 9 69 15	8 157 14
male 17 14 26 11	54 2 56 12 76	78 12	Mazandri 64 6
31 1 36 3 59	14 84 12	materque 63 13	meas 7 5 41 12
11 63 15 65	manum 20 12 91	materia 35 10	51 12 100 2
4 66 9 11 68	4 14 93 15	materia 87 7 163	mecum 24 2 26
4 76 9 84 13	94 6 240 18	2	17 39 11 41 3
87 13	manus 2 7 8 10	materiam 29 4 66	115 15 130 15
malis 120 10 129	24 16 30 10 47	16	149 5
2 230 5	6 51 12 62 4	matre 83 9 118	Medea 58 9 62 3
maligra 164 20	72 17 77 6 78	2 235 6	63 9 81 5 113
malim 157 1 202	6 82 5 84 14	matrem 60 7 74	1 191 3
15	91 8 94 14 97	9 110 13 170	Medea 62 4 63
malis 84 11 154	10 11 98 20	14	9 126 10 190
14	101 18	matres 24 17 81 8	19
malle 147 17	Marcia 210 8	129 5 146 8	Medeam 62 3
mallem 14 11 194	mare 13 1 36 14	167 1	medendi 51 13
11 232 13 234	64 1 67 5 16	matr 79 15 228	medentis 231 10
3	70 4 99 5 17	9 242 13	media 15 3 95 7
mallet 193 1	101 7 108 5	mauris 23 19 67	media 107 15 151
malo 45 5 84 6	margine 43 11	2 73 5 102 13	4
186 9	mari 155 13 158	110 1 159 7	mediz 121 3 160
malos 163 7	6 196 10	180 13	1
malucrim 67 9	maribus 215 2	matrifque 28 3	mediam 94 1
malum 106 5 228	marinae 102 17	matrona 47 5	medias 171 4 215 1
17 236 3	maris 117 12 193	matronaque 180 9	medicabilis 51 15
malus 126 14	2 198 22	matura 20 7	medicabilibus 121
manant 207 11	marita 38 14	mavis 186 13	13
manante 99 11	marita 134 17	maxima 165 19	medicamina 106 11
manda 75 7	maritae 122 3 126	185 4 186 15	117 5
mandas 49 9	15 154 9	189 6 209 1	medicas 51 11
mandata 110 17	maritam 172 13	maxime 93 5	medicato 117 15
132 1 5 149 7	maritas 109 9	me 7 14 8 6 12	medicorum 224 21
173 15	mariti 39 7 54 5	11 13 13 14 13	medis 9 11 128
mandataque 124 9	173 15	17 9 17 21 9	12 168 10 189
mandatis 27 6 110	maritis 3 12 13 7	22 2 24 7 11	11
18 125 5	116 11	25 5 15 17 26	medio 38 6 174
mandato 133 7	marito 16 5 42 9	7 9 20	12 208 14 214
mandatum 136 16	49 1 50 13 78	meque 174 11 13	18
mando 173 13 186	15 83 15 132	194 12 210 4	medios 166 8
5	1	227 10 240 19	meditor 7 8
mane 115 4 f; 3	maritum 24 15 167	mea 3 5 7 3 16	medium 215 7
13	13 229 17	7 15 18 11 26	Medonaeque 8 9
manebam 5 11	maritus 173 9	63 13 27 12 30	medullas 30 11
manente 41 10	marmore 76 12	12 37 2 43 5	Medusa 213 4
maneo 54 5	marmorea 71 5 116	45 10 46 10 51	mei 5 6 14 8
manere 75 8 189	12	14 16	37 9 68 14 71
7	marmoris 151 8	mea 8 3 70 2 83	10 78 5 83 15
manes 29 16	242 14	9 30 14 177 2	98 22 107 14
manet 50 13 146	Mars 74 12	199 14 202 12	meique 230 1
14 200 8	Marte 23 11 25	223 12 224 16	meis 6 11 7 1
manibus 27 7 132	16 55 7 74 6	241 18	15 14 16 8 14
1 174 7	Marti 53 10 143	mece 18 5 23 12	17 1 19 4

Melan-

VOCABULORUM.

8 13	mensa 4 4 169 1	meritum. 103 14	9 121 6
95 11	menſaque 114 12	112 13 123 2	micant 120 2
1 18 209	menſe 183 3	mero 4 5 130 12	micar 201 4
2 8	menſura 93 7	135 9 169 4, 15	micuere 5 7 44 3
5 80 7	menſuram 145 6	183 4	mihi 1 2 2 6 4
13 27	mente 26 4 80 13	merſa 11 12 40 8	11 59 12, 13
11 68	103 7 194 20	merſa 200 9	6 6, 9 7 10 9
16 237	195 8 196 6	merſaque 212 12	4 10 1 11 7
	202 1 226 9	merſit 94 12 195	miles 106 20 117
	241 12	6	4 132 13
6 16 35	mentemque 136 3	meruere 69 9	milite 57 2 128 7
12 106	menti 58 5	meruere 137 11	militer 66 14
8 7 110	mentior 234 10	157 17	milicia 192 8
1 8	mentiris 69 13 240	merui 23 7 52 5	milite 78 10 80
97 14	1	69 3 123 7	2 130 16
99 10	mentis 68 16 113	meruisse 14 13 109	milites 78 14 177
	8 143 10 151	17 137 13 233	4
128 3	5 192 17	4	mille 72 13 78 13
11 145	mentitaque 108 3	meruit 138 18 222	87 9 91 3 100
	meo 12 10 17 10	19	15 129 13 184
6 9 43	20 9 31 2 39	merum 214 13	4, 5
2 82 6	6, 12 40 16 42	merumque 235 10	milleſima 129 13
1 111 1	4 44 14 73 4	meſſes 225 7	minante 92 8
170 11	98 3 100 4 103	meſſibus 143 6	minantur 101 8
113 6	14	meſſis 57 5 114 8	minas 91 2, 10
235 19	meorum 116 5	192 15	123 18
196 7	meos 9 7 17 2	Methymniadeſe,	minaxque 210 9
241 20	18 9 27 7 93	143 11	Minerva 44 2
40 10	8 50 4 62 18	metior 98 8	minima 205 12
5 43 10	63 7 76 10 80	metit 59 2	minime 224 24
	12 93 19 111	metu 5 7 108 12	minimos 105 16
109 14	4 115 2 122 5,	188 10	minimum 208 11
	8, 16 125 12	metuas 215 5	miniſtra 194 14
8 2 212	meſſaque 116 8	metuenda 139 11	236 10
130 5	merces 158 13 178	metuendaque 159	miniſtram 46 23
1 9 145	9 211 4 225	11	miniſtro 224 21
	6 232 12	meruentior 210 7	Minoeis 34 1
7 226	merearis 67 11	metuis 172 13 174	Minoja 189 1
	mereatur 240 20	17	Minoïda 176 3
16 17	merebere 39 11	metuit 187 17 226	Minôo 61 6
48 11	merentem 70 1	5	minor 48 7 70 2
	mereris 232 8	metum 136 9 160	87 14 93 5 120
79 11	meretricis 147 1	16 217 11 227 3	13 143 8 164 19
168 3	mergite 49 13	metuo 211 5	minora 61 8 105
184 10	merguntur 216 5	metus 25 10 97	4 122 12 181
	merita 65 3	13 147 2 175	12
	meritas 118 9	14 186 9 226	minore 210 2
n 3 2	meriti 12 12 14	6	Minos 40 9 101 5
22 7	8 38 7	meruunt 216 7	176 4
6 70 3	meritis 75 11 86	meum 74 16 101	minuent 25 4
94 13	14 116 6 154	2 123 16 144	minutique 179 17
124 2	6	12 147 17 161 8	minus 49 5 75 15
166 2	meridſe 59 1	meumque 151 11	105 7 207 1
206 7	merito 14 14 42	meus 47 9 54 13	210 10 212
	7 109 4	61 3 74 18 97	8 224 12 240
7	merito 165 3	5 109 12 116	13

M m 2

minùs

INDEX

miris 120 16 190	misit 153 2	135 1 139 4 140	montanis 108 20
20 198 6 202	misit 69 4 217	1 159 4 14 165	montes 67 3 146
14 203 7 216	10	17	11
15 220 15	misit 53 8	modos 144 10	monui 147 5
minus & minus 19	misit 206 2	modus 74 12	monuit 153 7
11	misit 24 10	modulque 25 18	Mopsofia 82 3
Minys 56 7 115	misitibus 159 4	Moenalon 66 18	mora 20 8 21 13
7	misit 4 10	moenia 6 16 23	28 8 71 9
mirâ 173 12	misit 202 6	11 65 10 72	mora 155 12 206
miraque 201 12	misit 27 16 98 18	10 166 14	10 208 12
miratur 241 5	165 6	moenibus 126 8	morabar 46 5
mirabile 221 7	misitque 15 6 42	moereat 63 12	morâ 7 7 69 6
miratur 4 2	14 147 2	moerente 109 1	208 11 212 4
mirare 187 15	misit 241 13	moerere 27 1	moram 206 8
miraris 16 3 139 9	misit 157 2	moerore 150 1	morandi 6 6
mirataque 235 5	misit 58 10	moesta 19 3 25	morantes 211 1
miror 35 4 47 1	misit 28 8	12 103 6 19	morantur 163 14
62 15 101 19	misitque 75 13	125 18	morare 202 9
165 7 207 6	misit 63 6 137 5	moesti 114 11	morari 124 5 205
228 15 235 16	224 4	moestissima 152 1	3
240 15	misit 97 1	moesto 84 8	moras 7 15 17 4
num 148 3 159	misit 90 3	moestum 18 14	39 13 175 10
5	misit 71 9	moestus 44 12	199 4 208 2
misit 214 1	misit 241 22	mole 19 14	more 90 5 94 3
misitendus 30 5	misit 204 2	moles 45 13	127 4 165 5
misit 167 46	misit 154 3	molle 93 10 148 2	222 4 233 11
misitum 44 12	misit 1 1 29 8	184 11 213 8	237 5 22
misit 128 15 109	19 3 124 3	molles 98 24 137	moretur 66 3
18	155 9 193 1	6	moretur 107 5
misitabile 110 3	misit 7 15	molli 90 12 163	moretur 100 5
11 7 127 3	misit 124 3 235	20	moretur 148 1 197
241 9	3	molliat 24 16	1 229 15
misitabilis 73 5	misit 97 3 156 3	mollibus 10 3	moretur 122 5
misit 24 5 25 10	misitque 19 13	mollior 23 10 198	moretur 207 6
42 1 50 3 83	mollis 19 10	2	mori 14 12 28 10
8 98 4 110 11	mobilibus 49 4	mollis 27 2 35	14 67 14 68 18
15 20	mollis 61 1	16 93 18 153	95 6 96 8
misitum 24 7 28	mollis 145 2	13	moriar 154 8 212
8 51 15 71 4	moderatus 195 15	molit 74 14	5
154 3 155 4	moderatus 209 9	monordit 125 22	moribus 59 12 187
184 8	moderatus 210 15	monere 223 12	16
misitumque 65 5	modestia 179 17	monilia 89 11	morientia 134 11
misit 40 13 52	modestus 149 1	monitus 215 10	morientum 136 1
1 110 5 230 1	modice 19 13	monita 157 13	moritur 73 7
misit 87 3 118	modice 44 5	monitum 199 5	moritura 38 11
10 121 18 202	modico 34 16	monitus 191 9	102 13
11	modis 143 2	mons 45 14 98 5	moror 46 1 138
misit 25 9	modo 6 10 25 6	monstraque 87 18	12 122 14 199
misitum 34 14	100 9 138 7	monstrabar 43 1	14
misitum 59 11	149 2 157 10	monstrarent 101	mors 95 10 107 5
217 2 224 12	190 16 195 14	17	6 204 8 220
23	196 3 227 13	monstrar 4 4 198	13
misit 96 7	228 7	20	morique 100 16
misitum 13 14	misit 9 12 17 11	monstraque 153	115 16
misit 119 1	29 5 35 9 57	9	moris 212 2
misit 206 1	7 74 9 133 9	montanaque 41 7	morale 290 1

mor-

196 17 munere 167 9 114 14 | 167 7, 88 2 | 90 12
 ia 111 3 muneribus 109 7 14 | 172 2 nec 2 5, 6 | 16 | 10
 20 4 | 100 munitor 51 5 natæ 162 7 | 170 2 | 11 2, 10 | 12
 | 137 10 munus 21 4 | 84 4 17 5, 6 | 14 7 | 16
 in 141 8 murmur 197 14 natalis 146 15 5, 15 | 22 6, 9 |
 69 8 | 76 13 | 23 10 | 25 19 |
 13 230 11 natantem 209 5 | 214 26 7 | 28 8, 14
 que 239 1 mularum 172 1 5 necavit 102 9
 a 107 13 | 153 mutabilis 68 1 natantis 195 6
 19 2 | 25 17 | natate 216 7
 15 natatore 194 11
 218 18 natas 119 7 | 216
 238 16 2 natat 214 9
 12 6 | 202 1 11 rator 199 9 | 209
 129 17 | 195 16 | 210 14
 bar 106 18 N naturo 205 6
 bunt 36 11 Nare 110 1
 nt 32 12 | 88 nati 22 11 | 26 2 |
 103 20 | 177 Nactum 200 10 37 12 | 71 13 | 83
 Naia 152 10
 nam 21 9 | 49 7 | 53
 5 | 83 1 | 98 9 |
 100 3
 namque 4 10 | 33
 | 127 16 | 224 3 3 | 154 13 | 196
 11 65 1 7 | 216 17
 203 2 | 212 nandi 200 17
 226 20 nando 198 9 | 201
 213 9 11
 242 6 nandum 205 4
 97 9 nantem 216 21
 fiet 103 6 nanui 209 17 | 217
 1193 10 9
 231 17 naribus 114 3
 fle 139 3 narrabas 91 12
 tus 139 7 narrabat 2 12
 entem 194 17 narrantia 130 19
 et 13 4 narrantis 4 3
 16 8 | 68 16 narraras 70 1
 1 8 | 112 12 narrare 150 17
 o 18 | 147 51 narraris 102 21
 8 16 narrasti 44 4
 aque 36 1 narrat 55 4, 11
 arum 144 4 | narrato 103 1
 2 6 narratur 54 7 | 162
 187 3 11
 o 127 9 | 201 narravi 170 5
 | 238 5, 18 narrem 166 15 | 159
 oue 247 1 7
 os 128 4 | 183 narres 7 10 | 228
 9
 era 29 1 | 51 nalcanti 147 19
 o 66 4 | 76 5 nascitur 51 14 | 117
 25 7 | 117 18 4
 12 12 nata 83 10 | 61 6 |

INDEX

Neoptolemi 84 15	nihil 108 11 179	nocebit 29 9	11 4 12 9 13
Nempholemo 83 2	12 185 7 188	nocebo 219 15	10 14 15 20 21
nepos 160 10	18 191 3 195	nocens 51 6 117	21 7 23 3 24
nepote 25 1	16 207 2	14	14 15 25 6 30
nepotem 108 13	nil 1 2 97 18 121	nocent 11 6 176	7 13 31 2
nepus 79 6	15 125 14 149	8	nondum 42 9 73
Nephrine 212 17	5 164 8 171	nocentes 119 7	6 162 13 209
213 7	13 179 14	nocenti 68 11	17 213 4 241 7
Nepunia 29 3	Nilius 140 9	noceo 219 15	noram 106 4
Nepunius 57 3 179	nimiam 139 12	nocere 119 2 127	norat 144 10
7	nimirum 158 6	14	norunt 57 1 61
Nepunus 131 7	nimium 50 3 57 1	noceret 210 4	16 200 1
neque 9 10 16 15	172 15 228 15	noces 233 12 241	nos 6 12 25 3 36
44 5 52 3 66	niumque 102 7	4	9 70 9 99 7
15 69 11 149	nimum 3 5 106	nocet 27 4 232	105 9 110 14
7 158 11 212	15 110 17 122	12	119 15 4
7 213 222 9	17 126 17 185	nocitura 38 5	noctes 165 17
232 17	9	nocte 59 14 88 6	nocte 173 18 211
nequeas 215 6	niumque 5 3 13	102 6 130 2 3	17
nequitia 50 13 179	5	152 4 162 11	nofter 21 12 147
15	nul 12 9 13 3 29	172 12	14 183 12 191
Ne.eidas 45 9	7 57 5 38 25	noctem 2 6 199 1	16 207 2 8
Nereus 25 2 86	46 16 50 7 68	noctes 121 17 188	nofti 18 1
12	2 87 5 97 7	7 209 15	nofta 8 8 11 4
nervis 143 9	15	noctibus 22 5 168	16 13 25 4 8
neftia 6 14 106	Niftades 145 8	13 194 18	30 14 34 6 35
19 114 9	Niftadesque 146 8	noctis 130 9 134	8 58 6 65 1
neftiar 29 3	nifu 38 6	15 135 2	nofta 219 1 239
neftierin 39 11	nitida 165 5	nocturno 5 4	18 241 1
neftieris 68 3	nitidis 239 4	nocture 210 2	noftre 72 1 104
neftiet 65 19	nitidus 15 5	noctut 38 15 70 9	7 115 15 163
neftio 25 6 50 8	nititur 59 4	80 9	16 155 11 205
72 14 105 14	nititor 197 12	nodofu 101 15	1 219 2
115 13 124 2	niveo 194 8 224	noliun 223 4	noftaque 118 12
127 15	8	noile 179 10 207	239 9
neftire 120 11	nivibus 170 13	10	noftam 29 1 166
neftires 142 6	nivis 127 4	nolles 149 8	3
neftis 65 8 92 11	nivofa 113 3	nollet 11 9	noftas 17 5 30 11
163 18	nixa 235 18	nomen 22 10 77	112 5 120 1
neftite 120 15	nixus 160 6	2 9 84 15 98	196 12 197 13
Neftro 96 7	nobile 185 15	2 102 10 128	225 7 233 2
Neftus 93 2 96 5	nobilis 214 7	2 144 12	noftri 3 1 28 9
Neffor 4 11	nobilitas 40 13 61	nomina 38 10 43	43 10 63 11
Nefforis 6 12	5	5 7 61 5 79	99 14 110 15
neu 68 12 146 9	nobilitate 181 2	4 100 4 105 5	122 2 174 15
197 7	nobilitatis 159 16	127 6 142 5	184 14 204 13
neve 7 13 25 7	nobis 14 5 17 14	nomine 2 11 18 8	noftros 10 12 25
101 4 110 16	23 8 34 15 37	39 4 50 7 11	19 42 5 96 11
160 19 173 10	7 46 12 57 9	70 6 84 15 94	106 13 147 9
nexa 44 14	58 2 69 14 75	10 170 7	169 3 186 10
nexis 213 4	15 79 1 83 18	nominer 87 11	242 2
n; 84 2 158 8	84 4	nomimibulque 14	noftro 12 6 52 2
172 2 195 10	noce 184 12	2	72 8 76 5 79
niger 145 10	noceamve 63 11	nominis 26 10 145	11 150 1 171
ingra 114 4	noceat 229 22	6 176 14	14 158 17
ingra 15 3	nocebat 79 9	non 2 40 8 7 11	noftros 44 11 81 7

VOCABULORUM.

148 13 178 1	novercā 62 3	122 10 179 4	107 11
200 1	novi 204 1 241	212 18 236 15	nuptaque 64 4 154
nostrum 108 9 146	14	num 105 7 177 1	17
7 179 9 222	novies 106 17	2 190 20 202	nuptam 123 15
17 2.4 15 237	novis 164 10 167	14 226 6	nuptarum 133 10
17 240 10	10	numen 116 2 118	nupturaque 154
nostrum 31 9 100	novissima 72 1 96	9 152 6 157	17
8	11	14	nupturæ 238 12
nostrumque 26 15	novissimus 129 15	numeramus 11 3	nurui 66 13
nota 26 1 75 3 83	novit 198 19	numerari 198 21	nurum 22 4 58
18 93 2 158	novitatus 189 11	numeras 139 10	14
18 170 2 180	novo 135 10 136	numeravimus 123	nurus 25 1 47 2
6 228 15	4 186 6	9	60 8 78 2 135
notā 87 4 193 6	novos 83 16	numeremur 36 9	4 146 8 167 2
232 2	novus 188 15 210	numeres 11 3 80	12 190 2
notæ 156 5	13	4	nusquam 99 17
notamque 207 21	nox 14 12 84 7	numero 9 2 61	nutrice 207 5
notanda 16 12	86 7 106 1 114	13	nutricis 199 5
notandus 31 10	18 130 3 138	numeroque 166 15	nutrix 9 8 106 5
notare 161 2	115 12	181 13	6, 11 107 2
notas 30 2 201	noxque 27 4 66 8	numeros 35 12 78	198 11 208 5
14	noxæ 71 12	14	214 13
notasti 228 13	nube 87 16 212	numerus 98 13	num 170 20
notata 6 11 21 2	10 229 5	Numidasque 144	Nympha 42 10, 12
43 6	nubebam 79 9	17	2 4 93 1 164
notavi 169 13 182	nubendi 223 14	numina 12 6 13	2
13	nubente 224 11	9 23 19 26 13	Nymphæ 3 12 41
notavit 218 17	nubere 42 12 87	41 7 42 5 70	9 47 3 153
nothus 38 2	16	3 133 1 149 10	9
noti 151 13	nubiferis 24 4	174 13 223 4	Nymphas 71 1
notior 87 17	nubite 109 13	227 5 229 5	Nymphis 162 8
notis 24 4 30 1	nuda 44 2 68 10	numine 33 2 229	229 11
65 14 113 9	95 14 165 5	2	
182 16 228 18	nuda 140 2	numinibusque 164	
240 15	nudas 184 16	4	O
notitia 87 3	nudis 165 6	numinis 131 10	Δ 2 2 5 3 24 7
noto 71 7 98 10	nudo 128 17	nunc 6 16 9 13	38 5 54 3 62
105 1 108 6	nudus 195 4	11 6 12 13 15	7 95 12 105
182 8	nulla 21 14 26 17,	16 9 22 10 26	9 107 9 110
notos 11 8	20 46 10 47 9	19 28 5	11 116 5 119
notus 20 10 195	71 9 89 6 99	nuncia 53 9 95 3	11
10	18 1.3 14	157 6 159 2	obesse 83 8 199
nova 31 5 42 1	nulla 48 9 71 16	nuncius 120 10 160	20
65 9 106 20	195 18 200 17	16	obeit 41 6 60 2
112 5	nullaque 164 16	nunquam 17 9 35	obeunda 166 10
novā 211 14	186 3 197 13	16 41 4 180 5	obliquaque 59 5
novam 175 4	nullæ 151 18	149 9 203 5	obliquo 36 12
novas 126 10	nullam 18 1	210 6 217 6	oblita 84 11 178
novat 35 14	nulli 79 9 249	218 13 234 3	13
novata 3 5	13	nunquid 177 3 235	oblite 5 3
novem 149 10	nullis 8 7	2 239 15	oblitus 98 22
noverat 165 3	nullo 26 6 106 2	nuper 9 4 54 11	oblitus 104 2 190
noverca 38 9 39	166 9	77 1 171 2	8
6 62 2 86 6	nullum 68 15 147	nupta 24 15 38 1	obmarmurat 155
89 8 122 16	13 197 13	49 1 75 1 78	17
212 4	nullus 97 11, 12	12 87 11, 14	uberis

INDEX

oborior 84 9 125	odioſo 207 7	13 82 6, 7	35 6 37 4 57 11
15 143 15	odille 41 9	omnibus 9 5 137	oraeque 51 8 106
oborto 223 9	odit 147 5	8 191 5 197 7	22 112 8 222
obrepens 208 10	Oechalium 85 7	omnis 129 8 138 9	6 288 17
obruat 190 10	91 8	194 2 206 3	orabat 82 9
obruet 69 10	Oeneas 95 14	onerare 150 1	orantis 171 4
obruus 2 3	Oenides 25 20 36	oneri 187 11	oras 154 3
obſcœnam 49 13	7	onus 26 10 61 12	orat 115 7
obſcura 212 10	Oenone 42 3 43	87 15 92 12	orba 26 1 63 14
obſcuras 76 6	6, 13 46 16	106 10 215 6	83 10 110 10
obſequium 54 6	49 9 50 13	onusque 33 10 107	237 20
obſervem 75 5	Oenonen 43 16 189	14	orbe 6 7 10 11
obſes 12 6	4	opaca 151 10	11 1 35 4 51
obſiſtere 124 7	Oeta 95 7	opacæ 159 11	14 63 16 132
obſtat 272 18	offenderis 204 13	ope 33 12 59 16	13 144 12
obſtat 12 3 67 7	offenſam 240 20	123 6 231 10	orbem 65 11 86
154 13 202 14	offenſo 129 4	232 14 242 3	11
obſtiter 173 10	offenſos 233 4	opem 26 4 51 13	orbis 140 14 177
obſtitit 136 15 195	offerat 227 16	98 4 107 5 111	11
5	officiu 132 4 178	2	ordine 9 6 79 8
obſtipui 160 15 164	9	operata 88 1	97 19 199 3
9	officiis 70 7 102	operi 80 8	228 11
obvertor 216 13	18	operis 192 8	ore 4 3 12 14 30
obvia 83 12	officio 79 4 186 6	operofa 14 15	4 35 2 71 7
obviaque 63 1 215	225 6	operofa 22 15	83 12 103 9
3	officiola 102 8 196	opes 8 8 18 5 24	105 15 108 10
obumbret 180 16	12	2 25 14 47 1	Oreſtes 77 9 84
occidere 103 22	officium 54 5 125	74 2 78 4	15
occidit 69 16 72 3	19 200 15 242	opibus 190 11	Oreſte 78 5
occubuit 95 1	18	opis 52 1	Oreſtes 84 1
occuſit 6 5	Ogygio 99 4	oporteat 159 3	Oreſti 31 1
occulte 186 15	Oleniumque 203	oportet 8 1	origine 214 7
occulſis 182 16	10	oportuit 62 17	origo 33 7
occurrantque 19	olet 147 14	oppida 158 16	oris 54 11 95 15
18	olim 79 15	oppoſita 54 14	184 2 190 17
occurrent 68 17	oliva 107 17	oppoſitas 178 8	oriunda 74 17
occurrerent 167 1	olor 64 6	oppoſiti 264 11	Ormeni 89 4
occurrit 130 7	omen 84 16 127	oppoſitus 128 18	ornavit 93 1
occurrunt 100 15	11 131 13	oppoſuit 42 5	oro 41 3 45 9 64
occellos 44 11 106	omina 223 3	oppugnant 36 13	3 103 20
7	ominaque 38 6	optabo 204 9	orſus 115 14
oculi 84 9 97 18	omine 68 15 187	optare 183 15	orta 106 17 155
113 12	3 204 13	optarem 184 9	13 153 6
oculique 220 17	omne 28 14 58 3	optas 183 15	ortu 164 17
oculis 17 1 19 4,	62 4 97 1 99	optat 124 3	ortus 168 11 199
18 45 7 66 7	17 113 4 116	optata 252 2	5 229 14 235
94 2 56 11 98	6 150 5	optavi 158 18	2
23 103 7	omnem 208 17	optima 118 2 222	oſque 58 4
oculo 183 5	omnes 8, 11 28 5	16 231 17	oſcula 17 4 21 14
oculos 9 7 28 2	38 3 80 1 114	opto 16 11 157	27 16 39 10
69 1 93 19	11 145 5 161	11 166 5	45 3 110 7 124
107 5 115 12	3, 4 175 8	opus 23 3 104 8	9
125 10	omni 152 5	136 16 142 6	olla 6 5 25 10 26
odi 66 11	omnique 145 17	143 10 145 18	11, 12 37 9 44
odia 67 13	omnia 4 10 7 4	155 10	4 59 8 74 14
odio 233 12	33 4 66 3 69	ore 32 10 34 12	85 3 102 17

uſibus

VOCABULORUM.

offibus 34 10 118	par 164 17 221	Pari 126 13 161	233 18 239 20
12	6 225 20 226	11 192 6	parvo 22 8 133 7
offendi 164 6	10	pari 87 16 206 5	163 9
offendit 151 1 164	parabis 128 5	Paridi 78 12 128	parvum 108 13
5	parante 83 16	10 165 17	parvus 218 13
offendo 103 19	parantur 47 9 115	Paridis 159 13 220	Pasiphae 33 9
offro 122 7	11 238 11	11	passa 28 17 179
otia 211 8	pararis 78 13	pariens 235 18	12
ovem 111 8	paras 29 5 67 6	Paris 43 13 16	puffis 59 7 183
ovis 53 2 60 6	parat 9 5	127 15 128 10	15
160 3 200 14	parata 44 7 83 2	176 12 180 1	passio 221 11
	parati 102 7	183 16	passios 222 2
	paratibus 165 9	pariter 23 13 31	passura 100 13
	paratis 131 4	6 86 13 123 8	passus 100 6 207
	paratur 189 9	125 21 164 13	13
	paravit 128 23	196 9 205 7	passor 46 16
	parca 167 7 234	232 22	patens 58 3
	18	pariterque 105 7	patent 19 4 233 9
	Parca 109 13	paro 72 12	patentia 72 9
	parcas 41 3	Parrhasis 221 4	patet 7 14 15 4
	parcat 39 14 200	pars 23 12 80 2	28 5 58 14 60
	12	14 1 99 14 116	8 71 13 79 7
	parcatur 69 7	13, 15 127 12	15, 80 6, 10 83
	parce 40 14 44	135 2 141 3	40 9 88 10 96
	9 66 13 74 15	175 9 185 1	9
	172 9 195 15	209 1	pariterque 69 2 74
	204 15 214 1	parisque 73 4	18
	217 5 224 30 5	parta 63 15 151	paterer 165 12
	239 11	12 236 11	paterere 195 14
	parcere 40 14 128	partaque 27 10	paterna 38 2 99
	6	parte 14 6 54 8	20 109 6
	parceret 62 6	71 16 101 16	paternis 129 3
	parcis 217 5	145 17 151 15	paterve 212 3
	parcite 128 15	182 12	patet 7 5 18 9
	parcius 78 3	partem 220 7	152 13 179 18
	parens 26 2 37	partes 79 16 204	pati 75 14 100
	12 57 10 71 13	9	14
	123 8 166 9	Partheniis 89 3	patianur 193 6
	191 2, 8	partibus 60 3	227 7
	parente 34 4 73	partis 8 12	patiar 196 3 221
	7 84 3 94 8	partu 159 5 227	11
	123 8 239 18	15	patiare 25 7, 9 42
	parentem 80 3 85	parturit 123 18	7 166 3 171
	1 181 5	partus 74 6 89 4,	14 224 4
	parentes 194 3 228	10 122 16 228	patienter 206 4 222
	7	2	12
	parenti 63 17 100	partus 191 8	patientius 211 7
	3 134 5	parva 20 8 75	patior 13 14 93
	parentibus 232 21	12 83 9 89 12	20
	parentis 16 1 38	147 8 188 16	patitur 30 18 58
	7 79 18 136 9	221 18	13
	137 3 139 5 146	parvas 159 4	patrem 62 11 138
	15 190 18	parui 206 8	5 173 2
	parentur 191 15	parum 22 9 34 1	pari 104 6
	6	89 1 110 3	patria 26 14 27
	parentes 22 16 133	138 16 237 12	12 37 2, 96 10
	2 212 2	N n	patri-
pacata 99 21			
pacatum 86 11			
pace 204 17 233			
9			
pacis 74 8 217 7			
pacia 10 12 53 5			
56 1 83 15			
101 6 177 14			
184 15 240 3			
paciamque 218 5			
pacii 225 15, 19			
pacne 9 4 62 1			
127 6 174 7			
176 13, 15 182			
14 203 1, 2			
207 8 236 4			
Pagalacus 176 1 215			
5			
Palaeomona 201 11			
palestra 165 5			
palestrae 206 11			
palato 149 13			
palla 238 18 239			
6			
Pallade 160 13 165			
22			
Paladios 185 13			
pal lens 130 7			
pallentia 108 7			
pallet 241 16			
pallia 228 16 239			
8			
pallida 2 11 117			
5 231 12			
palma 164 14			
palimis 97 15			
paludibus 60 9			
panda 53 10 163			
6			
panes 41 7			

I N D E X

134 5 | 147 15
 pacutler 85 5
 pacuit 54 3 | 83 5 |
 147 7
 pagā 113 4
 pagano 103 17
 paget 175 6
 plangi 108 21 | 149
 15
 plangore 58 17
 planguntur 212 9
 plancti 46 7 | 121 1
 plebe 159 15
 plectitur 109 18
 plector 69 14 | 233
 10
 piedra 27 1 | 154
 15
 Pleiones 160 10
 plena 2 9 | 71 4 |
 82 7 | 115 6
 plena 177 14
 plenas 25 4
 plenior 225 6
 Plenis 31 7
 Pleno 10, 11 | 159
 10
 Plia 166 7
 Plia 203 10
 plorantes 239 9
 plorat 46 11
 pluma 160 14
 plumis 81 10
 plura 124 9 | 10 |
 142 1
 plures 214 14 | 15 |
 220 1
 plureque 213 7
 plurima 41 3
 plurimus 12 14 | 146
 4
 plus 27 17 | 18 | 62
 3 | 72 8 | 86 9 |
 105 11
 pocula 169 10 | 170
 15
 poena 42 8 | 70 2 |
 103 15
 poenā 224 16
 poenaeque 73 8
 poene 21 13 | 100
 16 | 139 3
 poenam 123 17
 poena 13 10 | 68
 8 | 71 3 | 118 10 |
 232 10
 poene 138 4 | 155
 4 | 167 20
 poenat 134 13
 poenat 14 10 | 25
 11 | 73 2
 poenituisse 179 18
 poenit 160 1
 poeta 236 6
 Poeta 213 7
 poetria 154 1
 Pollice 91 5 | 192
 18 | 27 12 | 225
 3
 pollicita 158 2 | 165
 20
 polliciti 61 2 | 204
 4 | 227 4 | 237
 18
 Polluci 82 2
 Pollucis 84 14
 Polo 201 4
 Polybume 8 9
 Polydamantra 47
 14
 poma 168 10 | 203
 3
 pomania 31 7
 pomi 230 7
 pomd 2, 8 1 | 241
 12
 pompam 120 16
 pompis 91 11
 pomum 237 1
 ponam 153 15
 pondera 21 4 | 106
 9
 pondere 22 16 | 26
 6 | 49 3 | 61 2 |
 92 2 | 142 1 |
 151 14 | 159 8 |
 190 14
 pondus 12 12 | 49 5 |
 68 15 | 153 12 |
 239 8
 pone 72 19 | 160
 16 | 217 11
 ponent 67 15
 ponere 32 8
 ponetur 230 5
 ponitur 207 21
 ponis 207 18
 ponite 34 6
 ponitis 206 10
 ponit 3 11 | 119 6
 ponit 113 4 | 201
 9
 ponto 49 13 | 194
 13
 pmutum 212 11
 pontus 68 6 | 125
 14
 ponuntur 214 18
 poposci 51 9
 Popule 43 11
 Populeas 136 6
 Populi 104 12 | 152
 14
 populo 89 6 | 94 7 |
 141 3
 populos 55 7 | 66
 2 | 74 1
 populum 60 4 | 166
 16
 populus 43 9 | 90
 4 | 107 20
 porrectus 81 11
 porriget 194 6
 porrigit 19 10
 portante 158 13
 portas 72 12
 portent 19 7
 portet 149 18
 porticibus 235 15
 Portu 178 6 | 191
 6 | 193 10 | 200 8
 portuque 14 7
 portus 164 1
 Portus 10 2 | 17 2 |
 18 4 | 62 18 | 102
 19 | 140 9 | 158
 8 | 172 3
 poscenti 21 7 | 102
 10
 posco 158 1 | 218 5
 poscunt 75 9
 Posita 4 4 | 169 1
 Positas 238 13
 Positique 35 1
 Positis 26 3 | 151
 17
 posito 269 4 | 206
 14
 positos 36 6 | 102
 16
 possum 107 14 |
 114 17
 posse 3 3 | 65 1 |
 75 14 | 104 6 |
 105 6 | 115 17 |
 127 14 | 128 14 |
 139 4 | 148 10 |
 157 10
 possem 54 3 | 165
 21 | 170 9 | 221 5
 posies 68 19
 Possella 184 7
 Posset 79 8 | 127 6 |
 137 9
 possidet 40 9 | 50
 4 | 105 4
 possum 180 15 | 198
 3 | 201 11 | 206
 2 | 220 1 | 231
 15 | 242 3
 possint 47 6 | 68 3 |
 181 16
 possis 29 3 | 96 12 |
 133 4 | 140 1 |
 154 4 | 188 11 |
 208 14
 possine 220 5
 possit 41 4 | 72 17 |
 132 20 | 199 13 |
 207 4
 possum 99 9 | 121 19 |
 126 11 | 169 21
 possunt 132 12
 possit 15 9 | 118 7 |
 242 15
 possitque 208 11
 Possititate 177 12
 Postmodo 225 12 |
 228 17
 postquam 99 2 |
 125 13 | 149 15 |
 162 9 | 163 11 |
 217 21
 postulat 75 10
 Posui 154 1 | 169
 10
 posuissim 152 9
 Potandas 167 16
 Potens 51 13 | 127
 11 | 161 10
 Potentem 123 15
 Potenti 83 9
 Potentia 181 11
 Potentis 47 5 | 121
 16
 poteram 106 3 |
 125 11 | 194 3 |
 237 10
 poterant 102 1 | 154
 10 | 183 8
 poterat 50 14
 poterat 108 16 | 165
 16
 poterit 140 6 | 190 3
 poterit

VOCABULORUM.

poterit 39 4 43	102 1 222 11	praeterito 44 10	Priamides 126 13
13 145 11 189	præcordiaque 154	prætulit 56 6	Priamides 42 11
17	9	prævalidæ 91 8	156 3
potes 7 9 52 4	præda 3 11 37	prævius 199 2	Priamus 159 12 168
53 6 59 13 61	10 83 2 101	præcamur 208 15	7
10 75 16 92	10	præcantia 107 19	Priamum 181 8
16 103 7	prædicere 123 17	præcarer 210 6	Priamus 2 1 47 3
potest 29 10 89 2	prædicta 116 11	præcarî 40 1 171	48 1 190 1
100 14 128 15	præfers 180 9	13	prima 30 17 32 3
148 4 156 4	præfertur 89 7	prece 11 14 25 20	33 7 37 11 45
198 22	prægrave 92 12	65 1	15 106 56 110
potestque 183 9	prælia 4 4 195 8	præces 22 14 58	4
potestas 115 17	214 1 233 10	7 122 11	pri-aeque 69 14 135
potiere 227 3	præmedicatus 112	præcibus 25 19 91	2
potitur 141 1	7	11 155 7	primæ 148 3 177
potius 29 1 68 14	præmia 72 4 138	præcibusque 8 3 195	1
74 1 99 1 120	18 158 1	17	primam 1 8
11 182 2	præmonere 129 15	præcor 9 6 10 3	primas 19 10 171
potui 12 10 14 6	præmonuisse 191	17 13 24 9 27	1
21 13 77 5	10	13 40 5 43 11	primis 83 11 87 7
potuisse 57 12 134	præmoriar 85 5	52 8 68 13 74	primo 30 49 9
17 149 12	præpediente 15 18	15 78 3 110 12	primò 56 11 76 7
potuit 41 1 62 5	præpedit 134 16	prematur 126 9	primòque 85 5
87 10 109 17	præpetis 79 12	preme 25 16	primordia 181 7
potus 170 5	præponere 48 3	premedia 102 6	primos 31 1
præbeat 41 6 66	præpositura 31 14	premedio 86 9	primum 36 9 97
16	præpositus 165 11	premeres 113 16	7 200 9 228 11
præbebat 36 3 196	præposuisse 16 8 62	premeret 17 2	primus 129 10 181
11	8 72 14 135	premit 95 14 147	10 184 5 226 1
14	14	12	prior 31 9 46 12
præbebimus 74 7	præposuit 37 5	premitis 113 6	53 9 79 8 87 11
præbebis 75 5	præradat 61 8	premitur 87 14	115 14 197 3
præbent 29 3	prærupta 19 14	premont 135 12	priora 87 4 211
præbere 126 1	præfens 162 13 172	prenderet 22 2	12
præbet 131 7	1 174 16 218	prenderet 22 2	priorum 4 13
præbuerim 72 16	17 238 6	prenfuras 97 10	privignæ 212 13
præbuerunt 20 6	præfensit 106 5	preffa 17 4 73 10	privigno 38 9 59
præbuit 20 12 42	præfente 229 1	103 12 107 8	6
14 50 12 76	præfentem 237 12	200 4	prius 163 22 151
13	præfentes 192 13	preffa 27 8	19 158 18 175
præceps 125 1	præfentia 211 17	preffa 151 13	13 210 8, 15
præceptaque 184	præfentisque 28 2	preffaerunt 69 12	241 17
7	præfidet 13 7	preffimus 99 12	pro 3 12 11 7 26
præcidere 225 7	præfignis 32 3	preffisque 32 5	6, 7, 14 27 9
præcinctæ 135 5	præfante 23 1	preffisse 87 5	34 14 45 12 55
præcincti 34 11	præfatar 134 5 198	preffit 106 22 153	5 58 12 62 1
præcinctus 51 3	4	2	proavi 40 10
præcipis 188 1	præfetter 155 13	preño 23 5 63 4	proavo 168 9
præcipitanda 154	præfentiaque 114 3	preciola 67 13 102	proavos 181 1
10	præter 53 5 74 16	4	proavum 80 3
præcipitata 97 14	108 11	preciolaque 190	proavus 181 3
præcipiti 98 10	præterea 114 5 209	13	probas 27 11
præcipue 34 9 68	9 235 19	preñum 51 9 69	probari 185 5
9 145 18	præterine 239 17	6 141 17	probaris 229 13
præconia 91 11 164	præterita 209 19	Priami 4 7 22 4	probasse 218 18
5 189 15	præteritur 227 11	47 2 190 1	probat 16 11 60 7
præcordia 96 20			pro-

I N D E X

probat ¹ 161 15	prohibe 49 12	propioraque 198 5	150 3
probat ² 187 18	prohibent 131 3	propiore 174 20	pudendus 44 10
probris 189 16	prohibente 131 15	202 17	pudentes 221 3
procedit 93 7	prohibentibus 8 9	propius 202 17	pudet 75 1 150 17
procellis 7 9	prohibet 42 1 180	propositi 236 10	174 17 176 6
procellulos 11 8	10 198 11	propositumque 163	183 2 209 10
proceris 163 3	projecte 110 17	14	233 3 239 5
procerumque 60	projectam 19 17	proprio 232 16	pudibunda 108
1	projicit 239 3	propter 25 17 232	11
processi 234 7	prolemque 61 13	9 237 8	pudica 62 10 180
proci 8 6	proles 154 17	propulsa 58 1	9
proci ¹ 72 13 184 4	promiserat 97 7	prora 46 1	pudicis 8 3 88 1
Procrustes 15 5	promiserit 157 11	prore 194 1	pudicitia 48 10
procubitus 84 8	165 1	proscindere 186 1	pudicitia ¹ 172 18
procubuisse 122 14	promisit 173 8 199	prosequar 110 9 191	pudicum 65 3
125 16	12 220 3	15 205 15	pudor 9 1 30 5
procul 19 7 34 15	promissam 217 12	prolequitur 72 2	40 7 71 3 93
109 9 131 16	230 14	prolequor 45 7 114	9 106 7 107 2
153 10 162 14	promissi 58 8 238	15	150 5
186 17	8	profuit 151 3 240	pudore 54 13 71
procuro 19 19	promissique 241	2	10 147 2 192
prodar 240 15	19	profit 67 7	11 236 7
proderit 79 14	promissus 190 12	profocer 25 2	pudorem 20 7 108
prodest 5 9 68 7	promisso 235 10	prospectu 98 8	9
202 13 237 11	promissum 10 10	prospera 162 1 214	pudori 87 3
prodidit 62 11 97	222 20	12	pudoria 71 4 178
5	promissus 12 15	prospiciens 99 5	13 181 17 184
prodigiumque 92	promitte 48 5	160 6 207 7	14 242 14
5	promittere 204 3	prospicimus 208	puduit 30 6 89 13
prodix 106 21	228 3 237 17	15	149 16
prodita 100 4 102	promittes 228 3	prospicio 19 6	puella 10 7 23 4
12	promittit 181 15	proterva 51 2 83	29 8 77 8 78
prodixit 232 16	promptior 130 20	4	10 83 12 102
proditur 108 2 157	promptum 94 4	proterve 105 2	12 116 16 149
4	prona 199 11	protervis 182 9	2 167 14 183
prodinus 5 2 117	pronuba 18 13 56	protervus 179 13	10 192 10 193
17	3	Protefilae 125 4	2 202 8
producetque 132	pronurus 189 14	Protefilas 125 8	puellae 4 2 23 1
5	prope 108 1 196	128 20 132 18	52 5 90 5 116
produxi 111 6	2 209 5 235 3	protinus 10 8 19	13 137 15 143
profanas 72 19	propellit 232 20	8 54 15 68 17	11 146 5 162
profectoris 49 10	propere 43 15	97 15 121 1	5 217 5 233 15
profector 180 17	properabam 234	142 4 153 5	puellam 14 15 27
proficiant 220 9	15	160 20	5 139 3
proficenda 237 7	properans 232 3	proveniunt 143	puellares 97 20
profudi 108 11	properanibus 12	10	puellas 37 11 41
profuerint 224 20	3	prout 241 23	9 91 1 219 17
profugum 154 4	properas 138 8 140	proxima 182 1 185	puellis 1 3 130 3
profugusque 40 7	7 192 15 210	12	180 7 206 7
profundi 198 3 210	2	prudens 51 16 236	212 15
1	properata 199 3	18	puer 9 3 69 9
profundo 81 5	properataque 39	prudensque 237	87 8 88 10 96
profundum 45 13	13	25	12 109 15 148
profusus 99 11	properes 129 16	pruinâ 97 7	11 162 2
prognere 67 4	propior 22 12 46	publica 201 2	puerilibus 52 7
progreffa 22 3	3 120 8 126 2	pudenda 48 4	pueris 120 13

puero

VOCABULORUM.

puero 69 7 | 100 2
 pugna 27 4 | 128
 13
 pugnabit 132 8
 pugnat 94 16
 pugnans 215 13
 pugnare 27 3 | 40
 3 | 128 5
 pugnare 7 2
 pugnas 22 9
 pugnat 128 19 | 212
 8 | 226 15
 pugnemus 188 15
 pugnet 84 2 | 128
 9
 pulcherrima 24 17 |
 83 19 | 106 17
 pulcherrime 38 5
 pulchre 161 13
 pulchrior 161 14
 pulfa 190 20
 pulsa 94 9
 pulsat 103 8 | 233
 2
 pulfata 15 8
 pulso 207 20
 pulsu 160 7
 pulsum 92 14
 pulvere 32 9
 pulvino 216 20
 pulvis 35 2
 Punica 73 10
 puppe 103 5 | 155
 15 | 158 4 | 176
 1 | 215 16 | 234
 16
 puppes 13 11 | 24
 12 | 216 5
 puppibus 216 2, 8
 puppique 155 11
 puppim 6 8 | 49 13 |
 112 15
 puppis 11 12 | 99
 18 | 112 5 | 129
 13 | 163 8 | 205 2
 puris 170 13 | 197
 5
 purpura 46 1 | 190
 13
 purpureis 235 4
 purpureo 40 12 | 47
 8
 purpureos 114 12 |
 137 1
 pura 25 19 | 128 4 |
 187 8

putabam 120 5
 putabas 237 7
 putant 27 1 | 152 6
 putare 132 12
 putarem 98 11
 putares 108 15
 putaret 174 1
 putas 172 16 | 192
 2 | 231 1
 putat 16 12 | 90 6 |
 195 2 | 232 17 |
 233 8
 putavi 11 7 | 14 13 |
 11 1
 putem 185 4
 putes 69 4 | 94 8 |
 134 17 | 176 17 |
 180 12 | 204 3 |
 208 5, 8 | 216 6
 putetur 109 7
 puro 18 1 | 127
 14 | 168 3 | 181
 1, 2 | 200 10 | 210
 3 | 224 14 | 230
 13
 Pygmalionis 74 2
 Pyllo 6 13
 Pylon 6 12 | 9 5
 Pyrrhae 153 1, 3
 Pyrrhe 77 8
 Pyrrhiades 143 11
 Pyrrho 79 20
 Pyrrhus 28 6 | 77
 3 | 79 16 | 84 3

Q

Q U A, 13 12 |
 19 10 | 29
 7 | 43 10 |
 44 1 | 70 9 | 75
 11 | 81 11 | 87
 16 | 104 1 | 141
 11 | 151 15 | 167
 6 | 192 10 | 199
 9 | 242 3
 qua 23 7 | 28 13 |
 50 5 | 43 2 | 63
 4 | 93 5 | 100
 11 | 103 7
 qua 18 9 | 45 8 | 51
 4 | 86 12 | 99 9 |
 126 11
 quae 14 4 | 19 4 |
 20 5 | 59 16 | 175

5 | 182 12
 quaque 108 16 | 201
 10
 quaque 84 10
 que 6 6 | 7 8, 11 |
 10 7 | 11 3, 5 |
 13 7 | 14 11 | 18
 2, 3, 7 | 23 6,
 14 | 24 2, 16 |
 25 6 | 26 15 | 30
 6
 quaeque 32 12 | 45
 12 | 65 8 | 69 4 |
 92 9 | 119 3 |
 121 13 | 134 8
 quaecunque 7 6 | 14
 14 | 19 7 | 51
 13 | 100 14
 quaedam 26 9
 quaelibet 36 6 | 62
 16 | 89 2
 queras 30 14 | 37
 13 | 69 15 | 166 7 |
 querrat 27 3 | 60
 10 | 63 16
 querebant 21 12
 querenda 65 11
 querens 164 16
 querenū 2 6 | 138
 11
 querere 4 10 | 189
 6
 quereret 170 4
 querimus 55 10 | 61
 15 | 122 4 | 123
 9 | 208 3
 querit 74 5 | 147
 4
 queritur 59 11 | 168
 10 | 242 4
 quero 207 16
 quaderunt 51 2
 quaesita 65 12 | 87 3
 quaeso 173 6 | 204
 16 | 224 15
 quaestaque 66 12 |
 237 18
 quaevs 174 13
 quale 67 5
 qualem 167 12 | 241
 11
 qualemque 105
 13
 quales 221 4
 qualia 169 4
 qualibet 14 6

qualis 5 11 | 9 4 |
 236 14
 qualique 229 9
 qualiter 94 6
 quam 21 1 | 24 11 |
 28 10 | 45 4 | 100
 12 | 123 12 | 128
 10 | 134 12, 17
 quam 7 10 | 27 7,
 17, 18 | 49 5 | 53
 9 | 63 17 | 68 23 |
 76 5 | 86 9 | 87
 7, 13 | 93 6
 quamque 6 10 | 65
 16 | 99 6 | 161 2 |
 231 11 | 232 8
 quamlibet 22 4 | 53
 7 | 110 14 | 221
 15
 quamprimum 187
 2
 quamvis 21 8 | 24 1 |
 41 9 | 50 5 | 66
 11 | 67 11 | 92
 6 | 130 17
 quando 2 8 | 66 1 |
 130 13, 15 | 130
 2
 quamquam 150 9 |
 209 8
 quanta 54 4 | 73 14 |
 114 18
 quanto 212 9
 quantō 93 5 | 154
 9 | 194 11
 quantum 43 7 | 49
 14 | 53 3
 quantum 152 13 |
 164 11 | 240 9
 quantumque 222 11
 quantus 23 15 | 232
 6
 quare 27 3 | 143 1 |
 185 8 | 238 11 |
 241 5
 quartus 174 22
 quarum 89 6 | 130
 4 | 213 6
 quas 6 15 | 33 1 |
 47 6 | 71 4 | 79
 15 | 103 20 | 106
 11 | 109 11
 quascunque 21 3
 quasdam 186 12
 qualique 10 13 | 152
 8
 quibus

INDEX

quassus 108 8
 quater 11 7 71 7
 quater 85 2 156 6
 195 18
 quatuor 108 6
 quatuor 119 14
 quem 38 8 72 14
 74 7 179 13 186
 5 10 9 103 8
 105 14
 queneque 34 13 194
 4
 quemquam 220 14
 querar 21 6 81 10
 83 8 140 12
 205 6
 queratis 219 14 222
 18
 querabar 200 5
 querela 7 3 11
 4 130 8 178
 12
 querelis 147 9
 querentes 72 13
 querere 45 1
 quererentis 210 3
 219 4
 queri 17 6 21 5
 139 7 197 10
 114 15 124 14
 querimur 199 4
 queritur 138 10 142
 6
 queriturque 88 9
 queror 10 10 12
 8 42 4 54 5
 66 12 85 8 152
 20 138 1
 querulis 40 9
 queruntur 97 8 151
 13
 quessa 189 2
 qui 10 10 3 12
 10 13 4 16
 10 17 9 14 12
 2 25 13 26 14
 28 16 17 39
 14 40 9 12
 qui 190 3
 quic 12 14 92
 1 117 12 127
 1 141 4 146
 3 118 13
 quia 11 9 14 13
 20 5 22 5 38

9 63 6 65 1
 68 9 87 11
 quibus 176 16 186
 7 202 7 220
 17 223 8 229
 21 235 9
 quicquid 81 1
 quicquid 12 3 35
 8 42 7 69 3
 quicunque 190 5
 quid 5 9 7 4
 8 9 12 9 17
 13 22 8 25 11
 14 27 9 35 11
 40 4 6 46 5
 48 1
 quidem 38 1 63
 5 66 9 103 15
 157 1 158 1
 164 5 15
 quidve 224 20 236
 13
 quidquid 30 7 120
 11 164 5 195
 3 217 3 135
 20
 quilibet 75 2
 quies 130 18
 quiescat 123 6
 quin 24 3 70 3
 121 5 137 7
 151 17 102 10
 170 9
 quinque 22 17
 quintus 80 4 181
 10
 quis 2 12 19 6
 24 8 27 3 42
 5 43 1 48 2
 50 8 65 13 78
 7 100 10
 quique 13 9 131
 8 215 9
 quisquis 3 6 6 8
 16 12 128 1
 229 7
 quo 6 7 13 13
 14 5 23 8 25
 6 31 9 34 7
 40 9 63 3 66
 10 97 5 6 107
 12 109 16
 quod 19 11 30 15
 67 6 7 73 15
 95 5 98 15 99
 15 120 8 123

19 126 4 129
 16
 quocunque 133 7
 quod 5 10 12 11
 13 1 2 14 7
 16 3 8 21 7
 24 5 29 2 10
 31 11 35 13
 40 9 10 11
 quod 58 11 63 9
 83 19 85 4
 116 7 122 11
 139 3 141 7
 157 9 180 11
 181 1
 quodque 17 6 23
 1 101 6 136
 2 198 20 219
 14
 quodcumque 29 9
 38 13
 quolibet 117 18
 quolibet 214 6
 quondam 49 7 183
 5 141 9 165
 19 195 11 223
 7 229 4 11
 quoniam 19 16 103
 13 112 5 152
 11 217 9 226
 15 229 7
 quoque 6 14 11 5
 21 8 25 8 26
 19 28 5 29 80
 32 1 34 5 50
 9 41 11 48 9
 quorum 14 1 114
 2 116 1
 quos 8 5 11 22
 13 29 3 38 2
 62 1 93 6 122
 1 123 17
 quoscunque 74 11
 quosque 63 8
 quot 141 5
 quota 115 13
 quotacunque 127
 12
 quoties 45 1 3 91
 7 98 3 122 18
 128 5 167 3
 170 3 5
 quotiesque 127 3
 quum 128 19

R

R Adiabab 197
 11
 radiatibus 84
 5
 radius 40 11 115
 10 197 5
 radixque 51 13
 rami 151 17
 ramis 31 7
 ramisque 107 17
 ramos 152 7
 rapax 119 1
 rapere 127 7
 raperes 117 16 148
 5
 raperet 78 2
 rapi 21 16 50
 12 165 16 179
 8
 rapiat 78 7 128
 10
 rapidarum 110 1
 rapidis 87 12 101
 10 195 7
 rapido 51 2 68 15
 73 12
 rapina 81 8 148 6
 165 4
 rapinae 220 13
 rapit 155 6
 rapta 21 1 50 21
 54 2 82 4 97
 16 121 4 145
 16 175 11
 rapra 78 8 126
 17
 rapram 48 3 84 3
 rapramque 138 7
 raptim 199 3
 rapturo 195 13
 raptus 125 1
 rapuere 34 5 50 1
 219 17
 rapuit 165 7 174
 21 176 3
 rara 180 9 183 9
 240 13
 rari 98 5
 raris 180 10
 rasilibus 91 4
 rata 157 11 162
 1 230 8
 rate 99 21
 ratem

VOCABULORUM.

ratem 75 6 97 4	reddebant 98 2	refeci 13 11	6 85 2 105 4
98 18 103 21	reddenda 47 13	refecit 125 18	regnant 8 7
ratemque 99 19	165 13	refer 110 13 123	regnat 30 8
rates 11 2 44 8	reddere 106 3 159	4 131 8 229	regnata 100 3
47 10 78 13 129	10 222 20	4	regni 127 12 158
13 131 12 163	reddi 207 4	referam 8 11 31	16
16 193 8	reddidit 165 7 179	9 89 4 119 7	regno 121 9
ratu 46 3 234 8	17 201 10	140 11 197 1	regnoque 140 13
ratu 51 11	reddita 50 9 82	207 17	regnum 114 13
raucis 98 6 194	3	referas 79 18 130	117 17 184 17
16	redditur 193 10	16 132 6 218	185 15
re 223 3 186 17	redeamus 215 9	11	Regum 235 15
rea 134 4 141 8	redeas 10 8 17	referat 132 14	reficique 240 18
ream 134 5	11	referbat 234 11	relabere 103 21
rear 181 11 221	redeat 155 5	referens 170 6	148 13
4	redemit 180 17	referes 130 17 163	relata 159 6 236
rebus 8 12 37 8	redeo 199 10, 12	17	16
157 5 173 9	236 1	refero 95 3 129 7	relicta 2 5 16 2
185 10 206 2	redi 214 17	241 12	24 12 37 10
recens 89 7 188	redibit 155 5	referoque 97 11	43 13 69 16
16	rediere 3 10	referre 11 8 105	89 6 100 14
recense 93 3	rediere 125 21 198	6 130 20 132	relictam 103 1
recenses 192 3	1	20 133 4 154	187 15
recensia 132 7	ridierunt 234 9	4 160 11 209	relicti 121 7
recepti 12 11 57	redii 179 12	10	relicus 59 13
3 70 5 176 3	redii 55 3 125	referrent 155 9	relinger 101 3
recepta 25 15 54	21 215 18	refert 62 13 66	relinquar 25 9
8 101 18 115	redimicula 90 11	8 159 12 163	relinquas 73 3
4 157 9 162 3	redimire 90 3	11 175 10 232	relinquas 63 15
213 5	redimita 61 7	20	relinquere 65 5
recepte 214 16	redire 128 14	referunt 33 9	relinques 24 7
recessisset 165 9	redirem 22 13	reflexi 170 3	139 11
recedit 136 12	redires 53 5	reformida 110 16	relinquis 216 1
recincta 18 12	rediret 191 1	refovisti 107 8	relinquit 40 7 125
recipi 157 10	redis 12, 6 155	refrnat 56 5	5 136 13
reclusus 78 7	11	refugi 203 4	relinquo 72 5 84
recolo 49 7	redisti 45 11 61 3	refugit 136 16	13 232 3
recordor 100 13	redit 226 16	regales 126 6	relinquant 121 15
recrevit 11 1	reditque 150 2	regalia 40 5	reliqui 117 17 118
recta 43 8	redite 131 8	regat 16 10	3 123 3
recti 226 13	reditu 12 8	regebat 80 1	reliet 130 11
recumbis 140 2	reditum 215 5	regerent 100 6	reliantem 59 3
recumbo 169 17	redimire 45 11	Reges 238 3	remige 29 5
recurret 43 14	reditus 187 2	Regi 18 18 21 7	renigunneque 13
recurrit 43 15	reditus 101 17 133	regia 4 7 15 8	13
recurfus 57 7	1	16 15 40 16	remissior 164 11
recurvas 35 3	reditusque 24 13	47 1 56 10	remis 24 11 45
recurvo 100 5	reduce 84 3	108 4	6 124 7 205
recusarem 160 19	reducem 130 23	regibus 187 10	9 216 6 234
recuses 27 3	reduci 53 1 83	regina 111 1 175	17
recuset 47 3	17 127 2 152	3	renulit 33 3 207
reddamus 33 5	9	regionibus 150 9	9
reddar 22 9	reducis 61 4	regis 162 2	renisat 74 1
reddat 6 10	reducunt 12 5 150	regno 8 17 9 11	renis 216 19
redde 99 12 123 3	7	37 1 38 2 12	renittes 241 19
12 222 20	redundat 92 3	55 5 65 8 70	renittite 145 7
		O O	

remo

INDEX

- remo 16 13 | 147
3
remotne 129 17
remorante 159 7
remorum 122 22
reinota 239 2
remoto 224 23
remonus 202 15
removete 127 1
remus 175 2
renuente 183 5
renui 77 5
reor 186 10, 11 |
200 2
reparabilis 48 9
reparat 35 14
repellas 24 1
rependis 91 16
rependo 145 4
repercussa 197 11
reperita 223 6 | 242
9
reptor 52 1
repetam 28 13 | 72
3
repetas 218 7
repetenda 73 13 | 78
15
repetens 228 1
repetere 177 7
repetisse 22 9
repetita 45 3 | 175
13 | 232 5
repetitor 78 9
repeto 99 7 | 172
7 | 192 13
repetoque 199 7
repetor 22 6
replebam 98 17
reportas 74 11
repositur 47 11
reprehendere 220
11
reprehensor 190 9
reprendo 107 3
repugnat 224 9
repuleris 227 1
repulsa 226 11 |
257 4
reque 35 13
requiem 75 9
requievimus 42
13
requiras 143 1
requirebas 83 20
requirrens 224 19
requirere 57 3
requiret 228 1
requiro 200 15
rerum 16 1 | 38 5 |
93 5, 7 | 186
7
rerumque 84 11
res 2 9 | 26 1 | 54
9 | 61 10 | 123
3 | 175 14 | 202
18 | 215 13
resque 187 3
rescribas 1 2
rescribendi 178 2
rescribere 231 11
reserandaque 6 2
resedit 188 16
reseranda 39 7
reservoir 141 7
residens 155 15
resiliat 45 15
resistunt 150 19
resolvit 132 9
resorbet 119 3
respergi 72 18
respice 10 5 | 28 7 |
86 11 | 122 15 |
226 3
respicens 199 8
respicitque 132 8
respondent 154 15
restabat 121 9
restitant 5 13 | 220
3
restitas 141 3
restitat 63 15 | 198
6 | 242 20
restituerim 228 14
restitit 116 15
resupinus 170 19
resurgant 238 15
reverta 92 16 | 138
12
revento 97 11
retia 32 5 | 43 3 |
241 2
reticenda 209 9
reticetur 225 15
retinacia 68 5
retinebat 198 13
retinent 226 11
retinente 124 5
retinentibus 19 9
retorquer 89 10
retrid 43 15
reulerat 4 11
retulit 5 1 | 161
16 | 186 12
revelescere 242 3
revelat 108 3
revellit 60 6
reverentia 42 11 |
215 13
reverere 38 7
reverfuri 129 6
revertendi 7 13
revertere 98 15
reverteris 119 5
reverti 22 1 | 131
5 | 132 5
revixi 107 13
revocantis 131 13
revocare 129 1
revocas 169 18
revocavit 235 5
revoco 131 13
reus 174 18 | 222
15
Rhesumque 5 1
Rhodope 18 9
Rhodopeia 10 9
ride 217 3
rideat 122 6, 7
rigent 19 14
rigente 46 8
rigit 49 6 | 155 8
rigida 26 4
rigido 34 14 | 45
5
rigidumque 34 13
rigor 35 1
ripa 43 9 | 139 5
ripa 43 15
ripis 94 17
rilerunt 45 2
rilit 161 11
rifum 169 14 | 187
5
rite 71 4
rubora 67 4 | 68
2 | 163 5 | 177
5
robusto 91 5
roga 47 14
rogabas 241 23
rogabat 108 16
rogabis 227 15
rogabo 27 15
roganda 63 2
rogando 163 13
rogantia 219 13
rogantius 3 1 15
rogas 18 2
rogat 115 2
rogatur 233 17
rogatus 6 9
rogem 207 15
rogis 165 18
rogis 59 8 | 76 11 |
141 14
rogo 29 2 | 110
17
rogos 56 2 | 149
18
rogus 109 12
rorantur 148 15
roraris 212 12
rore 147 14
rosam 31 8
rota 200 4
rotis 82 1
rubebas 223 1
rubor 34 12 | 224
8 | 239 6
rubore 141 13
ruboris 222 10
rude 31 1
rudes 7 11 | 72
12
rudimentum 48 3
rudis 106 20 | 186
3
rugoso 43 12
ruina 113 8
ruinas 6 5
ruis 163 17
ruis 131 8, 9
rumor 164 15
rumpam 34 15
rumpere 194 8
rumpor 80 13 | 169
7
rupe 43 2 | 194
19
rupi 51 7
rupique 21 15 | 46
7
rupibus 67 3
rupta 38 6
ruptis 54 15
rure 167 14
rursus 224 23 | 241
21
rus 206 9
rustica 7 10 | 36
10 | 38 12 | 172
15 | 178 12, 13
rustic tas 188 12
rustici-

VOCABULORUM.

ruficitate 221 3	salus 43 1 50 4	sarcinaque 31 2	12 230 14
ruficus 169 6	salva 165 16 223	sat 115 17	scilla 82 10
rutilo 24 10	16	satelles 109 1	scissa 107 7
ruunt 8 6 120 7	salvum 223 16	satiaverit 222 11	scissis 149 16
	salubres 35 1	satis 13 10 14 6	scit 100 20 228
S	salubrior 154 7	18 8 46 5 69	3 4
	salvis 3 12	8 93 14 106	scopulis 154 7
	salvos 58 8 204 7	8 139 3 150	scopulo 103 8
	salus 230 1	10	scopulos 19 3
Sacer 18 10 152	salutatus 235 10	saturatus 126 7	scopulus 98 6
6	salute 53 8 227	Saturno 38 12	scribam 207 15
facerrima 96 3	3	Satyri 41 7 51 1	scribe 30 10
facra 13 8 69 12	salutem 29 7 124	saucia 114 17 138	scribens 194 5
72 10 19 107	3 156 3 193	4	scribenti 95 3
19 108 3 116	1 206 1	saucius 52 2	scribentis 76 1 104
3	salutiferam 239	saxa 36 12 46 10	5
facram 46 9 57	12	59 6 98 2 103	scribere 30 6 9
13	salutis 103 15 115	4 133 9 160	118 5 154 18
facrata 74 4	15 232 9	3	142 1 229 19
facratus 71 5	salvus 227 2	saxea 102 22	20
facris 107 20 116	Samique 8 5	saxis 154 10	scriberet 194 11
11 134 8	fanciat 63 12	saxo 99 5 153 6	scribimus 76 2 148
facros 53 10	sancta 229 1	223 9	15 214 11
faepe 11 7 13 12	fane 178 13	scabro 151 7	scribis 210 17 241
1 13 2 20 3	sanguine 3 4 6 3	scelerate 62 13	3
22 1 32 9 36	8 12 23 7 76	scelerate 11 13 12	scribo 219 13
5 42 13 15	4 134 15 167	11 63 3 73 3	scripti 54 4
facpius 26 8	15 230 4	98 15	scripta 43 10 104
facva 62 2 222	sanguinea 127 16	sceleri 72 16	1 219 18 230
1 223 6 226	sanguineam 175 6	sceleris 72 4 95	6 8
19 233 17 240	sanguineumque 105	8 134 13	scriptaque 141 16
6	6	scelus 12 11 12	scriptis 241 8
faevaue 128 18	sanguinis 22 12 24	24 5 62 4 120	scripto 53 4 229
faeva 67 4 231	6 49 14 138	5 134 4	3
2 238 9	16	scetra 47 6 74 4	scriptum 222 17
faevas 32 2 100	sanguinolenta 23 16	166 9	scriptumque 230
20	56 6 69 2 137	scetro 65 10	11
faevalque 134 13	10	scetroque 141 1	scutaue 117 8
faevi 76 8 114 1	sanguis 28 16 95	Schneida 171 7	scutice 91 9
faeviet 122 16	2 96 6 128	sciero 212 5	Seylla 119 1 2
faevior 41 2	16 136 3	scilicet 24 1 30	Seyria 84 12
faevis 104 11 124	faperem 192 9	17 45 10 59	Scyron 15 5
8 195 9	faperes 155 10	15 91 13 98	Scythia 113 3
faevit 39 14	fapiant 183 16	22 104 11 126	Scythique 60 9
faevitiz 69 5 207	fapias 48 5 226	7 139 1 178	sc 20 5 33 3
9	18	5 204 13 237	35 6 36 3 60
faevum 210 9	fapiens 36 4	2	2 74 15 82 5
faevus 137 3	fapienter 12 9 233	scimus 109 5 192	84 2 85 4 86
faigitta 176 18	13	14 223 5	13 89 10 93 1
faigitta 172 5 7	fapit 192 10	scindas 222 5	117 8 127 7
faigitta 229 21	Sappho 152 3 154	scindi 25 7	fecerit 26 3
faigittas 74 9	1 155 17	sciere 6 6 109 4	secreti 231 17
faiebrofa 36 11	Sapphus 146 5	113 7	secretis 41 5
faientem 225 3	sarcina 24 14 71	scirem 7 2 120	sectaque 102 22
faitem 44 9 98	13 83 14 89	12	sectaque 44 7
19 156 1	12	scires 161 6 171	secui 46 8
falubus 41 5		0 0 2	secum

INDEX

secum 114 7 132	semine 55 5 117	sepulchrali 19 2	serus 17 11 184 7
7 151 1	3 173 3	sepulchro 20 9 26	servus 42 12
secunda 17 6	seminibus 53 11	11 110 13	Sefta 193 2
secundet 131 14	semirefecta 75 10	sepulta 70 8 100	Seftos 199 17
secundi 193 3	semisepulta 6 4	10	seu: 19 5 35 5
secundis 177 13	semisepulta 97 10	sequacis 206 12	130 1
187 7	semivir 95 1	sequantur 46 13	Severa 147 20
secundum 231 17	semper 2 11 8 2	175 11	Severe 231 12
secundus 45 2 234	22 18 26 12	seuar 24 15 99	severi 199 16
10, 11	57 8 66 7 81	20 123 19 174	sex 22 18 146 15
secura 58 13	5 87 17 119	19	fi 5 11 6 10 11
securi 163 1 236	14 130 19 146	sequentis 20 2	3 12 2 13 9
13	14	sequente 72 6	16 13 18 2 21
securigeras 37 11	semperque 58 13	sequentia 163 7	5 22 3 23 5
securum 174 6	81 5	sequerisque 140 7	24 13 26 19
187 17	sene 36 4 141	sequi 65 8 134	27 3 28 9 13
securumque 135	2	14 186 2 203	17 31 9 13 35
14	senedus 95 14	4 289 8	16 36 10 37
securus 211 15	senedus 140 11	sequitur 20 5 119	5 13 40 4 11
secuta 125 10 174	senex 9 3 25 2	14 127 12	14 42 4 47 13
17	seni 73 18 159	sequor 196 18 202	48 5 54 3 6
securus 33 1	12	8 242 11	55 9
fed 3 8 5 9 9	senior 4 10	sequuntur 138 1	fibilat 117 10
1c 12 12 16	seniorque 71 13	seque 221 14	fic 20 2 28 5 6
15 21 4 22 2	95 9	seriesque 86 3	30 12 31 1 39
5 23 3 25 17	senis 4 7 56 10	senior 105 10 206	14 41 4 5 7 9
27 9 38 4 52	74 14	14	44 13 46 11 48
7 56 5 11 57	seni 71 7 83 19	serius 30 15	11 49 8 64 5
7 59 1 60 5	84 13 105 14	sermone 183 7	66 4 68 13 74
62 2 63 6	164 9 186 11	serpens 92 9 123	11 78 15 104
fedens 194 19	236 8	6	6 108 7
fedeo 179 2	senibus 150 14	serpente 55 9	ficca 195 3
fedes 99 6	seniffle 108 15 240	serpentes 88 3 121	ficcas 198 18
fedet 15 6 31 2	113 15	11	ficcet 207 12
95 13 107 15	senifflet 112 9	serraque 121 4	ficcis 104 10
231 15	seniffli 113 13	sertis 56 4	Sicelides 146 5
fedi 83 14 99 5	senfus 93 18 194	serva 26 8 78 1	Sicelis 146 6
117 5	14 240 22	227 10	Sichæi 76 11
fedit 16 2	sententia 229 3	serva 101 4	Sichæo 71 3
feduci 214 2	237 15	servaque 214 9	Sichæus 71 5
fedula 107 12 194	sentiat 231 14	servant 43 5	ficut 61 4 84 19
12 235 13	sentibus 85 2	servasse 54 3	103 10 159 3
feges 6 2	sentiet 190 1	servatæ 31 5	fidera 19 6 87 2
fegetes 53 11 103	sentire 198 3	servatus 115 18	197 6 201 2
11	sentis 170 1	servavi 122 1	217 20 220 18
fegetesque 115 1	sentitur 88 12	serventur 224 7	Sidonio 92 15
fegeti 233 6	separor 202 13	erves 29 1 233	fidus 83 8
fegeti 10 11 48	sepeli 141 15	14	Sigæo 158 3
10 102 6 112	sepem 225 8	servetur 224 6	Sigeia 4 6
5 170 10 179	septem 22 16 140	servi 120 9	Sigæos 172 3
8	9	serviat 40 16 222	figda 40 7 61 8
femianimisque 98	septima 70 4 154	14	71 2 98 20
12	15	servit 222 14	106 8 129 4
femideæ 33 1	sepulchra 76 6 102	servitio 26 10	6 162 2 170
femina 49 9 112	18 110 6 141	servo 42 12 202	20 182 14 207
9 114 5	15	7	21

figna-

VOCABULORUM.

signatum 128 2	fine 9 2 21 15	Sithonis 11 2	Solis 59 4 86 14
signet 168 8	24 11 26 20	fitim 41 10	solis 108 14 115
signetur 15 9 53	28 10 31 9 35	fitis 20 3	10 164 17
7	1 49 3 67 9	five 2 12 3 2 19	solitarum 200 3
filent 152 4	77 7 79 17 82	5 29 5, 6 35	solitis 28 1
filente 59 14 172	11 83 9	3, 7 101 11 130	solito 146 1 237
12	finet 220 4	1 133 6 147	5
filer 62 16	lingula 55 11 170	19 148 1	Solitoque 233 11
filices 102 3, 4	6	focer 47 3 78 9,	solitos 235 5
filvaque 41 6	finis 15 6 42 4	11 87 12	sollicitam 28 7
filvaque 151 11	53 3 94 1 233	foceri 168 7 181	sollicitare 161 8 178
filvam 151 9	16	3	4
filvas 59 6 108	sinistra 234 6	focero 25 1	Sollicita 211 14
19	sinistris 18 11	focerum 168 5	solliciti 2 9 82 7
filvis 35 9 36 1	sinistram 127 1	focerumque 123	190 6 204 2
42 3 51 1 163	sinit 138 12	15	sollicito 131 2
3	sinit 34 15 61 15	socialia 30 13 120	sollicitum 194 16
fin 18 2 22 5	65 8 129 6 141	3	Solo 17 12 222 18
61 4 66 10 143	16 143 1 157	focias 34 2 192	236 14
2 153 14 173	11 170 2	19	Solvar 130 14
6 178 13 179	finu 27 2 132 10,	socialiste 26 17	Solvas 68 5
10 185 16 224	19 150 6 165	focii 75 9 214	Solve 155 13, 14
13 229 9	12 209 8 220	17	Solvere 65 7
finque 25 18	10 232 4	fociis 57 13	Solveret 194 2
similes 61 15 122	finum 81 4	focioque 110 13	Solum 5 10 16 3
17 164 11	finuolaque 78 13	focios 12 15 50	Solus 121 10 141
simili 20 10	finus 5 7 19 13	6	1 173 6 174
similis 179 16 209	44 3 46 7 126	Sol 235 4	10
21 211 2	1 6 128 14 137	Sola 26 5 37 7	Soluta 100 12 104
simillima 150 13	1 148 13	69 16 99 3, 15	4
Simoenta 73 15	finulque 58 4	103 1 112 14	Solutus 121 14, 1
Simois 4 6	fis 28 3 103 16	152 1 162 6	Somni 88 5 102
Simoisque 127 5	126 14 129 7	Sola 156 4	5 106 1 138
simplex 172 15	172 17 173 5	Solæ 197 15	9 159 9 124
simplicitas 146 235	177 6 195 11	Solas 81 5	20
22	210 7, 15, 17	Sole 1:7 4	Sumnia 150 7, 8
simplicitate 174,	221 15	foleam 220 11	216 18 217 3
8	fiisque 216 10	folebam 105 13	Somnis 97 6 229
simplicis 116 14 188	fiſtar 192 18	folebas 154 11 219	19
2	fiſte 129, 18 160	15	Somno 5 2 59
ſimul 5 5 21 9	17 227 3	Sulent 216 18 222	14 84 9 97 9,
132 3 160 13	fiſtri 59 5	1	16 114 9 117
217 2, 10	Sifyphe 149 1	foleo 209 7	15 130 9 209
ſimulacra 101 9	Sifyphias 123 14	ſolertem 219 6	12
ſimulacraque 59 9	ſir 5 2 7 10 9	ſoles 209 12 227	Somnoque 135 13
88 5 130 9	10 15 2 17 12	14	Somnos 130 5 138
ſimulare 14 3	37 13 47 13	ſolet 130 12 134	6 148 8 151
ſimulat 46 2, 19,	48 6 50 5 63	14 176 5 180	2
ſimulata 170 10	14, 18 68 15	7 185 10 215	Somnum 97 13 194
ſimulatur 180 4 240	69 15 74 12	2	17
7	75 2 76 1 78	ſoli 170 2	Somnus 102 11 121
ſimus 57 10	9 86 6 107 14	ſolibus 49 6	13 150 10 208
ſin 75 15	ſique 10 3 87	ſolidam 117 2	10 231 17 240
ſinam 75 8	12 211 10 238	ſolidi 114 3	17
ſinas 148 14	4	ſolidis 89 14	Somnuſque 97 5
ſinat 7 11 196 15	Sithonio 205 1	ſolio 95 13 141 1	ſonabunt 230 3

ſonantes

fontanes 210 5
 fontat 106 4
 fontet 145 2
 fontis 171 2
 fontu 71 8 | 127 6 |
 137 2
 fontus 109 2
 fontu 141 8
 fontulus 70 7
 fontuerunt 97 15
 fontum 132 18
 fontus 32 4
 fopire 121 19
 fopitaque 138 3
 fopur 2 9
 fopore 162 12 | 216 19
 fopuit 136 8
 fopur 34 4 | 37 10 |
 38 14 | 76 9 | 82 3 |
 8 | 105 12 | 106 17
 foporque 165 20
 fopore 215 3
 foporem 95 11
 fopores 34 5 | 89 5 |
 109 13 | 111 3 |
 134 13 | 137 7 |
 141 5
 fopori 79 3 | 110 11 |
 139 11
 foporis 33 12 | 110 17 |
 141 11
 fops 129 9
 fortein 164 13
 fopes 119 5 | 123 13 |
 217 6
 fopet 603 5
 fopere 4 9 | 217 6
 fopere 62 5 | 114 0
 fopigine 97 8
 fopila 72 18 | 110 12 |
 130 11 | 183 15
 fopili 147 11
 fopit 37 10
 fopite 6 14 | 167 7 |
 189 17
 fopiten 6 14 | 167 5
 fopit 235 15
 fopitafim 6 6
 fopitium 69 5 | 194 15 |
 198 25
 fpe 75 12 | 177 13 |
 218 14
 fpeque 88 8
 fpees 17 1 | 87 15
 fpectabar 235 21
 fpectabilis 50 9 | 94 5 |
 123 11 | 127 9
 fpectans 235 21
 fpectante 169 5
 fpectare 125 9 | 209 5
 fpectarem 125 14
 fpectare 104 10
 fpectas 182 9
 fpectafque 139 13
 fpectator 104 7
 fpectatrix 158 8
 fpectem 201 9
 fpectet 201 3
 fpecto 38 5 | 97 17 |
 132 19 | 194 19 |
 207 13
 fpecuis 104 2
 fpeculo 95 16
 fpem 71 14 | 157 10 |
 162 15 | 166 3 |
 202 16 | 218 15 |
 237 5 | 240 6
 fpemque 26 2 | 179 6 |
 186 2 | 203 4
 fperanda 240 5
 fperare 190 3
 fperata 189 9
 fperate 233 15
 fperavi 14 13
 fperem 65 1
 fperes 173 17 | 183 18
 fpernas 216 4
 fpernere 41 4
 fperno 182 3
 fpes 11 5 | 14 14 |
 28 12 | 107 11 |
 151 2 | 162 10 |
 182 6 | 184 8 |
 191 4 | 202 18 |
 203 8 | 214 10 |
 217 7 | 226 10
 fpelque 55 10 | 88 8
 fpirare 43 15
 fpirus 102 15 | 114 2 |
 116 9
 fpiia 134 14
 fpiilque 239 4
 fplendia 130 16 | 238 18
 fpolia 93 3
 fpolianur 163 3
 fpolium 36 8 | 51 6 |
 54 1 | 184 14
 fpondere 218 9
 fponfe 241 24
 fponfalia 219 9
 fponfor 12 6 | 163 10
 fprea 239 18
 fpreis 10 14
 fpumefcant 16 13
 fpuale 126 11
 fquammis 117 9
 ftabili 227 3
 ftabit 69 1
 ftabilis 78 7
 ftagno 214 6
 ftamina 25 4 | 91 7 |
 208 15 | 216 19
 ftancia 235 15
 ftane 94 8
 ftarent 6 16
 ftat 20 7 | 101 19 |
 115 12 | 163 10 |
 205 2
 ftatione 70 5
 ftatuaria 15 3
 ftatuit 38 13
 ftellis 61 8
 fternit 214 20
 fternuit 214 11
 12
 ftertifict 78 11
 fteterat 4 7
 fteteris 102 20
 fteterunt 74 18
 Steneleus 87 9
 ftillant 238 17
 ftipite 101 15
 ftiramen 42 15
 ftirataque 67 15 | 99 10 |
 101 20 | 135 20
 ftremus 129 12
 ftrepitum 208 18
 ftictis 117 8
 ftirico 28 15
 ftiridium 76 3 | 104 3
 stringitur 108 5
 ftiruca 166 14
 ftiructam 235 17
 ftudia 35 11 | 148 1
 ftudio 55 11
 ftudioque 120 13
 ftudiotie 142 3
 ftula 66 10
 ftultie 122 3
 ftulte 166 1
 ftulte 7 8
 ftuli 174 5
 ftultum 234 14
 ftupeada 139 13
 ftupeo 84 11 | 170 15
 ftupri 51 9
 Stygia 168 9
 fua 10 5 | 13 9 | 40 7 |
 42 5 | 51 12 |
 65 14 | 73 7 | 76 14 |
 177 10 | 85 2 |
 96 1 | 119 11 |
 127 2
 fua 50 8 | 64 2 | 139 8 |
 165 2 | 215 18
 fuaque 19 17 | 104 21
 fuadeat 48 1
 fuadebat 121 3
 fuadente 38 5
 fuades 189 13
 fuadet 173 9
 fue 55 8 | 67 2 |
 137 10 | 145 8
 fuam 131 7 | 161 4 |
 240 14
 fuas 8 4 | 44 12 | 63 12 |
 17 8 | 175 12 |
 208 7 | 215 9 |
 239 3
 fuafit 137 12
 fub 3 2 | 32 12 | 36 5 |
 40 13 | 53 10 |
 56 2 | 70 9 | 77 8 |
 85 4 | 86 10 |
 90 1 | 94 7 | 126 8 |
 128 7
 fubdita 33 9
 fubdixit 58 1
 fubduxit 117 15
 fubeamus 118 9
 fubeant

VOCABULORUM.

fubeant 196 14	fui 28 2 37 4 93	suntque 19 2	supposito 87 2
subest 224 8	16 104 12 127	suo 33 2 10 74 6	suppositus 230 4
subeant 131 1 162	12 163 10 173	77 8 79 14 108	suppositus 150 12
9 172 11	10	2 112 10 113	184 20
subjeci 18 7	fuis 4 1 15 4 36	14 114 8 127	suppositus 119
subimus 226 9	13 38 8 61 8	10 132 10 146	4
subis 226 19	63 8 72 14 92	14 147 10 148	suppositusque 106
subit 31 1 127 3	10 104 9 105	10 157 4 166	12
131 1 209 2	4 132 1 137 4	2 171 6 178 6	supra 152 7
subitæ 186 18	163 6	181 8 191 4	suprema 14 11 17
subiti 131 10	sulfure 66 5	200 8 203 4	7
subitis 70 10	sum 8 1 11 14	208 6 225 3 6	supremaque 96 7
subito 24 9 26 11	15 1 21 7 10	231 6 239 2	furdior 77 9
55 6 86 1 120	16 24 16 35	fuorum 131 15	furdus 205 5
1 153 11 198	10 47 5 8 52	fuos 35 12 39 2	furdus 66 9
1 201 12	7 56 3 61 13	43 2 74 13 114	surge 138 7
subitoque 161 1	69 11	4 158 8 166	urgere 130 12
subitos 106 19 117	sumat 199 17	12	urgite 43 8
6	sume 144 7	super 42 15 130	urgo 97 13 153
subitus 134 16	sumebant 105 6	11 239 9	7
sublato 136 12	sumere 177 9	superant 103 19	surripienda 103 2
sublime 94 7 236	sumeret 58 14	superare 201 11	107 16
1	sumis 182 12 225	superba 47 12 223	suscitæ 45 6
sublimis 122 7	9	superbæ 232 11	suspecta 226 17
sublucent 241 15	summa 14 8 15 2	superbiat 79 17	suspecto 214 8
submissas 222 2	32 6 46 1 65	superbiat 79 17	suspensa 89 11
submota 233 10	10 91 11 103	superciliis 179 2	suspensi 161 12
submotæ 207 1	5	supercilio 182 14	suspiciens 196 13
subnuba 63 11	summa 49 5 98	superemus 174 5	suspicio 181 9
subsequor 32 4 224	14 172 5 195	superent 74 11	suspicio 7 7 100
19	1	superentque 211	7 127 14 186
substitit 129 2 154	summa 138 14	3	8 206 6 213
14	summas 197 18	superes 20 2	4 238 10
subtrahit 142 2	summa 161 18	superest 52 8 171	suspiras 182 11
succedat 238 1	summa 215 8	13 207 2 3	suspirat 240 19
succederet 180 1	summittere 40 3	superet 74 7	sustinet 10 6 28
succense 185 9	summo 207 21	superjecta 169 8	12 93 16 80
succenset 180 3 240	sumque 125 10 236	superincubui 110	12 166 16
3	18	7	sustinuit 27 8
succensus 153 1	sumtique 53 15	superincumbens 107	sustinuit 36 6 45
successibus 16 11	sumta 169 10 236	7	4
successit 31 11	13	Superis 225 2 233	sustulit 86 10 136
successu 3 3	sumtique 44 2	6 235 9	11 236 5
succi 49 3	sumus 9 2 37 8	Superos 82 9 123	susurrat 242 5
succiduo 125 16	81 8 116 12	1 202 10	susurro 207 5
succubuisse 85 8 90	132 11	superposita 240 8	sum 11 4 98
12	sunt 5 13 10 1	superitabant 102	16 108 16 166
succubuit 79 12	22 17 35 15	17	16 221 14 225
succumbere 25 19	44 14 47 6 51	superstes 95 8 133	14
114 9	8 75 3 81 2	6	sumque 82 9
succurrat 190 17	93 11 97 14	supervacuum 23 1	sum 221 12
succurre 79 3	100 4 102 18	supplex 11 13 40 1	fylva 36 10
succurrit 90 7	107 16 115 11	122 13	symplegades 118
succus 227 8	116 13 122 17	supplicii 134 2	11
succusque 122 9	124 1 127 6	suppone 153 13	
sudamus 220 3	144 5 147 20	suppositas 19 15	

INDEX

T Abe 95 4 233 taceam 28 4 taceamus 166 8 taceatur 131 3 tacent 134 16 tacentur 92 4 taceo 220 13 tacita 106 8 197 12 tacitam 33 4 taciti 21 12 tacito 180 5 240 19 tactique 129 5 tacti 164 13 tacti 13 13 tactique 244 11 tactum 54 14 241 10 tactus 240 13 tada 6- 10 79 9 113 10 tadaque 38 1 tada 6 5 tada 6 9 tada 6 13 8 Tadala 1, 2 4 Tadale 126 15 Tadalis 82 3, 4 153 12 178 6 tale 191 3 220 10 talem 167 8 229 17 talenta 22 17 tales 31 20 tal 236 3 241 7 talha 57 6 137 2 169 3 tal 8 134 9 tal 259 8, 12 231 6 241 14 15 Talhybioque 21 10 Talhybioque 21 9 tal 7 7 23 8 48 6 50 10 57	2 63 18 68 4 37 14 99 6 109 15 113 2 116 8 122 13 tamen 7 4 18 3 17 11 19 3 21 4 23 17 25 11 26 7, 11, 28 12 31 9 54 9 36 3 58 3 47 3 51 7 53 3 54 2 57 9 62 7 Tana 60 9 tandem 209 13 tangant 161 11 tangat 129 20 tangendo 72 19 tangere 5 4 tangere 194 7 tangi 174 20 tangis 125 11 tangit 16 15 47 1 78 5 tango 99 9 203 1 tangor 122 17 tangunt 61 5 65 9 122 11 tangunt 220 12 132 2 147 7 151 3 147 14 tania 15 1 177 9 131 15 185 2 2 3 1 tanque 161 7 Tanadida 85 6 181 4 Tanadides 80 1 81 8 Tantalus 85 6 Tanti 2 1 67 11 70 4 80 8 95 8 120 10 178 9 190 15 211 5 tanti 17 14 73 1 111 11 165 4 100 4 221 10 tanti 23 5 197 7 tantam 25 5 39 13 43 7 121 3 100 5 140 5 tantum 7 11 27 11 100 13 128 13 162 7 222	7 227 9 tantummodo 179 13 tantus 42 9 86 8 tarda 71 10 185 10 204 4 tarda 231 18 tardæ 150 4 tardas 208 2 tardat 97 20 tardè 11 5 tardis 234 17 tardor 188 10 tardos 2 5 tauri 15 6 114 1 taurique 102 21 115 1 tauro 33 8, 9 41 2 tauros 59 15 117 1 taurosque 121 11 223 5 taurum 41 1 Taygerentique 120 1 te 2 10 4 10 6 9, 10 10 79 11 7, 9 12 5, 10, 11 14 7 15 13 17 13 21 5 22 11 25 17 24 1 27 2, 20 1 29 10 15 1 57 12 41 4 42 4 9 43 5 teque 20 1 62 10 171 6, 12 175 4 201 8 207 3 319 16 224 14 227 10 242 11 tecta 25 11 33 12 51 1 77 10 80 10 99 7 102 22 109 10 135 3 160 5 166 11 182 13 tecta 97 8 159 10 teci 42 13 tectis 10 1 tecto 100 5 207 21 240 17 tecto que 17 3 tectus 100 10 180	14 tecum 30 3 37 1 47 7 54 7 69 11 101 19 112 11 118 6 tecumque 52 7 tegebant 120 9 Tegeus 92 1 tegena 170 20 tegenso 94 4 tegeres 102 2 tegeret 43 2 tegi 39 4 126 2 194 4 tegiur 232 4 teginia 90 2 tegor 147 13 tegun 71 6 tela 2 7 13 5, 6 26 16 74 9 93 13 105 8 136 10, 14 137 6 15 158 10 176 8 229 22 Teiamon 221 13 Teiamone 22 11 Telemacho 9 12 Telemachusque 9 3 telis 15 14 79 12 114 7 147 17 159 4 tellure 23 15 102 1 145 7 202 9 telluris 24 9 tellus 4 6 7 6 36 14 40 15 52 3 100 3 19 166 16 190 16 199 16 telo 76 7 138 4 temerare 172 13 temeraria 54 9 temerarius 184 1 204 1 210 11 temeratae 134 15 temerati 89 3 temerati 48 7 temeratis 178 3 temperat 8 4 temperet 99 22 templa 166 12 227 4 tempiis 58 11 templum 236 1
--	---	---	---

tem-

VOCABULORUM.

tempora 11 3 56 4 73 12 75 12 94 18 126 12 157 1 162 3 188 1 195 6 206 10 215 6	tenera 155 16 teneraque 90 17 teneram 139 3 tenere 9 11 117 6 162 6 219 12 tenerer 77 5 teneri 45 1 teneris 31 3 206 7 212 15 tenero 152 8 170 18 teneros 30 14 160 14 224 5 tenes 35 7 257 20 tenet 17 13 27 2 57 14 77 4 86 10 104 3 113 4 148 6 153 5 166 10 168 11 14	ter 30 3, 4 136 11, 12 195 3, 4 238 13 terga 60 6 258 14 tergit 239 4 teris 73 12 terna 88 4 terra 58 2 61 9 63 2 65 12 73 18 97 7 99 20 100 2 101 14 129 16 140 4 terra 30 1 208 13 terræ 86 13 99 17 101 8 176 9 235 3 terram 65 13 terras 6 15 64 1 70 4 85 2 101 7 140 3 145 5 164 2 189 16 214 2 terraque 46 3 terrebar 44 5 terreor 212 7 terrere 214 5 terret 191 7 terribiles 87 18 terribilis 114 2 terrigenæ 117 7 terrigenas 55 7 terris 89 9 130 1 135 1 territia 139 8 159 11 territaque 139 8 territus 139 8 terror 176 5 terruerint 38 10 terruerunt 38 10 terrui 4 9 tertia 57 5 184 18 tertius 9 9 testæ 106 17 testatur 230 7 teste 55 2 185 4 218 16 227 6 229 2 testes 186 4 testificat 226 4 237 12 testis 189 1 223 5 7 242 6 testor 173 15	tetendi 43 3 tetendit 115 7 220 8 tetigi 84 12 114 17 234 8 tetigique 151 15 tetigisse 28 1 53 1 126 3 tetigit 153 3 239 1 Teucris 27 18 Teucris 73 10 texerunt 93 10 texit 151 10 textitur 163 6 texta 190 13 234 8 thalami 238 14 239 10 thalamis 18 13 72 14 84 7 165 10 thalamo 108 21 114 17 115 4 116 10 158 2 225 17 thalamoque 59 13 thalamos 24 18 47 12 83 16 135 18 Thalia 148 2 Thebæ 15 7 Therapnæo 167 14 Thelea 11 9 97 10 98 14 102 4 180 1 Theleu 97 3 98 1, 15 100 9 101 15 103 21 Theleus 37 13 50 7, 8 165 3 174 21 176 3 Theleuque 34 5 Theſides 34 5 Theſſalia 176 2 201 10 Theſſaliæ 53 1 Theſſalici 92 14 Theſſalis 130 10 Theſſalus 54 11 Theſidi 221 4 Theuranteuſque 57 4 Theurantia 89 5 Thoanta 62 11
--	--	--	---

INDEX

Thoante 61 6	timeoque 20 11	8 239 14	totaque 2 1 175
Thoantis 64 3	timere 101 12 176	Tlepolemi 3 5	8
Thrasen 16 10	6 187 18 211	Tlepolemus 3 4	totidem .63 14 94
Thrales 16 7 175	16, 18	tofo 151 7	7 112 9
15	timereca 7 2 118	tollas 36 10	totidemque 119
Thracia 5 4	7	tolle 39 13 93 3	3
Thraciam 27 6	times 139 14	109 9 225 10,	toties 50 12 68 4
Thracis 92 3	timet 134 18 187	11	89 9 98 3 119
Thracios 13 4	12 208 6 216	tollendi 38 4	10 154 12 209
Thraci 11 6	5	tollere 196 4	16 213 9 224
Thra 11 6	timida 138 10	tollit 160 20	2 232 9 238
Thra 11 6	timida 177 13 208	tonantis 86 5	12, 15
Thra 11 6	15	tonat 87 12	totis 168 13 214
Thracicremis 11 14	timidam 22 2	tonfas 110 6	4 236 8
Tiberis 33 20	timidas 78 6	tori 54 8 172 14	totu 11 1 51 14
ubi 1 1 6 10 8	timide 54 3	179 6 237 18	63 16 98 1 120
9 10 3 14 1	timidilume 175	189 2	6 144 12 165
18 1, 3 7 20 2	15	toro 27 5 47 8	14 202 15 214
23 3, 5, 7 24 2,	timido 240 14	48 12 62 4 64	16 238 4
13 25 19 26 1,	timidumque 55 1	4 78 16 84 8	totum 13 1 69 3
19, 20 27 1, 9	timidus 215 12	97 14 99 11	221 6
28 14 35 15 37	timor 83 8 107 2	136 4 171 6	totus 177 11
6 38 3, 5 39 7,	115 3 129 3	174 10 211 6	trabes 44 7 163
14 41 5, 9 124	132 12 136 15	214 18 224 22	4
12 128 1 129	142 2 153 10	toros 113 6 114	trachabile 209 17
7, 15 132 15	210 13 226 10	12	tracheat 22 7
133 5, 8 136 8,	timorque 55 10	torpuerant 98 24	traderet 119 15
13 137 3 138	timore 88 8 129 2	torpuerat 108 12	tradet 65 13
8 140 4, 5, 8	131 2 179 12	torquata 19 1	tradidit 51 11 79
141 11, 12 146	196 9	torquentem 32 10	6 109 3 115
5 149 9 152	timorem 239 1	torqueor 88 2 224	16 134 9
11 154 1, 2, 12	timori 58 7	11	tradis 198 17
156 3	timoris 2 9 3 1	torques 35 5 91	tradit 74 15
tibiaque 120 3	52 7 161 12	7	tradita 21 7 65
Tibulle 291 10	190 6	torrentur 239 7	10
tribus 10 6	timui 2 8 11 11	torta 40 10	traditur 6 11
tribidas 110 20	58 15 62 3 149	torraqe 208 1	traham 101 4
time 153 9 175	4 161 2	tortilis 22 2	trahabant 56 11
11	timuit 242 16	torto 117 10	113 11
timeum 7 4	tinetaque 230 4	torva 179 2	trahemus 25 3
timeas 214 19	tinetus 76 4	torum 26 8 42	trahique 124 10
timebam 22 3 138	tingere 208 8	14 97 12 99	trahitur 238 13
5 148 5	tingit 235 11	7 123 3 240	traho 241 8
timebas 209 19	tinxerat 34 12	10	trahunt 54 16
timebat 191 3	tinxit 101 20	torus 225 18	trahuntur 202 2
timebo 222 7	Tiphy 56 8	torvulque 15 5	trajectam 20 4
timenda 127 6	Telephone 18 13	tot 13 9 14 5 22	tranquillo 217 4
timendum 176 17	Titan 84 5 151	5 23 3, 17 47,	trans 82 4 103 18
timendus 36 12	1	2 123 3 128	198 16
timeo 7 4 68 11	Tithoni 199 1	15 133 9	tranfeat 27 14
101 9 127 3,	timilis 15 4 85 7	totique 5 5 190	transferor 204 17
15 133 6 188	103 2	2	transferam 234
3 191 3, 9 211	tinulo 15 9 60 2	19	transire 181 17
1 217 3 218	141 16	16 189 17	transit 239 6
11	tinulos 43 8	tota 4 5 33 6 40	
	tinulum 69 8 154	16 189 17	
		tota 164 5	

transit

VOCABULORUM.

transit 77 10	Trojam 128 7 129	189 4 223 2	tumet 51 4
tremefactus 91 9	3	229 2	tumidæ 105 3
trennente 46 4 103	Troicus 76 2 187	namque 170 13	tumidarum 216 3
12 136 10	4	uarum 93 7 171	tumidum 195 5 204
tremor 44 4 134	trucem 214 4	1 212 17	5
16	trucemque 34 13	uas 24 12 73 17	tumuli 76 12
tremui 136 7	truci 41 2	164 2 236 6	tumulo 85 4
tremulo 207 12	truculentior 104 9	239 17	tumululus 59 7
tremulum 32 7 108	truncaque 94 18	tuba 120 4	tumulul 177 7
5 196 11	trunci 43 7	tueantur 158 14	tunc 2 2 22 7 34
trepidæque 4 2	trunco 92 7	tueare 170 17 193	9 46 7 49 3
trepido 232 4	tu 10 2 11 13	18	108 17, 21 111
trepidus 168 6	12 5 23 18, 19	tuenda 9 13 57	3, 5 113 7 117
tres 9 2 23 14	26 19 29 8 31	2	11 146 1 161
184 16	5 35 9 39 12	niente 222 16	5 174 13, 15
trefque 160 13	48 9 49 3 52	tueri 184 13	184 3 198 9
tribuit 184 13	4 57 5 63 6	tui 28 12 48 11	2c4 2
tribus 23 4, 14 92	68 1, 14 73 1	73 4 74 12 85	tunica 170 11
6 102 12	74 9 78 5, 13	3 93 12 103 4	tunicaque 107 7
tributa 33 6	79 10, 15, 18 80	110 12 113 12	tanicæ 95 4
Trinacrie 119 4	3, 6 92 15 93	119 14 133 8	tunicas 103 10
Trinodi 37 9	4 94 6 95 8,	tuigne 230 1	tuo 8 12 16 3, 13
triplex 92 5	11 96 11 97 5	tuis 10 2 14 2	23 11 46 6 53
triplici 116 3	102 3 203 3,	15 1 17 5 19	4 53 10 65 10
tripodas 22 16	16, 22	18 28 6 40 5	67 10 72 16 79
triste 125 6 195 16	tuque 62 18 93	50 14 57 6 66	4 80 8 83 14
205 6	12	14 86 2 93 1	108 18 110 2
tristem 227 8	tua 1 1 8 1, 7	96 4 99 10 101	125 4 129 18
tristi 239 5	9 10 9, 12 15	14 103 2 105	136 14 165 21
tristia 68 6 75 14	9 17 12 19 17	2 107 8 116	168 14
200 13	21 8 22 6 27	16 118 12	tuorum 5 3 126 13
tristis 23 9 56 5	12 29 1 34 4	tuisque 60 1	174 19
69 2 114 15	35 10 36 10	tulere 97 4	tuos 9 7 11 10
120 12 126 12	42 6 44 14 47	tuli 4 12 45 10	4 18 25 12 26
179 1 194 19	1 48 4 49 7	54 6 58 16 83	16 30 12 38 10
tristitæ 25 18	52 7, 8 54 6	12 117 18 170	47 12 48 6 66
Triton 67 16 231	tuâ 43 6 53 12	18 176 14 239	2 69 12 89 4
11	115 16 123 6	16	94 4 103 6 122
Tritionide 56 7	164 16 169 20	tulisse 55 6 78	14 125 10 126
trium 26 13	211 12 220	16	11 132 14 138
triumphi 91 11	16	tulissiem 78 1 166	6 140 6 150
triumphus 74 6	tuque 197 3	13	11 159 1 161
Troadæ 129 10	tue 8 8 15 2	tulissi 80 5 87	14
Troadæ 167 1	24 14 25 3, 8	1 102 3 149	tuolque 75 16
Troas 2 10	35 15 45 15	3	turba 8 6 16 1 36
Troasin 131 15	86 6 93 8 96	tulit 8 5 93 2, 13	9 51 2 78 2
Troezena 37 1	10 102 20 112	141 18 147 2	89 5 120 7 133
Troja 1 3 2 1 3	4 130 16 146	171 7 179 11	10 141 2, 6
9 4 1 6 2 84	12 150 12 155	215 15	143 12 155 2
4 131 1 162 4	11 157 8 165	tum 98 23 124	166 15
163 1 173 5	5 173 18 181	7 145 18 173	turba 239 5
175 8 189 18	11 221 8 228	5 210 5 217	turbare 112 2
Troja 5 11	6, 8 241 24	8	turbæ 221 3 141
Troja 175 1 184	tuque 69 5	tument 72 11	9
9	tuam 25 13 97 4	tumefcebant 106	turbato 109 10
Troja 51 5 181 11	126 16 139 13	9	turbatos 25 16

[illegible]

VOCABULORUM.

45 14 55 6 57	viduamque 180 17	ultrices 47 10	Vobis 39 7 20
1 101 12	vitæ 97 7	ultrò 75 11 188 1	146 10 155 33
Viroque 123 5	vitroque 152 5	ululantem 84 7	Voca 222 3
Virtus 165 22 183	virtis 107 18	ululantibus 46 9	Vocabat 26 9 98 3
14 185 15 210	viva 240 5	ululasse 71 1	Vocant 34 13 104 5
12	vivaque 59 6	ululavit 18 13	135 7 152 14
Virtute 37 11 80	vivant 83 10	Ulysses 44 11	Vocantes 135 7
5	vivat 9 12 55 9	Ulysses 4 8 27 17	Vocaret 125 1
Virtutem 161 9	57 10	Ulyssis 8 2	Vocari 226 5
Virum 23 16 26	vivax 106 15	umbræ 121 8	Vocaris 133 6
5 54 10 57 3	vive 43 11 68 13	umbræque 147 8	Vocarunt 21 9
60 10 62 9 14	107 9, 10	umbra 110 9	Vocat 176 4 240
83 6 84 10 95	vivere 28 10 104	umbroso 239 15	25
4 101 16 116 7	11 128 13	umbrosum 18 9	Vocata 26 8
Virum 6 4	viveret 101 13	una 23 4 28 12	Voce 17 7 98 14
Virumque 28 15 31	vivet 100 8	34 3 39 9 47	108 40 16
13 77 1 212	vivimus 100 9	2 73 8 84 1	Vocem 106 21 157
6	vivis 100 9 123	85 7 89 7	5 223 2
Vis 40 14 176 7	15 141 7	unaque 184 17 199	Voces 71 1 186
209 4 222 20	vivit 54 16 55 1	16	12 192 4
234 2	150 4	unâ 26 15	Vocetur 178 11
Vita 21 16 117 14	vivite 64 4	unam 145 14 230	Vocibus 297 4 242
159 9, 12 160	vivo 73 14 94 8	2	2
73 11 162 13	vivum 58 11	undæ 206 11	Vocis 21 4 84 16
vitaque 154 12 198	vivus 95 16 165	unda 11 2 41 10	98 17 221 8
2 235 22	12	44 8 47 10 58	Voco 98 14
vita 197 16	vix 2 1 18 8 19	1 67 10	Volat 57 14
vitam 185 12 189	9 21 2 30 18	undâ 67 15 154 5	Volebas 237 9
13 241 17	32 1 45 4 54	undaque 154 7	Volebat 98 4
viscera 8 8 38 6	12 55 2 73 13	undes 210 7	Voles 87 16
108 18 108 20	82 9 93 14 108	undas 19 15 58 3	Volet 194 8 203
110 8	10 109 16	73 15 215 7	5 222 11
visceribus 106 14	Vixque 31 1 70 6	216 1, 13	Volo 145 6
vifere 234 15 241	72 12 200 8	unde 18 2 50 10	Volubile 228 17
3	202 2 238 15	66 4 74 6 89	Volucrum 205 13
visis 170 15	ulla 100 14 116	8 90 2	240 16
visurus 17 9	10 143 4 149	undique 135 5	Volucres 102 17
vita 55 2 57 2	8 173 16 175	undis 13 1 19 9	Volucris 189 15
79 5 227 9	9 197 3 205 5	28 3 199 15	Volucrum 168 1
vita 141 13	ulla 218 2	217 7	Volui 22 1 124 10
vita 86 6 111 6	ulli 97 2	ungue 31 8 46 8	129 1
147 20 178 14	ullo 222 16	51 7	Volumus 194 4
187 16, 17 226	illum 128 8	unguenta 238 17	Voluntas 188 3
19 228 6	ullus 40 6 180 5	unguibus 108 22	Voluptas 112 13 145
vitaque 72 1	ultimus 44 13	uni 5 13 128 15	3 185 11
vitam 29 1 75 15	ultra 85 4 152 1	133 9 219 3	Vomere 113 16
240 6	ulteriora 150 17	upicus 147 16	117 2
vitare 128 3	ulterior 178 14	unius 107 10	Vomit 119 3
vitare 128 3	ultima 19 14 34 2	uno 5 5 59 13 92	Vos 102 7 145 7
vitasse 83 3	76 10 87 7 129	7 118 4	9 206 9, 11 235
vitaque 73 17	144 133 7	unquam 105 11 111	9
vitaque 227 17	ultimus 9 1 57	7 112 1	Vota 30 12 58 7
vitaque 106 9	13 114 10 140	unum 12 11 23 17	9 66 3 158 8
vitibus 44 13	14	95 3 105 9	Votis 3 1 42 5
vitis 105 4 122 6	ultor 126 17	unus 13 10 92 6	55 11 58 9
vitium 242 7	ultra 10 9	158 7 144 4	Votiva 153 11

voti.

